

אוניברסיטת תל-אביב

ידיעון לתלמידים

1997-98
תשנ"ח

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש גרשון גורדון

©
כל הזכויות שמורות לאוניברסיטת תל-אביב

יו"ר חבר הנאמנים:
בנו גיטר

נגיד:
סר לסלי פורטר

יו"ר הוועד המנהל:
משה פורת

* * *

נשיא:
פרופ' יורם דינשטיין

רקטור:
פרופ' נילי כהן

סגן נשיא לקשרי חוץ:
יחיאל בן־צבי

סגן רקטור:
פרופ' יהודה איזנברג

דקאן מחקר:
פרופ' עמנואל מרום

פרו־רקטור:
פרופ' דן עמיר

דקאן הסטודנטים:
פרופ' ראובן חן

מנהל כללי:
דוד לניר

מזכירה אקדמית:
הדה בן־שפר

* * *

דקאן הפקולטה:
פרופ' אריה נדלר

ראש מינהל הפקולטה:
מריאנה שדה (סידריס)

עוזרי ראש מינהל הפקולטה:
מרים סובלסון **יעל קיילין**

מבוא לידיעון הפקולטה/ביה"ס

תוכן העניינים

עמוד

לתשומת לב ..... ז'
שימוש בשם האוניברסיטה ..... ז'
לוח שנת הלימודים תשנ"ז 1996/97 ..... ח'
צהרי יום ד' – סדרת הרצאות ..... ט'
רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה ..... י'
רשימת תכניות לימוד לקראת "תעודה" ..... י"א
ענייני תלמידים – לאן לפנות ..... י"ב
המרכז למרשם ..... י"ג

מידע כללי

1. "תלמיד" – הגדרה ..... ט"ו
2. החלפת או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים) ..... ט"ו
3. רישום לתכנית לימודים נוספת ..... ט"ו
4. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה ..... ט"ו
5. התנהגות בחדרי הלימוד ..... ט"ו
6. בחינות (הוראות לנבחן, מועדים מיוחדים וכו') ..... ט"ז
7. נוהל הגשת עבודות ..... י"ח
8. ציונים ..... י"ט
9. ציון גמר ..... י"ט
10. מועד זכאות לתואר ..... כ'
11. אישורי לימודים ..... כ'
12. הפסקת לימודים וחידוש לימודים ..... כ'
13. היחידה להוראת שפות ..... כ"א
14. היחידה ללימודי עברית ..... כ"ד

לימודי התואר הראשון

1. תנאי קבלה ללימודי התואר הראשון ..... כ"ו
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון ..... כ"ו
3. מתן זכויות אקדמיות (אקרדיטציה) ללימודים במכללות ..... ב"ח
4. הכרה בלימודים קודמים (כולל נוהל התיישנות לימודים) ..... כ"ט
5. לימודים לאחר תואר ..... ל'
6. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר ..... ל"א
7. משך הלימודים לתואר הראשון ..... ל"א
8. תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ..... ל"א
9. הענקת תארים ותעודות: ..... ל"א
– הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"א

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני ..... ל"ג
2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני ..... ל"ג
3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית ..... ל"ד
4. מכסת לימודי התואר השני ..... ל"ד
5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך" ..... ל"ה
6. עבודת גמר ..... ל"ה
7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר ..... ל"ה
8. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני ..... ל"ה

9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ..... ל"ה
10. לימודים בשתי מגמות התמחות באותו חוג ..... ל"ו
11. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב ..... ל"ו
לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים" - "תקנון תלמידי מחקר" ..... ל"ו
הוועדה למחקרים בבני-אדם ..... ל"ח
הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים ..... ל"ט
החטיבה לתכניות מיוחדות
1. המכינה האוניברסיטאית ..... ל"ט
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל ..... מ"א
3. היחידה ללימודי עברית ..... כ"ד, מ"א
4. היחידה ללימודי חוץ ..... מ"א
תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים ..... מ"ב
פעולות הספורט והחינוך הגופני
1. כללי ..... מ"ב
2. חינוך גופני חובה ..... מ"ב
3. ספורט וחינוך גופני ..... מ"ג
4. המועדון לספורט, תרבות ונופש ..... מ"ג
5. מרכז עלית לספורט ..... מ"ד
דקאנט הסטודנטים
1. דקאן הסטודנטים ..... מ"ד
2. סיוע כלכלי ..... מ"ד
3. ייעוץ לימודי ומקצועי ..... מ"ה
4. שירות פסיכולוגי ..... מ"ה
5. הכוון תעסוקתי ..... מ"ו
6. תכניות מעורבות חברתית ..... מ"ו
7. שירותי רווחה לסטודנט (בעיות אקדמיות, ביטוח לאומי, ולת"ם, תלמידים נכים או בעלי מגבלות גופניות) ..... מ"ז
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל ..... מ"ז
פעילות ציבורית בקמפוס ..... מ"ח
ספריות האוניברסיטה
— תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה ..... מ"ט
משמעת סטודנטים
1. כללי ..... נ"א
2. תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ..... נ"א
סדרי ביטחון (אבטחה, כניסה לקמפוס, חפצים חשודים, נשק, שמירה על רכוש אישי, אבידות, הוצאת ציוד וכו') ..... ס"ב
בטיחות ועזרה ראשונה ..... ס"ד
תחזוקה ..... ס"ד
אגודת הסטודנטים החדשה ..... ס"ה
מבקר האוניברסיטה ..... ס"ו
דיונון ..... ס"ו
טיפול שיניים לתלמידים ..... ס"ז
מרפאת האוניברסיטה ..... ס"ז
שירותי מזון ..... ס"ז
מפת האוניברסיטה ..... ס"ח

תוכן העניינים לידיעון הפקולטה/ביה"ס — ראה לאחר המבוא.

לתשומת לב!

בידיעון זה כלול מידע בדבר יחידות הלימוד ותכניות הלימודים המוצעות על ידן. כן נמסרים בו כללים וקטעים או מידע מתוך תקנוני האוניברסיטה. כל תלמיד אוניברסיטה כפוף להוראות האוניברסיטה ותקנוניה.

פרטים מלאים אודות מבנה האוניברסיטה ומוסדותיה וכן הנוסח המלא של התקנות כלולים באוגדן נהלי האוניברסיטה. לנוחיות התלמידים ניתן לעיין בנהלי האוניברסיטה ביחידות הלימוד ובדקאנט הסטודנטים.

האוניברסיטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל הכללים, התקנות ותכניות הלימודים המתפרסמים בידיעון זה, בלי למסור על כך הודעות אישיות לנוגעים בדבר.

תשומת לב התלמידים מופנית גם למידע שוטף המתפרסם על לוחות המודעות של הפקולטות, החוגים, המחלקות והספריות, העשוי להשלים ואף לשנות פרטים הכלולים בידיעון זה.

שימוש בשם האוניברסיטה

1. תלמידים המבקשים לפרסם את עבודות הגמר שהכינו במסגרת לימודיהם יהיו רשאים להשתמש בשם האוניברסיטה רק לאחר קבלת אישור המנחה.
2. במקרה שניתן האישור הנ"ל, יש להדפיס את שם המנחה ושם האוניברסיטה על העבודה ולציין בפרסום שהעבודה הוכנה כתיזה לדוקטורט או כעבודת גמר במסגרת האוניברסיטה.
3. אופן אזכור שם האוניברסיטה (אם בכלל) בעבודה סמינריונית המוגשת לפרסום, ייקבע בין המנחה לתלמיד.
4. תלמיד הפונה לגופים שונים בקשר לעבודה סמינריונית ו/או עבודת תיזה, או בקשר לכל עבודה אחרת הנעשית במסגרת לימודיו באוניברסיטה, חייב לציין שהפנייה היא בקשר לעבודה כזו ואיננה מהווה פנייה של האוניברסיטה, אלא פנייה אישית שלו.

לוח שנת הלימודים תשנ"ח 1998/1997 *

היום הראשון ללימודים	2.11.97	יום אי בי בחשון
חופשת החנוכה	28.12.97	יום אי כ"ט בכסלו
היום האחרון לסמסטר הראשון	6.2.98	יום ו' י' בשבט
היום הראשון לסמסטר השני	4.3.98	יום ד' ו' באדר
חופשת פורים**	12.3.98	יום ה' י"ד באדר
היום האחרון ללימודים לפני חופשת פסח	7.4.98	יום ג' י"א בניסן
היום הראשון ללימודים לאחר חופשת פסח	19.4.98	יום א' כ"ג בניסן
יום הזכרון לחללי צה"ל **	29.4.98	יום ד' ג' באייר
יום העצמאות	30.4.98	יום ה' ד' באייר
יום הסטודנט ***	2.6.98	יום ג' ח' בסיון
חופשת שבועות	31.5.98	יום א' ו' בסיון
היום האחרון ללימודים	12.6.98	יום ו' י"ח בסיון
	* * *	
היום הראשון לעונת לימודי הקיץ ****	5.7.98	יום א' י"א בתמוז
צום ט' באב **	2.8.98	יום א' י' באב
היום האחרון לעונת לימודי הקיץ ****	11.9.98	יום ו' כ' באלול
	* * *	
היום הראשון ללימודים בשנת תשנ"ט 99/98	25.10.98	יום א' ה' בחשון

* בפקולטה לרפואה ייתכנו שינויים בלוח שנת הלימודים בשל אופיים של הלימודים הקליניים.
* בפקולטה למדעי החיים יתקיימו סיורי לימודים—בקורסים המחייבים זאת—עם תום סמסטר ב'.
** ביום זה לא יתקיימו לימודים ובחינות.
בערב פורים ובערב יום הזיכרון יופסקו הלימודים החל בשעה 18:00.
*** יום הסטודנט יופסקו הלימודים החל בשעה 12.00.
**** שנת לימודי הקיץ מתקיימת במספר מצומצם של יחידות.

ביחידות המקיימות לימודי קיץ בהיקף של 7 שבועות ייתכנו שינויים במועדים.

סדרת הרצאות בחסות הרקטור

בשנת הלימודים תשנ״ח יתקיימו הרצאות צהרי יום ד׳
בין השעות 12:00 — 14:00 באודיטוריום בר־שירה:

בסמסטר א׳ ירצה **פרופ׳ יובל נאמן** על הנושא:

המהפכות המדעיות של המאה העשרים

בסמסטר ב׳ ירצה **פרופ׳ מאיר שטרנברג** על הנושא:

המהפכה המקראית – אמנות ואידיאולוגיה

רשימת חוגים ונושאי לימוד עיקריים באוניברסיטה

הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ

אדריכלות*
אמנות התאטרון
האקדמיה למוסיקה ע"ש סמואל רובין
מוסיקולוגיה
קולנוע וטלוויזיה
תולדות האמנות
תכנית רב־תחומית באמנויות

הפקולטה להנדסה ע"ש איבי ואלדר פליישמן

הנדסה מכנית
הנדסת תעשייה
הנדסת חשמל ואלקטרוניקה
תכנית להנדסת מחשבים ותוכנה*
הנדסת חשמל - אלקטרוניקה פיסיקלית
הנדסת חשמל - מערכות
מכניקת זרימה ומעבר חום
מכניקה, חומרים ומבנים
לימודים בין־תחומיים
הנדסה ביו־רפואית

הפקולטה למדעי החברה ע"ש גרשון גורדון

כלכלה
לימודי עבודה
מדיניות ציבורית
מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון)
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פסיכולוגיה
תקשורת*

ביה"ס לעבודה סוציאלית ע"ש בוב שאפל

הפקולטה למדעי החיים ע"ש ג'ורג' ס. ויז

בוטניקה
ביוכימיה
ביולוגיה
זואולוגיה
חקר התא ואימונולוגיה
מיקרוביולוגיה מולקולרית וביוטכנולוגיה
אקולוגיה ואיכות הסביבה
נירוביוכימיה
נירוביולוגיה

הפקולטה למדעי הרוח ע"ש לסטר וסאלי אנטין

אנגלית
ארכאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
בלשנות
גאוגרפיה
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזרח התיכון ואפריקה
היסטוריה של עם ישראל
לימודי מזרח אסיה
לימודים קלאסיים
הלשון העברית והלשונות השמיות
מקרא
ספרות עברית
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
צרפתית
שפה וספרות ערבית
תורת הספרות הכללית
תכנית הלימודים הכלליים והבין־תחומיים
תלמוד

ביה"ס לחינוך

הוראת המדעים
היבטים התפתחותיים בחינוך
מדיניות החינוך וארגונו
תכנון לימודים והוראה

הפקולטה למדעים מדויקים ע"ש ריימונד ובברלי סאקלר

גאופיסיקה ומדעים פלנטריים
כימיה
מדע כללי
מדעי המחשב
מתמטיקה
סטטיסטיקה וחקר ביצועים
פיסיקה ואסטרונומיה
פיסיקה יישומית

* טעון אישור המועצה להשכלה גבוהה.

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן

משפטים
דיני ישראל
משפט מסחרי
תורת השפיטה

הפקולטה לניהול - ביה"ס למוסמכים במינהל עסקים ע"ש ליאון רקנאטי

חשבונאות
ניהול
התנהגות ארגונית
חקר ביצועים
מערכות מידע
מימון וחשבונאות
מינהל מערכות בריאות
(בשיתוף עם הפקולטה לרפואה)
מינהל עסקים - מב"ע
מב"ע למנהלים
מב"ע למנהלים בינלאומי קלוג-רקנאטי

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר

ביה"ס לרפואה ע"ש סאקלר

חוגים קדם-קליניים:

אמבריולוגיה וטרטולוגיה
אנטומיה ואנתרופולוגיה
ביוכימיה קלינית
ביולוגיה של התא והיסטולוגיה
מדעי ההתנהגות
מיקרוביולוגיה הומנית
פיסיולוגיה ופרמקולוגיה
פתולוגיה
תורשת האדם

חוגים קליניים:

אוטורינולרינגולוגיה
אונקולוגיה
אופתלמולוגיה
אורתופדיה וטראומטולוגיה
אפידמיולוגיה ורפואה מונעת
גינקולוגיה ומיילדות
דרמטולוגיה
הדמיה
המטולוגיה
הרדמה וטיפול נמרץ
כירורגיה
נירולוגיה
פדיאטריה
פסיכיאטריה
קרדיולוגיה
רפואה פנימית
רפואה שיקומית
רפואת המשפחה

מינהל מערכות בריאות (בשיתוף עם הפקולטה לניהול)

תכנית הלימודים לתושבי מדינת ניו-יורק/אמריקה

בריאות בתעסוקה

ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר

ביה"ס ללימודי המשך ברפואה (בחוגים הקליניים המפורטים לעיל וכן בפסיכותרפיה וברפואת שיניים)

ביה"ס למקצועות הבריאות

לימודי הפרעות בתקשורת
סיעוד
פיזיותרפיה
ריפוי בעיסוק

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

התכנית הבין-תחומית לתלמידים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן
התכנית החד-תחומית לתלמידים מצטיינים

רשימת תכניות לימודים לקראת "תעודה"

הוראה - במסגרת ביה"ס לחינוך
מדעי המחשב - במסגרת הפקולטה למדעים מדויקים
אמן - במסגרת הפקולטה לאמנויות
מוזאולוגיה - במסגרת הפקולטה לאמנויות
שמאות וניהול מקרקעין - במסגרת הפקולטה למדעי החברה

כן מתקיימים לימודי תעודה בפקולטות לרפואה ולניהול.

ענייני תלמידים

לאן לפנות?

1. לפני תחילת שנת הלימודים נקבעים לכל חוג או יחידת לימוד יועצים, שתפקידם להדריך את התלמידים בכל הנוגע להכנת תכנית הלימודים. שמות היועצים ושעות הקבלה מתפרסמים על ידי הפקולטה או יחידת הלימוד לפני תחילת שנת הלימודים באמצעות חוזרים או על לוחות המודעות. בנוסף לייעוץ בתחילת השנה מקיים כל יועץ שעות קבלה פעם או פעמיים בשבוע במשך כל שנת הלימודים (בהתאם לצורך גם בחופשות), וכל תלמיד רשאי לפנות אליו בשאלות הנוגעות לחוגו.

2. **כל מורה** נכון לייעץ לתלמידיו בכל הנוגע ללימודים במקצוע הוראתו. שעות הקבלה של המורים נמסרות על ידיהם בתחילת שנת הלימודים ומתפרסמות על לוחות המודעות.

3. **ראש החוג או ראש המחלקה** מקיים אף הוא שעות קבלה המתפרסמות על לוחות המודעות. תלמיד המבקש את עצתו של ראש החוג או ראש המחלקה יכול לפנות אליו בשעות הקבלה או לבקש במזכירות החוג פגישה עימו.

4. **מזכירות הפקולטה או מזכירות ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים יכול תלמיד לפנות למזכירות הפקולטה. שעות הקבלה מתפרסמות על לוחות המודעות.

5. **ראש מינהל הפקולטה או מזכיר ביה"ס** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של החוגים או מזכירות הפקולטה, יכול תלמיד לפנות ולהתקבל לראיון אצל ראש מינהל הפקולטה או אצל מזכיר ביה"ס לאחר תיאום מוקדם.

6. **ועדת-ההוראה** – בעניינים הנתונים לטיפולה של ועדת-ההוראה יוכל התלמיד לפנות בכתב אל יו"ר הוועדה באמצעות מזכירות הפקולטה או ביה"ס. הסבר על מהותם של עניינים הנתונים לטיפולה של ועדת ההוראה יוכל התלמיד לקבל במזכירות הפקולטה או ביה"ס.

7. **דקאן הפקולטה או ראש ביה"ס** – תלמיד המבקש לפנות לדקאן הפקולטה או לראש ביה"ס יגיש, באמצעות מזכירות הדקאן או מזכירות ראש ביה"ס בקשה, ויפרט את העניין שבו הוא רוצה לדון. רצוי שהפנייה תבוא לאחר שניסה התלמיד למצות אפשרויות בירור אחרות, כאמור לעיל, ונראה לו שרק התערבות הדקאן או ראש ביה"ס עשויה להיות לו לעזר.

8. **דקאן הסטודנטים** - ראה עמ' מ"ה בהמשך.

9. **המזכירה האקדמית** – בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול בפקולטה, בביה"ס או בדקאנט הסטודנטים יכול תלמיד לפנות למזכירה האקדמית.

10. **נציב הקבילות לסטודנטים לענייני קבלה**
נציב הקבילות הוא פרופ' אהרן דותן.
   א. *קבילות סטודנטים בנושאים שלא באו על פתרונם ביחידות האוניברסיטה, אחרי פנייה אל הגופים המתאימים, ניתן להפנות בכתב לנציב קבילות סטודנטים, דקאנט הסטודנטים, בניין מיטשל.*
   ב. *קבילות בענייני קבלה*
   רשאי להגיש קבילה מועמד הסבור כי מועמדותו ללימודים באוניברסיטה, באחת מיחידותיה או בתכנית לימודים הנערכת במסגרתה, נדחתה, סויגה או הותנתה בתנאים, שלא בהתאם לתקנות הקבלה או לאמות מידה של מינהל תקין.

קבילה תוגש לנציב קבילות המועמדים בכתב, בשני עותקים, בחתימת הקובל עצמו, תפרט את המעשים או את המחדלים שבגינם היא מוגשת ואת נימוקי הקבילה. על הקובל לצרף לקבילתו עותקים של המסמכים המצויים בידיו, שיש להם קשר לעניין. קבילה תוגש לא יאוחר מאשר 70 יום מהיום שבו נשלחה לקובל הודעת האוניברסיטה המשמשת עילה לקבילתו.
הנציב יטפל רק בקבילה שנכתבה על ידי הקובל עצמו, ואשר הוגשה לאחר שהקובל מיצה את השירותים הקיימים במערכת הקבלה האוניברסיטאית. הנציב לא יטפל בפניות שהן בבחינת בקשה ליחס מיוחד או לקבלה בתנאים שלפנים משורת הדין.

11. הטרדה מינית — פרופ' רות בן ישראל מהפקולטה למשפטים מונתה כנציבת קבילות הסטודנטים בנושא הטרדה מינית. ניתן לפנות לפרופ' בן ישראל בטל' 6408370.

המרכז למירשם

במסגרת המרכז למירשם פועלות היחידות האלה:

א. משרד הרישום והקבלה — טל' 6422086
משרד הרישום והקבלה מבצע את הפעולות הדרושות לרישום המועמדים (כולל תלמידים ממשיכים המבקשים להחליף חוגים) לכל יחידות הלימוד באוניברסיטה, ללימודי התואר הראשון והשני וכן ללימודי המשך וללימודי תעודה. המשרד מקיים קשר עם ועדות הקבלה ועם המועמדים ומבצע את ההחלטות הנוגעות לקבלת מועמדים.

ב. שירותי תלמידים וקורסים:

1. מדור תלמידים — טל' 6408331
מדור תלמידים אחראי להחזקת תיקי התלמידים בלימודי התואר הראשון, בתעודת ההוראה ובחלק מלימודי התואר השני ולכל הכרוך במעקב אחר דרישות כלליות ועדכון פרטים אישיים. בכל עניין, הנוגע לפרטים אישיים כגון: שינוי כתובת, שינוי שם, מסירת תעודות, השלמת מסמכים או הפסקת לימודים, יש לפנות למדור תלמידים. מדור זה הוא הגורם הבלעדי, הרשאי להנפיק אישור על היות אדם תלמיד אוניברסיטה. (ראה להלן אישורי אונידע).

2. מדור קורסים
מדור זה מטפל, בין היתר, בנושאים האלה: קליטת רישום תלמידים לשיעורים בעזרת המחשב, הוצאת רשימות נוכחות וגליונות נבחנים, קליטת ציונים ע"י המחשב, עדכון ידיעוני היחידות במחשב ועוד.

ג. המשרד לשכר-לימוד — טל' 6408318
משרד זה מטפל בכל הנוגע לתשלום שכר הלימוד של כל תלמידי האוניברסיטה. לכל התלמידים הממשיכים נשלחות הודעות התשלום במחצית חודש אוגוסט. לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות הודעות התשלום בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים.
תלמיד שלא קיבל הודעה לתשלום כמפורט לעיל יפנה למשרד זה. פרטים נוספים - ראה בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל התלמידים במצורף להודעה על התשלום הראשון.
בנוסף לשכר הלימוד, על התלמיד לשלם גם עבור שירותי רווחה ושירותי אבטחה. יחד עם זאת, תלמיד הבוחר שלא לשלם בעבור שירותי רווחה ובעבור שירותים אלה בלבד, חייב להודיע על כך מראש ולפני תשלום שכר הלימוד. תלמיד שלא ישלם עבור שירותי רווחה לא יקבל שירותים מסוימים כמפורט בחוברת "שכר לימוד" לשנת תשנ"ח.

ד. היחידה למיון ומחקר — טל' 6408290
יחידה זו עוסקת בתיאום מבחני הכניסה הפסיכומטריים עם המרכז הארצי לבחינות ולהערכה, עורכת מחקרים ובדיקות על נתוני הקבלה. כן מקיימת היחידה שירות ייעוץ (בתשלום) בנושאי קבלה לאוניברסיטה. פרטים נוספים - ראה בחוברת המידע למועמדים.

ה. מידע ממוחשב לסטודנטים

1. **"אונידע"** — תחנות מידע ממוחשבות מצויות במרבית בנייני האוניברסיטה ופועלות בכל שעות היום. באמצעות כרטיס הסטודנט, יכולים התלמידים להפיק בעצמם תדפיסים שונים, כגון: אישור לימודים בעברית; אישור לימודים באנגלית; רשומת לימודים של שנה אחת בעברית; פרוט חשבונות שכר־לימוד; מערכת שעות.
חלק המתדפיסים ניתנים ללא תשלום. פרטים מדויקים על גובה התשלום בתמורה לתדפיסים אחרים מופיעים על מסכי האונידע.
2. **מענה קולי** — מערכת ממוחשבת, שבאמצעותה ניתן להתקשר בטלפון צלילים ולקבל מידע כללי ומידע אישי עדכני בנושאים שונים: רישום לאוניברסיטה, חתכי קבלה, שכר לימוד, ציונים בקורסים וכו'. מספר הטלפון של המענה הקולי הוא: 03-6428555 (32 קוים) — 24 שעות ביממה. לצורך קבלת מידע אישי באמצעות המענה הקולי יש להקיש מספר זיהוי וקוד אישי. הקוד מופיע בפנקס התשלומים ובהודעות אישיות אחרות הנשלחות על ידי המרכז למירשם. כן, ניתן לברר את הקוד באונידע.
באמצעות המענה הקולי מתבצעת גם ההרשמה לקורסי ספורט (ראה עמ' מ"ג) ולקורס ברמת "בינוני" באנגלית.

ו. כללי

יחידות המרכז למירשם מטפלות גם בנושאים האלה: שינוי בהיקף לימודים, ביטול לימודים, הוצאת כרטיס נבחן ועוד. פרטים מדויקים מצויים בחוברת "שכר-לימוד" וכן ב"חוברת מידע למועמדים".

משרדי המרכז למירשם נמצאים בבניין המרכז למירשם ע"ש דסנברג-וולף, רחוב קלצ'קין 25 (מול בניין הפקולטה לרפואה). המענה הקולי של המרכז למירשם — 6428555.

שעות קבלת קהל בכל משרדי המרכז למירשם:

ימים א' עד ה', בין השעות	09.00 עד 12.00
יום ג' בין השעות	09.00 עד 15.00

בימי חג, בערבי חג, ובחול המועד פסח וסוכות אין קבלת קהל.
תלמיד הסבור, כי עניינו לא בא לידי פתרון המניח את דעתו באחת מיחידות המרכז למירשם, יפנה למנהלת המרכז למירשם באמצעות מזכירת המרכז, וייקבע לו מועד לפגישה.

מידע כללי

1. "תלמיד" - הגדרה*

כתלמיד באוניברסיטת תל-אביב ייחשב מי שהתקבל ללימודים ע"י הגורם המוסמך לכך באוניברסיטה, ו/או הורשה להמשיך את לימודיו על-פי כללי האוניברסיטה והפקולטה או יחידת הלימוד בה הוא לומד, ועשה את הנדרש ללימודיו ובכלל זה רישום לקורסים וסידור שכר הלימוד כנדרש. חובת ביצוע הסדרת שכר הלימוד חלה גם על תלמידים הפטורים מתשלום חלקי או מלא של שכר הלימוד.

2. החלפת חוג או הוספת חוג (לתלמידים ממשיכים)

תלמידי האוניברסיטה המבקשים להחליף או להוסיף חוג לימוד יירשמו במועדי הרישום הרגילים ויחולו עליהם כל תנאי הרישום והקבלה הרגילים כמפורט ב"חוברת מידע למועמדים". פרק הזמן להשלמת החובות האוניברסיטאיות (כגון אנגלית, עברית, ספורט) של תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים יחל ביום תחילת הלימודים באוניברסיטה (ולא ביום שבו עבר התלמיד לחוג או למסלול הלימודים החדש), כמפורט בחוברת הנ"ל.

3. רישום לתכנית לימודים נוספת

תלמיד תואר ראשון הלומד שני חוגים במסלול הדו-חוגי או חוג אחד במסלול המורחב רשאי ללמוד במקביל בחוג נוסף החל בשנת הלימודים הראשונה באוניברסיטה, כפוף להסכמת ועדות ההוראה של כל היחידות הרלוונטיות. התלמיד יפנה בקשתו בכתב אל ועדות ההוראה, וימציא את אישורי ועדות ההוראה למדור תלמידים במרכז למירשם לפני תחילת שנת הלימודים. הפקולטות לאמנויות, למשפטים, למדעי הרוח ולניהול מאפשרות לכל תלמידיהן ללמוד במקביל בחוג נוסף. (אין נדרשת פנייה לוועדת הוראה).
כאמור, עליו לעבור את הליכי הרישום והקבלה הרגילים לחוג הנוסף שבו הוא מעוניין ללמוד, במועדים הרשמיים.
תלמיד הלומד באותה שנת לימוד לקראת שניים או יותר תארים או תעודות, יחויב בצירוף של שכר הלימוד שאותו הוא חייב בגין כל תואר בנפרד. (ראה פרטים בחוברת "שכר לימוד").

4. נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה

א. תלמיד חייב להיות נוכח בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון: תרגילים, מעבדות, סמינריונים וכיו"ב.
ב. רישום הנוכחות נעשה על פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. תלמיד, הנעדר משיעור המחייב השתתפות פעילה או לא השתתף באורח פעיל בו, רשאי המורה להודיע למוכירות כי יש למחוק את שמו מרשימת המשתתפים.
ג. חל איסור מוחלט על רישום לקורסים החופפים בשעות הלימוד שלהם.

5. התנהגות בחדרי הלימוד

א. **האכילה** אסורה בחדרי ההרצאות (בזמן ההרצאות, הבחינות וכן בהפסקה).
ב. **העישון** אסור בכל בנייני הקמפוס לרבות פרוזדורים ולמעט אזורים במזנונים, בספריות ובחדרי עיון שהוקצו על ידי רשויות האוניברסיטה לכך.
ג. אין להכניס מכשירי טלפון ניידים לחדרי ההרצאות ולספריות.

* מבחינת כללי המשמעת ראה הגדרה מורחבת בתקנון המשמעת המתפרסם בהמשך מבוא זה.

6. בחינות

בדרך כלל נערכות בחינות מעבר מחייבות בתום כל קורס - יהא זה בסוף סמסטר או בסוף שנת הלימודים. יורשו להשתתף בבחינות אלה רק תלמידים אשר עמדו בדרישות האקדמיות של הקורס ושילמו את שכר הלימוד בהתאם להתחייבותם ובכפוף לתקנות שכר הלימוד של האוניברסיטה.

מועדי הבחינות - מתפרסמים כידיעון זה וכן על *לוחות המודעות*.

הוראות לנבחן:*

(1) על הנבחן להיבחן רק באותו חדר בו הינו רשום.

(2) על הנבחן להיכנס לחדר הבחינה 10 דקות לפני מועד תחילתה והוא לא יורשה לצאת את החדר, אלא בכפוף לאמור בסעיף 10 להלן.

(3) בעת כניסתו לחדר, על הנבחן להציג למשגיח כרטיס נבחן ותעודה מזהה.
(פטורים מהצגת כרטיס נבחן בבחינות סוף השנה מי ששילמו את מלוא שכר הלימוד במועד, וקבלו כרטיס נבחן עליו רשום "לא לתשלום". תלמידים אלה מופיעים ברשימת הנבחנים כ"לא חייבים").

(4) עם כניסתו לחדר יניח הנבחן חפציו בכניסה, ויצטייד רק באותו חומר המותר לשימוש בבחינה, יתיישב במקום שנקבע לו על ידי המשגיח וימנע מדיבורים.
חל איסור להחזיק בהישג יד, בחדר הבחינה ובסמוך לו (חדר שירותים וכו') משך כל הבחינה, חומר הקשור לבחינה עצמה או לקורס בו נערכת הבחינה, אלא אם הותר הדבר בכתב על ידי המורה ורק בהתאם למותר.

(5) נבחן שנכנס לחדר הבחינה וקיבל את טופס הבחינה נחשב כאילו נבחן במועד זה.
נבחן כאמור לעיל, שהחליט לא לכתוב את הבחינה, ציונו בבחינה יהיה "0", והוא לא יהא רשאי לעזוב את חדר הבחינה, אלא כעבור חצי שעה ממועד תחילתה, וזאת לאחר שמילא את פרטיו האישיים על גבי המחברת והחזיר את המחברת וטופס הבחינה.

(6) הנבחן יקרא את טופס הבחינה רק לאחר קבלת רשות לכך מהמשגיח.

(7) על שולחן הנבחן יימצאו רק טופס הבחינה, מחברת הבחינה וחומר המותר לשימוש בבחינה.

(8) (8.1) בקבלו מחברת בחינה ימלא הנבחן הפרטים המבוקשים על גבי מחברת הבחינה.

(8.2) נבחן המקבל יותר ממחברת בחינה אחת יציין על גבי כל מחברת את מספרה מתוך מספר המחברות הכללי שבידו, לדוגמא: "מחברת 1 מתוך 2, מחברת 2 מתוך 2" וכו'.

(8.3) יש לכתוב את התשובות בעט בכתב ברור ונקי על שני עמודיו של כל דף. העמוד הימני מוקדש לטיוטות, אלא אם ניתנו ע"י המורה הוראות אחרות. אין לתלוש דפים מן המחברת.

(8.4) הערות וטיוטות יש לרשום בעמוד הימני של דפי מחברת הבחינה. לא ישתמש נבחן בניירות אחרים או בטופס הבחינה לצורך רישום הערות או טיוטה.

(9) נבחן לא יכנס לחדר לאחר סגירת הדלתות אלא במקרים מיוחדים ובהיתר מיוחד של המורה או ממלא מקומו.

* מתוך "עוהל סדרי בחינות ודיווח ציונים ביחידות הלימוד של האוניברסיטה" (הוראה מס' 12.008).

(10) נבחן לא יוכל לעזוב את חדר הבחינה, אלא לאחר קבלת היתר מהמשגיח*. אסור לו לשוחח עם אחרים או לעזוב את מקומו ללא קבלת רשות המשגיח.
המבקש לפנות בבקשה או בשאלה ירים ידו.
כל מחברות הבחינה שבידי הנבחן תהיינה בפיקוחו ובאחריותו במשך כל הבחינה.
עם יציאתו מהחדר, לאחר שקיבל היתר, חובה על הנבחן להפקיד את מחברותיו ואת טופס הבחינה בידי המשגיח.
(11) יש להישמע לכל הוראה הניתנת ע"י המשגיח בתוקף תפקידו.
(12) בתום הבחינה יחזיר הנבחן את מחברות הבחינה ביחד עם טופס הבחינה, ויקבל את כרטיס הנבחן שלו.
(13) נבחן שינהג בניגוד לכללים הנ"ל ולהוראות נוהל סדרי בחינות צפוי להפסקת בחינתו על ידי המורה ו/או להעמדה לדין משמעתי.

מועד או הסדר בחינות מיוחד לתלמידים בשירות מילואים

(1) זכאות:
למועד בחינות מיוחד זכאי אך ורק תלמיד אשר:
1) לא ניגש למועד א' או למועד ב' בשל שירות המילואים.
2) למד בתכנית לימודים או בקורסים, שבסופם יש מועד בחינות אחד בלבד ולא ניגש לבחינה במועדה בשל שירות מילואים.

(2) שירות מילואים ביום הבחינה:
תלמיד הנקרא לשירות מילואים פעיל ביום הבחינה במסגרת שירות של שלושה ימים או פחות, חייב להודיע על צאתו לשירות המילואים למזכירות החוג או פקולטה עם קבלת צו הקריאה. בתום שירותו, חייב התלמיד להמציא למזכירות החוג או הפקולטה אישור רשמי, מטעם שלטונות צה"ל, על תקופת שירותו.

(3) שירות מילואים סמוך למועד הבחינה:
תלמיד ששירת בשירות מילואים פעיל עד סמוך למועד הבחינה יהיה זכאי למועד מיוחד, אם נתקיים בו אחד משני התנאים האלה:
1) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 7 ימים ויותר - אך לא יותר מ-19 יום - ותאריך הבחינה חל בתוך 7 ימים מעת שחרורו.
2) היה בשירות מילואים פעיל תקופה רצופה של 20 יום או יותר, ותאריך הבחינה חל בתוך 14 ימים מעת שיחרורו.

(4) תלמיד שנעדר מבחינת מעבר מועד א או מועד ב בקורס סמסטריאלי, הניתן יותר מפעם אחת בשנה, ייבחן במהלך הסמסטר העוקב. אם הקורס מהווה דרישת קדם, יורשה התלמיד להשתתף (לימוד ובחינה) בקורס המתקדם. השתתפות זו תוכר לו רק לאחר שיעמוד בבחינה בקורס שהיווה דרישת קדם.
תלמיד בסמסטר האחרון ללימודיו שההסדר הנ"ל מונע ממנו סיום לימודים בסמסטר זה יהיה זכאי למועד מיוחד.

(5) סייגים:
תקנות המועד או ההסדר המיוחד לא יחולו על תלמיד שאינו עונה על הדרישות האקדמיות של יחידות הלימוד שלו ושלא היה זכאי לגשת לבחינות במועדן הרגיל.

* הנחיות בעניין אפשרויות יציאה מחדר הבחינה (הנחיות אלה אינן מתייחסות לתלמידים המועלים לפי סעיף (5) לעיל):
(1) בבחינה הנמשכת למעלה משעתיים אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה ב-90 הדקות הראשונות וב-30 הדקות האחרונות של הבחינה.
(2) לפיכך בבחינה הנמשכת שעתיים בסה"כ (או פחות מכך) אין אפשרות לצאת מחדר הבחינה.
(3) חרף האמור לעיל תותר, כחריג, יציאה מחדר הבחינה, במקרים שבהם אושר הדבר מראש על-ידי האחראי על הבחינות, וזאת לאחר שהתלמיד הציג אישור רפואי מתאים.
(4) לא תותר יציאה מחדר הבחינה של יותר מנבחן אחד בעת ובעונה אחת.

8826 - טיה

(6) אישור צה"ל על שירות מילואים פעיל:

האוניברסיטה תכיר בשירות מילואים פעיל רק אם התלמיד יציג אחד מהאישורים שלהלן:

1) טופס 3021
2) טופס 3010
3) טופס 510 - אישור חד-יומי בצירוף צו ההתייצבות לשירות המילואים.

7. נוהל הגשת עבודות

להלן קטעים מתוך נוהל הגשת עבודות (12-013):

(2) "תלמיד" מי שלומד באוניברסיטת תל-אביב.

"עבודה" כל עבודת בית לרבות בחינת בית, עבודת גמר של קורס, עבודה סמינריונית, דו"ח מעבדה או דו"ח ניסוי, ועבודות גמר לתארים שני ושלישי.

"מורה" מי שהורה לתלמיד להכין עבודה או מי שמנחה את התלמיד בהכנתה.

(3) עבודה עצמית

3.1 כל עבודה המוגשת על ידי תלמיד חייבת להיות פרי עבודתו העצמית של התלמיד בכל שלב משלבי הכנתה: חיפוש מידע ביבליוגרפי, שימוש במאגרי מידע, איסוף נתונים וחומר (כולל תרגומים), ארגון החומר, כתיבת העבודה ועריכתה.

מורה רשאי להתיר מראש כי עבודה תוגש על ידי קבוצת תלמידים. היתר זה אינו חל על עבודות גמר לתארים שני ושלישי.

3.2 הגיש תלמיד עבודה למורה, רשאי המורה לזמנו להופיע בפניו כדי לבחון ידיעות התלמיד בנושא נשוא העובדה ולאמת כי העבודה הינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד.

3.3 נזכח המורה, כי עבודה המוגשת במסגרת התואר הראשון אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, יפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, ויפנה תלונת משמעת כנגד התלמיד.

בעבודת גמר לתארים שני ושלישי יפנה המורה את המידע לוועדה הרלבנטית שתכריע בנדון. החליטה הוועדה, כי העבודה אינה פרי עבודתו העצמית של התלמיד, תפסול את העבודה לאלתר ללא מתן ציון, ותפנה תלונת משמעת כנגד התלמיד.

(4)

4.1 הנתונים, נתוני העזר ותוצאות הביניים ששימשו בסיס לעבודה ואשר הוכנו על ידי התלמיד בתיאום עם המורה, יישמרו בידי התלמיד עד למתן ציון סופי לעבודה.

4.2 לא יגיש תלמיד אותה עבודה ביותר מקורס אחד באוניברסיטה.

4.3 על התלמיד להשאיר בידיו העתק של העבודה שהגיש.

4.4 בעבודות גמר לתארים שני ושלישי יש לנהוג על פי תקנות הלימודים הרלבנטיות.

(5) מועד ההגשה

העבודה תוגש במועד שנקבע להגשתה, או בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

לא נקבע מועד, יהא המועד האחרון להגשת העבודה לא יאוחר מסוף הסמסטר שלאחרי הסמסטר בו נלמד הקורס (לרבות סמסטר קיץ).

חריגה מכלל זה תיתכן רק באישור המורה או ועדת הוראה של היחידה הנוגעת בדבר.

לא יהא באישור כנ"ל כדי לשמש עילה לסטייה מהוראות שכר הלימוד.

(6) מסירת העבודה

התלמיד ימסור את העבודה לידי המורה אישית או באמצעות מזכירות החוג או מזכירות התלמידים הפקולטטית, בהתאם להנחיות שייקבעו על ידי היחידה.

(7) אופן הגשת העבודה

7.1 עבודה סמינריונית תוגש מודפסת.

7.2 עבודה אחרת תוגש בכתב יד, קריא או מודפסת, על פי הכללים הנקבעים באותה פקולטה.

7.3 הוגשה עבודה בכתב יד, שאינו קריא על פי שיקול דעת המורה, תוחזר לתלמיד כדי שיגישנה בשנית, מודפסת, במועד שייקבע על ידי המורה, ולא יאוחר מתום חודש ימים מיום שהוחזרה העבודה לידי התלמיד. הנחיה זו חלה גם במקרה של תיקון עבודה.

7.4 עבודת גמר לתואר שני או שלישי תוגש בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(9) החזרת עבודות

9.1 עבודות גמר של קורס ועבודות סמינריוניות יימסרו לתלמידים או יופקדו במזכירות החוג או הפקולטה, בהתאם להנחיות הפקולטה.

9.2 הופקדו העבודות הנ"ל במזכירות יישמרו הן עד סוף הסמסטר שלאחר מועד פרסום הציון.

9.3 עבודות גמר לתארים שני ושלישי תישמרנה בהתאם לתקנות הלימודים הרלבנטיות.

(10) הכללים המפורטים בנוהל זה הינם כללי יסוד, וכל פקולטה רשאית לקבוע לעצמה כללים מתמירים מאלה.

8. ציונים

א. **ציון מעבר**

מרכיבי הציון הסופי של קורס מובאים לידיעת התלמידים על ידי המורה, בתחילת כל קורס. ציון המעבר נקבע על יסוד מרכיבים שונים כגון מבחני ביניים, הגשת תרגילים, בחינה בסוף הקורס וכיו"ב.

ב. **מפתח הציונים**

מפתח הציונים באוניברסיטת תל-אביב הוא:

59 - 0	= נכשל	84 - 75	= טוב
64 - 60	= מספיק	94 - 85	= טוב מאוד
74 - 65	= במעט טוב	100 - 95	= מעולה

ציון המעבר הנמוך ביותר הוא - 60.

כישלון יצוין ברשומת הלימודים כ"נכשל" ולא בציון מספרי. ציונים אחרים יצוינו בערכם המספרי.

ג. **שיפור ציון חיובי**

תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת הנחלים והתקנות של הפקולטה או היחידה שבה הוא לומד.

נבחן תלמיד יותר מפעם אחת בקורס - הציון האחרון הוא הציון הקובע.

9. ציון גמר

לכל תלמיד באוניברסיטה נקבע ציון גמר לאחר שסיים את חוק לימודיו לקבלת תואר. הפקולטה או יחידת הלימוד תקבע את מרכיבי ציון הגמר ואת דרך שקלולם. דרך השקלול מובאת לידיעת התלמידים מבעוד מועד.

ציוני קורסים שנלמדו במוסדות אחרים להשכלה גבוהה והיו בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א, לא ישוקללו בציון הגמר.

לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

10. מועד הזכאות לתואר

מועד הזכאות לתואר הראשון או השני הוא היום שבו השלים התלמיד את חובתו האחרונה לתואר (תאריך הבחינה האחרונה, תאריך הגשת עבודה, תאריך הגנה על תיזה לתואר שני).

11. אישורי לימודים

תנאים לקבלת האישור:

א. עמידה בכל הדרישות האקדמיות.
ב. תשלום שכר-לימוד לפי תקנות שכר הלימוד באוניברסיטה.
ג. תשלום בעד האישור.

בעד כל אישור לימודים יש לשלם לפי נוהל קיים באוניברסיטה. רשימה מעודכנת של תעריפי האישורים מתפרסמת מדי סמסטר.

להלן פירוט האישורים:

תרגום תעודה מעברית לאנגלית-	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
העתק תעודה-	ניתן לקבל במזכירות האקדמית
רשומת לימודים* (עברית או אנגלית)-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור זכאות לתואר או תעודה-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על סיום לימודים בחוג-	ניתן לקבל במזכירות הפקולטה
אישור על לימודים בשנה מסוימת-	ניתן לקבל במרכז למירשם
אישור לסטאז'-	ניתן לקבל בפקולטה
העתק כרטיס נבחן-	ניתן לקבל במרכז למרשם

אישורים מסוימים ניתן לקבל גם באמצעות תחנות "אוניידע". פרטים על כך בעמ' י"ג.

12. הפסקה לימודים וחידוש לימודים

א. הפסקת לימודים

(1) תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו, חייב להודיע על-כך מיד **בכתב** למדור תלמידים במרכז למירשם. ההודעה תימסר ע"י התלמיד באחת משתי דרכים: **בדואר רשום** או **במסירה אישית.** כאסמכתא על כך שהתלמיד הודיע על הפסקת לימודיו, ישמש אך ורק אישור ממשרד הדואר, המעיד על משלוח ההודעה בדואר רשום, או אישור בכתב מהמרכז למירשם על *קבלת ההודעה האישית.*

חרף האמור לעיל, תלמיד שלא נרשם לקורסים (פרט למי שאינו חייב בשמיעת קורסים או שיש *מניעה אקדמית להרשמתו* לקורסים) עד ליום האחרון של הרישום המאוחר לקורסים באותו סמסטר, ייחשב כמי שהודיע על הפסקת לימודיו באותו מועד, אף אם לא מסר הודעה על כך! על הפסקות הלימודים יחולו הכללים המצוינים בחוברת "שכר לימוד והרשמה" הנשלחת אל כל תלמידי האוניברסיטה עם משלוח פנקס התשלומים.

(2) תלמיד שלימודיו הופסקו על ידי יחידת הלימוד או רשויות השיפוט ימלא גם הוא טופס הפסקת לימודים וינהג בהתאם לאמור לעיל.

* רשומת הלימודים משקפת את מצבו הלימודי של התלמיד: מעמדו האקדמי, הישגיו בלימודים (ציון אחרון בכל קורס) וכל הקורסים שאליהם נרשם מתחילת לימודיו בחוג. לא יינתן אישור על קורס אחד או על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.

ב. חידוש לימודים

(1) תלמיד שלא נרשם לקורסים או הפסיק את לימודיו לפני שסיים שנת לימודים שלמה ראשונה (או סמסטר אחד ביחידה שבה נהוגה שיטת לימוד סמסטריאלית), עדיין לא ניגש לבחינות מעבר וברצונו לחדש את לימודיו, יירשם כמועמד חדש בענף רישום וקבלה ויחולו עליו כל כללי המיון והקבלה המקובלים בעת הירשמו מחדש.

(2) תלמיד שסיים שנת לימודים שלמה (או סמסטר - ביחידה שבה נהוגה השיטה הסמסטריאלית) לפחות, עמד בהצלחה בבחינות המעבר והיה זכאי לעבור לשנה הבאה או הסמסטר הבא בעת הפסקת לימודיו יגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים, לא יאוחר מחודש לפני תחילת הסמסטר שבו מבקש הוא לחדש את לימודיו או במועד מוקדם יותר שייקבע ויפורסם על ידי הפקולטה או בית-הספר כפוף לתקנון הפקולטה. כן חייב התלמיד בתשלום דמי חידוש הלימודים.
תלמיד אשר אושר חידוש לימודיו לתואר הראשון לאחר הפסקת לימודים בת חמש שנים או יותר חייב להיבחן בבחינת המיון באנגלית ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות, לפני חזרתו ללימודים.
תלמיד כנ"ל נדרש להגיע לרמת "פטור" באנגלית בתום הסמסטר הראשון ללימודיו.

ג. התיישנות לימודים

התיישנות לימודים לתואר ראשון - ראה עמ' ל"א.
בלימודי התואר השני נהוגים כללי התיישנות שונים בפקולטות השונות.

13. היחידה להוראת שפות

א. כללי

(1) היחידה מקיימת קורסים סמסטריאליים באנגלית וקורסים בשפות שונות. מטרת הקורסים הינה שיפור הבנת טקסטים בשפות שיכשירו את הסטודנטים לקרוא את החומר הביבליוגרפי הנדרש בתוגים השונים. הקורסים נערכים במקביל ללוח הזמנים של שנת הלימודים.
מספר מצומצם של קורסים ניתן אף בעונת לימודי הקיץ.

(2) השתתפות בקורסים:
הקורסים ביחידה נחשבים כשיעור ותרגיל, **לכן הנוכחות בהם היא חובה,** פרט למילואים או למחלה המוכחת באישור רפואי.

(3) התיישנות:
התיישנות לימודי שפה זרה (כולל אנגלית) תחול חמש שנים ממועד הפסקת לימודיו של התלמיד באוניברסיטה.

ב. לימודי אנגלית כשפה זרה:

תלמיד שנה א' לתואר הראשון באוניברסיטה החייב בלימודי אנגלית כשפה זרה (על-פי בחינת המיון - ראה סעיף ד' להלן) נדרש לסיים את לימודיו בקורסי אנגלית ולהגיע לציון "פטור" **תוך שנה וחצי ממועד תחילת לימודיו באוניברסיטה** (פרק זמן זה יחושב עפ"י לוח השנה הקלנדרית). היחידות רשאיות לקצר תקופה זאת ולהעמידה על שני סמסטרים בלבד.
כלל זה חל גם על תלמיד המחליף חוג או מסלול לימודים.
יוצאים מכלל זה: עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. לאלה מביניהם שלא הגיעו לרמת המינימום ייפתח קורס באנגלית בסיסית במסגרת האוניברסיטה ושנת לימודיהם הראשונה תפוצל לשנתיים. יהיה עליהם להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת השנה השנייה ללימודיהם ולרמת "פטור" עד תחילת השנה השלישית. ועדת ההוראה הפקולטטית רשאית לאשר לתלמידים כנ"ל (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) דחייה בהשגת רמת "פטור", על בסיס אישי, כל מקרה לגופו של עניין.

תלמיד, אשר ע"ס לימודיו הקודמים, התקבל לשנה ב' באוניברסיטה (כולל במסגרת הסכמי האקרדיטציה של לימודים במכללות) חייב להגיע לרמת "מתקדמים" **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה, ולרמת "פטור" **בתום הסמסטר הראשון ללימודיו**.
תלמיד כנ"ל המתקבל לשנה ג' חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית **לפני** תחילת לימודיו באוניברסיטה.
תלמיד התואר השני, בעל תואר ראשון מאוניברסיטה בחו"ל, ממוסד אשר שפת ההוראה בו אינה אנגלית, ותלמיד או בוגר מכללה או סמינר יידרשו להיבחן בבחינת אמיי"ר. פטוריס מבחינה זו בוגרי מוסדות שלימדו האנגלית בהם מוכרים על ידי אוניברסיטת תל-אביב.
תלמיד כאמור חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף השנה הראשונה ללימודיו.
כל הכללים הנ"ל חינם כללי מינימום והפקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

ג. פטורים מלימודי אנגלית כשפה זרה:

(1) בעלי ציון "פטור" שהושג בבחינה הפסיכומטרית - ראה סיעיף ד (3) בהמשך.

(2) בעלי תואר אקדמי מוכר, שלמדו אנגלית כשפה זרה באוניברסיטה בארץ או במוסד להשכלה גבוהה אשר לימודי האנגלית בו הוכרו על ידי היחידה להוראת שפות.

(3) *תלמידים המוכיחים* כי למדו שנתיים לפחות, ברמה תיכונית (כיתות י"א וי"ב) או ברמה על-תיכונית **בארץ** דוברת אנגלית, ועמדו בהצלחה בבחינות **באנגלית במוסד** אשר שפת **ההוראה** בו היא אנגלית.

(4) תלמידים המוכיחים כי סיימו בהצלחה, באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה **בארץ**, קורס המעניק "פטור" באנגלית, בציון 60 לפחות (לתלמידי מדעי הרוח - בציון *70 לפחות*), *בתנאי שהקודם הזכר ע"י* היחידה להוראת שפות באוניברסיטת ת"א. תלמידים אלה חייבים להמציא למזכירות **היחידה** אישור מטעם היחידה לאנגלית כשפה זרה מהמוסד שבו למדו, בו יצוינו רמת הקורס, מועד הקורס והציון הסופי.

(5) **הערות:**
מועמדים אשר קיבלו "פטור" ע"ס בחינה בלבד באוניברסיטה או במוסד אחר להשכלה גבוהה, אינם פטורים *מלימודי* אנגלית כשפה זרה באוניברסיטת ת"א.
הכרה בקורסים כאמור בסעיף (4) לעיל – כפופה ל"נוהל התיישנות לתואר ראשון".

ד. מבחן המיון

(1) מבחן המיון הוא חלק מבחינת הכניסה הפסיכומטרית.
מבחן המיון מסווג לחמש רמות: נכשל, בסיסי, בינוני, מתקדמים ופטור.

(2) תוצאות המבחן הפסיכומטרי באנגלית נשלחות לבית הנבחנים בדואר על-ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה. מועמד חייב לברר את הרמה שאליה סווג בבחינה כדי לא לאחר את מועד הרישום לקורסים.
מועמד שלא ניגש למבחן המיון לא יוכל להשתתף בקורסי היחידה.

(3) *משך תקפות מבחן המיון באנגלית זהה למשך תקפות המבחן הפסיכומטרי* (שבע שנים). מועמד או תלמיד, שנבחן יותר מפעם אחת, התוצאה הטובה יותר תקבע את רמתו באנגלית.

(4) תלמיד ששלטונות האוניברסיטה אישרו חידוש לימודיו לתואר ראשון לאחר הפסקת לימודים בת חמש שנים או יותר, חייב להבחן בבחינת המיון לפני חזרתו ללימודים ולהגיע לרמת "*מתקדמים*" *לפחות*.

ה. קורסים בשפה האנגלית

היחידה להוראת שפות מקיימת מערכת של קורסים סמסטריאליים ברמות טרום בסיסי, בסיסי, בינוני, מתקדמים וקורסי "אנגלית למדעי הרוח".
כמו כן מקיימת היחידה קורסים לתלמידי תואר שני *במנהל עסקים* וקורסים בכתיבה לתלמידי מחקר.

(1) **קורסים ברמות ב' וג'** (אשר רמתם נמוכה מרמת "בסיסי") יתקיימו בעונת לימודי הקיץ, לפי דרישה.

(2) **קורסים ברמת "בסיסי"**
קורסים אלה יתקיימו במשך תקיץ, בימים א'-ה' בין השעות: 12.00-08.30 או 17.00-20.30. אם תהיה דרישה לקורס במשך שנת הלימודים, ייפתח קורס ברמה זו, בימים א', ג', ה'. הקורסים חייבים בתשלום (בנוסף לשכר הלימוד לאוניברסיטה).

(3) **קורסים ברמת "בינוני"**
קורסים אלה הינם סמסטריאליים, בהיקף של 4 שעות שבועיות. הלימודים בעונת הקיץ מתקיימים בימים א', ג', ה', בשעות 12.00-08.30 או 20.30-17.00 במחזור א' או ב'.
הקורסים חייבים בתשלום.
לתלמידי מדעי הרוח בלבד ניתנים קורסים סמסטריאליים ברמת "בינוני + מתקדמים" בהיקף של 8 שעות שבועיות (נא עיין בידיעון הפקולטה).

(4) **קורסים ברמת "מתקדמים"**
קורסים ברמת "מתקדמים" מתקיימים במשך שנת הלימודים - 4 שעות שבועיות ובהם נלמד חומר המותאם למקצועות הלימוד בפקולטה או יחידת הלימוד.
התלמיד חייב ללמוד בקורס המיועד לפקולטה או לחוג שבו הוא לומד.
תלמיד המשלם שכר לימוד מלא אינו חייב בתשלום נוסף בעד קורס זה.
מספר מצומצם של קורסי "מתקדמים" המתקיימים בקיץ הינו בתשלום.
ציון עובר בקורס "מתקדמים" הינו 60. תלמידי הפקולטה למדעי הרוח חייבים להשיג ציון 70 לפחות.

(5) **קורסי "אנגלית למדעי הרוח"**
קורסים אלה מיועדים לתלמידי הפקולטה למדעי הרוח אשר הגיעו לרמת "פטור".
הקורסים מותאמים למקצועות הלימוד בחוגי הפקולטה למדעי הרוח.

(6) **קורסים לתלמידי תואר שני במנהל עסקים**

(7) **קורסים בכתיבה מדעית לתלמידי מחקר (תואר שלישי)**
קורסים אלה מיועדים לרכישת מיומנות הכתיבה המדעית באנגלית. כן, מיועדים קורסים אלה לתלמידים המבקשים להגיש את עבודת המחקר שלהם באנגלית (כפוף לתקנות האוניברסיטה).
לקבלת מידע נוסף נא לפנות לגבי אורה שרון במזכירות היחידה.

מועדי הקורסים בעונת לימודי הקיץ תשנ"ז:
מחזור א': 6.7.97 — 8.8.97 — בוקר וערב.
מחזור ב': 17.8.97 — 19.9.97 — בוקר וערב.

ו. קורסים בשפות אחרות

הקורסים בשפות האלה: איטלקית, גרמנית, הולנדית, יידיש, יפנית, סינית, ספרדית, ספרדית יהודית-לדינו, ערבית מדוברת, פורטוגזית, צרפתית, רומנית, רוסית ושפת הסימנים הישראלית.
הינם קורסים שנתיים ומתקיימים בשתי רמות: רמת "מתחילים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים, רמת "מתקדמים" - 4 שעות שבועיות במשך שני סמסטרים.

(1) קורסים אלה הינם קורסי חובה או בחירה, בהתאם לדרישות תכנית הלימודים הנקבעת על ידי הפקולטה או החוג שבו לומד התלמיד.

(2) בחינות המיון הנערכות מטעם היחידה לשפות יתקיימו ביום א' 28.9.97 בשעה 9.00. יש להירשם לבחינות אלו עד תאריך 1.9.97 במזכירות היחידה.

(3) הרישום לקורסים הנ"ל ייערך במקביל לימי הייעוץ. יש להמציא ממזכירות החוג טופס רישום בציון חוג ומסגרת. התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות על מנת לא לאחר את מועד הרישום.

ז. ערעורים

(1) תלמיד רשאי לערער על ציון עד שבועיים מיום פרסום הציון. ערעור שיוגש לאחר מועד זה לא יתקבל.

(2) ערעורים יש להגיש בכתב בלבד למזכירות היחידה. תשובה תינתן לתלמידים במזכירות היחידה בשבועיים מיום הגשת הערעור.
ערעור שלא יוגש בכתב לא יטופל.

ח. רישום לקורסים

(1) במשך שנת הלימודים נערך הרישום לקורסי אנגלית לקראת כל סמסטר בנפרד הרישום לקורסים בשפות האחרות נערך לקראת תחילת שנת הלימודים בלבד.
התלמידים מתבקשים לעקוב אחר המודעות בדבר מועדי הרישום.

(2) כל שינוי, ביטול או הרשמה מאוחרת יגררו קנס אם הסיבה לשינוי או לביטול אינה מוצדקת.

(3) לתלמיד שלא יבטל הרשמתו בקורס ו/או לא ייבחן במועדים שייקבעו לכך, יירשם ציון "נכשל". **קורס שלא יבוטל, ייכנס לחישוב שכר הלימוד.**

(4) לקראת מחזורי הקיץ מתקיים רישום נפרד. מועדי ההרשמה מתפרסמים על לוחות המודעות ברחבי האוניברסיטה.

מזכירות היחידה:
משרדי היחידה להוראת שפות נמצאים בבניין שרת קומה ב', חדר 206 טל' 6409681.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00, יום ג' גם בין השעות 13.00-15.00.

14. היחידה ללימודי העברית

א. מבחן המיון

חייבים **בבחינת** ידע בעברית מועמדים לתואר ראשון ולתואר שני, בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית, או בעלי תואר ראשון מחו"ל, לפי הפירוט כדלקמן:

1. מועמדים, שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בשפה שאינה עברית.
2. מועמדים, הפטורים מבחינת הכניסה הפסיכומטרית (בעלי תואר ראשון מחו"ל ומי שנבחן בבחינת SAT).
3. *מועמדים, שניגשו לבחינה במועדים קודמים ולא הגיעו לרמת "עבר" לפחות.*

דרישה זו חלה על מועמדים לכל החוגים ויחידות הלימוד הקיימים באוניברסיטה (כולל חוגים שבהם שפת ההוראה אינה עברית).
מבחן זה (מבחן יע"ל) נערך על ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה במסגרת המבחן הפסיכומטרי. יש להוכיח בו רמת מיומנות לשונית הנדרשת בלימודים אקדמיים.
מבחן המיון מסווג את המועמדים לחמש רמות: *נכשל, רמה א', רמה ב', רמה ג',* פטור.
כלל, מועמד שלא נבחן או שלא הגיע לרמה א' לפחות, לא יורשה להתחיל את לימודיו באוניברסיטה, אף אם עמד בתנאי הקבלה של החוג או של יחידת הלימוד שבחר בה.
מועדי בחינות המיון והרישום אליהן מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים". תוצאות הבחינות נשלחות למועמדים ע"י *המרכז הארצי לבחינות ולהערכה*.
מבחן המיון מיועד למועמדים בלבד.

ב. מועד אחרון להשגת ה"פטור" בעברית

עם תחילת לימודיהם על התלמידים להתחיל גם בלימודי השפה העברית (ראה סעיף ד' להלן) ועליהם להגיע לרמת "פטור" **לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודיהם באוניברסיטה.**
כללים אלו חלים גם על תלמידים המחליפים חוג או מסלול לימודים.

ועדות ההוראה הפקולטטיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" לתלמידים עולים חדשים (הן לתלמידי התואר הראשון והן לתלמידי התואר השני) - כל מקרה לגופו של עניין.

ג. פטורים מן המבחן

פטורים מן המבחן וכן מלימודי עברית לעולים מועמדים שימציאו אישור על לימודיהם לפי הפירוט הזה:

1. מועמדים בעלי תעודת בגרות ישראלית;
2. מועמדים שנבחנו בבחינת הכניסה הפסיכומטרית בעברית;
3. בעלי תואר אקדמי מוכר מאוניברסיטה בישראל;
4. מי שקיבלו "פטור" בעברית מאוניברסיטה אחרת בארץ;
5. בוגרי סמינר מוכר למורים בישראל;
6. בוגרי מוסדות אשר הוסמכו ע"י המועצה להשכלה גבוהה להעניק תואר שונה מן התארים המוענקים באוניברסיטאות בישראל;
7. בוגרי מכללת שזר לחינוך ויהדות בבואנוס איירס, ארגנטינה;
8. בוגרי שלוש שנות לימוד בבית-ספר לאחיות בישראל;
9. מי שעמדו בהצלחה בבחינה שמקיימת המועצה להנחלת הלשון ("הבחינה הירושלמית");
10. מסיימי כתה י' שלמדו בישראל עשר שנים רצופות לפחות, בבתי-ספר ששפת ההוראה בהם עברית.

ד. קורסים

כדי להגיע לרמת "פטור" בעברית חייב תלמיד שסווג לרמה א' לעמוד בשלושה קורסים סמסטריאליים (רמה א', רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסווג לרמה ב' חייב בשני קורסים סמסטריאליים (רמה ב' ורמה ג').
תלמיד שסווג לרמה ג' חייב בקורס סמסטריאלי אחד (רמה ג').

רמה א' - 8 שעות בשבוע
רמה ב' - 6 שעות בשבוע
רמה ג' - 6 שעות בשבוע

מערכת השעות של שיעורי העברית תפורסם על לוח המודעות של היחידה.
הרישום לקורסים ייערך כשבוע לפני פתיחת הלימודים בכל סמסטר.

ה. קורס קיץ מרוכז

היחידה ללימודי העברית עורכת קורסי קיץ מרוכזים בני כ-180 שעות בחודשים אוגוסט-ספטמבר. ההשתתפות בקורסים אלה כרוכה בתשלום מיוחד (גובה התשלום יפורסם בתחילת הקיץ).
יש לשלם את מלוא שכר הלימוד לא יאוחר משבוע לפני תחילת הקורס. לתלמידים הזכאים לתמיכה של משרד הקליטה ייקבע הסדר תשלומים נפרד. הרישום לקורס הקיץ ייערך במשרד היחידה ללימודי העברית בחופשת הקיץ.
האוניברסיטה אינה מחייבת השתתפות בקורס זה. הקורס נועד למועמדים ולתלמידים שטרם הגיעו לרמת "פטור".

מזכירות היחידה:
משרד היחידה ללימודי עברית נמצא במעונות הסטודנטים, בניין ב', כניסה 4, טל' 6408947.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' בשעות 08.30-13.00.

לימודי התואר הראשון

1. תנאי הקבלה ללימודי התואר הראשון

א. תנאי קבלה כלליים.
ב. תנאי קבלה מיוחדים לכל יחידת לימוד.

א. תנאי קבלה כלליים:

(1) זכאות לתעודת בגרות העונה על דרישות האוניברסיטה.*
(2) עמידה בבחינת הכניסה הפסיכומטרית ברמה הנדרשת על ידי האוניברסיטה (חוץ מחוגים שבהם קיימת קבלה אוטומטית על פי ציוני בגרות גבוהים).*
(3) ידיעת השפה האנגלית -
המועמדים לרוב יחידות הלימוד חייבים להגיע לרמת "בינוני" עד תחילת שנת לימודיהם הראשונה. בחלק מהיחידות נדרשת רמה גבוהה יותר.
פרטים בעמי כ"א במבוא זה וכן ב"חוברת מידע למועמדים".
(4) ידיעת השפה העברית -
מועמד, שאין בידו תעודת בגרות ישראלית ונבחן בבחינה הפסיכומטרית בשפה זרה, חייב להיבחן במבחן המיון בעברית ולהוכיח רמת מיומנות לשונית הנדרשת ללימודים אקדמיים (רמה אי לפחות). כל זאת לפני תחילת לימודיו באוניברסיטה.
פרטים בעמי כ"א במבוא זה.

ב. תנאי קבלה של יחידות הלימוד

ועדות הקבלה של יחידות הלימוד קובעות את תנאי הקבלה אליהן. החלטותיהן סופיות ואינן ניתנות לערעור, חוץ ממקרה של מועמד בעל נתונים אקדמיים חדשים, אשר לא הובאו לידיעת ועדת הקבלה, והוגשו במועד.

החלטות ועדות הקבלה כוחן יפה רק לסמסטר אליו ביקש המועמד להתקבל. מועמד שהתקבל ולא התחיל בלימודיו באותו סמסטר, או לא סיים סמסטר אחד או שנת לימודים אחת לפחות, חייב להירשם ולעבור את הליך הקבלה שוב. ראה פרק "חידוש לימודים" במבוא זה.
פרטים על תנאי הקבלה - ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר ראשון**:

"...

3. תלמיד מן המניין

3.1 תלמיד שהינו בעל תעודת בגרות שנרשם ללימודים לקראת תואר ראשון, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל וקבלתו אושרה ע"י ועדת הקבלה.
3.2 תלמיד לקראת תואר ראשון אשר התקבל ללימודים במעמד זה לאחר לימודים קודמים במוסד מוכר להשכלה גבוהה או במוסד שעימו יש לאוניברסיטה הסכמי אקרדיטציה.
3.3 תלמיד כאמור בסעיפים 3.1 או 3.2 הממשיך לימודיו עפ"י כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.
3.4 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 5.5,4.4.

* ראה ב"חוברת מידע למועמדים".
** קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

4. תלמיד שלא מן המניין

4.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר ראשון אשר חסר לו ציון במקצוע אחד להשלמת תעודת בגרות וקבלתו במעמד זה אושרה ע"י ועדת קבלה.

4.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתעודת בגרות תוך פרק זמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

4.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

4.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם יעמוד בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד ויהיה זכאי לתעודת בגרות.

5. תלמיד על תנאי

5.1 תלמיד כמשמעותו בסעיפים 3.1, 3.2, אשר הוטל עליו להשלים תנאי או תנאים מאלה המפורטים להלן בסעיף זה:

5.1.1 להוכיח ידיעת השפה העברית

5.1.2 להוכיח ידיעת שפה זרה

5.1.3 להשלים מטלה מסויימת כפי שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/ות שהוטלה/ו עליו תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה אשר לא יעלה על שנת לימודים אחת. במקרים מיוחדים, רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה לאשר לתלמיד על תנאי המשך לימודים במעמד זה לשנת לימוד נוספת, אך בשום מקרה לא יותר לתלמיד ללמוד במעמד זה תקופה שתעלה על שתי שנות לימוד.

5.3 תלמיד על תנאי חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד. בנוסף לכך הוא חייב במילוי התנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים וזאת תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה/הוראה.

5.4 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

5.5 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד בה הוא לומד - תוך פרק הזמן שנקבע.

5.6 לא עמד התלמיד כנ"ל בתנאי האמור תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך בלימודיו ולא יהיה זכאי לתואר אקדמי.

6. מועמד לתלמיד

מועמד לתלמיד - מי שאינו עונה על דרישות הקבלה הכלליות של האוניברסיטה אשר נתקבל - במקרים חריגים בלבד וכאמור בסעיף 6.1 להלן - כמועמד לתלמיד.

6.1 מועמד לתלמיד יתקבל במעמד זה רק עפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד, שאושרה ע"י הרקטור או סגנו. בדרך כלל לא יתקבל מועמד לתלמיד אלא בגיל 30 ומעלה.

6.2 מועמד לתלמיד מתקבל לשנת לימודים אחת. הרקטור או סגנו יבדוק את הישגי המועמד בשנת הלימודים הראשונה ויהיה רשאי להאריך את לימודיו במעמד זה בשנת לימודים נוספת.

6.3 מועמד לתלמיד לא יהא במעמד זה תקופה העולה על שתי שנות לימוד.

6.4 מועמד לתלמיד חייב בשנת הלימודים הראשונה להשיג ממוצע של 80 או יותר בתבונית לימודים שתכלול לפחות 20 שעות שנתיות.

6.5 מועמד לתלמיד חייב בכל הדרישות האקדמיות של האוניברסיטה ושל יחידת הלימוד ורשאים הרקטור או סגנו וועדת הקבלה של הפקולטה להוסיף על דרישות אלה לימודים המיועדים להשלים את השכלתו הכללית.

6.6 מועמד לתלמיד זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים תוך ציון מעמדו.
6.7 מועמד לתלמיד לא יהיה זכאי לתואר אקדמי כל עוד הוא במעמד זה.
6.8 מועמד לתלמיד יאושר כתלמיד מן המניין ויוכרו לימודיו בתוקף למפרע אם נתמלא אחד התנאים הבאים:
6.8.1 עמד בדרישות המפורטות בסעיף 6.4 והרקטור או סגנו, לאחר קבלת חוות הדעת של ועדת ההוראה, החליט כי לימודיו והישגיו בלימודים מצדיקים אישורו כתלמיד מן המניין באוניברסיטה.
6.8.2 השלים את *תעודת הבגרות* ועמד בדרישות הקבלה של יחידת הלימוד.

7. תלמיד במעמד מיוחד

7.1 תלמיד שעפ"י החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או הרקטור התקבל *ללימודים למקצוע/זת מסוים/ים* בתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר הראשון והוא אינו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב, אשר חל עליו לפחות אחד מהתנאים הבאים: -
7.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.
7.1.2 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.
7.1.3 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי.
7.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.
7.3 *תלמיד במעמד מיוחד* לא יהא זכאי לתואר אקדמי. לימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם כן יחליט הרקטור אחרת במקרים חריגים.
7.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו.

"...."

3. מתן זכויות אקדמיות (אקרדיטציה) ללימודים במכללות

מתן זכויות אקדמיות על קורסים שנלמדו במכללות, שיש עמן הסכמי אקרדיטציה, עד שנת תשנ"ה (כולל) כפוף להסדרים מוקדמים ומבוקרים על-ידי הוועדה האוניברסיטאית לאקרדיטציה. הסדרים אלה העניקו הכרה למכללות מסוימות שעמן היו הסדרי אקרדיטציה. לקורסים שנלמדו לאחר תשנ"ה עשויה להינתן הכרה באופן פרטני בהתאם לנוהלי הקבלה הכלליים *הקיימים באוניברסיטה, ובהתאם לדרישותיה הספציפיות של כל יחידה.*
על תלמיד מכללה המבקש להתקבל ללימודים באוניברסיטה לעמוד בתנאי הקבלה הרגילים של האוניברסיטה, כולל דרישות בשפה האנגלית (ראה עמי כ"ב).
תלמיד מכללה שנתקבל ללימודים באוניברסיטה יגיש לוועדת ההוראה המתאימה בקשה להכרה בקורסים על סמך לימודיו במכללה. לימודיו, אם התקיימו עד תשנ"ה (כולל) יוכרו *בתנאי שאושרו מראש על ידי ועדת האקרדיטציה של האוניברסיטה.*
על לימודים במכללה בקורסים המזכים באקרדיטציה יחולו כללי התיישנות מקבילים לאלה החלים על הלימודים באוניברסיטה עצמה.
תלמיד הזכאי לאקרדיטציה בגין לימודיו במכללה יהיה חייב, בכל מקרה, ללמוד באוניברסיטת ת"א לפחות שליש מתכנית הלימודים המקובלת בחוגים שאליהם התקבל - ולא פחות משנת *לימודים מלאה אחת.* ציוני התלמיד במכללה לא ייכללו בשקלול ציון הגמר באוניברסיטה.
תלמיד המסיים לימודיו באוניברסיטה לאחר שקיבל פטור על-סמך לימודים קודמים, יהיה זכאי לקבל תעודת בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם לימודיו באוניברסיטת תל-אביב הינם בהיקף של לא פחות משני שלישים ממכסת הלימודים הרגילה לתואר. פרטים מלאים ראה בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם *לתואר ראשון ולתואר שני".*

4. הכרה בלימודים קודמים

א. הכרה בלימודים ממוסד אקדמי אחר

תלמיד אשר למד במוסד אקדמי מוכר לימודים לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה", ומעוניין להמשיך את לימודיו לתואר באוניברסיטת תל-אביב, יפנה לוועדת ההוראה של החוג או הפקולטה או למי שהוסמך על-ידו בבקשה כי לימודיו יוכרו בחלק מחובותיו לתואר.
תלמיד, כאמור, חייב לעבור את תהליכי הרישום והקבלה הרגילים לאוניברסיטה, במועדים הרשמיים.
בכל מקרה, על התלמיד ללמוד באוניברסיטת תל-אביב לפחות 1/3 מתכנית הלימודים ולא פחות משנת לימודים אחת (בכל אחד ממרכיבי מסלול לימודיו). פקולטה רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.
יובהר כי תלמיד כנ"ל חייב ללמוד את לימודי השנה השלישית (כולל סמינריונים) באוניברסיטת תל-אביב.
ציונים המהווים בסיס לפטור מקורסים באוניברסיטת ת"א אינם נכללים בשקלול ציון הגמר.
תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת תל-אביב לאחר שקיבל על-סמך לימודים במוסד אחר, פטור מחלק ממקצועות הלימוד, יהיה זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, אם למד באוניברסיטת תל-אביב מכסת שעות לימודים כמפורט בנספח ל"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה ...".

ב. התיישנות לימודים לתואר ראשון*

1. מטרה

מטרת נוהל זה לקבוע את המועדים ואת התנאים שבהם יתיישנו לימודים לתואר ראשון שהופסקו לפני שהתלמיד היה זכאי לתואר.

2. הגדרות

בנוהל זה:

2.1 **"האוניברסיטה"** אוניברסיטת תל-אביב.

2.2 **"הרקטור"** רקטור האוניברסיטה.

2.3 **"אוניברסיטה אחרת"** מוסד להשכלה גבוהה (בארץ או בחו"ל) שהאוניברסיטה מכירה בלימודים בו - כולם או חלקם - לצורכי קבלת פטור מקורסים אצלה.

2.4 **"קורס"** כל אחד מהקורסים במסגרת תכנית הלימודים לתואר ראשון הניתנים באוניברסיטה או באוניברסיטה אחרת אם הם מקנים פטור מקורסים באוניברסיטת תל-אביב.

2.5 **"הפסקת לימודים"** הפסקה בלימודים לקראת תואר ראשון באוניברסיטה, ביוזמת התלמיד או ביוזמת האוניברסיטה, תהיה סיבת ההפסקה אשר תהיה.

2.6 **"תלמיד"** סטודנט באוניברסיטה שבלימודיו לתואר ראשון חלה הפסקת לימודים.

3. תכנית לימודים לאחר הפסקה

תלמיד המחדש את לימודיו יחויב במלוא תכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש לימודיו למעט אותם קורסים שבהם עמד בהצלחה, שלימודיו בהם לא התיישנו בין לאור הוראות סעיף 4 שלהלן ובין מכוח החלטה עפ"י הסעיפים 5 או 6 שלהלן.

4. הפסקה שאין עמה התיישנות

הפסקת לימודים לתקופה של עד שנתיים קלנדריות לא תגרום להתיישנות הקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה בתקופה שקדמה להפסקה כאמור.

5. הפסקה שאפשר שתהיה עמה התיישנות

5.1 בכל מקרה של הפסקת לימודים לתקופה העולה על שנתיים קלנדריות אך אינה עולה על חמש שנים כאלה, יידון נושא ההכרה בקורסים שבהם עמד התלמיד בהצלחה לפני הפסקת הלימודים בוועדת הוראה יחידתית (במקום שישנה כזו) או בוועדת הוראה פקולטאית (במקום שאין במצא ועדה יחידתית).

* מתוך נוהל "התיישנות לימודים לתואר ראשון"

5.2 ועדת ההוראה תבדוק, בין היתר, את הציונים שהשיג התלמיד בקורסים האמורים בסעיף 5.1 ואת השינויים שחלו בתכני קורסים אלה, ותהיה רשאית לקבוע כי לא תחול התיישנות על הקורסים, כולם או חלקם, או כי חלה התיישנות על הקורסים הנ"ל והתלמיד חייב ללמוד מחדש את מלוא תכנית הלימודים.

6. הפסקה שיש עמה התיישנות

אם עלתה תקופת הפסקת לימודיו של תלמיד על חמש שנים קלנדריות, תחול — בכפיפות לאמור בסעיף 7 שלהלן - התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד התלמיד לפני הפסקת לימודיו.

7. חריגים להפסקה שיש עמה התיישנות

במקרים מיוחדים יהיו הרקטור או סגנו רשאים לקבוע כי קורסים שבהם עמד תלמיד בהצלחה קודם שהפסיק לימודיו, לתקופה העולה על חמש שנים, לא יתיישנו, אם יתקיימו **כל** התנאים שלהלן:

7.1 ועדת הוראה פקולטטית תגיש בכתב המלצה מנומקת על כך.

7.2 ציון התלמיד בכל אחד מקורסים אלה יהיה "טוב" לפחות.

7.3 בכל מקרה לא יעלה היקף ההכרה בקורסים מלפני הפסקת לימודיו על שני שלישים (2/3) מתכנית הלימודים שתנהג בעת חידוש הלימודים, והתלמיד יחויב, על כן, ללמוד לפחות שליש (1/3) מתכנית הלימודים שתנהג אותה עת.

8. כללי מינימום

הכללים המפורטים בנוהל זה הם כללי מינימום כלל-אוניברסיטאיים וכל פקולטה רשאית לקבוע ללומדים בה כללים מחמירים מאלה.

תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה העולה על חמש שנים חייב להיבחן בבחינת מיון באנגלית לפני חזרתו ללימודים ולהוכיח בה רמת "מתקדמים" לפחות.

5. לימודים לאחר תואר (תכנית לימודים נוספת בלימודי התואר הראשון)

א. בתכנית דו־חוגית:

1. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" (וכן בעלי תואר "בוגר במוסיקה" מאוניברסיטת ת"א או בעלי תואר אקדמי ראשון ממוסד מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה) או בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו-חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת בכפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים. על תלמידים אלה להשתתף במלוא מכסת שעות הלימוד - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.
2. בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר מעוניינים ללמוד חוג לימודים נוסף מתוך תכנית דו־חוגית לקראת התואר הראשון, בתחום דיסציפלינרי קרוב לתחום הלימודים הקודם, יידרשו להשתתף בשני שלישים ממכסת שעות הלימוד - כמתחייב מתכנית הלימודים של החוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת, המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי קבלה).

ב. בתכנית חד־חוגית:

בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה", המבקשים ללמוד חוג נוסף בתכנית חד־חוגית לקראת התואר הראשון, יוכלו לעשות זאת כפוף לאישור ועדת הקבלה היחידתית, לאחר שעברו תהליכי רישום וקבלה רגילים.

בעלי תואר כנ"ל, הלומדים לתואר בוגר בתכנית חד־חוגית בתחום לימודים קרוב — ועדת ההוראה היחידתית רשאית לאשר להם "פטור" מקורסים חופפים בהיקף של עד מחצית מתכנית הלימודים הנדרשת באותו חוג.

עם סיום הלימודים מוענקת תעודה מיוחדת המקנה את הזכות להמשיך בלימודי התואר השני באותו תחום (כפוף לתנאי הקבלה).

6. חובות כלל-אוניברסיטאיות ותנאי מעבר

א. חובות כלל-אוניברסיטאיות:

שיעורי חובה - כל תלמיד חייב להשתתף בקורס סמסטריאלי אחד בחינוך גופני בשנת לימודיו הראשונה לקראת התואר הראשון באוניברסיטה. בסמסטר השני על התלמידים להשתתף בקורס נוסף בחינוך גופני או בקורס אחר מתוך לפקולטה שבה הם לומדים, בהתאם לקביעת ועדת ההוראה הפקולטטית (ראה גם עמי מ"ב) (החלטה ו' תחול על תלמידי שנה א' בתשנ"ז ואילך), או בפעילות חברתית בהיקף של 3 שעות שבועיות (ראה עמי מ"ו).

"פטור" באנגלית - ראה פרק "היחידה להוראת שפות" (עמי כ"ב).

"פטור" בעברית - לבעלי בגרות מחו"ל ראה פרק "היחידה ללימודי העברית" (עמי כ"ה).

סידור שכר-לימוד וסדרי הרשמה - עיקרי תקנות שכר הלימוד וסדרי ההרשמה מתפרסמים בחוברת "שכר לימוד", הנשלחת לכל תלמיד יחד עם הודעת התשלום. הודעות התשלום לתלמידים חדשים ולמחדשי לימודים נשלחות בהתאם לתאריך ההתקבלות או ביצוע חידוש הלימודים. תלמיד שלא קיבל הודעות לתשלום יפנה למשרד לשכר לימוד. אין בקבלת הודעת התשלום משום אישור האוניברסיטה בדבר זכאותו של התלמיד להמשיך בלימודיו אם המשך הלימודים מותנה בתנאי המעבר של הפקולטה או בהשלמת חובות אקדמיות ואחרות המוטלות על התלמיד.

אי-קבלת הודעה או התראה מהאוניברסיטה בדבר אי-מילוי הדרישות האקדמיות אינה פוטרת את התלמיד ממילוי חובותיו כמפורט לעיל.

ב. תנאי המעבר המיוחדים לכל תכנית לימודים מפורטים בהמשך ידיעון זה, בפרק הדן בתכנית הלימודים של הפקולטה או ביה"ס.

7. משך הלימודים לתואר ראשון

משך הלימודים לתואר ראשון ביחידות הלימוד השונות אינו אחיד. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן מקסימלי לסיום החובות לתואר הראשון. מתכונת הלימודים הרגילה לתואר ראשון היא תכנית לימודים מלאה. עם זאת, כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית יכול תלמיד ללמוד תכנית בהיקף קטן יותר.

8. תלמידים מצטיינים בלימודים לקראת תואר "בוגר אוניברסיטה"

מדי שנה, לקראת סוף הסמסטר הראשון, בוחר הרקטור את התלמידים המצטיינים בשנת הלימודים החולפת. הרקטור מעניק לתלמידים אלו תעודות הצטיינות בטכס מיוחד.

9. הענקת תארים ותעודות

תעודות מוענקות אחת לשנה בטכסים פקולטטיים מיוחדים. עד למועד הטכס ניתן לקבל אישורי זכאות לתואר במזכירות הפקולטה.

הענקת תואר ראשון בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.

תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת בוגר בהצטיינות הוא ציון סופי לתואר - 85 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הינם כללי מינימום וכל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

תלמידים המסיימים לימודיהם במסלול דו-חוגי, תצוין הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודתם רק אם הצטיינו בכל אחד משני התוגים.

תלמידים המסיימים חוג ראשי וחוג משני, או חוג מורחב וחטיבות, תצוין ההצטיינות בתעודותיהם אם הממוצע המשוקלל של הציונים הסופיים בחוג הראשי ובחוג המשני, או בחוג המורחב ובחטיבה/ות, יעמוד בקריטריוני ההצטיינות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"ינוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

לימודי התואר השני

1. רישום מועמדים ללימודי התואר השני

רשאים להירשם ללימודים לקראת התואר השני מועמדים בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" או בעלי תואר זהה לזה המוענק באוניברסיטה, בציון גמר "טוב" (75) לפחות.
כל פקולטה או יחידת לימוד מוסמכת לקבוע תנאי קבלה מיוחדים נוספים.
במקרים חריגים, יוכלו להירשם מועמדים אשר ציון הגמר שלהם נמוך מ"טוב" אך לא נמוך מ-70. אם יתקבלו, יהיה מעמדם "על תנאי" ויהיה עליהם להשלים חובות שיוטלו עליהם על ידי ועדת הקבלה היחידתית תוך פרק זמן שייקבע על-ידה, ושלא יעלה על שנת לימודים אחת.
בעל תואר אקדמי ראשון השונה במהותו מהתואר "בוגר אוניברסיטה" המוענק על ידי אוניברסיטת תל-אביב, אשר סיים לימודיו לתואר ראשון בציון ממוצע של "טוב" (80) לפחות - או כל ציון גבוה יותר שייקבע ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד שבמסגרתה מבקש המועמד ללמוד לתואר שני - יכול להגיש מועמדות. אם יתקבל, ילמד ב"מעמד מיוחד" או במעמד "על תנאי" בתכנית לימודי השלמה בהיקף של 30 שעות סמסטריאליות לפחות. קבלתם של תלמידים כנ"ל ללימודי התואר השני במעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על הישגיהם בתכנית ההשלמות (ציון ממוצע של 75 לפחות או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות, כפי שייקבע ע"י ועדת הקבלה היחידתית), שאותה יש לסיים בשנה (במקרים מיוחדים עד שנתיים).
בעלי תואר B.Ed. או B.Sc.T.E. כנ"ל המבקשים להתקבל ללימודי התואר השני בבית הספר לחינוך, יתקבלו במעמד "על תנאי" לתכנית השלמה בהיקף 10 שעות סמסטריאליות לפחות מלימודי התואר הראשון. העברתם למעמד של תלמידים "מן המניין" תיעשה בהסתמך על הישגיהם בתכנית ההשלמות (ציון ממוצע 80 לפחות — או כל ציון גבוה יותר וכן דרישות נוספות כפי שייקבעו על ידי ועדת הקבלה היחידתית).
פרטים נוספים מתפרסמים ב"חוברת מידע למועמדים".

2. סוגי מעמד של תלמיד לקראת תואר שני*

"... **8. תלמיד מן המניין**

8.1 תלמיד שהינו בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, שנרשם ללימודים לקראת תואר שני, עמד בתנאי הקבלה הכלליים של האוניברסיטה והמיוחדים של יחידת הלימוד אליה ביקש להתקבל ובקשתו אושרה ע"י ועדת הקבלה של יחידת הלימוד.

8.2 תלמיד כאמור בסעיף 8.1 הממשיך לימודיו על פי כללי האוניברסיטה ויחידת הלימוד.

8.3 תלמיד שהועבר למעמד זה כאמור בסעיפים 9.4, 10.4.

9. תלמיד שלא מן המניין

9.1 תלמיד שהתקבל ללימודים לקראת תואר שני אשר לא השלים את הדרישות לתואר בוגר אוניברסיטה. קבלתו של תלמיד כנ"ל הינה במקרים חריגים בלבד.

9.2 תלמיד שלא מן המניין מתקבל ללימודים בתנאי שיהיה זכאי לתואר "בוגר אוניברסיטה" בציון "טוב" לפחות, תוך פרק הזמן שנקבע ע"י ועדת הקבלה ואשר לא יעלה על שנת לימודים אחת.

9.3 תלמיד שלא מן המניין זכאי לקבלת אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

9.4 תלמיד שלא מן המניין יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים תוך פרק הזמן שנקבע.

* קטע מנוהל סוגי מעמד של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב.

10. תלמיד על תנאי

10.1 במקרים מיוחדים מתקבל כתלמיד על תנאי ללימודי התואר "מוסמך" בעל תואר "בוגר אוניברסיטה" אשר:

10.1.1 ציונו הסופי בלימודי התואר "בוגר" הינו נמוך מ"טוב".

10.1.2 הוטל עליו, בהתאם לכללי האוניברסיטה ו/או יחידת הלימוד, להשלים מטלות מסויימות כגון: השגת ממוצע ציונים מסויים בלימודי השנה הראשונה, הוכחת ידיעת שפה (עברית או אחרת).

10.2 תלמיד על תנאי מתקבל ללימודים בתנאי שישלים את המטלה/המטלות שהוטלו עליו תוך פרק הזמן שיקבע ע"י ועדת הקבלה/ההוראה ואשר לא יעלה על שנת לימוד אחת.

10.3 תלמיד על תנאי יהיה זכאי לקבל אישור על הישגיו בלימודים (גליון ציונים) תוך ציון מעמדו.

10.4 תלמיד על תנאי יאושר כתלמיד מן המניין ולימודיו יוכרו בתוקף למפרע (רטרואקטיבית) אם עמד בתנאי שהותנה בעת קבלתו ללימודים ובדרישות האקדמיות של יחידת הלימוד בה הוא לומד.

10.5 לא עמד תלמיד כנ"ל בתנאי שהוטל עליו תוך פרק הזמן שנקבע - לא יורשה להמשיך לימודיו.

11. תלמיד במעמד מיוחד

11.1 תלמיד שעל פי החלטה מנומקת של ועדת הקבלה ביחידת הלימוד או תרקטור התקבל ללימודים במקצוע/ות מסויים/ים מתכנית הלימודים הרגילה לקראת התואר "בוגר" או "מוסמך" ואשר איננו לומד לקראת תואר באוניברסיטת תל-אביב אשר חל עליו לפחות אחד התנאים הבאים:

11.1.1 הינו בעל תואר אקדמי.

11.1.2 הינו בוגר מכללה שהוכרה כמוסד להשכלה גבוהה.

11.1.3 לומד לשם קבלת זכויות (על לימודיו) במוסד אחר להשכלה גבוהה וקיבל ממוסד זה אישור ללמוד באוניברסיטת תל-אביב.

11.1.4 תלמיד שאושרו לימודיו במקצועות מסויימים מבלי שלימודים אלה מקנים תואר אקדמי או תעודה.

11.2 תלמיד במעמד מיוחד זכאי להיבחן ולהגיש עבודות ותרגילים במקצועות בהם הורשה להשתתף.

11.3 תלמיד במעמד מיוחד לא יהא זכאי לתואר אקדמי ולימודיו במעמד זה לא יקנו לו זכויות מצטברות של לימודים לקראת תואר אקדמי, אלא אם החליט הרקטור אחרת, במקרים מיוחדים.

11.4 תלמיד במעמד מיוחד זכאי לקבלת אישור על לימודיו תוך ציון מעמדו..."

3. דרישות בשפה האנגלית ובשפה העברית

תלמידי התואר השני, שאינם בעלי "פטור" באנגלית מלימודי התואר הראשון (ראה עמ' כ"ב), יחויבו להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד סוף שנת לימודיהם הראשונה. פקולטות רשאיות לקבוע משך זמן קצר יותר להשגת ה"פטור" באנגלית.

דרישות בשפה העברית - ראה עמ' כ"ה במבוא זה.

ועדות ההוראה היחידתיות רשאיות לאשר, על בסיס אישי, דחייה בהשגת ה"פטור" בעברית ובאנגלית לתלמידים עולים חדשים - כל מקרה לגופו של עניין.

4. מכסת לימודי התואר השני

מכסת הלימודים לתואר השני (לרבות סמינריונים) תהיה 360 שעות מצטברות או 14 שעות אקדמיות שנתיות לפחות.

מכסת שעות הלימודים לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים קודמים לתואר שני באוניברסיטה מוכרת אחרת תהיה:

א. במסלול עם עבודת גמר - לפחות מחצית ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן עבודת גמר.

ב. במסלול ללא עבודת גמר - לפחות שני שלישים ממכסת שעות הלימוד לתואר הנלמד וכן מטלות נוספות כגון פרוייקט, בחינת גמר וכו'.

5. משך זמן מקסימלי לסיום לימודים לקראת תואר "מוסמך"

על התלמיד לסיים את כל חובותיו לקראת התואר השני תוך חמש שנים לכל היותר מתחילת לימודיו (כולל הפסקות לימודים).
פקולטה רשאית לקבוע משך זמן מקסימלי קצר יותר לסיום לימודים לקראת התואר השני.
במקרים יוצאי דופן רשאיות ועדת ההוראה הפקולטטית או ועדת תואר שני פקולטטית לאשר חריגה מכלל זה.
משך זמן תיקני להשלמת לימודי התואר השני הינו שנתיים.

6. עבודת גמר

עבודת הגמר תוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים, כמו מגבלות שפה או שהמקצוע מחייב, רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית לתואר שני, בהמלצת המנחה, לאשר כתיבת העבודה בשפה אחרת. במקרה זה יכתב תקציר בשפה העברית.
אין האוניברסיטה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.
העבודה תוגש במספר עותקים, כפי שתקבע ועדת תואר שני פקולטטית.

7. מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר

במספר חוגים קיים מסלול לימודים לתואר שני ללא עבודת גמר.
פרטים מדויקים - ראה בידיעוני הפקולטות.
תלמידים אשר סיימו לימודיהם לתואר שני במסלול זה, רשאים, בשלב מאוחר יותר, להגיש עבודת גמר. תלמידים אלה לא יקבלו תעודת מוסמך נוספת וציון עבודת הגמר לא ישוקלל עם הציונים בלימודי במוסמך.

8. שקלול הציונים - ציון סופי לתואר השני

כל פקולטה מוסמכת לקבוע את אופן שיקלול הציון הסופי לתואר "מוסמך". מרכיבי הציון הם: ציון עבודת הגמר (במסלול בו נדרשת עבודת גמר), ציון בחינת הגמר וכן ציוני התלמיד בקורסים, בעבודות הסמינריוניות וכיו"ב. לא ניתן לשפר ציון לאחר שקלול ציון הגמר וקבלת אישור הזכאות לתואר.

9. הענקת תואר שני בהצטיינות או בהצטיינות יתרה

ציון הצטיינות או הצטיינות יתרה בתעודת "מוסמך אוניברסיטה" איננו אוטומטי, אלא טעון אישור הרשויות האקדמיות של האוניברסיטה.
תנאי מינימלי לבדיקת זכאותו של תלמיד לקבל תעודת מוסמך בהצטיינות הוא ציון סופי 90 ומעלה, ובהצטיינות יתרה - 95 ומעלה, בתכנית לימודים שהיקפה עומד בדרישות האוניברסיטה. כללים אלה הם בבחינת כללי מינימום. כל יחידה אקדמית רשאית לקבוע כללים מחמירים מאלה.

פרטים מלאים - ראה בי"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראת האוניברסיטה).

10. לימודים לקראת התואר מוסמך בשתי מגמות התמחות באותו חוג

בעל תואר מוסמך אשר סיים לימודיו במגמת התמחות אחת ומעוניין ללמוד לימודי תואר שני במגמת התמחות נוספת באותו חוג, יוכל לעשות כן כפוף לאישור ועדת ההוראה היחידתית. עם השלמת לימודיו במגמה הנוספת (כולל הגשת עבודת גמר - אם הוא לומד בתכנית עם עבודת גמר) תוענק לתלמיד תעודה של לימודים לאחר תואר.

11. תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב

בעל תואר מוסמך, המבקש ללמוד לקראת תואר מוסמך נוסף בתחום לימודים קרוב, יידרש להשלים שני שלישים לפחות ממכסת שעות הלימוד, כמתחייב מתכנית הלימודים, ולכתוב עבודת גמר נוספת.

לימודים לקראת התארים "דוקטור לפילוסופיה" ו"דוקטור למשפטים"

הערה: האמור להלן כולל קטעים מתוך הוראות האוניברסיטה - "תקנון תלמידי מחקר" - המגבאים לצורך מתן מידע כללי ולא מחייב. על התלמיד לעיין בנוסח השלם של "תקנון תלמידי מחקר" ובתקנון היחידתי, שאותם ניתן לקבל במזכירות תלמידי מחקר היחידתית. התקנון היחידתי יכול שיקבע תנאי קבלה, דרישות וחובות מיוחדים נוספים ו/או מחמירים מאלה שנקבעו בתקנון האוניברסיטאי.

"....

1. בתקנון זה:
   - 1.1 "האוניברסיטה" — אוניברסיטת תל-אביב.
   - 1.2 "דוקטור לפילוסופיה" — לרבות התואר דוקטור למשפטים, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.
   - 1.3 "תלמיד שלב א'" — מי שהתקבל ללימודי תואר "דוקטור לפילוסופיה" ותכנית המחקר שלו טרם אושרה.
   - 1.4 "תלמיד שלב ב'" — מי שתכנית המחקר שלו לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אושרה.
   - 1.5 "ועדה יחידתית" — ועדה יחידתית לתלמידי מחקר.

2. התארים "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) ו"דוקטור למשפטים" (J.S.D.) הם התארים הגבוהים ביותר הניתנים מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והם מוענקים מטעם האוניברסיטה ולא מטעם יחידת לימוד כלשהי בתוכה.

3. לשם קבלת התואר על התלמיד:
   - 3.1 לעמוד בהצלחה בתכנית הלימודים שנקבעה לו.
   - 3.2 לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר. ולהגישו כ"עבודת דוקטור".
   - 3.3 להוכיח שליטה בחומר הרקע ובספרות המקצועית בתחום הנחקר.

...

תנאי קבלה ללימודים

36. מועמדים יתקבלו ללימודי התואר "דוקטור לפילוסופיה" בשני מסלולים: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.

...

המסלול הרגיל

38. רשאי לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל כמועמד למסלול זה:-
38.1 מי שקיבל את התואר "מוסמך אוניברסיטה" או "דוקטור לרפואה" (M.D.) בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, והכין עבודת גמר שציונה הוא 85 לפחות.
38.2 במקרים של הישגים לימודיים או מחקריים מיוחדים, תוכל הוועדה היחידתית לאשר חריגה מן הציונים המינימליים הנקובים בסעיף 38.1. זאת, באישור הוועדה האוניברסיטאית.

39. בעל תואר מוסמך באוניברסיטה, או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל, שקיבל את התואר בציון משוקלל של "טוב" (80) לפחות, אך ללא עבודת גמר, יוכל להיות לתלמיד שלב א' רק לאחר שימלא את המטלות שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית. המטלות יכללו, בכל מקרה, עבודת מחקר השקולה מבחינת היקפה ורמתה לעבודת גמר.

40. תלמיד שלב א' יהיה חייב, תוך שנה אחת ובמקרים מיוחדים תוך שנתיים:
40.1 לעמוד בלימודים והשתלמויות כפי שיוטלו עליו על ידי הוועדה היחידתית.
40.2 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמיד מחקר, לשמש כמנחהו.
40.3 להגיש - לאחר שסיים את הלימודים וההשתלמויות שהוטלו עליו -תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

42. לא תדחה ועדה יחידתית תכנית מחקר מבלי שתאפשר למנחה המיועד לחוות דעתו לגבי הנימוקים שהועלו כנגדה.
43. לא תאושר תכנית מחקר לעבודת דוקטור חסוייה.

המסלול הישיר

44. רשאים לפנות לוועדה היחידתית בבקשה להתקבל למסלול זה: -
44.1 תלמידים מצטיינים, שקיבלו את התואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות בתכנית תלת-שנתית, או 85 לפחות בתכנית ארבע-שנתית.

44.2 הוועדה היחידתית רשאית לקבוע בתקנונה קריטריונים הולמים אחרים לקבלה למסלול הישיר. קריטריונים אלה יכולים להביא בחשבון גם את הישגיו של תלמיד לתואר שני במסגרת לימודיו ומחקרו לקראת תואר זה.

45. ועדה יחידתית תהיה רשאית לאשר בקשה להתקבל למסלול הישיר או לדחותה, לפי שיקול דעתה.
46. תלמיד שלב א' על תנאי שהתקבל למסלול זה בהתאם להוראת ס"ק 44.1 או 44.2 יהיה חייב בלימודי השלמה מתוך לימודי התואר השני כפי שייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
47. תלמיד שלב א' על תנאי, שהשלים את לימודי ההשלמה לשביעות רצון הוועדה היחידתית, יהיה חייב לעמוד ב"בחינת כשירות" לשם בדיקת ידיעותיו בתחום התמחותו וכושרו בעבודה מחקרית עצמאית. מועד הבחינה, היקפה, תכנה, צורתה והרכב הבוחנים בה ייקבעו על ידי הוועדה היחידתית.
48. תלמיד שלב א' על תנאי שעמד ב"בחינת הכשירות" יהיה לתלמיד שלב א'.
לא עמד תלמיד שלב א' על תנאי ב"בחינת הכשירות", ייחשבו לימודיו במסגרת המסלול הישיר כחלק מלימודיו לתואר מוסמך.
49. תלמיד שלב א' יהיה חייב:
49.1 לקבל הסכמת חבר סגל, הרשאי להנחות תלמידי מחקר, לשמש כמנחהו.
49.2 להגיש, תוך 6 חודשים מהמועד בו נערכה "בחינת הכשירות", ובאישור מיוחד של הוועדה היחידתית תוך שנה ממועד זה, תכנית מחקר בחתימת המנחה המיועד.

...

מהלך הלימודים והמחקר

64. הוועדה היחידתית תקבע תכנית לימודים לכל תלמיד, תוך התחשבות בהמלצת המנחה.
65. תלמיד מחקר חייב להוכיח, בזמן שייקבע על-ידי הוועדה היחידתית, ידיעת שפה או שפות ברמה המאפשרת לו להבין כראוי את הספרות המקצועית הרלוונטית; ועדה יחידתית רשאית להטיל על התלמיד לימודי שפה נוספים בהיקף וברמת מיומנות שייקבעו על-ידה.
66. תלמיד יהיה חייב לפעול בהתאם לסדרי ההנחייה שיותנו על-ידי המנחה.
67. מחקרו של תלמיד יבוצע באוניברסיטה או באחד ממכוני המחקר המסונפים לה. במקרים מיוחדים, רשאית הוועדה היחידתית להתיר את ביצוע המחקר במוסד אקדמי או במוסד מחקר מוכר אחר, ובלבד שהתלמיד ישהה באוניברסיטה משך שנה אחת לפחות.
68. תלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר את הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.
69. לא התקדם תלמיד בלימודיו או במחקרו בצורה נאותה, רשאית הוועדה היחידתית, בהתייעצות עם המנחה, להחליט על ביטול רישומו כתלמיד.
70. תלמיד יהיה רשאי, באישור בכתב של המנחה, לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.
תוכה על התלמיד לציין כי הפרסום הוא חלק מעבודת מחקר הנכתבת באוניברסיטת תל-אביב.
71. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטור תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבל כמועמד. כל חריגה מפרק הזמן הנקוב לעיל טעונה אישור הוועדה היחידתית.
72. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.
73. השתנה נושא המחקר או הרכב ההנחייה, תאריך הוועדה היחידתית את משך ביצוע עבודת המחקר לפרק זמן נוסף, בהתחשב בשינוי האמור.
74. במקרים מיוחדים תוכל הוועדה היחידתית, על פי בקשה מנומקת של תלמיד ובהמלצת המנחה, לאפשר לתלמיד הפסקה בלימודיו לתקופה של עד שנה.

....

הענקת תואר

98. לאחר סיום כל הליכי אישור עבודת הדוקטור, יודיע יו"ר הוועדה הכלל אוניברסיטאית לתלמיד, בכתב, על הענקת התואר.
העתקים מהודעה זו יישלחו למנחה, ליו"ר הוועדה היחידתית, לדקאן, לראש היחידה ולמזכיר האקדמי.
99. תלמיד יהיה זכאי לשאת את התואר ממועד קבלת ההודעה האמורה בסעיף 98, וההודעה תשמש כאישור זמני לזכותו זו.
100. לאחר משלוח ההודעה האמורה בסעיף 98 יכריז יו"ר הוועדה היחידתית או אחד מחבריה, במסגרת הפקולטה ובמידת האפשר בטקס פומבי, על מתן התואר. נעשתה ההכרזה בטקס פומבי, ירצה בו התלמיד על עבודתו.
101. התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק בטקס פומבי, כלל-אוניברסיטאי, כמועד שייקבע על- ידי שלטונות האוניברסיטה.

..."

הוועדה למחקרים בבני־אדם

באוניברסיטה פועלת ועדה העוסקת בהיבטים האתיים של מחקרים בבני־אדם (ועדת הלסינקי). שתי ועדות משנה בינפקולטטיות הפועלות באותו נושא - האחת מתחום מדעי הרוח, החברה, המשפטים, הניהול והאמנויות, והשנייה מתחום מדעי החיים, המדעים המדוייקים, הרפואה וההנדסה. מתפקידן של ועדות אלה להקפיד על קיומם של כללי האתיקה במחקרים בבני־אדם, במחקרים ביו־רפואיים ובמחקרים בתחומי מדעי החברה וההתנהגות.

לא יבוצע מחקר בבני־אדם בכל רמה שהיא (במסגרת התואר הראשון, השני או השלישי), ללא אישור בכתב מראש של הוועדה, בכפוף לתקנות הוועדה או ועדות המשנה, הנוגעות בדבר, ולהנחיותיהן.

החוקר המציע את המחקר או מנחה את מי שמציע אותו, יפנה בכתב ליו"ר הוועדה הנוגעת בדבר לקבלת אישור. הוועדה תבחן את ההצעה לאור עקרונות אתיקה מקובלים, ובכללם עריכת מאזן של תועלת מול סיכון, טיפול נאות בנבדקים כולל שמירה על שלומם, כבודם וזכויותיהם, כיבוד צנעת הפרט והסכמה מדעת.

בכל מקרה, גם לאחר קבלת אישור הוועדה לביצוע המחקר, נושא החוקר באחריות מלאה לקיום עקרונות האתיקה בעריכת המחקר, במיוחד בכל הנוגע להתייחסות אתית לבני האדם המשתתפים במחקר.

הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים*

לא ייעשה באוניברסיטה שימוש בבעלי חיים לצורכי עריכת ניסויים אלא בהתאם לכללים הבאים, ובלבד שעריכתם נועדה למטרות האלה:
- קידום הבריאות והרפואה ומניעת סבל.
- קידום המחקר המדעי.
- בדיקה או ייצור של חומרים או חפצים.
- חינוך והוראה.

אסורה עריכת ניסויים לקידום התעשייה הקוסמטית.
כאשר השימוש בבעלי חיים הוא הכרחי ייעשה שימוש במספר הקטן ביותר האפשרי של בעלי חיים ומהמין הנמוך ביותר בסולם הפילוגנטי המאפשר השגת מטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצרכי עריכת ניסויים ייעשה תוך הקפדה על מזעור הכאב והסבל הנגרמים לבעלי החיים ותוך אבטחת רווחתם בהתאם למטרות הניסוי.

השימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים באוניברסיטה ייעשה אך ורק בהיתר הוועדה לפיקוח על השימוש בבעלי חיים לצורך ניסויים.

החטיבה לתכניות מיוחדות

היחידות האלה נכללות בחטיבה לתכניות מיוחדות:

1. המכינה האוניברסיטאית:
   א. המכינה לישראלים
   ב. המכינה לעולים חדשים
2. היחידה לסטודנטים מחו"ל
3. היחידה ללימודי העברית
4. היחידה ללימודי חוץ

1. המכינה האוניברסיטאית

משרדי המכינה נמצאים בקריית מעונות הסטודנטים, בניין ב', בניין ציארלס וולפסון, כניסה 1.
במכינה שתי יחידות משנה:
א. המכינה לישראלים.
ב. המכינה לעולים חדשים.

המכינה לישראלים

מטרת המכינה היא להכשיר את תלמידיה לקראת לימודים אקדמיים, על־ידי פיתוח בשרי חשיבה, הרחבת תחומי הידע והעמקתם.

* קטעים מתוך נוהל שימוש בבעלי חיים לצורכי ניסויים (הוראה 10-023).

המכינה מיועדת לתלמידים שאינם יכולים להתקבל לאוניברסיטה על סמך התעודות שבידיהם, והמבקשים לשפר את סיכויי קבלתם ליחידות הלימוד השונות. קבלת תלמידי המכינה לאוניברסיטה נשקלת על פי תעודת המכינה או לחלופין על פי תעודת בגרות משופרת באמצעות ציוני בגרות שהושגו במכינה. אין האוניברסיטה מתחייבת לקבל בוגרי מכינה כתלמידים אלא אם יעמדו בתנאי הקבלה.

במכינה שני מסלולי לימוד: מסלול מדעי הטבע ומסלול מדעי הרוח והחברה.

בשני מסלולי הלימוד מתנהלים הלימודים בחודשים ספטמבר־מאי של השנה העוקבת.

המכינה מיועדת לתלמידים האלה:

א. אוכלוסייה המוגדרת כ"ראויה לקידום" - הגדרה זו נקבעת עפ"י קריטריונים של ה"אגודה לקידום החינוך" שליד משרד החינוך והתרבות.

ב. מי שאינם נמנים על הקבוצה הנ"ל והמבקשים לשפר את סיכויי קבלתם לאוניברסיטה או המעוניינים בהסבה למדעי הטבע.

ג. ישראלים חוזרים - מי שסיימו את לימודיהם התיכוניים בחו"ל, ותעודת הגמר שברשותם אינה קבילה לאוניברסיטה.

תנאי הקבלה

א. על המועמד להיות בעל תעודת בגרות מלאה או חלקית, המבקש לתקן או להשלים מקצועות בגרות מקבילים לאלה הנלמדים במכינה.

ב. על המועמד למכינה לעמוד בהצלחה בבחינות הכניסה של המכינה ובבחינה פסיכומטרית הנערכת על ידי המרכז הארצי לבחינות ולהערכה.

רישום

הרישום נעשה באמצעות טופסי רישום שניתן לקבלם במשרדי המכינה. מועד הרישום למכינה אינו חופף לזה של האוניברסיטה והוא מתקיים בחודשים מרץ־יוני. את המועד המדויק יש לבדוק במזכירות המכינה.

המכינה לעולים חדשים

מטרות המכינה

א. לגשר על פערי דרישות ההשכלה בין בעלי תעודות גמר או תעודות בגרות מבתי ספר בחו"ל, לבין אלה של בעלי תעודת בגרות ישראלית, ולהקנות שיטות לימוד הנהוגות באוניברסיטה.

ב. להקנות ידע של השפה העברית ברמה שתאפשר בעתיד השתתפות בלימודים אוניברסיטאיים.

ג. להקנות מושגי יסוד בידיעת הארץ, בתולדות העם היהודי, היישוב היהודי ומדינת ישראל, ובקורסי מבואות כלליים שיסייעו לתלמידים בהמשך לימודיהם באוניברסיטה.

ד. לחשוף בפני התלמידים תחומי לימוד אפשריים באוניברסיטה, ולמקד את בחירתם בלימודים עתידיים בהתאם לתחומי התעניינותם ויכולתם.

המכינה מיועדת לסטודנטים עולים, בוגרי בתי־ספר תיכוניים בחו"ל, אשר אינם יכולים להתקבל ישירות ללימודים אקדמיים באוניברסיטת תל־אביב.

במכינה ארבעה מסלולי לימוד: מסלול המדעים המדויקים, מסלול מדעי החיים, מסלול מדעי החברה, מסלול מדעי הרוח והאמנויות.
לימודי המכינה מתקיימים בחודשים אוגוסט־יוני (של השנה העוקבת) בכל המסלולים.

תנאי הקבלה

א. תעודת סיום או תעודת בגרות מבית־ספר תיכון, המוכרת בארץ מוצאו של המועמד ומאפשרת שם קבלה ללימודים במוסד להשכלה גבוהה. כן, רשאי להירשם למכינה מי שסיים עד שנת לימודים אחת באוניברסיטה בחו"ל.

על התעודות להיות מאושרות על ידי הממונה על שקילת תעודות במרכז למירשם של האוניברסיטה.

ב. הצלחה בבחינת הקבלה במתמטיקה, בהתאם למסלול הלימודים המבוקש על ידי המועמד.

ג. סיום לימודי אולפן אי בעברית — חיוני ביותר לכל התלמידים, אך אינו תנאי הכרחי לקבלה למכינה לאלה המתגוררים בחו"ל.

רישום

הרישום מתקיים במשרדי המכינה בחודשים פברואר־מאי.

2. היחידה לסטודנטים מחו"ל:

יחידה זו מקיימת תכניות לימודים חד-שנתיות, סמסטריאליות וקורסי קיץ לתלמידים מארצות דוברות אנגלית. הלימודים מתקיימים באנגלית ומקנים נקודות זכות באוניברסיטאות בצפון אמריקה.

הלימודים כוללים לימודי יהדות, ארץ ישראל, המזרח התיכון, נושאים כלליים, אולפן קיץ בעברית ולימודי עברית במשך שנת הלימודים.

כן מקיימת היחידה לימודי תואר שני בהיסטוריה של המזה"ת. הלימודים נערכים בשפה האנגלית. בתום הלימודים מוענקת לתלמידים תואר "מוסמך אוניברסיטה".

פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי היחידה. בארץ טל' 6408639.

בארה"ב טל' 212-557-5820

בקנדה טל' 416-787-1762

3. היחידה ללימודי העברית:

ראה פרק "מידע כללי" סעיף 14 במבוא זה (עמ' כ"ד).

4. היחידה ללימודי חוץ:

היחידה ללימודי חוץ עוסקת במתן קורסים והשתלמויות לקהל הרחב, למוסדות ולמפעלים.

מטרות היחידה: מתן שירות לקהילה והעמקת הקשר בין הציבור לאוניברסיטה. כל אדם - ללא תלות בהשכלה או בתעודות - יכול ללמוד ביחידה.

במסגרת היחידה נערכים קורסים והשתלמויות להשכלה כללית, קורסים שימושיים וישומיים ולימודי שפות.

תחומי הקורסים: מדעי ההתנהגות, מינהל, מדעי הטבע, אמנויות, מדעי הרוח ועוד.

הלימודים אינם מיועדים להשגת נקודות זכות לקראת תואר. המסיימים מקבלים תעודות השתתפות.

הלימודים ביחידה מתקיימים במשך כל השנה (כולל הקיץ), בשעות הבוקר, אחה"צ והערב בקמפוס האוניברסיטה.

משרד היחידה: בניין היחידה ללימודי חוץ, רחי קלאוזנר 8 (ליד בניין וולפסון), טל' 6425452, 6408388, פקס 6411156.

תכניות ייחודיות לתלמידים מצטיינים

האוניברסיטה מציעה שתי תכניות כלל אוניברסיטאיות, בנות 4 שנות לימוד, למספר מצומצם של תלמידים מצטיינים בעלי כישורים גבוהים במיוחד.
התכנית החד־תחומית לתלמידים מצטיינים, שבראשה עומד פרופ' אליה ליבוביץ, מיועדת לתלמידים המתכוונים להתרכז בלימודיהם סביב אחד או שניים מבין תחומי ההוראה שבאוניברסיטה.
התכנית הבין־תחומית לתלמידים מצטיינים ע"ש עדי לאוטמן, שבראשה עומדת פרופ' רות מנור, מיועדת לתלמידים בעלי עניין בנושאים בינתחומיים.
תלמידים שיתקבלו לאחת משתי התכניות יוכלו ללמוד ישירות לתואר שני מבלי לסיים את התואר הראשון, או לחלופין לסיים את התואר הראשון בפרק זמן קצר מהמקובל ולהמשיך לתואר שני, או לפנות למסלול ישיר לתואר שלישי.
לתלמידי שתי התכניות ניתנים ייעוץ והדרכה אישיים.
כל התלמידים זכאים לפטור מלא משכר־לימוד. התכנית החד־תחומית מציעה מספר מצומצם של מלגות קיום והתכנית הבין־תחומית מציעה מספר רב יותר של מלגות קיום מהקרן ע"ש עדי לאוטמן.
פרטים נוספים במזכירות התכנית בטלפון 6409322.

פעולות הספורט והחינוך הגופני

1. כללי

מטרת היחידה לספורט ולחינוך גופני באוניברסיטת תל־אביב היא לפתח אצל התלמיד פעילות גופנית ופעילות נופש כדי לקדם הכישורים והנטייה לפעילות גופנית גם לאחר תום הלימודים.
הפעילות מאורגנת ומבוצעת על ידי היחידה לספורט ולחינוך גופני בהכוונה של ועדת הספורט העליונה המורכבת מנציגי האוניברסיטה ונציגי התלמידים. פעולות הספורט והחינוך הגופני נערכות בשני מישורים:

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים (חינוך גופני חובה) המיועדים לתלמידים בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה.
ב. פעולות ספורט, חינוך גופני ונופש המיועדות לכלל ציבור התלמידים, עובדי האוניברסיטה ובוגריה.

2. חינוך גופני חובה

א. שיעורי חינוך גופני במסגרת הלימודים:

(1) תכנית שיעורי החינוך הגופני במסגרת הלימודים כוללת פעילות במשך סמסטר אחד לפחות ומתבצעת בשנת הלימודים הראשונה של התלמיד.
(2) כל תלמיד/ה חייב/ת להשתתף בשנת לימודיו/ה הראשונה לקראת תואר ראשון (במסלול לימודי יום) בקורס סמסטריאלי אחד מתוך רשימת הקורסים המוצעים בחינוך גופני.
(3) כל תלמיד רשאי להשתתף בשיעור ספורט נוסף בן סמסטר אחד במסגרת החובות הכלל אוניברסיטאיות (ראה עמ' ל"א).
(4) שיעורי חינוך גופני יהיו בני 90 או 60 דקות, בהתאם למאמץ הגופני הנדרש. כל שיעור ייחשב ל־2 שעות אקדמיות (2 ש"ס). ההופעה לכל השיעורים חובה.
(5) ההרשמה לקורסים נערכת במשך השבוע הראשון בכל סמסטר. ההרשמה לקורסים אפשרית בהתאם למספר המקומות שהוקצו לכל קורס. הקבלה לקורסים תיקבע לפי סדר ההרשמה. שינויים ו/או ביטולים ייתכנו רק בתום 10 ימים מתחילת ההרשמה.
(6) ההרשמה נעשית באמצעות המענה הקולי (טל': 6428555) בשבוע הראשון ללימודים של כל סמסטר (הנחיות מפורטות בנפרד). לביצוע ההרשמה יש להכין מס' זיהוי, קוד סודי ורשימת קורסים.
בעת ההרשמה, על התלמיד/ה לבחור בקורס אחד בלבד. במקרה של ביטול או שינוי הרישום מסיבה כלשהי - יש להודיע על הביטול או השינוי ליחידה לספורט ולחינוך גופני במהלך שבוע הימים שלאחר הרישום.

(7) כל תלמיד/ה חייב/ת להצטייד בתלבושת ספורט בהתאם לאופי הקורס שבחר/ה בו.
(8) השיעורים יחלו בשבוע השני של כל סמסטר.
(9) הופעה לשיעור באחור או ללא תלבושת מתאימה תיחשב כחיסור.
(10) המעבר מקורס אחד לשני יותר רק בהסכמת המורים הנוגעים בדבר ובאישור היחידה לספורט ולחינוך גופני.
(11) כתחליף לשיעור החובה יוכל התלמיד להצטרף לנבחרת האוניברסיטה, וזאת באישור היחידה לספורט ולחינוך גופני. הפעילות במסגרת הנ"ל תוכר כתחליף לשיעור החובה רק אם עמד התלמיד בדרישות אותה מסגרת.
(12) התלמידים (למעט אלה המפורטים בסעיף ב' להלן) נדרשים לסיים את הקורס בשנת לימודיהם הראשונה באוניברסיטה. סיום הקורס יהיה אחד מתנאי המעבר לשנה השנייה.
(13) נכי צה"ל יוכלו לעסוק בפעילות ספורטיבית מאורגנת ב"בית הלוחם". פעילות זו תוכר כתחליף ספורט חובה. ההרשמה לנכי צה"ל נעשית במסגרת ההרשמה הכללית של היחידה לספורט ולחינוך גופני.

ב. תנאי מעבר:
(1) הופעה לכל השיעורים והשתתפות מעשית פעילה.
(2) מילוי כל דרישות הקורס.
(3) התנהגות התולמת את אופי השיעור והתנאים המקצועיים.

ג. הזכאים לשחרור משיעורי חינוך גופני חובה:
(1) תלמידים שימציאו אישור רפואי שאינם יכולים להשתתף בקורסים. הצגת אישור רפואי זמני אינה מזכה בפטור.
(2) תלמידות שהן אמהות (על סמך רישום בתעודת זיהוי או תעודת לידה).
(3) תלמידים הפעילים באופן סדיר באחת מנבחרות האוניברסיטה או קבוצות המועדון לספורט.
(4) תלמידים שמילאו חובת השתתפות בשיעורי חינוך גופני במוסד אחר להשכלה גבוהה, ובלבד שהחובות שוות לחובות הנהוגות באוניברסיטת תל-אביב.

3. ספורט וחינוך גופני

א. פעילות פנימית
היחידה לספורט ולחינוך גופני מקיימת קורסים בענפים האלה: צלילה, סקווש, שחייה, טניס, כושר גופני, מחול וניז, אתלטיקה קלה, גידו, התעמלות, הרמת משקולות, יוגה, קרטה, כדורגל, כדורסל, ניווט, קרב מגע וקט-רגל. כן נערכות מדי שנה אליפויות פנימיות בענפי הספורט השונים וארועי ספורט מיוחדים ביום הסטודנט.

ב. ספורט תחרותי
היחידה לספורט ולחינוך גופני מפעילה קבוצות בענפי הספורט השונים במסגרת מפעלי אס"א (אגודת ספורט לאקדמאים) ובמסגרת הליגות הארציות. כן נערכים מדי שנה מפגשים בינלאומיים בין ספורטאי האוניברסיטה וספורטאים ממכללות שונות ברחבי העולם.
סטודנטים ספורטאים, המייצגים את המדינה בארועים בינלאומיים רשמיים, באחד מענפי הספורט בו מיוצגת ישראל על-ידי נבחרת, קבוצה או ספורטאי בודד, יזכו להקלות דוגמת ההקלות הניתנות עקב מילואים, במידת האפשר.

ג מפעלים עממיים
היחידה לספורט ולחינוך גופני מעודדת השתתפות יחידים וקבוצות במפעלים עממיים, צעדות, מרוצים ומשחים.
במפעלים מיוחדים מארגנת היחידה לספורט ולחינוך גופני קבוצות ובאחרים - מסייעת למעוניינים.

4. המועדון לספורט תרבות ונופש

המועדון לספורט תרבות ונופש של אוניברסיטת תל-אביב נותן מגוון רחב של שירותים בתחום הספורט, התרבות והנופש לאוכלוסיית התלמידים, אנשי הסגל, ארגון הבוגרים ובני משפחותיהם.

אלה הפעילויות המרכזיות:

1. קבוצות תחרותיות בליגות הסדירות של ישראל בענפים שונים: אתלטיקה קלה, שחיה, טניס, כדורמים, כדוריד, רוגבי, שחמט, הרמת משקלות, ניווט.
2. קורסים מיוחדים בנושאי הספורט השונים.
3. חוגים לרקודי עם ועמים.
4. ערבי זמר ומחול.
5. מחנות ספורט מדע ונופש.
6. חוגי חברה ותרבות.
7. להקת מחול ייצוגית.
8. הופעות תרבות ובידור.
9. טיולים, צעדות ופעולות נופש בתיק הטבע.

5. מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב

מתקני הספורט של האוניברסיטה כוללים: אולם התעמלות, אולמות סקווש, שלוש ברכות שחיה (ברכה אולימפית ושתי ברכות מחוממות בחורף), מגרשי טניס, אולם ספורט, איצטדיון כדורגל ואתלטיקה קלה וחדרי כושר. השימוש במתקנים - על-פי תעריף הנקבע מעת לעת ומתפרסם על לוחות המודעות בקמפוס.

דקאנט הסטודנטים

משרדי דקאנט הסטודנטים נמצאים בקומות א' ובי של בניין מרכז הסטודנטים ע"ש אריק מיטשל.
משרדי דקאנט הסטודנטים מטפלים ברווחתם של הסטודנטים.
הדקאן עומד בראש דקאנט הסטודנטים.
משרדי הדקאנט הינם:

1. לשכת דקאן הסטודנטים
2. סיוע כלכלי (מלגות, הלוואות, הקצאת מענות)
3. ייעוץ לימודי ומקצועי
4. שירות פסיכולוגי
5. הכוון תעסוקתי
6. מעורבות חברתית
7. שירותי רווחה לסטודנט
8. ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל.

1. לשכת דקאן הסטודנטים - קומה בי, חדר 220, טל. 6408097, 6427171, 6408755.

2. סיוע כלכלי - קומה בי, חדרים 201-205, טל. 6409687, 6408067.

א. כללי

בקשות לסיוע בשכר לימוד, כולל בקשה למענות, מוגשות באמצעות טופס אשר ניתן לרכשו, על-פי הפרסומים, סמוך למועד, בחנות "דיונון". זכאים להגיש בקשה תלמידים "ימן המניין", הלומדים לתואר ראשון, שני או שלישי, ושילמו בפועל מעל 50% משכר הלימוד.
מועדי הגשת הבקשות:
מועד א' - עד ה-1 באוגוסט;
מועד בי - עד ה-1 בספטמבר;
מועד מיוחד לתלמידים חדשים המתקבלים מאוחר לאוניברסיטה - עד תחילת שנת הלימודים.

(1) **מלגות:**
מלגות סיוע כלכלי. לרשות המרכז מספר מצומצם של מלגות. הזכאות למלגות נקבעת על פי מספר אמות מידה: מצבם הכלכלי של התלמיד ומשפחתו; היקף עבודתו; מעמדו ומצבו האקדמי (הישגיו בלימודים ותכנית לימודיו). כן מובא בחשבון רקע קודם של התלמיד: שירות צבאי, שירות לאומי.
מלגות הצטיינות: מלגות הצטיינות מוענקות על פי המלצת הפקולטה.

(2) **מעונות**
מפאת מספר המקומות המועט במעונות, אין האוניברסיטה יכולה להתחייב להסדיר מקום במעונות. התלמידים החדשים מתבקשים לשקול היטב ומראש אם יוכלו ללמוד באוניברסיטת תל-אביב גם אם לא יימצא להם פתרון דיור.
מתן אפשרות דיור במעונות נעשה עפ"י אמות המידה הבאות: ניתנת עדיפות לתלמידים אשר לא שהו במעונות בעבר ולאלה שזו שנתם הראשונה באוניברסיטה, ומתגוררים רחוק.

(3) **הלוואות**
קרן ההלוואות הכללית מיועדת לתלמידים הנמצאים במצוקה לא צפויה עקב לימודיהם. גובה ההלוואה הוא עד גובה שכר הלימוד המלא.
הלוואות מטעם קרן קר ניתנות לתלמידים הלומדים לתואר שני ושלישי. מידע על הלוואות ניתן למצוא על לוחות המודעות. הנהלת הקרן בוחרת את המועמדים וקובעת את גובה ההלוואות.
ההלוואות צמודות למדד.

קבלת קהל - בימים א' - ה', בין השעות 09.00-13.00.
פגישה עם ראש היחידה - על פי קביעה מראש.

3. **ייעוץ לימודי ומקצועי** - קומה ב', חדר 214, טל' 6409692, 6409152.
(1) ייעוץ בבחירת מסלול לימודים בכל מסגרות הלימוד בארץ (אקדמיות ולא־אקדמיות).
(2) ייעוץ לשינוי והסבה מקצועית.
(3) מערכת ממוחשבת לבחירת מסלול לימודים ומקצוע.
(4) מבחנים בשפות זרות לעולים חדשים.
(5) ספריית מידע עדכנית על מקצועות, אפשרויות לימוד ותנאי קבלה.
הספרייה פתוחה בימים א', ב', ד' ו-ה' בין השעות 08.30-13.30; בימים ב' ו-ד' גם בין השעות 15.00-18.00.
הייעוץ ניתן על־ידי צוות מקצועי של פסיכולוגים ויועצים, ומתבסס על שיחות אישיות ועל מערכת מבחנים הבודקת כשרים, אישיות ונטיות מקצועיות. השירות פתוח לקהל הרחב — גם למי שאינם תלמידי האוניברסיטה (סודיות מקצועית מובטחת).
קבלת קהל: בימים א'-ה' בין השעות 08.30-12.30.

4. **שירות פסיכולוגי** - קומה ב', חדר 216, טל' 6408505, 6409694.
(1) ייעוץ במצבים של לבטים, קונפליקטים ומצוקה נפשית בבעיות אישיות, חברתיות או משפחתיות.
(2) אבחון פסיכודיאגנוסטי.
(3) פסיכותרפיה.
(4) טיפול קבוצתי.
(5) טיפול להפחתת חרדת בחינות.
(6) סדנאות בנושאים ספציפיים.
(7) ייעוץ לנושאי תפקידים מינהליים, בבעיות פסיכולוגיות ובינאישיות הנוגעות לעובדים, לתלמידים וליחסי העבודה במסגרת האוניברסיטה.
(8) אבחון וסיוע לתלמידים הלוקים בדיסלקציה ובדיסגרפיה.

סודיות מקצועית:
כל אינפורמציה שניתנת ע"י הפונה היא סודית ואינה נמסרת לכל גוף או אדם אלא על סמך בקשת הפונה החותם, במקרה זה, על כתב ויתור סודיות. השירות ניתן לתלמידים ולסגל תמורת תשלום ועל פי קביעה מראש.
מועדי קבלת קהל במזכירות: ימים א' - ה', בין השעות 08.30-14.30.

5. הכוון תעסוקתי - קומה א', חדרים 101, 102, טל. 6408739, 6409695

א. היחידה מרכזת הצעות עבודה לתלמידים ולבוגרי האוניברסיטה. ההצעות מרוכזות באוגדנים בהם ניתן לעיין במשרדי היחידה הראשית ובשלוחות היחידה בקמפוס.
ב. היחידה מארגנת מפגשים בין מעסיקים לתלמידים בקמפוס ובמפעלי התעשייה. פרטים נוספים מופיעים על לוחות המודעות, בבנייני האוניברסיטה במשך שנת הלימודים.
ג. היחידה מעבירה סדנאות העוזרות לסטודנטים ולבוגרים להיקלט בשוק העבודה. הסדנאות עוסקות בכתיבת קורות חיים, הכנה לראיון עבודה, הכנה למבחני מיון לעבודה וכו'. מועדי הסדנאות מתפרסמים על-גבי לוחות המודעות.
ד. הכוון תעסוקתי אישי ניתן למעוניינים לקראת תום לימודיהם באוניברסיטה. ההכוון הינו אישי, על-פי נטיותיו וניסיונו התעסוקתי של הסטודנט. יש לתאם מועד מראש.
ה. בכל שנה בחודש מאי בכל שנה נערך מפגש התעסוקה השנתי, בהשתתפות כ-200 מעסיקים, המראיינים תלמידים ובוגרים לעבודות במשרות חלקיות ובמשרות מלאות.
קבלת קהל בבניין מיטשל, בימים א'–ה', בין השעות 09.00-17.00.

ליחידה להכוון תעסוקתי שלוחות הפועלות בפקולטות השונות:
בפקולטה להנדסה, בניין כיתות אלקטרוניקה, חדר 005
בפקולטה לניהול, בניין רקנאטי, חדר 57
בפקולטה למשפטים, בניין טרובוביץ, חדר 4 במרתף
בפקולטה למדעים מדויקים, בניין שנקר, חדר מנהל הבית
בבית הספר להנדסאים, חדר 107

6. מעורבות חברתית

א. פר"ח - קומה א', חדר 106, טל. 6417119, 6408390.
תכנית פר"ח (פרוייקט חונכות) מציעה לכל תלמיד חונכות לילד טעון טיפוח במשך 4 שעות בשבוע. בתמורה לפעילות זו מקבל התלמיד מלגת פעילות.
שעות הקבלה - בימים א'-ה' בין השעות 08.00-14.00.

ב. היחידה למעורבות חברתית - קומה ב', חדר 210, טל. 6408848, 6428481.
היחידה למעורבות חברתית יוצרת ומקדמת קשרים הדדיים בין האוניברסיטה והחברה הישראלית.
באמצעות היחידה פועלים הסטודנטים בתכניות אלה:

(1) פעילות חברתית של סטודנטים כתחליף לקורס ספורט חובה. הסטודנטים נדרשים לפעול שלוש שעות בשבוע, במסגרת הנקבעת על-ידי היחידה ומקבלים קרדיט אקדמי בהיקף של 2 ש"ס.
(2) פרוייקטים חברתיים ולימודיים בקהילה. בין הפרוייקטים הוראת תכניות העשרה לתושבים בשכונות, בתחום לימודיו של התלמיד וכן פרוייקט "3 בדירה אחת" - מגורים של זוג סטודנטים עם אסיר משוחרר. תלמידים המשתתפים בפרוייקט מקבלים מלגות פעילות.
(3) סטודנטים המקבלים מלגת סיוע כלכלי, ואינם משתתפים בפרוייקט פר"ח, חייבים להשתלב בפרוייקטים חברתיים בקהילה.
(4) התכנית לפעילי ציבור ותכנית קרן אייס"ף מעניקות מלגות סיוע בשכר לימוד לסטודנטים העומדים בקריטריוני התכנית. על הסטודנטים להשתתף בתכנית עיונית ומעשית, כפי שמובתב ע"י התכניות השונות.

7. **שירותי רווחה לסטודנט** - קומה ב', טל. 6408832, 6409677. חדר 222.

א. **בעיות אקדמיות ואחרות.**
ייעוץ וטיפול וסיוע בבעיות שלא קיבלו פתרון במסגרת הפקולטה.

ב. **סטודנטים בעלי מגבלות גופניות או בעלי ליקויי למידה**
ייעוץ וסיוע בדרכים שונות (שיעורי עזר, חונכים, תלושי צילום, שכתוב הרצאות וכו').

ג. **הטבות לסטודנטים הסובלים מבעיות בריאות**
(1) תוויות חנייה
(2) תלושי צילום למי שנעדר מלימודים עקב מחלה קשה או אשפוז.

ד. **ולת"ם - טיפול בבקשות לדחייה/קיצור/ביטול שירות מילואים**
טופס ולת"ם, הנמצא במשרד היחידה ובמזכירויות הפקולטות או החוגים יש להגיש 90 יום לפחות לפני מועד היציאה למילואים. על-פי פקודת מטכ"ל, הגבלות מכסת הימים בשירות מילואים, ללומדים לתואר ראשון, הן 21 יום ולתלמידי המכינה 12 יום. לתלמידי תארים מתקדמים, אין הגבלה במכסת ימי המילואים. עם זאת, יובלו תלמידים אלה להגיש ולת"ם מסיבות אקדמיות מיוחדות.

ה. **הטבות לחיילי מילואים**
תגמולי מילואים, תלושי צילום, שיעורי עזר, צילומי קורסים בווידיאו (בספריות אחדות).

ו. **ביטוח לאומי**
1. תגמולי מילואים (ראה סעיף ה' לעיל). 2. טיפול בהחזרי התשלום לביטוח הלאומי ששולם באמצעות שכר הלימוד עד לשנת הלימוד תשנ"ה (כולל). החל מתשנ"ו - לא שולמו דמי ביטוח לאומי באמצעות שכר הלימוד.

ז. **מס הכנסה**
ייעוץ, תיאומי מס. טלפון: 03-6409963. שעות קבלה יפורסמו.

ח. **תעודת סטודנט/כרטיס קורא**
התעודה המזהה של תלמיד באוניברסיטת תל-אביב, המקנה זכות להשתמש במתקניה (ספריות, תחנות אוניד"ע, מרכז הספורט וכו'), ולקבל שירותים שונים.

ט. **חילופי סטודנטים**
מידע על תכניות שונות של חילופי סטודנטים מתפרסמות במהלך שנה"ל.

קבלת קהל - בימים א'-ה' בין השעות 09.00-13.30.

8. **ענייני תלמידים עולים ותלמידים מחו"ל** - מעונות הסטודנטים, בניין G, טל' 6408101, 6409691.

א. ייעוץ לימודים לתלמידים ולמועמדים עולים.
ב. טיפול בבעיות אישיות של תלמידים ומועמדים עולים.
ג. סיוע אקדמי — מתן שיעורי עזר לתלמידים עולים באמצעות מורים המלמדים באוניברסיטה.
ד. מעורבות חברתית של תלמידים ישראליים בסיוע אקדמי לתלמידים עולים.
ה. פעילות חברתית לתלמידים עולים המתגוררים במעונות.
תלמידים מתבקשים לפנות ליחידה כשבועיים לפני מועד תחילת שנת הלימודים.
קבלת קהל - בימים א' - ה' בין השעות 10.00-14.00.

פעילות ציבורית בקמפוס

הפעילות הציבורית בקמפוס מתנהלת מכוח תקנון "פעילות ציבורית באוניברסיטה", אשר קטעים ממנו מובאים להלן:

האוניברסיטה הינה מוסד להשכלה גבוהה, המבוסס על עיקרון החופש האקדמי, והרואה בחופש הביטוי תנאי יסודי לקיומו. האוניברסיטה תבטיח ותטפח חופש ביטוי מלא בפעילות האקדמית, התרבותית והחברתית בין כתליה, במסגרת חוקי המדינה.

(1) הגדרות

"קמפוס האוניברסיטה" – לרבות מבנים, מתקנים, שטחים פתוחים ומדשאות.

"פעילות ציבורית" – הפגנה, אספה, דיון, מופע, תצוגה, טכס חגיגי, או כל מאורע או ארוע אחר הנערך בתחום הקמפוס של האוניברסיטה (להלן: "הקמפוס") ואיננו מתייחס למערך הלימודים באוניברסיטה, ולמעט כנסים מדעיים שהאוניברסיטה או הפקולטה מעניקה להם חסותה, אירועים רשמיים של האוניברסיטה ואירועים אשר קיימת לגביהם הוראה מיוחדת בקובץ הוראות האוניברסיטה, וכן להוציא פעילות מסחרית.

(2) כל פעילות ציבורית המתקיימת באוניברסיטה חייבת לעמוד בתנאים האלה:

(1) שמירת דיני מדינת ישראל ותקנות האוניברסיטה.

(2) לא יהיה בקיום הפעילות הציבורית משום שימוש לרעה בשמה של האוניברסיטה.

(3) הפעילות הציבורית לא תשבש את המהלך התקין של ההוראה, המחקר והעבודה בקמפוס, ולא תפריע לו.

(3) הפעילות בכיכר אנטין:

(1) כל תלמיד יהא רשאי לקיים פעילות ציבורית מסוג הפגנה או אספה בכיכר אנטין שבאוניברסיטה, ללא צורך בקבלת היתר מראש, ובלבד כי יודיע דבר קיום הפעילות למדור הביטחון של האוניברסיטה. על ההודעה להגיע למדור הביטחון לפני תום יום העבודה האחרון שלפני מועד קיום הפעילות.

(2) מארגן הפעילות בכיכר אנטין כאמור לעיל יהיה רשאי לפרסם דבר קיומה הן על לוחות המודעות והן ע"י חלוקת הודעות לידי המעוניינים בכך ברחבי הקמפוס. נוסח המודעות יתאם את האמור בבקשה לקיום הפעילות.

(3) במהלך הפעילות יותרו חלוקת חומר הסברה, החתמת עצומות ונשיאת שלטים. בכל מקרה אסורה תליית שלטים על מבנים וגדרות או קביעתם בכיכר וכן אסור חסימת הכניסה לקמפוס ולבניינים שמסביב לכיכר.

(4) תלמיד המעוניין לארגן בכיכר אנטין פעילות ציבורית שאינה מסוג הפגנה או אספה, או לארגן פעילות ציבורית **שלא בכיכר אנטין** מחויב לקבל היתר מראש של הוועדה לקיום פעילות ציבורית כמפורט להלן.

(5) הוועדה לקיום פעילות ציבורית תורכב משמונה חברים, לפי הפירוט כלהלן:

1. סגן רקטור האוניברסיטה – יו"ר
2. מנכ"ל האוניברסיטה
3. דקאן הסטודנטים
4. היועץ המשפטי
5. מנהל האגף לקשרי חוץ
6. נשיא מועצת הסטודנטים
7. חבר סגל אקדמי שימונה ע"י רקטור האוניברסיטה
8. איש ציבור, חבר הוועד המנהל, שימונה על-ידי יו"ר הוועד המנהל.

(6) תלמיד המעוניין לקיים פעילות ציבורית הטעונה היתר, יפנה לדקאן הסטודנטים - חבר הוועדה המוסמך. הבקשה תוגש על טופס "בקשה לקיום פעילות ציבורית בקמפוס".
פרט למקרים בעלי דחיפות מיוחדת, הרי שבקשה לקיום פעילות ציבורית תוגש לא יאוחר מארבעה ימי עבודה לפני המועד המתוכנן לקיומה.

(7) דקאן הסטודנטים, לאחר היוועצות עם גורמי ביטחון וענף אירועים באגף קשרי חוץ, ימסור תשובתו למארגן תוך שני ימי עבודה ממועד קבלת הבקשה.
בנסיבות מיוחדות תכונס הוועדה לקיום פעילות ציבורית.
הוועדה או חבר הוועדה המוסמך יהיו רשאים לקצר את ההליכים הנ"ל במקרים בעלי דחיפות מיוחדת.
החליט חבר הוועדה המוסמך שלא לאשר קיום הפעילות הציבורית או לקיימה בסייגים ובתנאים, רשאי המארגן להגיש ערעור מנומק ליו"ר הוועדה, אשר יזמן את חבריה לדון בערעור. החלטות הוועדה תהיינה סופיות.

ספריות האוניברסיטה

הספרייה המרכזית ע"ש אליאס סוראסקי (כולל אוסף וינר)
הספרייה למדעים מדויקים והנדסה ע"ש ניימן - בניין ניימן
ספריית בית-הספר לחינוך - בניין שרת
ספריית החוג לגיאוגרפיה - בית אבנר
ספריית מדעי החברה והניהול ע"ש ברנדר-מוס - בניין ברנדר מוס
ספריית מדעי החיים והרפואה - בניין גיטר־סמולרז
ספריית מהלמן - בניין קרטר
ספריית משפטים ע"ש דוד לייט - בניין טרובוביץ
ספריית המכון לארכיאולוגיה - בניין גילמן
ספריית האקדמיה למוסיקה - בניין האקדמיה למוסיקה ע"ש שמואל רובין.

פרט לספרים השמורים באולמות הקריאה ובשירות הביבליוגרפי, ניתנים להשאלה כל הספרים המקוטלגים בספריות השונות. ספרים אלה נמצאים באולמות הקריאה ולציבור הקוראים גישה חופשית אליהם. בדרך זו נעשית ההשאלה בשיטת "המדף הפתוח". שירותי ההשאלה פועלים במסגרת הוראות האוניברסיטה - **"תקנות המשתמשים בספריות האוניברסיטה"**, אשר קטעים מהן מובאים להלן:

"כללי" 1. שרותי ספריות האוניברסיטה מיועדים למורים, לתלמידים, לעובדים ולפנסיונרים של האוניברסיטה.

מטרה 2. מטרת הוראה זו היא לפרט את הדרישות הכלליות למתן שירותים ע"י ספריות האוניברסיטה.
מנהל ספרייה רשאי להוסיף ולפרסם תקנות משלימות להוראה זו המיוחדות לספרייה בהנהלתו, בתנאי שתהיינה בכפיפות להוראה זו.

...

תנאי להשאלת ספרים 4. השאלת ספרים לתלמידים מותנית בהצגת כרטיס תלמיד תקף ממוחשב או אישור מהמרכז למרשם או קבלה על תשלום שכר הלימוד או אישור ממזכירות הפקולטה.

...

זמן השאלה 9. משך זמן ההשאלה של ספר ייקבע על ידי כל ספרייה בהתאם לסווג הספר לצרכי השאלה ובהתחשב במעמד הקורא.

מכסת ספרים להשאלה 10. מכסת ספרים להשאלה לאדם אחד באותו פרק זמן, תקבע ע"י כל ספרייה עפ"י צרכיה ואפשרויותיה ובהתחשב במעמדו של השואל באוניברסיטה.
(תלמיד / סגל אקדמי / עובד מינהלי / פנסיונר).

משמעת השאלה

11. הספרייה רשאית לדרוש מהשואל להחזיר ספר שהושאל לו, גם לפני תום מועד ההשאלה.

12. השואל ספר אינו רשאי להשאילו לקורא אחר, והינו אחראי לספר כל עוד לא הוחזר הספר לספריה.

13. אובדן הספר על-ידי הקורא מחייב אותו בקניית עותק חדש והחזרתו לספרייה. אם אין להשיג את הספר ישולם ערכו לפי קביעת הנהלת הספרייה.

14. המחזיר ספר במצב לא תקין יחוייב לשאת בתשלום ערך הספר לפי החלטת מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו.

איחור בהחזרת ספרים:

15. מנהל הספרייה או מי שהוסמך על ידו רשאי, על פי שיקול דעתו, לפעול כלפי מי שמאחר בהחזרת ספרים ע"י:

15.1 הפסקה בהשאלת ספרים עד 3 שבועות ממועד ההחזרה בפועל (ועד חודש אם הספר ניתן בהשאלה מוגבלת) ו/או:

15.2 חיוב בדמי השהיית הספר בסכום מתאים לכל יום איחור, ובמקרה של ספרים שמורים לכל שעת איחור, בשבוע הראשון לאיחור, וסכום כפול לכל יום איחור נוסף. גובה הסכום לתשלום ייקבע ע"י ועדת הספריה של האוניברסיטה ויפורסם בהתאם.

15.2.1 *תלמיד אשר חוייב בדמי השהיית ספר זלא שילמם כנדרש,* תופסק זכותו להשאלת ספרים לאלתר ולא יקבל תעודה או אישור המעיד על לימודיו עד שיפרע את דמי השהיית הספר.

15.2.2 דמי השהיית ספר יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד מועד פרעונם בפועל.

עיעור

16. *החלטת מנהל ספרייה לפי סעיפים 14, 15 ניתנת לערעור לפני הממונה על* המשמעת. המערער יגיש ערעור בכתב באמצעות מנהל הספרייה. החלטת הממונה על המשמעת תהיה סופית ותינתן לא יאוחר מאשר שבוע ממועד הגשת הערעור.

התנהגות בספרייה

17. מנהל הספרייה רשאי להרחיק לאלתר, מתחומי הספרייה כל מי שמתנהג בדרך שפוגעת בסדר הטוב בספרייה.

18. מנהל הספרייה רשאי, לפי שיקול דעתו, לדרוש מאדם שאינו מורה, עובד, פנסיונר או תלמיד לצאת את תחומי הספרייה.

19. מנהל הספרייה רשאי לאסור על כל תלמיד להשתמש בשרותי הספרייה לתקופה שלא תעלה על 3 שבועות, אם אותו תלמיד נהג בניגוד להוראות הספרנים, פגע ברכוש הספרייה או בספר, או נהג בדרך שפגעה בסדר הטוב בספרייה.

19.1 מנהל הספרייה רשאי להורות בעל-פה על האיסור ובנוסף עליו להגיש תלונה לממונה על המשמעת (באמצעות המזכיר האקדמי).

19.2 החלטת מנהל הספרייה טעונה (תוך שבועיים מיום הינתנה) אישור הממונה על המשמעת. אישור זה ייחשב כהחלטת ביניים כמשמעותה בסעיף 9 "לתקנון המשמעת -סטודנטים" (הוראות אוניברסיטה מס. 12-002).

20. אין להכניס תיקים, מעילים וחפצים אישיים לאולם הקריאה ו/או אולם קטלוגים.

21. השיחה, העישון והאכילה באולמות הקריאה אסורים בהחלט.

ביקורת יציאה

22. בעזבו את הספרייה, חייב כל היוצא, להראות כל ספר או חוברת שבידו (כולל חומר קריאה פרטי) לממונה על ביקורת היציאה לפי דרישתו. הוצאת ספרים מהספריה מותנת ע"י אישור להשאלה.

...

החזרת ספרים עם סיום הלימודים

24. תלמיד המסיים את לימודיו יהיה וכאי לקבל תעודה/תואר - אם, בנוסף ליתר הדרישות האוניברסיטאיות, ימציא אישור כי אינו חייב ספרים לספרייה המרכזית ולספריית הפקולטה בה למד.

24.1 מזכירויות הפקולטות יעבירו את רשימות המסיימים אל הספרייה המרכזית והפקולטטית לצורך האישור.

"...

משמעת סטודנטים

1. כללי

הלימודים באוניברסיטה מבוססים על אמון רב בין המוסד לבין הלומדים בו ומחייבים התנהגות ההולמת את כבוד האוניברסיטה ואת המעמד של תלמיד.

א. התנהגות הגורמת להפרעה ממושכת ובלתי נסבלת לתקינות הלימודים והפעילות האקדמית בקמפוס, כתוצאה ממצב בריאותו של תלמיד, תטופל בהתאם ל"נוהל בדבר בדיקת מצב בריאותם של מועמדים ותלמידים באוניברסיטה" (ראה הוראה מס' 12-015 בהוראות האוניברסיטה).

ב. עבירה משמעתית גוררת אחריה העמדה לדין משמעתי בהתאם לתקנוני המשמעת - סטודנטים ["תקנון המשמעת — סטודנטים (תשמ"ג)" ו"תקנון משמעת סטודנטים — בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"א)"] נוסף לצעדים הנוקטים על־ידי מורי האוניברסיטה או עובדיה, בתוקף סמכותם.

על התלמידים להקפיד על משמעת והתנהגות נאותה בתחומי הפעילות השונים, באוניברסיטה ומחוצה לה. מעשה או מחדל ייחשבו כעברה משמעתית במקרים כגון:

- אי־ציות לתקנונים ולנהלים, הנקבעים על־ידי רשויות האוניברסיטה או אי־מילוי הוראות עובדיה או מוריה;
- אי־הקפדה על כללי היושר וההגינות החלים על כתיבת בחינות, עבודות־בית, עבודות סמינריוניות, עבודות גמר ואחרות; וכן אי הקפדה על כללי יושר והגינות בעת פנייה בכתב או בע"פ לרשויות האוניברסיטה;
- התנהגות הפוגעת במהלך שיעורים ובחינות וכן במורים ובעובדים;
- התנהגות הפוגעת בתלמידים אחרים;
- גרימת נזק למתקנים, לציוד ולרכוש האוניברסיטה;
- הפרעה לפעילות המתקיימת בקמפוס.

העונשים להם צפויים תלמידים שהורשעו בעבירה משמעתית הינם כבדים, לעיתים עד כדי פסילת הישנים בלימודים ואף הרחקה מלימודים לתקופות ארוכות.

2. להלן מובא חלק מ"תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)". הנוסח המחייב הוא זה המופיע בהוראות האוניברסיטה, על כל תיקוניו.

תקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג)

פרק ראשון: הגדרת ומבוא

"

1. בתקנון זה יהיה למונחים הבאים הפירוש הרשום בצידם:

1.1 **"האוניברסיטה":** אוניברסיטת תל-אביב, לרבות מכונים חיצוניים כמשמעותם בנוהל מכונים - בקרה אקדמית, מינהלית וכספית (תשמ"א) ולרבות התאגידים האמורים בנספח אי לתקנון זה.

1.2 "דקאן": דקאן הפקולטה הנוגעת בדבר, לרבות ראש בית ספר ולרבות ראש יחידת הוראה עצמאית אחרת, שאינה מהווה חלק מפקולטה.

1.3 "מורה": כל מי שממלא תפקיד הוראה, הדרכה או מחקר באוניברסיטה.

1.4 "עובד": כל מי שמועסק על ידי האוניברסיטה או בשירותה ואינו מורה.

1.5 "תלמיד": כל אחד מאלה -

1.5.1 מי שנרשם ללימודים באוניברסיטה - לרבות מי שנרשם ללימודים, בחטיבה לתכניות מיוחדות - ונתקבל על ידה כתלמיד, מעת הרשמתו וכל עוד הוא רשום כתלמיד, כולל בחופשות לימודים.

1.5.2 מי שהגיש מועמדותו להתקבל כתלמיד ובקשתו נדחתה, מעת הרשמתו ועד קבלת הודעת הדחיה.

1.5.3 מי שסיים לימודיו אך טרם קיבל תעודה.

1.5.4 מי שהיה לתלמיד, כמשמעותו של מונח זה באחת מפיסקאות המשנה דלעיל ומועמדותו נדחתה, או שהפסיק לימודיו או סיים אותם, יוסיף להחשב כתלמיד לעניין תקנון זה (ויוסיף להיות כפוף לסמכות רשויות השיפוט האמורות בו) בקשר למעשים שעשה בעת שהיה מועמד להתקבל לאוניברסיטה או תלמיד בה.

1.6 "עבירת משמעת": עבירה מאלה המפורטות בסעיף 29 לתקנון זה ועבירה על כללי המשמעת שייקבעו - מעת לעת - על ידי הסנאט (ויפורסמו בדרך המקובלת באוניברסיטה) לרבות נסיון, שידול או סיוע לעבור עבירה כאמור.

1.7 "פטילה של בחינה או עבודה": פירושה כשלון בבחינה או בעבודה והתלפת הציון אשר ניתן בהם בציון אפס.

1.8 "הממונה": הממונה על המשמעת האמור בתקנון זה.

1.9 "בית הדין": בית הדין לערעורים בענייני משמעת האמור בתקנון זה.

1.10 "רשויות השיפוט": הממונה, סגניו ובית הדין.

1.11 "קובל": הקובל האמור בתקנון זה.

1.12 "קובלנה": מסמך בו טוען קובל כי תלמיד ביצע עבירת משמעת.

1.13 "הוועדה": הוועדה לקביעת מועמדים לכהונה ברשויות השיפוט, האמורה בתקנון זה.

"...

שירותי מינהל: 21. המזכירות האקדמית תספק לרשויות השיפוט את שירותי המינהל הדרושים להן.

פרק שלישי: קובל, סניגור ומשקיפים

קובל קבוע: 22. המזכיר האקדמי, או מי שימונה על ידו, ישמש כקובל בדיונים שיתקיימו בפני הממונה וכמערער או משיב בדיונים שיתקיימו בפני בית הדין.

קובל מיוחד:

23. לא יהיה בעובדה שהמזכיר האקדמי ימנה קובל קבוע כדי:
23.1 למנוע בעד המזכיר האקדמי עצמו לשמש כקובל בעניין מסויים, או
23.2 למנוע בעד המזכיר האקדמי למנות קובל אחר לעניין מסויים.

ייעוץ משפטי:

24. מי שימונה כקובל קבוע וכל קובל מיוחד יהיה רשאי להעזר בייעוץ משפטי ולהיות מיוצג - בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין - על ידי עורך דין.

ההגנה:

25. תלמיד יהיה רשאי, בין בדיון בפני הממונה ובין בדיון בבית הדין -
25.1 להיעזר בתלמיד אחר שישמש כסניגורו.
25.2 להיות מיוצג על ידי עורך דין, ובלבד שיודיע על כך למזכירת רשויות השיפוט שבוע לפני מועד הדיון.

פרק רביעי: עבירות ועונשים

סימן א': עבירות

"...

29. עבירת משמעת הינה אחת העבירות דלקמן שבוצעה על ידי תלמיד:

29.1 אי ציות להוראות של רשויות האוניברסיטה, מוריה או עובדיה, שניתנו על ידם עקב מילוי תפקידם.

29.2 מסירת ידיעה כוזבת ביודעין לאוניברסיטה, רשויותיה, מוריה או עובדיה, או הסתרת מידע ביודעין, או ביצוע מעשה תרמית לשם קבלת זכויות באוניברסיטה, או בקשר ללימודים באוניברסיטה.

29.3 הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

29.4 הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בע"פ.

29.5 הפרה של תקנון או הוראות לשימוש במתקני האוניברסיטה, כולל אולמות, חדרי מעבדה, ספריות, שכונים ומעונות סטודנטים, משרדים, מתקני ספורט, מגרשי חניה ושטח פתוח.

29.6 הפרעה להוראה, למחקר או לעבודה באוניברסיטה, או הפרעה לכל פעילות אחרת שנתאשרה על ידי רשויות האוניברסיטה.

29.7 פגיעה במתכוון או ברשלנות ברכוש האוניברסיטה, או ברבוש אחר המשמש לצרכיה.

29.8 התנהגות שיש בה משום פגיעה בכבודם, בגופם או ברכושם של מורי, עובדי או תלמידי האוניברסיטה, אם נעשתה עקב או בקשר למעמדם כמורים, עובדים או תלמידים או אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה.

29.9 התנהגות פרועה, הקמת שאון ומהומה, השתתפות בתיגרה, התנהגות אלימה, כל אלה, בין שנעשו בתחומי הקמפוס באוניברסיטה ובין בסמוך לו, בין שנעשו כלפי האוניברסיטה, עובדיה, מוריה ותלמידיה ובין כלפי צדדים שלישיים.

29.10 התנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד, בין אם נעשתה בתחומי האוניברסיטה או מחוץ לה ובין אם נעשתה עקב או בקשר למעמד של תלמיד או לפעילות בקמפוס, הן במישרין והן בעקיפין.
לצורך סעיף זה תיחשב גם הסתה לנזעות כלפי עובדי האוניברסיטה,

מוריה ותלמידיה כהתנהגות שאינה הולמת את כבוד האוניברסיטה או מעמד של תלמיד.

סימן ב': עונשים

רשימת עונשים: .30 משנמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת יוטלו אחד או אחדים מהעונשים הבאים:

30.1 נזיפה.

30.2 פסילת כתיבה בה נבחן התלמיד.

30.3 פסילת עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו.

30.4 איסור לגשת לבחינה או לבחינות במועד מסויים או במועדים מסויימים.

30.5 עיכוב מתן תעודה, או מתן אישור המעיד על לימודי התלמיד, למשך תקופה שתיקבע.

30.6 ביטול הנחה בשכר לימוד, או ביטול פרס לימודים או מילגה, או ביטול הזכות לקבלם לתקופה שתיקבע.

30.7 קנס כספי בשיעור שלא יעלה על מחצית שכר הלימוד המשולם על ידי תלמיד בן המנין.

30.8 מניעת שימוש במתקני האוניברסיטה, כולל ספריות, שכוני ומעונות סטודנטים, מתקני ספורט ומגרשי חניה, או חלק מהם לתקופה שתיקבע.

30.9 הרחקה מחלק ממסלול לימודים לתקופה שתיקבע.

30.10 הרחקה מן האוניברסיטה לתקופה שתיקבע.

30.11 הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות.

30.12 ביטול זכויות או הישגים בלימודים שנרכשו כתוצאה ממרמה לרבות שלילת הזכות לקבל תעודה או אישור המעידים על לימודים אלה.

רישום ענישה בגליון: .31 - - -

31.1 הוטל על תלמיד עונש של הרחקה מן האוניברסיטה לצמיתות ציונים: לפי הסעיף 30.11 דלעיל, או הרחקה לתקופה של שנה לפחות, יירשם עונש זה בגליון ציוניו.

31.2 הוטל על תלמיד עונש אחר מאלה האמורים בסעיף 31.1 תהיה לממונה ולבית הדין סמכות להורות, לפי שיקול דעתם, על רישום דבר הענישה בגליון ציוניו.

פסילת חובה: .32 בכל מקרה של הרשעה בהונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, חייבים הממונה או בית הדין לפסול את הבחינה או העבודה נשוא ההונאה. פסילה כאמור תיעשה בלא קשר לכל עונש שיוטל על התלמיד בעקבות הרשעתו בהונאה.

עונש על תנאי: .33 - - -

33.1 הממונה או בית הדין רשאי להורות כי עונש לפי פיסקאות 30.7 עד 30.12 (ועד בכלל) יהיה - כולו או מקצתו - עונש על תנאי.

33.2 תלמיד שנדון לעונש על תנאי לא ישא בעונשו אלא אם עבר בתוך תקופה שתיקבע בהחלטת הממונה או בית הדין - תקופה שלא תפחת משנה ולא תעלה על שלוש שנים (להלן "תקופת התנאי") - עבירת משמעת מאלה שיפורטו בהחלטה והורשע בשל עבירה כאמור בין בתוך תקופת התנאי ובין לאחריה.

33.3 אלא אם כן ייקבע אחרת בהחלטת הממונה או בית הדין, תתחיל תקופת התנאי ביום מתן ההחלטה.

פיצויים: 34. נמצא תלמיד אשם בעבירת משמעת ועקב העבירה נגרם נזק חומרי לאוניברסיטה, יהיה הממונה או בית הדין רשאי לחייבו - בנוסף לכל עונש שיוטל עליו או במקומו - לשלם לאוניברסיטה פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה.

הצמדת פיצויים: 35. כל קנס כספי שיוטל על תלמיד וכל סכום פיצויים בו יחוייב יהיו קנסות צמודים למדד המחירים לצרכן מתום שלושים יום ממועד הטלתם ועד למועד ופרעונם בפועל.

תרופות: 36. תלמיד עליו הוטל קנס, או כזה שחוייב בתשלום פיצויים, לא יקבל לאי פרעון תעודה או אישור המעיד על לימודיו ולא תתקבל הרשמתו להמשך קנס או הלימודים באוניברסיטה, עד שיפרע את הקנס אשר הוטל עליו או את פיצויים: סכום הפיצויים בו חוייב, בצירוף כל הפרשי הצמדה בגינם.

פרק חמישי: החלטות ביניים ושמירת סמכויות

החלטות ביניים: 37. - - -

- הסמכות לתיתן 37.1 לאחר פתיחת הליכים משמעתיים יהיה הממונה רשאי לתת - בין מיוזמתו ובין לבקשת קובל - החלטות ביניים כמו, דחיית בדיקת בחינה, הפסקת לימודים, איסור להשתמש במתקני האוניברסיטה (למעט הוצאת תלמיד מהמעונות) וכיו"ב.

- שמיעת התלמיד 37.2 במידת האפשר תינתן החלטת ביניים אחר שהממונה יתן לתלמיד הזדמנות להשמיע טענותיו.

- דיון חוזר 37.3 נתן הממונה החלטת ביניים בהעדר התלמיד, יהיה התלמיד רשאי לבקש מהממונה לקיים דיון חוזר בהחלטה בנוכחותו. ביקש התלמיד דיון חוזר ייערך דיון זה לא יאוחר מאשר תוך שבוע ימים ממועד הבקשה.

- משך תוקפן 37.4 החלטת ביניים של הממונה תעמוד בתוקפה עד למתן פסק דין בקובלנה או עד מועד מוקדם יותר שייקבע על ידי הממונה בהחלטתו.

- שינויין או ביטולן 37.5 הממונה מוסמך לבטל או לשנות, בכל עת, החלטת ביניים שנתן, בין ביוזמתו ובין ביוזמת התלמיד או הקובל.

- ערעור רק ברשות (תוקן ביום 4.5.88) 37.6 החלטת ביניים איננה ניתנת לערעור בפני בית הדין, אלא אם ניתנה רשות לכך על ידי נשיא בית הדין ובהיעדרו - על ידי ממלא מקומו הקבוע.
בקשת הרשות לערעור תוגש למזכיר רשויות השיפוט תוך חמישה ימים ממתן החלטת הביניים, ואם התקיים דיון תוזר כאמור בסעיף 37.3 - תוך חמישה ימים ממתן ההחלטה בדיון תוזר.

- המצאה 37.7 מזכיר רשויות השיפוט ישלח עותקים של כל החלטת ביניים לתלמיד הנתבע, לקובל, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט האמור להשתתף כמשקיף מורשה בדיון.

שמירת סמכויות:	38.	- - -
	38.1	סמכותו של הממונה לדון ולפסוק בעבירות משמעת אינה שוללת סמכותם של מורה או עובד לתת הוראות או לנקוט צעדים - שבנדר סמכותם - לשם מניעת הפרעות מצד תלמיד למהלך התקין של לימודים, בחינות או פעילות אחרת באוניברסיטה.
	38.2	אין בהוראות תקנון זה כדי לפגוע בסמכויות הנתונות למורה או לעובד עפ"י תקנונים אחרים - אוניברסיטאיים או פקולטטיים - לרבות הסמכות לדחות בדיקת בחינה, או עבודה, לעכב מתן ציון או להוציא תלמיד מכיתה במקרה של הפרעה.
הליכי משמעת והליכים פליליים:	39.	- - -
	39.1	הסמכות לקיים הליכים משמעתיים לפי תקנון זה אינה נשללת על-ידי האפשרות של קיום הליכים פליליים בבית משפט, נגד התלמיד הנתבע, או על ידי קיום הליכים כאלה, או על ידי פסק דין כלשהו בהליכים כאלה.
	39.2	סברו הממונה או בית הדין כי הקובלנה מעלה חשש, לכאורה, כי נעברה עבירה פלילית במשמעותה של זו בסעיף 268 לחוק העונשין תשל"ז - 1977, יורה הוא למזכיר האקדמי ליתן הודעה על כך ליועץ המשפטי לממשלה או לבא כוחו. הממונה או בית הדין לא ימשיכו בהליכים נגד התלמיד הנתבע עד שתשלח הודעה כאמור.

פרק ששי: הליכים
סימן א': תלונה

הגשת תלונה:	40.	- - -
- מתלונן	40.1	רשאים להגיש תלונה על פי תקנון זה כל מורה, כל עובד וכל תלמיד.
- מקבל התלונה	40.2	תלונה תוגש למזכיר האקדמי.
- מסמך תלונה	40.3	תלונה תוגש בכתב, תפרט המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד נשוא התלונה ויצורפו אליה מסמכים התומכים בה, במידה וישנם כאלה בידי המתלונן.
בדיקת תלונה:	41.	המזכיר האקדמי יעיין בתלונה שתוגש לו, סמוך ככל האפשר לאחר קבלתה, יקבל לרשותו כל חומר כתוב המתייחס לתלונה (כמו בחינה, עבודה בכתב וכיו"ב) ויהיה רשאי לבקש מהמתלונן השלמות והבהרות, ומהתלמיד נשוא התלונה הערות או הסברים.
גניזת תלונה:	42.	הגיע המזכיר האקדמי למסקנה, כי אין לפתוח בהליכים משמעתיים עקב תלונה שהוגשה לו, יגנוז את התלונה ויודיע על כך למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה ולדקאן הסטודנטים.
ערעור על גניזת תלונה:	43.	סבר דקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה התלמיד נשוא התלונה, או דקאן הסטודנטים, כי החלטת המזכיר האקדמי לגנוז את התלונה אינה מוצדקת, יהיה הוא רשאי לערער על החלטה זו בפני הרקטור שתחלטתו בנדון תהיה סופית.

סיוע בבדיקת תלונה: 44. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לאצול סמכויותיו על פי סימן זה להוציא הסמכות האמורה בסעיף 42 - לקובל ו/או לקובל מיוחד.

סימן ב': פתיחת הליכים - קובלנה

הזמנת הרקטור 45. הרקטור יהיה רשאי להורות למזכיר האקדמי - בכל מקרה, בין אם הוגשה תלונה ובין אם לאו - לפתוח בהליכי משמעת.

יוזמת המזכיר האקדמי: 46. המזכיר האקדמי יהיה רשאי לפתוח בהליכי משמעת ביוזמתו שלו אם סבר כי נעברה עבירת משמעת ולא הוגשה לו תלונה בנדון, או שהוגשה לו תלונה בנדון והמתלונן חזר בו ממנה.

העברת תלונה לקובל: 47. החליט המזכיר האקדמי - בין ביוזמתו ובין על פי תלונה שהוגשה לו - כי יש מקום לפתוח בהליכי משמעת נגד תלמיד, או שקיבל הוראה לעשות כן מהרקטור, יעביר את התלונה וכל חומר שאסף במהלך בירורה, לקובל.

קובלנה: 48. על יסוד התלונה וכל חומר נוסף שיועבר לקובל על ידי המזכיר האקדמי או יאסף על ידי הקובל עצמו, יכין הקובל קובלנה שתכלול את הפרטים הבאים:

48.1 פרטי המתלונן ותאורו.

48.2 פרטי המעשים או המחדלים המיוחסים לתלמיד הנתבע (להלן "הנתבע").

48.3 פירוט עבירות המשמעת המיוחסות לנתבע.

48.4 רשימת מסמכים שבדעת הקובל להגיש במהלך הדיון.

48.5 רשימת העדים שבדעת הקובל להשמיע במהלך הדיון.

הגשה: 49. קובלנה תחתם בידי קובל ותוגש למזכיר רשויות השיפוט.

המצאה: 50. - - -

50.1 מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הקובלנה:

50.1.1 לממונה.

50.1.2 לנתבע.

50.1.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע.

50.1.4 לדקאן הסטודנטים.

50.1.5 לסטודנט האמור לשמש בנושקיף מורשה בדיון.

50.2 לעותק הקובלנה שיישלח לנתבע יצורף עותק של תקנון זה.

סימן ג': הליכי הדיון בפני הממונה

מועד הדיון: 51. - - -

51.1 מועד הדיון בקובלנה ייקבע על ידי מזכיר רשויות השיפוט בתיאום עם הממונה.

51.2 המועד שייקבע לדיון לא יהיה מוקדם משבעה ימים ולא יהיה מאוחר מעשרים ואחד יום מהיום בו נמסרה הקובלנה לנתבע.

51.3 הוראות פיסקה 51.2 לא יחולו על דיונים בבקשות להחלטות ביניים ואלה אפשר שיתקיימו בתוך פרק זמן קצר מזה האמור שם.

51.4 כל הודעה או מסמכים שיישלחו לנתבע בדואר רשום לפי כתובתו שבמרכז למרשם או כתובתו שבחוג לימודיו, ייחשבו כאילו נמסרו לנתבע שבעה ימים לאחר שיגורם.

הזמנה לדין:	.52	מזכיר רשויות השיפוט יזמין למועד שנקבע לדיון בקובלנה את הקובל, הנתבע, המתלונן, המשקיפים האמורים בסעיף 27 לתקנון זה ואת עדי הקובל המפורטים בקובלנה.
דחיית הדיון:	.53	הממונה מוסמך - אם יתבקש לכך על ידי הקובל או על ידי הנתבע - לדחות את מועד הדיון מטעמים מיוחדים שיירשמו.
דיון בהעדר הנתבע:	.54	- - -
	54.1	דיון בקובלנה יכול שיתנהל בהעדר הנתבע אם זה לא יופיע במועד שנקבע - למרות שהוזמן כראוי - מבלי שיצביע על טעם מיוחד לדחיית מועד הדיון.
	54.2	נתקיים דיון שלא במעמד הנתבע, בנסיבות כמתואר בפיסקה 54.1 דלעיל יהיה הממונה רשאי ליתן כל החלטה או פסק דין אף שלא בפני הנתבע.
	54.3	ניתנה החלטה שלא בפני הנתבע ימציא לו מזכיר רשויות השיפוט עותק ממנה והנתבע יהיה רשאי לעתור לביטולה תוך שבעה ימים מהמועד בו יקבל את עותק ההחלטה. העתירה תתברר בפני הממונה שיהיה מוסמך לבטל את החלטתו או לשנותה מטעמים מיוחדים שיירשמו.
הקראה:	.55	- - -
	55.1	בפתיחת הדיון יקרא הממונה את הקובלנה בפני הנתבע ויסביר לו - אם יתבקש לכך - את האמור בה.
	55.2	לאחר ההקראה ישאל הממונה את הנתבע אם הוא מודה, או שאינו מודה בקובלנה.
הודאה:	.56	הודה הנתבע בקובלנה יהיה הממונה רשאי למצוא אותו חייב בדין על פי הודאתו ולגזור את דינו, אולם הממונה יהיה רשאי, על אף ההודאה, לדרוש מהקובל להגיש ראיות להוכחת הקובלנה.
סדרי דין וראיות:	.57	- - -
	57.1	הממונה ינהל את הדיון ויקבל ראיות בדרך שתראה לו צודקת ויעילה.
	57.2	לא הודה הנתבע בקובלנה, יגיש הקובל ראיותיו וישמיע את עדיו והנתבע או סנגורו יהיה רשאי לחקור עדים אלה. לאחר מכן יגיש הנתבע ראיותיו וישמיע את עדיו והקובל יהיה רשאי לחקור עדים אלה. הן הקובל והן הנתבע יהיה רשאי לחקור עדיו בחקירה חוזרת.
פרטיכל:	.58	במהלך הדיון יירשם בידי מזכיר רשויות השיפוט או בידי הממונה פרטיכל שייחתם בידי הממונה.
פסק הדין: - מועד	.59	- - -
נתינתו:	59.1	סמוך, ככל האפשר, לסיום גביית הראיות והשמעת טענות הצדדים יתן הממונה פסק דין (מורכב מהכרעת דין ואם יימצא הנתבע חייב הדין, אף גזר דין) מנומק ובכתב.
- המצאתו	59.2	מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של פסק הדין לנתבע, לקובל, למתלונן, לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה הנתבע, לדקאן הסטודנטים ולסטודנט אשר שימש משקיף מורשה בדין.

- תחילת תוקפו:

59.3 פסק דין של הממונה יכנס לתוקפו ביום נתינתו אלא אם כן יחליט הממונה כי יכנס לתוקפו במועד אחר.

סימן ד': הגשת ערעור

זכות ערעור:

60. פסקי הדין של הממונה ניתנים לערעור בפני בית הדין, הן על ידי הקובל והן על ידי הנתבע.

מועד הגשת ערעור:

61. הערעור יוגש תוך חמישה עשר יום מיום שנתן הממונה את פסק הדין נשוא הערעור (אם וה ניתן בפני המערער) או תוך חמישה עשר יום מיום שהומצא פסק הדין למערער (אם זה ניתן שלא בפני המערער).

כתב ערעור:

62. הערעור יוגש בכתב, למזכיר רשויות השיפוט ויפרט את נימוקי וטיעוני המערער.

המצאה:

63. מזכיר רשויות השיפוט ימציא עותקים של הערעור:

63.1 לנשיא בית הדין.
63.2 למשיב (שיהיה הקובל או הנתבע, לפי העניין).
63.3 לדקאן הפקולטה שעל תלמידיה נמנה המערער או המשיב.
63.4 לדקאן הסטודנטים.

דקאן הפקולטה ו/או דקאן הסטודנטים יהיו רשאים לבקש ממזכיר רשויות השיפוט לזמנם לדיון בערעור.

ערעור אינו מעכב פס"ד:

64. הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע פסק הדין אלא אם כן יחליט בית הדין אחרת, לבקשת המערער.

סימן ה': הליכי דיון בבית הדין

קביעת המותב:

65. עם קבלת כתב ערעור יקבע נשיא בית הדין (בהתחשב בהנחיות האמורות בסעיף 16 דלעיל) את הרכב המותב בפניו יתברר הערעור ואם לא ייכללו הוא עצמו וממלא מקומו הקבוע בהרכב זה, אף את יו"ר המותב.

היקף הערעור:

66. הערעור יגבל לבדיקת הממצאים והמסקנות של הממונה והמערער או המשיב לא יורשו להציג ראיות בערעור, אלא אם נתגלו ראיות חדשות שלא היו ידועות להם, ולא היו צריכות להיות ידועות להם, בעת הדיון בפני הממונה, או שבית הדין יסבור כי קיימות נסיבות מיוחדות המחייבות, מטעמים של עשיית צדק, להציגן.

טיעונים בכתב:

67. - - -

67.1 אם לא יבקש המערער, בכתב הערעור, להשמיע טיעוניו בע"פ יהיה יו"ר המותב רשאי להורות כי טיעוני המערער והמשיב יוגשו לבית הדין בכתב באופן ובמועדים שיפורטו בהודעה בכתב, שישלח יו"ר המותב למערער ולמשיב.
67.2 לא הגיש המערער טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, יימחק הערעור.
67.3 לא הגיש המשיב טיעוניו במועד ובאופן שפורטו בהודעת יו"ר המותב, ידון בית הדין בערעור על פי טיעוני המערער בלבד.

מועד הדיון:

68. - - -

68.1 לא החליט יו"ר המותב על הגשת טיעונים בכתב, יקבע מזכיר רשויות השיפוט, בתיאום עם יו"ר המותב, מועד לשמיעת הערעור.

68.2 המועד שייקבע לשמיעת הערעור לא יהיה מוקדם מארבעה עשר יום ולא יהיה מאוחר מעשרים ושמונה יום מהיום בו הוגש כתב הערעור.

שמיעת הערעור: 69. במועד הקבוע לשמיעת הערעור ישמיע המערער את טענותיו תחילה ולאחר מכן יהיה המשיב רשאי להשיב על טיעוני המערער.

פסק הדין: 70. סמוך ככל האפשר לאחר שמיעת הצדדים, או - במקרה של טיעון בכתב - סמוך ככל האפשר לאחר קבלת טיעוני הצדדים שבכתב, יתן בית הדין פסק דין מנומק, בכתב.

סימן ו': דיונים סגורים ופרסום פסקי דין

דיון בדלתיים סגורות: 71. - - - הדיונים בפני רשויות השיפוט יתנהלו בדלתיים סגורות אלא אם כן יחליט הממונה, או המותב הדן בערעור - לבקשת אחד הצדדים - בהחלטה מנומקת, לקיים דיון פומבי.

דיון פומבי: 71.2 הוחלט על קיום דיון פומבי, יהיה הממונה או המותב רשאי לקבוע מגבלות על כניסת קהל לאולם הדיונים, להוציא מהאולם מפריעים או להורות על המשך הדיונים בדלתיים סגורות.

פרסום פסקי דין: 72. בכל פסק דין יקבע הממונה, או המותב, מפורשות:

72.1 האם יש לפרסם את פסק הדין על גבי לוחות המודעות באוניברסיטה.

72.2 האם אותם פסקי דין שעל פי ההחלטה יש לפרסמם יפורסמו תוך ציון שם הנתבע או ללא ציון שמו.

פרק שביעי: עבירות חניה - בירות קנס

הגדרות: 73. בפרק זה:

73.1 "עבירת חניה": כל אחת מהעבירות על נוהל חנית רכב בקמפוס המפורטות בנספח ב' לתקנון זה ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו וכל עבירה שתיווסף לנספח ב' על פי החלטה של ועדת החניה האמורה בנוהל הנ"ל.

73.2 "שיעור הקנס": שיעור הקנס לכל עבירת חניה כנקוב בנספח ב'.

73.3 "פקח": מי שהוסמך על ידי רשויות האוניברסיטה לפקח על ביצוע הוראות נוהל חנית רכב בקמפוס.

הודעה בדבר בירת קנס: 74. - - - היה לפקח יסוד להניח כי תלמיד עבר עבירת חניה רשאי הוא למסור לתלמיד או להצמיד למכוניתו, הודעה בה יואשם התלמיד באותה עבירה ותינתן לו הבירה לשלם את שיעור הקנס (המתאים לאותה עבירה) במקום לעמוד לדין בפני הממונה.

74.2 העתק ההודעה האמורה יישלח למזכיר רשויות השיפוט.

תשלום קנס: 75. - - - מי שקיבל הודעה כאמור בסעיף 74 רשאי תוך שלושים יום מתאריך ההודעה לשלם לחשבון האמור בה את סכום הקנס הנקוב בה.

75.2 שילם תלמיד את הקנס האמור בסעיף 75.1, רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני הממונה, הורשע ונשא את עונשו.

אי תשלום הקנס: 76. לא שילם תלמיד קנס במועד הנקוב בסעיף 75 דלעיל תיחשב ההודעה האמורה בסעיף 74 כקובלנה שהוגשה נגדו על פי הוראות תקנון זה, מזכיר רשויות השיפוט יזמנו לדיון בפני הממונה ודיון כאמור יהיה זהה לדיון בכל קובלנה אחרת.

עבירות חוזרות: 77. תלמיד שבתוך שנה אקדמית אחת הורשע פעמיים בעבירת חניה (בין על דרך של תשלום ברירת קנס ובין על דרך של קיום דיון בפני הממונה) וקיבל בשלישית הודעה כאמור בסעיף 74, יהיה הקובל רשאי להגיש כנגדו קובלנה, חרף תשלום הקנס הנקוב בהודעה השלישית, והממונה יהיה רשאי להטיל עליו - בנוסף לקנס ששולם על ידו או במקומו - עונש אחר או נוסף.

תיאום שעורי הקנס: 78. אחת לששה חודשים יותאמו סכומי שיעור הקנסות האמורים בנספח ב' בשיעור מתאים לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן.

פרק שמיני: חניה

79. - - -

79.1 הורשע תלמיד בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, יהיה רשאי לפנות אל הרקטור בבקשה מנומקת, בכתב, לחנינה.

79.2 הרקטור רשאי, לפי שיקול דעתו, לחון תלמיד שהורשע בעבירת משמעת, או להמתיק את עונשו או להמיר העונש בעונש אחר.

נספח א'

1. חברת מרכז עלית לספורט באוניברסיטת תל-אביב בע"מ.
2. רמות - רשות אוניברסיטאית למחקר שימושי ופיתוח תעשייתי בע"מ.
3. מועדון הספורט של אוניברסיטת תל-אביב.
4. בית התפוצות.
5. בית ההוצאה לאור של אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב.
6. ש.ל.ח. - שרות לחבר בע"מ.

נספח ב'
עבירות חנייה

העבירה	סכום ברירת הקנס
	(נכון למאי 1996)
1. חנית רכב במגרש חנייה נו אין להחנות רכב זה (לאור סוג תווית החנייה שעליו)	33.- ש"ח
2. חנייה במקום אסור	40.- ש"ח
לעניין סעיף זה, "מקום חנייה אסור" הינו:	
2.1 מדרכות	
2.2 מקומות חנייה שמורים	
2.3 מעברים במגרשי חנייה	
2.4 כניסות לבניינים	
2.5 מקומות המיועדים לטעינה ופריקה	
2.6 מקומות שסומנו בשלט "אין חנייה"	
2.7 משטחי גרנוליט ושטחי גנים.	

3. חנייה במקום אסור בנסיבות חמורות -.45 ש"ח
לעניין סעיף זה "חניה במקום אסור בנסיבות חמורות" פירושה:
3.1 חנייה החוסמת רכב החונה כדין
3.2 חנייה החוסמת מעבר למקום חנייה אחר
3.3 מקומות חנייה לנכים. "...

סדרי ביטחון

1. אבטחה

השמירה על הסדר, על הביטחון ועל אכיפת הוראות החנייה בתחום הקמפוס נעשית על־ידי עובדי מדור הביטחון. חובה על התלמידים להישמע להוראותיהם ולהזדהות בפניהם (על פי דרישה).

2. כניסה לקמפוס

א. שערי כניסה לקמפוס:
בקמפוס מספר שערי כניסה להולכי רגל הפתוחים בשעות הפעילות. מהם שלושת המשמשים גם לכניסת כלי רכב:
שער מספר 8 – פתוח ברציפות כל שעות היממה.
שער מספר 4 – (שער רמניסיאנו) – פתוח בין השעות 06.30-23.00.
שער מספר 1 – (שער פרנקל) – פתוח בין השעות 06.30-21.00.
חל איסור מוחלט להיכנס לקמפוס בטיפוס מעל הגדר.

ב. בדיקת חפצים:
1. בכניסה לקמפוס חובה להציג חפצים אישיים לבדיקה, ולהזדהות על פי דרישת השומרים.
2. לא תורשה כניסה לתחום הקמפוס למי שיסרב להזדהות ו/או למי שיסרב להציג את חפציו לביקורת.

ג. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס:
1. כניסה לתחום הקמפוס וחנייה בשטח הקמפוס תורשה לרכב נושא תווית חנייה או לבעלי אישורים זמניים שהונפקו על ידי מדור הביטחון.
2. מספר תווי חנייה יוקצבו להגרלה במשרדי אגודת הסטודנטים. התווית היא אישית ואינה ניתנת להעברה.
חל איסור לקנות, למכור או להעביר תווית חנייה מאדם לאדם. המוצא תווית חנייה יעבירה מיד למדור ביטחון. חל איסור לקבל תווית חניה שלא באמצעות מדור ביטחון.
3. התנועה והחנייה בשטח האוניברסיטה הינם בהתאם לתמורים, לסימונים ולהוראות התנועה והחנייה בקמפוס.
4. תנועה וחנייה בניגוד להוראות מהווה עברה על הוראות האוניברסיטה והינה ברת ענישה בדין משמעתי.

ד. הכנסת בעלי חיים לקמפוס:
חל איסור על הכנסת בעלי חיים לקמפוס ללא היתר מיוחד של מדור הביטחון. איסור זה אינו חל על כלבים המשמשים לליווי עיוורים.

3. חפצים חשודים

א. חפץ עזוב ללא בעלים הינו בבחינת חפץ חשוד. עם גילוי חפץ נטוש יש להרחיק אנשים מסביבתו ולהזעיק מיד את אנשי הביטחון. יש לנסות לאתר את בעל החפץ בסביבה הקרובה. אין לגעת או לטלטל חפץ כאמור, מחשש להיותו ממולכד.

ב. אזעקה תופעל במקרה של פיגוע או אזעק חריג.

4. שמירה על רכוש אישי

א. אין להשאיר תיקים ומסמכים ללא השגחה. יש לשמור היטב על התיק, הארנק והחפצים האישיים בתחום הקמפוס ובמיוחד בספריות ובכיתות הלימוד, למניעת גנבות ולמניעת הטרדה של גורמי הביטחון.
בספריות יש להפקיד תיקים במלתחה. אין להפקיר תיקים בכניסה לספריות.

ב. תיק או חפץ עזוב יטופל כחפץ חשוד או יועבר למדור ביטחון, הכל לפי העניין. נגד בעל החפץ תוגש תלונה משמעתית.

ג. יש לדווח למדור הבטחון על כל מקרה של גניבה או אובדן רכוש בתחום הקמפוס.

5. נשק

הכנסת נשק לתחום הקמפוס תותר עם הצגת אישור תקף לנשיאת נשק:

א. אזרח – יתבקש להציג אישור תקף שהוצא על ידי משרד הפנים, התואם את מספר הנשק ואת שם בעליו.

ב. חייל במדים – בשירות סדיר או במילואים – יתבקש להציג אישור לנשיאת נשק מטעם שלטונות צה"ל.

ג. בשערי הכניסה לקמפוס חובה להודיע לשומר על נשיאת נשק ויש להציג בפניו את האישור המתאים.

ד. חל איסור על נשיאת נשק טעון בתחום הקמפוס.
נושא נשק יחויב לפרוק את המחסנית מהנשק בעת שהייתו בקמפוס.

ה. יש להצניע את הנשק בתחומי הקמפוס.

6. אבדות שנמצאו בתחום הקמפוס

המוצא אבדה באחד מבנייני האוניברסיטה ואינו מאתר את בעליה, ימסור אותה למנהל הבית בו נמצאה.
המוצא אבדה בשטח הקמפוס ואינו מאתר בעליה ימסור אותה למדור בטחון.

7. הוצאת ציוד

אין להוציא ציוד השייך לאוניברסיטה אל מחוץ לקמפוס אלא באישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה או מנהל היחידה לה שייך הציוד. כל המבקש להוציא ציוד לא מזוהה, יידרש ע"י עובדי הביטחון להוכיח בעלות על הציוד.

8. נוכחות בבניינים לאחר שעות הפעילות

בנייני האוניברסיטה נגעלים ע"י מנהלי הבתים עם סיום הפעילות. הכניסה לבניינים לאחר שעות הפעילות אסורה. כניסה מותרת לבעלי אישור בכתב מטעם ראש מינהל הפקולטה.

9. פעילות מסחרית בקמפוס

אין לחלק דפי פרסום בתחום הקמפוס. הדבקת מודעות מותרת רק בלוחות המודעות הכלליים.

10. משרדי מדור ביטחון

משרדי מדור ביטחון נמצאים בבניין המחסנים, מזרחית לבניין שנקר (כימיה), טל' 6408726, 6408484, טלפון חירום – 6408222 (במשרד תורנות במשך כל שעות היממה).

11. נהיגה באופניים

אין להכניס אופניים לבניינים בקמפוס.
אופניים יש להחנות אך ורק במתקני החנייה לאופניים הממוקמים בסמוך לבניינים.

12. **משחקים**
אין לשחק במרחב הקמפוס במשחקי כדור, בהטלת צלחות מעופפות, במשחקי קלפים וכיו"ב. פעילות ספורטיבית ניתן לבצע אך ורק במסגרת יחידת הספורט של האוניברסיטה.

בטיחות ועזרה ראשונה

1. עקרונות הבטיחות מוגדרים בהוראות האוניברסיטה. התלמידים נדרשים לפעול בהתאם להוראות ולנהלי הבטיחות הכלל-אוניברסיטאיים והמיוחדים של יחידותיהם.

2. באוניברסיטה מועצת בטיחות, ועדות בטיחות יחידתיות ומנגנון בטיחותי מקצועי — יחידת בטיחות. אלה עומדים לרשות ציבור התלמידים ואליהם יש לפנות במקרה של ליקויים ובהצעות לשיפורים ולשאלות בעניני בטיחות תעסוקתית ובטיחות אש.
על מפגעים בטיחותיים יש לדווח למנהל הבית.

3. מידע מתומצת על הדרך בה יש לנהוג ולמי יש לפנות במצבים חריגים, מרוכז ב"דף מידע לשעת חירום" הנמצא על כל לוחות המודעות ובמזכירויות היחידות. לצורך לקרוא אותו בעיתות רגיעה כדי לדעת להשתמש בו ביעילות גם במצב מתח.

4. חריגה מהוראות הבטיחות הינה עבירה בת עונשין בדין משמעתי ואף בדין הפלילי.

5. על התלמיד לדווח למזכירות החוג או הפקולטה על כל תאונה בתוך הקמפוס, בה היה מעורב. טפסים מתאימים ניתן לקבל במזכירויות השונות. מטרות הדיווח הן סיוע בסילוק מפגעים, הפקת לקחים והנפקת אישורים על התאונה.

6. מספר הטלפון של יחידת-הבטיחות הוא 6409555; מספר פקס/משיבון: 6408555.

7. תחנת עזרה ראשונה נמצאת בבניין הספרייה ע"ש אליאס סוראסקי - טלפון 6408666 - והיא פועלת בין השעות 08.00-18.00 בימים א'-ה'.
בכל בניין, בחדרו של מנהל הבית, נמצא תיק עזרה ראשונה.

תחזוקה

מידע על בעיות ומפגעי תחזוקה (ברז דולף, שירותים מקולקלים, מפסק חשמל בלתי תקין וכו') יש להביא לידיעת מנהל הבית והנוש בכל בניין או לידיעת מוקד התקלות, טל' 6408777.

אגודת הסטודנטים החדשה

אגודת הסטודנטים החדשה היא תאגיד עצמאי שבו מאוגדים תלמידים הלומדים באוניברסיטת תל־אביב. להלן תאור תמציתי של מטרות האגודה, עקרונות פעולתה ומוסדותיה, מבוסס על האמור בתקנונה של האגודה:

עקרונות האגודה ומטרותיה

1. לפעול למען רווחתו וטובתו של ציבור התלמידים באוניברסיטת תל־אביב.
2. לשמור על תדמיתם, מעמדם האקדמי, עצמאותם ואי־תלותם של התלמידים בתוך הקמפוס ומחוצה לו.
3. לייצג נאמנה את ציבור התלמידים כלפי כל רשות, מוסד, גוף או אדם ובכלל זה ייצוג בכל מוסדות האוניברסיטה.
4. לפעול בנאמנות למען האינטרסים של ציבור התלמידים הן בתוך האוניברסיטה והן מחוצה לה.
5. לשמור על מכלול האינטרסים החברתיים, הכלכליים והציבוריים של כל ציבור התלמידים ולפעול למען הצטרפות כלל התלמידים באוניברסיטת תל־אביב לשורות אגודת הסטודנטים.
6. לשמור ולהקפיד על כך, שאגודת הסטודנטים, על כל מוסדותיה וגופיה הנבחרים תיבחר, תנוהל ותונהג אך ורק על־ידי התלמידים.
7. לפעול לקשירת קשרים עם אגודות וגופים סטודנטיאליים בארץ ובחו״ל.
8. לפעול למען קיום שוויון זכויות מלא לכל ציבור התלמידים, ללא הבדל דת, גזע ומין ולהביר בכל התארגנות סטודנטיאלית הפועלת עפ״י החוק ועקרונות הדמוקרטיה.
9. האגודה תפעל במסגרת הסמכויות הקנויות לה בתקנון ועפ״י עקרונות המינהל התקין של הדמוקרטיה ובכלל זה, קיום מנגנון ביקורת עצמאי ובלתי תלוי, על כל פעולות האגודה לרבות פעולות הכספים שלה.

האגודה פועלת במסגרת העקרונות שפורטו לעיל — ומעניקה לציבור התלמידים שירותים כגון: רכישת חומרי לימוד במחירים מוזלים, השגת מלגות ומענקים, עזרה בהשגת דיור במעונות הסטודנטים לתלמידים נזקקים, ריכוז הצעות עבודה, שירותי ולת״ם, מס הכנסה, מתן יעוץ משפטי הן לענינים פרטיים והן לתלמידים שהוגשה נגדם קובלנה לבית הדין המשמעתי, וכו׳.
כן פועלת האגודה לפיתוח ולטיפוח הקשרים החברתיים והתרבותיים של ציבור התלמידים בתוך האוניברסיטה ומחוצה לה, ע״י קיום פעילויות תרבות וחברה (חוגים וכו׳) ועומדת על קיום ושמירת חופש הביטוי וההתארגנות בתוך הקמפוס ובתוך האגודה.

חברות באגודה

1. כפוף להוראות תקנון האגודה, זכאי להיות חבר באגודת הסטודנטים כל מי שמוכר ע״י אוניברסיטת ת״א כתלמיד. מי שחדל להיחשב כתלמיד האוניברסיטה במהלך שנת הלימודים, ימשיך להיחשב כחבר בהמשך אותה שנת לימודים ובלבד שתקופה זו לא תעלה על 3 חודשים למן היום בו הפסיק החבר להיחשב כתלמיד האוניברסיטה.
2. חבר חייב למלא אחר תקנון האגודה ולציית להחלטות ולהוראות מוסדותיה המוסמכים של האגודה.
3. חבר זכאי להשתתף בפעולות האגודה ולהנות משירותיה, לבחור ולהיבחר למוסדות האגודה.

מוסדות אגודת הסטודנטים ופעילותה

בהתאם לתקנון אגודת הסטודנטים החדשה, נערכות אחת לשנה בחירות אזוריות, אישיות, ישירות וחשאיות למועצת האגודה. הבחירות נערכות על בסיס אזורי בחירה.

1. **מועצת האגודה** היא הרשות העליונה של אגודת הסטודנטים ותפקידיה הם: בחירת הוועד וועדת הביקורת, קביעת קווי פעולה למוסדות האגודה, פיקוח על פעולות הוועד, בחירת נציגים למוסדות האוניברסיטה ולמוסדות שמחוצה לה. החלטות המועצה יחייבו את כל חברי האגודה, מוסדותיה, נושאי התפקידים והמשרות שבה ואת עובדיה.
2. **ועד האגודה** הוא *הזרוע המבצעת של המועצה* הן בלפי מוסדות האוניברסיטה והן כלפי כל גוף שמחוצה לה. המועצה בוחרת בוועד בן שבעה חברים המורכב מיו"ר, סגנו וחברי ועד לענייני תרבות והסברה, פנים, חו"ל ופרוייקטים מיוחדים, עניינים אקדמיים, מלגות וממונות.
3. **ועדות המועצה** — המועצה מתפצלת לעבודה בשש ועדות (שבכל אחת מהן מכהנים חמישה או שבעה חברים), אשר מטפלות בענייני כספים, נהלים, נושאים אקדמיים, קשרי חוץ והסברה, ענייני הסטודנט וענייני תרבות ובידור.
4. **ועדת הביקורת** — מורכבת משלושה חברים הנבחרים ע"י המועצה בבחירות חשאיות. בין *תפקידיה של הוועדה*: בדיקת החוקיות, הסבירות, היעילות והחיסכון בניהול משק הכספים של המועצה והוועד, וכל נושא אחר שהוועדה תראה צורך לבדקו.

מידע מפורט על הבחירות לאגודת הסטודנטים החדשה ועל פעולותיה של האגודה מתפרסם בידיעון האגודה שיוצא לאור בתחילת שנת הלימודים.

מספרי טלפון חשובים באגודת הסטודנטים:

מזכירות האגודה — טל' 6407666
דלפק קבלת קהל — טל' 6407662
מחי לעניינים אקדמיים ונציב קבילות סטודנטים — טל' 6407649
משרדי אגודת הסטודנטים נמצאים בבניין מיטשל, קומת א'. *דלפק הקבלה*, בו ניתן לקבל את מרבית שירותי האגודה, ממוקם באולם הכניסה של קומה א'.
שעות הקבלה: ימים א'-ה' 09.00-19.00; יום ד' 09.00-16.30; יום ו' 08.30-12.30.

מבקר האוניברסיטה

מבקר האוניברסיטה בודק, לפי הצורך, את החוקיות, הסדירות, הסבירות, היעילות, החיסכון וטוהר המידות בניהול המשק, הכספים והמינהל ביחידות המינהליות והאקדמיות של האוניברסיטה *ובגופים שבשליטתה*. עוד בודק המבקר תלונות הראויות, לדעתו, להיבדק על ידו, המופנות כנגד האוניברסיטה או אחת מיחידותיה, למעט בנושאים אקדמיים המסורים לסמכות הסנאט.
משרד המבקר - *בניין המינהלה ע"ש גוטמן, טל' 6408490, 6408268, פקס 6407264.*

דיונון

בחנות הספרים ניתן לרכוש במחירים מוזלים ספרים וחוברות לימוד, ספרות מקצועית, ספרי קריאה, ספרי ילדים — בעברית ובאנגלית. כן ניתן לרכוש ציוד משרדי, מחשבים, מחשבונים, תקליטורים וקלטות, תיקיסי צעצועים ועוד. כן ניתן להזמין ספרים מהארץ ומחו"ל.
סטודנטים זכאים ל-10% הנחה על תשלום במזומן ול-7% הנחה על תשלום בכרטיס אשראי.
החנות נמצאת בבניין מיטשל (הכניסה מכיכר אנטין). שעות הפתיחה: ימים א'-ה' בשעות 08.30-19.00 וביום ו' בשעות 08.30-13.30. טל' 6410351. להזמנת ספרים מחו"ל — טל' *7662246*.

טיפול שיניים לתלמידים

במסגרת ההוראה הקלינית הניתנת במרפאת השיניים של ביה"ס לרפואת שיניים ע"ש מוריס וגבריאלה גולדשלגר, יוכלו התלמידים לקבל עזרה ראשונה וטיפול שיניים אם הטיפולים תואמים את צרכי ההוראה. הטיפול יבוצע ע"י תלמידי השנים המתקדמות (שנים ה' ו-ו') בהשגחה מלאה של רופאי ביה"ס לרפואת שיניים.
העזרה הראשונה ניתנת ללא תשלום. בדיקת מיון לצורך קביעת התאמה נערכת בימים א'-ה' בין השעות 08:15-11:30. טיפול כירורגי ללא תשלום ניתן בימים א'-ה' בין השעות 08:30-11:30. תמורת שאר הטיפולים המחיר הוא עפ"י מחירון בית-הספר. תלמידים זכאים ל-10% הנחה מהמחירון הנ"ל עבור עבודות פרוטתיות (כתרים, גשרים וכיו"ב) ו-30% הנחה על יתר הטיפולים.
בביה"ס מכון רנטגן משוכלל, בו ניתן לבצע מגוון צילומי שיניים ולסתות במחירים מוזלים, בהתאם להפניית רופא. יש לתאם תור מראש בטלפון 6409304, 6409857.
המרפאה נמצאת בבניין ביה"ס לרפואת שיניים, ברח' קלצ'קין, ליד התחנה הסופית של קווי אוטובוס מס': 7, 45, 49 (דן) ו-74, 86, 274 (אגד).

מרפאת האוניברסיטה

קופת חולים הכללית בשיתוף אוניברסיטת תל-אביב מפעילה מרפאה בקמפוס האוניברסיטה (בניין ספרית סוראסקי).
המרפאה נותנת שרותי רפואה דחופה לכל באי הקמפוס ורפואה תעסוקתית לעובדים. צוות העובדים והסטודנטים מבוטחי קופת חולים הכללית מקבלים שירותי רפואה באופן שוטף.
המרפאה פתוחה בימים א'-ה', בשעות 08.00-18.00 (בחופשת הקיץ 08.00-16.00).
שירותי הרפואה במרפאה:

* רופא בכיר ומומחה ברפואת המשפחה
* אחות מוסמכת ומיומנת
* טיפולים רפואיים
* בדיקת א.ק.ג
* בדיקות מעבדה ואבחון
* מסלול מיוחד לזימון לבדיקה אצל רופאים מומחים, בכל תחומי הרפואה, לבדיקות מיוחדות ולאשפוז

טופסי הרשמה ניתן לקבל במרכז למירשם ובמרפאת האוניברסיטה.

שירותי רפואה דחופה

חברת נטלי מספקת שירותי רפואה דחופה באוניברסיטה, באמצעות ניידות החברה. לכל בניין יש מספר מנוי אותו ניתן לקבל ממנהל הבית או הגוש.

מספר הטלפון של מוקד חירום נטלי הוא 177-022-4224.

שירותי מזון

מסעדות, מזנונים, מכונות אוטומטיות לכריכים, לשתיה קרה ולשתיה חמה פועלים באוניברסיטה. הפיקוח על שירותי המזון מתבצע על-ידי הוועדה המשקית בכלכלית בשיתוף אגודת הסטודנטים, משרד הבריאות המחוזי ובודקי כשרות. תלונות, הצעות והערות על טיב השירות או המזון יש להפנות בכתב לוועדה המשקית בכלכלית או לטלפון 6408360.

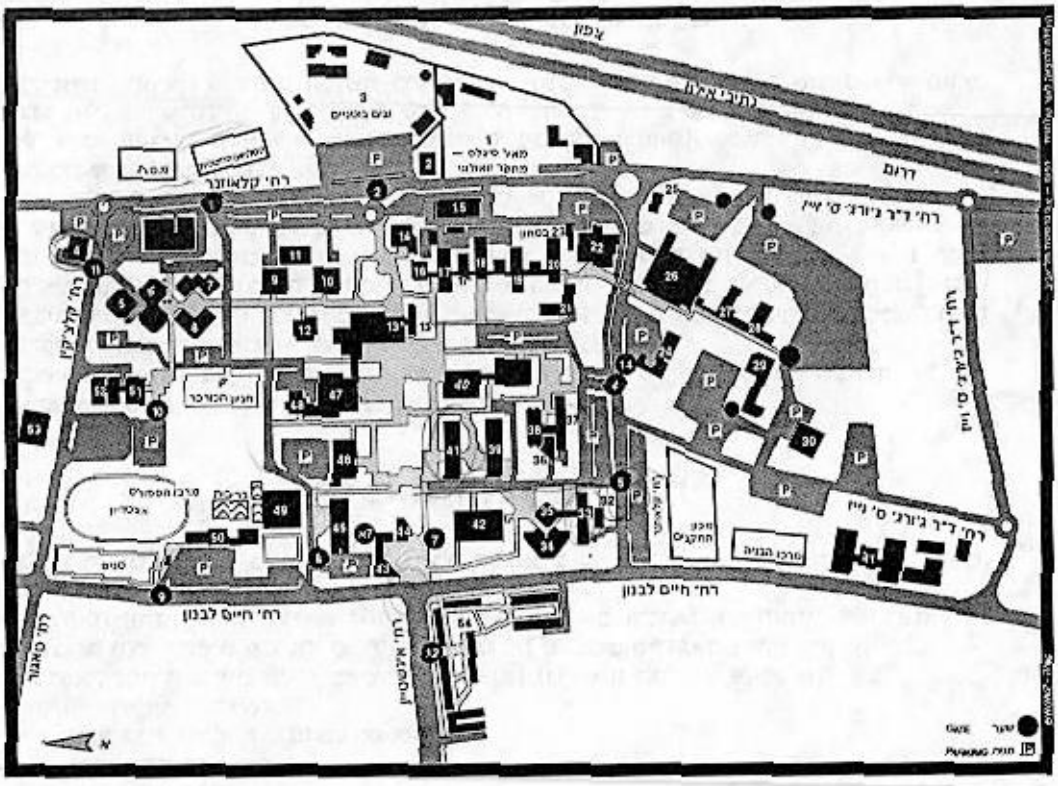

א – דולפי ולולה אבנר– אולמות – 7
יד אבנר– גאוגרפיה– 53
אורשטין– כימיה– 20
ב – בטחון– מדור – 23
בית התפוצות - מוזיאון– 13*
ברטניה, כהן־פורטר– מדע החיים– 10
ברשירה– אודיטוריום– 35
ברגלס– כלכלה– 32 (בבניה)
ברנר־מוס– ספרית מדע החברה ופהול– 34
ג – גוטמן– בנין המנהלה– 24
גולדריך– ספורט רב תכליתי– 50
גולדשלגר– רפואת שיניים– 51
גורדון – חקר דגנים – 2
מרכל גורדון– מועדון האוניברסיטה – 30
גיטר־סטולרו– הספריה למדע החיים ורפואה– 8
גילמן– מדעי הרוח– 40
גלסברג– מחקר רפואי– 5
גנים בוטניים– 3
גיק גרון– ביוטכנולוגיה– 11
ד – דה בוטון– מנהה– 45
דיונון– 43
דן דוד לפיתות– 21
דסנבדג'וולף– מרכז למרשם– 4
ו – וולפסון– הנדסת חשמל– 27
וולפסון– הנדסה מכנית– 28
ויגר– ספריה– 48
ט – טרובוביץ– משפטים– 37
ג – כהן־פורטר, בריטניה– מדעי החיים– 10
ל – לב– אודיטוריום– 17*
ליט– ספרית משפטים– 38
למודי הנדסה– כיתות– 28
למודי חוץ– 25
מ – מאירבאום– אודיטוריום– 6*
מארש– 52
מחסנים– 15
אריק מיטשל– מרכז הסטודנטים– 43
מייהוף– ביהים להנדסאים– 31
ז א מיקוף– משפטים– 36
מכסיקו– אמנויות– 46

מעונות הסטודנטים– 54
מרכז למרשם– דסנברג'וולף– 4
נ – ניסן– ספרית מדי מדריקים והנדסה– 22
נפתלי– מדעי החברה– 33
ס – סאקלר– רפואה– 6
מאיר סינלס– מחקר זואולוגי– 1
סוראסקי– הספרית המרכזית– 47
ע – עלית– מרכז לספורט– 49
פ – פאסטליכט אולם– בנין מכסיקו– 46
ק – קולדר הגן– מרכז החישובים– 16
קפלון– מדעים מדויקים– 17
קרטר - מקר בית התפוצות– 13
ר – רובין– מוסיקה– 42
רוזנברג– יהודת– 12
רקנאטי– ניהול– 41
ש – בוב שאפל– ביהים לעבודה סוציאלית– 29
שלואק– אודיטוריום– 6**
שנקר– כימיה– 19
שנקר– פיזיקה– 18
ג' שרייבר– גלריה לאמנות– 44
ו' שרייבר– מתמטיקה– 14
שרמן– מדע החיים– 9
שרת– מדע הרוח, חינוך– 39

שערים

שער מינהלה– 14
שער אוסטריה– 7
שער דן בוכנר– 8
שער יוסף קרים– 6
שער יוסף סאפר– 9
שער רמנסאנו– 4

שערים להולכי רגל

שער מעונות– 2
שער פרנקל– 7
שער מתתיה– 10
שער– 11
שער– 12

הפקולטה למדעי החברה
ע"ש גרשון גורדון

ידיעון תשנ"ח 1997/98

עריכה: מאשה דובדבני
הדפסה: פרידה כהן

לזכרם

תלמידי הפקולטה שנפלו במערכות ישראל

אבנון שמואל ז"ל
אשבל יעקב (קלמן) ז"ל
בוכוול עמיחי ז"ל
בורשטיין שלום ז"ל
גור אריה אלכס ז"ל
גורדון טל ז"ל
גלעד יעל ז"ל
דגן רם ז"ל
דן נחום ז"ל
כץ רם ז"ל
לובצקי רון ז"ל
ליפשיץ אהוד ז"ל
ליפשיץ יהודה ז"ל
מינץ מאיר ז"ל
מלול יהודה ז"ל
מלצר יצחק ז"ל
מקוביצקי ישעיהו ז"ל
מרט בארי ז"ל
מרמלשטיין יוסף ז"ל
סבאח אליעזר ז"ל
פירסט יאיר ז"ל
פרח אפרים ז"ל
קסלר מאיר אריה ז"ל
קרוננפלד מיכאל ז"ל
רביד בועז ז"ל
רוזנפלד שלום ז"ל
רייך רוברט ז"ל
שגיא שלמה ז"ל
שורר זיו ז"ל
שמר דרור ז"ל
ששון זאב ז"ל

אוניברסיטת תל-אביב מעניקה מלגות הצטיינות לזכרם.

הפקולטה מוקירה את זכרו של פרופ' יונתן שפירא
שכיהן כדקאן הפקולטה והיה ממייסדיה.
פרופ' יונתן שפירא הלך לעולמו בשנת תשנ"ז

תוכן העניינים

	עמוד
ביאור ראשי תיבות וקיצורים	5
מוסדות הפקולטה	6
מידע כללי	17
לימודי תואר ראשון	20
לימודים לאחר תואר	22
תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון	22
לימודי תעודה	23
לימודי תואר שני	24
לימודי תואר שלישי	26
מלגות לתלמידי תארים מתקדמים	26
תקנון	27
תחולת תכניות לימודים ותקנות	27
משך הלימודים	27
רישום לקורסים	27
הכרה בלימודים אקדמיים קודמים	34
קורסים חופפים בתכנים	34
מילוי חובות קורס	35
בחינות	36
ציונים	38
הפסקת לימודים עקב אי-עמידה בדרישות אקדמיות	39
הפסקת לימודים ע"י התלמיד	39
חידוש לימודים	40
שקלול ציון הגמר	40
זכאות לתואר	41
סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה	42
תקנון משמעת סטודנטים - פקולטי	43
תכניות לימודים	47
קורסים בלל-פקולטיים	49
מערכת שעות	51
אנגלית ברמת בינוני	55
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	57
- תואר ראשון	57
- התמחויות בכלכלה	74
- תואר שני	88
- תואר שלישי	96
מערכת שעות	102
החוג למדע המדינה	117
- תואר ראשון	117
- התמחויות במדע המדינה	125
- תואר שני	137
- תואר שלישי	147
מערכת שעות	155
לימודי ביטחון	169
מערכת שעות	178

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה 181
- **תואר ראשון** 181
- החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה 192
- תואר שני 204
מערכת שעות 228
החוג לפסיכולוגיה 241
- תואר ראשון 241
- *החטיבה בפסיכולוגיה* 247
- **תואר שני** 255
- תכנית בפסיכולוגיה רפואית 275
מערכת שעות 282
החוג לתקשורת 305
- תואר ראשון 305
- החטיבה בתקשורת 320
מערכת שעות 321
החוג ללימודי עבודה 327
- תואר שני 327
- החטיבה בלימודי עבודה 339
מערכת שעות 342
התכנית למדיניות ציבורית - תואר שני 347
מערכת שעות 364
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין 369
- לימודי תעודה 369
- החטיבה בנדל"ן 377
מערכת שעות 378
החטיבות 381
חטיבות פקולטטיות 382
חטיבה בגישות פורמליות לידע ולהחלטה 382
חטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים) 385
חטיבות מחוץ לפקולטה 388
מכונים ויחידות מסונפות לפקולטה למדה"ח 407
הספרייה למדעי החברה ולניהול 409
מכון הרצג לחקר ההזדקנות והזיקנה 410
המכון על-שם דוד הורוביץ לחקר ארצות מתפתחות 410
מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה 410
מכון ב. י. כהן לחקר דעת קהל 411
המכון לחקר העיתונות היהודית בעולם 411
המכון למחקר חברתי 412
מכון סאקלר ללימודי כלכלה 412
המכון למחקר כלכלי על-שם ד"ר ישעיהו פורדר 412
מכון פרס לדיפלומטיה ושיתוף פעולה אזורי 413
המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר 413
מרכז יפה למחקרים אסטרטגיים 414
המרכז ללימודים בינלאומיים ע"ש מוריס א. קוריאל 415
מרכז תמי שטיינמץ למחקרי שלום 415
היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה 416
הקתדרות בפקולטה למדעי החברה 417
לוח בחינות
תואר ראשון 419
תואר שני 429

ביאור ראשי תיבות וקיצורים

מדה"ח	-	מדעי החברה
שנה"ל	-	שנת הלימודים
סמ'	-	סמסטר
ש"ס	-	שעה סמסטריאלית
ש"ש	-	שעה שנתית
ד"מ	-	דרישה מוקדמת
דמ"ק	-	דרישה מקבילה

אופני הוראה:

סי	-	סמינר
סדי	-	סדנה
פרו"ס	-	פרוסמינר
קולקי	-	קולוקויום
ק"מ	-	קריאה מודרכת
שי	-	שיעור
שו"ת	-	שיעור ותרגיל
תי	-	תרגיל

מוסדות הפקולטה

דקאן הפקולטה - פרופ' אריה נדלר

ראשי החוגים

ראש ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	פרופ' חיים פרשטמן
ראש החוג ללימודי עבודה	ד"ר יצחק הברפלד
ראש החוג למדע המדינה	ד"ר יוסף שיין
ראש החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	פרופ' יהודה שנהב
ראש החוג לפסיכולוגיה	פרופ' דן זכאי
ראש החוג לתקשורת	פרופ' עקיבא כהן
ראש התכנית ללימודי ביטחון	פרופ' יאיר עברון
ראש התכנית למדיניות ציבורית	פרופ' דוד נחמיאס
ראש התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	פרופ' דוד פינס

מועצת הפקולטה

פרופ' אריה נדלר - יו"ר	פרופ' אפרים יער
פרופ' חנה איילון	פרופ' עקיבא כהן
פרופ' דניאל אלגזי	פרופ' רוברט לובוב
פרופ' אברהם בן צבי	פרופ' נח לוין-אפשטיין
פרופ' אליעזר בן-רפאל	פרופ' יעקב לומרנץ
פרופ' חיים בן-שחר	פרופ' תלמה ליבל
פרופ' יוסף ברכמן	פרופ' ליאו ליידרמן
פרופ' יוסף גרודזינסקי	פרופ' אלחנן מאיר
פרופ' גדעון דורון	פרופ' נח מילגרם
פרופ' עדי דקל	פרופ' מתי מינץ
פרופ' שלמה דשן	פרופ' מיכאל מיסלובוסקי
ד"ר יצחק הברפלד	פרופ' זאב מעוז
פרופ' אלחנן הלפמן	פרופ' אריאל מרדי
פרופ' צבי הרקוביץ	פרופ' שאול משעל
פרופ' יוחנן וויזנר	פרופ' דוד נחמיאס
פרופ' יורם וייס	פרופ' זאב סגל
פרופ' אינה ויינר	פרופ' זהבה סולומון
פרופ' אליה ורצברגר	פרופ' משה סמיונוב
פרופ' יצחק זילכה	פרופ' יאיר עבדון
פרופ' דן זכאי	פרופ' דוד פינס
פרופ' חיים חזן	פרופ' יורם פלדון
פרופ' אפרים טורגובניק	פרופ' נחמיה פרידלנד
פרופ' יונה טייכמן	פרופ' אריאלה פרידמן
פרופ' מאיר טייכמן	פרופ' חנן פרנק
פרופ' יעקב טרופה	פרופ' יעקב פרנקל
פרופ' דן יעקבסון	פרופ' יוחנן פרס

פרופ' חיים פרשטמן	פרופ' אריאל רובינשטיין
פרופ' יהושע צאל	פרופ' מיכאל רוזנבאום
פרופ' אפרים צדקה	פרופ' אסף רזין
פרופ' אלכס צוקרמן	פרופ' יוסי שביט
פרופ' יוסף קטן	פרופ' משה שוקד
פרופ' גיורא קינן	ד"ר יוסף שיין
פרופ' אהרון קליימן	פרופ' ליאון שלף
פרופ' שולמית קרייטלר	פרופ' מיכל שמיר
פרופ' מיכאל קרן	פרופ' יהודה שנהב
פרופ' רחל קרניול	פרופ' דן שניט
פרופ' עמירם רביב	פרופ' רינה שפירא
פרופ' קליר רבין	פרופ' שמעון שפירו
פרופ' גיורא רהב	גב' מריאנה שדה

ועדות הפקולטה

<u>ועדת הוראה</u>

פרופ' חנן פרנק - יו"ר
ד"ר אבי גוטליב
ד"ר עזר גת
ד"ר יואב ורדי
ד"ר דפנה למיש
פרופ' עמירם רביב
ד"ר יוסף שפיגל
גב' מריאנה שדה

<u>ועדת קבלה</u>

פרופ' מיכל שמיר - יו"ר
ד"ר דפנה למיש
פרופ' אלחנן מאיר
פרופ' יוחנן פרס
ד"ר דני צידון
גב' מריאנה שדה

<u>ועדה יחידתית לתלמידי מחקר</u>

פרופ' אליעזר בן-רפאל - יו"ר
פרופ' יעקב טרופה
ד"ר מנואל טרכטנברג
ד"ר ינון כהן
פרופ' שאול משעל
פרופ' ליאון שלף
פרופ' דן שניט
גב' מריאנה שדה

סגל הוראה

א. מורי הפקולטה

ד"ר	אוה אילוז	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	חנה איילון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	דניאל אלגום	פסיכולוגיה
מר	ירמיהו אלוני	שמאות וניהול מקרקעין
ד"ר	דליה אלעזר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	צבי אקשטיין	כלכלה
ד"ר	דנה אריאלי-הורוביץ	מדע המדינה
ד"ר	זירום בורדון	תקשורת
ד"ר	שמגר בן-אליהו	פסיכולוגיה
ד"ר	דן בן-דוד	כלכלה
ד"ר	אלחנן בן-פורת	כלכלה
פרופ'	אברהם בן-צבי	מדע המדינה
פרופ'	אליעזר בן-רפאל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	חיים בן-שחר	כלכלה
ד"ר	גד ברזילי	מדע המדינה
פרופ'	יוסף ברנבן	מדיניות ציבורית
ד"ר	דניאל ברסלאו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	אבי גוטליב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	נורית גוטמן	תקשורת
ד"ר	עפרה גלדשטיין-גזיעני	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יונתן גושן-גוטשטיין	פסיכולוגיה
ד"ר	יולנדה גמפל	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
ד"ר	ניל גנדל	מדיניות ציבורית
פרופ'	יוסף גרודזינסקי	פסיכולוגיה
ד"ר	עזר גת	מדע המדינה
ד"ר	דוד דה-פריס	לימודי עבודה
פרופ'	גדעון דורון	מדע המדינה
ד"ר	ניל דיאמנט	מדע המדינה
פרופ'	עדי דקל	כלכלה
ד"ר	ראובן דר	פסיכולוגיה
פרופ'	שלמה דשן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר	יצחק הברפלד	לימודי עבודה
ד"ר	אורי הדר	פסיכולוגיה
פרופ'	אלחנן הלפמן	כלכלה
ד"ר	אסתר הלפרן	פסיכולוגיה
ד"ר	חנה הרצוג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	צבי הרקוביץ	כלכלה
ד"ר	ששה וייטמן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ'	יורם וייס	כלכלה
מר	אלי וייץ	לימודי עבודה
פרופ'	אינה וינר	פסיכולוגיה
ד"ר	יואב ורדי	לימודי עבודה
פרופ'	אליה ורצברגר	מדיניות ציבורית

פרופ' צבי זוסמן	כלכלה, מדיניות ציבורית
פרופ' אבנר זיו	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
פרופ' יצחק זילכה	כלכלה
פרופ' דן זכאי	פסיכולוגיה
ד"ר איל חוברס	מדע המדינה
פרופ' חיים חזן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' מיכאל חן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לחינוך
ד"ר אביעד חפץ	כלכלה
פרופ' אפרים טורגובניק	מדע המדינה
פרופ' יונה טייכמן	פסיכולוגיה
פרופ' יעקב טרופה	פסיכולוגיה
ד"ר מנואל טרכטנברג	כלכלה
פרופ' אברהם יוגב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לחינוך
ד"ר עובד יושע	כלכלה
פרופ' דן יעקבסון	לימודי עבודה
פרופ' אפרים יער	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר ערן ישיב	כלכלה
ד"ר ינון כהן	לימודי עבודה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' עקיבא כהן	תקשורת
מר אברהם כץ	שמאות וניהול מקרקעין
פרופ' רוברט לובוב	פסיכולוגיה
ד"ר חיים לובין	כלכלה
פרופ' נח לוין-אפשטיין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' יעקב לומרנץ	פסיכולוגיה
פרופ' תלמה ליבל	פסיכולוגיה
מר יחיאל לימור	תקשורת
פרופ' ליאו לייזרמן	כלכלה
ד"ר דפנה למיש	תקשורת
פרופ' אלחנן מאיר	פסיכולוגיה
פרופ' גדעון מדיני	פסיכולוגיה
פרופ' נח מילגרם	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
פרופ' מתי מיץ	פסיכולוגיה
פרופ' מיכאל מיסלובודסקי	פסיכולוגיה
ד"ר גילה מנחם	מדיניות ציבורית, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' זאב מעוז	מדע המדינה
ד"ר גיל מרום	מדע המדינה
פרופ' אריאל מררי	פסיכולוגיה
פרופ' שאול משעל	מדע המדינה
פרופ' אריה נדלר	פסיכולוגיה
פרופ' דוד נחמיאס	מדע המדינה, מדיניות ציבורית
ד"ר רוברט סאור	כלכלה
פרופ' זאב סגל	מדיניות ציבורית
ד"ר טל סימונס	לימודי עבודה
ד"ר מישל סלואן	פסיכולוגיה
פרופ' משה סמיונוב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
ד"ר איתי סנד	מדע המדינה
ד"ר אלברטו ספקטורובסקי	מדע המדינה

פרופ' יאיר עברון	מדע המדינה
ד"ר חיים עומר	פסיכולוגיה
ד"ר עדי פוזנר	כלכלה
פרופ' דוד פינס	כלכלה
ד"ר יואב פלד	מדע המדינה
פרופ' יורם פלדון	פסיכולוגיה
פרופ' גען פלנדרס	כלכלה
פרופ' נחמיה פרידלנד	פסיכולוגיה
פרופ' אריאלה פרידמן	פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית
פרופ' חנן פרנק	פסיכולוגיה
ד"ר דוד פרנקל	כלכלה
פרופ' יעקב פרנקל	כלכלה
פרופ' יוחנן פרס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, עבודה סוציאלית
פרופ' חיים פרשטמן	כלכלה
פרופ' יהושע צאל	פסיכולוגיה
פרופ' אפרים צדקה	כלכלה
פרופ' אלכס צוקרמן	כלכלה
ד"ר דניאל צידון	כלכלה
ד"ר תמר צלניקר	פסיכולוגיה
ד"ר גדעון קונדה	לימודי עבודה
ד"ר מייקל קוציין	מדע המדינה
ד"ר אברהם קורדובה	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' גיורא קינן	פסיכולוגיה
פרופ' אהרון קליימן	מדע המדינה
ד"ר יחיאל קלר	פסיכולוגיה
פרופ' שולמית קרייטלר	פסיכולוגיה
פרופ' מיכאל קרן	מדע המדינה
פרופ' רחל קרניאל	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
פרופ' עמירם רביב	פסיכולוגיה
פרופ' גיורא רהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, עבודה סוציאלית
פרופ' אריאל רובינשטיין	כלכלה
פרופ' מיכאל רוזנבאום	פסיכולוגיה
פרופ' אסף רזין	כלכלה
פרופ' יוסי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר אלי שגיא	כלכלה
ד"ר אברהם שדה	פסיכולוגיה
ד"ר אבא שוורץ	כלכלה
פרופ' משה שוקד	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר רון שחר	כלכלה
מר יוסף שטיינמן	שמאות וניהול מקרקעין
ד"ר חיה שטייר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, לימודי עבודה
פרופ' סידני שטראוס	פסיכולוגיה, ביה"ס לחינוך
ד"ר יוסף שיין	מדע המדינה
ד"ר שושנה שילה	פסיכולוגיה
פרופ' ליאון שלף	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, הפקולטה למשפטים
ד"ר דב שמוטקין	פסיכולוגיה
פרופ' מיכל שמיר	מדע המדינה

ד"ר רונן שמיר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
פרופ' יהודה שנהב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ד"ר יוסף שפיגל	כלכלה
פרופ' רינה שפירא	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, ביה"ס לחינוך
פרופ שמעון שפירו	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, עבודה סוציאלית

<u>מורי הפקולטה אשר פרשו לגימלאות:</u>

פרופ' ליאון בויס	אמריטוס
פרופ' צבי גיורא	אמריטוס
פרופ' אריה גלוברזון	אמריטוס
פרופ' דוד ויטל	אמריטוס
פרופ' יוסף לוין	בדימוס
פרופ' אלקנה מרגלית	אמריטוס
פרופ' עמנואל מרקס	אמריטוס
פרופ' שרה סמילנסקי	אמריטוס
פרופ' רון שובל	בדימוס

<u>מורים אורחים</u>

פרופ' ענת אדמתי	כלכלה
ד"ר רפאל אלדור	כלכלה
ד"ר לינדה בלוך	תקשורת
ד"ר עמרי כן-שחר	כלכלה
ד"ר יעל בנימיני	כלכלה
ד"ר ישראל דרורי	מדיניות ציבורית
ד"ר יעל זופניק	תקשורת
ד"ר ענת לוי	כלכלה
ד"ר חנן נווה	מדע המדינה
ד"ר יעקב שיינין	כלכלה
ד"ר עמית שכטר	תקשורת

ב. מדריכים ואסיסטנטים

אידלמן יעל	כלכלה
איילת בלום	כלכלה
יואב גזית	מדיניות ציבורית
אהוד ימפולר	כלכלה
רונית ינאי	כלכלה
שרית כהן	כלכלה
אורי לוי	כלכלה
תמר לרנטל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
שרית מרקוביץ	כלכלה
גליה עופר	כלכלה
יעקב קרייזלר	כלכלה
דניאלה שנקר-שרק	מדע המדינה

ג. תלמידי מחקר

אמיר אאידה	פסיכולוגיה
יריב אגמון	מדע המדינה
אירית אדלר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מיכל אורגלר	פסיכולוגיה
ענת אורן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
גלית איילון-סודאי	לימודי עבודה
סיגל אלון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
כפיר אלייעז	כלכלה
קארין אמית	לימודי עבודה
אריה אריאל	מדע המדינה
יערית בוקק	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
סיגל גולדין	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
איילת גלעדי	פסיכולוגיה
רעות גרובר	פסיכולוגיה
אלדד דוידוב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
יעל השילוני-זולב	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
לן חסין	פסיכולוגיה
מנר חסן	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
ריקרדו טרש	פסיכולוגיה
דפנה יואל	פסיכולוגיה
דומיניק לאמי	פסיכולוגיה
עינת לחובר	תקשורת
נדב מורג	מדע המדינה
רוני נוה	פסיכולוגיה
תמר סגיב-שיפטר	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
נילי סוקניק	לימודי עבודה
אורה סתר	לימודי עבודה
יהודית פדלון	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
איילת פישבך-וולך	פסיכולוגיה
מיכל פרנקל	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
רנן קופרמן	מדע המדינה
אדריאנה קמפ	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
נוהר קריספין	פסיכולוגיה
שלי שבולת	פסיכולוגיה
יהודה שביט	מדעי החברה
מירי שביט	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
תמר שביט	פסיכולוגיה
עדי שגיא	פסיכולוגיה
ערן שדך	פסיכולוגיה
פנינה שטיינברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
אורי שלו	פסיכולוגיה
סיגל שלח	לימודי עבודה
נירה שמידט-מנור	לימודי עבודה
יצחק שטרנברג	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ד. מורים מן החוץ

כלל פקולטטי
עו"ד אבי זמיר

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

ד"ר יצחק אורון	ד"ר אורי גניזי	ד"ר אייל סולגניק
ד"ר יאיר איננבר	אורן זוסמן	רן קרול
ד"ר שמואל אמיר	אפרת כץ	דוד שוחט
ד"ר שמואל בן-צבי	ד"ר דוד נא-אור	פרופי איתן ששינסקי
ד"ר גיל בפמן	ד"ר רוברטו מנוזון	עו"ד יוסף תמיר
מנחם גוטליבובסקי		

החוג למדע המדינה

ד"ר חנה אופק	רפאל ונטורה	ד"ר אילנה קופמן
פרופי ניסן אורן	ד"ר בנימין סמקק	ד"ר דני קרן
ד"ר דבורה בהר"ל	ד"ר יצחק כץ	חנן קריסטל
ד"ר תמר ברוש	גל לוי	ד"ר ארן שלוס
ד"ר אמאל ג'מאל	אייל ענבר	ד"ר בועז שפירא
ד"ר אנבל הרצוג	ד"ר שמואל פלג	ד"ר מרטין שרמן
דוד ויצטום		

לימודי ביטחון

אמרי טוב	ד"ר שמעון נוה	ד"ר אפרים קם
פרופי אלי יפה	ד"ר ראובן פדהצור	ד"ר יגאל שפי
ד"ר יצחק לדרמן	ד"ר דוד פריליך	דב תמרי

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

ד"ר אבישי ארליך	פרופי גרשון טננבאום	ד"ר רינה נאמן
ד"ר אורי בן-אליעזר	ד"ר אורלי יחזקאל	ד"ר מירטה פורמן
ד"ר יצחק גרינברג	ד"ר דיאנה לוצאטו	

החוג לפסיכולוגיה

ד"ר יהודית אכמון	סוזנה וולקוביץ	ד"ר נעמי לויתן
נחי אלון	רתיה זיו	ד"ר שולמית מילך-רייך
שושנה אורון	שרון זיו	ד"ר שמואל מלמד
ד"ר מיכה אנקורי	יונינה זילברמינץ	אלברטו מסציאני
ד"ר ליאורה בר-טור	ערן חיות	מרים סנדרובינ
מירי דנון	רחל חנוך	בתיה פנחסי
יצחק הד	פרופי גרשון טננבאום	ד"ר אבנר פסל
נעמי הולר	יהודית טריאסט	מירי קורן
אירים הורוביץ	יוסף טריאסט	איריס קלינמן
מיכאלה וולך	ד"ר רבקה יעקבי	חוה קרייזלר
אמנון וולפינגר	שרה להב	תנן שגיא

החוג לפסיכולוגיה (המשך)

ד"ר שרנא שדה	ד"ר חגי שיקלר	עירית שריג
ד"ר יעל שושני	פרופ' אריה שלוסברג	שירה תיבון
ד"ר קרלו שטרנגר	אבי שרוף	

החוג לתקשורת

פרופ' חנה אדוני	נטע זיסקינד	עו"ד משה נגבי
עקיבא אלדר	עו"ד אבי זמיר	עמיר עירון
ד"ר יעקב בעל-שם	מרגלית טולדנו	דן ערב
ד"ר אילן גונן	אילן לזרוביץ	ד"ר ענת פירסט
אורנה גינדי	אפרים לפיד	משה פרל
אורי דרומי	ברוך לשם	ד"ר עדנה פשר
אבי ויינברג	איזי מן	רונית קמפף
ד"ר רחל ויסבורד	רפי מן	ד"ר ביל רסלר
מוטי ורסס		

החוג ללימודי עבודה

עו"ד נחמן אורי	ד"ר רמזי חלבי	ד"ר עמוס ספקטור
ד"ר חיים אמסל	ד"ר עוזר כרמי	ליאת ענבר-ארד
חיים בן-ימיני	ד"ר גיורא מונדלק	ד"ר לינדה עפרוני
ד"ר יצחק נרינברג		

התכנית למדיניות ציבורית

שרון אביטוב	משה גביש	ד"ר משה עמירב
ד"ר חנה אופק	דני נימשי	יאיר צבן
פרופ' ארנסט אלכסנדר	צבי וינשטיין	ד"ר דני קורן
אורי אנגלהרד	ד"ר שמחה ורנר	ענת קינן
ד"ר יוסף בולס	השופט שלי טימן	מיכאל רוסלר
ד"ר נחום בן-אליא	רמי יולזרי	ד"ר משה שוורץ
עוזי ברלינסקי	רוני מילוא	שרה שניר
ד"ר ישראל ברק	ד"ר רוברטו נתנזון	

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

ד"ר יאיר אינגבר	עו"ד אריה וירניק	ד"ר יוסף פוראי
נחמה בוגין	ד"ר יאיר זימון	שמואל פן
ויקטור בוגנים	אבי טנא	ד"ר אורן קפלן
מנחם גוטליבובסקי	עו"ד נתן מאיר	עו"ד הנריק רוסטוביץ
עודד האושנר	מנחם מלוכנא	ד"ר אורי שקד
אהוד המאירי		

מינהל הפקולטה

ראש מינהל הפקולטה: מריאנה שדה

מינהל סטודנטים במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מינהל הפקולטה בנושאי תלמידים	**מימי סובלסון**
~~מזכירה לענייני תלמידים וחסיבות~~	~~טובה זרחיה~~
מזכירת בחינות	אורה סלונים
מזכירת ועדת ההוראה	שרית סטרולוביץ
מזכירת הוועדה היחידתית לתלמידי מחקר	נילי יבניאלי
מזכירת תלמידים ואישורי לימודים	רבקה גרליץ
מזכירת קורסים לאחיות	עמליה לרנר
מזכירה לקבלת קהל	דינה לויט
עורכת ידיעון	מאשה דובדבני

מינהל כללי במזכירות הפקולטה

עוזרת ראש מינהל הפקולטה בנושאי מינהל	**יעל קיילין**
מזכירת מינהל ומשק	רות רוסט
מזכירה לענייני מורים וכ"א	זיקלין כרמל
מזכירת ועדת המינויים	יערה בן-אשר
מזכירת הדקאן	רות שטרנפלד
מזכירת ראש מינהל הפקולטה	מרים קנט
מנהל הבית	יוסף פרוימוביץ

מינהל כללי ומינהל סטודנטים בחוגים

ביהי"ס לכלכלה	רבזת ניהולית	רות ברינ
החוג ללימודי עבודה	מזכירת החוג	~~סמדר משגב-אגון~~
החוג למדע המדינה	עוזרת מנהלית	אסתר לנמן
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	עוזרת מנהלית	יוספה שטיגליץ
החוג לפסיכולוגיה	עוזרת מנהלית	חנית ברק
החוג לתקשורת	מזכירת החוג	ליאורה גבאי
התכנית ללימודי ביטחון	מזכירת התכנית	תמר יערי
התכנית למדיניות ציבורית	מזכירת התכנית	אילנה יוליס
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	מזכירת התכנית	אסתר ברק

מידע כללי

מידע כללי הנוגע לכל תלמיד באוניברסיטה מתפרסם במבוא לידיעון זה [הדפים הצהובים]. פרק זה נועד לספק לתלמיד מידע ייחודי לפקולטה למדה"ח בנושאי תכניות לימודים, תקנות ונהלים. בנוסף, מתפרסם מידע באמצעות חוזרים ומודעות על לוחות המודעות המוגיים ועל לוחות המודעות הכלליים בקומה ג' בבניין נפתלי.

התלמידים מתבקשים לקרוא היטב את הידיעון, לעקוב באופן שוטף אחר החוזרים והמודעות ולפנות למזכירות רק בנושאים שאין עליהם מידע בכתב.

מזכירות הפקולטה

מודיעין

לשירות תלמידי הפקולטה ואורחיה מוצעלת במזר 311 נקודת מודיעין בימים א'-ה' בשעות 10-12 ובימים א', ב', ד' גם בשעות 14-16. מספר הטלפון של המודיעין הוא 03-6409727.

שירותים הניתנים ע"י מזכירות הפקולטה

1. **אישורים*/****
1.1 **רשומת לימודים ושמית (עברית/אנגלית) -**
פידוט רשימת הקורסים והציונים אליהם נרשם התלמיד במהלך לימודיו. ברשומה ייירשם הציון האחרון בכל רישום לקורס (גם אם הוא "נכשל").
לא יינתן אישור על חלק מהקורסים שלמד התלמיד.
מומלץ לכל תלמיד לבדוק פלט רשומת לימודים אחת לסמסטר, פלט זה ניתן להוציא מתחנות האוניד*.
1.2 **אישור על מצב לימודים -**
מפרט את יתרת חובות התלמיד לתואר, וניתן רק לתלמידים הנמצאים בשלב מתקדם של לימודיהם.
1.3 **אישור על סיום לימודים כחוג אחד -**
ניתן לתלמיד דו-חוגי. אישור זה הוא זמני עד מועד סיום חוג לימודיו השני.
1.4 **אישור זכאות לתואר (עברית/אנגלית) -**
ראה סעיף זכאות לתואר בפרק "תקנון" (3 עותקים ראשונים ניתנים ללא תשלום).

לנוחיות התלמידים, טופסי הבקשה לאישורים הנ"ל נמצאים לחלוקה מחוץ למזכירות ליד אשנב המודיעין (חדר 311).
את הבקשה לאישור יש להגיש שבועיים לפני המועד המבוקש לקבלתו.

2. **ייעוץ וקבלה לחטיבות**
3. **הכרה בקורסים שנלמדו מחוץ לפקולטה ו/או לאוניברסיטה**

---

* **בתחנות "אוניד"** המוצבות בבנייני האוניברסיטה ניתן לקבל באמצעות כרטיס התלמיד הממוחשב אישורים שונים. פרטים - במבוא הכלל אוניברסיטאי.
** האישורים טעונים תשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. תלמיד שלא הסדיר שכר לימוד אינו זכאי לקבל אישור.

שעות קבלה

	החדר	מס' טל'	שעות הקבלה	לוח מודעות
דקאן הפקולטה	305	6409733	בתאום עם המזכירה	
ראש מינהל הפקולטה	305	6409735	בתאום עם המזכירה	
ע/ראש מינהל לענייני תלמידים	301	6409730	ימים א', ג', ה' בשעות 9.00-10.00	
מזכירת לענייני תלמידים	311	6409727	ימים ב' - ה' בשעות 11.00-12.00	
מזכירות הפקולטה -	311	6409727	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה ג'
מזכירת ועדת הוראה וקבלה	310	6407548		
ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס	717	6409539	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה א'
החוג ללימודי עבודה	414	6409737	ימים א'-ה' 10.00-12.00	קומה ד'
החוג למדע המדינה	513	6409743	ימים א',ג', ה' 10.00-12.00 ימים ב',ד' 13.00-14.00	קומה ב'
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	615	6409734	ימים א'-ה' 11.00-13.00	קומה ב'
החוג לפסיכולוגיה	שרת 201	6409693	ימים א'-ה' 10.00-12.00	שרת, קומה א'
החוג לתקשורת	056	6407827	ימים א'-ה' 10.00-12.00	אגף פולק
התכנית ללימודי ביטחון	512	6406185	ימים א'-ה' 9.00-12.30	קומה ה'
התכנית למדיניות ציבורית	057	6409705	ימים א'-ה'	אגף פולק
התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין	051	6409298	ימים א'-ה' 8.00-11.00	אגף פולק

שעות הקבלה של ראשי החוגים, יועצי החוגים והמורים מתפרסמות על לוחות המודעות.

השיטה הסמסטריאלית

הלימודים בפקולטה מבוססים על השיטה הסמסטריאלית. ניתן להתחיל בלימודי תואר ראשון בסמסטר א' או ב' או בעונת לימודי הקיץ.
לחוגים פסיכולוגיה ותקשורת ניתן להתקבל רק בסמסטר א' של כל שנת לימודים.
מידע בדבר תחילת לימודים לתואר שני בחוגי הפקולטה ניתן לקבל בחוג המתאים.

עונת לימודי קיץ

חוגי הפקולטה (למעט החוג לפסיכולוגיה והחוג לתקשורת) מקיימים מדי שנה עונת לימודי קיץ הוהה מבחינת היקף הלימודים לסמסטר רגיל. בעונת לימודי הקיץ מוצעים רוב קורסי החובה, קורסי בחירה וסמינרים. רשימת הקורסים מתפרסמת בחודש מאי. הלימודים בעונת לימודי הקיץ מאפשרים לתלמיד להשלים קורסים אותם נבצר ממנו ללמוד במהלך שנת הלימודים.

התשלום עבור עונת לימודי הקיץ אינו כלול בשכר הלימוד השנתי הרגיל, אך הוא נלקח בחשבון בחישוב אחוזי שכר הלימוד המצטבר.
מועד הרישום לעונת לימודי הקיץ לתלמידים חדשים מתפרסם בעיתונות, מידע על הרישום לתלמידים ממשיכים מתפרסם על לוחות המודעות בפקולטה.
בעונת לימודי הקיץ יכולים להשתלב גם תלמידים מאוניברסיטאות אחרות, בהתאם להנחיות הרגילות החלות על תלמידים מחוץ לאוניברסיטה (ראה לעיל).

חל איסור מוחלט להיכנס לקורסים בעונת לימודי הקיץ ללא רישום.

טיפול במועמדים

הטיפול במועמדים הוא בידי המשרד לרישום ולקבלה שבמרכז למירשם של האוניברסיטה. משרד זה הוא הכתובת לכל פניותיהם (בנושאים כגון: רישום, שינוי חוגים, בחינות כניסה, החלטות ועדת קבלה, שכר לימוד וכו').
לפרטים נוספים - עיין במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה ובחוברת "מידע למועמדים".
מועמד שהתקבל ולא נרשם לקורסים בחוג אליו התקבל אין זכות הקבלה נשמרת לו אף לא לסמסטר עוקב להרשמתו.
בחוג לפסיכולוגיה קיימת אפשרות לשמור את זכות הקבלה לשנה בתנאי שהמועמד קיבל את אישור החוג לכך מראש.

קבלה על סמך לימודים אקדמיים קודמים

תלמיד המעוניין להחליף או להוסיף חוג לימודים יגיש טפסי מועמדות לענף רישום וקבלה במועדי הרישום הרגילים שנקבעו לאותו סמסטר. קבלת תלמידים אלה תסתמך על הישגיהם בלימודים הקודמים ועל ציון הבחינה הפסיכומטרית.
מכסת השעות המינימלית הנדרשת לשם זיון בקבלה על סמך הישגים בלימודים קודמים היא 30 ש"ס. לצורך ספירת השעות יילקחו בחשבון רק קורסים בהם הציון חיובי, (קורסי ספורט, עברית ואנגלית הנלמדים במסגרת החובות האוניברסיטאיות אינם נספרים). לצורך שקלול הציון יילקחו בחשבון כל הקורסים בהם נבחן התלמיד כולל קורסים בהם הציון הוא שלילי.
לא ניתן להגיש מועמדות לחוגי מדעי החברה לסמסטר ב' על סמך הישגים בסמסטר א' של אותה שנת לימודים, וכן לעונת לימודי הקיץ על סמך הישגים בסמסטר ב' של אותה שנה.
בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין קבלה על סמך הישגים אקדמיים קודמים.

לימודי תואר ראשון

חוגי הפקולטה

החוגים בהם ניתן ללמוד לקראת תואר ראשון:

- בלכלה
- מדע המדינה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- פסיכולוגיה
- תקשורת

מסלולי לימוד לקראת תואר ראשון

לימודי תואר ראשון אפשריים באחד מהמסלולים האלה:

- **מסלול לימוד מזרחב (חוג אחד בהיקף מורחב ואחת או שתי חטיבות)**
- **מסלול לימוד דו-חוגי (שני חוגים בפקולטה או חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה)**
- **לימודים לאתר תואר (חוג אחד בהיקף זהה לזה של חוג במסלול דו-חוגי)**

מסלול לימוד מורחב

תכנית הלימודים במסלול זה כוללת:

1.	לימודי החוג	
	בביה"ס לכלכלה	72 ש"ס
	בחוג למדע המדינה	73 ש"ס
	בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	73-74 ש"ס
	בחוג לפסיכולוגיה	83 ש"ס
2.	לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס*
3.	חובות כלליות	

להלן הסבר על כל אחד ממרכיבי התכנית:

1. **לימודי חוג** - ראה תכנית בפרק החוג המתאים.

2. **לימודים מחוץ לחוג**

הלימודים מחוץ לחוג מתקיימים באחת האפשרויות האלה:

א. חטיבה מורחבת - 32 ש"ס.

ב. שתי חטיבות רגילות - 16 ש"ס + 16 ש"ס = 32 ש"ס.

ג. חטיבה רגילה 16 ש"ס + חטיבת העשרה רגילה 16 ש"ס = 32 ש"ס.

2.1 לימודי חטיבה

לימודי חטיבה הם הקבץ מגובש של קורסים, הכולל קורסי מבוא, קורסים מתקדמים ובחלק מן החטיבות - גם סמינר. קיימות חטיבות מורחבות וחטיבות רגילות.
רשימת החטיבות ראה בפרק "חטיבות".

---

* כאשר היקף הלימודים בחטיבה רגילה גדול מ-16 ש"ס, גדלה מכסת הלימודים מחוץ לחוג בהתאם.

2.2 לימודי העשרה

לימודי העשרה ניתן ללמוד בכל תחום שאינו תחום לימודי החוג במסגרת קורסי תואר ראשון באוניברסיטה.

קורסים חופפים בתכנים (בחלקם או במלואם) לקורסים אשר נלמדו בחוג האם של התלמיד או בלימודי החטיבה, לא יוכרו במסגרת לימודי העשרה.

כל קורס בלימודי העשרה ייחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר. תקנה זו חלה גם על קורסי שפות.

<u>מכסת השעות המחייבת תלמיד במסלול המורחב</u> (פרט לחובות כלל אוניברסיטאיות)

בביה"ס לכלכלה: 104 ש"ס

בחוג למדע המדינה: 105 ש"ס

בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 106-105 ש"ס

בחוג לפסיכולוגיה: 115 ש"ס

תלמיד אשר קיבל פטור על סמך קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור (ראה סעיף "קורסים חופפים" בפרק התקנון).

3. חובות כלליות

3.1 אנגלית

על התלמיד להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום שנה מיום תחילת לימודיו בפקולטה (הכוונה לשנה קלנדרית ולא לשנה אקדמית). תלמיד שלפני התקבלותו לפקולטה למדה"ח למד בפקולטה אחרת שבה פרק הזמן להשגת פטור באנגלית עולה על שנת לימודים אחת, חייב להגיע לרמת "פטור" באנגלית עד תום הסמסטר השלישי מתחילת לימודיו באוניברסיטה.

יוצאים מכלל זה עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית. (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה).

ע"ס נסיון שהצטבר ממליצה הפקולטה כי התלמידים יעשו מאמצים להשלים את ידיעותיהם באנגלית עוד לפני תחילת לימודיהם בפקולטה.

תלמיד שלמד בעבר באוניברסיטה אחרת חייב לפנות ליחידה לשפות זרות לברור רמתו באנגלית. מי שלמד קורס אנגלית באוניברסיטת ת"א לפני היותו תלמיד בה חייב לפנות ליחידה לשפות זרות על מנת להבטיח את דיווח הציון בקורס.

3.2 עברית

תלמידים בעלי תעודת בגרות שאינה ישראלית חייבים להיבחן בבחינת מיון בעברית (פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה). עליהם להגיע לרמת "פטור" עד תום שנה"ל הראשונה.

3.3 חינוך גופני

חובה על תלמיד שנה א' - פרטים במבוא הכלל-אוניברסיטאי בידיעון זה.

מסלול לימוד דו-חוגי

תכנית לימודים דו-חוגית כוללת:

1. לימודי שני החוגים.
2. חובות כלליות (ראה פירוט לעיל).

לימודים דו-חוגיים ייתכנו באפשרויות האלה:

א. שני חוגים בפקולטה.

ב. חוג בפקולטה וחוג מחוצה לה.

מכסת השעות המחייבת תלמיד דו-חוגי:

בביה"ס לכלכלה: 60 ש"ס
בחוג למדע המדינה: 55 ש"ס
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה: 55-54 ש"ס
בחוג לפסיכולוגיה: 69 ש"ס
בחוג לתקשורת: 68 ש"ס

בתכניות לימודים מובנות המשותפות לשני חוגים ייתכנו שינויים בהיקף הלימודים. ראה בידיעון זה בפרק הדן בחוג.

חוג שני מחוץ לפקולטה - ראה בידיעון המתאים.

לימודים לאחר תואר

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

תלמידים מצטיינים בלימודי תואר ראשון

מדי שנה מוענקות לתלמידים בעלי הישגים מעולים, תעודות הצטיינות מטעם רקטור האוניברסיטה. כן מוענקות לתלמידים, בעלי הישגים ראויים להערכה, תעודות הצטיינות מטעם דקאן הפקולטה.

התעודות מוענקות על הישגים בלימודים בשנת הלימודים הקודמת.

אמות המידה לקבלת תעודות הצטיינות נקבעות מדי שנת לימודים.

תעודות הערכה מטעם הרקטור ותעודות הערכה מטעם הדקאן מוענקות בטקסים המתקיימים לקראת סוף סמסטר א'.

לימודי תעודה

הפקולטה למדעי החברה מציעה שלוש תכניות ללימודי תעודה המיועדות לבעלי תואר ראשון או שני.

שמאות וניהול מקרקעין

התכנית מיועדת בעיקר לבעלי תואר ראשון בכלכלה, מינהל עסקים, משפטים, הנדסה אזרחית, אדריכלות, אגרונומיה, ראיית חשבון או הנדסת תעשייה וניהול, אך היא פתוחה גם לבוגרי מקצועות אחרים. ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת תלמידים לפי הישגים בלימודים קודמים, לפי ניסיון בעבודה, ובעת הצורך לפי ראיון אישי.
הלימודים נמשכים שנתיים ומתקיימים בשעות אחה"צ והערב.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין מטעם האוניברסיטה.
<u>פטור מבחינות המועצה לשמאות מקרקעין</u>
לפי החלטת מועצת השמאים, בעלי תעודה בשמאות ובניהול מקרקעין מטעם אוניברסיטת ת"א יהיו פטורים מכל בחינות המועצה , למעט הבחינה ב"שומה למעשה".
לקבלת ההסמכה נדרשת התמחות (סטאז').
פרטים מלאים בפרק התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין בידיעון זה.

פסיכולוגיה רפואית

התכנית מיועדת לפסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים בעלי תואר שני ומעלה. המרצים בתכנית חלקם נמנים עם חברי הסגל האקדמי הבכיר באוניברסיטה וחלקם מורים מן החוץ.
כל המרצים הינם מומחים בתחומם אם במחקר או בעבודת שדה.
משך הלימודים - שנתיים והיקפם - 16 ש"ס.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בפסיכולוגיה רפואית מטעם האוניברסיטה.
פרטים מלאים בפרק החוג לפסיכולוגיה בידיעון זה.

ניהול מוסדות נוער

מטרת התכנית להכשיר מנהלי מוסדות נוער לתפקידם ע"י הענקת ידע יסודי בתורת הניהול, תורת הארגון, ניהול שינויים וניהול צוות עובדים וזאת, תוך התייחסות לאופי המיוחד של מוסד נוער פנימייתי.
התכנית מיועדת לבעלי תואר אקדמי. עדיפות תינתן לבעלי רקע ונסיון בניהול מוסדות נוער פנימייתיים.
משך התכנית - שלושה סמסטרים והיקפה - 22 ש"ס.
לבוגרי התכנית תוענק תעודה בניהול מוסדות נוער מטעם האוניברסיטה.

לימודי תואר שני

בהם ניתן ללמוד לקראת התואר השני:

- כלכלה
- סוציולוגיה ואנתרופולוגיה (כולל סוציולוגיה של החינוך בשילוב עם ביה"ס לחינוך)
- מדע המדינה (כולל לימודי ביטחון בשילוב עם ביה"ס להיסטוריה)
- לימודי עבודה
- מדיניות ציבורית
- פסיכולוגיה

ראה פרטים בתכניות החוגים.

רישום וקבלה

רשאי להגיש מועמדות ללימודי התואר השני מי שסיים את לימודיו לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת, בציון גמר "טוב" (75) לפחות. בעל תואר "בוגר" בתכנית דו-חוגית רשאי להגיש מועמדות אם סיים בציון "טוב" לפחות את לימודיו בחוג אליו הוא מעוניין להתקבל לתואר שני. ממועמדים ממוסדות בהם נהוגה תכנית לימודים בחוג ראשי ובחוג משני יידרש ציון גמר "טוב" לפחות בחוג הראשי.

במקרים מיוחדים רשאית ועדת ההוראה הפקולטטית להמליץ בפני סגן הרקטור לאשר קבלת מועמדים אשר ציון הגמר שלהם הוא בין 70 ל-75. מועמדים אלה, אם יתקבלו, יהיה מעמדם "תלמיד על תנאי".

עבודת הגמר

הנחיית עבודת גמר לתואר שני תעשה ע"י מנחה, בדרגת "מרצה" לפחות, שהוא בעל מינוי מלא באוניברסיטת תל-אביב.

האוניברסיטה אינה מתירה הכנת עבודות גמר חסויות.

עבודת הגמר תודפס במעבד תמלילים ותוגש בשפה העברית. במקרים מיוחדים תאושר עבודה בשפה אחרת, במקרים אלה ייכתב תקציר בעברית. על תלמיד המעוניין בכך להצטייד בהמלצת המנחה ולהפנות הבקשה לוועדת ההוראה.

תפוצת העבודה:

- למדריך האישי של התלמיד (אם עבודת הגמר נעשתה בהדרכת שני מורים, יגיש התלמיד עותק נוסף)
- לתיק האישי של התלמיד
- לחוג
- לספריית הפקולטה
- לספרייה הלאומית בירושלים

שער העבודה: דוגמת שער לעבודת הגמר- ראה בעמוד הבא.

סדר פנימי:

בעמי בי יודפס שער פנימי כדוגמת השער החיצוני. תוכן העניינים יופיע בתחילת העבודה. רשימת המקורות והביבליוגרפיה יופיעו בסוף העבודה. השער האחורי של העבודה יהיה בשפה האנגלית. בדף הפנימי של שער זה יופיע סיכום מקוצר של עיקרי העבודה בשפה האנגלית.

פרסום:

לא יפרסם תלמיד את עבודת הגמר או חלק ממנה אלא בהסכמת המדריך, אשר תינתן בכתב. על התלמיד לציין שהפרסום הוא עבודת גמר או חלק מעבודת גמר שנעשתה באוניברסיטת תל-אביב בהדרכת מדריך העבודה.

מידע
כללי
ותקנון

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה

החוג ל.....

הנושא

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר

"מוסמך אוניברסיטה" - מ.א.

באוניברסיטת תל-אביב

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה הוכנה בהדרכת:
(שם המדריך/ים)

תאריך (חודש ושנה)

לימודי תואר שלישי

ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי (דפים צהובים).

מלגות לתלמידי תארים מתקדמים

<u>מלגות הצטיינות</u>

אחת לשנה, במהלך סמסטר א', מעניקה הפקולטה מלגות הצטיינות לתלמידי תארים מתקדמים על סמך הישגים הראויים להערכה מיוחדת בשנת הלימודים הקודמת.
ועדת מלגות פקולטטית מחליטה, מתוך רשימות המומלצים המועברות ע"י החוגים, מיהם התלמידים הזוכים במלגה.

תקנון

פרק זה מכיל את תקנון הפקולטה למדעי-החברה, אשר נקבע ע"י מועצת הפקולטה וכפוף לתקנון האוניברסיטה, וכן הנחיות לתלמיד.

תחולת תכניות לימודים ותקנות

תחולת התקנון

א. התקנון החל על התלמיד הוא התקנון המתפרסם בידיעון השנה השוטפת וכן תקנות המתפרסמות בהודעות ובחוזרים.

ב. תקנות חדשות חלות על כל התלמידים, ללא תלות בשנה בה החלו ללמוד, אלא אם נאמר בהן אחרת.

ג. בנוסף על תקנון הפקולטה חל על התלמיד תקנון החוג בו הוא לומד.

ד. התקנון חל על כל הלומדים קורסים בפקולטה, כולל תלמידי פקולטות אחרות.

ה. ועדת ההוראה היא הגוף היחיד המוסמך לאשר חריגות מן התקנון.

תחולת תכניות לימודים

א. תכנית הלימודים המחייבת את התלמיד היא זו המתפרסמת בידיעון השנה בה החל ללמוד.

ב. תלמיד, המחליף חוג לימוד, חלה עליו תכנית הלימודים של השנה בה החליף את חוג הלימוד (ולא של השנה בה החל ללמוד בפקולטה).

ג. תלמיד המחדש לימודים לאחר הפסקה - חלות עליו תקנות מיוחדות (ראה בהמשך בסעיף "חידוש לימודים").

משך הלימודים

א. הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים לפחות שישה סמסטרים.
התלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לקראת התואר תוך שש שנים מתחילתם.

ב. הלימודים לקראת התואר השני נמשכים שנתיים. תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו תוך חמש שנים לכל היותר.
תלמיד במסלול עם עבודת גמר חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.

ג. תלמיד שלא סיים את כל תכנית הלימודים לתואר ראשון או שני במועד לא יהיה זכאי להמשיך את לימודיו, אלא באישור ועדת הוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים והתלמיד יחוייב בקורסי רענון.

ד. תקופות של הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי של לימודים לקראת תואר ובפרק הזמן המרבי לעמידה בתנאי מעבר.

רישום לקורסים

לקראת כל סמסטר מתקיים רישום לקורסים (בחוג לפסיכולוגיה מתקיים הרישום לקורסים בתחילת השנה לשני הסמסטרים).
הרישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות היחידה שבמסגרתה ניתן הקורס.

הנחיות

בבואו לרישום - חובה על התלמיד להציג שובר חתום של תשלום מס' 1 לשנה"ל תשנ"ו

1. לקראת כל סמסטר נקבע תור לרישום לקורסים.
תלמיד חדש יקבל לביתו הודעה אישית המפרטת את תאריכי הכנסים וסדרי הרישום ומציינת את מספרו בתור לרישום*.
התור לתלמידים ממשיכים נקבע עפ"י דרישות הקדם שביצע התלמיד ועל פי מכסת הלימודים שצבר.
2. תלמיד שאינו יכול לבוא להירשם במועד שנקבע לו, יבצע את הרישום באמצעות אדם אחר. על הרושם להביא עמו שובר תשלום מס' 1 לשנה"ל תשנ"ו ואת הזימון לרישום ולבוא לרישום בדיוק במועד שנקבע.
תלמיד המשרת במילואים ביום שנקבע לו לרישום, זכאי לקבל ממזכירות החוג מכתב למפקדיו, ובו בקשה לשחררו למספר שעות לצורך הרישום. תלמיד ביה"ס לבלכלה יבוא להירשם לאחר שיסיים את המילואים ותורו ישוחזר (למעט סמינר).
בשום מקרה לא תאושר הקדמה במועד הרישום שנקבע.
3. על התלמיד להכין לעצמו מערכת שעות בהתבסס על תכנית הלימודים המתפרסמת בידיעון. תשומת לב התלמיד מופנית ללוח הבחינות המתפרסם בידיעון זה. התלמיד מתבקש להתייחס לתאריכי הבחינות בעת קביעת תכנית הלימודים.
מומלץ לתלמיד להכין לעצמו, לפני בואו לרישום, מערכות לימודים חלופיות למקרה שקורסים/קבוצות אליהם תכנן להירשם ייסגרו עד הגיע תורו לרישום.
על התלמיד לבדוק לפני כניסתו לחדר הרישום, אם לא חלו שינויים במערכת השעות שפורסמה בידיעון.
הודעות על השינויים תתפרסמנה בדף תיקונים וכן על לוח מערכת השעות בקומה ג'.
4. הרישום יערך בבניין נפתלי. מספרי חדרי הרישום יפורסמו בימי הרישום בכניסה לבניין.
5. את טופס הרישום יש להזין למחשב ולאמת את קליטת הרישום ע"י בדיקת פלט מחשב.
יש לדווח לקלדנית על כל מקרה של טעות בהזנה ולדאוג לתיקונה. תלמיד שיצא מחדר הרישום הצהיר בכך שהרישום נקלט כהלכה.
קליטה תקינה של הרישום לקורסים מבטיחה את הופעת שם התלמיד ברשימות הנבחנים ומהווה בסיס לרשומת הלימודים הממוחשבת שלו. בעת הזנת הרישום למחשב נעשה שימוש במושגים הבאים:

חוג - קיימות הגדרות שונות למושג חוג לימודים. ההגדרות הן:
- חוג האם - החוג אליו התקבל התלמיד. (לתלמיד דו חוגי שני חוגי אם).
- חוג חטיבה - החוג בו לומד התלמיד לימודי חטיבה.
- חוג לימודי העשרה - כל הקורסים שילמד התלמיד כלימודי העשרה.

מסגרת - מסגרת היא קבוצת קורסים בעלי מכנה משותף (לדוגמא: קורסי שנה א' המהווים תנאי מעבר לשנה ב', קורסי חובה שנה ב', קורסי בחירה וכו').

---

* בביה"ס לכלכלה ייקבע התור עפ"י מחזוריות קבועה של קבוצות אותיות הא"ב. התור יתפרסם בקומה 7 בסמוך למועד הרישום.

תקנות

1. רישום לקורסים מתבצע אך ורק ע"י מזכירות יחידת הלימוד במועדי הרישום הנקבעים לקראת כל סמסטר.
2. בקורס שיש בו שיעור ותרגיל חייב התלמיד להירשם הן לשיעור והן לתרגיל. תלמיד שהשתתף בקבוצה אליה לא נרשם לא יהיה זכאי לגשת לבחינה; ואם נגש, ציונו לא יוכר. הוספת שם התלמיד ברשימת הנוכחות ע"י המורה או מתן אישור ע"י מורה להצטרפות לקבוצה אינם מהווים רישום לקורס.
3. **חל איסור מוחלט להירשם לקורסים חופפים בשעות הלימוד שלהם** באופן מלא או חלקי (גם אם המורים הנוגעים בדבר נתנו הסכמה לכך). לתלמיד אשר יימצא רשום לקורסים חופפים בתום הרישום המאוחר, יבוטל אחד הקורסים באופן אקראי וללא התראה.
4. רישום מאוחר ושינויים במערכת (החלפת קבוצה, הוספת קורס) רשאי התלמיד לבצע בשבוע השני של הסמסטר. לא ניתן להירשם לקורס לאחר מועד זה.
5. במקרים מיוחדים, ורק בכאלה שבהם ישנם שיקולים אקדמיים, ניתן לבטל רישום לקורס לאחר המועד הנ"ל, אך לא יאוחר מתום השבוע השלישי של הסמסטר. כל שינוי ברישום בשבוע זה, יתוייב בתשלום.
6. בכל הנוגע לרישום לקורס מחוץ לפקולטה, להשתתפות ולבחינה בו, חל על תלמיד מדה"ח **תקנון הפקולטה**/החוג הנותנים את הקורס. בכל הנוגע לקורסי הפקולטה חל על תלמידי פקולטות אחרות **תקנון הפקולטה** למדה"ח.
7. סדרי הרישום עשויים להשתנות מסמסטר לסמסטר. על התלמיד לעקוב אחר מודעות בנושא זה המתפרסמות לפני כל **תקופת** רישום.
8. מי שהתקבל לאחד מחוגי הפקולטה ולא ביצע רישום לקורסים בחוג זה לא ייחשב כתלמיד בחוג, למעט תלמיד שהתקבל לחוג לפסיכולוגיה וקיבל אישור לדחות את תחילת לימודיו.

תאריכי כנסים ורישום לקורסים - סמסטר א' תשנ"ח

כנסים לתלמידים חדשים

מועדי הכנסים ומקומם:

א. כנס החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יתקיים ביום ה' 18.9.97, בשעה 10.00 באולם אפטר בבניין נפתלי.
ב. כנס החוג לפסיכולוגיה יתקיים ביום ג' 30.9.97, בשעה 10.00 באולם אפטר בבניין נפתלי.
ג. כנס ביה"ס לכלכלה יתקיים ביום ב' 6.10.97, בשעה 10.00 באולם 101 בבניין נפתלי.
ד. כנס החוג לתקשורת יתקיים ביום ג' 7.10.97 בשעה 10.00 בחדר 003 בבניין נפתלי.
ה. כנס החוג למדע המדינה יתקיים ביום ב' 13.10.97, בשעה 9.00 בחדר 101 בבניין נפתלי.

בכנס תינתן אפשרות להציג שאלות בכל הנוגע לסידרי הלימודים, הרישום והייעוץ. התלמידים מתבקשים לקרוא בעיון את ידיעון הפקולטה לפני הכנס.

רישום לקורסים לתלמידים חדשים.

בביה"ס לכלכלה	6.10-7.10.97
בחוג לתקשורת	7.10-8.10.97
בחוג לפסיכולוגיה	7.10-8.10.97
בחוג למדע המדינה	13.10-14.10.97
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	13.10-14.10.97

עבור תלמידים שנבצר מהם לבצע רישום בתאריכים הנ"ל יתקיימו ימי רישום מיוחדים כדלהלן:

בחוג למדע המדינה	30.10.97
בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה	30.10.97
בחוג לתקשורת	30.10.97
בחוג לפסיכולוגיה	30.10.97
בביה"ס לכלכלה	30.10.97

רישום לקורסים כלל פקולטטיים לכל התלמידים החדשים יתקיים ב-30.10.97 בשעות 11-9. התור לרישום יתפרסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.

הרישום לקורסי אנגלית למתקדמים מתקיים במסגרת הרישום לקורסים הכלל-פקולטטיים.
הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני יתקיים באמצעות מענה קולי. ראה פרטים ומערכת שעות בפרק "אנגלית ברמת בינוני".
רישום מאוחר, שינויים וביטולים לקורסי אנגלית בכל הרמות ניתן לבצע אך ורק בימים 2.11.97-13.11.97 בשעות 13-9 ביחידה לשפות זרות בבניין שרת קומה ב'.

תאריכי רישום לתלמידים ממשיכים ולתלמידי תואר שני

א. קורסים כלל פקולטטיים

רישום לקורסים הנ"ל יתקיים בתאריכים 26.10-29.10.97. הרישום ייערך עפ"י התור שיפורסם ליד חדר 311 סמוך למועד הרישום.

ב. **ביה"ס לכלכלה**
הרישום לקורסים ייערך בימים 26.10-30.10.97 התור לרישום יתפרסם בקלסר המונח על הדלפק בקומה 7.

ג. **החוג למדע המדינה**
1. הרישום לתלמידי שנים ב' ו-ג' ייערך ב-26.10-29.10.97.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור ע"ג לוח המודעות החוגי.
2. הרישום לקורסים לתלמידי תואר שני ייערך ב-7.10.97.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ד. **החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה**
1. הרישום לתלמידי שנים ב', ג' ייערך ב-26.10-29.10.97.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום ע"ג לוח המודעות החוגי.
2. הרישום לתלמידי תואר שני ייערך ב-12.10.97.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור לרישום ע"ג לוח המודעות החוגי.

ה. **החוג לפסיכולוגיה**
1. הרישום לתלמידי שנה ג' ייערך ב-28.9-29.9.97.
הרישום לתלמידי שנה ב' ייערך ב-5.10-6.10.97.
2. הרישום לתלמידי תואר שני ייערך ב-7.10-8.10.97.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות.

ו. **החוג לתקשורת**
הרישום לתלמידי שנה ג' ייערך ב-25.9.97.
הרישום לתלמידי שנה ב' ייערך ב-29.9.97.
התור לרישום יתפרסם ע"ג לוח המודעות החוגי.

ז. **החוג ללימודי עבודה**
כנס לתלמידים חדשים לתואר שני ייערך ביום ב' 6.10.97 בשעה 18.00.
לתלמידים ממשיכים וחדשים יישלחו הודעות אישיות על מועדי הרישום.

ח. **התכנית למדיניות ציבורית**
רישום לתלמידים ממשיכים ייערך ב-27-28-29.10.97.
רישום לתלמידים חדשים ייערך ב-13-14.10.97.
לתלמידים יישלחו הודעות אישיות וכן יתפרסם התור על גבי לוח המודעות החוגי.

ט. **החטיבות**
תלמיד רשאי להירשם לקורסי חטיבה רק לאחר שקבלתו לחטיבה אושרה ע"י מזכירות הפקולטה למדה"ח. טופסי הרשמה לחטיבות הניתנות בסמסטר א' תשנ"ח ניתן לקבל בנקודות המודיעין בקומה ג', בבניין נפתלי. את הטפסים יש להחזיר למזכירות הפקולטה עד תאריך 19.9.97.
טפסים שיתקבלו לאחר תאריך זה יטופלו במועד מאוחר יותר.

תאריכי רישום לקורסי חטיבות

תלמידי החטיבה בכלכלה ישתלבו ברישום של תלמידי ביה"ס לפי שנת הלימודים שלהם בחטיבה ולפי שם המשפחה. התור מתפרסם בקלסר בקומה 7.

תלמידי החטיבה במדע המדינה יירשמו ב-30.10.97. התור לרישום יתפרסם על לוח המודעות של החוג למדע המדינה.

תלמידי החטיבה בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה יירשמו ב-30.10.97.

תלמידי החטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים) הניתנים בחוג לסוציולוגיה יירשמו ב-30.10.97. התור לרישום יתפרסם על גבי לוח המודעות של החוג לסוציולוגיה.

תלמידי החטיבה בתקשורת יירשמו ב-30.10.97 בשעות 10.00-12.00.

תלמידי החטיבה בלימודי עבודה יירשמו ב-27.10-28.10.97 התור לרישום יתפרסם על גבי לוח המודעות החוגי.

תלמידי החטיבה בפסיכולוגיה יירשמו ב-30.10.97.

תלמידי החטיבה במתמטיקה ובסטטיסטיקה יירשמו ב-26.10-30.10.97 בשעות 10.00-12.00 במזכירות הפקולטה חדר 311.

ט. **לימודי העשרה**

חובה על התלמיד להירשם לחטיבת העשרה לפני הרישום לקורסים.

קוד החוג לרישום ללימודי העשרה הוא 1008, קוד המסגרת - 800.

1. תאריכי רישום לקורסי העשרה בפקולטה

בחוג למדע המדינה יירשמו ב-30.10.97 התור יתפרסם ע"ג לוחות המודעות.

בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יירשמו ב-30.10.97.

בחוג ללימודי עבודה יירשמו ב-30.10.97 בשעות 9.00-11.00 בחדר 414.

2. תאריכי רישום לקורסי העשרה מחוץ לפקולטה.

מידע על מועדי רישום בפקולטות אחרות יתפרסם על לוח המודעות בקומה ג' ליד חדר 313.

לרישום מחוץ לפקולטה יש להצטייד בטופס הפניה (טופס צהוב) אותו ניתן לקחת ליד חדר 311.

י. **חטיבות מחוץ לפקולטה**

הרישום נערך ע"י מזכירויות החוגים נותני החטיבות (להוציא החטיבות במתמטיקה ובסטטיסטיקה) ומותנה בהסכמתם ובמכסות שהועמדו לרשות הפקולטה למדה"ת. את מועדי הרישום יברר התלמיד בידיעונים מתאימים ו/או בלוחות המודעות של החוגים המתאימים ובלוח המודעות הכלל פקולטטי בקומה ג'.

רשימת חטיבות המוצעות לתלמידי מדעי החברה מתפרסמת בידיעון זה, בפרק "חטיבות".

לתשומת לב: בחלק מהפקולטות (כגון מדעי הרוח, אמנויות) מתקיים רישום לקורסי שני הסמסטרים לפני תחילת סמסטר א' ולא ניתן להירשם לקורסי סמסטר ב' במועד מאוחר יותר.

רישום מאוחר, שינויים וביטולים

א. ביטול רישום לקורסים ניתן לבצע החל בשבוע הראשון של הסמסטר שבו בוצע הרישום באמצעות טפסים שיימצאו לחלוקה ליד מזכירויות החוגים וליד מזכירות הפקולטה.
לתשומת לב: תלמיד שהפסיק השתתפות בקורס ולא ביטל את הרישום, יחוייב בשכר לימוד בגין הקורס.

ב. שינויים ברישום ורישום מאוחר ניתן לבצע אך ורק בשבוע השני של הסמסטר.

סדרי רישום לתלמידי פקולטות אחרות לקורסים בפקולטה למדת"ח

בביה"ס לכלכלה יירשמו תלמידים אלה במסגרת הרישום המאוחר אשר יתקיים בשבוע השני של הסמסטר.

בחוג למדע המדינה ב-30.10.97, התור לרישום יתפרסם על לוח המודעות של החוג.

בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה ב-30.10.97 בשעות 13.00-14.00, התור לרישום יתפרסם על לוח המודעות של החוג.

בקורסים הכלל פקולטטיים ב-30.10.97 בשעות 11.00-13.00, התור לרישום יתפרסם על יד אשנב המודיעין בחדר 311.

בחוג ללימודי עבודה ב-30.10.97 בשעות 11.00-13.00.

בחוגים פסיכולוגיה ותקשורת אין רישום לתלמידי פקולטות אחרות.

הכרה בלימודים אקדמיים קודמים (מאוניברסיטת ת"א או ממוסד אחר)

1. נוהל

טופס בקשה להכרה בקורסים ניתן לקבל במזכירות הפקולטה (חדר 311). התלמיד יקבל הדרכה בנושא מפרכות מזכירות תלמידים. את הטופס עם חתימות היועצים ובצירוף האסמכתאות יש להחזיר למזכירות הפקולטה. ההכרה בקורסים תקפה רק לאחר אישור מרכזת מזכירות הפקולטה. תלמיד המעוניין לסיים את תהליך ההכרה בקורסים לפני תחילת סמסטר, חייב להחזיר את הטופס למזכירות הפקולטה לכל המאוחר חודש לפני תחילת אותו סמסטר.

2. תקנות

א. תלמיד המתחיל ללמוד בפקולטה תואר ראשון או תואר שני לאחר שלמד באוניברסיטה מוכרת, חייב עקרונית לעמוד במלוא תכנית הלימודים ככל תלמיד אחר.
סמכות ההכרה בקורסים היא בידי יועצי החוגים/רכזי המקצועות. כל יועץ רשאי לאשר פטור מקורסים שבתחומו (יועץ החוג למדע המדינה - מקורסי מדע המדינה, יועץ ביה"ס לכלכלה - מקורסי כלכלה וכו').
על התלמיד להציג לפני היועץ אישור ציונים רשמי מטעם המוסד בו למד וסילבוס (פרוט התוכן) של הקורס המהווה בסיס לפטור. לא יוכרו קורסים של מוסדות לא-אקדמיים כגון: מכללות, בתי-מדרש למורים, מכינות קדם-אקדמיות וכו', אלא אם כן הוכרו ע"י הפקולטה ומוסדות האוניברסיטה המוסמכים.

ב. בכל מקרה חייב כל תלמיד ללמוד בפקולטה לפחות 2/3 מתכנית הלימודים של החוג. קיבל התלמיד פטור בהיקף העולה על 1/3 מתכנית הלימודים של החוג, יהיה עליו להשלים שעות לימוד כך שמכסת לימודיו בחוג באוניברסיטת תל-אביב תסתכם בלפחות 2/3 מהמכסה הנדרשת ע"י החוג.
מרכזת מזכירות הפקולטה היא המסמכת לקביעת מכסת השעות להשלמה.

ג. ציוני מוסדות אחרים ששימשו בסיס למתן פטור לא ישוקללו בציון הגמר.

ד. קורסים שנלמדו בפקולטות אחרות באוניברסיטת תל-אביב והוכרו ע"י יועצי הפקולטה: (1) בקורסי חובה - לא ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר, למעט קורסים מסויימים בביה"ס לכלכלה (ראה פירוט בפרק "ביה"ס לכלכלה").
(2) בקורסי בחירה - ישוקללו ציוניהם במסגרת ציון הגמר.

ה. לא ניתן לקבל פטור מקורס בחירה על סמך קורס הכלול במרכיב אחר של תכנית הלימודים של התלמיד.

ו. כל קורס יוכל לשמש בסיס לפטור מקורס אחד בלבד.

ז. חלה התיישנות על קורסים שש שנים לאחר שנלמדו. לגבי התיישנות קורסים לאחר הפסקת לימודים - ראה בסעיף "חידוש לימודים".

קורסים חופפים בתכנים

קורסים חופפים הם קורסים בעלי תוכן זהה או זהה במידה ניכרת הניתנים ביחידות לימוד שונות (בפקולטה או מחוצה לה).
תלמיד, שבתכנית לימודיו כלולים קורסי חובה חופפים, חייב לקבל פטור מאחד מהם ולהשלים שעות לימוד בהתאם לדרישות מסלול לימודיו. מכסת הפטור המרבית בגין קורסי חובה חופפים היא 4 ש"ס בכל חוג. את הבקשה לפטור על סמך קורס חופף יגיש התלמיד למרכזת מזכירות תלמידים, וזאת רק לאחר קבלת ציון בקורס המהווה בסיס לפטור.
למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם והתלמיד יחויב בהשלמת שעות בהתאם למכסת שעות הלימוד המינימלית הנדרשת בכל חוג.

מילוי חובות קורס

1. <u>נוכחות בשיעורים והשתתפות פעילה</u>

א. חובת נוכחות חלה בכל השיעורים ובמיוחד באלה המחייבים השתתפות פעילה מצד התלמיד, כגון תרגילים, סמינריונים וכיו"ב.

ב. רישום הנוכחות הוא על-פי הנהלים הפנימיים של כל יחידת לימוד. נעדר התלמיד או לא השתתף השתתפות פעילה בשיעור המחייב זאת, רשאי המורה לדווח למזכירות כי התלמיד לא זכאי להיבחן.
במקרה זה ידווח ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340).

2. <u>עבודות, תרגילים וכו'</u>

תלמיד חייב למלא את כל החובות המוטלות במשך הקורס (הגשת תרגילים ועבודות, השתתפות בניסויים ודרישות נוספות המוטלות ע"י המורה) במועד הנקבע ע"י המורה. בכל מקרה לא יהיה מועד זה מאוחר מן היום האחרון של הסמסטר בו רשום התלמיד לקורס. (למעט עבודה סמינריונית).
תלמיד, אשר לא יגיש את כל העבודות והתרגילים כפי שנקבע ע"י המורה - ידווח לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340). ציון זה אינו ניתן לתיקון.
תלמיד החוזר על קורס חייב למלא מחדש את כל חובות הקורס, אלא אם כן שוחרר מחובה זו ע"י מרכז הקורס.

3. <u>בחינה או עבודת סיום קורס</u>

בחירה בין בחינה, בחינת בית או עבודה כמטלת סיום קורס אפשרית רק אם הוצעה ע"י המורה לכל תלמידי הקורס.

א. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינה:
קבלת ציון חיובי בקורס מותנית בקבלת ציון חיובי בבחינה, אלא אם צויין במפורש אחרת. אי השתתפות בבחינה <u>אינה</u> גוררת דיווח ציון נכשל.

ב. קורס שבו מטלת הסיום היא בחינת בית, על התלמיד להחזיר את הבחינה במועד שנקבע ע"י המורה. בקורס כזה ייקבע מועד ב'.

ג. קורס שבו מטלת הסיום היא עבודה:
המועד האחרון לסיום החובות בקורס הוא המועד שנקבע להגשת העבודה. בקורס כזה אין מועד ב'. לתלמיד שלא יגיש את העבודה במועד ידווח ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250).

4. <u>עבודה סמינריונית</u>

על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.
מועד הגשת עבודה סמינריונית נקבע ע"י החוג/המורה (ראה סעיף "תקנות" בפרקי החוגים). בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
תלמיד שלא יגיש עבודה סמינריונית במועד ידווח לו ציון "לא מילא חובות הקורס" (סימול 250). (ראה תקנה ג' בסעיף "שיפור ציון" להלן).

5. הציונים "לא זכאי להיבחן" (סימול 240/340) ו"לא מילא חובות הקורס" (סימול 250) יירשמו ברשומת הלימודים.

6. תשומת לב התלמידים מופנית לנוהל האוניברסיטאי על הגשת עבודות המופיע בחלק הכלל אוניברסיטאי בידיעון זה.

בחינות

1. **השתתפות בבחינות**

1.1 רשאי להיבחן תלמיד אשר מילא את כל החובות האקדמיות של הקורס. שילם שכ"ל ויש בידו כרטיס נבחן.
תלמיד הניגש לבחינה בעת היותו בהפסקת לימודים חייב בדמי בחינה ובהצגת כרטיס נבחן מיוחד. כרטיס נבחן מיוחד מוצא ע"י מזכירות תלמידים כללית (בבנין המרכז למרשם).

1.2 בקורסים בהם הזכאות להיבחן מותנית במילוי חובות אקדמיות, יורשה תלמיד, ששמו אינו כלול ברשימת הזכאים, להיבחן לאחר שיחתום על הצהרה, לפיה הוא מתחייב לבוא למזכירות תוך שבוע לשם ברור שאלת זכאותו להיבחן.
תלמיד בנ"ל שנבחן ולא הסדיר את עניין זכאותו תוך שבוע מיום הבחינה ידווח לו ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240) בקורס.

1.3 א. התלמיד חייב להציג בכניסה לחדר בחינה:
(1) תעודה מזהה נושאת תצלום. תלמיד שאין בידו תעודה מזהה לא יורשה להיבחן. (2) כרטיס נבחן המהווה אישור על הסדרת שכר לימוד. הכרטיסים נשלחים לבתי התלמידים ע"י ענף שכ"ל.

ב. ביום הבחינה מתפרסמות על לוחות המודעות בקומת הכניסה לבניין רשימות נבחנים ובהן חלוקה לחדרים.
התלמידים ייכנסו לחדרי הבחינה אך ורק לפי חלוקה זו. רק תלמיד, ששמו אינו מופיע ברשימות, יפנה לאשנב הקבלה בחדר 311. התלמיד ייכנס לחדר הבחינה רק על סמך אישור בכתב שיינתן לו ע"י המזכירה בחדר 311.

ג. על התלמיד להגיע לחדר הבחינה 15 דקות לפני תחילתה.

ד. על התלמיד להישמע להוראותיה של המשגיחה.

ה. תלמיד, שנכנס לחדר הבחינה והחליט לא להיבחן, חייב להישאר בחדר הבחינה לפחות חצי שעה לאחר תחילת הבחינה ולהחזיר את מחברת הבחינה והשאלון. במקרה זה ידווח ציון "נכשל".

ו. במהלך הבחינה חל איסור מוחלט על הנבחן לעזוב את חדר הבחינה כולל יציאה לשירותים.

2. **מועדי בחינות** - לוח בחינות לשנה"ל הנוכחית מתפרסם בסוף ידיעון זה.
בקורסי תואר ראשון מוצעים שני מועדי בחינה, אופן הבחינה הוא אחיד בשני המועדים. בשום מקרה לא ניתן להיבחן יותר מפעמיים בגין רישום אחד ויותר מארבע פעמים בקורס אחד על כל רישומיו.
בקורסי תואר שני מתקיים מועד בחינת אחד.
בקורסים החוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' בסוף הסמסטר העוקב.
בקורסים שאינם חוזרים מדי סמסטר מתקיים מועד ב' באמצע הסמסטר העוקב.
בקורסי בחירה הניתנים בסמסטר העוקב ע"י מורה אחר, מתקיים מועד ב' באמצע הסמסטר העוקב.
מובלע לתלמיד לגשת לבחינה במועד א'. תלמיד שלא ניגש למועד א' (למעט מקרה של שרות במילואים) זכאי למועד אחד בלבד.
החליט התלמיד להיבחן במועד ב' עקב כשלון במועד א' או מסיבה אחרת - חובה עליו לבדוק אם החומר שנלמד בסמסטר בו הוא עומד להיבחן, שונה מן החומר שנלמד בסמסטר הקודם. הבדיקה תעשה בתאום עם המורה. אם חלו שינויים בדגשים, תובה על התלמיד להתעדכן בחומר. אם חלו שינויים מהותיים בחומר הנלמד, מחובת המורה להתאים את שאלות הבחינה לחומר שנלמד בסמסטר הקודם (לדוגמה: ע"י הוספת שאלות בחירה).
מחובתו של התלמיד לעקוב אחר הפרסומים על לוחות המודעות, המתייחסים למועדי בחינות.

3. **מועדי בחינות למשרתים במילואים**

סעיף זה כפוף להגדרות המופיעות בחלק הכלל - אוניברסיטאי, בפרק "מועד/הסדר בחינות מיוחד לסטודנטים בשירות מילואים".
הטפסים שיוכרו כאסמכתא לשירות מילואים הינם טופס 3021 או טופס 3010 או טופס 510 בצירוף צו התייצבות. על התלמידים המבקשים להיבחן במועד מיוחד בגין מילואים להצטייד באחד הטפסים הנ"ל.

3.1 א. תלמיד, הזכאי למועד נוסף/מיוחד בגין שירות מילואים יגיש את הבקשה למועד זה למזכירות החוג הנותן את הקורס בצירוף אישור מתאים.

ב. תלמיד העומד לפני סיום לימודיו אשר לא ניגש לבחינה עקב שירות מילואים בסוף תקופת לימודיו, ולכן נאלץ להאריכם - זכאי למועד מיוחד/נוסף באישור ועדת ההוראה.

3.2 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים לא ניגש לבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת לקורס אחר, יגיש ליועץ יחידת הלימוד בקשה לאשר לו לימודים "על תנאי" בקורס המתקדם.
הלימודים בקורס המתקדם יוכרו רק לאחר שהתלמיד יעמוד בבחינה בקורס המהווה דרישה מוקדמת. הזכות ללמוד בקורס מתקדם "על תנאי" מוגבלת לסמסטר אחד.

3.3 תלמיד, אשר עקב שירות מילואים נבצר ממנו לגשת לשני מועדים בקורס המהווה תנאי מעבר, יפנה ליועץ יחידת הלימוד. בסמכות היועץ לאשר לו להשתתף בקורסי השנה המתקדמת במשך סמסטר אחד בלבד וזאת אם עמד בתנאים הבאים:

א. השלים את כל תנאי המעבר למעט ציון בבחינה אחת.

ב. זכאי להיבחן בבחינה הנ"ל, כלומר מילא את כל חובות הקורס (ראה סעיף: "מילוי חובות הקורס" לעיל).

4. **מועד נוסף**

במקרים מיוחדים, בהם נבצר מן התלמיד להשתתף בבחינה באחד המועדים הרגילים בשל "כח עליון", רשאי התלמיד להגיש לוועדת ההוראה בקשה למועד נוסף.
התלמיד רשאי לפנות בבקשה למועד נוסף רק לאחר שהתקיים מועד ב' בקורס המבוקש, ולא יאוחר משלושה שבועות מיום פרסום ציוני מועד ב'.
על התלמיד לצרף לבקשתו אסמכתות מתאימות.
חובת ההתעדכנות בחומר הבחינה לתלמיד שאושר לו מועד נוסף חלה על התלמיד.

5. **סדרי בחינות מיוחדים**

5.1 תלמידים הסובלים ממגבלה תפקודית

תלמיד המבקש לקבל אישור לסידורים מיוחדים בבחינות בשל בעיה תפקודית או בריאותית המונעת תפקוד רגיל בבחינה, יפנה בכתב לוועדת ההוראה מיד בתחילת לימודיו (תלמיד אשר יפנה באיחור לא מובטח לו שיטופל עד תחילת מועד הבחינות). במקרה של בעיה רפואית יש להמציא לוועדה אישורים רפואיים עדכניים. במקרה של דיסלקציה על התלמיד לעבור אבחון אצל פסיכולוג האוניברסיטה. ~~(מכתב הפנה לפסיכולוג ניתן לקבל בחדר 310)~~. גם תלמיד שיש בידיו אבחון ממוסד חיצוני (כגון: ניצן) נדרש לפנות לפסיכולוג האוניברסיטה.

5.2 עולים חדשים

עולים חדשים זכאים לתוספת חצי שעה בזמן בחינה בכפוף לאישור מורה הקורס. כעולה חדש מוגדר מי שנמצא בארץ עד 3 שנים. תלמידים עולים המעוניינים לקבל תוספת זמן חייבים להביא אתם לבחינה תעודה המעידה על תאריך עלייתם ארצה.

ציונים

1. **פרסום ציונים**
הציונים מתפרסמים על לוחות המודעות של יחידות הלימוד. מחובת התלמיד לבדוק את ציוניו סמוך למועד פרסומם. מחברות הבחינה נשמרות רק למשך סמסטר ומושמדות בתום הסמסטר העוקב למועד הבחינה.

2. **שיפור ציון**
א. תלמיד המבקש לשפר ציון חיובי יוכל לעשות זאת במסגרת המועדים העומדים לרשותו והציון האחרון הוא גם הציון הסופי. תלמיד המבקש לשפר ציון לאחר שעברו כל המועדים שעמדו לרשותו - חייב להירשם שנית לקורס ולמלא את כל החובות בו. במקרה זה יופיעו ברשומת לימודיו של התלמיד שני הרישומים לקורס, גם אם לא ניגש שנית לבחינה. (אפשרות זו אינה קיימת בחוג לפסיכולוגיה).
ב. לא ניתן לשפר ציון בחינה ע"י הגשת עבודה.
ג. שיפור ציון בעבודה סמינריונית ובעבודה פרוסמינריונית טעון אישור המורה.
ד. לא ניתן לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.

3. **ציון סופי בקורס**
נבחן התלמיד יותר מפעם אחת בקורס, הציון האחרון הוא ציונו הסופי בקורס.
לא נבחן התלמיד באף אחד מהמועדים העומדים לזכותו ידווח ציון 250 (לא השלים חובות הקורס) כציון סופי.

4. **צילום מחברת בחינה**
ניתן לקבל צילום של מחברת בחינה. שרות זה כרוך בתשלום. הזמנת הצילומים מתבצעת באמצעות טפסים המונחים ליד חדר ~~315~~ 312.

5. **ערעורים**
מספר הפעמים שמותר לתלמיד לערער על ציון והמועד להגשת הערעור נקבעים ע"י כל יחידת לימוד (גא עיין בתקנון החוג המתאים ועקוב אחר הפרסומים בנושא זה). בשום מקרה, משך הזמן המרבי להגשת ערעור לא יעלה על שבועיים מיום פרסום הציון.
הערעור יוגש בכתב למזכירות המתאימה.
תלמיד, אשר הגיש ערעור ומעוניין להבטיח לעצמו את האפשרות ללמוד שנית את הקורס בסמסטר העוקב, חייב להירשם לקורס בזמן הרישום הרגיל. אם יתקבל הערעור יבטל התלמיד מיד את הרישום לקורס.

6. **רשימת סימולי ציונים**

200	- עבר
210	- השתתף ומלא חובותיו
220	- נכשל
230/380	- לא מילא חובותיו (מנהלית)
260/360	- לא נבחן
250	- לא השלים חובות קורס
240/340	- לא זכאי להיבחן
310	- נבחן, הציון טרם נקבע
320	- הגיש עבודה, הציון טרם נקבע
330	- חייב עבודה

הפסקת לימודים ע"י הפקולטה עקב אי עמידה בדרישות אקדמיות

1. תלמיד שלא הגיע לרמת "פטור" באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו (עולים חדשים מארצות שאינן דוברות אנגלית - תוך שנתיים) אינו זכאי להמשיך לימודיו*.
2. תלמיד בעל תעודת בגרות מחו"ל שלא הגיע לרמת "פטור" בעברית עד תום השנה הראשונה ללימודיו אינו זכאי להמשיך לימודיו.
3. תלמיד שלא סיים לימודיו לקראת תואר בפרק הזמן הנדרש (6 שנים לקראת תואר ב.א. ו-5 שנים לקראת תואר מ.א.) אינו זכאי להמשיך לימודיו.
4. לאחר שמיצה תלמיד את הזכות להיבחן ארבע פעמים, וציונו הסופי בקורס חובה הוא נכשל, אינו זכאי להמשיך לימודיו בחוג.
5. תלמיד שלא עמד בכל תנאי המעבר לשנה ב' (כמוגדר ע"י חוג לימודיו) תוך שנתיים מתחילת לימודיו בחוג (כולל פרקי זמן של הפסקת לימודים), אינו זכאי להמשיך לימודיו.
6. תלמיד חד-חוגי אשר לימודיו בחוג הופסקו, חדל להיות תלמיד באוניברסיטה ואינו רשאי להמשיך ללמוד בשום יחידת לימוד (כגון חטיבה או לימודי העשרה), אלא אם כן התקבל לחוג אחר.
7. תלמיד אשר לימודיו באחד מחוגי הפקולטה הופסקו לצמיתות, לא יהיה זכאי לחדש לימודים או להתקבל מחדש לאותו חוג. אם יהיה מעוניין להתקבל לחוג אחר בפקולטה, יהיה חייב לעבור הליכי קבלה כמועמד חדש לאוניברסיטה וקבלתו לחוג החדש תסתמך על הישגיו בלימודים הקודמים בנוסף על קריטריוני הקבלה הרגילים. תלמיד שהתקבל לחוג לאחר הפסקת לימודים בחוג אחר בפקולטה חייב לעמוד בתנאי המעבר לשנה ב' תוך שנה מתחילת לימודיו בחוג החדש.
8. תלמיד שלימודיו הופסקו רשאי לגשת לבחינות בקורסים בהם עומד לרשותו מועד בחינה ובהם יש לו זכאות להיבחן.

הפסקת לימודים ע"י התלמיד

הנחיות כלליות - ראה במבוא הכלל אוניברסיטאי

תלמיד המודיע על הפסקת לימודים בחוג/ים חדל להיות תלמיד האוניברסיטה בתקופת הפסקת הלימודים ואינו רשאי ללמוד קורסים בשום יחידת לימוד.

תלמיד המודיע על הפסקת לימודים לאחר תחילת סמסטר יוודא במזכירויות המתאימות שהרשמתו לקורסים אותו סמסטר בוטלה. ביטול קורסים לתלמיד שהודיע על הפסקת לימודים יבוצע רק עד תום השבוע הששי של הסמסטר.

לתשומת לב התלמיד: תקופות הפסקת לימודים נכללות בפרק הזמן המרבי ללימודי התואר, לעמידה בתנאי מעבר ולהשגת רמת "פטור" בעברית ובאנגלית.

---

* פרטים בסעיף "חובות כלליות" בפרק "לימודי תואר ראשון".

חידוש לימודים לתואר ראשון

הגשת הבקשה

תלמיד שהיה בהפסקת לימודים, אפילו למשך סמסטר אחד, חייב להגיש למזכירות הפקולטה בקשה לחידוש לימודים. חידוש לימודים כרוך בתשלום לפי תעריף הנקבע ע"י האוניברסיטה. טופסי בקשה ושוברי תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה.

את הבקשה, בצרוף הקבלה על התשלום, יש להגיש למזכירות הפקולטה בחודשיים לפני תחילת הסמסטר, בו מתכוון התלמיד לחדש לימודיו, ולכל המאוחר חודש לפני תחילתו. תלמיד שלימודיו הופסקו לצמיתות מסיבות אקדמיות אינו רשאי להגיש בקשה לחידוש לימודים באותו חוג.

תלמיד אשר לא הגיע לרמת "פטור" בעברית או באנגלית תוך שנה מתחילת לימודיו בפקולטה (כולל תקופות הפסקת לימודים) אינו זכאי לחדש לימודיו עד להשלמת החובה הנ"ל.

תקנות

1. מי שהתקבל ללימודים אך לא השלים לימודים של סמסטר אחד לפחות (כולל בחינות) אינו זכאי לחידוש לימודים.
2. על מחדש הלימודים תחול תכנית הלימודים הנהוגה בעת החידוש, בכפוף להחלטת ועדת ההוראה.
3. במקרה של הפסקת לימודים של עד שנתיים קלנדריות יוכרו למחדש הלימודים הקורסים שלמד לפני ההפסקה.
4. במקרה של הפסקת לימודים של חמש שנים ומעלה תחול התיישנות מלאה על הקורסים שלמד התלמיד.
5. במקרה של הפסקת לימודים לפרק זמן העולה על שנתיים אך נופל מחמש שנים, יובא נושא ההכרה בקורסים להחלטת ועדת ההוראה.

חידוש לימודים לתואר שני

תלמיד תואר שני המעוניין לחדש לימודיו יגיש בקשה מתאימה למזכירות הפקולטה (ראה פרוט בסעיף "חידוש לימודים לתואר ראשון").

א. תלמיד אשר יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר תחול עליו תכנית הלימודים של השנה בה החל לימודיו.

ב. תלמיד אשר אינו יכול לסיים לימודיו תוך פרק הזמן המותר - חידוש הלימודים טעון המלצת ועדת המ.א. החוגית ואישור ועדת ההוראה הפקולטטית.
תקנות אלה חלות גם על תלמידים באופן לימוד ללא עבודת גמר.

שקלול ציון הגמר

ציון הגמר הוא הציון המשוקלל של התלמיד בקורסים הכלולים בתכנית לימודיו (ציונים בחאבות כלליות כגון אנגלית וחינוך גופני אינם משוקללים בציון הגמר). ציוני מוסדות אחרים אינם נכללים בשקלול.

למד התלמיד קודסים מעבד לנדדש בתכניות הלימודים - יילקחו בחשבון לצורך השקלול הקורסים שבהם הישגיו הטובים ביותר, אלא אם כן ביקש התלמיד אחרת. למד התלמיד שעות עודפות שהן חלק משעות קורס ישוקללו מלוא שעות הקורס.
במקרים בהם לא פורט מפתח לשקלול ציון הגמר ביחידת לימוד כלשהיא יהיה משקלו של כל קורס כמספר שעות הלימוד שלו.

להלן פירוט הרכב ציון הגמר במסלולי הלימוד השונים:

מסלול לימוד מורחב:

עם חטיבה מורחבת

לימודי החוג - 70%

לימודי חטיבה מורחבת - 30%

עם חטיבה ולימודי העשרה או שתי חטיבות רגילות

לימודי החוג - 70% (בחוג לפסיכולוגיה 80%)

לימודי חטיבה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10% לכל חטיבה)

חטיבת העשרה רגילה - 15% (לתלמידי החוג לפסיכולוגיה 10%).

ציון הגמר הסופי יעוגל למספר שלם.

מסלול לימוד דו-חוגי:

ישוקלל ציון הגמר בכל אחד מן החוגים. הציונים יעוגלו למספרים שלמים.

באישור ציון הגמר יופיע הציון הסופי בכל אחד מן החוגים.

זכאות לתואר - תקנות

א. תלמיד אשר סיים את כל חובותיו לתואר זכאי לקבל אישור זכאות לתואר; כיוון שהפקולטה אינה יוזמת את איתורם של הזכאים לתואר, בדיקת סיום חובות ושקלול ציון הגמר מתבצעים אך ורק ביוזמת התלמיד. על התלמיד להגיש את הבקשה לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מתום שנה ממועד סיום החובה האחרונה.

ב. תלמיד שלא הגיש בקשה לאישור זכאות לתואר תוך שנה מיום היותו זכאי לכך, ניתן להטיל עליו השלמות לימודים בהתאם לתכנית הלימודים של השנה בה יגיש את הבקשה.

ג. בקשה לאישור זכאות לתואר ניתן לקבל במזכירות הפקולטה. את הבקשה יש למסור למזכירות חוג/חוגי לימודיו של התלמיד.

ד. הבקשה תוגש רק לאחר קבלת ציון בבחינה/בעבודה האחרונה. ולאחר שהתלמיד בדק שכל הציונים הוזנו כהלכה. בהגשת בקשת הזכאות יש משום הצהרת התלמיד לנכונות רשומת הלימודים.

ה. **אין לשפר ציון לאחר קבלת אישור זכאות לתואר.**

ו. תלמיד דו-חוגי, אשר בתום שש שנים ללימודיו לא סיים חובותיו בחוג אחד, החוג שבו סיים התלמיד חובותיו במועד, רשאי להתנות את קבלת התואר בהשלמות לימודים.

ז. לפני מתן אישור הזכאות לתואר נערכת בדיקה יסודית של תיק התלמיד, הכוללת:
- בדיקת מילוי חובות החוג/ים, החטיבה ולימודי ההעשרה.
- בדיקת מילוי החובות הכלליות (אנגלית, עברית, ספורט).
- תשלום שכ"ל והחזרת ספרים לספריית הפקולטה ולספרייה המרכזית.

ח. באישור הזכאות מפורטים: החוג/ים שאותו סיים התלמיד, ציון הגמר ומועד הזכאות לתואר.

ט. **טקס חלוקת התארים תשנ"ח יתקיים בחודש יוני. על המסיימים המעוניינים להשתתף בטקס להגיש את הבקשות לאישור זכאות לתואר לא יאוחר מיום 15.3.98.**

סיום לימודים בהצטיינות ובהצטיינות יתרה

תואר ראשון

אמות המידה לקבלת הצטיינות והצטיינות יתרה בתעודת "בוגר אוניברסיטה" נקבעות מחדש מדי שנת לימודים עבור כל אחד מהחוגים.
מומלץ לתלמיד להתעדכן במזכירות, במחלקת לימודיו, לגבי ציון הגמר המזכה בסיום תואר בהצטיינות/הצטיינות יתרה.
תלמיד דו-חוגי יוכר כבוגר מצטיין רק אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות הנוהג בכל אחד מחוגי לימודיו. תלמיד חד-חוגי יוכר כבוגר מצטיין אם יעמוד בקריטריון ההצטיינות בשקלול מכלול לימודיו הכולל את החוג והחטיבה/ות.
לתלמיד שקיבל פטור מקורסים על סמך לימודים במוסד אקדמי אחר בהיקף העולה על 6 ש"ס יוענק התואר בהצטיינות או בהצטיינות יתרה, רק אם ממוצע ציוניו הן במוסד האחר והן באוניברסיטת ת"א עומד בקריטריון ההצטיינות.

תואר שני

א. תואר מ.א. בהצטיינות יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 90-94 שציון עבודת הגמר שלהם הוא 90 לפחות.

ב. תואר מ.א. בהצטיינות יתרה יינתן לבעלי ציון גמר בתחום 95-100, שציון עבודת הגמר שלהם הוא 95 לפחות.

פרטים מלאים (כולל בדבר הענקת תואר בהצטיינות לתלמיד המסיים תכנית לימודים חלקית או חוג אחד בלבד באוניברסיטה) - ראה ב"נוהל הענקת תארים בהצטיינות או בהצטיינות יתרה לתלמידים שסיימו לימודיהם לתואר בוגר ולתואר מוסמך" (הוראה מס' 12-011 בהוראות האוניברסיטה).

תקנון משמעת סטודנטים
בירור משמעתי פקולטטי (תשנ"ב)

1. כל פקולטה רשאית להקים מערכת בירור משמעתי לסטודנטים הלומדים במסגרתה.

הקמת המערכת, תפקידיה, סמכויותיה ואופן פעולתה יהיו עפ"י הוראות נוהל זה.

הקמת מערכת

2. הקמת מערכת בירור משמעתי פקולטטית לסטודנטים תהיה טעונה אישור מועצת פקולטה.

אחראי משמעת וממלא מקומו

3. החליטה מועצת פקולטה להקים מערכת בירור משמעתי פקולטטית, ימנה דקאן הפקולטה - באישור מועצת הפקולטה - אחראי משמעת פקולטטי (להלן: **"האחראי"**) וממלא מקום לאחראי (להלן: **"ממלא המקום"**).

תקופת כהונה

4. האחראי וממלא המקום יהיו חברי הסגל האקדמי בעלי קביעות וימונו לתקופת כהונה של שלוש (3) שנים ובתום תקופת כהונה זו ניתן יהיה לשוב ולמנותם לתקופת כהונה נוספת אחת.

עבירות ועונשים

5. האחראי - ובהעדרו, או לפי הוראותיו, ממלא המקום - יהיה מוסמך לדון סטודנטים הלומדים בפקולטה שיואשמו בביצוע עבירות מאלה המפורטות בנספח העבירות המצורף לנוהל זה (להלן: **"נספח העבירות"**) ולהטיל על מי שיורשע בדין עונש או עונשים, מאלה המפורטים בנספח העונשים המצורף לנוהל זה (להלן: **"נספח העונשים"**).

6. כל שינוי בנספח העבירות או נספח העונשים יהיה טעון אישור הועדה המרכזת.

מקום בירור תלונה

7. תלונה עפ"י נוהל זה תוגש לראש מינהל הפקולטה בה לומד הסטודנט, ללא קשר למקום ביצוע העבירה.

לומד סטודנט המואשם בביצוע עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות (להלן: **"עבירה"**) בשתי פקולטות שבהן מערכת בירור משמעתי פקולטטית, ייקבע מקום בירור תלונה כנגדו בהתייעצות בין דקאני הפקולטות הנוגעות בדבר.

הגשת תלונה וסדרי בירורה

8. הכנת תלונה, הגשתה, מסירת עותק ממנה לסטודנט והסידורים הטכניים הנוגעים לקיום הבירור המשמעתי בפני האחראי או ממלא המקום, יהיו באחריות ראש מינהל הפקולטה או מי שימונה לצורך זה.

סירוב להידון עפ"י נוהל זה

9. סטודנט יהיה רשאי לסרב להידון בפני האחראי או ממלא מקומו.

סירב סטודנט להידון בפני האחראי או ממלא מקומו, תועבר התלונה לבירור בפני רשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).

סמכות מקבילה

10. אין באמור בנוהל זה כדי לגרוע מסמכות ראש מינהל פקולטה להחליט - אם יסבור כי הנסיבות מצדיקות זאת - כי תלונה בגין ביצוע עבירה תוגש לרשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג) ותתברר בפניהן עפ"י התקנון הנ"ל.

איסור ייצוג

11. בדיון שייערך בפני האחראי או ממלא המקום לא יהיה הסטודנט מיוצג בין ע"י עו"ד ובין ע"י אחר.

הליכי הדיון

12. הדיון בתלונה ייערך בצורה שתיראה לאחראי (או לממלא המקום) כיעילה ומועילה ובלבד שיישמרו כללי הצדק הטבעי.

הרשעות חוזרות

13. מי שהורשע פעמיים במהלך תקופת לימודיו בעבירות מאלה המפורטות בנספח העבירות, לא ניתן יהיה להעמידו עוד לדין בפני האחראי, וכל תלונה נוספת כנגדו - בגין עבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות - תידון בפני רשויות השיפוט האמורות בתקנון המשמעת - סטודנטים (תשמ"ג).

סופיות החלטות

14. החלטות האחראי, או ממלא המקום, יהיו סופיות ולא ניתנות לערעור.

דלתיים סגורות

15. הדיונים בפני האחראי או ממלא המקום יתנהלו בדלתיים סגורות.

פרסום

16. בכל פסק דין יקבע האחראי, או ממלא המקום, מפורשות:

16.1 *האם יש לפרסם את פסק הדין.*

16.2 האם אותם פסקי דין שעפ"י החלטה יש לפרסמם, יפורסמו תוך ציון שם הסטודנט או ללא ציון שמו.

סמכויות מנהל ספריה

17. אין באמור בתקנון זה כדי לגרוע מסמכויות מנהל ספריה או מי שהוסמך לכך על ידו, להטיל עונשים מסוגים ובנסיבות כמפורט ב"תקנון למשתמשים בשירותי ספריות האוניברסיטה".

ואולם, מי שהוטל עליו עונש כאמור - פרט להרחקה מיידית מספריה - לא תוגש כנגדו תלונה עפ"י נוהל זה.

18. החלטת האחראי תועבר לתיקו האישי של הסטודנט.

תחולה

19. תחילתו של נוהל זה ביום אישורו ע"י הסינאט (26.1.93).

נספח עבירות

1. עבירות במהלך שיעור (לרבות תרגיל ומעבדה) באוניברסיטה:
   1.1 הפרעה בשיעור.
   1.2 אי ציות להוראות מורה במהלך שיעור.
   1.3 התחצפות למורה במהלך שיעור.
   1.4 עישון בכיתה.
   1.5 עבודה במעבדות בניגוד להוראות הבטיחות.

2. התנהגות שאינה הולמת תלמיד באוניברסיטה:
   2.1 התחצפות למורה או לעובד מינהל.
   2.2 אי ציות להוראת מורה או עובד מינהל שניתנה כדין.
   2.3 הטרדת מורה או עובד מינהל.
   2.4 סירוב להזדהות בפני מורה או עובד מינהל.

3. עבירות המתייחסות לרכוש האוניברסיטה:
   3.1 השחתת רכוש.
   3.2 אי החזרת ציוד במועד שנקבע לכך.
   3.3 העברת ציוד לצד שלישי ללא היתר.
   3.4 הוצאת ציוד ממקומו ללא היתר.
   3.5 שימוש בציוד ללא היתר או בניגוד להנחיות.

4. עבירות במהלך בחינות באוניברסיטה:
   4.1 אי ציות להוראות כלליות הנוגעות להתנהגות בבחינה.
   4.2 אי ציות להוראות משגיח ו/או חבר סגל אקדמי.
   4.3 עשיית סימנים במהלך בחינה.
   4.4 דיבור בזמן בחינה.
   4.5 הפרעה לנבחנים אחרים.
   4.6 הוצאת טופס בחינה ממקום עריכתה בניגוד להוראות.

נספח עונשים

1. הורשע תלמיד בעבירה מאלה המפורטות בנספח העבירות, ניתן יהיה להטיל עליו אחד או יותר מבין העונשים המפורטים להלן:
   1.1 נזיפה.
   1.2 קנס כספי בסכום שלא יעלה על 10% משכר הלימוד השנתי באוניברסיטה.
   1.3 פיצוי כספי בשיעור שלא יעלה על הנזק הישיר שנגרם עקב העבירה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 3 לנספח העבירות).
   1.4 ביטול בחינה (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות).
   1.5 ביטול השתתפות בקורס (אם עבר עבירה מאלה המפורטות בפיסקאות 1 או 4 לנספח העבירות).
   1.6 אי מתן שירות מסויים או שירותים בכלל לתקופה שתיקבע, תקופה שלא תעלה על סמסטר.

2. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 1 לנספח העבירות, יהיה הוא רשאי להרחיק התלמיד לאלתר מהשיעור שבמהלכו נעברה העבירה.

3. סבר מורה כי תלמיד ביצע עבירה מאלה המפורטות בפיסקה 4 לנספח העבירות יהיה הוא רשאי להפסיק לאלתר השתתפות התלמיד בבחינה.

4. לא יהיה בנקיטת צעדים מאלה האמורים בפיסקאות 2 או 3 לנספח זה כדי לגרוע מסמכות האחראי לדון בעבירות בגינן ננקטו צעדים אלה, או כדי לגרוע מסמכותו להטיל עונשים מאלה המפורטים בנספח זה.

תכניות לימודים

קורסים כלל-פקולטטיים

הקורסים הניתנים במסגרת כלל-פקולטטית הם:

1009.1000 הדרכה בספרייה
1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה
1009.1102 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים*
1009.1202 מבוא לאנתרופולוגיה
1009.1203 מבוא לסוציולוגיה
1009.1820 מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
1009.1835 מיתולוגיה ואמנות
1009.1840 שיטת המשפט הישראלי**
1009.1850 מבוא ללוגיקה***
0629.0024 אנגלית ברמת מתקדמים

תיאור הקורסים

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים, סידורם על המדף וסיור בספרייה. על כל תלמיד להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון). במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

יישומי מחשב למדעי החברה

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללימוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות. לתלמידי ביה"ס לכלכלה - במקום SPSS יעסוק החלק השני של הקורס בלימוד שימושים עיקריים של Excel.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד בכלכלה.

הנושאים שיידונו בקורס הם בעיות המחסור ועקומות התמורה היצע וביקוש, הקצאת גורמי ייצור והתערבות ממשלה בתחום זה. עיקרי החשבונאות הלאומית, קביעת רמת התוצר הלאומי למשק סגור ולמשק פתוח ומדיניות כלכלית.

---

* תלמיד, שבתכנית לימודיו כלול הקורס מבוא למיקרו כלכלה או מבוא למאקרו כלכלה, אינו רשאי ללמוד קורס זה.

** תלמידים שלמדו או לומדים את הקורס "משפט ציבורי" הניתן בחוג למדע המדינה, אינם רשאים ללמוד קורס זה. הקורס ייחשב ע"י הפקולטה למדעי החברה כקורס חופף לקורס "יסודות המשפט" הניתן בפקולטה לניהול.

*** ייחשב ע"י הפקולטה למדה"ח כקורס חופף לקורס "מבוא ללוגיקה" הניתן בפקולטה למדעי הרוח.

מבוא לסוציולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לאנתרופולוגיה - ראה בפרק החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
מתודולוגיה אמפירית ויישומה בחקר תהליכים-נפשיים; קווים בהיסטוריה של הפסיכולוגיה המודרנית; *ענפי הפסיכולוגיה*; נושאים: סביבה-תורשה, למידה, מוטיבציה, אמוציה, תפיסה, חשיבה; מוסר ומדע - בעיתיות לפסיכולוג.
התרגילים יוקדשו לדיון בחומר והמחשתו. חובה על כל תלמיד בקורס זה להשתתף בשעות ניסוי במהלך הסמסטר בו הוא לומד את הקורס. תלמיד אשר לא ישלים חובה זו לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס.

שיטת המשפט הישראלי
הקורס יעסוק בעקרונות הכלליים של שיטת המשפט הישראלי. במסגרתו יידונו הנושאים הבאים: עקרונות היסוד של השיטה המשפטית; משפט וחברה, משפט וכלכלה, משפט ומערכות הממשל; מקורות המשפט הישראלי; הפרדת רשויות נוסח ישראל; שלטון החוק באזרח ובשלטון; הכנסת; הממשלה; הרשות השופטת; נשיא המדינה; ביקורת חוץ-שיפוטית וביקורת שיפוטית על רשויות השלטון; חרויות היסוד של האזרח; זכויות אזרח ודמוקרטיה; ענפי המשפט.

מבוא ללוגיקה למדעי החברה
תוכן הקורס: (1) מושג התקפות. (2) שפה פורמלית - תחשיב הפסוקים ותחשיב הפרדיקטים. הצדנות (תרגומים) משפה טבעית לפורמלית, ומתן אינטרפרטציה לנוסחאות בשפה פורמלית. (3) סמנטיקה של ערכי אמת - בדיקת טענות וזיהוין כטאוטולוגיות, קונטינגנטיות, או אנטילוגיות; בדיקת טיעון תקף כטיעון אשר אין אינטרפרטציה שבה הקדמותיו אמיתיות ומסקנתו שקרית. (4) כללי היסק - הצגת מערכת של כללי היסק בה ניתן להוכיח מסקנות מתוך הקדמות. (5) יישום הכלים הפורמליים הנ"ל לבדיקת טקסטים במדעי החברה ונסיון לעמוד על טיבם הלוגי: האם הטיעונים המוצגים תקפים? בטלים? מבוססים? משכנעים?

מיתולוגיה ואמנות
יסודות מיתולוגיים מונחים בבסיס התרבויות והאמונות העתיקות. המיתולוגיה היוונית היא ללא ספק בעלת *ההשפעה הרחבה ביותר בתרבות "המערב"*. *מהי מיתולוגיה?* על איזה שאלות היא עונה? מהו הקשר שלה להיסטוריה והדת העתיקות? מי הם האלים והגיבורים הקדומים? מה הם מייצגים וכיצד הם מיוצגים באמנות? בקורס המוצע ננסה לעסוק בשאלות אלו, תוך התמקדות באמנות ובמיתולוגיה של יוון, *ננסה למקם את הנושא במרחב תרבותי עשיר יותר* של זמן ומקום, למשל תרבות יהודית, אמנות ואמונות של ימי הבינים ואפילו של תקופת הרנסנס והברוק.
ההרצאות תלווינה בשקופיות.

קורסים כלל-פקולטטיים

סמסטר א'

1009.1000 הדרכה בספרייה - ההדרכה תינתן במעבדת מחשבים 315

.01	א'	26.10.97	17-19	.19	ה'	6.11.97	14-16
.02	ב'	27.10.97	17-19	.20	ה'	6.11.97	16-18
.03	ג'	28.10.97	17-19	.21	ב'	10.11.97	16-18
.04	ד'	29.10.97	17-19	.22	ב'	10.11.97	18-20
.05	ה'	30.10.97	17-19	.23	ג'	11.11.97	16-18
.06	א'	2.11.97	10-12	.24	ג'	11.11.97	18-20
.07	א'	2.11.97	12-14	.25	ד'	12.11.97	16-18
.08	א'	2.11.97	14-16	.26	ד'	12.11.97	18-20
.09	ב'	3.11.97	12-14	.27	ה'	13.11.97	16-18
.10	ב'	3.11.97	14-16	.28	א'	16.11.97	10-12
.11	ב'	3.11.97	18-20	.29	א'	16.11.97	12-14
.12	ג'	4.11.97	12-14	.30	א'	16.11.97	14-16
.13	ג'	4.11.97	14-16	.31	ב'	17.11.97	12-14
.14	ג'	4.11.97	16-18	.32	ב'	17.11.97	18-20
.15	ד'	5.11.97	10-12	.33	ג'	18.11.97	12-14
.16	ד'	5.11.97	12-14	.34	ג'	18.11.97	14-16
.17	ד'	5.11.97	16-18	.35	ג'	18.11.97	16-18
.18	ה'	6.11.97	12-14				

1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה שו"ת

.01	א'	9-12;	מ-005	מ. שביט ("Excel" לתלמידי כלכלה)
.02	ב'	14-17;	מ-005	ד"ר י. בקמן
.03	ג'	12-15;	מ-005	נ. אליאס
.04	ג'	16-19;	מ-005	נ. אליאס
.05	ד'	11-14;	מ-005	ס. שלח (לתלמידי M.A בלבד)
.06	ד'	14-17;	מ-005	ג. גל
.07	ה'	9-12;	מ-005	ע. אורן
.08	ה'	11-14;	318	ק. אמית
.09	ה'	14-17;	318	ג. גל
.10	ה'	15-18;	מ-005	א. שלו

1009.1102 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים שו"ת

.01	א'	14-16;	003	ש. מרקוביץ
	ה'	12-14;	003	

1009.1202 מבוא לאנתרופולוגיה שי+תי

.01	שיעור:	ב'	8.30-10; 101	ד"ר ר. נאמן
	קבוצות תרגיל:			
.02		א'	16-18; 419	ל. דונסקוי
.03		ד'	14-16; 205	ד. שלוסברג
.04		ה'	10-12; 104	ש. סטולר-ליס

1009.1203	**מבוא לסוציולוגיה**			ש'+ת'
.01	שיעור:	הי 17-19;	201	א. קמפ
		קבוצות תרגיל:		
.02		אי 14-16;	105	י. טמיר
.03		בי 14-16;	103	ח. גולן
.04		די 12-14;	105	א. גרבי
.05		הי 9-11;	107	י. שטרנברג
1009.1820.01	**מבוא לפסיכולוגיה**			ש'
		אי 10-12;	אולם אפטר	פרופ' נ. מילגרם; ד. יואל
		גי 14-16;	003	
1009.1840	**שיטות המשפט הישראלי**			ש'+ת'
.01	שיעור:	גי 12-14;	003	פרופ' ז. סגל
		קבוצות תרגיל:		
.02		גי 16-18;	106	עו"ד א. זמיר
.03		די 16-18;	104	עו"ד א. זמיר
1009.1850	**מבוא ללוגיקה**			ש'+ת'
.01	שיעור:	אי 12-14;	101	י. שביט
		קבוצות תרגיל:		
.02		אי 10-12;	106	י. ריס
.03		אי 14-16;	208	ד. דולפין
.04		אי 14-16;	425	נ. גל
.05		בי 14-16;	204	נ. גל
.06		די 12-14;	207	ד. דולפין
0629.0024	**אנגלית ברמת מתקדמים**			
.01		אי 8-10;	206	
		די 8-10;	208	
.02		אי 10-12;	206	
		די 10-12;	208	
.03		אי 12-14;	206	
		די 12-14;	208	
.04		אי 10-12;	111 דן דוד	
		הי 10-12;	109 דן דוד	
.05		בי 14-16;	110 דן דוד	
		הי 14-16;	109 דן דוד	
.06		בי 8-10;	105	
		די 8-10;	204	
.07		בי 8-10;	206	
		הי 8-10;	208	
.08		בי 12-14;	109 דן דוד	
		די 12-14;	108	
.09		בי 8-10;	109 דן דוד	
		הי 8-10;	110 דן דוד	
.10		אי 8-10;	106	
		גי 8-10;	104	
.11		בי 12-14;	110 דן דוד	
		הי 16-18;	109 דן דוד	

קורסים כלל-פקולטיים

סמסטר ב'

1009.1000 חדרכה בספרייה
יפורסם

1009.1105 חשומי מחשב למדעי החברה שו"ת

.11		בי 12-9;	318	א. אדלר
.12		גי 14-11;	מ-005	ס. שלח
.13		גי 18-15;	מ-005	א. שלו
.14		גי 19-16;	318	מ. שביט
.15		די 17-14;	מ-005	נ. אליאס
.16		די 17-14;	318	ג. גל
.17		הי 12-9;	318	ע. אורן
.18		הי 14-11;	מ-005	ק. אמית
.19		הי 17-14;	מ-005	ד"ר י. בקמן
.20		אי 17-14;	מ-005	א. דוידוב ("Excel" לתלמידי כלכלה)

1009.1102 מבוא לכלכלה ללא כלכלנים שו"ת

.03		בי 14-12;	003	ש. מרקוביץ
		הי 14-12;	004	

1009.1202 מבוא לאנתרופולוגיה ש'+ת'

.10	שיעור:	הי 16-14;	101	ד"ר ע. גולדשטיין-גדעוני
		קבוצות תרגיל:		
.11		אי 18-16;	425	מ. הופמן
.12		בי 14-12;	204	נ. גד
.13		הי 18-16;	106	ש. קיש

1009.1203 מבוא לסוציולוגיה ש'+ת'

.13	שיעור:	גי 20-18;	101	א. קמפ
		קבוצות תרגיל:		
.14		בי 16-14;	103	ח. גולן
.15		בי 18-16;	103	י. טמיר
.16		גי 14-12;	207	י. דרור

1009.1820.02 מבוא לפסיכולוגיה ש'

אי 12-10;	אולם אפטר	פרופי נ. מילגרם; פרופי מ. מינץ
הי 12-10;	אולם אפטר	

1009.1835.01 מיתולוגיה ואמנות ש'

אי 16-14;	101	ט. מיכאלי

1009.1840 שיטת המשפט הישראלי ש'+ת'

.04	שיעור:	גי 14-12;	104	פרופי ז. סגל
		קבוצות תרגיל:		
.05		גי 18-16;	203	עו"ד א. זמיר
.06		די 18-16;	208	עו"ד א. זמיר

1009.1850	מבוא ללוגיקה			שי+תי
.07	שיעור:	אי 12-14;	101	י. שביט
	קבוצות תרגיל:			
.08		אי 14-16;	105	ד. דולפין
.09		גי 14-16;	103	ד. דולפין
.10		די 12-14;	106	י. ריס
.11		די 12-14;	206	נ. גל
.12		הי 18-20;	205	נ. גל
0629.0024	אנגלית ברמת מתקדמים			
.14		אי 8-10;	207	
		די 8-10;	204	
.15		אי 10-12;	207	
		די 10-12;	204	
.16		אי 12-14;	105	
		די 12-14;	204	
.17		בי 8-10;	110 דן דוד	
		גי 8-10;	109 דן דוד	
.18		בי 8-10;	111 דן דוד	
		הי 8-10;	109 דן דוד	
.19		בי 10-12;	110 דן דוד	
		הי 10-12;	110 דן דוד	
.20		גי 8-10;	110 דן דוד	
		הי 8-10;	110 דן דוד	
.21		בי 14-16;	110 דן דוד	
		הי 14-16;	111 דן דוד	

אנגלית ברמת בינוני*
היחידה להוראת שפות - בניין שרת

סמסטר א'

הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני לסמסטר א' תשנ"ח, יתקיים באמצעות מענה קולי בטלפון 6428555, בתאריכים: 30.9.97-28.9.97; 8.10.97-5.10.97; 27.10.97-26-10.97. שעות 08.00-22.00 לא כולל חגים ושבתות.
לצורך הרישום במענה הקולי יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש.
פתיחת הקורסים מותנית במספר משתתפים.
ביטולים ושינויים ביחידה לשפות זרות, בניין שרת קומה ב'.

0629.0612.01	א'	8-10;	228 שרת
	ד'	8-10;	228 שרת
0629.0612.02	א'	8-10;	222 שרת
	ד'	8-10;	279 גילמן
0629.0612.03	א'	10-12;	228 שרת
	ד'	10-12;	214 שרת
0629.0612.04	א'	12-14;	108 דן דוד
	ג'	12-14;	231 שרת
0629.0612.05	א'	14-16;	214 שרת
	ג'	14-16;	231 שרת
0629.0612.06	א'	16-18;	228 שרת
	ג'	16-18;	228 שרת
0629.0612.07	א'	18-20;	223 שרת
	ג'	18-20;	223 שרת
0629.0612.08	א'	18-20;	228 שרת
	ד'	18-20;	228 שרת
0629.0612.09	א'	8-10;	221 גילמן
	ד'	8-10;	214 שרת
0629.0612.10	ב'	8-10;	205 נפתלי
	ד'	8-10;	6 שרת
0629.0612.11	ב'	10-12;	223 שרת
	ה'	10-12;	231 שרת

* הקורסים חייבים בתשלום המתבצע באמצעות המדור לשכר לימוד.

0629.0612.12	בי	12-14;	231 שרת
	די	12-14;	6 שרת
0629.0612.13	בי	14-16;	228 שרת
	די	14-16;	228 שרת
0629.0612.14	בי	16-18;	4 שרת
	די	16-18;	4 שרת
0629.0612.15	בי	18-20;	214 שרת
	די	18-20;	214 שרת
0629.0612.16	בי	18-20;	223 שרת
	די	18-20;	223 שרת
0629.0612.17	גי	10-12;	231 שרת
	הי	10-12;	4 שרת
0629.0612.18	גי	14-16;	6 שרת
	הי	14-16;	6 שרת

<u>סמסטר ב'</u>

הרישום לקורסי אנגלית ברמת בינוני לסמסטר בי תשנ"ח, יתקיים באמצעות מענה קולי בטלפון 6428555 בתאריכים: 24.2.98-22.2.98, שעות 08.00-22.00 לא כולל חגים וישבתות. לצורך הרישום במענה הקולי, יש להקיש את מס' הזהות, הקוד האישי והקורס המבוקש. ביטולים ושינויים ביחידה לשפות זרות, בניין שרת קומה ב'.

0629.0622.01	א'	8-10;	6 שרת
	די	8-10;	223 שרת
0629.0622.02	בי	8-10;	222 שרת
	הי	8-10;	222 שרת
0629.0622.03	א'	10-12;	4 שרת
	די	10-12;	4 שרת
0629.0622.04	בי	10-12;	4 שרת
	הי	10-12;	4 שרת
0629.0622.05	א'	14-16;	228 שרת
	גי	14-16;	228 שרת
0629.0622.06	א'	18-20;	223 שרת
	גי	18-20;	228 שרת
0629.0622.07	א'	18-20;	228 שרת
	גי	18-20;	4 שרת

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

ראש ביה"ס: פרופ' חיים פרשטמן

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: ד"ר יוסי שפיגל

מטרת הלימודים

מטרת תכנית הלימודים היא להכשיר את הסטודנט לזהות, לנתח ולפתור בעיות בתחום הכלכלה, הן בעבודתו והן בהמשך לימודיו לקראת תארים גבוהים יותר. במסגרת התכנית נדונות בעיות כלכליות במישורים של משק הבית, הפירמה, הממשלה והמשק בכללותו. במהלך התכנית יושם דגש הן על היבטים תאורטיים הנלמדים באמצעות מודלים מתמטיים והן על היבטים אמפירים הנלמדים באמצעות מודלים כמותיים וכלים סטטיסטיים.

מסגרת הלימודים

- כל הקורסים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה הינם קורסים סמסטריאליים, דהיינו כל קורס נמשך סמסטר אחד.
- ביה"ס לכלכלה מקיים בכל שנה, בנוסף לשני הסמסטרים הרגילים, גם עונת לימודי קיץ, השקולה לסמסטר רגיל.
- תכנית הלימודים הינה תכנית סמסטריאלית מלאה, כאשר בכל סמסטר (כולל עונת לימודי הקיץ) מוצעים כל קורסי החובה, וכן מבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

מסלולי הלימוד

לימודים לקראת תואר ראשון בכלכלה מתקיימים בשלושה מסלולים:

א. **מסלול הלימוד המורחב** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודי חטיבות (חטיבה אחת מורחבת או שני חטיבות מצומצמות) שהן קבוצות מגובשות של קורסים בנושאים ספציפיים הנלמדים מחוץ לביה"ס לכלכלה. חובות הלימוד בכלכלה מפורטות להלן. החובות במסגרת לימודי החטיבות מפורטות בפרק העוסק בחטיבות בידיעון זה. הנחיות מיוחדות הנוגעות לחטיבות בחשבונאות, ניהול, מתמטיקה, נדל"ן, וגישות פורמליות לידע ולהחלטה מפורטות בהמשך פרק זה.

ב. **מסלול הלימוד הדו-חוגי** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף, בפקולטה למדעי החברה או מחוצה לה. חובות הלימוד בביה"ס לכלכלה מפורטות להלן. חובות הלימוד בחוג הנוסף מפורטות בידיעון המתאים לחוג זה.

ג. **מסלול הלימוד המובנה** - מסלול זה משלב לימודים בביה"ס לכלכלה עם לימודים בחוג נוסף לפי תכנית מיוחדת שנבנתה על ידי ביה"ס לכלכלה והחוג הנוסף. במסגרת זו כלולים הצירופים הבאים: כלכלה-ניהול, כלכלה-חשבונאות, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-מתמטיקה, כלכלה-סטטיסטיקה, וכלכלה-משפטים.

מכסת חובות הלימודים

מסלול הלימוד / מסגרת הלימודים	מורחב	דו חוגי	דו-חוגי מובנה
קורסי חובה	53-54 ש"ס	49-51 ש"ס	ראה תכניות
קורסי בחירה	19-17 ש"ס	11 - 9 ש"ס	מפורטות להלן
סה"כ לימודים בחוג	72 ש"ס	60 ש"ס	
לימודי חטיבות	32 ש"ס		

מבנה תכנית הלימודים

מסלול הלימוד המורחב

קורסי חובה

להלן רשימת קורסי החובה ודרישות הקדם לכל קורס. רשימה זו ערוכה על פי סדר מומלץ של פריסת הקורסים על פני הסמסטרים, אך הסדר איננו בגדר חובה; כל תלמיד העונה על דרישות הקדם לקורס מסויים רשאי להירשם אליו. המגבלה היחידה על תכנית הלימודים היא החובה להשתתף בהדרכה בספרייה כבר בסמסטר הראשון ללימודים.

שם הקורס	הדרישות המוקדמות	ש"ס
שנה א'		
סמסטר א'		
מבוא למיקרו כלכלה		4
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'[1]		4
מתמטיקה לכלכלנים א'[1]		4
קורס מחוץ לחוג[2]		4
הדרכה בספרייה[3]		-

---

1 ניתן להמיר קורס זה בקורס מקביל הניתן בביה"ס למתמטיקה לפי הטבלה המפורטת בסעיף התקנון המופיע בהמשך.

2 במסגרת זו נכללים קורסי מבוא הניתנים על ידי חוגים אחרים בהיקף של 4 ש"ס לפחות. ניתן לכלול קורסים אלה במסגרת מכסת לימודי הכלכלה רק בתנאי שהם אינם מהווים חלק מחובות התלמיד במסגרת אחרת בה הוא לומד. את הקורסים מחוץ לחוג מומלץ לבחור מתוך הרשימה הבאה: (א) קורסים כלל פקולטטיים לרבות מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מבוא ללוגיקה, מבוא לפסיכולוגיה ושיטת המשפט הישראלי. (ב) קורסים בחוג למדע המדינה לרבות המערכת הפוליטית בישראל, מבוא ליחסים בינ"ל, ותולדות המחשבה המדינית. לימוד קורס אחר במסגרת זו טעון אישור מראש ממזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה.

3 בוגרי המכינה הקדם אקדמאית של אוניברסיטת ת"א, תלמידי הפקולטה למשפטים, ותלמידי ביה"ס לחינוך פטורים מהדרכה בספרייה.

שם הקורס	הדרישות המוקדמות[1]	ש"ס
שנה א'		
<u>סמסטר ב'</u>		
מבוא למאקרו כלכלה	זכאות להיבחן במבוא למיקרו כלכלה	3
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'[2]	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4
מתמטיקה לכלכלנים ב'[2]	מתמטיקה לכלכלנים א'	4
חשבונאות לכלכלנים		2
מיקרו כלכלה א'	מבוא למיקרו כלכלה בציון 70 לפחות מתמטיקה לכלכלנים א' לימוד במקביל של מתמטיקה לכלכלנים ב'	3
שנה ב'		
<u>סמסטר א'</u>		
מיקרו כלכלה ב'	מתמטיקה לכלכלנים ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א'	4
מאקרו כלכלה א'	מתמטיקה לכלכלנים ב' מבוא למאקרו כלכלה בציון 70 לפחות זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א' לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'	3
מבוא לאקונומטריקה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה א' לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ב'	4
<u>סמסטר ב'</u>		
מיקרו כלכלה ג'	מיקרו כלכלה א' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה ב'	3
מאקרו כלכלה ב'	זכאות להיבחן במאקרו כלכלה א'	3
שנה ג'		
<u>סמסטר א'</u>		
כלכלת ישראל	מיקרו כלכלה א', ו-ב' מאקרו כלכלה א' זכאות להיבחן במאקרו כלכלה ב' זכאות להיבחן במיקרו כלכלה ג'	2
סמינריון מורחב	מיקרו כלכלה ב' ו-ג' מאקרו כלכלה א' ו-ב' מבוא לאקונומטריקה[3]	4
סמינריון רגיל	קורס מקביל לסמינריון	2

ביה"ס לכלכלה

1 סטודנט זכאי להיבחן בקורס מסוים אם הוא מילא את כל דרישות הקורס ושמו מופיע ברשימת הזכאים להיבחן באותו קורס.

2 ניתן להמיר קורס זה בקורס מקביל הניתן בביה"ס למתמטיקה לפי הטבלה המפורטת בסעיף התקנון המופיע בהמשך.

3 הקורס מבוא לאקונומטריקה מחייב שימוש במחשב. ניתן לרכוש ידע בהפעלת מחשב בקורס יישומי מחשב למדה"ח, אולם קורס זה איננו בגדר חובה, ושעות הלימוד בו לא יספרו במניין השעות לתואר, ציון הקורס לא ישוקלל במסגרת ציון הגמר בכלכלה. מידע נוסף על קורס זה מפורט בפרק "קורסים כלל פקולטיים" בידיעון זה.

קורסי הבחירה

להלן רשימת קורסי הבחירה ודרישות הקדם לכל אחד מהם. מכסת שעות הבחירה המחייבת כל סטודנט היא ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתוכנית הספציפית אליה רשום הסטודנט לבין מכסת שעות החובה שנקבעה בתוכנית זו. במידה ובמהלך הלימודים חל שינוי במכסת שעות החובה בתכנית אליה רשום הסטודנט, יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת שעות הבחירה, כך שבסופו של דבר הסטודנט יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.

כדי להבטיח שכל סטודנט בביה"ס לכלכלה ילמד מספר מינימלי של קורסי בחירה בנושאים מרכזיים בכלכלה, חולקו קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה לשתי קבוצות: קבוצה א' הכוללת רשימה מצומצמת של קורסים בנושאים מרכזיים בכלכלה, וקבוצה ב' הכוללת את כל שאר קורסי הבחירה. סטודנטים במסלול הלימוד החד-חוגי צריכים ללמוד במסגרת שעות הבחירה שלהם לפחות שלושה קורסים מתוך קבוצה א', ואילו סטודנטים במסלול הלימוד הדו-חוגי צריכים ללמוד לפחות שני קורסים מתוך קבוצה א', למעט תלמידי כלכלה-משפטים המבצעים סמינר מורחב חייבים בקורס בחירה אחד מקבוצה א'.

קורסי בחירה מקבוצה א'

שם הקורס	הדרישות המוקדמות
כלכלה מוניטרית	מיקרו כלכלה א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב', מבוא לאקונומטריקה
כלכלה מוניטרית בינ"ל	מאקרו כלכלה א' ו-ב'
כלכלת אי-ודאות	מיקרו כלכלה ב', לימוד במקביל של מיקרו כלכלה ג'
מבוא לכלכלה אורבנית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מבוא לכלכלת עבודה	מיקרו כלכלה ב', מבוא לאקונומטריקה
מבוא לתורת המשחקים[1]	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מימון ציבורי	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מסחר בינ"ל ראלי	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
נושאים נבחרים בכלכלת אינפורמציה[2]	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
צמיחה כלכלית[3]	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב'

עבור תלמידי התכנית בכלכלה-משפטים ייחשב הקורס "כלכלה ומשפט" כשייך לקבוצה א'.

---

1 דרישות הקדם לקורס מבוא לתורת המשחקים הניתן ע"י פרופ' רובינשטיין בסמסטר ב' הינן לימוד במקביל של הקורסים מיקרו כלכלה ב' ומאקרו כלכלה א'.

2 מומלץ (אך לא חובה) ללמוד את הקורס מבוא לתורת המשחקים לפני שנרשמים לקורס זה.

3 דרישות הקדם לקבוצה הנתנת ע"י ד"ר דני בן דוד הינן מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב' ומבוא לאקונומטריקה.

קורסי בחירה מקבוצה ב'

שם הקורס	הדרישות המוקדמות
בחירות וכלכלה	מאקרו כלכלה א'+ב', מבוא לאקונומטריקה
בעיות נבחרות בתאוריה מיקרו כלכלית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', לימוד של מתמטיקה לכלכלנים ג' במקביל
יסודות הבנקאות	מיקרו כלכלה ב', מאקרו כלכלה א'
כלכלה אקולוגית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
כלכלה התנהגותית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
כלכלה ומשפט[1]	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית	מאקרו כלכלה א' ו-ב' ומיקרו כלכלה ב' ו-ג'
כלכלת ביטוח	מיקרו ב' ולימוד של מיקרו כלכלה ג' במקביל
כלכלת הסביבה	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
כלכלת תקשורת	מיקרו כלכלה ב' ו-ג'
מתמטיקה לכלכלנים ג'[2]	מתמטיקה לכלכלנים ב'
נושאים נבחרים במדהיח	לימוד במקביל של הקורס מיקרו כלכלה ב' ומאקרו כלכלה א'
נושאים בתורת ההחלטות	יפורסם
נושאים נבחרים במימון חברות	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
סוגיות בשיווק	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מבוא לאקונומטריקה
פירמות: בעלות ניהול שליטה	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
צדק בכלכלה: היבטים פילוסופיים	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
קורסי בחירה בכלכלת ישראל	ראה פרוט בעמוד הבא
פערים עוני וביטחון סוציאלי	לימוד של כלכלת ישראל במקביל
רפורמות מבניות במשק בישראל	מאקרו כלכלה א' ו-ב'
רציונליות בכלכלה: היבטים פילוסופיים	מיקרו כלכלה א' ו-ב'
שווקים עתידיים ואופציות	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א'
שיטות מתמטיות בכלכלה[2]	מתמטיקה לכלכלנים ג', מיקרו כלכלה א' ו-ב'
תולדות המחשבה הכלכלית	מיקרו כלכלה ב' ו-ג', מאקרו כלכלה א' ו-ב'

ביה"ס לכלכלה

קורסי החטיבה ב"נישות פורמליות לידע ולהחלטה" מוגרים כקורסי בחירה בכלכלה בקבוצה ב'. שעות הלימוד בגין קורסים אלה יילקחו בחשבון במניין השעות לתואר וכל שעת לימוד תזכה בנקודת זכות אחת בשקלול ציון הגמר. מידע מפורט על הקורסים מובא בפרק החטיבות בידיעון זה.

---

1 לתלמידי התכנית בכלכלה-משפטים יחשב הקורס כשייך לקבוצה א'.

2 הקורס מהווה דרישת קדם ללימודי התואר השני בכלכלה.

קורסי בחירה בכלכלת ישראל

קורסי הבחירה העוסקים בכלכלת ישראל שייכים כולם לקבוצה ב' של קורסי הבחירה. כדי למנוע כפילויות, חולקו הקורסים העוסקים בכלכלת ישראל לשתי קבוצות לפי הטבלה שלהלן. כל סטודנט רשאי ללמוד קורס אחד בלבד מכל קבוצה. סטודנט שלמד בעבר קורס אחד לפחות מכל קבוצה לא רשאי ללמוד קורסים נוספים.

קבוצה 1: קורסים במדיניות כלכלית וחברתית בישראל.

שם הקורס	הדרישות המוקדמות	שם המרצה
מגמות בכלכלת ישראל	מיקרו כלכלה א' ו-ב'	ד"ר י. שיינין
מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	מאקרו כלכלה א' ו-ב', מיקרו כלכלה א'	ד"ר ר. נתנזון
מדיניות פיסקלית ומוניטרית בישראל	לא נתן בתשנ"ח	ד"ר ע. לויתן

קבוצה 2: קורסים בסוגיות נבחרות בכלכלת ישראל.

שם הקורס	הדרישות המוקדמות	שם המרצה
שוק העבודה בישראל	לא נתן בתשנ"ח	ד"ר י. ארטשטיין
סוגיות בכלכלת ישראל	מאקרו כלכלה א' ו-ב', מיקרו כלכלה א'	ד"ר נ. מארק
היבטים חברתיים		
הסקטור הציבורי במשק בישראל	מאקרו כלכלה א', מיקרו כלכלה א' ו-ב'	פרופ' צ. זוסמן
כלכלת השלום במזרח התיכון*	מיקרו כלכלה א' ו-ב', מאקרו כלכלה א' ו-ב'	ד"ר א. שגיא

עבודה סמינריונית

מטרתה של עבודה סמינריונית היא לאפשר לכל סטודנט להביא לידי ביטוי את הידע שצבר במהלך לימודיו מביה"ס לכלכלה באמצעות כתיבת עבודה על נושא לפי בחירתו, תוך תיאום עם מנחה הסמינריון. המנחה ילווה את כתיבת העבודה בייעוץ והדרכה בכל שלביה. מומלץ לבחור בסמינריון העוסק בנושא שהסטודנט מביר מנסינו האישי או מקורסי בחירה שנלמדו בסמסטרים קודמים.

קיימות שתי מסגרות חלופיות לכתיבת עבודה סמינריונית: סמינריון רגיל וסמינריון מורחב שבו היקף העבודה והרמה הנדרשת יהיו מעבר לאלה הנדרשים בסמינריון הרגיל. הקצאת התלמידים בין שתי המסגרות תהייה בהתאם לזמינות ותוך התחשבות בהעדפות התלמידים במידת האפשר. סטודנט אינו רשאי להרשם ליותר מאשר סמינריון אחד בו-זמנית. לסטודנט שיחרוג מתקנה זו יבוטל אחד הסמינריונים באופן שרירותי. רשימת הסמינריונים מפורטת במערכת השעורים שמופיעה בהמשך.

* תלמידים שלמדו בעבר את הקורס סוגיות בכלכלת ישראל שנתן ע"י ד"ר אלי שגיא אינם רשאים ללמוד קורס זה.

סמינריון רגיל

- סמינריון רגיל ניתן במקביל לקורס בחירה, בהדרכתו של המרצה המעביר את קורס הבחירה.
- דרישת הקדם להשתתפות בסמינריון רגיל בו היא השתתפות במקביל, או בעבר, בקורס הבחירה המקביל. אם לא ניתן קורס בחירה מתאים במקביל לסמינריון, תהיה דרישת הקדם זהה לדרישת הקדם בסמינריון מורחב[1].
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון רגיל בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 2 ש"ס.

ביה"ס לכלכלה

סמינריון מורחב

- דרישות הקדם להשתתפות בסמינריון מורחב הן ציון עובר במיקרו כלכלה ב', ו-ג', מאקרו כלכלה א', ו-ב', ומבוא לאקונומטריקה.
- מומלץ ללמוד את קורס הבחירה העוסק בנושא הסמינריון לפני שנרשמים לסמינריון עצמו.
- משקלו של סמינריון מורחב בחישוב מכסת השעות לתואר ולחישוב ציון הגמר הוא 4 ש"ס.

הגשת עבודה סמינריונית

1. כדי להגיש עבודה סמינריונית יש להירשם לאחת המסגרות המוצעות על ידי ביה"ס לכלכלה.
2. בדרך כלל ניתן להירשם לסמינריון המתקיים בשעות החופפות לשעות של קורס אחר כיון שפרט למקרים שבהם קבע מרצה הסמינריון אחרת, לא יתקיימו במסגרת הסמינריון פגישות משותפות מלבד הפגישה הראשונה.
3. העבודה היא אישית - אין להגיש עבודות משותפות.
4. מנחה הסמינריון הוא הקובע הבלעדי של ציון העבודה.
5. אין אפשרות לערער על ציון עבודה סמינריונית לאחר שהציון דווח למזכירות.
6. שיפור הציון בעבודה סמינריונית אפשרי בהסכמת המורה, ובלבד שייעשה במסגרת לוח הזמנים המחייב ובטרם דווח הציון למזכירות. לשם כך מומלץ להגיש למנחה הסמינריון טיוטא בשלב מספיק מוקדם, כך שניתן יהיה לקבל הערות ולשפר את רמת העבודה בהתאם.
7. המועד האחרון להגשת העבודה הוא **חיום האחרון של חסמסטר** בו רשום תלמיד לסמינריון.
8. את העבודה יש להגיש **מזכירות למזכירות ביה"ס לכלכלה**. אין צורך לכרוך את העבודה. המזכירות תעביר את העבודה למנחה.
9. התלמיד ישמור עותק של עבודה סמינריונית עד לפרסום ציונו.
10. יש לגבות עבודות הנכתבות על גבי מחשב. תקלה כלשהי במחשב אובדן הקובץ לא יהוו עילה לדחיית הגשת העבודה.
11. קושי בהשגת נתונים או קביעת פגישות עם אנשים וגופים שונים לא יהווה עילה לאחור בהגשת העבודות. לכן תלמידים שנתקלים במהלך העבודה בבעיות שאינן בשליטתם (נתונים לא זמינים קושי להפגש עם אנשים מסוימים לצורך קבלת מידע, וכו') מתבקשים להתייעץ עם רכז הב.א., מוקדם ככל האפשר במהלך הסמסטר.

---

1 עבור סמינריונים העוסקים בכלכלת ישראל אשר לא מוצע להם במקביל קורס בחירה מתאים יוכל ציון עובר בקורס כלכלת ישראל להיות תחליף לדרישות הקדם.

דחיית הגשת עבודה סמינריונית בגין מילואים

סטודנט ששרת במילואים או שהיה מאושפז בבית חולים במשך למעלה משבוע במהלך הסמסטר יוכל לקבל דחיה להגשת העבודה בגובה מספר הימים במהלך הסמסטר שבהם היה בשרות מילואים או באישפוז. הדחיה תכנס לתוקף החל מתאריך הבחינה האחרונה של הסטודנט באותו סמסטר. לדוגמא, סטודנט שהיה בשרות מילואים של עשרה ימים במהלך הסמסטר יוכל להגיש את העבודה עד עשרה ימים לאחר הבחינה האחרונה שלו באותו סמסטר.

לימודי חטיבה

במסלול הלימוד המורחב, חייב כל סטודנט לכלול בתכנית הלימודים שלו לימודי חטיבות בהיקף של 32 שעות. החטיבות הן קבוצות מגובשות של קורסים בנושאים ספציפיים הנלמדים מחוץ לביה"ס לכלכלה. כל חטיבה כוללת קורסי מבוא, קורסים מתקדמים, ובחלק מן החטיבות גם סמינר. קיימים שני סוגי חטיבות: חטיבה מורחבת בהיקף של 32 שעות, וחטיבה מצומצמת בהיקף של 16-18 שעות. לכן כל סטודנט חייב לקחת חטיבה אחת מורחבת או שתי חטיבות מצומצמות.

ביה"ס לכלכלה

תכניות החטיבות מפורטות במלואן בפרק "החטיבות". להלן פרטים על מספר חטיבות שעשויות לעניין את תלמידי ביה"ס לכלכלה באופן מיוחד.

החטיבה בנדל"ן

החטיבה בנדל"ן כוללת לימודים אינטרדיסציפלינריים הקשורים לתכנון השמאות ולניהול נדל"ן. סטודנט בכלכלה שיבחר ללמוד את לימודי החטיבה בנדל"ן ויהיה מעוניין להמשיך בלימודי תעודה במסגרת התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין יהיה זכאי לפטור חלקי מהתכנית בגין לימודיו בחטיבה, וזאת בכפוף לעמידה בתנאי הקבלה לתכנית. פרטים ראה בפרק התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין.

החטיבה בגישות פורמליות לידע ולהחלטה

מטרת החטיבה היא להעניק לסטודנטים מצטיינים סביבה אקדמית שתעודד אותם למצות את יכולתם, ולהפגישם עם חומר אקדמי ברמה גבוהה העוסק בבסיס הידע של ההתנהגות האנושית.

החטיבה היא בין תחומית, ומכוונת להכשיר תלמידים מצטיינים לעיסוק מחקרי-תיאורטי וניסויי, במדעים הקוגניטיביים מחד, ובתורת המשחקים וההחלטות מאידך. הדגש יהיה על תיאוריות פורמליות של ייצוג ידע ועל ההיבטים האמפיריים שלהן. מורי החטיבה יהיו בעיקר מן החוגים לכלכלה ופסיכולוגיה, וישתתפו בה גם מורים מחוגים אחרים. קורסי החטיבה מוכרים כקורסי בחירה בכלכלה.

חטיבות מובנות

בחטיבות המובנות קיימת חפיפה בין קורסים מסויימים המהווים חלק מלימודי החטיבה לבין קורסים המוצעים על ידי ביה"ס לכלכלה. חפיפה זו גוררת שינויים בחובות הסטודנט בלימודיו בביה"ס לכלכלה כמפורט להלן.

א. החטיבה בחשבונאות והחטיבה בניהול:

תלמידי החטיבה שלמדו את הקורס "יסודות החשבונאות" במסגרת החטיבה לניהול, וקורס זה שוקלל בציון הגמר שלהם פטורים מהקורס "חשבונאות לכלכלנים" אך חייבים בתוספת קורסי בחירה בהיקף 2 ש"ס. סטודנט שמתקבל לחטיבה זו לאחר שכבר למד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים", יחוייב בתוספת קורסי בחירה בהיקף של 2 ש"ס, והקורס "חשבונאות לכלכלנים" לא יכלל במכסת הלימודים.

סטודנטים שלמדו במסגרת החטיבה את הקורס "יסודות המימון" רשאים לכלול אותו במסגרת קורסי הבחירה בכלכלה, בתנאי שקורס זה אינו מהווה חלק מחובותיהם במסגרת החטיבה. הקורס לא יוכר ביותר מ-3 ש"ס גם אם הקף השעות גדול יותר. סטודנט שכלל קורס זה במסגרת חובות החטיבה, אינו רשאי ללמוד במסגרת ביה"ס לכלכלה את קורס הבחירה "מבוא לשווקים פיננסיים".

ב. החטיבות במתמטיקה:

חטיבות מצומצמות

1. <u>תכנית א'-1</u>
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 6 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. <u>תכנית א'-2</u>
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 8 ש"ס נוספים של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. לתלמידים אלה לא ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" כחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

3. <u>תכנית ב'-1</u>
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 3 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

4. <u>תכנית ב'-2</u>
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

חטיבות מורחבות

1. <u>תכנית א'</u>
תלמידי תכנית זו חייבים ללמוד את הקורסים "חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 ו-2" ו"מבוא להסתברות" במסגרת ביה"ס למתמטיקה ופטורים מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'" ומהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'". במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 7 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס מתמטיקה לכלכלנים ג' לא ייחשב לחלק ממכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

2. <u>תכנית ב'</u>
לתלמידי תכנית זו ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" לחלק ממכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. בנוסף, פטורים תלמידי התכנית מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס "מבוא להסתברות"). במקום קורסים אלה חייב התלמיד לקחת 4 ש"ס נוספות של קורסי בחירה בביה"ס לכלכלה.

תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

מסלול הלימוד הדו-חוגי

קיימים שני מסלולים של לימודים דו-חוגיים: המסלול הרגיל והמסלול המובנה. סטודנט שבחר במסלול הלימודים הדו-חוגי הרגיל, ילמד לקראת תואר ראשון הן בביה"ס לכלכלה והן בחוג אחר שבחר, והוא יהיה כפוף בנפרד לחובות הלימודים של כל אחד משני החוגים. סטודנט שבחר במסלול הלימודים המובנה ילמד בתכנית שנקבעה במשותף על ידי שני החוגים המרכיבים את המסגרת. התוכניות הקיימות הינן: כלכלה-חשבונאות, כלכלה-ניהול, כלכלה-מדעי המחשב, כלכלה-סטטיסטיקה, כלכלה-מתמטיקה, וכלכלה-משפטים. חובות הסטודנט בכל אחד מהמסלולים מפורטות להלן.

ביה"ס לכלכלה

תכנית הלימודים במסלול הדו-חוגי הרגיל[1]

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 60 ש"ס בביה"ס לכלכלה, כאשר קורסי החובה זהים לאלה שפורטו עבור מסלול הלימוד המורחב וכפופים לאותן דרישות קדם, למעט חובת "קורס מחוץ לחוג" שאינה חלה על תלמידי התכנית הדו-חוגית. תלמידי התכנית אינם רשאים ללמוד במסגרת לימודי החוג השני שלהם קורסים שהוגדרו כחופפים לקורסי החובה בכלכלה והם יקבלו פטור בגין קורסים כאלה. יתר על כן, התלמידים אינם חייבים ללמוד קורסי בחירה נוספים במקום השעות מהן קיבלו פטור ובלבד שהיקף לימודיהם בביה"ס לכלכלה לא יהיה פחות מאשר 56 ש"ס.

תכניות הלימודים במסלול המובנה[2]

א. כלכלה-חשבונאות

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 60 ש"ס בביה"ס לכלכלה, כאשר קורסי החובה זהים לאלה שפורטו עבור מסלול הלימוד המורחב וכפופים לאותן דרישות הקדם, למעט קורסי החובה "חשבונאות לכלכלנים", ו"שיעור מחוץ לחוג" שמהם תלמידי התכנית פטורים. תלמידי התוכנית מנועים מהשתתפות בקורסי בחירה בכלכלה כגון "מבוא לשווקים פיננסיים" אשר חופפים בצורה משמעותית לקורסי חובה שניתנים במסגרת לימודי חשבונאות. על התלמיד לעקוב אחרי ההגבלות המפורטות ברשימת קורסי הבחירה המתפרסמות בידיעון.

---

1 סטודנטים הלומדים בתכנית הדו-חוגית בכלכלה ופסיכולוגיה ילמדו את הקורסים "מבוא לסטטיסטיקה א' ו-ב'" בחוג לפסיכולוגיה ויהיו פטורים מן הקורסים המקבילים בביה"ס לכלכלה. התלמידים אינם חייבים בהשלמת שעות תמורת הקורסים האמורים.

2 בתכניות המובנות למעט כלכלה-ניהול, וכלכלה-חשבונאות ניתן ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" כקורס בחירה בקבוצה ב'.

ב. כלכלה-ניהול

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 61 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפרוט הבא:

<u>תכנית הלימודים בכלכלה</u>

מבוא למיקרו לכלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ג'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה[1]	4	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה[2]	14/12	ש"ס

---

1 הקורס סטטיסטיקה במינהל עסקים מהווה תחליף לדרישת הקדם "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'".

2 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורסי בחירה בכלכלה כגון "מבוא לשווקים פיננסיים" אשר חופפים בצורה משמעותית קורסי חובה שנתנים במסגרת לימודי הניהול. על התלמיד לעקוב אחר ההגבלות המפורטות ברשימת קורסי הבחירה המתפרסמת בידיעון.

ג. כלכלה-מדעי המחשב

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 49 ש"ס בביה"ס לכלכלה, לפי הפרוט הבא:

ביה"ס לכלכלה

תכנית הלימודים בכלכלה

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה[1]	4	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה[2]	18/16	ש"ס

ד. כלכלה-סטטיסטיקה וחקר ביצועים

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 48 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפרוט הבא:

תכנית הלימודים בכלכלה

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו-כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו-כלכלה ב'	3	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה[3]	21/19	ש"ס

---

1 הקורס "הסתברות וסטטיסטיקה" בביה"ס למתמטיקה מהווה תחליף לדרישות הקדם "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'" ו"מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'".

2 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורסים "מתמטיקה לכלכלנים ג'" ו"שיטות מתמטיות בכלכלה", אך רשאים ללמוד במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' את הקורס "חשבונאות לכלכלנים". ואחד מקורסי המבואות הניתנים בפקולטה למדעי החברה, לרבות "המערכת הפוליטית בישראל", "מבוא ליחסים הבינלאומיים", "מבוא לממשל", "מבוא למינהל הציבורי", "מבוא לסוציולוגיה", "מבוא לאנתרופולוגיה", "מבוא לפסיכולוגיה", "שיטת המשפט הישראלי" ו"מבוא ללוגיקה". לימוד קורס אחר במסגרת זו טעון אישור מראש ממזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה. לצורך חישוב מכסת שעות הבחירה והשקלול בציון הגמר ינתן עבור קורס בחירה זיכוי בהיקף של לא יותר מ-3 ש"ס, גם אם היקף שעות הלימוד בו גדול יותר.

3 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" ו"שיטות מתמטיות בכלכלה", אך רשאים ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב'.

ה. כלכלה-מתמטיקה

תלמידי תכנית זו חייבים בלימודים בהיקף של 46 ש"ס בביה"ס לכלכלה לפי הפרוט הבא:

<u>תכנית הלימודים בכלכלה</u>

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה[2]	4	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
סמינריון	2/4	ש"ס
קורסי בחירה[1]	15/13	ש"ס

ו. תכנית לימודים משולבת - במשפטים (L.L.B) ובכלכלה (תעודה שלאחר תואר)

תכנית זו מיועדת לתלמידי הפקולטה למשפטים שמעוניינים לרכוש גם תואר ראשון בכלכלה. שילוב של שני תחומים אלה יתרום לתלמידים המבקשים הכשרה מקצועית בתחום המשפט העסקי ויקנה להם כלים מתאימים לניתוח כלכלי של בעיות משפטיות. עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובביה"ס לכלכלה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר משפטים" (L.L.B) ולתעודה בכלכלה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי כלכלה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים". בוגרי התכנית יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בתחום המשפט והכלכלה במסגרת תכנית משותפת לתואר שני הקיימת באוניברסיטת תל-אביב. (תלמידים המעוניינים בכך יוכלו כמובן להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחד משני התחומים בנפרד).

תלמידי התכנית ילמדו במסגרת ביה"ס לכלכלה 54 ש"ס, לפי הפרוט שלהלן בנוסף ללימודיהם <u>הרגילים</u> (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. עומס הלימודים הרב על תלמידי התכנית מחייב, למעשה, ניצול עונת לימודי הקיץ בביה"ס לכלכלה, שבה מוצעים באמור כל קורסי החובה ומבחר רחב של קורסי בחירה וסמינריונים.

---

1 תלמידי התכנית מנועים מהשתתפות בקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'", ו"שיטות מתמטיות בכלכלה" אך רשאים ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב'.

2 לתלמידים שלמדו את הקורס "תיאוריה סטטיסטית", מומלץ ללמוד את הקורס "רגרסיה" בחוג לסטטיסטיקה במקום הקורס "מבוא לאקונומטריקה" בביה"ס לכלכלה.

תכנית הלימודים בכלכלה

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
מבוא לאקונומטריקה	4	ש"ס
סמינריון[1]	2/4	ש"ס
קורסי בחירה[2]	7/5	ש"ס

ביה"ס לכלכלה

אופן שקלול ציון הגמר

1. ניתן להגיש בקשה לציון גמר רק לאחר שכל הציונים עודכנו במחשב.
2. כיוון שקיימים הבדלים בין תכניות לימוד שונות (הן במכסה הכוללת של שעות לימוד והן במכסת קורסי החובה), תקבע מכסת השעות של קורסי הבחירה שמחייבת כל סטודנט לפי ההפרש בין מכסת השעות הכוללת בתכנית הספציפית אליה הוא רשום לבין מכסת השעות של קורסי החובה שנקבעה בתכנית זו. במידה ובמהלך הלימודים חל שינוי במכסת השעות של קורסי החובה בתכנית אליה רשום הסטודנט, יחול אוטומטית שינוי מפצה במכסת השעות של קורסי הבחירה בה חייב הסטודנט, כך שבסופו של דבר הסטודנט יעמוד במכסת השעות הכוללת שנקבעה עבור התכנית אליה הוא רשום.
3. הידיעון המחייב לצורך קביעת מכסת השעות בכלכלה הוא הידיעון שהתפרסם בשנת הלימודים בה החל הסטודנט את לימודיו בביה"ס לכלכלה.

לא נתן לסיים לימודים ללא השלמת כל מכסת השעות

לצורך שקלול ציון גמר יש לוודא שברשומת הציונים בכלכלה מופיעים רק קורסים האמורים להשתקלל בציון הגמר בכלכלה. כאשר יש קורסים עודפים או חסרים, יש לפנות למזכירות הסטודנטים של ביה"ס לכלכלה.

---

1 סטודנט שיבחר לעשות סמינריון מורחב יהיה חייב בקורס בחירה אחד מקבוצה א'.

2 הקורס כלכלה ומשפט ייחשב עבור תלמידי התכנית כשייך לקבוצה א'. במסגרת קורסי הבחירה מקבוצה ב' רשאים תלמידי התכנית ללמוד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים".

שקלול הציונים במסגרת ציון הגמר יעשה לפי המפתח הבא, והוא מתאים לתלמידי ביה"ס לכלכלה בכל המסגרות:

1. מבוא למיקרו כלכלה	4	נקודות
2. מבוא למאקרו כלכלה	3	נקודות
3. מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
4. מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	נקודות
5. מתמטיקה לכלכלנים א'	4	נקודות
6. מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	נקודות
7. מיקרו כלכלה א'	3	נקודות
8. מיקרו כלכלה ב'	4	נקודות
9. מיקרו כלכלה ג'	3	נקודות
10. מאקרו כלכלה א'	3	נקודות
11. מאקרו כלכלה ב'	3	נקודות
12. כלכלת ישראל	2	נקודות
13. מבוא לאקונומטריקה	4	נקודות
14. חשבונאות לכלכלנים	2	נקודה
15. סמינריון[1]	4/2	נקודות
16. מבוא מחוץ לחוג	3	נקודות
17. קורסי בחירה[2]		*נקודה אחת לכל ש"ש*

לנוחיות התלמידים חובר דף הסבר יאיך בודקים סיום לימודים". דף זה נמצא לחלוקה על הדלפק שבין קומה 7 לקומה 8.

---

1 סמינריון רגיל מזכה את הסטודנט ב-2 נקודות, ואילו סמינריון מורחב מזכה את הסטודנט ב-4 נקודות.

2 הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" נחשב ל-3 ש"ס בשקלול ציון הגמר ובמניין השעות לתואר לתלמידי התוכנית כלכלה-ניהול נחשב הקורס כ-4 ש"ס במניין השעות לתואר. לצורך קביעת שכר לימוד, יחשב הקורס כבן 4 ש"ס לכל הסטודנטים.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

ביה"ס לכלכלה

ביה"ס לכלכלה מציע למספר מצומצם של סטודנטים שסיימו בהצטיינות את השנתיים הראשונות ללמודי התואר הראשון, להמשיך לתואר שני במסלול מיוחד. סטודנטים שיתקבלו למסלול זה, יוזמנו להצטרף לתכנית המחקרית של התואר השני בשנה השלישית ללימודיהם כאשר במקביל הם משלימים את כל חובותיהם לתואר ראשון. מועמדים למסלול המיוחד יבחרו מתוך בעלי הציון הממוצע הגבוה ביותר בקורסים הבאים:

- מבוא למיקרו כלכלה ומבוא למאקרו כלכלה
- מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א' ו-ב'
- מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'
- מיקרו כלכלה א', ב' ו-ג'
- מאקרו כלכלה א' ו-ב'
- מבוא לאקונומטריקה

סטודנטים שמעוניינים להצטרף למסלול המיוחד לתואר השני צריכים לפנות למזכירות תואר שני בכלכלה במהלך סמסטר ב' של שנת הלימודים.

תלמידי המסלול המיוחד ילמדו בשנה השלישית ללימודיהם את הקורסים הבאים:

א. <u>השלמת קורסי תואר ראשון</u>
- כלכלת ישראל
- מתמטיקה לכלכלנים ג'
- שיטות מתמטיות בכלכלה
- קורסי בחירה בהתאם למסלול הלימוד
- עבודה סמינריונית

ב. <u>קורסי חובה של התכנית המחקרית של התואר השני</u>
- תאוריה מיקרו כלכלה א' ו-ב'
- תאוריה מאקרו כלכלה א' ו-ב'
- אקונומטריקה א' ו-ב'

בשנה השנייה ללמודי התואר השני ישלימו תלמידי המסלול המיוחד קורסים בהתאם לתכנית המחקרית של התואר השני. במכסת שעות הבחירה לתואר הראשון ייכללו הקורסים הבאים:

- מתמטיקה לכלכלנים ג'	3	ש"ס
- שיטות מתמטיות בכלכלה	3	ש"ס
- קורסים מתכנית התואר השני	9	ש"ס (לכל היותר)

לצורך חישוב מכסת השעות בתואר השני יובאו בחשבון קורסים שנכללו במניין השעות של התואר הראשון אך ציוניהם לא ישוקללו בציון הגמר של התואר השני. כמו כן, יחוייב כל סטודנט בתכנית בקריאה מודרכת בהיקף 4 ש"ס בהדרכת מרצים מביה"ס לכלכלה. הפטור הגלום במסלול זה מקיף איפוא 5 ש"ס, והוא מותנה בהשלמת לימודי התואר השני במסלול המחקרי.
תלמידי התכנית יכולים לעבור לתכנית המוסמך בכלכלה (התכנית הלא מחקרית) בכל שלב של לימודיהם. מעבר זה יחייב אותם בהשלמת 5 ש"ס מתכנית המוסמך בכלכלה.

החטיבות בכלכלה

ביה"ס לכלכלה מציע שתי תכניות של לימודי חטיבה מורחבת בנות 32 ש"ס, האחת מיועדת לתלמידי החוג למתמטיקה והשניה מיועדת לתלמידי חוגים אחרים. קבלה לשתי התכניות מותנית בעמידה בתנאי הקבלה של ביה"ס לכלכלה. דרישות הקדם החלות על תלמידי החטיבות זהות לאלה החלות על תלמידי ביה"ס לכלכלה.

א. חטיבת לימודים מורחבת בכלכלה לתלמידי מתמטיקה*

החטיבה כוללת קורסי חובה בהיקף של 19 ש"ס וקורסי בחירה בהיקף של 7 ש"ס. סטודנטים שסיימו חטיבה זו יוכלו להמשיך בלימודי התואר השני בכלכלה ללא צורך בקורסי השלמה כלשהם.

תוכנית הלימודים

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס
כלכלת ישראל	2	ש"ס
קורסי בחירה	7	ש"ס

ב. חטיבה מורחבת בכלכלה

החטיבה כוללת קורסי חובה בהיקף של 21 ש"ס וקורסי בחירה בהיקף של 11 ש"ס.

קורסי חובה

מבוא למיקרו כלכלה	4	ש"ס
מבוא למאקרו כלכלה	3	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים א'	4	ש"ס
מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה א'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה א'	3	ש"ס

קורסי בחירה

מיקרו כלכלה ב'	4	ש"ס
מיקרו כלכלה ג'	3	ש"ס
מאקרו כלכלה ב'	3	ש"ס

קורסי בחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה בכפוף למילוי דרישות הקדם של הקורסים הנבחרים.

---

* בקשות להתקבל לחטיבה ניתן לקבל במזכירות הפקולטה למדעי החברה, חדר 311.

תקנות

קורסים חופפים

ביה"ס לכלכלה

סטודנט הלומד במסגרת לימודי חטיבה קורס שהוגדר כחופף לאחד מקורסי החובה בכלכלה פטור מקורס חובה זה ואינו רשאי ללומדו. מי שקיבל פטור כזה חייב ללמוד קורסי בחירה נוספים בהיקף השווה למספר השעות מהן קיבל את הפטור.

להלן רשימה חלקית של קורסים שהוגדרו כחופפים:

שם הקורס*	המסגרת בה נלמד הקורס	הקורס החופף בביה"ס לכלכלה	זכוי השעות לתואר
אלגברה לינארית 1	ביה"ס למתמטיקה	מתמטיקה לכלכלנים ג'	3
יסודות המימון	הפקולטה לניהול	מבוא לשווקים פיננסיים	3
יסודות החשבונאות	הפקולטה לניהול	חשבונאות לכלכלנים	2
סוציולוגיה ארגונית	הפקולטה לניהול	מבוא לסוציולוגיה	3
רגרסיה	ביה"ס למתמטיקה	מבוא לאקונומטריקה	3
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4
סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'	החוג לפסיכולוגיה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4

קורסים חופפים מביה"ס למתמטיקה

חלק מקורסי החובה בביה"ס למתמטיקה באוניברסיטת תל-אביב מקבילים בתוכנם לקורסי החובה במתמטיקה וסטטיסטיקה הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה. לכן, החל מסמסטר א' תשנ"ז סטודנטים המעוניינים בכך רשאים ללמוד קורסים אלה במקום הקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, כאשר הציונים שיושגו בקורסים אלה ישוקללו במסגרת ציון הגמר בכלכלה. כיוון שבדרך כלל הקורסים בביה"ס למתמטיקה קשים יותר מהקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס לכלכלה, מומלצים קורסים אלה רק לסטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודים גבוהים בכלכלה. כדי להקל על סטודנטים שבחרו ללמוד קורסי מתמטיקה וסטטיסטיקה במסגרת ביה"ס למתמטיקה אך השיגו בהם ציונים נמוכים, יתאפשר להם (אם הם מעוניינים בכך) להיבחן בקורסים המקבילים הניתנים במסגרת ביה"ס בכלכלה ולשקלל את הציון שיקבלו במסגרת ציון הגמר שלהם במקום הציון שהושג בקורס בביה"ס למתמטיקה.

---

* אם יחולו שינויים בהיקף הקורס ישונה זיכוי השעות בהתאם.

הזיכוי בגין קורסי החובה האמורים יעשה לפי המפתח הבא:

הקורס בביה"ס למתמטיקה	הקורס המקביל בביה"ס לכלכלה	זיכוי במניין השעות לתואר	משקל לצורך שקלול ציון הגמר בכלכלה
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	מתמטיקה לכלכלנים א'	5	5
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	מתמטיקה לכלכלנים ב'	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 1	מתמטיקה לכלכלנים א'	5	5
חשבון אינפיניטסימלי 2	מתמטיקה לכלכלנים ב'	5	5
הסתברות לדו-חוגי	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	4
מבוא להסתברות	סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	4
מבוא לסטטיסטיקה	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	4
הסתברות וסטטיסטיקה לדו-חוגי	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב'	4	4

סטודנטים שהחלו לימודיהם בביה"ס לכלכלה לפני שנה"ל תשנ"ז ולמדו את הקורס חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1 וחשבון אינפיניטסימלי 1 רשאים להעביר את הציון לביה"ס לכלכלה והם יקבלו זיכוי של 6 שעות במניין השעות לתואר וציונם יקבל משקל של 6 שעות לצורך השקלול בציון הגמר בכלכלה.

רישום לקורסים

סטודנט שבמהלך לימודיו בביה"ס לכלכלה צבר יותר משני ציוני 250 בגין קורסי בחירה וסמינריונים, לא יוכל לסיים את לימודיו בביה"ס לכלכלה, אלא אם כן מתקיימים התנאים הבאים:

א. הסטודנט נרשם מחדש לאותו הקורס או הסמינריון שבגינו נרשם הציון 250 כבר בסמסטר הראשון שבו הם מוצעים פעם נוספת וקיבל בגינם ציון סופי.

ב. כאשר הקורס או הסמינריון שבגינם נרשם הציון 250 אינם מוצעים פעם נוספת, יוכל הסטודנט לפנות לראש תוכנית ה-B.A. בבקשה להרשם לקורס או סמינריון חלופיים. אם הבקשה אושרה, והסטודנט סיים בהצלחה את הקורס או הסמינריון החלופיים זנרשם לו עבורם ציון סופי, אזי לא ילקח בחשבון ציון ה-250 המקורי.

עמידה בדרישות קדם:

דרישות הקדם להרשמה לקורסים נקבעו לאחר מחשבה ארוכה ושיקול דעת, ומטרתן להבטיח שסטודנטים אכן שולטים בחומר שעליו מתבסס הקורס אליו הם מבקשים להרשם. ללא עמידה בדרישות הקדם אין אפשרות להצליח בלימודים, ולכן לא יאושרו בקשות להרשמה חריגה.

סטודנט אינו רשאי להירשם לקורס אם אינו עומד בדרישות הקדם לאותו קורס. בכל מקרה בו יימצא שהסטודנט אינו עונה על הדרישות יבוטל הרישום לקורס רטרואקטיבית.

יוצאי הדופן היחידים לענין זה הם סטודנטים שממוצע ציוניהם הוא לפחות 85 והם נמצאים בסמסטר האחרון ללימודיהם בביה"ס לכלכלה. סטודנטים כאלו יכולים להגיש למזכירות ביה"ס בקשה ללמוד:

1. כלכלת ישראל ללא זכאות במיקרו כלכלה ג'.
2. סמינריון מורחב ללא ציון עובר באקונומטריקה או מיקרו כלכלה ג' או מאקרו כלכלה ב'.

סדר הרישום

התור לרישום בכל סמסטר יקבע לפי סדר אלפביתי של שמות המשפחה, כאשר התור יקבע בצורה אחידה לכל הסטודנטים בכל שנות הלימוד. כדי להבטיח שיוויון הזדמנויות, חולקו אותיות האלף בית ל-6 קבוצות כאשר בכל סמסטר ישתנה סדר הרישום בין הקבוצות השונות במחזורים בני 3 שנים, כך שעל פני כל מחזור, יהיה כל סטודנט פעם אחת ראשון, פעם אחת שני, פעם אחת שלישי, וכן הלאה.

סדר הרישום ל-3 השנים הקרובות יהיה כדלקמן:

סמסטר	קבוצה ראשונה	קבוצה שניה	קבוצה שלישית	קבוצה רביעית	קבוצה חמישית	קבוצה שישית
סמסטר א' תשנ"ח	ס - ק	ר - ת	א - ב	ג - ו	ז - כ	ל - נ
סמסטר ב' תשנ"ח	ג - ו	ז - כ	ל - נ	ס - ק	ר - ת	א - ב
סמסטר א' תשנ"ט	ל - נ	ס - ק	ר - ת	א - ב	ג - ו	ז - כ
סמסטר ב' תשנ"ט	א - ב	ג - ו	ז - כ	ל - נ	ס - ק	ר - ת
סמסטר א' תש"ס	ר - ת	א-ב	ג - ו	ז - כ	ל - נ	ס - ק
סמסטר ב' תש"ס	ז - כ	ל - נ	ס - ק	ר - ת	א - ב	ג - ו

רישום מאוחר

הרישום המאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל סטודנט רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו. התור ברישום המאוחר יהיה זהה לתור הרישום הרגיל.

רישום לעונת לימודי הקיץ

בקיץ יהיה סדר האותיות הפוך לזה שהיה בתוקף בסמסטר ב' של אותה שנה וזאת על מנת להקל על סטודנטים שהיו בסוף התור בסמסטר ב'.

בחינות

בקורס בחירה הניתן על ידי מורים שונים חייב התלמיד לענות על השאלון של המרצה אשר לקבוצתו היה רשום, אלא אם כן נאמר בפירוש אחרת.

מועד ב' מיוחד במבוא למיקרו כלכלה

לפי תקנון האוניברסיטה מתקיים מועד ב' בכל קורס החוזר מידי סמסטר בתום הסמסטר העוקב. באופן יוצא מן הכלל יתקיים מועד ב' בקורס מבוא למיקרו כלכלה הניתן בסמסטר הראשון של השנה במהלך החופשה שבין הסמסטר הראשון והשני.
סטודנטים הרשומים לקורס זה בעונת לימודי קיץ תשנ"ז רשאים להיבחן בגין רישום זה גם במועד המיוחד הנ"ל. סטודנטים הרשומים לקורס זה בסמסטר א' תשנ"ח רשאים להיבחן בשני המועדים שיתקיימו בתום סמסטר א' וגם במועד שיתקיים בתום סמסטר ב' (כלומר, שתי קבוצות הסטודנטים יוכלו להיבחן בשלושה מועדים עוקבים בגין רישום אחד).
כאמור זהו הקורס היחיד לגביו אושרה בחינה מיוחדת.

צילום מחברות בחינות

ניתן לקבל צילום מחברת בחינה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'. מומלץ לתלמיד המתכוון לערער על ציון בחינה להיעזר בצילום מחברת הבחינה לביסוס הערעור.

הדרכה בספרייה

כל סטודנט חייב לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות לסטודנט מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים, סידורם על המדף וסיור בספרייה. על כל סטודנט להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על הסטודנט להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון). במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

קורסים מצולמים בוידאו - פרסום בידיעון

במסגרת "פרוייקט צילום קורסים בוידאו" בחסות דיקאנט הסטודנטים צולמו הקורסים הבאים:

- מבוא למיקרו כלכלה (גב' רונית מלומד) - צולם בתשנ"ה.
- מבוא למאקרו כלכלה (גב' גליה עופר) - צולם בתשנ"ו.
- מיקרו כלכלה א' (ד"ר יצחק אורון) - צולם בתשנ"ה.
- מיקרו כלכלה ב' (דיר יוסי שפיגל) - צולם בתשנ"ו.
- מיקרו כלכלה ג' (ד"ר אלי שגיא) - צולם בתשנ"ה.
- מבוא לאקונומטריקה (פרופ' גדעון פישלזון ז"ל) - צולם בתשנ"ה
- מאקרו כלכלה א' (פרופ' ליאו ליידרמן) - צולם בתשנ"ו.
- מאקרו כלכלה ב' (פרופ' ליאו ליידרמן) - צולם בתשמ"ו.

הקלטות נמצאות באגף האור-קולי של ספריית מדעי החברה, וניתן להעזר בהן לצורך לימוד הקורסים הנ"ל. עם זאת יש לשים לב לשינויים ועדכונים שוטפים בחומר הנלמד שאינם באים לידי ביטוי בחומר המצולם בוידאו.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

מבוא למיקרו כלכלה

ביה"ס לכלכלה

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד, ולהציג את עקרונות התיאוריה הכלכלית ויסודות שיטת הניתוח הכלכלית בתחומי המיקרו כלכלה. הנושאים הנדונים במסגרת קורס זה כוללים: בעיית המחסור; גבול אפשרויות הייצור; יעילות בהקצאת גורמי הייצור; ביקוש והיצע למוצרים ולגורמי ייצור; שיווי משקל חלקי ושיווי משקל כללי בתחרות משוכללת; התערבות הממשלה בשווקים - אמצעים והשלכות.

מבוא למאקרו כלכלה

הקורס מיועד להקנות מושגי יסוד ועקרונות התיאוריה הקיינסיאנית בתחומי המאקרו כלכלה. הנושאים הנדונים במסגרת קורס זה כוללים: מושגי יסוד; חשבונאות לאומית; פונקציית התצרוכת ופונקציית ההשקעה המצרפיות; שיווי משקל בשוק הסחורות; מכפיל ההכנסה הלאומית; אבטלה קיינסיאנית; מדיניות פיסקאלית; המערכת המוניטרית - כסף ומערכת הבנקים המרכזיים; שוק הכסף; מדיניות מוניטרית ומדיניות משלבת; משק פתוח - מאזן תשלומים, שוק מטבע חוץ ושוק הסחורות; מדיניות כלכלית במשק פתוח.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'

הקורס מתמקד במושגי יסוד בסטטיסטיקה תיאורית, לרבות ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-ממדיות ודו-ממדיות, מתאם ורגרסיה.

מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'

הקורס מתמקד בבעיות הבאות: בעית האמידה (נקודתית ורווח סמך), בדיקת השערות (רמת מובהקות ועוצמה), התפלגויות ואומדני נראות מכסימליים, מבחן יחס הנראות.

מתמטיקה לכלכלנים א'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. מושגי יסוד בתורת הקבוצות, הקבוצה והפונקציה.
2. סדרות ממשיות, מושג הגבול, טורים וחסמים.
3. פונקציות עם משתנה אחד: ריציפות, מקסימה ומינימה, גרפים.
4. פונקציות גזירות, משפט ערך הביניים, כללי גזירה (להתרכז בפולינומים פונקציות מעריכיות ולוגריתמיות).
5. פונקציות גזירות: מקסימום ומינימום, נקודות פיתול, נגזרת מסדר שני, פונקציות קמורות וקעורות (רק למשתנה אחד).
6. פונקציות של שני משתנים: ריציפות, נגזרות חלקיות, מושג הדיפרנציאל.
7. מקסימיזציה תחת אילוצים (פונקציות של שני משתנים בלבד).

מתמטיקה לכלכלנים ב'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. פונקציות של מספר משתנים (בעיקר שני משתנים): ריציפות, נגזרות חלקיות, נגזרות מסדר גבוה, מושג הדיפרנציאל ומושג הגרדיינט, משפט הפונקציות הסתומות, פיתוח טיילור (לשני משתנים בלבד).
2. מקסימום ומינימום, מקסימיזציה של פונקציות (שני משתנים) על מלבן, מקסימום עם אילוצים והשמוש בכופלי לגרנג'.
3. האינטגרל המסויים, הפונקציה הקדומה והקשר ביניהם.
4. אינטגרלים כפולים על תחומים מלבניים, חשוב אינטגרל כפול והחלפת סדר האינטגרציה, מושג היעקוביאן, אפליקציה לפונקציות התפלגות (דו-ממדיות).

חשבונאות לכלכלנים

הקורס עוסק בנושאים הבאים: רווח כלכלי מול רווח חשבונאי. העקרונות החשבונאיים הבסיסיים. דו"ח רווח והפסד, מאזן ודו"ח על שינויים בהון. תיאום הדו"חות החשבונאיים לאינפלציה (נילוי דעת 36 ו-50). דו"ח על תזרימי המזומנים (גילוי דעת 51). ערך נכסי מול ערך כלכלי של חברה. מקורות המימון העיקריים של הפירמה: *מניה מניות, אגרות וכתבי אופציה. מאזני הצמדה. יחסים פיננסיים: רזזוחיות, נזילות, מנוף פיננסי ויעילות תפעולית.* תמחיר תרומה מול תמחיר ספינה. תמחיר תקן וניתוחי סטיות. ניתוח נקודת האיזון הכלכלית.

מיקרו כלכלה א'

הקורס עוסק בנושאים מרכזיים בתורת הצרכן, ומטרתו היא לנתח את תהליך קבלת ההחלטות של הצרכן (מה לקנות, כמה לקנות, מתי לקנות). לשם כך יוגדרו מושגי יסוד כגון: *העדפות, פונקציית תועלת, עקומות אדישות* ומגבלת תקציב, ויוצגו טכניקות ניתוח (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גרפים, העדפה נגלית). חלקו המרכזי יוקדש לניתוח הביקוש של הצרכן למוצרים במצבים שונים. בהמשך הקורס יעשה שימוש בכלים שהוצגו כדי לבחון מגוון בעיות בקבלת החלטות: היצע עבודה, תצרוכת על-פני זמן, וקבלת החלטות בתנאי אי-ודאות.

מיקרו כלכלה ב'

הקורס מתרכז בנושאים מרכזיים בתורת היצרן, ומטרתו היא לבחון את שתי הבעיות העקריות העומדות בפני *היצרן: (1) איך לייצר; (2) כמה לייצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר.* לשם כך יוגדרו מושגי יסוד בתורת היצרן (כגון פונקציית יצור, פונקציית הוצאות, ועלות שולית) ויוצגו טכניקות בסיסיות לפתרון בעיית היצרן (כגון מקסימיזציה תחת אילוצים, ניתוח באמצעות גראפים, העדפה נגלית, וכלים מתורת המשחקים). חלקו הראשון של הקורס יוקדש לבחינת השאלה איך לייצר. במהלך פגישות אלה תבחן השאלה כיצד מוצא היצרן את הדרך הזולה ביותר ליצור תפוקה נתונה. חלקו השני והמרכזי של הקורס יוקדש לשאלה כמה ליצר ואיזה מחיר לגבות עבור המוצר. כדי *לענות על שאלה זאת תעשה הבחנה בין מבנהי שוקים שונים בהם עשוי היצרן לפעול:* תחרות משוכללת, מונפול, קרטל ותחרות בין מעטים. עבור כל מבנה שוק תפתר בעיית היצרן ויבחן שווי המשקל שישרור בשוק.

מיקרו כלכלה ג'

הקורס עוסק בבעיות הנרוכות בהקצאת *משאבים מנכלים העומדים לרשותו של משק.* בקודש *מוצעת* הגדרה ליעילות כלכלית, מוצגים תבחינים (קריטריונים) להערכת יעילות, ותבחינים אלה משמשים לצורך הערכת יעילותם של מנגנוני הקצאה שונים, ובפרט, מנגנוני השוק. יעילותו של מנגנון השוק התחרותי מוצגת באמצעות משפטי הרווחה של תורת הכלכלה, ובאמצעות הצגת העיוותים הנגרמים על-ידי מנגנונים בלתי תחרותיים או על-ידי התערבות במנגון התחרותי. כמו כן, נבחנת הסתייגויות ממשפטי הרווחה ומוצגים מצבי כשל שוק, המצביעים על הסיבות בהן מנגנון השוק אינו מצליח להביא ליעילות בהקצאת המשאבים.

מאקרו כלכלה א'-ב'

קודש זה עוסק בנושאים הבאים:

1. יסודות הניתוח המאקרו-כלכלי, שוק המוצרים - תצרוכת, השקעה; שוק העבודה; ושוק הכסף (ורגשו היבטים דינמיים).
2. ניתוח שיווי משקל כללי בו נקבעים משתנים מרכזיים כגון שער הריבית, השכר הראלי, התוצר והתעסוקה.
3. ניתוח המשק הפתוח ומשטרי שערי חליפין שונים.
4. *ההשפעות המאקרו-כלכליות של מדיניות פיסקלית ומוניטרית.*
5. ניתוח תהליכי אינפלציה ותכניות ייצוב; אבטלה; צמיחה.
6. משק פתוח: קביעת שער החליפין ומאזן התשלומים.

מבוא לאקונומטריקה

קורס זה עוסק בנושאים הבאים: רגרסיה פשוטה, רגרסיה רבת משתנים, מבחני השערות וחווי רגרסיה רבת משתנים, דיון בבעיות הנובעות ממתאם סדרתי, שונות משתנה מולטיקוליניאריות, מודלים סימולטניים, בעיות זהוי ונראות מקסימאלית.

ביה"ס לכלכלה

כלכלת ישראל

מטרת הקורס להקנות לתלמיד ידע בסיסי על הבעיות המרכזיות של כלכלת ישראל, וכושר לנתח באופן עצמאי, בעיות אלה: צמיחה כלכלית, גורמי הייצור, בעיות מאזן התשלומים, השפעתו של הסקטור הציבורי על המשק, התהליך האינפלציוני, מדיניות מוניטרית ופיסקלית, שוק החוץ.

קורסי בחירה

בחירות וגלובליזציה

הקורס מתחלק ל-2 חלקים. חלק הראשון יעסוק ביחסים בין בחירות וכלכלה. נדון בהשפעת משתנים כלכליים על תוצאות הבחירות והתמריצים שזה יוצר לפוליטיקאים. נבחן שאלות אלה תוך שימוש בנתונים על מדינות OECD. בחלק השני של הקורס נדון ביחסים ההדדים שבין המערכת הפוליטית וכלכלה. למשל, נדון בנושאים הבאים: (1) גודל הממשלה, (2) גדל הערעון בתקציב הממשלה, (3) עצמאות הבנק המרכזי ומדיניות מוניטרית, (4) תוכניות יצוב כלכלי, (5) יציבות פוליטית וגידול כלכלי, (6) מגבלות על תנועות הון, ו-(7) מדיניות על הרכבת קואליציה.

בעיות נבחרות בתאוריה מיקרו כלכלית

קורס זה עוסק, בין השאר, בבעיות הבאות:

תורת הצרכן: פונקצית התועלת העקיפה, פונקציית ההוצאות, נוסחאות היקס-סלוצקי. שנאת סיכון וגידול בשנאת הסיכון.

תורת היצרן: פונקצית העלות, ביקוש לגורמי, גמישות התחלופה, חלוקה פונקציונלית של ההכנסה. עקרון לה-שטלייה.

יסודות תגנקאות

הקורס יעסוק בנושאים נבחרים בבנקאות כמו מבנה מערכת הבנקאות, מדדי סיכון, מדדי חליפות הון, ובמגמות בבנקאות בארץ ובחו"ל.

כלכלה אקולוגית

הקורס דן בקשרי גומלין בין מערכות כלכליות לבין מערכות אקולוגיות בכלל, וסביבת האדם בפרט, תוך שימוש בתאוריה כלכלית, בתאוריות אקולוגיות, ובשיטות ניתוח מתחום התרמודינמיקה. הקורס מאבחן את סימני ההדרדרות של איכות הסביבה, מציג את הדרכים ליצירתם של נזקים סביבתיים, ומנתח את הסיבות לפגיעה בתהליכים אקולוגיים דינמיים. כמו כן עוסק הקורס בעקרונות הניצול היעיל של משאבי סביבה, סוקר שיטות להערכה של נזקים סביבתיים במונחי רווחה חברתית ומקורות כלכליים ודן באמצעים כלכליים וארגוניים להקטנת הנזקים והלחץ על הסביבה.

כלכלה התנהגותית

הנחת יסוד, ברוב המודלים הקלאסיים בכלכלה, היא שהפרטים מתנהגים בצורה רציונאלית. במצבים מסויימים הנחה זו, והמודלים המבוססים עליה, אינם עומדים במבחנים אמפיריים. בקורס יוצגו ממצאים ממסיכולוגיה וכלכלה ניסויית, והדרכים לשלבם במודלים כלכליים במטרה לשפר את יכולת החיזוי שלהם. תחומי הדיון כוללים התנהגות פרטים, החלטות בתנאי אי וודאות, תורת המשחקים ומיקוח.

כלכלת ומשפט

קורס יזגים כיצד ניתן להשתמש במתודולוגיה המיקרו-כלכלית לניתוח של ענפי משפט שונים כגון: חוזים, נזיקין, משפט פלילי, פרוצדורה משפטית וזכויות קנין. בין השאר, נבחר מתי רצוי שיבוצע או יפרו חוזים, מהי כמות התאונות והנזקים היעילה, כיצד רצוי לקבוע עונשים לעבריני חוק, מהם תמריצי המיקוח בעת ניהול משפט, וכדי. במסגרת הקורס יתבקשו התלמידים להגיש מספר תרגילי-בית; השתתפות פעילה בקורסים והכנה טאותה של תרגילי הבית יזכו בציון בונוס של עד 10 נקודות.

כלכלת מדינות ומדיניות כלכלית

קורס זה מתמקד בספרות חדשה העוסקת בקשרי הגומלין בין התנהגות פוליטית ובחירת מדיניות כלכלית. דוגמאות של נושאים הן: מודלים מרחביים של בחירות ומשפט הבוחר החיצוני, הסבדים כלכליים ופוליטיים להווצרות חוב וגרעונות תקציביים, חלוקה מחדש של ההכנסה הלאומית דרך התקציב והתהליך הדמוקרטי או יציבות פוליטית, החוב הלאומי, ומס האינפלציה.

כלכלה מוניטרית

הקורס עוסק בין השאר בנושאים הבאים: מדיניות מוניטרית ואינפלציה, מודלים של הביקוש לכסף, נורמים מוניטריים בתהליך האינפלציה, מדיניות מוניטרית ומדיניות שער חליפין, ניתוח מאקרו כלכלי של השווקים הפיננסיים, מדיניות מוניטרית במשטר של יעד אינפלציה. ניתוח השלכות מונטריות של תנועות הון בינלאומיות.

כלכלה מוניטרית בינלאומית

קורס זה עוסק במאקרו-כלכלה של המשק הפתוח. בצד ניתוח חיבטים תיאורטיים ואמפיריים נתרכז בנושאים הבאים:

א. שוק מטבע-החוץ והתחזקותו בשנים האחרונות.
ב. אופן קביעת התוצר ושער הריבית במשק הפתוח (נדון בקשרי הגומלין בין שערי ריבית כמדיניות שונות).
ג. השפעתן של מדיניות מוניטרית ומדיניות פיסקלית (האם למשל, קיצוץ תקציב הממשלה תורם לשיפור מאזן התשלומים).
ד. מוסדות והסדרים מוניטריים בינלאומיים (נדון למשל בתפקיד המערכת המוניטרית האירופית).
ה. הסדרי חובות בינלאומיים.
ו. דינמיקה של גרעונות ועודפים חיצוניים.

כלכלת אי-ודאות (פרופ' י. וילכן)

במשך הקורס יכוסו הנושאים הבאים:

1. קריטריונים להחלטות בתנאי אי-וודאות.
2. שנאת סיכון, מדדי שנאת סיכון.
3. בחירת תיק נכסים.
4. השפעת אי-וודאות על התנהגות הפרט והפירמה.
5. בעיות נבחרות בבטוח.
6. שוק משקל ואינפורמציה.
7. שווקים עתידיים והתנהגות פירמה.
8. שוק משקל בשווקים פיננסיים.

כלכלת ביטוח (פרופי י. זילכה)

רשימת נושאים:

1. סיכונים וקבלת החלטות.
2. הערכה ותמחור של סיכונים.
3. מדדי שנאת סיכון וביטוח.
4. חלוקה יעילה של סיכונים: מבנה אופטימלי של חוזי ביטוח.
5. Uninsurable risks.
6. Reinsurance.
7. ביטוח וחסכון, ביטוח חיים.
8. מבנים שונים של שוקי ביטוח.
9. ביטוח עם אינפורמציה לא סימטרית.
10. פקוח ממשלתי.

ביה"ס לכלכלה

כלכלת הסביבה (ד"ר ר. סאור)

הקורס יעסוק בתאוריה של השפעות חיצוניות. נתח את המשמעות של יעילות, סטיות מיעילות, ודרכים להגיע ליעילות כאשר בעיות סביבתיות מתקיימות. נשקול את היתרונות והחסרונות של תגובות פרטיות ותגובות ממשלתיות בהקשר הזה. הקורס יסתיים בדיון על טכניקות ששמשו להערכת סחורות סביבתיות.

כלכלת תקשורת

הקורס יעסוק בהשלכות הכלכליות של התפתחות רשתות תקשורת אלקטרוניות. יידונו הנושאים הבאים: צפיפות ומנגנוני מחירים, התפתחות מסחר ועסקים, זכויות יוצרים, פיקוח ומדיניות ציבורית. דגש מיוחד יושם על רשת האינטרנט.

מבוא לכלכלה אורבנית

הקורס עוסק בניתוח הגורמים המשפיעים על ההתפרסות המרחבית של מחירי הקרקעות, שימושי הקרקע, והצפיפות שלהם במרחב עירוני, מסביר תופעות המאפיינות ערים מודרניות כמו האטת מחירי הקרקע, מעבר אוכלוסיה ותעסוקה לפרברים, הדרדרות שכונות והתהוות משכנות עוני, ותופעת הצפיפות בכבישים, ומעריך קוי מדיניות אלטרנטיביים למתרון הבעיות הללו.

מבוא לכלכלת עבודה

ביקוש והיצע לעבודה ושיווי משקל בשוק העבודה, בכלכלה של תחרות משוכללת. במיוחד נדון בשאלות של: (א) הקצאת הזמן בין פעילויות של עבודה לבין פעילויות צריכה; (ב) בהשקעה בהון אנושי (בלימוד פורמלי ותוך כדי עבודה) ובדרכי המימון של השקעה זו. התנהגות של איגודים מקצועיים ושל פירמות שעובדיהן מאוגדים: במיוחד נדון: (א) במטרות ההתאגדות (ב) מיקוח ושביתות. מבנה השכר ובעיית האבטלה ויוצגו מודלים המאפשרים קשיחות שכר ואבטלה ממושכת (א) מודל חיפוש עבודה (ב) מודל "שכר היעילות" (Efficiency Wage) (ג) מודל העובד הפנימי - העובד החיצוני (ד) מודל החוזים הלא כתובים.

מבוא לתורת המשחקים (ד"ר ע. פוזנר)

בקורס נדון במושגי פתרון שונים למשחקים. נבחן את ההנחות הטכניות בכל אחד מהמושגים ואת הישומים שלהם למשחקים כלכליים שונים.

מבוא לתורת המשחקים (ד"ר א. רובינשטיין)

בקורס נציג את התפישה הבסיסית של תאוריית המשחקים. נמנע מהשלכות כלכליות ונתמקד במשמעות התאוריה.

מדיניות כלכלית וחברתית בישראל (ד"ר י. שיינין)

(בעבר שם הקורס מגמות בכלכלת ישראל - ד"ר י. שיינין)

מטרת הקורס לנתח את המגמות העיקריות בתחומי היצור, היצוא, התעסוקה, האבטלה, והרווחיות שהתפתחו במשק הישראלי בשנים האחרונות בענפי המשק (התעשיה, הביטוי, תשתיות, מסחר ושירותים, חקלאות, ביטחון והמיגזר הציבורי).

תיבחן מידת התאמתה של המדיניות המוניטרית ומדיניות שער החליפין למגמות במשק ובן מידת השפעת מדיניות זו על המגמות במשק. יינותחו המגמות וההשפעות של שילובה של כלכלת ישראל במשק העולמי באמצעות ליברליזציה בשוק ההון וחשיפת המשק ליבוא מתחרה.

יבחן תהליך ההפרטה המתבצע כיום במשק באמצעות שוק ההון בישראל ושוקי ההון בחו"ל תוך התייחסות לשווי החברות המיועדות להפרטה ומהירות יציאת הממשלה מהחברות הממשלתיות.

מדיניות כלכלית-חברתית בישראל (ד"ר ד. נתנזון)

הקורס יעסוק במדיניות כלכלית-חברתית בישראל, במיוחד מאז תכנית היצוב של יולי 1985, תוך התמקדות בהיבטים החברתיים של הורדת האינפלציה.

נדון בהסכמי שכר בסקטור הציבורי ובסקטור העסקי, הסכמי תוספת יוקר, עלות עבודה, ואמץ מימון הביטחון הסוציאלי. נציג את ההוצאה הציבורית לעדים חברתיים ונדון בשינויים שחלו במערכת הרווחה, במיוחד כתחום הבריאות.

מימון ציבורי

קורס זה עוסק, בין השאר, בנושאים הבאים: משפטי כלכלת רווחה, נטל המס, אובדן רווחה, מיסוי והיצע עבודה, מיסוי וחסכון, מיסוי ונטילת סיכון, ביטוח חברתי, כיתות רפואי.

מסחר בינלאומי ריאלי (ד"ר ד. צידון)

הקורס זן בהסברים להיווצרות הסחר הבין לאומי ובהשפעתו על רווחת הפרטים, על מחירי המוצרים, על מחירי גורמי יצור ועל מבנה השוק. בנוסף עוסק הקורס בהשלכות של מדיניות מסחרית לסוגיה על רווחת הפרטים ועל היבטים אחרים של הכלכלה.

מתמטיקת לכלכלנים ג'

קורס זה עוסק בנושאים הבאים:

1. מושגים בתורת הקבוצות, העתקות.
2. יחסים בינריים, יחסי שקילות, יחסי סדר.
3. מושגי יסוד במרחבים וקטוריים, שדות וכדו', מרחבים אוקלידיים, מושג הבסיס והמימד.
4. פעולות במטריצות.
5. משוואות לינאריות.
6. דטרמינטים, כלל קרמר.
7. טרנספורמציות לינאריות.
8. וקטורים עצמיים וערכים עצמיים.
9. תבניות רבועיות, מיון ואפיון.

נושאים נבחרים בכלכלת אינפורמציה

הקורס עוסק במודלים ובמושגי פתרון במצבים של אינפורמציה א-סימטרית בקבוצה. נלמד כיצד לבטא ידיעה במרחב מצבים, וכיצד לבטא אמונות הדדיות במרחב טיפוסית. נעסוק במושגי הידיעה המשותפת והאמונה המשותפת והשלכותיהם. בהמשך נטפל במושגי שיווי משקל אסטרטגיים ותחרותיים עם אינפורמציה א-סימטרית - שיווי משקל ביאסיאני ושיווי משקל עם צופיות רציונליות. לבסוף, נעסוק במצבי כשל שוק הנובעים מאינפורמציה א-סימטרית, ובתופעות adverse selection, Woral leazard.

נושאים נבחרים במדת"ח

נבחן הנחות ושאלות יסוד של מדעי החברה. (פגש פעם בשבועיים עם מרצים אורחים. נקרא, נדון ונתווכח. סטודנטים יצטרכו לכתוב עבודה ואולי אף להרצות עליה. הקורס פתוח לתלמידים מצטיינים משנה ג' בתואר ראשון המתעניינים בגישות פורמליות למדעי החברה בלבד.

נושאים בתורת ההחלטות

ביה"ס לכלכלה

הקורס יעסוק בקבלת החלטות בתנאי סיכון ואי-ודאות. נושאים עיקריים: קריטריוני ההחלטה של Minmax, Maxmin, הרטה, Laplace, תוחלת תועלת; גישה אקסיומטית; שנאת סיכון; השוואת סיכונים; הסתברויות לא ידועות וגישות חלופיות.

נושאים נבחרים במימון חברות

הקורס מתרכז בנושאים מרכזיים במימון חברות. מטרת הקורס היא לבחון שתיים מהבעיות הפיננסיות העקריות העומדות בפני הפירמה: איך לגייס משאבים (מבנה הון אופטימלי), ואיך לחלק רווחים לבעלי הפירמה (מדיניות דיבידנד). במהלך הקורס אשקור את התאוריות המרכזיות שפותחו בספרות ואת הממצאים האמפיריים שבוחנים תאוריות אלה.

סוגיות בשיווק

הקורס יציג גישה מתקדמת לניתוח בנתונים לצרכים שיווקיים. כלי הניתוח יאתרו מאפיינים אופטימלים למוצרים ושרותים חדשים, יגבשו מסרי פרסום למוצרים ושירותים קיימים ויקבעו הקצאת משאבי פרסום ושיווק אופטימלים. הקורס יתמקד בדוגמות של שני שרותים-תכניות טלוויזיה ומועמדים פוליטיים.

סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל (ד"ר נ. מארק)

(בעבר שם הקורס סוגיות בכלכלת ישראל - היבטים חברתיים - ד"ר ד. מארק)

הקורס יעסוק בשאלות הנוגעות להיבטים הכלכליים של ריבוד חברתי בישראל ומדיניות רווחה, וההתפתחויות לאורך זמן בתחומים אלו. יידונו, בין השאר, נושאים כגון: אי שוויון בחברה, השפעות גלי עלייה על ריבוד כלכלי, מערכת התמורות, בעיית העוני ופערים כלכליים בחברה הישראלית.

סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל (ד"ר א. שגיא)

(בעבר שם הקורס סוגיות בכלכלת ישראל - ד"ר א. שגיא)

ממשק פוטנציאל הצמיחה של המשק הישראלי מותנה, במידה רבה, בהמשך קיומו של התהליך המדיני לפתרון הסכסוך באיזור. הקורס יעסוק בסוגיות הקושרות בהשפעתו של התהליך על המשק הישראלי בכלל, תוך התייחסות לכלכלה האיזורית. בחלקו הראשון ייסקרו משקי האיזור, תוך התמקדות והרחבה במשק הפלשתיני וזיקות הגומלין ביון לבין המשק הישראלי. בחלקו השני יתרכז הקורס בדיון על ההשלכות הישירות והעקיפות של התהליך על המשק הישראלי. בין הנושאים שיידונו - נטל הביטחון, מירוץ החימוש, התמורות בסביבה העסקית (תוך הדגשת גורם ההשקעות הזרות), סחר איזורי, שיתוף פעולה כלכלי באיזור ודיון בתחומים רלוונטיים כגון: משק האנרגיה, משק המים וענף התיירות ובעיית המים. במידת האפשר ישולבו בקורס הרצאות אורח.

סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל (פרופ' צ. זוסמן)

(בעבר שם הקורס הסקטור הציבורי במשק הישראלי: התפתחות ומבנה - פרופ' צ. זוסמן)

הקורס יעסוק בהתפתחות הסקטור הציבורי בישראל, מדיניות פיסקלית, מבנה הסקטור לפי פונקציות ולפי גופים. דרכי המימון של תקציבי גופים ציבוריים מדיניות הפרטה של חברות ושרותים ושכר של עובדי הסקטור הציבורי.

פירמות בעלות, נחול, שליטה

הקורס יתבסס על ספרו של Oliver Hart "Firms Contracts and Financial Structure" (Oxford, 1995) כספר מדע סינטזי בין תורת הפירמה לתורת החוזים הבלתי שלמים במסגרת הגישה המוצפת נתן לנתח סוגיות כגון: גבולות הפירמה (מבחינת אינטגרציה אופקית או אנכית), יחסי עבודה, מבנה מימון, מבנה בעלות, רכישת שליטה (והשתלטות), חוק פשיטת רגל.

פערים, עוני וביטחון סוציאלי

הקורס יעסוק בהתפתחות העוני והפערים הכלכליים בישראל ויבחן את *תחולת העוני* בקבוצות אוכלוסיה שונות (קשישים, עולים, משפחות שראש המשפחה אינו עובד, שכירים, וכיו"ב). כמו כן ידון הקורס בהשפעת מדיניות הממשלה (והבטחת הכנסה למיעוטי יכולת, מיסים ושירותים ציבוריים) על עוני ופערים.

צדק בכלכלה: היבטים פילוסופיים

הקורס יעסוק בשאלות כגון, כיצד מגדיר בשאלות כגון חלוקת הכנסות ושאר טובין כלכליים, השקעות ציבוריות, הטלת מסים וכדומהו האמנם שיקולי יעילות מספיקים לשם כך ואולי יש להביא בחשבון גם שיקולים מוסריים, כגון שיקולי *צדק: מהו הצדק? כיצד נבסס לנו תפיסה של צדק* מהן ההנחות הקודמות המתחייבות מתפיסות שונות של צדק; וכיצד ניישם תפיסות של צדק לשאלות כלכליות; מטרת הקורס היא לעורר רגישות להשיבות ולאפשרות של שיקולי צדק בדיונים כלכליים.

צמיחה כלכלית (ד"ר ד. בן דוד)

הקורס דן בהסברים הקיימים בספרות הכלכלית לתופעה של גידול ההכנסה לנפש. הקורס ישלב תאוריות ישנות וחדשות וכן ממצאים אמפיריים במטרה לנסות ולהבין את הסיבות העומדות מאחורי מספר סוגיות כגון: הפער *ברמת ההכנסה לנפש בין מדינות*; הקשר בין חדשנות טכנולוגית וגידול בהכנסה הראלית; השפעת מסחר בינלאומי על תהליך הצמיחה.

צמיחה כלכלית (ד"ר ד. צידון)

הקורס דן בהסברים הקיימים בספרות הכלכלית לתופעה של גידול ההכנסה לנפש. הקורס ישלב תאוריות ישנות וחדשות על מנת לנסות ולהבין הפער ברמת ההכנסה לנפש בין מדינות ויתמודד עם הקשר בין חדשנות טכנולוגית וגידול בהכנסה הריאלית. כמו כן יעסוק הקורס בהשפעת חלוקת ההכנסה בין פרטים בתוך משק על קצב הצמיחה שלו.

רפורמות מבניות במשק הישראלי

הקורס יעסוק בסקטורים במשק הישראלי, שאינם נמצאים בתנאי תחרות, או נמצאים בתהליך של שינוי מבני כאשר היעד הוא הנברת התחרותיות.

בתחומים מסוימים הסיבה לחוסר התחרותיות נובעת מקיומו של מונופול טבעי (חוק שמונע כניסת שחקנים נוספים בתחומים שאינם בעלי מאפיינים של יתרונות לגודל, או מקיום זכיונות וזכויות על פי חוק, אשר מקנות לנוף זה או אחר תחרות מונופוליסטית.

רציונליות בכלכלה: היבטים פילוסופיים

הקורס יתמודד עם שאלות כגון, האם אתה רציונלי האם את רציונלית במובן של התיאוריה הכלכלית? האם המובן של הרציונליות שמצוי בכלכלה הוא טבון, מוצלח, ראוי לאימוץ? או שיש לדחותו, לתקנו, או לחוות להוסיף עליו? איך אפשר לדון בשאלות אלה? ומהן ההשלכות האפשריות לכלכלה של ביקורת - פילוסופית - על מושג הרציונליות של הכלכלה? מטרת הקורס היא להגיע להבנה טובה יותר של אחד ממושגי היסוד של הכלכלה ושל מטען ההנחות שהוא גורר במובלע.

שווקים עתידיים ואופציות

הקורס משלב תאוריה של השווקים העתידיים ופתרון של בעיות בשטח. הקורס יעסוק בשווקים עתידיים במטבעות, במוצרים, באג"ח, באינדקסים ובשוקי האופציות. נעסוק בפעילותם השונה של השחקנים בשוק העתידי וכיצד נקבע המחיר העתידי. כמו כן יעסוק הקורס בשימוש באופציות ותימחורם. יושם דגש מיוחד על ישומים בשוק המעו"ף בבורסה לנ"ע בת"א.

ביה"ס
לכלכלה

שיטות מתמטיות בכלכלה

קורס זה עוסק, בין השאר, בנושאים הבאים:

1. מושגי יסוד במרחבים מטריים.
2. קמירות, משפט ההפרדה עם דוגמאות מכלכלה.
3. פונקציות קעורות, קואזי-קעורות ואפיונן.
4. משפטי לגרנג', קון-טאקר ושימושיהם בכלכלה.
5. משפט המעטפת ותוצאות הנגזרות ממנו (זהות Roy וכו'), משפט נקודת שבת.
6. משפט פרובניוס ושימושיו בכלכלה (למשל: במודלים של תשומה-תפוקה, במודלים של דורות חופפים).
7. תכנון דינמי ושימושיו (למשל: בתורת החיפוש, צמיחה אופטימלית).
8. משוואות הפרשים ומערכות כלכליות דינמיות (עם שימושים).
9. שליטה סטוכסטית (שימוש לבחירת תיקי נכסים), קבוצות יעילות.

תולדות המחשבה הכלכלית

התפתחות ומתודולוגיה של נושאים מרכזיים בכלכלה: צמיחה, שיווי משקל, המהפכה הקנסיאנית, תורה מוניטרית בינלאומית.

תואר שני

ראש תכנית המ.א.: ד"ר מנואל טרכטנברג

לימודי התואר השני בכלכלה מיועדים להכשיר למילוי תפקידים בתחום האקדמי, בסקטור העסקי ובשרות הציבורי.

קיימים שני מסלולי לימוד ראשיים:
א. מסלול מוסמך מחקרי בכלכלה
ב. מסלול מוסמך בכלכלה

בשני המסלולים מוצעים ארבעה תחומי התמחות עיקריים: מאקרו, תיאוריה, מיקרו יישומית, וכלכלה פיננסית.

המסלול הראשון מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בכיוון עיוני מחקרי, והוא מהווה שלב הכנה להמשך הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה". המסלול השני מיועד בעיקר לתלמידים מתקדמים המעוניינים בהעמקת השכלתם הכלכלית ובהרחבתה על מנת להכשירם לעבודה מקצועית ככלכלנים ברמה גבוהה בעולם העסקים, בשירות הציבורי, במערכת החינוך ועוד. בסמסטר הראשון ללימודים הקודמים הם משותפים לשני המסלולים. לאחר מכן יש לשני המסלולים תכניות שונות.

הגשת מועמדות

רשאים להציג את מועמדותם ללימודי תואר שני בביה"ס תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בכלכלה בציון 85 לפחות ובממוצע של 85 בקורסי הליבה: מיקרו כלכלה א', ב', מאקרו כלכלה א', ב' ומבוא לאקונומטריקה.
תלמידים שסיימו תואר ראשון בתחום המדעים המדוייקים בציון 80 לפחות ובתחומים ההומניים בציון 85 לפחות, רשאים להציג מועמדות לשנת השלמות. במקרים אלו הקבלה לתואר שני תקבע עפ"י קבלת ציון 80 לפחות בכל אחד מהקורסים וציון ממוצע של 85 בכל הקורסים בשנת השלמות. יודגש כי בשלושת המקרים, ציון הסף הינו תנאי להגשת מועמדות ואינו מבטיח קבלה.
בכלל, כוללת שנת השלמות את הקורסים הבאים: מיקרו כלכלה א'+ב'+ג' (סה"כ 10 ש"ס) מאקרו כלכלה א'+ב' (סה"כ 6 ש"ס) מבוא לאקונומטריקה (4 ש"ס). שיטות מתמטיות בכלכלה (3 ש"ס), מתמטיקה לכלכלנים ג' (3 ש"ס). אולם, מספר קורסי ההשלמה הנדרש נתון לשיקול דעתו של ראש התכנית. בפרט, בוגרי מדעים מדוייקים והנדסה מצטיינים יוכלו להתקבל בתנאי קבלה מקוצרים.
שנת השלמות נתן להתחיל בסמסטר א', ב', או קיץ.
את לימודי התואר השני נתן להתחיל בסמסטר א' בלבד.

פטור ע"ס לימודים קודמים

ככלל, לא ניתן פטור על סמך לימודים קודמים במסגרת תואר אחר. כלומר, תלמידים אשר למדו חלק מהקורסים המוזכרים להלן במסגרת דרישות הלימודים לתואר אחר יחויבו בקורסים חליפיים במקומם ויהיה עליהם לעמוד כמלוא מכסת השעות הנדרשת בתכנית לימודיהם.

משך הלימודים

משך הלימודים הרגיל לתואר שני הוא שנתיים. על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר תוך חמש שנים. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות (ביה"ס רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

ביה"ס לבלבלה

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים.

רישום לקורסים

הרישום לקורסים ייעשה בשבוע השני של כל סמסטר. תלמידים הנרשמים לסמינרים הניתנים במסגרת התואר הראשון יירשמו לפני כל סמסטר, על מנת להבטיח לעצמם מקומות לפני הרישום של תלמידי התואר הראשון. מועדים מדויקים יפורסמו על לוח המודעות לתלמידי תואר שני הנמצא בבניין נפתלי בקומה 7 (מול המעליות).
תלמיד שלא יירשם לקורס במועד ההרשמה יחוייב בתשלום בהתאם לתקנות האוניברסיטה.

I. מסלול המוסמך המחקרי בכלכלה

תלמיד המעוניין להמשיך לתואר שלישי מומלץ ללמוד במסלול זה.
משך הלימודים הוא שנתיים. השנה הראשונה מוקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד. השנה השניה מיועדת לקדם את התלמיד לגבולות הידע בתחום ההתמחות שבו בחר. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר השני היא 33 ש"ס, לפי הפירוט להלן.

חובות התלמיד

קורסי החובה	- 19 ש"ס
קורסי בחירה	- 10 ש"ס
סדנאות	- 4 ש"ס
עבודת גמר	

1. קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה א'	4 ש"ס	ד"מ: שיטות מתמטיות, מתמטיקה לכלכלנים ג'	
תאוריה מיקרו כלכלה ב'	4 ש"ס	ד"מ: תאוריה מיקרו א'	
תאוריה מאקרו כלכלה א'	4 ש"ס		
תאוריה מאקרו כלכלה ב'	2 ש"ס		
אקונומטריקה א'	3 ש"ס	ד"מ: מתמטיקה לכלכלנים ג'	
אקונומטריקה ב'	2 ש"ס	ד"מ: השתתפות באקונומטריקה א'	

את קורסי החובה מומלץ להשלים בשנת הלימודים הראשונה. מכסת השעות בקורסי החובה עשויה להשתנות וכתוצאה מכך, מכסת השעות המינמלית לתואר תשתנה בהתאם.

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו א'", "תאוריה מאקרו א'" ו"אקונומטריקה א'". לימוד קורסים נוספים, בסמסטר זה ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה.

2. קורסי בחירה

תלמידי המסלול ילמדו 10 שעות בחירה מתוכם 6 שעות בחירה באחת מההתמחויות. (סדנה אחת והתיזה גם הם צריכים להיות בתחום ההתמחות). קיימת האפשרות לבחור בהתמחות כללית, בה התלמיד בוחר קורסי בחירה מההתמחויות השונות.

להלן מפורטים קורסי הבחירה לפי ההתמחויות בשני הסמסטרים:

מאקרו כלכלה

סמסטר א'		
מודלים דינמיים סטוכסטיים בכלכלה	פרופ' יצחק וילכה	2 ש'
צמיחה כלכלית	ד"ר דני צידון	3 ש'
כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית	פרופ' אלכס צוקרמן	3 ש'
סוגיות במדיניות פיסקלית	ד"ר מישל סטרבצינסקי	2 ש'
סמסטר ב'		
דינמיקה של חלוקת הכנסות	ד"ר דני צידון	2 ש'
בנקים מרכזיים ואמינות	פרופ' אלכס צוקרמן	3 ש'

ביה"ס לכלכלה

תיאוריה כלכלית

סמסטר אי

צדק	ד"ר אלחנן בן-פורת	3	שי
כלכלה וסוציולוגיה	פרופי חיים פרשטמן	2	שי
מבוא לתורת המכרזים[1]	פרופי עדי קרני	1	שי

סמסטר בי

קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות	פרופי יצחק גלבוע	2	שי
נושאים בתיאוריה	פרופי אריאל רובינשטיין	2	שי
כלכלה ואבולוציה[1]	פרופי אבנר שקד	2	שי
[1]Dynamic Choice in Ambiguous Circumstances	פרופי דויד קרפס	1	שי

מיקרו כלכלה יישומית

סמסטר אי

ארגון תעשייתי	ד"ר יוסי שפיגל	3	שי
כלכלה ציבורית	פרופי איתן שישינסקי	2	שי
כלכלת תחבורה	פרופי יוסי ברכמן	2	שי

סמסטר בי

כלכת שלטון מקומי	פרופי דוד פינס	2	שי
כלכלת עבודה	פרופי צבי אקשטיין	2	שי
כלכלת בריאות	ד"ר יעקב גלזר	2	שי
[1]Productivity: Measurement and Explanations	פרופי צבי גריליקס	1	שי
[1]Technical Change & Welfare Economics	Prof. Arnold Heertje	1	שי
סוגיות בארגון תעשייתי[1]	פרופי יגאל הנדל	1	שי

כלכלה פיננסית

התמחות זו משלבת קורסים של ביה"ס לכלכלה עם קורסים מהפקולטה לניהול במגמת מימון-חשבונאות. תלמיד חייב ללמוד לפחות 4 ש"ס מהקורסים המוצעים במסגרת ביה"ס לכלכלה ולא יותר מ-14 ש"ס בניהול.

סמסטר אי

שוקי הון וביטוח	ד"ר עובד יושע	3	שי

סמסטר בי

נושאים בשוקי הון	ד"ר עובד יושע	2	שי
מסחר ואינפורמציה בשוקי הון	פרופי ענת אדמתי	3	שי

קורסים בפקולטה לניהול

יסודות המימון[2]		3	שי
תורת ההשקעות וניתוח ניירות ערך[2,3]		3	שי
קורסים מתקדמים בהתמחות מימון-חשבונאות[4]			

קורסים כלליים

נושאים בהסטוריה כלכלית[1]	פרופי אבנר גרייף	1	שי
[1]Analysing Politics-Rational Choice and Formal Political Theory	Prof. Kenneth A. Shepsle	1	שי

1 קורס אורח הניתן באופן מרוכז.
2 קורס זה ניתן על-פי רוב בכל אחד מהסמסטרים, כולל ענות לימודי הקיץ.
3 ד"ק לקורס: עמידה בתנאי הכניסה להתמחות כלכלה פיננסית בציון 75 לפחות בקורס "יסודות המימון אי+בי".
4 קורסים אלה משתנים מסמסטר לסמסטר. רשימה מעודכנת הכוללת ד"ק לכל קורס תמצא במזכירות תואר שני. רק קורסים אלה יחשבו במניין השעות לתואר.

3. סדנאות
סדנה בתאוריה
סדנה במאקרו - מסחר בינלאומי
סדנה בכלכלת עבודה
סדנה במיקרו בלכלה יישומית
סדנה בכלכלת ישראל
לא נתן ללמוד שתי סדנאות באותו נושא. כמו כן לא נתן להמיר קורס בסדנה. דרישה מוקדמת לסדנאות הם כל קורסי החובה, למעט הסדנה בכלכלת ישראל (בה הדרישה המוקדמת היא קורסי החובה של סמסטר א').
על התלמיד להשתתף לפחות ב-80% מפגישות הסדנה ולכתוב במשך הסמסטר עבודה על נושא ספציפי.

4. עבודת גמר
כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי אשר תוצג בסמינר כמסגרת ביה"ס (מומלץ במסגרת אחת הסדנאות). העבודה תבוצע בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. מומלץ לתלמידים המעוניינים להמשיך לתואר שלישי לשלב את עבודת הגמר עם הצעת המחקר לתואר שלישי.

ציון גמר
ציון הגמר יקבע לפי המשקלות הבאים:
א. עבודת הגמר 30%
ב. קורסים וסדנאות בהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות 70%

II. מסלול המוסמך בכלכלה (הלא מחקרי)

משך הלימודים הוא שנתיים. הסמסטר הראשון מוקדש להרחבת הבסיס התאורתי של התלמיד. החל מהסמסטר השני פתוחות בפני התלמיד גם התמחויות מחוץ לביה"ס, בפקולטה לניהול. מכסת שעות הלימוד המינימלית לתואר הוא 40 ש"ס לפי הפרוט להלן:

חובות התלמיד
קורסי חובה 13 ש"ס
קורסי בחירה 24 ש"ס
עבודה סמינריונית למ.א. 3 ש"ס
בחינת גמר

1. קורסי חובה
תיאוריה מיקרו בכלכלה א' 4 ש"ס ד"מ: שיטות מתמטיות,מתמטיקה לכלכלנים ג'
תיאוריה מאקרו בכלכלה א' 4 ש"ס
אקונומטריקה א' 3 ש"ס ד"מ: מתמטיקה לכלכלנים ג'
סדנה בכלכלת ישראל 2 ש"ס ד"מ: תיאוריה מיקרו א', תיאוריה מאקרו א', אקונומטריקה א'

בסמסטר הראשון ללימודים התלמיד ילמד "תאוריה מיקרו א'", "תאוריה מאקרו א'" ו"אקונומטריקה א'". לימוד קורסים נוספים בסמסטר זה, ניתן ללמוד רק בביה"ס לכלכלה.

מכסת השעות בקורסי החובה עשויה להשתנות כתוצאה מכך מכסת השעות המינימלית לתואר תשתנה בהתאם.

2. <u>קורסי בחירה</u>

תלמידי המסלול נדרשים ב-24 שעות בחירה, 8 ש"ס מתוכם ילמדו במסגרת אחת מההתמחויות המוצעות (הסמינר גם הוא מתחום ההתמחות שנבחרה). קיימת האפשרות לבחור בהתמחות כללית בה התלמיד בוחר קורסים מההתמחויות השונות.

ביה"ס לכלכלה

א. על התלמיד לבחור את קורסי הבחירה מתוך רשימת קורסי הבחירה המתפרסמת בעמודים 90-91. מתוכם, חובה לבחור ב-2 ש"ס מתוך הקורסים הניתנים ע"י מרצים אורחים מחו"ל (מומלץ בהיסטוריה כלכלית).

ב. במסגרת שעות הבחירה יכול התלמיד לבחור באחת ההתמחויות בפקולטה לניהול על פי הרשימה בהמשך. (ההתמחות הינה 7 ש"ס המחושבים כ-7 ש"ס ממניין שעות הבחירה).

3. <u>עבודה סמינריונית למ.א.</u>

התלמיד יכין עבודה סמינריונית לאחר סיום קורסי החובה. העבודה תעשה במסגרת אחד הסמינרים המוצעים, המודרכים על ידי חבר סגל בביה"ס לכלכלה מתוך הרשימה המוצעת לתלמידי התואר הראשון מדי סמסטר. מומלץ לבחור בסמינר מההתמחות בה לומד התלמיד.

4. <u>בחינת גמר</u>

תלמיד בתכנית המוסמך חייב לעמוד בבחינת גמר עם סיום כל יתר חובותיו בביה"ס.

<u>ציון גמר</u>

ציון הגמר ייקבע לפי המשקלות הבאים:

א. בחינת גמר 1 נ.ז.

ב. קורסים ועבודה סמינריונית בהתאם למשקלם בשעות סמסטריאליות 1 נ.ז. לכל שעה סמסטריאלית.

ג. קורסים מהפקולטה לניהול בהתאם למשקלם ביחידות סמסטריאליות 1 נ.ז. לכל יחידה סמסטריאלית. פרט לקורסים במסגרת ההתמחות בכלכלה פיננסית.

התמחויות מחוץ לביה"ס לכלכלה

הפקולטה לניהול

התלמיד יבחר קורסים בהקף של 7 י"ס*, באחד מתחומי ההתמחות הבאים הניתנים בפקולטה לניהול - בית-הספר למוסמכים במינהל עסקים:

1. ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות
2. מערכות מידע
3. שיווק
4. חקר ביצועים
5. ניהול בינלאומי

על תלמיד המשתתף בקורסים בפקולטה לניהול באחד מהתחומים שיפורטו להלן לעמוד בדרישות הפקולטה ותקנוניה בכל הנוגע למהלך הלימודים, עמידה בדרישות המוקדמות כלשונן ותקנון הבחינות.

ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות

חובה - ניהול מערכת תפעולית 1 י"ס

בחירה - השלמה ל-7 י"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות ניהול טכנולוגיה ותפעול מערכות.
(ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול)

מערכות מידע

חובה -	א.	יסודות מדעי המחשב א'	1 י"ס
	ב.	מדיניות מערכות מידע	1 י"ס
	ג.	כלכלת מערכות מידע	1 י"ס

בחירה - השלמה ל-7 י"ס מתוך קורסי הבחירה בתכנית מערכות מידע.

שיווק

חובה -	א.	יסודות ניהול שיווק (בציון 80 לפחות)	1 י"ס
	ב.	מחקרי שיווק (בציון 80 לפחות)	1 י"ס

בחירה - השלמה ל-7 י"ס מתוך קורסי הבחירה בהתמחות שיווק.
(ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול).

חקר ביצועים

חובה -	א.	מבוא לחקר ביצועים	1 י"ס
	ב.	יסודות תורת ההחלטות	1 י"ס

בחירה - השלמה ל-7 י"ס מתוך רשימת הקורסים בהתמחות חקר ביצועים (ראה פירוט בידיעון הפקולטה לניהול).

ניהול בינ"ל

חובה -	א.	מבוא לניהול בינלאומי	1 י"ס
	ב.	בעיות נבחרות בניהול בינלאומי	1 י"ס

בחירה - השלמה ל-7 י"ס מתוך רשימת הקורסים בהתמחות ניהול בינלאומי.

---

* 7 י"ס = 7 ש"ס לצורך מניין השעות.

III. תכנית המוסמך במשפט וכלכלה

ביה"ס לכלכלה

תכנית הלימודים במשפט וכלכלה משותפת לפקולטה למשפטים ולביה"ס לכלכלה ומיועדת לבוגרי תואר ראשון במשפטים ובכלכלה, המבקשים להמשיך ולהעשיר את ידיעותיהם בשני התחומים ולהתמקד במשפט מסחרי ובקשר וביחסי הגומלין שבין תורת המשפט לכלכלה.

על תלמידי התכנית לעמוד בהתחייבויות אקדמיות הן בפקולטה למשפטים והן בביה"ס לכלכלה. משך הלימודים הוא שנתיים.

מספר שעות הסמינריונים והקורסים אותם ילמדו תלמידי התכנית הינו 36 ש"ס, מתוכן 18 ש"ס במסגרת הפקולטה למשפטים, הכוללים קורסי העשרה משפטית כללית, מקצועות אינטרדיסציפלינריים ומקצועות בחירה וסמינריונים, וכן 18 ש"ס בביה"ס לכלכלה.
השנה הראשונה בלימודי הכלכלה מוקדשת להרחבת הבסיס התיאורטי של התלמיד, השנה השניה מיועדת לקדם את התלמידים לגבולות הידע בתחום הלימוד שבו בחר.

הקורסים והסמינריונים הן במשפטים והן בכלכלה יכללו קורסי חובה וקורסי בחירה.

חובות התלמיד במסגרת ביה"ס לכלכלה

קורסי חובה	11	ש"ס
קורסים מתקדמים	7	ש"ס (ראה תכנית המוסמך המחקרי)
עבודת גמר	במסגרת כלכלה או משפטים	

קורסי חובה

תאוריה מיקרו כלכלה א'	4 ש"ס
תאוריה מאקרו כלכלה א'	4 ש"ס
אקונומטריקה א'	3 ש"ס

חובות התלמיד במסגרת הפקולטה למשפטים

על התלמיד לבחור את מערך לימודיו במשפטים מבין חטיבות הלימוד הבאות ובהתאם למינימום השעות הנקובות:

קורסי העשרה ושיעורי העשרה משפטית מסחרית	4-6 ש"ס
סמינריונים	6-8 ש"ס
מקצועות בחירה	6-8 ש"ס

עבודת הגמר

כל תלמיד חייב להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. התלמיד רשאי לבחור להגיש עבודת גמר בפקולטה למשפטים או בביה"ס לכלכלה, תלמיד שבחר לעשות את עבודת הגמר בכלכלה יבצע את העבודה בהדרכה של חבר סגל ביה"ס לכלכלה. היקף העבודה לא יעלה על 80 עמודים מודפסים.

תכנית לימודים לתואר שלישי

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות.

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם תלמידים שקיבלו את התואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה במסלול המחקרי בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות. תלמידים בעלי תואר "מוסמך" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמדו במסלול הלא מחקרי ידרשו להשלים את חובות המסלול המחקרי.
במקרה שלימודי התואר השני היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יהיה על התלמידים למלא חובות השלמה על פי הנחיות ועדת ביה"ס לתואר שלישי.

אופן הקבלה

מועמד יפנה בכתב לועדת ביה"ס ויגיש בפניה בקשה שתכלול פירוט ציוני תואר הבוגר והמוסמך, מכתב המלצה מחבר סגל בכלכלה במוסד בו למד ומכתב קצר בו מסביר המועמד את בקשתו.

מסלול הלימודים

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, התלמיד הינו "תלמיד מחקר שלב א" וחובותיו הם:

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 8 ש"ס קורסים (לא כולל סדנאות) לפי הנחיית המנחה ויועץ ללימודים מתקדמים.
2. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.
3. להגיש למנחה דו"ח התקדמות אחת לשנה.
4. להגיש תוך שנה אחת ולאחר שסיים את הלימודים שהוטלו עליו, הצעת מחקר בחתימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור לועדת ביה"ס.
5. ועדת ביה"ס רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

כל הצעות המחקר יעברו שיפוט של ביה"ס שיכלול הצגת ההצעה בסדנה פתוחה לכל חברי ביה"ס וכן המלצות בכתב של שני חברי סגל בנוסף למנחה. הצעה שתאושר ע"י ועדת ביה"ס תועבר לדיון בועדה הפקולטתית לתואר שלישי. בעקבות המלצת ועדת הפקולטה תועבר ההצעה לאישור הועדה האוניברסיטאית.
לאחר אישור הצעת המחקר, התלמיד עובר למעמד של "תלמיד מחקר שלב ב".

חובות תלמיד מחקר שלב ב'

1. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לועדת הפקולטה למדה"ת. בנוסף, ישלח היועץ ללימודים מתקדמים למנחה, אחת לשנה, טופס המסכם את התקדמות התלמיד.

ביה"ס לכלכלה

2. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת הפקולטה ואישור הועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה ועדת הפקולטה אחרת והועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.

3. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה וועדת הפקולטה לפרסם חלק ממחקרם תוך כדי ביצוע עבודה המחקר.

4. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהיקפה. ועדת הפקולטה זכאית לאשר הגשת עבודת הדוקטור בשפה הלועזית. במקרה זה תכלול העבודה תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהקפה.

ועדת ביה"ס מצפה מתלמיד המחקר להשתתף:

1. סדנאות "קיץ בתל-אביב" ו"אקונומטריקה בתל-אביב" הניתנות בסמסטר הקיץ.

2. בקורסים הניתנים ע"י מורים אורחים מחו"ל בסמסטר א' ו-ב'.

3. באופן שוטף בסדנה בתחום המחקר במשך 3 סמסטרים.

4. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.

תיאור הקורסים

תאוריה כלכלית מיקרו א' ו-ב'

מיקרו א' מורכב משני חלקים עיקריים: החלק הראשון עוסק בתיאוריה של מקבל החלטות בודד. בפרט נדון בתיאוריה של הצרכן בתיאוריה של הפירמה ובקבלת החלטות בתנאי אי-ודאות, החלק השני מוקדש לתורת המשחקים שחוקרת אינטרקציה בין מספר מקבלי החלטות שמשפיעים זה על זה.
במיקרו ב' נדון בתיאוריה של שווי משקל כללי ובכלכלת אינפורמציה.

תאוריה מאקרו כלכלה א'

מודלים סטטיים לעומת דינמיים עם מחירים קשיחים או נמישים. קשיחויות מחירים ושכר במודל הקינסיאני המרחבי. המודל של לוקאס, פיזור מחירים יחסיים ואי ודאות מוניטרית הבלבול בין זעזועים מתמידים וחולפים, קשיחויות נומינליות בתחרות מונופוליסטית, אי עקיבות דינמית במדיניות מוניטרית ופיסקלית. מדיניות מוניטרית עם מידע אסימטרי, מדיניות פיסקלית דינמית במסגרת מודל הדורות החופפים. המשפט הניאוריקרדיאני ומגבלותיו, החלקת מסוי, השפעות חלוקה ואספקטים פוליטיים. צמיחה כלכלית הצבר הון לעומת חדשנות טכנולוגית. חסכון השקעה ואיזון חיצוני, הסדרי מטבעות ומשברים מוניטריים, השפעה מאקרו כלכלית של מדיניות פיסקלית, מחזורי עסקים ראליים ומוניטרים.

תאוריה מאקרו כלכלה ב'

מודלים מוניטריים של צמיחה כלכלית. ניתוח הקשר בין גרעון בתקציב, הזדמה, אינפלציה, ותהליך הצמיחה. מודלים של קביעת מחירי נכסים ותשואות פיננסיות. ניתוח מחזורי עסקים. מדיניות מוניטרית ופיסקלית, מחזורי-עסקים ריאליים.

אקונומטריקה א'

חזרה על OLS ועל הסקה עם כלים של אלגברה לינארית, אמידה תחת אילוצים לינאריים, תיאוריה אסימפטוטית; אומדי ניראות מקסימלית; ריבועים פחותים "מוכללים"; אמידת מערכת של משואות; אמידה באמצעות משתני עזר (IV's) ומשואות סמולטניות; מודלים של בחירה דיסקרטית; סוגיות באקונומטריקה יישומית.

אקונומטריקה ב'

דרישת קדם: השתתפות באקונומטריקה א'.
שימוש בשיטות אקונומטריות לניתוח שאלות כלכליות באמצעות תאוריות כלכליות ונתונים. הקורס יכלול הסבר על שימוש בשיטות של ניראות מקסימאליות, אומדני משתני עזר ושיטת מומנטים כללית. הסטודנטים יישמו את השיטות באמצעות תוכנות מחשב במחשבים אישיים (PC). עבודה מסכמת מהווה 50 אחוז מהציון ואקונומטריקה א' הוא תנאי מוקדם להשתתפות בקורס.

תכנת המחשב ויישומים מתקדמים

הקורס יעסוק בלימוד השימוש בתוכנות סטטיסטיות הנדרשות לאמידת המודלים הנלמדים בקורס אקונומטריקה ב' וכן של תוכנות נוספות שלהן עשויים התלמידים להדרש בעת הכנת עבודת M.A או עבודת דוקטורט.

כלכלת ציבורית

כשלי שוק: יתרונות לגודל ומונופולים טבעיים, פקוח על מונופולים, סטיות מתמחיר שולי ע"י חברות ציבוריות, תמחיר עומס-שיא, השפעות חיצוניות ומסוי מתקן, מוצרים ציבוריים (גילוי העדפות הצרכנים, ייצור פרטי), שער הנכיון האופטימלי להשקעות ממשלה; תורת המיסוי: נטל-עודף, מסי עקיפין אופטימליים, מסוי רווחים והתחלקות הכנסות: מס הכנסה אופטימלי, משרבות ביטוח לאומי והשפעותיהן.

בנקים מרכזיים ואמינות

קורס זה מתמקד בספרות חדשה המנסה להבין את התנהגותם של בנקים מרכזיים במסגרת שבה המדיניות המוניטרית מתגבשת כתוצאה מאינטראקציה איסטרטגית בין הבנק המרכזי לבין הפרטים או האיגודים במשק. בחיבה זו נעשית בשני משטרים אלטרנטיביים: מצב של מידע מלא שבו יש לציבור ולבנק המרכזי אותו מידע בכל נקודות זמן ומצב של מידע חלקי שבו יש לבנק המרכזי יתרון כלשהו במידע. להלן דוגמאות של נושאים ספציפיים: מניעים שונים להרחבה מוניטרית כגון תעסוקה, מס אינפלציה ומאזן תשלומים. מדיניות מוניטרית כאיחוד מוניטרי לעומת מדיניות זו במשטר של שערי חליפין קבועים וההשלכות ביחס לאיחוד המוניטרי באזורות השוק האירופי המשותף. אי ודאות לגבי יכולת ההתחייבות ומטרות הבנק המרכזי, איתותים, מושגי אמינות שונים, עצמאות בנקים מרכזיים והשלכותיה, דרגת העמימות האופטימלית.

ביה"ס לכלכלה

כלכלה מדינית ובחירת מדיניות

הקורס עוסק במודלים פורמליים של קבלת החלטות בועדות ובבחירות המוניות של מידע מלא ובמצבים של מידע חלקי ופרטי. חלק מהקורס עוסק בבחירת מדיניות כלכלית בעיקר בתחום התקציבי.

כלכלת תחבורה

קורס זה דן במבנה שוקי תחבורה (כגון שוק התעופה), בהתנהגות פירמות תחבורתיות, מבנה הביקוש, תשתיות תחבורתיות/השפעותיה, השימוש במערכת המחירים כמכשיר להקצאה יעילה של התשתית, ובתהליכי-רפורמה ודה-רגולציה בענפי-התחבורה.

צמיחה כלכלית

הקורס דן בהסברים לתהליך הצמיחה, בקשר בין חדשנות טכנולוגית וצמיחה כלכלית, בהשפעת הסחר הבינלאומי על הצמיחה ובחשיבות נקודת הזינוק והציפיות למימושה של צמיחה כלכלית.

דינמיקה של חלוקת הכנסות

דרישות קדם: תיאוריה מקרו א', תיאוריה מיקרו א'.

הקורס דן בקשר הדו-כיווני בין חלוקת ההכנסות במשקים לתהליך הצמיחה תוך שימת דגש על תהליכים של חלוקה מחדש של הכנסות על תהליכים המביאים לריבוד חברתי ועל ההשלכות שיש לריבוד חברתי על צמיחה וחלוקת הכנסות.

כלכלה ואבולוציה

על מנת לפתור בעיות עקרוניות בתורת המשחקים פנתה התיאוריה לביולוגיה ושאלה רעיונות מתורת האבולוציה.

הקורס יציג את התפתחות הרעיונות הללו ודרך שימושם בתורת המשחקים ובכלכלה.

הקורס יקיף מושגי יציבות של פתרונות אבולוציוניים, מודלים אבולוציוניים כמכשיר לבחירת שווי משקל ואינטרפרטציות אבולוציונות לתוצאות של ניסויים בתורת המשחקים.

להבנת הקורס נדרש ידע מסוים בתורת המשחקים.

אירגון תעשייתי

הקורס יעסוק בנושאים מרכזיים באירגון תעשייתי תוך התמקדות במודלים תאורטיים. רשימת הנושאים שיכוסו במהלך הקורס כוללת: התנהגות מונופול, איכות מוצרים ופרסום, אפליית מחירים, הגבלים אנכיים, תחרות בין מעטים, Tacit collusion, ניוון מצרים, מודלים של תחרות איסטרטגית, ומודלים של השקעה במחקר ופיתוח.

כלכלת עבודה ישומית

דרישת קדם: אקונומטריקה א'.

בקורס ילמדו מודלים של הצע וביקוש לעבודה. בצד ההצע יהיה דגש על מודל של חיפוש עבודה. בצד הביקוש ילמד מודל דינמי של ביקוש לעובדים. בכל המודלים שילמדו יהיה דגש על ישומים אקונומטריים של אמידת המודלים, ניתוח הממצאים והיכולת לדון בנושאי מדיניות כלכלית.

שוקי הון וביטוח

דרישות קדם: תאוריה מאקרו כלכלה א', תאוריה מיקרו כלכלה א'.

הקורס עוסק בניתוח תפקידיהם של שוקי הון. שאלה שתעמוד במרכז הדיון היא יעילותם היחסית של שוקי הון המבוססים על בורסה חזקה לעומת שוקי הון המבוססים על מתווכים פיננסיים חזקים, כגון בנקים, במילוי התפקידים השונים. הניתוח הינו ברובו תאורטי, אולם יוקדש זמן להיבטים אמפיריים ומוסדיים. חלקו השני של הקורס (כשליש מהזמן) יוקדש לניתוח שוקי ביטוח.

נושאים בשוקי הון

דרישת קדם: שוקי הון וביטוח.

השנה יעסוק הקורס בנושאים הבאים: (א) חלוקת סיכונים בין פרטים, בין אזורים ובין מדינות. הדגש יהיה אמפירי. יבחנו, למשל, השלכות לגבי איחודים מונטריים ולגבי בנקאות בין-אזורית. (ב) הרפורמה בשוק ההון ובמערכת הבנקאות בישראל. גם כאן, הדגש יהיה אמפירי. במסגרת הקורס ניתן, בנוסף לדרישות הקורס, לכתוב עבודה סמינריונית למ.א. יש לתאם זאת עם המורה, רצוי בתחילת הסמסטר.

כלכלה וסוציולוגיה

דרישת קדם: תיאוריה מיקרו כלכלה א'.

כלכלה וסוציולוגיה התפתחו במשך השנים כשתי דיסיפלינות שונות השונות אחת מן השניה מנקודת היסוד של מהותו של האדם ופשר התנהגותו. בקורס נעסוק בנקודות המגעים לקשר את שתי הדיסיפלינות הללו. מצד אחד נדון במודלים כלכליים בהם הפרטים ממקסמים את מעמדם בחברה ומצד שני נעסוק בקביעה אנדוגנית של העדפות בפרט העדפות חברתיות.

נושאים בתיאוריה

הקורס יעסוק במספר נושאים בתיאוריה כלכלית וביניהם "כלכלה ושפה".

כלכלת שלטון מקומי

דרישת קדם: תיאוריה מיקרו כלכלה א'

הקורס עוסק ביסודות הכלכליים שעליהם בנוי השלטון המקומי, תיאוריות על אספקת שירותים ציבוריים מקומיים, ומערכת היחסים בין השלטון המרכזי והשלטון המקומי.

מודלים דינמיים סטוכסטיים בכלכלה

<u>תוכן הקורס:</u>

1. אופטימיזציה על פני זמן בתנאי אי-ודאות.
2. תכנון דינמי בתנאי אי-ודאות.
3. מודלים של חסכון וצריכה של פרטים עם אי-ודאות בהכנסות, בשיעור התשואה על חסכון השקעות וכו'.
4. צמיחה כלכלית בתנאי אי-ודאות.
5. יעילות דינמית בתנאי אי-ודאות ושמושיה למקרו-כלכלה.
6. Stochastic Calculus ושמושיו לניתוח השקעות בתנאי אי-ודאות (למשל: Dixit-Pindyck), ולתיאוריה של מימון.

שוגיות במדיניות פסקלית

הקורס יעסוק בהיבטים תיאורטיים ואמפיריים בתחום המדיניות הפסקלית: מדיניות פסקלית במודל של מחזור חיים; מדיניות פסקלית כביטוח בין-דורי; מדיניות פסקלית ושקילות ריקרדו; מדיניות חוב ציבורי; מדיניות פסקלית וצמיחה כלכלית; מוסדות פסקליים ומדיניות תקציבית.

קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות

ביה"ס לכלכלה

הקורס יעסוק בתורת תועלת התוחלת: יסודות אקסיומטיים, יתרונות ומגבלות, גישות חלופיות: תורות לא ליניאריות, תורות לא-אדיטיביות, ותורת החלטות מבוססת-מקרים.

מסחר ואינפורמציה בשוקי הון

דרישות קדם: תיאוריה מיקרו כלכלה א', תיאוריה מאקרו כלכלה ג' (באישור המרצה אפשר לקחת מיקרו ב' בו זמנית).

הקורס יעסוק בעיקר בשוקי הון שבהם יש אינפורמציה לא סימטרית בין משקיעים. הדיון יכלול את הנושאים הבאים: מוטיבציה למסחר בשוקי הון, שווי משקל בנפיות רציונליות, שווקים באנפורמציה, ותהליכי מסחר שונים בבורסה.

מבוא לתורת המכרזים

דרישת קדם: ידע בסיסי בתורת המשחקים

סקירת מודלים חליפיים של מכרזים. דיון מפורט במבנה האינפורמציה במכרזים מטיפוס ערך פרטי בלתי תלוי, ערך משותף, ומודל משולב. ניתוח ההשלכות של מבנה האינפורמציה על ההתנהגות והתוצאות במודלים מסוג מכרז אנגלי, מכרז הולנדי, ומכרזים סגורים.

כלכלת בריאות

מטרת הקורס היא ללמוד את התאוריות המתקדמות ביותר בתחום של כלכלת בריאות. הקורס יתבסס על מאמרים שיוצגו בכיתה ע"י המרצה. בין הנושאים שילמדו בקורס:

1. ביטוח בריאות - בעיות של Adverse Selection, Moral Hazard.
2. הביקוש לשרותי בריאות.
3. התנהגות ספקי שרותים במערכות בריאות.
4. שווי משקל וחוזים אופטימליים בענף שרותי הבריאות.

צדק

הקורס יעסוק בגישות שונות לצדק חברתי בכלל ולצדק חלוקתי בפרט.

נדון בגישה התועלתנית, תאוריות של חוזה חברתי, תאוריות שרוויניות, ובגישה הליברטריאנית.

נבחן את היחס בין מושג הצדק למושגים הבאים: רווחה, העדפות, צרכים, שוויון, אי-משוא פנים, זכות, חפש, תרומה (וכפרט פיצוי על פי תרומה).

הקורס ישלב דיון בעל אופי פילוסופי עם נתוח פורמלי.

נושאים בהיסטוריה כלכלית

The course will have three parts. The first will be a methodoloical section briefly presenting various approaches to the study of institutions in economics. The other two sections will demonstrate how these approaches were implemented by examining various historical insitutional developments. Specifically, the second section will examine the transition from the putting out system in which industrial production was done in one's house for a piece rate and using raw material provided by the employer to the modern system of production in the factory. The last section will examine various institutions that fostered trade during the late Medieval Commercial Revolution.

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס
תואר ראשון

סמסטר א'

קורסי חובה

1009.1000 **הדרכה בספרייה**
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 51

1011.1103	**מבוא למיקרו כלכלה**			שו"ת
.01		א'	14-16; 004	ג. עפר
		ג'	12-14; 004	
.02		א'	16-18; 003	ג. עפר
		ג'	10-12; 003	
.03		ב'	8-10; 204	ד. שוחט
		ד'	8-10; 104	
.04		ב'	10-12 210	ר. מלומד
		ה'	10-12; 110	
.05		ב'	18-20; 104	א. ימפולר
		ד'	18-20; 104	

1011.1104	**מבוא למאקרו כלכלה**			שו"ת
.01		א'	11-14; 204	י. אידלמן
.02		ב'	9-12; 004	א. בלזם
.03		ג'	17-20; 104	א. לוי

1011.1108	**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'**			ש'+ת'
.01	שיעור:	א'	16-18; 210	פרופי א. תמיר
.02	תרגיל:	ג'	10-12; 207	ס. לוי
.03	תרגיל:	ג'	14-16; 111 זן דוד	ד. יקותיאלי
.04	שיעור:	ב'	14-16; 111 זן דוד	פרופי א. תמיר
.05	תרגיל:	ה'	12-14; יפורסם	ל. איבנצקי
.06	תרגיל:	ה'	14-16; יפורסם	ל. איבנצקי
.07	שיעור:	ב'	14-16; יפורסם	פרופי נ. מגידו
.08	תרגיל:	ה'	12-14; יפורסם	ר. בראונשטיין
.09	תרגיל:	ה'	14-16; יפורסם	ר. בראונשטיין
.10	שיעור:	ג'	14-16; 110 זן דוד	ד"ר א. רביב
.11	תרגיל:	ד'	14-16; יפורסם	נ. גוטמן
.12	תרגיל:	ד'	16-18; יפורסם	נ. גוטמן

1011.1109	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'				ש'+ת'
.01	שיעור:	יפורסם			
.02	תרגיל:	ד' 14-16;	004		א. רונן
.03	שיעור:	א' 14-16;	111 דן דוד		ד"ר נ. מושקוביץ
.04	תרגיל:	ד' 12-14;	205		יקותיאלי
.05	תרגיל:	ד' 14-16;	314		יקותיאלי
1011.1110	מתמטיקה לכלכלנים א'				שו"ת
.01		א' 10-12;	110 דן דוד		א. יפת
		ג' 8-10;	110 דן דוד		
.02		א' 18-20;	110 דן דוד		י. כהן
		ג' 18-20;	110 דן דוד		
.03		ב' 10-12;	110 דן דוד		א. יפת
		ד' 10-12;	004		
.04		ב' 16-18;	110 דן דוד		ס. קוסטיאקובסקי
		ה' 16-18;	204		
1011.1112	מתמטיקה לכלכלנים ב'				שו"ת
.01		א' 16-18;	יפורסם		ע. בר-לב
		ה' 16-18;	יפורסם		
.02		יפורסם			ד"ר א. רזון
1011.2103	מיקרו כלכלה א'				שו"ת
.01		א' 8-11;	003		פרופ' א. צדקה
.02		ב' 15-18;	104		ד"ר י. אורון
.03		ג' 9-12;	יפורסם		ד"ר א. שגיא
1011.2500	חשבונאות לכלכלנים				שו"ת
.01		א' 14-16;	110 דן דוד		ד"ר י. איינגבר
.02		ה' 10-12;	110 דן דוד		ד"ר י. איינגבר
1011.2102	מאקרו כלכלה א'				שו"ת
.01		ד' 8-11;	103		ד"ר ח. לובין
.02		ח 17-20;	אולם אפטר		פרופ' ל. ליידרמן
.03		ב' 8-11;	110		ש. בן-צבי
1011.2104	מיקרו כלכלה ב'				שו"ת
.01		ג' 8-10;	110		ד"ר ע. יושע
		ה' 8-10;	110		
.02		א' 10-11.30;	110		ד"ר י. שפיגל
		ג' 10-11.30;	110		
.03		ב' 11-13;	110		ד"ר א. חפץ
		ה' 11-13;	210		

ביה"ס לכלכלה

1011.2105	מאקרו כלכלה ב'		שנתית
.01	ב' 8-11;	103	ד"ר ח. לובין
.02	ד' 10-13;	110	ד"ר ד. בן-דוד
1011.2106	מבוא לאקונומטריקה		שנתית
.01	ג' 8-10;	003	ד"ר א. שוורץ
	ה' 8-10;	003	
.02	ד' 14-16;	201	ד"ר ר. סאור
	ה' 14-16;	110	
.03	ג' 8-10;	210	ד"ר ד. בן-דוד
	ד' 8-10;	110	
1011.2109	מיקרו כלכלה ג'		שנתית
.01	א' 10-13;	201	ד"ר א. בן-פורת
.02	א' 14-17;	204	ד"ר ד. פרנקל
1011.2107.01	כלכלת ישראל		שנתית
	א 18-20;	223 גילמן	פרופ' צ. זוסמן
			פרופ' י. פרנקל
			פרופ' א. רזין
			ד"ר א. שגיא

<u>קורסי בחירה</u>

<u>קבוצה א'</u>

1011.3333.01	כלכלה מוניטרית בינ"לי		שנתית
	ב' 14-16;	110	פרופ' א. רזין
	ה' 16-18;	101	
1011.3316.01	כלכלת אי-ודאות		שנתית
	א' 9-12;	210	פרופ' י. זילכה
1011.3351.01	מבוא לכלכלת עבודה		שנתית
	ה' 14-17;	003	ד"ר א. שוורץ
1011.3132.01	מבוא לתורת המשחקים		שנתית
	א' 14-17;	201	ד"ר ע. פוזנר
1031.3116.01	צמיחה כלכלית		שנתית
	ג' 9-11;	111 דן דוד	ד"ר ד. צידון

<u>קבוצה ב'</u>

1011.3326.01	בחירות וכלכלה		שנתית
	א' 16-18;	101	ד"ר ר. שחר
1011.3468.01	בעיות נבחרות בתאוריה מיקרו כלכלית		שנתית
	א' 14-17;	107	פרופ' א. צדקה

* הקורס יינתן בצורה מרוכזת בין התאריכים 15.1.98-15.12.97.

1011.3321.01	יסודות הבנקאות		שו"ת
	ב' 8-10;	210	ד"ר י. בנימיני
1011.3339.01	כלכלה אקולוגית		שו"ת
	א' 11-14;	103	ד"ר ש. אמיר
1011.3346.01	כלכלה ומשפט		שו"ת
	ג' 8-11;	101	ד"ר ע. בן-שחר
1011.3473.01	כלכלה התנהגותית		שו"ת
	ב' 10-12;	104	ד"ר א. גניזי
1011.3469.01	כלכלת תקשורת		שו"ת
	א' 8-10;	110	ד"ר ע. לוי
1011.3461.01	מדיניות כלכלית וחברתית בישראל		שו"ת
	ב' 18-20;	103	ד"ר ר. נתנזון
1011.2804	מתמטיקה לכלכלנים ג'		שו"ת
.03	ג' 17-19;	111 דן דוד	ג. קפלן
	ה' 17-19;	111 דן דוד	
.04	א' 12-14;	110 דן דוד	ג. סלע
	ב' 13-15;	יפורסם	
1011.3474.01	נושאים נבחרים במדעי החברה*		שו"ת
	ג' 18-20;	210	פרופי י. גוזינסקי
			פרופי א. רובינשטיין
1011.3470	סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל		שו"ת
.01	ב' 14-16;	210	ד"ר נ. מארק
.02	ג' 16-18;	210	ד"ר א. שגיא
1011.3475.01	פירמות בעלות ניהול שליטה		שו"ת
	ג' 10-13;	יפורסם	ד"ר א. זוסמן
1011.3348.01	צדק בכלכלה: היבטים פילוסופיים		שו"ת
	ד' 16-18;	210	ד"ר ד. נא-אור
1011.3151.01	שיטות מתמטיות בכלכלה		שו"ת
	א' 18-21;	204	ד"ר א. סולגניק

* הקורס מיועד לתלמידים מצטיינים בשנה ג'. הקורס ייתן אחת לשבועיים במהלך כל שנת הלימודים ויזכה את התלמיד ב-2 ש"ס בחירה.

1011.3562	**סמינריון מורחב**	סי'
.01	**שווקים פיננסים** יפורסם	פרופ' ע. אדמתי
.02	***תורת המשחקים*** א' 14-16;	ד"ר א. בן-פורת
.03	**צמיחה כלכלית** ד' 14-16;	ד"ר ז. בן דוד
.04	**כלכלת הסביבה** ה' 12-14;	ד"ר ר. סאור
.05	**נושאים במיקרו כלכלה*** א' 12-14;	פרופ' ח. פרשטמן
.06	**ארגון תעשייתי ונושאים בכלכלת*** א' 14-16;	ד"ר מ. טרכטנברג

1011.3560	**סמינריון רגיל**	סי'
.01	**כלכלה אקולוגית** א' 14-16;	ד"ר ש. אמיר
.02	**שווקים עתידיים ואופציות** ג' 10-12;	ד"ר ר. אלדור
.03	**צדק בכלכלה/רציונליות בכלכלה** ד' 18-20;	ד"ר ד. נא-אור
.04	**כלכלת תקשורת/יסודות הבנקאות** א' 10-12;	ד"ר ע. לוי
.05	**יסודות הבנקאות** ב' 10-12;	ד"ר י. בנימיני
.06	**סוגיות בכלכלת ישראל** ב' 16-18;	ד"ר נ. מארק
.07	**מדיניות כלכלית חברתית** ב' 16-18;	ד"ר ר. נתנזון
.08	**כלכלת ישראל - אמפירי** ג' 18-20;	ד"ר ג. בפמן

---

* יתקיימו 3 פגישות פרונטליות בתחילת הסמסטר.

סמסטר ב'

קורסי חובה

ג'ה"ס
לכלכלה

	1009.1000	**הדרכה בספרייה**		
		יפורסם		
	1011.1103	**מבוא למיקרו כלכלה**		שו"ת
.05		א' 12-14;	003	ג. עפר
		ג' 12-14;	003	
.06		ב' 12-14;	004	ר. מלומד
		ה' 12-14;	210	
	1011.1104	**מבוא למאקרו כלכלה**		שו"ת
.04		א' 11-14;	104	ד"ר נ. מארק
.05		ב' 9-12;	004	א. בלזם
.06		ג' 17-20;	104	א. כץ
.07		ד' 16-19;	210	א. לוי
	1011.1108	**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'**		ש'+ת'
.13	שיעור:	א' 14-16;	110 דן דוד	פרופ' א. מלכסון
.14	תרגיל:	ג' 14-16;	יפורסם	נ. גוטמן
.15	שיעור:	ג' 8-10;	111 דן דוד	ד"ר ת. לויתן
.16	תרגיל:	א' 16-18;	110 דן דוד	נ. גוטמן
.17	תרגיל:	ה' 10-12;	104	ל. איבנצקי
	1011.1109	**מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'**		ש'+ת'
.06	שיעור:	ב' 14-16;	111 דן דוד	פרופ' ק. פוקס
.07	תרגיל:	ד' 14-16;	104	ד. יקותיאלי
.08	שיעור:	ג' 10-12;	110	ד"ר ת. לויתן
.09	תרגיל:	ה' 12-14;	103	ד. יקותיאלי
.10	תרגיל:	ה' 14-16;	יפורסם	ד. יקותיאלי
.11	שיעור:	ג' 14-16;	110 דן דוד	ד"ר א. רביב
.12	תרגיל:	ה' 10-12;	105	ס. לוי
.13	תרגיל:	ה' 16-18;	314	ר. אופק
	1011.1110	**מתמטיקה לכלכלנים א'**		שו"ת
.05		א' 10-12;	110 דן דוד	א. יפת
		ג' 10-12;	110 דן דוד	
.06		ב' 16-18;	104	ג. קוזמא
		ה' 16-18;	111 דן דוד	

1011.1112	מתמטיקה לכלכלנים ב'			שורית
.03	א'	14-16;	111 דן דוד	א. יפת
	ג'	14-16;	111 דן דוד	
.04	א'	18-20;	110 דן דוד	י. כהן
	ג'	18-20;	110 דן דוד	
.05	ב'	16-18;	110 דן דוד	ס. קוסטיאקובסקי
	ה'	16-18;	110 דן דוד	
.06	יפורסם			
1011.2103	מיקרו כלכלה א'			שורית
.04	א'	8-11;	003	פרופי א. צדקה
.05	א'	14-17;	210	פרופי א. צדקה
.06	ד'	10-13;	104	ד"ר א. חפץ
1011.2500	חשבונאות לכלכלנים			שורית
.03	א'	16-18;	111 דן דוד	ד"ר י. איינגבר
.04	ה'	8-10;	111 דן דוד	ד"ר י. איינגבר
1011.2102	מאקרו כלכלה א'			שורית
.04	ד'	8-11;	110	ד"ר ח. לובין
.05	א'	10-13;	110	פרופי צ. הרקוביץ
1011.2104	מיקרו כלכלה ב'			שורית
.04	א'	10-12;	204	ד"ר ע. יושע
	ג'	10-12;	104	
.05	א'	14-16;	104	ד"ר ע. פוזנר
	ה'	13-15;	יפורסם	
.06	יפורסם			
1011.2105	מאקרו כלכלה ב'			שורית
.03	ד'	11-14;	004	ד"ר ד. בן-דוד
.04	ב'	8-11;	110	ד"ר ח. לובין
.05	ה'	10-13;	110	ד"ר צ. הרקוביץ
1011.2106	מבוא לאקונומטריקה			שורית
.04	ג'	8-10;	003	ד"ר א. שוורץ
	ה'	8-10;	003	
.05	א'	16-18;	003	ד"ר מ. טרכטנברג
	ג'	16-18;	201	
.06	א'	16-18;	101	ד"ר ר. שחר
	ג'	12-14;	110	
1011.2109	מיקרו כלכלה ג'			שורית
.03	א'	16-19;	110	פרופי י. זילכה
.04	א'	10-13;	210	ד"ר א. בן-פורת
.05	ה'	14-17;	104	ד"ר ד. פרנקל

1011.2107.02	כלכלת ישראל		שו"ת
	א' 18-20;	101	פרופ' צ. זוסמן פרופ' י. פרנקל פרופ' א. רזין ד"ר א. שגיא

קורסי בחירה

קבוצה א'

1011.3114.01	כלכלה מוניטרית		שו"ת
	ה' 18-20;	אולם אפטר	פרופ' ל. ליידרמן
1011.3333.02	כלכלה מוניטרית בינלאומית*		שו"ת
	ב' 14-16;	003	פרופ' א. רזין
	ה' 16-18;	110	
1011.3115.01	מבוא לכלכלה אורבנית		שו"ת
	ה' 10-12;	103	פרופ' ד. פינס
1011.3351.02	מבוא לכלכלת עבודה		שו"ת
	ה' 14-17;	003	ד"ר א. שוורץ
1011.3132.02	מבוא לתורת המשחקים		שו"ת
	ב' 17-20;	110	פרופ' א. רובינשטיין
1011.3301.01	מיקרו כלכלה		שו"ת
	א' 14-16;	003	ד"ר ד. פרנקל
1011.3251.01	מסחר בינלאומי ראלי		שו"ת
	ה' 10-12;	004	ד"ר ד. צידון
1011.3741.01	נושאים נבחרים בכלכלת אינפורמציה		שו"ת
	ה' 13-16;	003	ד"ר א. חפץ
1011.3116.02	צמיחה כלכלית		שו"ת
	ד' 8-11;	004	ד"ר ד. בן-דוד

קבוצה ב'

1011.3321.02	יסודות הבנקאות		שו"ת
	ב' 8-10;	210	ד"ר י. בנימיני
1011.3312.01	כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית		שו"ת
	ג' 9-12;	210	פרופ' א. צוקרמן

* הקורס ינתן במרוכז מה-6.5.98 עד תום הסמסטר.

1011.3344.01	כלכלת הסביבה	שו"ת
	ה' 14-17; 004	ד"ר ר. סאור
1011.3476.01	כלכלת ביטוח	שו"ת
	א' 10-12; 004	פרופ' י. זילכה
1011.3469.02	כלכלת תקשורת	שו"ת
	א' 8-10; 110	ד"ר ע. לוי
1011.3312.01	מדיניות כלכלית וחברתית	שו"ת
	ג' 13-15; אולם אפטר	ד"ר י. שיינין
1011.2804	מתמטיקה לכלכלנים ג'	שו"ת
.03	ג' 16-18; 111 דן דוד	ג. קפלן
	ה' 18-20; 110	
.04	א' 10-12; 111 דן דוד	ג. סלע
	ב' 10-12; 111 דן דוד	
1011.3466.01	נושאים נבחרים במיתון חברות	שו"ת
	א' 9.30-12; 201	ד"ר י. שפיגל
1011.3477.01	נושאים בתורת החחלטות	שו"ת
	ב' 10-13; 210	פרופ' י. גלבוע
1011.3370	סוגיות בכלכלת ישראל	שו"ת
.03	ג' 18-20; 110	פרופ' צ. זוסמן
.04	ג' 8-10; 110	ד"ר א. שגיא
1011.3472.01	סוגיות בשיווק	שו"ת
	ג' 16-18; יפורסם	ד"ר ד. שחר
1011.3478.01	פערים עתני וביטחון סוציאלי	שו"ת
	ה' 18-20; 201	ד"ר י. תמיר
		ד"ר י. גבאי
1011.3323.01	רציונליות בכלכלה: היבטים פילוסופיים	שו"ת
	ד' 16-18; 104	ד"ר ד. נא-אור
1011.3146.01	שווקים עתידיים ואופציות	שו"ת
	ג' 16-19; יפורסם	ד"ר ר. אלדור
1011.3144.01	תולדות המחשבה הכלכלית	שו"ת
	ב' 10-13; 108	פרופ' ג. פלנדרס
1011.3466.01	רפורמות מבניות במשק הישראלי	שו"ת
	ד' 16-18; 201	ר. קרול

1011.3562	**סמינריון מורחב**	ס'
.08	**כלכלה יישומית** ד' 18-20;	פרופ' צ. אקשטיין
.09	**סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל** ה' 8-10;	ד"ר א. שגיא
.10	**כלכלה ומשפט** ב' 11-13;	ד"ר ע. בן-שחר
.11	**כלכלת הסביבה** ה' 12-14;	ד"ר ר. סאור
.12	**מימון ציבורי** ב' 14-16;	ד"ר ד. פרנקל
.13	**נושאים במאקרו** ה' 15-17;	פרופ' צ. הרקוביץ
.14	**תורת המשחקים** ב' 10-12;	ד"ר ע. פוזנר
.15	**כלכלה אורבנית** ב' 10-12;	פרופ' ד. פינס
.16	**כלכלה ופוליטיקה** ג' 14-16;	ד"ר ר. שחר
.17	**שוקי הון** ג' 16-18;	ד"ר ע. יושע
.18	**כלכלת אי-ודאות** ב' 16-18;	פרופ' י. זילכה
.19	**כלכלה בינלאומית ראלית** ה' 13-15;	ד"ר ד. צידון
1011.3560	**סמינריון רגיל**	ס'
.11	**צדק בכלכלה/רציונליות בכלכלה** ד' 18-20;	ד"ר ד. נא-אור
.12	**כלכלת תקשורת/יסודות הבנקאות** א' 10-12;	ד"ר ע.לוי
.13	**יסודות הבנקאות** ב' 10-12;	ד"ר י. בנימיני
.14	**רפורמות מבניות במשק הישראלי** ד' 18-20;	ר. קרול

ביח"ס לכלכלה

ביה"ס לכלכלה ע"ש איתן ברגלס

תואר שני

סמסטר א'

1011.4111.01	תאוריה מיקרו כלכלה א'		שו"ת
	ב' 18-20;	210	פרופ' א. רובינשטיין
	ה' 16-18;	004	
1011.4107.01	תאוריה מאקרו כלכלה א'		שו"ת
	ב' 16-18;	204	פרופ' א. צוקרמן
	ה' 14-16;	204	פרופ' א. רזין
1011.4205.01	אקונומטריקה א'		שו"ת
	ג' 9-12;	204	ד"ר מ. טרכטנברג
1011.4559.01	צמיחה כלכלית		שו"ת
	ה' 13-16;	205	ד"ר ד. צידון
1011.4376.01	מודלים דינמיים סטוכסטיים בכלכלה		שו"ת
	א' 16-18;	205	פרופ' י. זילכה
1011.4365.01	כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית		שו"ת
	ג' 9-12;	205	פרופ' א. צוקרמן
1011.4377.01	סוגיות במדיניות פיסקלית		שו"ת
	ג' 16-18;	205	פרופ' מ. סטרבצינסקי
1011.4378.01	צדק		שו"ת
	ד' 18-21;	205	ד"ר א. בן-פורת
1011.4379.01	כלכלה וסוציולוגיה		שו"ת
	א' 14-16;	205	פרופ' ח. פרשטמן
1011.4344.01	מבוא לתורת המכרזים*		שו"ת
	יפורסם		פרופ' ע. קרני
1011.4380.01	ארגון תעשייתי		
	א' 18-21;	205	ד"ר י. שפיגל
1011.4319.01	כלכלה ציבורית		שו"ת
	ג' 18-20;	205	פרופ' א. ששינסקי

---

* קורס מרוכז.

1011.4391.01	כלכלת תחבורה ג' 12-14; 105	שו"ת פרופ' י. ברכמן
1011.4373.01	שוקי הון וביטוח ה' 18-21; 205	שו"ת ד"ר ע. יושע
1011.4362.01	נושאים בהיסטוריה כלכלית*	שו"ת פרופ' א. גרייף
1011.4386.01	Analysing Politics - Rational Choice & Formal Political Theory* יפורסם	שו"ת Prof. K. Shepsle

ביה"ס לכלכלה

סדנאות

1011.4257.01	סדנה במיקרו כלכלה יישומית ב' 16-18; 425	סד' ד"ר ע. בן שחר ד"ר מ. טרכטנברג פרופ' ד. פינס פרופ' א. צדקה ד"ר ר. שחר ד"ר י. שפיגל
1011.5108.01	סדנה בתיאוריה כלכלית ג' 16-18; 425	סד' ד"ר א. בן-פורת פרופ' י. גלבוע פרופ' י. זילכה ד"ר א. חפץ ד"ר ר. סאור ד"ר ע. פוזנר ד"ר ד. פרנקל פרופ' ח. פרשטמן פרופ' א. רובינשטיין
1011.5001.01	סדנה במאקרו-מסחר בינלאומי ה' 16-18; 425	סד' ד"ר ד. בן דוד פרופ' צ. הרקוביץ ד"ר ע. יושע פרופ' א. צוקרמן ד"ר ד. צידון פרופ' י. פרנקל פרופ' א. רזין

* קורס מרוכז.

סמסטר ב'

1011.4101.01	תאוריה מיקרו כלכלה ב'	שו"ת
	ד' 12-9; 103	ד"ר א. בן-פורת
	ה' 16-14; 103	
1011.4108.01	תאוריה מאקרו כלכלה ב'	שו"ת
	ה' 18-16; 103	פרופ' ל. ליידרמן
1011.4208.01	אקונומטריקה ב'	שו"ת
	ד' 14-12; 205	פרופ' צ. אקשטיין
1011.4358.01	הכרת המחשב ויישומים מתקדמים	שו"ת
	א' 18-16; 315	ד"ר מ. גוטליבובסקי
1011.4370.01	דינמיקה של חלוקת הכנסות	שו"ת
	ה' 20-18; 314	ד"ר ד. צידון
1011.4313.01	בנקים מרכזיים ואמינות	שו"ת
	ד' 21-18; 419	פרופ' א. צוקרמן
1011.4381.01	קבלת החלטות בתנאי אי-ודאות	שו"ת
	ב' 16-14; 204	פרופ' י. גלבוע
1011.4305.01	כלכלת שלטון מקומי	שו"ת
	ב' 16-14; 206	פרופ' ד. פינס
1011.4385.01	כלכלת עבודה יישומית	שו"ת
	ד' 16-14; 205	פרופ' צ. אקשטיין
1011.4372.01	כלכלת בריאות	שו"ת
	ב' 20-18; 206	ד"ר י. גלזר
1011.4382.01	נושאים בשוקי הון	שו"ת
	ג' 20-18; 107	ד"ר ע. יושע
1011.4383.01	מסחר ואינפורמציה בשוקי הון	שו"ת
	ג' 12-9; 105	פרופ' ע. אדמתי
1011.4384.01	נושאים בתיאוריה	שו"ת
	ה' 20-18; 425	פרופ' א. רובינשטיין
1011.4327.01	כלכלה ואבולוציה*	שו"ת
	יפורסם	פרופ' א. שקד
1011.4387.01	Dynamic Choice in Ambivious Circumstances*	שו"ת
	יפורסם	פרופ' ד. קרפס

* קורס מרוכז.

1011.4388.01	**Productivity: Measurement and Explanations***	שרית
	יפורסם	פרופי צ. גריליקס
1011.4389.01	**Technical Change and Welfare Economics***	Prof. A. Heertje
	יפורסם	
1011.4390.01	**Advanced Industrial Organization***	Prof. I. Hendel
	יפורסם	

ביה"ס לכלכלה

סדנאות

1011.4257.02	**סדנה במיקרו כלכלה יישומית**	סדי
	בי 16-18; 425	ד"ר ע. בן שחר
		ד"ר מ. טרכטנברג
		פרופי ד. פינס
		פרופי א. צדקה
		ד"ר ר. שחר
		ד"ר י. שפיגל
1011.5108.02	**סדנה בתיאוריה כלכלית**	סדי
	גי 16-18; 425	ד"ר א. בן-פורת
		פרופי י. גלבוע
		פרופי י. זילכה
		ד"ר א. חפץ
		ד"ר ר. סאור
		ד"ר ע. פוזנר
		ד"ר ד. פרנקל
		פרופי ח. פרשטמן
		פרופי א. רובינשטיין
1011.5001.02	**סדנה במאקרו מסחר בינלאומי**	סדי
	הי 16-18; 425	ד"ר ד. בן דוד
		פרופי צ. הרקוביץ
		ד"ר ע. יושע
		פרופי א. צוקרמן
		ד"ר ד. צידון
		פרופי י. פרנקל
		פרופי א. רזין
1011.4201.01	**סדנה בכלכלת ישראל**	סדי
	גי 16-18; 107	פרופי צ. זוסמן
		ד"ר א. שגיא
1011.4252.01	**סדנה בכלכלת עבודה**	סדי
	די 16-18; 204	פרופי צ. אקשטיין
		ד"ר ר. סאור
		ד"ר א. שוורץ

* קורס מרוכז.

החוג למדע המדינה

ראש החוג: ד"ר יוסי שיין

תואר ראשון

יועצים: ד"ר דנה אריאלי הורוביץ - סמסטר א'
ד"ר גיל מרום - סמסטר ב'

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, כלים ושיטות לניתוח תופעות פוליטיות. במסגרת הלימודים מציע החוג הדגשים שונים: פוליטיקה ישראלית; מינהל ומדיניות ציבורית; תורת המשטרים במערב ובעולם השלישי; התנהגות וכלכלה פוליטית; מחשבה מדינית; יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה.

ייעוץ בתכניות לימודים

ככלל חייב התלמיד להרכיב את תכנית לימודיו בעצמו.
תלמידים המבקשים לקבל ייעוץ בנושאים הקשורים לתכנית הלימודים יוכלו לפנות אל היועץ לתלמידי תואר ראשון. שעות הקבלה תתפרסמנה על לוחות המודעות ובמזכירות החוג, בניין נפתלי, קומה ה', חדר 512.

הרכב תכנית הלימודים

	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג:		
א. לימודי שנה א'	19 ש"ס	19 ש"ס
ב. מבואות כלליים	8 ש"ס	--
ג. לימודי שנה ב'	22 ש"ס	22 ש"ס
ד. לימודי שנה ג'	24 ש"ס	14 ש"ס
	73 ש"ס	55 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

לתלמידי חוגים אחרים מוצעות:

1. חטיבות במדע המדינה
   מצומצמת - 16 ש"ס
   מורחבת - 33 ש"ס

2. חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה
   מצומצמת - 17 ש"ס
   מורחבת - 31 ש"ס

פירוט תכניות לימודי החטיבות מופיע בהמשך פרק זה.
תלמידים שאינם תלמידי החוג למדע המדינה או תלמידי חטיבה במדע המדינה יהיו רשאים ללמוד במסגרת החוג למדע המדינה קורסי מבוא בלבד.

תכנית הלימודים

שנה א'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
המערכת הפוליטית בישראל	ש'	3	סמי א/ב
	ת'	1	
תולדות המחשבה המדינית*	ש'	2	סמי א/ב
מבוא לממשל	ש'	2	סמי א/ב
מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	ש'	2	סמי א/ב
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'	2	סמי א/ב
מבוא לסטטיסטיקה**	ש'	2	סמי א/ב
	ת'	2	
יישומי מחשב במדעי החברה***	שו"ת	3	סמי א/ב
סה"כ		19 ש"ס	

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.

ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים, סידורם על המדף וסיור בספרייה. על כל תלמיד להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.

על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטאיים" (או בדף התיקונים לידיעון), במסגרת הרישום לקורסי החוג.

לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספריה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

תנאי מעבר לשנה ב'-במסלול הלימוד המורחב ובמסלול הלימוד הדו-חוגי:

א. ציון 70 לפחות ב-5 הקורסים הראשונים המפורטים לעיל וממוצע 73 ביניהם.

ב. ציון 70 לפחות בקורסים: "יישומי מחשב במדעי-החברה" ו"מבוא לסטטיסטיקה".

---

* "יחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לפילוסופיה פוליטית הניתן בחוג לפילוסופיה.

** "יחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא לסטטיסטיקה א'+ב' בחוג לבלבלה, לקורסי מבוא לסטטיסטיקה בחוגים לפסיכולוגיה וגיאוגרפיה, וכן לקורס מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בצירוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך. תלמיד שחוג לימודיו השני הוא סוציולוגיה ואנתרופולוגיה או תקשורת ילמד את הקורס מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה.

*** "יחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לקורסי מבוא באותו תחום (SPSS) ובאותו היקף הניתנים בחוגים אחרים באוניברסיטה.
דרישת קדם לקורס: מבוא לסטטיסטיקה.

שנה ב'

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
מחשבה מדינית בת-זמננו	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
פוליטיקה השוואתית	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
אסטרטגיה בעידן המודרני	שי	2	סמי א/ב
	תי	1	
כלכלה פוליטית*	שי	2	סמי אי
	תי	2	
שיטות מחקר**	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
פרוסמינר	שי	2	סמי א/ב
		22 ש"ס	

החוג למדע המדינה

פרוסמינר

מומלץ לתלמיד ללמוד את הפרוסמינר, בסמסטר השני של שנה ב', ולבחור פרוסמינר מהתחום שבו כבר למד את קורס החובה.

מבואות כלליים

כל תלמיד חד-חוגי ילמד 8 ש"ס מתוך רשימות הקורסים שלהלן.

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים***	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לסוציולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לאנתרופולוגיה	4	ש"ס	ניתן במסגרת קורסים כלל פקולטטיים
מבוא לארגוני עבודה - מאקרו	3	ש"ס	בחוג ללימודי עבודה

---

* הקורס כלכלה פוליטית לא יינתן בסמסטר ב' תשנ"ח. תלמידים שסיימו סמסטר אחד של שנה א' רשאים ללמוד את הקורס בסמסטר השני ללימודיהם (בסמסטר א' או בסמסטר הקיץ).

** ייחשב ע"י החוג למדע המדינה כקורס חופף לשנים מתוך קורסי שיטות מחקר בחוג לסוציולוגיה, שיטות מחקר בפסיכולוגיה, מתודולוגיה מחקרית א'+ב' בצרוף קורס מתודולוגי נוסף בביה"ס לחינוך ושיטות מחקר א' + ב' בחוג לתקשורת.

*** מבוא למיקרו כלכלה או מבוא למאקרו כלכלה (3 ש"ס) ייחשב בקורס חופף, לצורך דרישה זו, לתשומת לב, תלמיד המקבל פטור על סמך מבוא למאקרו כלכלה חייב בהשלמת 1 ש"ס בקורסי הבחירה בקורס.

תלמידים שלמדו את שני המבואות לכלכלה ולא עמדו בהצלחה בבחינות יהיו רשאים להיבחן במבוא לכלכלה ללא כלכלנים מבלי להירשם לקורס זה, אם עמדו בתנאים הבאים:

א. מלאו חובות הגשת תרגילים בשני המבואות והופיעו ברשימות הזכאים להיבחן בקורסים אלה.

ב. עומד לרשותם מועד בחינה באחד משני הקורסים הנ"ל.

תנאי המעבר לשנה ג' - במסלול הלימוד המורחב והדו-חוגי:

ציון ׳עובר׳ לפחות בכל קורסי שנה ב׳.

שנה ג׳

מורחב

	אופן הוראה	מס׳ ש״ס	סמי
4 קורסי בחירה	שי	12	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	שי	2	סמי א/ב
פרויקט שטח*/**	שי	4	סמי א+ב/סמי ב׳+קיץ/סמי קיץ+אי
מדינאות ומדיניות מעשית	שי	2	סמי א/ב
סמינר שנתי*	סי	4	סמי א+ב/סמי ב׳+קיץ/סמי קיץ+אי
	סה״כ	24 ש״ס	

דו-חוגי

2 קורסי בחירה	שי	6	סמי א/ב
התנהגות פוליטית בישראל	שי	2	סמי א/ב
מדינאות ומדיניות מעשית	שי	2	סמי א/ב
סמינר שנתי*	סי	4	סמי א+ב/סמי ב׳+קיץ/סמי קיץ+אי
	סה״כ	14 ש״ס	

פרויקט שטח** - הקורס מיועד לאמן את הסטודנט בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישהה התלמיד יום אחד בשבוע, במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ. התלמיד יידרש להכין ולהגיש דו״ח תקופתי ועבודה מסכמת.

מדינאות ומדיניות מעשית - הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מינהל ציבורי בכירים.

---

* בסמינר המתקיים בסמסטר בי + קיץ ו/או קיץ + סמסטר א׳, יידרש התלמיד לשלם שכר לימוד נפרד עבור עונת לימודי הקיץ.

** תלמידים שהחלו לימודיהם לפני שנה״ל תשנ״ו חייבים ב-12 פגישות. הקורס נחשב - 2 ש״ס.

מסלול מיוחד לתואר שני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

החוג מציע למספר מצומצם של תלמידים בעלי השגים גבוהים בלימודי שנים א' ו-ב' בתואר ראשון, מסלול מיוחד לתואר שני. תנאי המינימום להצטרפות למסלול הם ממוצע 85 לפחות בתשעה מתוך הקורסים שלהלן וציון 80 לפחות בכל אחד מקורסי החוג. תלמידים העומדים בתנאים מתבקשים לפנות למזכירות החוג ולהגיש בקשה להצטרף למסלול המיוחד.

החוג למדע המדינה

רשימת הקורסים:

- המערכת הפוליטית בישראל
- מבוא לממשל
- מבוא ליחסים בינלאומיים
- תולדות המחשבה המדינית
- מבוא למינהל ומדיניות ציבורית
- פוליטיקה השוואתית
- אסטרטגיה בעידן המודרני
- קבלת החלטות במינהל
- מחשבה מדינית בת זמננו
- כלכלה פוליטית
- שיטות מחקר

לתלמידים שיתקבלו למסלול המיוחד תנתן האפשרות להתחיל בלימודי תואר שני במעמד של " תלמיד לא מן המניין", במקביל ללימוד שנה ג' בתואר ראשון. במהלך שנה זו על התלמידים לסיים את כל חובותיהם לתואר ראשון.

פרטי התכנית

תלמידי התכנית הלומדים במסלול המורחב יהיו פטורים במסגרת חובות הב.א. משלשה קורסי בחירה (סה"כ 9 ש"ס), במסלול הדו-חוגי - משני קורסי בחירה ומהקורס: מדיניות ומדינאות מעשית (סה"כ 8 ש"ס). במקום קורסים אלה ילמדו תלמידי המסלול בשנה ג' קורסים מתכנית התואר השני בהיקף של 9 ש"ס. הרכב תכנית הלימודים בשנה ג' יהיה כלהלן:

מורחב	דו-חוגי
מתכנית הב.א.	מתכנית הב.א.
קורס בחירה	התנהגות פוליטית בישראל
פרויקט שטח	סמינר שנתי
מדינאות ומדיניות מעשית	
התנהגות פוליטית בישראל	
סמינר שנתי	
מתכנית המ.א. - 9 ש"ס	מתכנית המ.א. - 9 ש"ס
א. שנים משלשת קורסי החובה:	א. שנים משלשת קורסי החובה:
- שיטות מחקר לתואר שני	- שיטות מחקר לתואר שני
- גישות ותיאוריות במדע המדינה	- גישות ותיאוריות במדע המדינה
- קורס החובה התחומי	- קורס החובה התחומי
ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי	ב. סדנה או סמינר סמסטריאלי

תלמידי המסלול אשר ימשיכו בלימודי המ.א. בחוג, יהיו פטורים משיעורי התואר השני אותם לקחו בשנה גי ללימודיהם לתואר ראשון. שיעורים אלה יכללו במנין לצורך חישוב מכסת השעות בתואר שני, אך לא יכללו בשקלול ציון הגמר לתואר שני. תלמידי המסלול חייבים ללמוד קורס נוסף מקורסי החובה בתחומי הלימוד (בהיקף של 3 ש"ס).

<u>תלמידים שיסיימו את לימודי התואר השני</u>
היקף שעות קורסי תואר שני אשר ישוקללו במסגרת חובות תואר ראשון יהיה: לתלמידי המסלול המורחב 9 ש"ס, לתלמידי המסלול הדו-חוגי 6 ש"ס.
<u>תלמידים שלא ימשיכו לתואר שני בחוג או שלא יסיימו אותו</u>, יקבלו ב.א. על סמך השיעורים שלמדו, כולל השיעורים מתואר שני, רק לאחר שעמדו בהיקף השעות הנדרש במסלול לימודיהם לתואר ראשון.
כל קורס מתכנית תואר שני, אשר ישוקלל במסגרת חובות התואר הראשון יקבל משקל של 1.5 נקודות.

<u>מסלול לימוד דו-חוגי מדע המדינה ופילוסופיה</u>

<u>מטרות התכנית</u>
להעניק הכשרה בין דיסציפלינרית במדע המדינה ופילוסופיה.

למקד את נקודות המפגש שבין לימודי הרעיונות המדיניים ולימודי פילוסופיה פוליטית ולהעמיק את הידע של התלמיד בתחומים אלה.

במסגרת לימודים אלה יעסקו התלמידים בהרחבה בלימודי נושאים ובעיות בתחומי הרעיון המדיני והפילוסופיה הפוליטית.

<u>תנאי קבלה</u>

תלמידים שלמדו בשני החוגים יהיו רשאים להצטרף לתכנית המשותפת רק לאחר שישלימו שנת לימודים מלאה בשני החוגים בציון "טוב" לפחות.
תלמיד שהשלים לימודי שנה אי באחד משני החוגים ומבקש להתקבל למסלול לימוד זה יוכל לעשות זאת אם עמד בתנאי הקבלה הרגילים לחוג השני או אם השיג ממוצע ציונים של 80 לפחות ב-30 ש"ס לפחות. (ראה הפסקה "החלפה/הוספה של חוג לימודים" בפרק "מידע כללי" בידיעון זה).

<u>ייעוץ ומעקב</u>

התלמידים יונחו באופן רצוף ואישי על ידי יועצי שני החוגים. תכנית הלימודים של התלמידים תורכב בהנחייתם ותהיה חייבת באישורם.
התלמידים יהיו כפופים לתקנוני החוגים למדע המדינה ופילוסופיה.

<u>תכנית הלימודים בחוג למדע המדינה</u>

קורסי שנה אי	19 ש"ס
קורסי שנה בי	22 ש"ס
קורסי שנה גי	8 ש"ס
קורס בחירה (בתחום ה"רעיון המדיני")	<u>3 ש"ס</u>
	52 ש"ס

<u>פרוסמינר וסמינר</u> - ילמדו התלמידים מתחום ה"רעיון המדיני".

תכנית לימודים משולבת לקראת שני תארים -
בוגר במשפטים (L.L.B) ותואר ראשון במדע המדינה

שילוב זה יהיה פתוח לקבוצה מצומצמת של תלמידים בעלי נתונים גבוהים, אשר יתקבלו לפקולטה למשפטים ואשר יהיו מעוניינים לרכוש גם השכלה ברמה של תואר ראשון במדע המדינה. הבוגרים יוכלו להמשיך בלימודים גבוהים בכל אחת משתי הדיסציפלינות בנפרד. הרחבת הלימודים בתחום מדע המדינה משלימה את ההשכלה המשפטית, מקנה כלים אנליטיים להבנה פוליטית של מוסדות ציבור ומאפשרת התמודדות טובה יותר בשדה המעשה. השילוב יתרום במיוחד לאלה המייעדים עצמם למשרות בכירות במינהל הציבורי, בחברות ממשלתיות, ובפעילות פוליטית ברמה הלאומית והמקומית, וכן לאלה המייעדים עצמם לקריירה אקדמית.

החוג למדע המדינה

תלמידי התכנית ילמדו (במסלול הלימוד הדו-חוגי) בחוג למדע המדינה כמפורט בתכנית שלהלן, זאת בנוסף ללימודיהם הרגילים (בהיקף מלא) בפקולטה למשפטים. הדבר יוכל להתאפשר לאור העובדה שהחוג למדע המדינה מציע בעונת לימודי הקיץ את כל קורסי החובה וכן מבחר של קורסי בחירה. עפ"י התכנית המוצעת, ילמד התלמיד קורס אחד בחוג במדע המדינה בכל אחד משני הסמסטרים הרגילים (א' ו-ב'), בנוסף לתכנית הלימודים הרגילה לתואר ראשון בפקולטה למשפטים. יתרת השיעורים בחוג למדע המדינה יילמדו בעונות לימודי הקיץ. (ראה להלן הצעה לפריסה כזו של לימודים בחוג במדע המדינה).
עם תום לימודיהם בפקולטה למשפטים ובחוג למדע המדינה יהיו בוגרי התכנית זכאים לתואר "בוגר במשפטים" (L.L.B) ולתעודת תואר ראשון במדע המדינה כחוג לאחר תואר. קבלת התעודה על לימודי מדע המדינה מותנית בזכאות לתואר "בוגר במשפטים".

תכנית לימודים מוצעת לתלמידי משפטים ומדע המדינה

שנה א'

סמסטר א':	המערכת הפוליטית בישראל	4	ש"ס
סמסטר ב':	מבוא לסטטיסטיקה	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	יישומי מחשב במדעי החברה	3	ש"ס
	תולדות המחשבה המדינית	2	ש"ס
	מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
	מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	2	ש"ס
	מבוא לממשל	2	ש"ס
		19	ש"ס

שנה ב'

סמסטר א':	כלכלה פוליטית	4	ש"ס
סמסטר ב':	שיטות מחקר	4	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	מחשבה מדינית בת זמננו	3	ש"ס
	פוליטיקה השוואתית	3	ש"ס
	קבלת החלטות במינהל הציבורי	3	ש"ס
	אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
	פרוסמינר	2	ש"ס
		22	ש"ס

שנה ג'

סמסטר א':	התנהגות פוליטית בישראל	2	ש"ס
סמסטר ב':	סמינר	2	ש"ס
	מדינאות ומדיניות מעשית	2	ש"ס
עונת לימודי קיץ:	המשך הסמינר	2	ש"ס
	2 קורסי בחירה	6	ש"ס
		14	ש"ס
	סה"כ	**55**	**ש"ס**

תקנות החוג

1. במסגרת שיעורי הבחירה אין ללמוד יותר מקורס אחד אצל אותו מורה אלא באישור המרצה.

2. תלמיד רשאי ללמוד קורסי בחירה רק לאחר שעמד בתנאי המעבר לשנה ג'.

3. תלמיד רשאי לערער על ציון בחוג תוך עשרה ימים מיום פרסום תוצאות הבחינה.

4. במהלך כל שנת לימוד רשאי התלמיד להגיש לכל היותר 2 ערעורים (ולא יותר מ-6 ערעורים בסה"כ במשך לימודיו לתואר ראשון).

5. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודה סמינריונית) הוא היום האחרון בסמסטר. אי הגשת עבודה או תרגיל במועד תגרור דיווח ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240). ציון זה לא ייכלל בשקלול ציון הגמר, אך יירשם בגליון הציונים.

6. מועד אחרון להגשת עבודה סמינריונית הוא 5 שבועות מיום תום הסמינר. בקשה להגיש עבודה סמינריונית באיחור יש להגיש למרצה. בכל מקרה המועד האחרון להגשת העבודה יהיה לא יאוחר מן היום האחרון לסמסטר העוקב.
על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

7. תלמיד רשאי להודיע על ביטול השתתפות בקורס עד תום שבועיים מיום תחילת הסמסטר. על התלמיד להגיש טופס ביטולים במועד המתפרסם על לוחות המודעות.

8. תלמיד שהחליט להפסיק את לימודיו חייב להודיע על כך למזכירות החוג, בנוסף להודעה למזכירות תלמידים כללית.

קורסים חופפים

תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".

9. כל תלמיד חד-חוגי חייב ללמוד 105 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור ע"ס קורס חופף חייב להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבל את הפטור.

10. תלמיד דו-חוגי חייב ללמוד 55 ש"ס. תלמיד שקיבל פטור בגין קורסי חובה חופפים חייב להשלים במסגרת החוג מכסה של 51 ש"ס לפחות. למד התלמיד קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

שקלול ציון הגמר

המערכת הפוליטית בישראל	3	נקודות
מבואות החוג	2	נקודות כל מבוא
ישומי מחשב במדעי-החברה	*1.5*	*נקודות*
מבוא לסטטיסטיקה	1.5	נקודות
כל קורסי החובה	2.5	נקודות
פרוסמינר	2	נקודות
מבואות כלליים פקולטטיים	*1*	*נקודה כל מבוא*
קורסי בחירה	2	נקודות כל קורס
התנהגות פוליטית בישראל	2	נקודות
פרויקט שטח	4	נקודות
מדינאות מעשית	1.5	נקודות
סמינר שנתי	4	נקודות

החטיבות

החוג למדע המדינה מציע לתלמידי חוגים בפקולטה ומחוץ לה חטיבות למדע המדינה וחטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה.
על מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה.
על תלמיד חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג למדע המדינה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

החוג למדע המדינה

תנאי קבלה לחטיבות:

ציון "עובר" לפחות בשלושה קורסי מבוא הנלמדים בחוגים השונים בפקולטה.

חטיבות במדע המדינה

א. חטיבה

1.	המערכת הפוליטית בישראל	4 ש"ס
2.	3 ממבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים; תולדות המחשבה המדינית; מבוא לממשל ומבוא למינהל ומדיניות ציבורית)	6 ש"ס
3.	2 קורסי בחירה	6 ש"ס
	סה"כ	16 ש"ס

ב. חטיבה מורחבת

1.	המערכת הפוליטית בישראל	4 ש"ס
2.	ארבעת מבואות החוג (מבוא ליחסים בינלאומיים; תולדות המחשבה המדינית; מבוא לממשל ומבוא למינהל ומדיניות ציבורית)	8 ש"ס
3.	כלכלה פוליטית	4 ש"ס
4.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
5.	מחשבה מדינית בת-זמננו	3 ש"ס
6	פוליטיקה השוואתית	3 ש"ס
7.	קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	3 ש"ס
8.	קורס בחירה	3 ש"ס
9.	פרוסמינר	2 ש"ס
	סה"כ	33 ש"ס

חטיבות בלימודי צבא ואסטרטגיה

מטרת החטיבה להקנות ידע ומושגי יסוד בכל הקשור לתהליכים ולגורמים המעצבים את מדיניות הביטחון של מדינות, במיוחד בהקשר הישראלי.
לימודי החטיבה מיועדים להקנות תשתית ידע והכנה לתלמידים אשר בכוונתם להמשיך לימודיהם בתכנית תואר שני ללימודי בטחון.

א. חטיבה

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים	2 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
	4 מקורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, בטחון ואסטרטגיה	12 ש"ס
	סה"כ	17 ש"ס

ב. חטיבת מורחבת

1.	מבוא ליחסים בינלאומיים	2 ש"ס
2.	אסטרטגיה בעידן המודרני	3 ש"ס
3.	8 קורסי בחירה בתחום של יחסים בינלאומיים, בטחון ואסטרטגיה	24 ש"ס
4.	פרו"ס בתחום	2 ש"ס
	סה"כ	31 ש"ס

תיאור הקורסים

סמסטרים א'+ב'

שנה א'

יישומי מחשב למדעי-החברה

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet החלק השני יוקדש ללמוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

הממערכת הפוליטית בישראל

קורס יסוד זה מיועד להקנות מסגרות תיאורטיות וידע בהקשר לנושאים מגוונים בפוליטיקה ישראלית ביניהם: היסטוריה פוליטית של התפתחות מוסדות השלטון, יחסי אליטות וקבוצות בחברה, שסעים ומוקדי מתח חברתיים, ביטחון לאומי, הסכסוך הישראלי-פלסטיני-ערבי, שאלת גבולות הקבע, זהות לאומית, דת-מדינה, המיעוט הערבי בישראל, זכויות הפרט, פוליטיקה ומשפט, בית המשפט העליון בישראל.

מבוא לסטטיסטיקה

הקורס יעסוק במושגי יסוד בסטטיסטיקה תאורית, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, התפלגויות חד-מימדיות ודו-מימדיות, מתאם ורגרסיה. בחלקו השני יתמקד הקורס בבעיות אמידה, בדיקת השערות וכיוצ"ב.

תולדות המחשבה המדינית

סקירה וקריאת טקסטים של הוגי דעות פוליטיים מרכזיים מאפלטון ועד מרכס, תוך עמידה על עיקרי תפיסותיהם על רקע המציאות ההיסטורית שכלפיה הגיבו.

מבוא לממשל

בשיעור יושם דגש על הכרת שלוש גישות בסיסיות הרווחות במדע המדינה, להבנת המושג "מדינה" ולניתוח היחסים שבין המדינה על מוסדותיה השונים, לבין החברה על מרכיביה. שלושת הגישות הן הגישה הפלורליסטית (או גישת הקבוצות), גישת האליטות והגישה המעמדית.

מבוא למינהל ומדיניות ציבורית

מטרת הקורס היגה להקנות ידע בסיסי בהבנת המינהל הציבורי במישור התיאורטי ובמישור האמפירי. בחלקו הראשון של הקורס יידונו מאפיינים אירגוניים-מבניים של המינהל הציבורי. בחלקו השני של הקורס נדון במהותו של תהליך קביעת מדיניות ציבורית תוך שימת דגש על משתנים סביבתיים המעצבים תהליך זה.

מבוא ליחסים בינלאומיים

הגישות העיקריות ללימוד היחסים הבינלאומיים ובעיות היסוד של היחסים הבינלאומיים בעידן המודרני, כולל: התפתחות המערכת הבינלאומית, מדינות כשחקנים בינלאומיים, עיצוב מדיניות חוץ ויישומה, ארגונים בינלאומיים, חברות רב-לאומיות, שחקנים תת-מדיניים, כלכלה פוליטית בינלאומית, בעיות יסוד בישראל: מלחמה ושלום בעידן הגרעין, קונפליקטים אתניים, בעיות מזון, איכות הסביבה, דמוגרפיה וטכנולוגיה.

שנה ב'

קורסי חובה

שיטות מחקר

הקניית ידע בסיסי בגישה המדעית לפוליטיקה. הנושאים העקריים: *הגדרת בעיות מחקר, בניית מושגים*, תיאוריות והשערות, בעיות מדידה, איסוף, עיבוד נתונים וניתוחים (כולל ניתוח טבלאות, מדדי קשר, רגרסיה, מבחנים סטטיסטיים). עבודת מחקר הדורשת עבוד במחשב תהווה חלק אינטגרלי של הקורס.

כלכלה פוליטית

הקורס הוא מבוא כללי לגישת *הבחירה הראציונאלית*, להבנת התנהגות פוליטית במדינות דמוקרטיות. הקורס סוקר את השגי הגישה הזו בעשרים השנים האחרונות. יוצגו המודלים המרכזיים שפותחו במסגרת גישה זו וכיצד הם מסייעים לנו להבין ולהסביר מופעים פוליטיים בחברות מודרניות.

מחשבת מדינית בת-זמננו

הקורס יסקר כתבים מרכזיים במחשבה המדינית של המאה ה-19 וה-20, תוך תשומת לב מיוחדת למאורעות המאה הנוכחית. הרעיון המדיני ינותח בקשר לתופעת הטוטליטריזם ולחידוש המחשבה המדינית בעידן שלאחריה.

פוליטיקה השוואתית

קורס המבוא לפוליטיקה השוואתית הוא קורס הליבה במדע המדינה. מטרתו להקנות לסטודנט מושגי יסוד לדיון באופיה ותפקודה של המדינה המודרנית ובהסדרי הממשל השונים במאה ה-20. מהי המדינה? מה מקומו של החוק *במדינה הליברלית? מניין נובעת הלגיטמציה של המבנה הפוליטי? מהו תפקודן של מפלגות פוליטיות? מה ההבדל* בין משטרים דמוקרטיים למשטרים דקטטוריים על גווניהם השונים? מהו מקומן של אידאולוגיות? מה ההבדל בין דמוקרטיות נשיאותיות ופרלמנטריות? מה תפקידה של תרבות פוליטית? שאלות אלה ועוד יהיו בסיס לדיון השוואתי בין מדינות וחברות שונות במאה ה-20.

קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית

הקורס מציג גישות, תהליכים ומודלים של קבלת החלטות, בקונטקסטים פוליטיים, חברתיים ואֶרגוניים. שאלת הרציונליות: הטהורה או המוגבלת, התהליכית או המהותית, ערבות כחוט השני במהלך הקורס. כל החלטה כרוכה במורכבות רבה ועל כן מוצגים דגמים שונים: מערכתיים וקיברנטיים, אופטימליים ואינקרמנטליים, תפיסתיים וחוץ רציונליים, ועוד.

אסטרטגיה בעידן המודרני

השיעור יעסוק בנושאים הבאים:

א. הלימודים האסטרטגיים - מבוא, הגדרות ומיקומם במסגרת דיסציפלינת היחסים הבינלאומיים.
ב. הופעת הנשק הגרעיני והשפעתו על היחסים האסטרטגיים הבינלאומיים.
ג. תיאורית ההרתעה.
ד. הדקטרינה הגרעינית האמריקאית ותקופותיה.
ה. האסטרטגיה של נאטו"ן.
ו. הדוקטרינה הגרעינית הסובייטית.
ז. הסכמי בקרת נשק גרעיני.
ח. בעיות של תפוצה גרעינית.

פרוסמינרים

נשים בתקשורת

הסמינר יעסוק בסוגיית השפעת התקשורת ובמיוחד זו הפוליטית על מעמד האשה בחברה הישראלית. סוגייה זו תבחן לאורן של תאוריות שונות הלקוחות מעולמה של הפוליטיקה בכלל, והתקשורת בפוליטיות בפרט. דגש מיוחד יושם על טיב ואיכות המסרים המוגעים לנשים, להמועבדים בציונרות השונים (טלביזיה, עיתונות כללית, מקומונים, עיתוני נשים, רדיו, פירסום וכיוצ"ב). איך אלה מעצבים סטריאוטיפים ומשפיעים על התנהגות פוליטית של נשים וגברים?

החוג למדע המדינה

מודלים תיאורטיים ביחסים בינלאומיים

נקודת המוצא של הקורס מתבססת על גישתו של קנט וולטס בסיפרו על המערכת הבינלאומית ועל השוואתו בין הגישה של אנשי מדע המדינה והדיסציפלינות המדויקות יותר.

הקורס יעסוק בניסיונו של קנט וולטס להקים מתמטודולוגיות של דיסציפלינות אלה ובמיוחד מהניסיון להפשטה בבניית מודלים ביחסים בינלאומיים והלינקגי הפוליטי המקשר בין מבנה משטר פנימי לבין גיבוש מדיניות החוץ. הקורס יעסוק בניסיון להראות כי ניתן ליישם טכניקות של בניית מודלים שמשמשים מקצועות כגון: מיקרו כלכלה, וליצור מסגרת שבה ניתן להגיע למודלים מקבילים ביחסים בינלאומיים והלינקגי הפוליטי שלהן יש השלכות מעשיות פוליטיות.

עיונים במקיאבלי

קריאה מודרכת ב"נסיך", ב"עיונים" וב"אומנות המלחמה".

מדיניות הביטחון השוטף של ישראל

הפרוסמינר בדובו לא יהיה פרונטלי אלא יתנהל במסגרת של דיון פתוח על חומר קריאה.

החלק הראשון של הקורס יעסוק בארבעת הנושאים הבאים:

1. יחסי הגומלין בין הביטחון השוטף לבטחון הבסיסי של המדינה ובאיזו מידה רצוי להפריד ביניהם.
2. השיטות שנבחרו על ידי מדינת ישראל כדי להתמודד עם בעיות הביטחון השוטף ומידת הצלחתן.
3. יחסי הגומלין בין מדיניות הביטחון השוטף לבין ערכים לאומיים אחרים.
4. השוואה בין בעיות הביטחון השוטף בישראל ובמדינות אחרות. באיזו מידה הבעיות והתשובות הישראליות יחודיות או דומות למדינות אחרות.

החלק השני של הקורס יוקדש לנושאים שיועלו על ידי התלמידים. לקראת כל שיעור יוטל על מספר תלמידים להציע חומר קריאה רלוונטי ולהציג את הנושא בפני הכיתה.

הציון יקבע על סמך עבודה קצרה שתדון בבעיה המעניינת את התלמיד. הדגש בעבודה לא יהיה על הצגת ידע נרחב אלא על היכולת להגדיר את הבעיה ולנתחה.

קונפליקטים קהילתיים ותהליכי שלום במז"ת: במבט משווה

קורס זה יעסוק בקשר שבין הקונפלקטים לבין תהליכי השלום השונים במזרח התיכון. הקורס יבחן את השורשים הקהילתיים של הקונפלקטים השונים, ינסיון לבדוק את אמיתות הסברה המקובלת, שישראל נמצאת בעימות עם חזית ערבית אחידה, המורכבת ממדינות ערביות בעלות אינטרסים זהים. תהליכי השלום השונים יבחנו בפרספקטיבה השוואתית על מנת להמחיש את הדומה והשונה בשורשיהם ההסטוריים, הסוציולוגיים והפוליטיים. לאור זה יהיה ניסיון לברר מה פשר השוני בקצב השיחות, באופיין ובפתרונות המועלים בהן.

שנה ג'

קורסי חובה

התנהגות פוליטית בישראל

הקורס יעסוק בהתנהגות פוליטית באמצעות סקירה וניתוח של מפלגות, קבוצות אינטרס וארגונים חוץ פרלמנטריים. כמו-כן, יערך דיון במושגים: סדר יום, דעת קהל והשתתפות פוליטית תוך בחינת השחקנים השונים המעצבים את ההתנהגות הפוליטית בישראל.

מתוך שאיפה לשרטט את מרכיבי ההתנהגות הפוליטית בישראל יבחנו בין השאר דפוסי השתתפות בבחירות, הפונקציות שממלאות מפלגות, פעילות חוץ פרלמנטרית, פעולת שדולות והשפעת אינטלקטואלים ומכוני מחקר.

פרויקט שטח

הקורס מיועד לאמן את הסטודנט בעבודה מעשית מחוץ לכותלי האוניברסיטה. במסגרת זו ישהה התלמיד כיום בשבוע, במהלך 16 שבועות במקום בו ישובץ.

מדינאות ומדיניות מעשית

הרצאות של אנשי מדע המדינה מובילים, מדינאים ואנשי מינהל צבורי בכירים.

קורסי בחירה

נשים בפוליטיקה הישראלית

הקורס יעסוק בניתוח מעמדן של הנשים בפוליטיקה הישראלית. בחלקו הראשון של הקורס יוצגו ויבחנו גישות תאודטיות שונות לניתוח תת-הייצוג הנשי בפוליטיקה הישראלית. חלקו השני של הקורס יעסוק בהיבטים מהותיים של מעמד הנשים בפוליטיקה הישראלית, פוליטיקה של נשים בתקופת היישוב, מפלגות נשים, נשים במפלגות והאליטה הפוליטית הנשית.

אידיאולוגיה, פוליטיקה ומשבר המודרניות

הקורס סוקר את האידיאולוגיות הפוליטיות הרלוונטיות ביותר במאה העשרים: קומוניזם, סוציאל-דמוקרטיה, פאשיזם, אקזיסטנציאליזם, נאו-ליברליזם וקהילתיות. הקורס מתרכז במאבק האידיאולוגי והפוליטי בין המצדדים באידיאולוגיות הנאורות לבין מתנגדיה במאה העשרים.

פוליטיקה ערבית

הקורס יעסוק בזרמים האידיאולוגיים והפוליטיים התקיימים בעולם הערבי ובדינמיקה של היחסים במערכת הבינערבית. בין הסוגיות שיידונו: המתח בין לאומיות על-טריטוריאלית לבין לאומיות פרטיקולרית; פוליטיקה של אחדות; פוליטיקה של ועידות פיסגה; הקשר בין התפתחות פוליטית לבין התפתחות כלכלית-חברתית והסוגיה הפלסטינית במערכת הבין-ערבית.

שחקנים רציונאליים בפוליטיקה

לקורס שלוש מטרות עקריות:

1. להעניק לתלמידים ידע והבנה כמרכיבים התאורטיים של המודל הרציונלי, כפי שהוא שופיע בתורת ההחלטות הפורמלית, ולהקנות מהימנות בישומם בניתוח מצבי החלטה שונים.
2. הכרה והתמודדות עם מספר נסיונות בספרות הן לישם והן לבקר את המודל הרציונלי ככלי ניתוח בזירה הפוליטית, תוך כדי הפנית תשומת-לב לקיקוים אשר איפיינו חלק מנסיונות אלה.
3. נסיון להצביע על דרכים לישם את הגישה של המודל הרציונלי להחלטות פוליטיות, הן ככלי ניתוח אמפירי והן ככלי שיש בו כדי לשפר את איכות תהליכי קבלת החלטות.

במהלך הקורס ינותחו מספר החלטות פוליטיות חשובות תוך כדי ישום אלמנטים שונים של המודל הרציונלי.

סימולציות ביחסים בינלאומיים

הקורס נועד ללמד את התלמידים את הסימולציה כטכניקת מחקר ביחסים בינלאומיים, ובעיקר כמעבדה ללימוד תופעות בינלאומיות ובחינת תאוריות שונות בתחום. התלמידים ילמדו את הספרות בתחום הסימולציות והיחב"ל, יישתתפו בסדרה של סימולציות שונות, תיאורטיות ומציאותיות, ובהן כאלה הנוגעות למזרח התיכון. במסגרת הקורס יכתבו התלמידים עבודות הכוללות בניית סימולציות, יריצו משחקים ויכתבו עבודות סיכום המנתחות את הסימולציות ככלי מעבדתי ביחב"ל. במהלך הכנת הסימולציות יישתמשו המשתתפים בטכנולוגיות חדישות בעיקר באינטרנט ויבחנו את יתרונותיו בתחום זה.

סין תחת מאו ודנג

קורס זה מתרכז בהתפתחויות פוליטיות, כלכליות וחברתיות בסין המודרנית. למרות שנקדיש את מרבית הזמן להתפתחויות אחרי המהפיכה הקומוניסטית ב-1949, נעסוק גם בתהליך המהפכני שהתחיל באמצע המאה ה-19. אחת הטענות העיקריות שנפתח בקורס היא שאת סין ה"מודרנית" ניתן להבין רק מנקודת מבט היסטורית רחבה. במשך הקורס נדבר על הקונפליקט בין דרכי מודרניזציה ושמירה על "זהות סינית", מקומם של האינטלקטואלים במדינה ובחברה, התגובה הסינית למערב וליטאן, עלייתה של המפלגה הקומוניסטית הסינית, המאפיינים החשובים של התקופה המאואיסטית וההתפתחויות הפוליטיות והכלכליות מראשית הרפורמות ב-1978. נסיים בדיון על הפגנות הסטודנטים בכיכר טיאנאנמן ב-1989 ועתיד הרפורמות לקראת שנת 2000.

מדיניות תחוץ של ארה"ב

לארה"ב כיום מעמד מיוחד: הן במערכת הבינ"ל והן בישראל. לכן יש מקום לעיון במקורות הרעיוניים, ההיסטוריים והפוליטיים, של מדיניות-החוץ האמריקנית. ואת בבל אחד משלושת המישורים: הדו-צדדי (כלפי ישראל), האזורי (כלפי המזה"ת), והגלובלי (כלפי ידידיה ויריביה כמו עם מוסדות בינלאומיים). דגש יושם על המסורת הדיפלומטית בת מאתיים שנה ועל מיקומה הגיאופוליטי של ארה"ב בתור "חשומות" אשר מעצבות את האינטרס הלאומי ואת הדימוי-העצמי של האמריקאיים. גורם שלישי לא פחות חשוב הוא עצם תהליך קבלת ההחלטות בחברה פתוחה ודמוקרטית. מדובר על השפעתם כמו: אישיותם של נשיאי ארה"ב; יחסי מימשל-קונגרס; קבוצות לחץ; דעת הקהל ויריבויות בין-משרדיות (בית הלבן- מחלקת המדינה - הפנטגון-המועצה לבטחון לאומי, ועוד). תהיה התייחסות בהמשך הסמסטר לסוגיות מרכזיות במדיניות-החוץ האמריקנית (בראשן: היחסים עם בריה"מ, ניאו-בדלנות מול מעורבות ותלות-הדדית, המערכת הכלכלית, הנהגת מחנה "העולם החופשי", וכמובן העמדה האמריקנית לגבי הסכסוך הישראלי-ערבי ומגמות ביחסי וושינגטון-ירושלים.

מדיניות ציבורית בישראל: עיצוב, יישום והערכה

מטרת הקורס לנתח את עיקרי התהליכים של המדיניות הציבורית. בשלב ראשון נבחן מי ומה הם הגורמים בסביבה הכלכלית-חברתית ובמערכת הפוליטית עצמה היוצרים תשומות של מדיניות ציבורית, וכיצד הם עושים זאת. בשלב שני נטפל באופנים שבהם הופכת מערכת הממשל את התשומות לתפוקות של מדיניות ומיישמת אותן. בשלב שלישי נעסוק בהערכת מדיניות ציבורית. כל שלב בתהליכי המדיניות - עיצוב, יישום והערכה - מלווה בבעיות של זיהוי, הגדרה ותכון, ועליהן נשים את הדגש. הדוגמאות בהן נשתמש תהיינה מבוססות בעיקרן על המציאות הפוליטית - מנהלית בישראל.

בחירות והתנהגות בוחרים

הקורס יעסוק בתאוריות ובמחקר בתחום הבחירות והתנהגות בוחרים מתוך פרספקטיבה השוואתית, עם דגש מיוחד על בחירות 1996 בישראל.

פוליטיקה ומחוות כלכלי במזרח-אסיה

אין ספק שאחת התעלומות המסקרנות ביותר בפוליטיקה בת זמננו היא עליותה הדרמטית של יפאן כמעצמה כלכלית אחרי מלחמת העולם השנייה. בקורס זה ננסה להסביר את "הנס הכלכלי היפאני" ע"י התמקדות בהתפתחויות כלכליות, פוליטיות וחברתיות שלאחר המלחמה. הפן השני של הקורס הוא דיון על יפאן מנקודת מבט השוואתית, בעיקר עם גרמניה, טאוואן ודרום קוריאה. במשך הקורס נעסוק בנושאים לגמ"י פוליטיים, כגון: מפלגות יפאניות, משפט ביפאן, בית הנבחרים, ביורוקרטיה ויחסי חוץ, וגם בנושאים הקשורים יותר לכלכלה (מדיניות תעשייתית, החברה היפאנית ושחיתות) ולחברה (חינוך, ערכים, פשע מאורגן). למרות שהדגש בקורס יהיה על יפאן, נדבר גם על השאלה: עד כמה ההצלחה של יפאן יכולה להוות דוגמה למדינות מתפתחות אחרות; וההשפעה של "המודל היפאני" במזרח אסיה.

חשמאל בישראל מ-1967

הסמינר יתמקד בנתוח הרקע החברתי, פוליטי ואידיאולוגי, לנסיונות להקים מסגרות פוליטיות מפלגתיות ולא מפלגתיות של השמאל העצמאי בישראל מאז 1967. הדגש של הסמינר יהיה מחקרי ומבוסס על השתתפות פעילה.

סמינרים שנתיים

אנרכיזם וליברליזם

הסמינר יסקור הוגי דעות אנרכיסטיים מרכזיים, כגון: פרודון, מלטסטה, וולף והוגי דעות ליברליים, כגון: טוקוויל, מיל ורולס דגש יושם על הוויכוח התאורטי לגבי המדינה כסמכות עליונה.

הפרטה ומשבריות של מדינת הרווחה

ההפרטה, מצוייה בשנים האחרונות על סדר היום הציבורי, במדינת ישראל ובעולם, לעיתים כמדיניות ציבורית מגובשת ולעיתים כתופעה פוליטית וכלכלית. ההפרטה תוצג כפתרון אפשרי למשבריה של מדינת הרווחה ולנוכח מצוקותיה של המדינה בת זמנו.

ההפרטה תבחן הן בקונטקסט הרחב של מעורבות הממשלה במשק, והן בקונטקסטים ספציפיים הכרוכים בתפקוד החברות הממשלתיות, ובנסיון המצטבר בתחום השלטון המקומי.

מדיניות חוץ של ישראל

הקורס יתמקד בלימוד והכרת יסודות ומאפייני מדיניות החוץ הישראלית. במהלך הקורס ידונו סוגיות מרכזיות במדיניות החוץ הישראלית תוך השוואתן לתאוריות כלליות בחקר מדיניות חוץ. דגש מיוחד יינתן למאפייני המדיניות הישראלית כגון: יחסי בטחון-חוץ, הסכסוך המזרח-תיכוני, המימד הפרסונאלי, האידיאולוגי, הזיקה למערכת הפוליטית הפנימית, המימד הביורוקרטי, המערכת הבינלאומית ותכנון.

ניהול תהליכי מו"מ ומיקוח פוליטי

למשא ומתן המתנהל בין ישראל למדינות ערב, למשא ומתן על הרכבת הקואליציה, ולמשא ומתן בין האיגודים המקצועיים לממשלה, יש הרבה מן המשותף. הקורס יעסוק בניתוח תהליכי המו"מ והמיקוח מנקודת מבט תאורטית ומעשית. תבחנה סוגיות שונות הקשורות בתהליך המשא ומתן, והמיקוח ומשפיעות על מהלכו ותוצאותיו. במהלך הקורס יושם דגש על מחקר ולימוד משווה, מתחום הכלכלה ומדע המדינה.

פוליטיקה ומינהל

הקורס יעסוק במפגש בין התהליכים הפוליטיים לתהליכים המינהלים בקונטקס עיוני ומעשי. דגש מיוחד יושם על המפגש בין תהליכים האלה המתקיים בישראל. בין הנושאים שייידונו: הפוליטיקה של התקציב חלאומי, הפוליטיקה של מדיניות הבריאות, פוליטיקה ומינהל הדתי, שלטון מקומי, פוליטיקה של שינוי מוסדות המינהל.

מהפכות טכנולוגיות

מאז ראשית העידן התעשייתי משנה המלחמה את פניה מידי כמה דורות כתוצאה מהשפעותיהן הסותרות של מהפכות טכנולוגיות. הסמינר יתמקד בניתוח השפעתן של שלוש מהפכות מרכזיות כאלה: מהפכת הגרזל והקיטור של המאה ה-19, מהפכת המינוע הסרוכה בהופעתו של מנוע הבעירה הפנימית בראשית המאה ה-20 ומהפיכת האלקטרוניקה בשדה הקרב של דורנו. תנותח מערכת הגורמים שמאחורי ההצלחות והכשלונות של צבאות בקליטה ובהטמעה התרתית, הארגונית והחומרית של מהפיכות אלו.

סמינרים סמסטר ב' + קיץ

החוג למדע המדינה

קבוצות אינטרס במערכות פוליטיות

הבסיס הקבוצתי בפוליטיקה והשפעתן של קבוצות על קביעת מדיניות ידון על רקע גישות הפלורליזם קורפרטיזם ותאוריות בקורתיות על המדינה. בקורת על כוחן של קבוצות ויכולתן ליצג את האינטרס הציבורי ידון בהקשר של צמיחת המחקר בתחום. כמו כן ידון הקשר בין הביורוקרטים ובתי מחוקקים עם קבוצות מאורגנות, מבנה הקבוצות אמצעי ההשפעה שלהן במערכות ביצוע שונות ומשוות. ירידת קרנן של קבוצות אינטרס "לענין מיוחד" ידון כבסיס לשאלה על מעמדן של קבוצות בהליכי מדיניות.

סמסטר ב'

שנה א'+ב'

קורסי מבוא וחובה

ראה פרוט בסמסטר א'.

שנה ב'

פרוסמינרים

נשים בתקשורת

הסמינר יעסוק בסוגיית השפעת התקשורת ובמיוחד זו הפוליטית על מעמד האשה בחברה הישראלית. סוגייה זו תבחן לאורן של תאוריות שונות הלקוחות מעולמה של הפוליטיקה בכלל, והתקשורת בפוליטיק בפרט. דגש מיוחד ישם על טיב ואיכות המסרים הנוגעים לנשים, והמועברים בצינורות השונים (טלביזיה, עיתונות כללית, מקומונים, עיתוני נשים, רדיו, פידסום וכיוצ"ב). איך אלה מעצבים סטריאוטיפים ומשפיעים על התנהגות פוליטית של נשים וגברים?

מודלים תיאורטיים ביחסים בינלאומיים

נקודת המוצא של הקורס מתבססת על גישתו של קנט וולטס בסימרו על המערכת הבינלאומית ועל השוואתו בין הגישה של אנשי מדע המדינה והדיסציפלינות המדוקות יותר.

הקורס יעסוק בנסיונו של קנט וולטס להקיש מהמתודולוגיה של דיסציפלינות אלה ובמיוחד מהנסיון להפשטה בבניית מודלים ביחסים בינלאומיים והלינקגי הפוליטי המקשר בין מבנה משטר פנימי לבין גיבוש מדיניות החוץ. הקורס יעסוק בניסיון להראות כי ניתן ליישם טכניקות של בניית מודלים שמשמשים מקצועות, כגון: מיקרו-כלכלה, וליצור מסגרת שבה ניתן להגיע למודלים מקבילים ביחסים בינלאומיים שללינקגי הפוליטי שלהן יש השלכות מעשיות פוליטיות.

חברה ופליטיקה בגדה המערבית

התפתחות היחסים בין ישראל לבין הגדה המערבית מאז 1948 ועד ימינו. הזרמים הפוליטיים, המגמות האידיאולוגיות, בעיות הזהות ויחסי העוצמה. שינוי והמשכיות מאז מלחמת ששת הימים.

תקשורת בינלאומית

הסמינר יעסוק במקומה של התקשורת בעיצוב מדיניות החוץ של מדינות שונות וכערוץ לניהול היחסים הבינלאומיים בעיקר בשנות ה-90. משתתפי הסמינר ילמדו את השפעות כלי התקשורת הבינלאומיים על מנהיגים ומקבלי החלטות, ואת מקומם של העתונאים כמעצבי מדיניות חוץ תוך הכרת כלים לניתוח אמפירי של תהליכים אלה. בסמינר ייוחד מקום מיוחד למקומם של כלי התקשורת ביחסים הבינלאומיים במזרח התיכון תוך בירור תפקידם באירועים כגון: האינתיפאדה, מלחמת המפרץ ותהליכי השלום מאז ועידת מדריד.

תפקוד מוסד המפלגה במאה העשרים

סקירה וניתוח של התמורות בתולדות המפלגות במאה העשרים בעולם ובישראל. במפלגות המון למפלגות יצוג אלקטורליות; במפלגות אידאולוגיות למפלגות פרגמטיות.

מדיניות חוץ

מטרת הקורס היא ללמד איך לכתוב עבודה סמינריונית בתחום מדיניות חוץ. תלמידים ילמדו איך לנסח שאלה תאורתית, גישות שונות על מנת לנתח את השאלה ואיך למצוא בבליוגרפיה רלוונטית.

סוציאלים לאומי, פאשיזם זימין חדש

קריסתו של העולם הקומוניסטי והתגברות תהליכי דמוקרטיזציה פתחו פתח רחב ביותר לחזרתה של האידיאולוגיה הפאשיסטית כאידיולוגיה לגיטימית.

קבוצות פוליטיות ואינטלקטואלים שונים לא תמיד גיזענים ולא תמיד בעלי רעיונות טוטליטריים מנסים להתאים את עיקרי האידיאולוגיה הפאשיסטית לזמנים פוסט-מודרנים.

בסמינר זה ננסה לפענח את עקרי האידיולוגיה הפאשיסטית בעבר, ובהיתגלמותה הנוכחית. עיקר הדיון יתמקד על אינטלקטואלים וקבוצות פוליטיות אשר עיצבו בעבר "דרך שלישית" בין הדמוקרטיה הליבראלית למרקסיזם.

היום הפאשיזם הנוכחי מתגלם בצורה שונה באירופה המזרחית ובאירופה המערבית. כאשר במזרח הפאשיזם עדיין נושא אופי לאומני רדיקלי, במערב אירופה הוא מתפתח כאידיאולוגיה אירופאית אתנית, אולם אנטי מדינת לאום.

שנה ג'

קורסי חובה

התנהגות פוליטית בישראל

הקורס מתמקד במרכיבים המרכזיים של המשטר בישראל, והקשרים ביניהם: מבנים פוליטיים; תהליכים; תרבות פוליטית; מפלגות; דפוסי הצבעה ומדיניות ציבורית.

פרוייקט שטח

ראה פרוט בסמסטר א'.

מדיניות ומדינאות מעשית

ראה פרוט בסמסטר א'

קורסי בחירה

דיפלומטיה יהודית, ציונית וישראלית

בניגוד לרושם הרווח, למדינת ישראל עם הקמתה מחדש בתש"ח עמדה מורשת פוליטית יהודית והתנסות דיפלומטית עשירה ועתיקת יומין. אי לכך, הדיונים ייסובו סביב 4 עידנים מעצבים: התקופה התנכ"ית - שעה שממלכות ישראל והעם היהודי נשתלבו במערכת "המזרח הקרוב" העתיקה; תקופת הגלות והמאבק על הישרדות בארצות ניכר לצד ניהול-עצמי קהילתי; פרקים בדיפלומטיה הציונית; ושנותיה הראשונות של מדינת ישראל הריבונית, בהן התנבשה האוריינטציה המדינית שלה למסכת של שאלות-יסוד בעיני חוץ וביטחון. בסיומן של הספרות המדעית והמקצועית של דיסציפלינת היחב"ל, תעודות מדיניות והמקורות ביהדות, נרצה ללבן, בין השאר, מושגי-יסוד כגון: ריבונות, אי-הזדהות, ומאזן הכוח; שיתוף פעולה והשכנת שלום.

מחוג למדע המדינה

מדיניות חוץ וביטחון בסין

זהו קורס שמיועד להקנות לסטודנט ידע בסיסי על יחסי החוץ של סין בתקופה המודרנית. אחרי שנסתכל על השורשים ההיסטוריים והתרבותיים של מדיניות חוץ בסין, נתחיל בסקירה פתוח או יותר כרונולוגית של התפתחות ביחסי חוץ, החל מ-1949. נדון במאפיינים הבולטים של מדיניות החוץ של מאו, הקשר שבין מדיניות פנים וחוץ, המעבר מהשתייכות לגוש הסובייטי לגוש של המדינות הבלתי-מזדהות ולבסוף להתקרבות בין סין וארה"ב בתחילת שנות ה-70. לאחר דיון זה נעבור למדיניות חוץ וביטחון בתקופת הרפורמות של דנ סיאופינג. בין השאר נעסוק ביחסי מדינה-צבא, מדיניות כלכלית, הבעיה הטיוואנית, הפרה של זכויות יוצרים וחיכוכים עם ארה"ב על רקע זכויות אדם.

ממשלות קואליציוניות בישראל

הקורס יעסוק במרכיבי היסוד של קואליציות פרלמנטריות בדמוקרטיות מערביות תוך שימת דגש תיאורטי והשוואתי: סוגיות מרכזיות בנושא תיושמנה למציאות הפוליטית בישראל.

אתניות ודת בישראל: בין מדינת לחברת

הופעתה של תמ"י בזירה הפוליטית בראשית שנות ה-80, וביתר שאת הקמתה של ש"ס, העידו על קיומו של קשר עמוק בין שני קונפליקטים המתקיימים בישראל מני אז, ולכאורה באופן בלתי תלוי האחד בשני: הקונפליקט האתני והקונפליקט הדתי. ואולם, שני קונפליקטים אלו אינם אלא שני ממדים של דילמה אחת המאפיינת לא רק את מדינת ישראל, אלא את המדינה המודרנית בכלל ויסודה במתח שבין המדינה המודרנית כישות אזרחית, חילונית רציונלית, לבין תופעת חברתיות שמקורן, כך נדמה, בקיומן ההיסטורי של קהילות פרה-מודרניות, דתיות-שבטיות. מטרתו של קורס זה היא כפולה: ראשית, לבחון את משמעותה ותקפותה של דילמה זו שעיקרה המתח שבין המודרניות למסורתיות ולעמוד על אופן הווצרותה ושעתוקה במדינה המודרנית; שנית, להסביר מתוך נקודת מבט זו את האופן בו הקונפליקט האתני והקונפליקט הדתי בישראל קשורים זה בזה ואת משמעותו של קשר זה ליחסים שבין המדינה לחברה בישראל.

טרוריזם בינלאומי

הקורס יעסוק בטרור פוליטי ומשמעותו. נסקור נושאים, כגון: הפרופיל הפסיכולוגי של הטרוריסט, מבנה וטקטיקה של הארגון הטרוריסטי, תפקיד התקשורת, לוחמה בטרור, ואחרים. במו-כן, נדון בסכסוכים פוליטיים ברחבי העולם אשר כללו פעילות טרוריסטית נרחבת ונתייחס להשפעת הטרור על הסכסוכים הללו.

מעוטים והמדינה הלאומית: המקרה המזרח-תיכוני

הקורס המוצע יעסוק במיעוטים במדינה הלאומית משתי נקודות מבט: תאורטית ויישומית. מדינת ישראל היא מדינה לאומית ודמוקרטית. היא מגדירה את עצמה, באופן רשמי כמדינה יהודית, ומבנה השלטון בה הוא דמוקרטי. מצד שני, הערבים בישראל הם מיעוט לאומי, אתני, תרבותי וסוציולוגי. מציאות זו מעוררת שאלות תאורטיות ופרקטיות לגבי מערכת היחסים בין המדינה לאזרחיה הערבים. קורס זה יעסוק במערכת יחסים זאת, משלוש נקודות מבט שונות: האספקט הראשון יבחן את סוגיית הקשר בין המדינה לאוכלוסייה הערבית שהיה בגבולותיה. כאן נתמקד בסוגיית הקשר בין מדינה לאומית למדינה דמוקרטית וסוגיית אזרחותם של התושבים

הערבים. הדיון בסוגיה זאת יתבסס על חומר תיאורטי, הדן במתח הקיים בין לאומיות ודמוקרטיה ועל אפשרויות יישוב המתח הזה. במסגרת הקורס ננסה לעמוד על דרכי ההתמודדות הרשמיים והלא רשמיים עם סוגיית זאת בארץ.

האספקט השני יבחן את מערכת היחסים בין הרוב היהודי למיעוט הערבי במדינה. כאן נעסוק באספקטים סוציו-פוליטיים ואזרחיים ונתמקד במבנה החברה הישראלית מנקודת מבטם של שני הצדדים. מודלים תאורטיים שונים של יחסי רוב-מיעוט, יסייעו בידינו להבהיר את הסוגיה הזאת.

האספקט השלישי של הקורס יעסוק בהתפתחויות הסוציו-פוליטיות בקרב המיעוט הערבי. נערוך סקירה שתאפשר למשתתפים בקורס להבין את שורשי זהותם התרבותית והלאומית של ערביי ישראל והתפתחויות שחלו בה מאז קום המדינה. כאן נעמוד על המתח הקיים, בין היותם של הערבים חלק מהעם הפלסטיני, לבין היותם אזרחי המדינה. לצורך עניין זה נעסוק בדפוסי ההתארגנות הפוליטיים של האוכלוסייה הערבית, מאז קום המדינה ועד ימינו. תהליכי הפרגמנטציה הארגונית ההולכת ומתחזקת בקרב האוכלוסייה הערבית, מצד אחד, ותהליכי ההומוגניזציה הרעיונית המאפיינת את שאיפותיה הפוליטיים, מצד שני, יסייעו בידינו להבהרת נושא זה. כאן נערוך השוואה בין הארגונים הפוליטיים השונים ונסה לעמוד על הדומה והשונה ביניהם. כמו כן נערוך השוואה בין דפוסי המעורבות ודרכי ההתארגנות של האוכלוסייה הערבית, במישור הפוליטיקה המקומית ובמישור הלאומי.

הקורס יקנה למשתתפים ידע כללי בענין האוכלוסיה הערבית בישראל ובעיקר, יתחיש בפניהם את דרכי השימוש במודלים תיאורטיים להסבר תופעות פוליטיות וחברתיות.

אלימות פוליטית וטרור

שאלה מרכזית במדע המדינה היא: מה הסיבה למעבר מחברה "נורמלית" המשתפת פעולה בדרכים לא אלימות, לחברה של עימותים במינונים שונים ממחאה ועד מרי ומלחמות אזרחים. נגזרות מדילמה זו בעיות כגון: אילו צורות שלטון, דפוסי השתתפות פוליטית, ערכי מוסר או כל מימד אחר של חיי חברה, משפיעים על המעבר לאלימות. הקורס מתאר את התנאים הקובעים ומעצבים אלימות ומתעכב על דוגמא ייחודית - הטרור.

חיבטים כלכליים בפוליטיקה

אפיון הפוליטיקה והכלכלה כספציפיות נפרדות, יחס הסמכות (Authority Relation) ויחס חליפין (Exchange Relation), מערכות לאומיות ובינלאומיות, פוליטיקה וכלכלה; תהליכי קבלת החלטות והקצאה, פלורליזם של מערכות כגורם הקבוע בהחלטות מבניות וכלכליות, השפעות הדדיות בין מערכות כלכליות ופוליטיות.

הקהילה האירופית: פוליטיקה ומדיניות

הקורס מבקש להקנות לתלמידים ידע, הבנה ויכולת ניתוח של ארגון ביניים יחודי ומורכב זה. הוא עומד על הקמת הקהילה האירופית ותיאוריות אינטגרציה רלוונטיות, ומנתח את מוסדות הקהילה, תהליכי קבלת ההחלטות בה כולל רפורמות שעברה הקהילה מהקמתה ועד היום. בנוסף, הקורס מנתח מדיניות מרכזית של הקהילה האירופית כלפי פנים וכלפי חוץ, הן במגמה לעמוד על פעילויות בתחומים רבים והן כדי להדגים את היחוד והמורכבות של ארגון המשלב על-לאומיות עם ביניממשלתיות.

שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל

השיעור יעסוק בשינויים המבניים שחלו במערכת הרב-מפלגתית הישראלית, במעבר ממפלגה דומיננטית במרכז למערך דו-גושי בפועל.

המעבר התבטא בתהליכים צנטרופטאליים של איחוד מפלגות משמאל ומימין והקמת המערך והליכוד ובמקביל בתהליכים צנטרופוגאליים של יסוד מפלגות לויין חדשות לצדן של שתי הגדולות. ומעבר זה השפיע על המהפך השלטוני ב-1977 ועל חילופי השלטון ב-1992, והביא לתופעה יוצאת הדופן במשטרים דמוקרטיים-פרלמנטריים של ממשלת אחדות לאומית פריטטית רוטציונית ודו-ראשית.

תואר שני

יועץ: ד"ר גד ברזילי

מטרות הלימודים

להקנות לתלמידים ידע, בלי ניתוח וחשיבה מתקדמים בנושאים של פוליטיקה בינלאומית, לאומית ומקומית. דגש מיוחד יושם על הכשרת תלמידים למחקר והוראה עצמאיים. כמו-כן, יחשפו התלמידים לנושאים אשר ישמשו להם כבסיס לפעילות ציבורית.

החוג למדע המדינה

קיימות שתי תכניות לימודים לתואר שני:
1. ללא עבודת גמר.
2. עם עבודת גמר (תכנית זו מאפשרת בסיומה הגשת מועמדות ללימודי תואר שלישי).

תנאי קבלה

למסלול ללא עבודת גמר - רשאים להציג את מועמדותם תלמידים אשר סיימו את לימודי התואר הראשון בציון גמר של 75 לפחות.

למסלול עם עבודת גמר- רשאים להציג את מועמדותם:
1. תלמידים בעלי ציון גמר של 85 לפחות בלימודי התואר הראשון.
2. תלמידים שציון הגמר שלהם יהיה בן 80-85 והם בעלי פוטנציאל מחקרי, תלמידים אלה יוזמנו לראיון בפני וועדת הקבלה של החוג.

תלמידים שסיימו תואר ראשון בחוג שאינו מדע-המדינה, חייבים בלימודי השלמה מתואר ראשון.

מעבר ממסלול ללא עבודת גמר למסלול עם עבודת גמר

ממוצע של 85 לפחות בלימודים בתום השנה הראשונה בחוג, בקורסים:
שיטות מחקר למתקדמים במסלול עם עבודת גמר.
גישות ותיאוריות במדע המדינה.
קורס חובה בתחום ההתמחות.
2 סדנאות.

לימודי השלמה

במסגרת לימודי ההשלמה חייבים התלמידים ללמוד 5 קורסים מתוך 6 קורסי החובה לתלמידי שנה ב':
- כלכלה פוליטית - ש+ת
- אסטרטגיה בעידן המודרני - ש+ת
- מחשבה מדינית בת-זמננו - ש+ת
- פוליטיקה השוואתית - ש+ת
- קבלת החלטות במינהל ובמדיניות ציבורית - ש+ת
- שיטות מחקר - ש+ת

תלמידים שלא למדו קורס בתחום של שיטות מחקר חייבים לכלול את הקורס במסגרת לימודי ההשלמה שלהם.

תלמידים שיתקבלו ללימודי השלמה במסלול **ללא עבודת גמר** חייבים להשיג ממוצע של 75 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים, כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המנין. במסלול **עם עבודת גמר** התלמידים חייבים להשיג ממוצע של 80 לפחות בלימודי ההשלמה וציון 70 לפחות בכל אחד מהקורסים, כדי לעבור למעמד של תלמיד מן המנין. (פרט למתקבלים עפ"י "נוהל קבלת תלמידים בעלי תואר ראשון ממוסד אחר ללימודי תואר מוסמך באוניברסיטת ת"א" - ראה עמ' ל"ד, סעיף 1).

תחומי לימוד

א. מחשבה מדינית
ב. פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית
ג. משפט, חברה ופוליטיקה
ד. תקשורת פוליטית
ה. מינהל ומדיניות ציבורית
ו. יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה
ז. מתודולוגיה וכלכלה פוליטית

משך הלימודים

תלמידי שני המסלולים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה הרביעית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים מעבר לשנה הרביעית יעשה במקרים חריגים בלבד בסמכות ראש החוג והיועץ לתואר שני.
אישור להמשך לימודים מעבר לשנה החמישית הוא בסמכות וועדת ההוראה הפקולטטית ומחייב המלצה מנומקת של היועץ או ראש החוג.

תכניות לימודים

א. תכנית ללא עבודת גמר

מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר והוראה בבתי-ספר על-יסודיים ומכללות, לצוידם בכלים לחשיבה ולקרבם לנושאים שבתחומי מדע-המדינה, וזאת כבסיס לפעילות ציבורית. אופן לימוד זה יקנה תואר מ.א. ללא עבודת גמר, ומוסמכיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד באופן לימוד זה היא 45 שעות. על התלמידים לעמוד בבחינת גמר בתחום התמחותם.

קורסי חובה

שיטות מחקר במסלול ללא עבודת גמר	3	ש"ס
סמינר מחלקתי	3	ש"ס
קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3	ש"ס

קורסי בחירה

8 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות	24	ש"ס
2 סמינרים שנתיים (אחד בתחום הלימוד		
ואחד מחוץ לתחום הלימוד)	12	ש"ס
סה"כ לתואר במסלול ללא עבודת גמר	**45**	**ש"ס**

תנאי המשך לימודים לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר

חובה על התלמיד לסיים תוך שלושה סמסטרים מיום התחלת לימודיו לתואר שני בחוג, את הקורסים הבאים:

- קורס חובה בתחום הלימוד
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- סמינר/סדנה סמסטריאלית

בממוצע של 80 לפחות ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני וועדת החוג.

בחינת הגמר
הבחינה תהיה בתחום הלימוד של התלמיד.
תלמיד חייב לגשת לבחינת הגמר בסמסטר האחרון ללימודיו.
לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים וציון המעבר יהיה 75 לפחות.
ציון הבחינה מהווה 10% מציון הגמר.

ב. תכנית עם עבודת גמר

מטרת התכנית להכשיר תלמידים למחקר עצמאי והוראה ברמה אוניברסיטאית בתחומי מדע-המדינה, הלימודים כוללים 37 שעות לימוד סמסטריאליות, עבודת גמר ובחינה על עבודת הגמר. למוסמכים שסיימו את לימודיהם בציון סופי של 85 לפחות תינתן האפשרות להמשיך לימודיהם בחוג לקראת תואר שלישי.

החוג למדע המדינה

קורסי חובה

קורס חובה בתחום הלימוד (כמפורט בהמשך)	3	ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.* - חלק א'	3	ש"ס
(לא ישוקלל בציון הגמר)		
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר**	3	ש"ס
סמינר מחלקתי	3	ש"ס
סדנה מתודולוגית	3	ש"ס

קורסי בחירה

3 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות	9	ש"ס
סמינר שנתי	6	ש"ס
עבודת גמר	4	ש"ס
סה"כ לתואר במסלול עם עבודת גמר	**37**	**ש"ס**

תנאי המשך לימודים לתלמיד המסלול עם עבודת גמר
חובה על התלמיד לסיים תוך שלושה סמסטרים מיום התחלת לימודיו לתואר שני בחוג, את הקורסים הבאים:

- קורס חובה בתחום הלימוד
- גישות ותיאוריות במדע המדינה
- שיטות מחקר לתלמידי המסלול
- סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'
- סמינר סמסטריאלי/סדנה

בממוצע של 80 לפחות, ובתנאי שהציון בכל אחד מהקורסים יהיה 70 לפחות.
תלמידים שלא יעמדו בתנאי יופסקו לימודיהם בחוג. מקרים חריגים יובאו בפני ועדת החוג.

---

* פטור מקורס זה ניתן לקבל ע"ס בחינה שתערך סמוך לתחילת שנת הלימודים. תלמידים שיקבלו פטור על-סמך בחינה זו, חייבים בסדנה/סמינר נוסף בהיקף של 3 ש"ס. תלמידים שילמדו "סטטיסטיקה למ.א. - חלק ב'" יהיו פטורים מסדנה אחת.
** תלמידים רשאים ללמוד "שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר" במקביל או אחרי שהם למדו את הקורס "סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'".

סדנה מתודולוגית
כל תלמידי המסלול חייבים להשתתף בסדנה שמטרתה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התזה.
דרישות קדם לסדנה המתודולוגית: סיום קורסי החובה, סיום שני סמינרים ותאום עם מנחה נושא לכתיבת עבודת תזה.

עבודת גמר
תלמידי התואר השני במסלול חייבים בכתיבת עבודת גמר בהנחיית אחד מחברי הסגל הבכיר בחוג. תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל את אישור המנחה להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו בחוג או שיהיה עליו לעבור למסלול ללא עבודת גמר. ציון עבודת הגמר מהווה 40% מציון הגמר.

לתלמידי שתי התכניות

קורס חובה בתחום הלימוד
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **יחסים בינלאומיים ואסטרטגיה** ילמדו את הקורס: **המערכת הבינלאומית.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **מינהל ומדיניות ציבורית** ילמדו את הקורס: **מינהל ציבורי ומדיניות ציבורית.**
תלמידים שתחום הלימוד שלהם **משפט, חברה ופוליטיקה** ילמדו את הקורס: **סוגיות במשפט ומדעי החברה.**
תלמידים בתחום הלימוד שלהם **תקשורת פוליטית** ילמדו את הקורס: **תקשורת פוליטית.**
תלמידים שתחומי הלימוד שלהם **מחשבה מדינית; פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית; מתודולוגיה וכלכלה פוליטית** ילמדו את הקורס: **חברה ומדינה בעידן המודרני.**

סמינר מחלקתי
כל תלמידי תואר שני חייבים להשתתף במהלך לימודיהם בסמינר המחלקתי, במשך שני סמסטרים. התלמידים חייבים להשתתף בכל פגישות הסמינר. תלמידי הסמינר יחוייבו בכתיבת מספר עבודות.
הסמינר מתקיים אחת לשבועיים, בהשתתפות חברי הסגל של החוג, ומרצים אורחים.
הציון בסמינר יהיה השתתף/לא השתתף.
הסמינר המחלקתי מתקיים בימי ב', בין השעות: 17.00-19.00.

קורסי בחירה

סדנא/ות סמינרים סמסטריאלים
סמינר סמסטריאלי - במסגרת זו תוגשנה עבודות בתאום עם המרצה.
סדנה סמסטריאלית - בסדנאות ישולבו דיונים כלליים ותיאורטיים בסוגיות מרכזיות ואקטואליות. אם אופי הסוגיה יאפשר זאת, תכלול הסדנה גם עבודת שדה.
עבודות יש להגיש עד 5 שבועות מתום הסמסטר.

סמינרים שנתיים
הסמינרים השנתיים מאפשרים לתלמיד להתמודד עם סוגיה מורחבת.
עבודה סמינריונית שנתית יש להגיש עד תום הסמסטר העוקב.

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה **אחד** בלבד. מועד נוסף יינתן בין **שרות** מילואים. מועד מיוחד בין סיבה אחרת, יהיה בפוף לאישור היועץ ומותנה בהמצאת אישורים מתאימים.

סיכום חובות התלמיד בשתי התכניות

	אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד בלי עבודת גמר
חובה		
קורס בתחום הלימוד	3 ש"ס	3 ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3 ש"ס	----------
סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'*	3 ש"ס	----------
שיטות מחקר למתקדמים	3 ש"ס	3 ש"ס
סמינר מחלקתי	3 ש"ס	3 ש"ס
סדנה מתודולוגית	3 ש"ס	----------
בחירה		
סמינרים שונים	1 (3 ש"ס)	2 (12 ש"ס)
סדנה/סמינרים סמסטריאליים	3 (9 ש"ס)	8 (24 ש"ס)
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	4 ש"ס	לא חייב
	37 ש"ס	45 ש"ס

33

החוג למדע המדינה

ציון גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **ללא עבודת גמר** תלמיד אשר:

א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.

ב. קיבל ציון 75 לפחות בבחינת הגמר.

שקלול ציון הגמר

90% ציוני קורסים

10% בחינת גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית **עם עבודת גמר** תלמיד אשר:

א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים.

ב. הגיש עבודת גמר והגן עליה בהצלחה.

שקלול ציון הגמר

60% ציוני קורסים

40% עבודת גמר

---

* הציון בקורס סטטיסטיקה למ.א. - חלק א' לא ישוקלל בציון הגמר.

משפט חברה ופוליטיקה

תכנית העשרה משותפת: החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים,
החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
מרכז התכנית: ד"ר גד ברזילי

תיאור התכנית

בשנים האחרונות חל גידול מרשים בהיקף ועומק המחקר האקדמי ובעניין הציבורי בהשלכות הפוליטיות, חברתיות ותרבותיות של המשפט. התפתחויות אלו באות לידי ביטוי בענין הגובר במעמדו של בית המשפט העליון בישראל, במקורותיהם התרבותיים-משפטיים-פוליטיים של פסיקות ודברי חקיקה, בתוצאות החברתיות ובמשמעויות הנורמטיביות של הכרעות משפטיות, ושל חוקי היסוד החדשים.

החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים יחודית במסגרת לימודי התואר השני. התכנית מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. תלמידי התכנית יכוונו להתמודד מחקרית עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תיאורטיים ומתודולוגיים, הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים, שמטרתם להכין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר, שתעסוקנה בסוגיות כגון: התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, התיסטוריה של המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, ההקשר החברתי והפוליטי של תורות וגישות במשפט, משפט ופמיניזם, נתוח טכסטים משפטיים בכלים של מדעי החברה, משפט ורב-תרבותיות, ממשל ומשפט, פנדמנטליזם, קיצוניות פוליטית ושלטון החוק, וזכויות חוקתיות בהקשרן הפוליטי והחברתי.

על פי התכנית, ילמדו תלמידי מדע המדינה, לימודי העשרה, במסגרת הפקולטה למשפטים, שיכללו קורסי יסוד, מספר קורסי בחירה וסמינרים לתואר השני, הרלוונטים לתחומי העיסוק של התכנית. כל תלמידי התכנית ישתתפו בקורס ליבה משותף, שיהיה הקורס המרכזי של התכנית, ויועבר במשותף על ידי מורים מן החוג למדע המדינה, הפקולטה למשפטים, והחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

התכנית חברה, פוליטיקה ומשפט מיועדת לבעלי תואר ראשון במדעי החברה או משפטים, שהם בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון ובעלי אוריינטציה מחקרית, המבקשים לכתוב עבודת תזה בתואר השני. תלמידים מצטיינים מחוגים אחרים יתקבלו לתכנית כפוף ללימודי השלמה. כל אחד מתלמידי התכנית יזכה לייעוץ אישי צמוד על ידי אחד ממורי התכנית.

במסגרת התכנית ילמדו התלמידים את הקורסים הבאים:

קורסי חובה

סוגיות במשפט ומדעי החברה (קורס חובה בתחום הלימוד)	3 שי"ש
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3 שי"ס
סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'	3 שי"ס
שיטות מחקר במסלול עם עבודת גמר	3 שי"ס
סמינר מחלקתי	3 שי"ס
סדנה מתודולוגית	3 שי"ס

קורסי בחירה

סדנאות/סמינרים	9 ש"ס
קורסים/סמינרים לתואר שני בפקולטה למשפטים	7 ש"ס
עבודת גמר	4 ש"ס
סה"כ	38 ש"ס

תלמידי תואר שני בפקולטה למשפטים המשתתפים בתכנית יחוייבו בשני קורסים: התנהגות פוליטית בישראל ופוליטיקה השוואתית.

החוג למדע המדינה

להלן רשימת הקורסים המוצעים לתלמידי התכנית

קורסי חובה בתחום

סוגיות במשפט ומדעי החברה - 3 ש"ש
ד"ר ל. בילסקי; ד"ר זי ברונר; ד"ר ג. ברזילי; ד"ר א. לחובסקי; פרופ' מ. מאוטנר; פרופ' ל. שלף.

סמינר שנתי

פוליטיקה ומשפט: קיצוניות, אלימות, ואי-ליגליזם - 6 ש"ס
ד"ר גד ברזילי

דעת קהל - 6 ש"ס
פרופ' מיכל שמיר

קורסי בחירה

הממסד הפוליטי של זכויות קנין - 3 ש"ס
ד"ר איתי סנד

תקשורת ושיווק פוליטי - 3 ש"ס
פרופ' גדעון דורון

רפורמות במינהל ציבורי - 3 ש"ס
פרופ' דייב נחמיאס

פוליטיקה, חברה ומשפט באמריקה הלטינית - 3 ש"ס
ד"ר אלברטו ספקטורווסקי

יחסי מדינה וחברה באסיה - 3 ש"ס
ד"ר ניל דיאמנט

חברה ומדינה בעידן המודרני - 3 ש"ס
ד"ר יוסי שיין

סוגיות בחופש העתונות - 3 ש"ס
מר משה נגבי

תקשורת פוליטית

מרכז: פרופי מיכאל קרן

הלימודים במגרש הבינתחומי המיוחד לפוליטיקה ותקשורת נוגעים בעיסוקיהם של אנשי המדיה - עתונות, רדיו, טלוויזיה וקולנוע - אל מול שאלות של אתיקה ומחשבה מדינית, קבוצות לחץ, פוליטיקאים, תנועות לאומיות, מוסדות שלטון בישראל, והמערכת הבינלאומית.

תכנית הלימודים

קורסי חובה

כמפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

תקשורת בינלאומית, עוותי תפיסה והרתעה אסטרטגית - פרופי א. בן-צבי
תקשורת ושיווק פוליטי - פרופי ג. דורון
תקשורת ומדינה - פרופי מ. קרן (לא יינתן בשנה"ל תשנ"ח)
דעת קהל - פרופי מ. שמיר
הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי - פרופי ש. משעל, פרופי ג. נאמן
אידיאולוגיה, תקשורת, אמנות ופוליטיקה בגרמניה מראשית המאה ה-19 עד 1945 -
ד"ר ד. אריאלי הורוביץ (לא יינתן בשנה"ל תשנ"ח)
ייצוג טלביזיוני של תרבות ופוליטיקה - ד"ר ת. הרצוג וד. זיצטום
תקשורת פוליטית - ד"ר ח. נוה
תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים - פרופי ש. שוהם
תקשורת ארגונית, מידע מדיניות וניהול - ד"ר א. שלוס
רטוריקה פוליטית - ד"ר ת. ברוש
תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה - ד"ר ד. בהר"ל
כתוב בעיתון: תקשורת וחברה במבט חומסקיניי - פרופי ט. ריינהרט
מטאפורות, ארגון מושגי ותקשורת פוליטית - ד"ר י. שן
צבא וביטחון לאומי, תקשורת, מוסר ואתיקה - פרופי א. כשר
טלוויזיה וסוציאליזציה פוליטית וחברתית של בני-נוער - ד"ר ד. למיש
סוגיות בחופש העיתונות - מ. נגבי
דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות - פרופי א. בן צבי וא. נהרי

פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית

פוליטיקה ישראלית ופוליטיקה השוואתית יעסקו בנושאי הליבה של מחקר המדינה המודרנית. ריבונות, חוק, גבולות, משטר, תרבות פוליטית, תנועות חברתיות, זהות, תפקודי הביורוקרטיה והצבא יבחנו במבט משווה ומתוך התבוננות רחבה בשינויים הבינלאומיים בעשורים האחרונים. דגש מיוחד יושם על המציאות הישראלית.

החוג למדע המדינה

תכנית הלימודים

קורסי חובה

במפורט במסגרת התכנית ללא עבודת גמר והתכנית עם עבודת גמר.

במסגרת קורסי הבחירה מוצעים לתלמידים הקורסים הבאים:

בעיית הזהות והמדינה הלאומית - ד"ר י. שיין
ארה"ב וישראל - דנמיקה של יחסי השפעה - פרופ' א. בן-צבי
הממסד הפוליטי של זכויות קנין - ד"ר א. סנד
קבוצות אינטרס ביורוקרטיה ואליטה חברתית - פרופ' א. טורגובניק
פוליטיקה ומדיניות של ערים מעורבות: ירושלים במבט משווה - פרופ' ש. משעל וד"ר מ. עמירב
פוליטיקה, חברה ומשפט באמריקה הלטינית - ד"ר א. ספקטרוסקי
יחסי מדינה וחברה במזרח אסיה - ד"ר כ. דיאמנט
סדנה בממשל ומדיניות ציבורית בישראל - פרופ' ד. נחמיאס ור. מילוא
דעת קהל - פרופ' מ. שמיר

סיכום חובות התלמיד בשתי התכניות

	אופן לימוד עם עבודת גמר	אופן לימוד בלי עבודת גמר
חובה		
קורס בתחום הלימוד	3 ש"ס	3 ש"ס
גישות ותיאוריות במדע המדינה	3 ש"ס	
סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'	3 ש"ס	
שיטות מחקר למתקדמים (במסלול עם עבודת גמר/ בלי עבודת גמר)	3 ש"ס	3 ש"ס
סמינר מחלקתי	3 ש"ס	3 ש"ס
סדנה מתודולוגית	3 ש"ס	
בחירה		
סמינרים שנתיים	1 (6 ש"ס)	2 (12 ש"ס)
סדנה/סמינרים סמסטריאליים	3 (9 ש"ס)	8 (24 ש"ס)
בחינת גמר	לא חייב	חייב
עבודת גמר	4 ש"ס	לא חייב
	37 ש"ס	45 ש"ס

ציון גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית ללא עבודת גמר תלמיד אשר:

א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים דלעיל, בציון "עובר" לפחות.

ב. קיבל ציון 75 לפחות בבחינת הגמר.

שקלול ציון הגמר:
90% ציוני קורסים
10% בחינת גמר

רשאי להגיש בקשה לציון גמר בתכנית עם עבודת גמר תלמיד אשר:

א. סיים את כל מכסת הקורסים הנדרשת ע"פ תכנית הלימודים דלעיל, בציון "עובר" לפחות.

ב. הגיש עבודת גמר בעיתה והגן עליה בהצלחה.

שקלול ציון הגמר:
60% ציוני קורסים
40% עבודת גמר

הציון בקורס סטטיסטיקה למ.א. - חלק א', לא ישוקלל בציון הגמר.

תכנית לימודים לתואר שלישי

יועץ: פרופ' שאול משעל

מטרת הלימודים

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי הפוליטיקה המקומית, הלאומית והבינלאומית, שהם בעלי פוטנציאל להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות באחד מתחומי ההוראה המחקר והביצוע.

החוג למדע המדינה

מסלולי הלימוד ותנאי הקבלה

קיימים שני מסלולי לימוד לתואר השלישי: המסלול הרגיל והמסלול הישיר.
<u>למסלול הרגיל</u> רשאים להגיש מועמדותם תלמידים שקיבלו את התואר "מוסמך אוניברסיטה" במסלול המחקרי בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות. אם לימודי התואר השני היו בתחום דיסציפלינרי אחר, יהיה על התלמידים למלא חובות השלמה על פי הנחיות <u>הוועדה החוגית</u>. במקרים <u>מיוחדים</u> תשקול הועדה היחידתית מועמדים שציון הגמר בתואר השני שלהם נמוך מהנ"ל.

<u>למסלול הישיר</u> רשאים להגיש מועמדותם תלמידים מצטיינים:
א. בעלי תואר "בוגר" בציון משוקלל של 90 לפחות.
ב. עד תום השנה הראשונה ללימודי ה-מ.א., השתתפו בלפחות מחצית מכלל חובות השמיעה של לימודי ה-מ.א., וממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות.

על המועמדים בשני המסלולים להגיש לוועדה החוגית תכנית מחקר ראשונית בהיקף של כ-5 עמודים, שבה יפורטו השערות המחקר, שיטות המחקר ושדה המחקר, ושאושרה ע"י המנחה המיועד.
הוועדה היחידתית לתלמידי התואר השלישי תדון במועמדים ותחליט אם לקבלם או לדחותם.

חובות התלמידים בשלב מועמדות במסלול הרגיל

לאחר שהתקבלו כמועמדים ללימודי התואר השלישי, יחויבו התלמידים במסלול הרגיל:
א. להשתתף ב-8 ש"ס במהלך שנת לימודיהם הראשונה. השיעורים יכללו סדנאות וסמינרים מתכנית המ.א. בחוג ובחוגים אחרים שיש להם זיקה לתחום מחקרו של המועמד.
ב. לעבור קורס בכתיבה מדעית באנגלית.
ג. להגיש - לאחר שסיימו את המטלות שהוטלו עליהם - תכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד.
תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הרעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית בהמלצת הוועדה החוגית.
ד. כל הצעות המחקר יעברו <u>שיפוט חוגי</u>. הצעה שתאושר ע"י הוועדה החוגית תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה היחידתית תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

חובות התלמידים בשלב המועמדות במסלול הישיר

א. התלמידים שהתקבלו כמועמדים למסלול הישיר חייבים בכל לימודי התואר השני במסלול "עם עבודות גמר", למעט עבודת הגמר. לקראת סוף השנה השניה ללימודיהם תבחן הוועדה החוגית את השגיהם וכשירותם של התלמידים.

ב. תלמידים במסלול הישיר חייבים לסיים את תכנית ה-מ.א. תוך שנתיים ממועד תחילת לימודיהם.

ג. לאחר שיתקבלו כמועמדים יהיה על התלמידים במסלול הישיר להשתתף ב-8 ש"ס בנדרש ממועמדים במסלול הרגיל (ראה לעיל פירוט).

ד. על המועמדים במסלול הישיר לעמוד בבחינת כשרות. הבחינה תתבסס על רשימה ביבליוגרפית, שתכסה תחום מחקרי רחב. תחום זה יכלול את סוגית המחקר הספציפית שבה מבקש המועמד לעסוק בעבודת הדוקטורט שלו. הבחינה תהיה בכתב (הנבחן יתבקש לכתוב מסה אינטגרטיבית, אותה יחזיר למזכירות החוג תוך 72 שעות), ובעקבותיה תערך לו בחינה בע"פ.

ה. לאחר שיעמדו בבחינת הכשירות, על המועמדים במסלול הישיר להגיש תכנית מחקר מקיפה בחתימת המנחה המיועד. תכנית זו תפרט בהרחבה את השערות המחקר המרכזיות, את הספרות המחקרית הקיימת, את תרומותיו הייחודיות התאורטיות המשוערות של המחקר, ואת שיטות המחקר שבאמצעותן ייבחנו הדעיונות המנחים והשערות המחקר. תכנית זו תוגש תוך 12 חודשים מיום קבלת התלמידים כמועמדים לתואר השלישי. במקרים מיוחדים תאושר אורכה לשנה נוספת ע"י הוועדה היחידתית ובהמלצת הוועדה החוגית.

ו. כל הצעות המחקר יעברו שיפוט חוגי. לאחר אישור ההצעה בוועדה החוגית, היא תועבר לדיון בוועדה היחידתית. בעקבות המלצת הוועדה החוגית, תועבר ההצעה לאישור הוועדה האוניברסיטאית.

חובות התלמידים לאחר שאושרה מועמדותם בשני המסלולים

א. התלמידים ינישו למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לוועדה היחידתית.

ב. על התלמידים להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים מהמועד שבו התקבלו כמועמדים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת הוועדה היחידתית ואישור הוועדה האוניברסיטאית. משך הזמן המינימלי להגשת עבודת הדוקטור הוא שנה אחת מיום אישור תכנית המחקר, אלא אם כן המליצה הוועדה היחידתית אחרת והוועדה הכלל-אוניברסיטאית אישרה ההמלצה.

ג. התלמידים יהיו רשאים באישור המנחה ובועדה היחידתית לפרסם חלק ממחקרם תוך כדי ביצוע עבודת המחקר.

ד. עבודת הדוקטור תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר בשפה האנגלית, באורך של 5% מהיקפה. הוועדה היחידתית זכאית לאשר הגשת העבודה בשפה האנגלית. במקרה זה תכלול תקציר בשפה העברית, באורך של 5% מהיקפה.

תיאור הקורסים

סמסטר א'

קורסי חובה

שיטות מחקר לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר
הקניית ידע מתקדם בשיטות מחקר המקובלות במדע המדינה דגש מיוחד יושם על שיטות עיבוד וניתוח נתונים. דיון בבעיות מתודולוגיות וסטטיסטיות הנובעות מאופי נושא המחקר במדע המדינה.

החוג למדע המדינה

קורסי חובה בתחומי הלימוד

מדיניות ציבורית ומינהל ציבורי
הקורס מתמקד בתהליכים של גיבוש מדיניות וישומה במגזר הציבורי, במסגרת הקורס נדון בנורמים אשר מעצבים תהליכים אלה בארצות שונות. דגש מיוחד יושם על המגזר הציבורי בישראל.

תקשורת פוליטית
הקורס נועד לסייע בהבנת מקומה של התקשורת בזירה הפוליטית. יוצגו תיאוריות מתחום התקשורת בכלל, ומודלים של תקשורת פוליטית בפרט. יונחה מקומה של התקשורת ביחס למערכות השונות הפועלות בתוך מדינה, ובעיקר המערכות הפוליטיות, וייבדק מקומה של התקשורת ככלי מתווך ברמות פורמליות ובלתי פורמליות. כמו כן, תבחן מידת ישימותם של תיאוריות ודגמים אלה לחיים פוליטיים בתוך מדינה ובין מדינות, בין היתר כדי לאפשר מחקרים, ניתוחים והשוואות. יינתן דגש על משמעותה של התקשורת הפוליטית לסוגיה במדינת ישראל, וייוחד מקום לתפקידה של התקשורת הבינלאומית לגבי מקומה של מדינת ישראל במזרח התיכון.
דרישות הקורס: השתתפות בכל השיעורים, הצגת נושאים בהרצאה בכתה, בחינה בכתב בסיום הקורס.

קורס שנתי

סוגיות במשפט ומדעי החברה
הקורס נלמד במתכונת שנתית (3 שעות שבועיות). מטרתו של הקורס היא להקנות לתלמידים שליטה בגישות תיאורטיות ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כווני המחקר וההגות המעסיקים את מורי התכנית. בשנת הלימודים תשנ"ז יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שיינתנו על ידי מורים שונים של התכנית. בנוסף לכך, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית וכן למרצים ומרצות שיוזמנו לאורחים.
מורי הקורס: דיר ל. בילסקי, דיר ז. ברונר, דיר ג. ברזילי, דיר א. להובסקי, פרופי מ. מאוטנר, פרופי ל. שלף.

סמינרים/סדנאות סמסטריאליות

בעיות הזהות והמדינה הלאומית
הקורס יעסוק בתפקידם של מטפורות אנלוגיות וסוגים שונים של ארגון מושגי (ובעיקר קטגוריות וסכימות) בתקשורת הפוליטית.

ארה"ב וישראל: דינמיקה של השפעה
מטרת הסמינר היא לנתח את הגורמים והפרמטרים העיקריים, המעצבים את יחסי ארה"ב-ישראל ומשפיעים על מהלכם. במרכז הניתוח תעמוד האבחנה שבין "ציר היחסים המיוחדים" לבין "ציר היחסים האסטרטגיים", שתבוך בהקשר דינמי של ארבעה עשורים, תוך שילוב של דיון מושגי ואמפירי.

הממסד הפוליטי של זכויות קנין

הקורס מתמקד בטענה העקרונית שזכויות הפרט אינן נובעות מתורות מופשטות, אין הן טבעיות ואין הן מתפתחות כדי לענות לצרכי השוק. זכויות קנין נוצרות ומתפתחות במסגרת של תהליך מיקוח פוליטי בין קבוצות אינטרס שונות. הקורס יעסוק בחקר התהליך הפוליטי שמביא ולהתהוותן של זכויות קנין ולשינויים במעמדם.

תקשורת והעמולה פוליטית בעת העתיקה

אין חולקים על כך שתעמולה פוליטית ואמצעי תקשורת המוניים להפצתה אינם המצאה של עידן ההתפתחות הטכנולוגית המודרנית ושל החברה בימינו.

מטרת הקורס היא לבחון את אחת התופעות החשובות בעת העתיקה - מקומה ותפקידה של התעמולה בכלל ודפוסים של תעמולה פוליטית בפרט; בצורך ביצירה ובטיפוח תדמית ציבורית מקובלת בדעת הקהל, ובמאפייניהם ובהשפעתם של אמצעי התקשורת ההמוניים להפצתו של המסר התעמולתי בתקופה של טרום עיתון, רדיו וטלוויזיה.

רטוריקה פוליטית או תקשורת מנחיג-קהל

מטרות הסמינר: לערוך היכרות עם ספרות הרטוריקה הפוליטית תוך עיון וניתוח ריטורי של טקסטים נבחרים בהיסטוריה המדינית של תרבות המערב; להקנות ללומדים כלים לניתוח השיח (התוכן, סגנון ואסטרטגיות שיכנוע) תוך שימוש במודלים מתחום הבלשנות השימושית, הפסיכולוגיה החברתית והאנתרופולוגיה. באמצעות מודלים שידונו בסמינר יוכלו המשתתפים לבקר, לנתח טקסטים כתובים/מוקלטים ומצולמים לצורך מחקרם; להכשיר את המשתתפים להכין נאומים בקונטקסט פוליטי נתון ולבצעם הן כהתנסות אישית והן לצורך שכלול היכולת לבקר נאומים פוליטיים.

אירופה המזרחית בזירה הבינלאומית

בין דרזדן לבין ולדיבוסטוק היו עד לפני מספר שנים, 8 מדינות רבונויות. היום מספרן מגיע ל-29: בין קייב לדרזדן יש היום 18 שחקנים עצמאיים. גם בפרמטרים המצומצמים יותר של ימרכז ומזרח אירופהי מספר המדינות גדל מ-7 ב-1989 ל-12. לנגד עינינו ממש נוצרו עולמות יחבלייים שלא היו מעולם. מבחינת עוצמה צבאית וכלכלית חשיבותם של עולמות אלה מצומצמת יותר מבעבר. לא כן מבחינה מחקרית-נתוחית. חלק גדול מהמדינות לא היו עצמאיות מעולם. היום, הן נאלצות לפתח מדיניות חוץ ודיפלומטית כל אחת בנפרד. נוצרים לכן מודלים בינלאומיים אין סמוך.

בסמינר ניתן דעתנו להתפתחות אשר הביאה למצב העכשווי. יבחנו שלוש תקופות שונות: השנים שבין מלחמות העולם; התקופה הסטאלינית; התמורות מאז 89'. הבחינה הניתוחית תתן את דעתה לפוליטיקה הפנימית-ביתית לא פחות מהמדיניות הבינלאומית. תבחן מערכת הבריתות בין המלחמות אשר הולכת ומתחדשת עם תום המלחמה הקרה.

תקשורת, מיתוסים ותהליכים חברתיים

מהו מיתוס? הפונקציה שלו כמחבר בין הטבע לתרבות. המיתוס הפוליטי. הצורך בקורבן וסקרלמיזציה של מיתוס המרטיר. המיתוס הפוליטי כמהות היסטורית. הפער בין המיתוס בכלי התקשורת לבין המציאות שהוא מייצג. התהוות, צמיחה והתפוררות המיתוסים הפוליטיים.

השמאל בישראל מ-1967

ראה תואר ראשון

סמינרים שנתיים

תקשורת ושיווק פוליטי

מטרת הקורס להכשיר את הסטודנט בבניית מערך מחקרי בסוגיה הנדונה. הסוגיה תעסוק בבדיקת הציפורות המקשרים בין המערכת הפוליטית והציבורית אשר דרכם מועברים מסרים תפלוליים. בתוך כך יבחנו ציפורות כגון: טלויזיה, עתונות כללית, מקומונים וכיוצ"ב. כמו כן יבחנו טיבם ואיכותם של המסרים.

הסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי

הסמינר יעסוק בהשואה בין הדרכים והגישות המקובלות לכתיבת היסטורית ולחקר החברה והפוליטיקה הישראלית לבין אלו שמציע הקולנוע העלילתי בישראל. הדיון ישלב שיח חברתי-פוליטי-היסטורי לצד ניתוח קולנועי של סרטים כטקסט "כותב" היסטוריה. בין הסרטים שיהיו במוקד הדיון: חירבת חיזעה, חמסין, אונטי פנפולו, בגלל המלחמה ההיא, רחובות האתמול, ירושלים בלוז.

החוג למדע המדינה

תקשורת בינלאומית, עיוותי תפיסה והרתעה אסטרטגית

מטרת השיעור היא לדון בבעיות תקשורת ותפיסה בין מדינות, ולבחון את תוצאותיהן במצבי סכסוך. דגש מרכזי יושם על זיהוי השורשים של עיוותי תפיסה בזירה הבינלאומית, ובניתוח ישולבו היבטים תרבותיים, הסטוריים, אסטרטגיים וקוגניטיביים. הדיון האמפירי יכלול בחינה של מספר ארועי הפתעה אסטרטגית, כולל פרל הרבור, מבצע ברברוסה ומלחמת יום הכיפורים.

סוגיות בתפוצה גרעינית

דיון בגורמים לתפוצה גרעינית. דיון בסטטוס של "מדינות הסף". גורמים אסטרטגיים ומדיניים המעורבים בסוגיית התפוצה. ביקת המשטר הבינלאומי למניעת תפוצה גרעינית.

דעת קהל

הסמינר יעסוק במושג "דעת קהל", בתאוריות של דעת קהל ובשיטות מדידה מקובלות יותר ומקובלות פחות של דעת קהל.

בחלק התאורטי נתמקד בתהליכי שינוי של דעת קהל, בקשר בין דעת קהל ופוליטיקה, ודעת קהל ותקשורת.

בחלק המתודולוגי נרחיב בנושא סקרים, אך נעסוק גם בשיטות אחרות כמו ראיונות עומק וניתוח תוכן לחקר דעת קהל.

החלק האמפירי יתמקד בדעת קהל בישראל. במסגרת הסמינר יעסקו התלמידים במחקר אמפירי בתחום דעת הקהל, שיוצג וידון בכיתה, ויוגש בסוף השנה כעבודה סמינריונית.

פוליטיקה ומשפט: קיצוניות, אלימות, ואי-ליגליזם

סמינר רחב זה עומד לעסוק בעמדיינות אידיאולוגית בקרב האליטות השלטוניות, הממסד הפוליטי, קבוצות לא שולטות והציבור הרחב במשטרים פוליטיים בעולם, והקונפליקט או שיתוף הפעולה בין תופעות אלו לשלטון החוק, תוך התמקדות בישראל מהיבט השוואתי. בין הסוגיות הנלמדות: פגיעות בזכויות אדם ואזרח, מיעוטים, אלימות פוליטית, קיצוניות פוליטית מימין ומשמאל, שחיתות שלטונית, אי-ליגליזם ממסדי וחוץ-ממסדי, חופש הביטוי והסתה, לאומנות, פיקוח שיפוטי, פיקוח פרלמנטרי, מוסדות משפטיים ואי-ליגליזם, משמעותו של שלטון החוק במשטרים פוליטיים מודרניים.

הסמינר מיועד לכל המתעניינים ביחסים שבין פוליטיקה ומשפט, המעוניינים להכיר היטב את הספרות התיאורטית, ההשוואתית והישראלית בנושאים אלו. הסמינר ישלב הוראה פרונטאלית, דיונים לימתיים אינטנסיביים, והתמקדות בהכנת עבודות מחקר.

מבוא לתולדות המלחמה והמחשבה הצבאית

מבוא לתולדות המלחמה ולמחשבה צבאית מן העת העתיקה ועד ימינו.

סמסטר ב'

קורסי חובה

גישות ותיאוריות במדע-המדינה

השעור יינתן ע"י מדעי החוג למדע המדינה. הקורס יעסוק בגישות המחקריות השונות במדע המדינה: הגישה ההיסטורית; הגישה הקוגניטיבית; גישות פילוסופיות; גישות סטאטיסטיות; הגישה הביוגרפית; גישות מערכתיות ועוד.

סדנה מתודולוגית

הסדנה מיועדת לתלמידי המסלול עם עבודת גמר. מטרת הסדנה להכשיר תלמידים לכתיבת עבודת התיזה. *דרישות קדם לסדנה:* סיום קודמי החובה, סיום שני סמיטרים ותאום עם מנחה נושא לעבודת התיזה.

קורסים בתחום ההתמחות

המערכת הבינלאומית

הקורס יעסוק בהתפתחויות שחלו במערכת היחסים הבינלאומיים מהתקופה שלאחר האיחודים הלאומיים הגרמני והאיטלקי ועד אחרי כניעתה של גרמניה במלחמת העולם השניה. המטרה לנתח את השנויים בדפוס היחסים הדיפלומטיים, במבנה וחלוקת העוצמה ובמאפיינים של המערכת הבינלאומית בתקופה זו סביב הציר של התערערות המרכזיות של המערכת האירופית ויצירת 2 מוקדי כח חיצוניים גדולים אחרים בפוליטיקה העולמית.

חברה ומדינה בעידן המודרני

בקורס נבחן את המבנים המוסדיים והרעיוניים העומדים בבסיס המדינה המודרנית, נבחן את עקרון המודרניות מאז מקיאבלי, את הבסיס התאודיטי הליברלי והרפובליקאי של המדינה, את מסגרות החוק והבירוקרטיה עפ"י וובר והפוסטביסטים ואת סוגיית האזרחות בקונטקסט של סוף המאה ה-20.

סדנאות/סמינרים סמסטריאליים

תורת מאזן הכוחות

בתקופת דוזית תהפוכות בפוליטיקה העולמית, תורת מאזן הכח משמשת לפחות עוגן אחד, המקשר בין עבר להווה; כמו גם כלי הסבר לתופעות ביניים כגון מעבר ממערכת דו-קוטבית לרב-קוטבית. אי לכך, יוקדש השיעור לעיון בתאוריה של מאזן הכח - הלכה למעשה וזאת בעזרת ספרות קלסית, המצדדת כמו גם הבקורתית. בין היתר יתנהל דיון מעמיק באמצעי איזון כח: חימוש, שטחים, בריתות, שיטת "הפרד ומשול", אזורי חיץ, דיפלומטיה וחלוקה.

קבוצות אינטרס ביורוקרטיה ואליטה חברתית

הבסיס הקבוצתי בפוליטיקה והשפעתן של קבוצות על קביעת מדיניות ידון על רקע גישות הפלורליזם קורפרטיזם ותאוריות בקורתיות על המדינה. בקורת על כוחן של קבוצות ויכולתן ליצג את האינטרס הציבורי ידון בהקשר של צמיחת המחקר בתחום. כמו כן ידון הקשר בין הביורוקרטים ובתי מחוקקים עם קבוצות מאורגנות, מבנה הקבוצות אמצעי ההשפעה שלהן במערכות ביצוע שונות ומשוות. ירידת קרנן של קבוצות אינטרס "לעניין מיוחדי" ידון בבסיס לשאלה על מעמדן של קבוצות בהליכי מדינות.

פוליטיקה ומדיניות של ערים מעורבות: ירושלים בחיבט משוה

הסדנה תעסוק בדפוסים של קונפליקט ושל דו-קיום בערים בעלות אוכלוסיות אתניות, או לאומיות, מעורבות - דוגמת בלפסט, בריסל, מונטריאול וניקוסיה - תוך השואה למציאות הפוליטית והמינהלית המורכבת שהתפתחה בירושלים מאז 1967.

בהקשר לירושלים, הסדנה תעסוק בתוכניות ובמודלים שעלו על הפרק ושנועדו להביא לווסות קונפליקטים או להסדרים - פורמאליים ובלתי פורמאליים - ולפתרונות בנושאים רגישים דוגמת רבונות, מקומות קדושים, בניה ומגיהל מקומי. כמו כן, יבחנו ההנחות שעמדו בבסיסן של התוכניות האמורות, היתרונות והחסרונות שהיו כרוכים בישומם ודרכי חשיבה ביקורתיות ולא שיגרתיות לבחינתם של פתרונות אלטרנטיביים.

ייצוג שלוויזיוני של תרבות ופוליטיקה

הסמינר יעסוק בנתוח עיוני ואמפירי של סוגים שונים של משדרים בטלוויזיה. תידון שאלת מהותו, משמעותו ואופיו של ייצוג טלויזיוני של תרבות.

במהלך הסמינר נצפה בתכניות שונות ונתחן.

חובות הקורס: השתתפות פעילה במהלך הסמינר, קריאת חומר ביבליוגרפי והגשת עבודה סמינריונית המבוססת על נתוח תיאורטי ואמפירי של טקסט טלויזיוני.

החוג למדע המדינה

מטפורות, ארגון מושגי ותקשורת פוליטית

הקורס יעסוק בתפקידם של מטפורות אנלוגיות, וסוגים שונים של ארגון מושגי (ובעיקר קטגוריות וסכימות) בתקשורת הפוליטית.

יחסי מדינה - חברה במזרח אסיה

בסמינר זה נתמקד בנישות התיאורטיות והמתודולוגיות המרכזיות של מדעי החברה שאפיינו את לימודי מזרח אסיה. אנחנו נתמקד בשאלה "כיצד אנחנו יכולים ללמוד ולחקור את אסיה?" יותר מאשר במוחות ההיסטורית והפוליטית של מדינה אחת מסויימת. זהו קורס שיגשה לגשר בין קורס רגיל בשיטות מחקר לבין קורס מהותי בפוליטיקה השוואתית. בין השאר נדבר על סין כדוגמה של "רודנות אוריינטלית", הגישה הטוטליטרית, מקומם של שיטות מחקר השוואתיות בלימודי מזרח אסיה, גישות תרבותיות וכאלה שמתרכזות יותר על תפקיד המדינה בהתפתחות כלכלית ושנוי חברתי. בסוף הקורס גם נדבר על השימוש בפוסט-מודרניזם בחקר מזרח-אסיה.

תקשורת ארגונית, מידע, מדיניות וניהול

הקורס יעסוק בקשר שבין מידע לבין מדיניות. דגש יושם על המימדים הפורמליים והבלתי-פורמליים בתקשורת הארגונית, השפעת תהליכי התקשורת הפנימית על עיצוב המדיניות וביצועה, שימושי המידע כמשאב ארגוני-ניהולי וכאמצעי ביחסי הארגון עם סביבתו.

תנאי מקדים להשתתפות בקורס הוא סיום קורס המבוא במינהל ומדיניות ציבורית.

טלוויזיה וסוציאליזציה חברתית ופוליטית של בני נוער

סמינר זה יעסוק בתפקידה של הטלוויזיה כסוכן סוציאליזציה מרכזי בחייהם של בני נוער. יועלו לדיון מחקרים העוסקים בסוגיות חברתיות כתפיסה של מעוטים, זהות לאומית וגלובלית, יחסי מין, דימויי גוף ותפיסת יופי וכן סוגיות פוליטיות כגון: מעורבות פוליטית, עמדות בנושאים אקטואליים והזדהות מפלגתית. המשתתפים בסמינר יבצעו עבודת מחקר עצמאית שתכלול מרכיבים עיוניים ואמפיריים.

סוגיות בחופש העיתונות

מהם האינטרסים הפרטיים והחברתיים שבשמם מצדק להגביל את חופש העיתונות ומהם האינטרסים שמכוחם הוא מוגבל כיום בפועל, על פי הדין, האתיקה, הפרקטיקה, ופסיקת בתי המשפט בישראל? מהו האיזון המצוי והרצוי בין האינטרסים הללו לבין התכליות שאותן נועד לשרת חופש העיתונות? האם האיום המרכזי על חופש זה נשקף מהמערכת הפוליטית או דווקא מצד הגורמים והאינטרסים הכלכליים השולטים בכלי התקשורת? כיצד מבטיחים לא רק את חופש העיתונות אלא גם את חופש העיתונאי?

לאחר דיון פתיחה בסוגיות הללו יידרשו התלמידים להכין עבודות המתייחסות אליהן ולהציגן לדיון ולביקורת בכיתה. הציון יינתן על סמך העבודה והשתתפות הפעילה בדיונים.

דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות

הסדנה תעסוק בסוגיות נבחרות במיפגש שבין *דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת, יתמקד בפונקציות שממלאת* התקשורת במערכת הבינלאומית בת זמננו. בין הסוגיות שייבחנו: השפעת התקשורת של עיתונים וכיוונם של ארגונים פוליטיים, התקשורת כיוצרת ומשווקת ארועים פוליטיים, ומקומן של מניפולציות תקשורתיות על סדר *היום של הפוליטיקה הבינלאומית.*

סדנה בממשל ומדיניות ציבורית בישראל

הסדנה תעסוק בהיבטים מרכזיים של מבנה הממשל, תהליכים פוליטיים, עיצוב ויישום מדיניות בשלטון המרכזי והשלטון המקומי בישראל.

צבא ובטחון לאומי, תקשורת, מוסר ואתיקה

במסגרת שיעור זה יידונו הנושאים הבאים:

1. שיקולים ערכיים, שיקולים מעשיים, שיקולים מקצועיים, שיקולים אתיים.
דיון בסוגי השיקולים השונים יאפשר להבחין בתפקידים השונים של מערכות האתיקה המקצועית ובאמצעים השונים שעליהן לכלול.
2. צבא ובטחון לאומי והאתיקה המקצועית שלהם.
דיון בנושא זה יקדש לזיקה בין תכונותיו העיקריות של המשטר הדמוקרטי לבין תכונות מרכזיות של גופים העוסקים בביטחון לאומי, במיוחד צבא כגון - משמעת, אחריות ונציגות.
3. תקשורת והאתיקה המקצועית שלה.
דיון בנושא זה יתרכז בתפקידיה העיקריים של התקשורת (מימוש זכות הציבור לדעת, חופש הביטוי ושידורי פרשנות וביקורת) ותכונותיה הבולטות (כגון עיסקיות ותחרותיות).
גם כשהמדובר בגופי הביטחון הלאומי וגם כשמדובר בתקשורת, יושם דגש על היכולת של השיקולים האתיים לשפר את הרמה המקצועית ואת הרמה המוסרית של הפעילות בכל אחד מהם.
4. יחסי צבא ותקשורת, לאור האתיקה המקצועית של כל אחד מהם.
כאן יידונו ההשפעות האפשריות של חצנת הצבא בתקשורת החופשית והדרכים להימנע מן ההיבטים השליליים שלהן.

החוג למדע המדינה
תואר ראשון

החוג למדע המדינה

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 הדרכה בספרייה
פירוט ראה בפרק הכלל-פקולטטי עמ' 51

1009.1105 יישומי מחשב למדעי התברה
פירוט ראה בפרק הכלל-פקולטטי עמ' 51

1031.1002 המערכת הפוליטית בישראל — ש'+ת'

.01	שיעור:	ב' 10-13;	אולם אפטר	ד"ר ג. ברזילי
		קבוצות תרגיל:		
.02		ה' 12-13;	107	א. סופר
.03		ד' 15-16;	105	ר. אזולאי
.04		ב' 9-10;	106	ג. פיסמן
.05		ד' 15-16;	106	ה. דורי
.06		ה' 14-15;	210	ח. ביקוביצקי
.07		ג' 15-16;	יפורסם	ר. חננאל
.08		ה' 13-14;	004	א. סופר
.09		ה' 15-16;	210	ח. ביקוביצקי

1031.1003 מבוא לסטטיסטיקה — ש'+ת'

.01	שיעור:	ב' 16-18;	210	ג. ריבק
.02	תרגיל:	א' 9-11;	109 דן דוד	י. קלינג
.03	תרגיל:	א' 11-13;	109 דן דוד	י. קלינג
.04	תרגיל:	א' 13-15;	109 דן דוד	י. קלינג
.05	שיעור:	ב' 18-20;	204	ג. ריבק
.06	תרגיל:	ה' 18-20;	109 דן דוד	ג. הלמן
.07	תרגיל:	ד' 16-18;	206	ר. אופק

1031.1200.01 תולדות המחשבה המדינית — ש'

ג' 10-12; 201 — ד"ר ע. גת

1031.1300.01 מבוא לממשל — ש'

ד' 16-18; 101 — ד"ר א. ספקטורוסקי

1031.1500.01 מבוא למינהל ומדיניות ציבורית — ש'

ג' 8.30-10; 223 גילמן — ד"ר ח. אופק

1031.1600.01 מבוא ליחסים בינלאומיים — ש'

ב' 14-16; 201 — פרופ' א. קליימן

שנה ב' - קורסי חובה

1031.2102	**שיטות מחקר**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	ב' 10-12;	003		פרופ' מ. שמיר
	קבוצות תרגיל:			
.02	ד' 16-18;	208		א. גל
.03	ד' 12-14;	204		ש. ספנוב
.04	ב' 15-17;	109	דן דוד	מ. גרינבאום
.05	ד' 8.30-10;	205		ש. ספנוב
.06	א' 16-18;	110	דן דוד	ג. גורביץ
1031.2103	**כלכלה פוליטית**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	א' 10-12;	101		ד"ר א. סנד
	קבוצות תרגיל:			
.02	ג' 16-18;	109	דן דוד	ר. חננאל
.03	א' 14-16;	206		מ. בן יוסף
.04	ב' 14-16;	108		מ. בן יוסף
.05	ג' 14-16;	208		ד. סלע
.06	ג' 18-20;	105		ע. פינצבסקי
.07	ג' 12-14;	יפורסם		ד. סלע
1031.2105	**מחשבת מדינית בת-זמננו**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	ד' 10-12;	101		ד"ר א. הרצוג
	קבוצות תרגיל:			
.02	ג' 12-13;	425		ד. נבות
.03	א' 15-16;	106		א. הראל
.04	ה' 15-16;	110	דן דוד	ד. מיודובניק
.05	ד' 16-17;	205		א. לב און
.06	ד' 18-19;	107		א. לב און
.07	ב' 16-17;	207		א. פינק
1031.2106	**פוליטיקה השוואתית**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	ג' 16-18;	201		ד"ר י. שיין
	קבוצות תרגיל:			
.02	ג' 12-13;	106		א. הראל
.03	ה' 10-11;	208		ש. ברמן
.04	ד' 14-15;	103		י. לבל
.05	ד' 16-17;	004		נ. שביט
.06	ה' 11-12;	107		ש. ברמן

1031.2107	קבלת החלטות במינהל		ש'+ת'
.01 שיעור:	ד' 14-16;	101	ד"ר י. כץ
	קבוצות תרגיל:		
.02	ד' 16-17;	105	א. טל
.03	ג' 15-16;	210	א. טל
.04	ד' 17-18;	105	ב. אסקרוב
.05	ד' 18-19;	105	ב. אסקרוב
.06	א' 16-17;	425	א. לבל
.07	א' 17-18;	425	א. לבל
1031.2108	אסטרטגיה בעידן חמודרני		ש'+ת'
.01 שיעור:	ב' 12-14;	201	פרופי י. עברון
	קבוצות תרגיל:		
.02	ה' 14-15;	314	א. ברק
.03	ה' 15-16;	314	א. ברק
.04	ב' 17-18;	207	ב. מנדלזון
.05	ג' 13-14;	106	נ. ארד
.06	ב' 14-15;	104	ר. בן חורין

יחוג
למדע
המדינה

פרוסמינרים

1031.3551.01	נשים בתקשורת		פרו"ס
	ג' 10-12;	314	ד. שנקר
1031.3296.01	מודלים תאורטיים ביחסים בינלאומיים		פרו"ס
	א' 14-16;	207	ד"ר מ. שרמן
1031.3217.01	עיונים במקיאבלי		פרו"ס
	ה' 8-10;	421	ד"ר ע. גת
1031.3620.01	מדיניות הביטחון השוטף של ישראל		פרו"ס
	ב' 14-16;	421	ר. קופרמן
1031.3554.01	קונפליקטים קהילתיים ותהליכי שלום במזה"ת, במבט משווה		פרו"ס
	ב' 16-18;	426	ד"ר א. גימאל
1031.3558.01	פוליטיקה ותרבות פוליטית בימן		פרו"ס
	יפורסם		ד"ר ע. פלדמן

שנה ג'

קורסי חובה

1031.3100.01	התנהגות פוליטית בישראל ב' 14-16; אולם אפטר	ש' ד"ר ד. אריאלי הורוביץ
1031.3101.01	פרויקט שטח ה' 15-17; אולם אפטר	ד"ר א. קופמן
1031.3102.01	מדיניות ומדינאות מעשית ה' 17-19; 003	ש' ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.2719.01	נשים בפוליטיקה הישראלית ב' 10-13; 208	ש' ד. שנקר
1031.3661.01	אידאולוגיה, פוליטיקה ומשבר המודרניות ג' 9-12; 107	ש' ד"ר א. ספקטורוסקי
1031.3288.01	פוליטיקה ערבית א' 10-13; 208	ש' פרופ' ש. משעל
1031.3718.01	שחקנים רציונלים בפוליטיקה א' 16-19; 421	ש' ד"ר מ. שרמן
1031.3720.01	סימולציות ביחסים בינלאומיים ב' 10-13; 111 דן דוד	ש' ד"ר ח. נוה
1031.3719.01	סין תחת מאו ודנג ג' 13-16; 206	ש' ד"ר נ. דיאמנט
1031.3609.01	מדיניות החוץ של ארה"ב ה' 14-17; 104	ש' פרופ' א. קליימן
1031.2720.01	מדיניות ציבורית בישראל: עיצוב, יישום והערכה ג' 16-19; אולם אפטר	ש' ד"ר ד. קורן
1031.3381.01	בחירות והתנהגות בוחרים ד' 10-13; 106	ש' ד. וגטודה
1031.3721.01	פוליטיקה ופיתוח כלכלי במזרח-אסיה ד' 13-16; 110	ש' ד"ר נ. דיאמנט

1031.3149.01 **השמאל בישראל מ-1967*** ש'
א' 14-11; 104 ד"ר ב. טמקין

1031.4383.01 **בעיית הזהות והחברה הלאומית*** ש'
ה' 19-16; 207 ד"ר י. שיין

סמינרים שנתיים

1031.3439.01 **אנרכיזם וליברליזם** ס'
ד' 16-14; סמ' א': 108 ד"ר א. הרצוג
סמ' ב': 419

1031.3286.01 **הפרטה ומשבריה של מדינת הרווחה** ס'
ד' 18-16; 107 ד"ר י. כץ

1031.3543.01 **מדיניות החוץ של ישראל** ס'
ה' 21-19; 207 א. אריאל

1031.3007.01 **ניהול תהליכי מו"מ ומיקוח פוליטי** ס'
ג' 15-13; סמ' א': 204 ד. שנקר
סמ' ב': 208

1031.3440.01 **פוליטיקה ומינהל** ס'
א' 12-10; 105 פרופ' ג. דורון

1031.3318.01 **מהפכות טכנולוגיות** ס'
ה' 12-10; סמ' א': 421 ד"ר ע. גת
סמ' ב': 420

1031.4376.01 **פוליטיקה ומשפט: קיצוניות אלימות ואי לגליזם**** ס'
ד' 19-16; 106 ד"ר ג. ברזילי

סמינר ב' + קיץ

1031.3276.01 **קבוצות אינטרס** ס'
ה' 16-14; 420 פרופ' א. טורנובניק

תחום למדע המדינה

---

* משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.
** סמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000	**הדרכה בספרייה**		
	יפורסם		
1009.1105	**יישומי מחשב למדעי החברה**		
	פירוט ראה בפרק הכלל-פקולטטי עמ' 53		
1031.1002	**המערכת הפוליטית בישראל**		שי+תי
.10 שיעור:	ב' 13-10;	אולם אפטר	ד"ר ג. ברזילי
	קבוצות תרגיל:		
.11	ה' 14-13;	003	א. סופר
.12	ב' 14-13;	205	ר. אזולאי
.13	ב' 10-9;	106	ג. פיסמן
.14	ד' 16-15;	314	ה. דורי
.15	ה' *16-15*;	*314*	ה. ביקוביצקי
.16	ג' 16-15;	210	ר. חננאל
1031.1003	**מבוא לסטטיסטיקה**		שי+תי
.08 שיעור:	ב' 18-16;	111 דן דוד	נ. ריבק
.09 תרגיל:	א' 13-11;	109 דן דוד	י. קלינג
.10 תרגיל:	א' 15-13;	109 דן דוד	י. קלינג
.11 שיעור:	ב' 20-18;	111 דן דוד	נ. ריבק
.12 תרגיל:	ג' 18-16;	יפורסם	ר. אופק
.13 תרגיל:	ג' 20-18;	יפורסם	ר. אופק
1031.1200.02	**תולדות המחשבה המדינית**		שי
	ה' 10-8;	201	ד"ר ע. גת
1031.1300.02	**מבוא לממשל**		שי
	ג' 14-12;	101	ד"ר א. ספקטורווסקי
1031.1500.02	**מבוא למינהל ומדיניות ציבורית**		שי
	ג' 10-8.30;	101	ד"ר ח. אופק
1031.1600.02	**מבוא ליחסים בינלאומיים**		שי
	ד' 10-8;	101	ד"ר ג. מרום

1031.3102	**שיטות מחקר**			ש'+ת'
.08	שיעור:	ב' 10-12;	003	פרופי מ. שמיר
	קבוצות תרגיל:			
.09		ד' 16-18;	109 דן דוד	א. גל
.10		ד' 12-14;	207	ש. ספנוב
.11		ב' 15-17;	108	מ. גרינבאום
.12		א' 16-18;	107	ג. גורביץ
1031.2105	**מחשבה מדינית בת זמננו**			ש'+ת'
.08	שיעור:	ד' 10-12;	201	ד"ר א. הרצוג
	קבוצות תרגיל:			
.09		ג' 12-13;	208	ד. נבות
.10		א' 15-16;	204	א. הראל
.11		ה' 15-16;	110 דן דוד	ד. מיודובניק
.12		א' 16-17;	207	א. לב-און
.13		ב' 16-17;	110	א. פינק
1031.2106	**פוליטיקה השוואתית**			ש'+ת'
.08	שיעור:	ג' 16-18;	101	ד"ר י. שיין
	קבוצות תרגיל:			
.09		ב' 16-17;	314	א. הראל
.10		ה' 10-11;	205	ש. ברמן
.11		ד' 14-15;	314	י. לבל
.12		ד' 9-10;	107	ג. שביט
.13		ה' 11-12;	314	ש. ברמן
1031.2107	**קבלת החלטות במינהל**			ש'+ת'
.09	שיעור:	ד' 14-16;	201	ד"ר י. כץ
	קבוצות תרגיל:			
.10		ד' 16-17;	207	א. טל
.11		ב' 17-18;	419	א. טל
.12		ד' 17-18;	207	ב. אסקרוב
.13		ב' 16-17;	004	א. לבל
1031.2108	**אסטרטגיה בעידן המודרני**			ש'+ת'
.08	שיעור:	ב' 12-14;	201	פרופי י. עברון
	קבוצות תרגיל:			
.09		ה' 14-15;	205	א. ברק
.10		ה' 15-16;	204	א. ברק
.11		ב' 17-18;	314	ב. מנדלזון
.12		ב' 15-16;	104	כ. ארד
.13		ב' 14-15;	104	ר. בן חורין
.14		ג' 15-16;	208	ר. בן חורין

החוג
למדע
המדינה

פרוסמינרים

1031.3551.02	נשים בתקשורת	פרו"ס
	ג' 10-12; 107	ד. שנקר
1031.3296.01	מודלים תיאורטיים ביחסים תבניל	פרו"ס
	א' 14-16; 206	ד"ר מ. שדמן
1031.3390.01	תברה ופוליטיקה בדה המערבית	פרו"ס
	ג' 16-18; 419	פרופי ש. משעל
1031.3717.01	תקשורת בינלאומית	פרו"ס
	ב' 10-12; 105	ד"ר ח. נוה
1031.3556.01	תפקוד מוסד המפלגה במאה העשרים	פרו"ס
	ה' 10-12; 425	ד"ר ב. שפירא
1031.3557.01	מדיניות חוץ	פרו"ס
	ב' 14-16; 208	ר. קופרמן
1031.3672.01	סוציאליזם לאומי, פאשיזם וימין חדש	פרו"ס
	ד' 16-18; 425	ד"ר א. ספקטורוסקי
1031.3670.01	משטרי ביטחון במזרח-התיכון	פרו"ס
	ג' 18-20; 108	י. אגמון

שנה ג'

קורסי חובה

1031.3100.02	התנהגות פוליטית בישראל	שי'
	א' 10-12; יפורסם	פרופי ד. נחמיאס
1031.3101.02	פרוייקט שטח	
	ה' 15-17; יפורסם	ד"ר א. קופמן
1031.3102.02	מדיניות ומדינאות מעשית	שי'
	ה' 17-19; 003	ד"ר א. קופמן

קורסי בחירה

1031.3722.01	**דיפלומטיה יהודית, ציונית וישראלית** ב' 14-17; 207	ש' פרופ' א. קליימן
1031.3723.01	**מדיניות חוץ וביטחון בסין** ג' 13-16; 204	ש' ד"ר נ. דיאמנט
1031.2604.01	**ממשלות קואליציוניות בישראל** ג' 16-19; אולם אפטר	ש' ד"ר ד. קורן
1031.3724.01	**אתניות ודת בישראל: בין מדינה לחברה** ד' 10-13; 208	ש' ג. לוי
1031.3725.01	**טדוריזם בינלאומי** ה' 12-15; 110 דן דוד	ש' נ. מורג
1031.3726.01	**מיעוטים והמדינה הלאומית: המקרה המזרח-תיכוני** ב' 16-19; 109 דן דוד	ש' ד"ר א. ג'מאל
1031.3398.01	**אלימות פוליטית וטרור** א' 13-16; 108	ש' ד"ר מ. פלג
1031.3727.01	**היבטים כלכליים בפוליטיקה** א' 16-19; 206	ש' ד"ר מ. שרמן
1031.3666.01	**הקהילה האירופית: פוליטיקה ומדיניות** ב' 17-20; 108	ש' א. ענבר
1031.2750.01	**שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל** ג' 10-13; 204	ש' ח. קריסטל

החוג למדע המדינה
תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1031.4101.01	שיטות מחקר למתקדמים		ש'
	א' 12-15;	110	ד"ר א.סנד
1031.4104.01	סמינר מחלקתי		ס'
	ב' 17-19;	003	מרכז: ד"ר י. שיין
1031.4105	סטטיסטיקה למ.א. - חלק א'		ש"ת'
01. שיעור:	ג' 13-15;	103	י. שמשוני
02. תרגיל:	ג' 15-16;	103	י. שמשוני

קורסי חובה בתחומי הלימוד

1031.4108.01	מדיניות ציבורית ומינהל ציבורי		ש'
	א' 16-19;	207	פרופי ג. דורון
1031.4112.01	תקשורת פוליטית		ש'
	ב' 14-17;	003	ד"ר ח. נוה

קורס שנתי

1031.4375.01	סוגיות במשפט ובמדעי החברה		ש'
	א' 18-20.30;	יפורסם	ד"ר ל. בילסקי ד"ר ז'. ברונר ד"ר ג. ברזילי ד"ר א. לחובסקי פרופי מ. מאוטנר פרופי ל. שלף

סמינרים/ סדנאות סמסטריאליים

1031.4383.01	בעיית הזהות והמדינה הלאומית		ס'
	ה' 16-19;	207	ד"ר י. שיין
1031.4326.01	ארה"ב וישראל - דינמיקה של יחסי השפעה		ס'
	ג' 10-13;	426	פרופי א. בן-צבי

• משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

1031.4367.01	**תקשורת פוליטית: אמצעי התקשורת הפוליטיקאים והציבור**	ס'
	יפורסם	ד"ר ע. פלדמן
1031.4368.01	**מעבר לפוליטיקה: תרבות, שפה וסמלים במגזר הציבורי**	ס'
	יפורסם	ד"ר ע. פלדמן
1031.4364.01	**הממסד הפוליטי של זכויות קנין**	ס'
	א' 15-18; 314	ד"ר א. סנד
1031.4304.01	**תקשורת ותעמולה פוליטית בעת העתיקה**	ס'
	ג' 11-14; 208	ד"ר ד. בהרי"ל
1031.4320.01	**רטוריקה פוליטית או תקשורת מנחיג-קהל**	ס'
	ג' 17-20; 207	ד"ר ת. ברוש
1031.4384.01	**אירופה המזרחית בזירה הבינלאומית**	ס'
	ה' 13-16; 308 ספריית מדה"ח	פרופ' נ. אורן
1031.4366.01	**תקשורת מיתוסים ותחליכים חברתיים**	ס'
	ה' 12-15; יפורסם	פרופ' ש. ג. שוהם
1031.3149.01	**השמאל בישראל מ-1967***	ש'
	א' 11-14; 104	ד"ר ב. טמקין
0618.3487.01	**הרואיזם****	ס'
	א' 12-16; 422	פרופ' ס. נימן
0628.2658.01	**כתוב בעיתון, תקשורת וחברה במבט חומסקיאני**	ש'
	ד' 16-18; 282 גילמן	פרופ' ט. ריינהרט
0628.2660.01	**כתוב בעיתון, תקשורת וחברה במבט חומסקיאני***	ת'
	א' 14-16; 326 גילמן	ר. הכהן
1052.0026.01	**סוגיות בהרתעה קונבנציונלית**	ס'
	ב' 13-16; 425	פרופ' א. בן צבי

החוג למדע המדינה

---

* משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

** יינתן באנגלית.

*** התרגיל אינו חובה. מומלץ לקחת את התרגיל.

סמינרים שנתיים

1031.4298.01 **תקשורת ושווק פוליטי** ס'
א' 15-12; סמ' א': 108 פרופ' ג. דורון
סמ' ב': 207

1031.4328.01 **המסרט הפוליטי בקולנוע הישראלי** ס'
ג' 15-12; 210 פרופ' ש. משעל
פרופ' ג'. נאמן

1031.4286.01 **תקשורת בינלאומית, עותני תפיסה ותורתעת אסטרטגית** ס'
ב' 13-10; 426 פרופ' א. בן-צבי

1031.4346.01 **סוגיות בתפרוצח גרעינית** ס'
ה' 14-11; 207 פרופ' י. עברון

1031.4327.01 **דעת קהל** ס'
סמ' א': ב' 16-13; 207 פרופ' מ. שמיר
סמ' ב': ד' 16-13; 103

1031.4376.01 **פוליטיקה ומשפט: קיצוניות אלימות ואי לגליזם*** ס'
ד' 19-16; 106 ד"ר ג. ברזילי

1031.4345.01 **תולדות המלחמה והמחשבה הצבאית** ס'
ג' 19-16; 204 ד"ר ע. גת

---

* סמינר משותף לתלמידי תואר ראשון ושני.

החוג למדע המדינה

סמסטר ב'

קורסי חובה

1031.4109.01 **שיטות מחקר לתלמידי המסלול עם עבודת גמר** ש'
ב' 13-16; 110 פרופי מ. שמיר

1031.4100.01 **גישות ותיאוריות במדע המדינה** ש'
א' 16-19; אולם אפטר פרופי ג. דורון

1031.4107 **סטטיסטיקה למ.א. - חלק ב'** ש'+ת'
.01 שיעור: ג' 13-15; 108 ר. שמשוני
.02 תרגיל: ג' 15-16; 108 ר. שמשוני

1031.4103.01 **סמינר מחלקתי** ס'
ב' 17-19; 003 מרכז: פרופי א. טורגובניק

1031.4251.01 **סדנה מתודולוגית**
ד' 16-19; 004 פרופי א. טורגובניק

קורסים בתחום ההתמחות

1031.4110.01 **המערכת הבינלאומית** ש'
ג' 16-19; 207 ד"ר ג. מרום

1031.4115.01 **חברה ומדינה בעידן המודרני** ש'
ה' 16-19; 207 ד"ר ר. שיין

סמינרים/ סדנאות סמסטריאליים

1031.4227.01 **תורת מאזן הכוחות** ס'
ה' 14-17; 105 פרופי א. קליימן

1031.3276.01 **קבוצות אינטרס ביורוקרטיה ואליטה חברתית** ס'
ה' 13-16; 206 פרופי א. טורגובניק

1031.4385.01 **פוליטיקה ומדיניות של ערים מעורבות: ירושלים במבט משווה** ס'
א' 10-13; 419 פרופי ש. משעל, ד"ר מ. עמירב

1031.4338.01 **ייצוג טלויזיוני של תרבות ופוליטיקה** ס'
ה' 13-16; 110 ד"ר ת. הרצוג, ד. ויצטום

1031.4284.01 **רפורמות במינהל ציבורי** ס'
ב' 10-13; יפורסם פרופי ד. נחמיאס

1031.4386.01 **מטפורות, ארגון מושגי ותקשורת פוליטית** ס'
ד' 16-19; 110 ד"ר י. שן

1031.4390.01 **פוליטיקה, חברה ומשפט באמריקה הלטינית** ס'
ג' 17-20; 314 ד"ר א. ספקטורוסקי

1031.4387.01 **יחסי מדינה וחברה באסיה** ס'
ד' 13-16; 105 ד"ר נ. דיאמנט

1031.4359.01 **תקשורת ארגונית, מידע, מדיניות וניהול** ס'
ה' 17-20; 105 ד"ר א. שלוס

1031.4388.01 **טלוויזיה וסוציאליזציה פוליטית וחברתית של בני נוער** ס'
ד' 13-16; 208 ד"ר ד. למיש

1031.4381.01 **סוגיות בחופש העתונות** ס'
ה' 9-12; 108 מ. נגבי

1031.4389.01 **דיפלומטיה בינלאומית ותקשורת: סוגיות נבחרות** ס'
ג' 10-13; 108 פרופי א. בן-צבי, א. נהדי

1082.4096.01 **סדנה בממשל ומדיניות ציבורית בישראל** סד'
ה' 18-20; 203 פרופי ד. נחמיאס
ר. מילוא

1052.0028.01 **צבא וביטחון לאומי, תקשורת, מוסר ואתיקה** ס'
א' 12-15; 204 פרופי א. כשר

1052.0030.01 **הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה** ס'
ה' 9-12; 210 פרופי א. יופה

לימודי ביטחון

תואר שני

ראש התכנית: פרופ' יאיר עברון

מטרת התכנית

התכנית משותפת לפקולטה למדעי החברה ולפקולטה למדעי הרוח.
מטרת התכנית - להקנות ידע וכלי ניתוח ברמה מתקדמת בתחומי האסטרטגיה, היחסים הבינלאומיים וההיסטוריה הצבאית, וכן בתחומים משיקים, כגון: קבלת החלטות ולימודי אירגון. בנוסף לקורסי הליבה בתחומי האסטרטגיה וההיסטוריה, יוצעו שיעורים מתחומים מגוונים, כגון: מחשבה מדינית, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, היסטוריה של המזרח התיכון וכלכלת ביטחון.

לימודי ביטחון

תנאי הקבלה

רשאים להגיש מועמדותם, בעלי תואר "בוגר אוניברסיטה" בציון גמר של 80 ומעלה.
התכנית מיועדת לתלמידים שתחום לימודיהם לתואר ראשון היה מדע המדינה ו/או היסטוריה, אך פתוחה גם לבוגרי חוגים אחרים, כפוף ללימודי השלמה.

לימודי השלמה

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג להיסטוריה, ישלימו את הקורסים הבאים במסגרת החוג למדע המדינה:

- מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
קורס/סמינר מתחום האסטרטגיה כגון:		
- הרתעה גרעינית וקונבנציונלית		
- תפיסת ההרתעה של ישראל		
- דוקטורינות אסטרטגיות גרעיניות	3	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג למדע המדינה, ישלימו את הקורסים הבאים במסגרת החוג להיסטוריה:

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)	4	ש"ס
- סמינר בהיסטוריה של העת החדשה	4	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוגים שאינם מדע המדינה ו/או היסטוריה ישלימו את הקורסים הבאים:

מדע המדינה

- מבוא ליחסים בינלאומיים	2	ש"ס
- אסטרטגיה בעידן המודרני	3	ש"ס
קורס/סמינר מתחום האסטרטגיה בנוך:		
- הרתעה גרעינית וקונבנציונלית		
- תפיסת ההרתעה של ישראל		
- דוקטרינות אסטרטגיות גרעיניות	3	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

היסטוריה

- מבוא למאה העשרים (חברה משטר ותרבות במאה העשרים)	4	ש"ס
- סמינר בהיסטוריה של העת החדשה	4	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

סה"כ 16 שעות סמסטריאליות

אחד הקורסים מתחום האסטרטגיה במדע המדינה והסמינר בהיסטוריה ייחשבו כבר במניין השעות לתואר השני.

תלמידים שסיימו לימודי תואר ראשון בחוג היסטוריה של המזרח התיכון יהיו חייבים בהשלמות במדע המדינה ואילו בהיסטוריה יהיו חייבים רק קורס השלמה במבוא למאה העשרים. השלמה זו תיחשב להם כבר במניין השעות לתואר שני.

מסלולי לימוד

מסלול ללא עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה תואר שני ללא עבודת גמר, ומסיימיו לא יוכלו להמשיך ללימודי תואר שלישי. מכסת שעות הלימוד היא 45-46 ש"ס.

מסלול עם עבודת גמר - אופן לימוד זה מקנה למסיימיו אפשרות להמשיך לימודיהם לתואר שלישי, בתנאי שציונם הסופי בתואר יהיה 85 לפחות. מכסת שעות הלימוד היא 36-37 ש"ס.

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר ורק תלמידים שישיגו ציון ממוצע של 80 לפחות בקורסי החובה יוכלו לעבור למסלול עם עבודת גמר.

תכנית הלימודים

במסגרת לימודי חובה ילמדו תלמידי שני המסלולים:

סוגיות בלימודים אסטרטגיים*	3	ש"ס
סמינר של בית הספר להיסטוריה - על סוגיה מונוגרפית*	4	ש"ס
קורס מתקדם בהוגי דעות צבאיים	3	ש"ס
קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3	ש"ס
סדנה - סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל	3	ש"ס
שפה זרה שניה**		

באישור יועץ התכנית ניתן לבחור בקורס מחליף לאחד הנושאים הנ"ל.

לימודי ביטחון

במסגרת לימודי בחירה ילמדו תלמידי שני המסלולים קורסים שונים משלוש הקבוצות הבאות:

א. קורסים ייחודיים לתכנית.

ב. קורסים מתכנית תואר שני בחוג למדע המדינה וביה"ס להיסטוריה.
קורסים אלה מופיעים ברשימת השיעורים של התכנית ללימודי ביטחון.

ג. קורסים מהחוגים להיסטוריה של המזרח-התיכון, היסטוריה של עם-ישראל, פילוסופיה, גיאוגרפיה, סוציולוגיה, פסיכולוגיה, כלכלה ומהפקולטה למשפטים.
ניתן ללמוד עד שני קורסי בחירה מבין לימודים אלה (באישור יועץ התכנית).

תלמיד יהיה רשאי לבחור קורס בחירה אחד מתואר ראשון (באישור יועץ התכנית), אולם יהיה עליו להשלים מטלות נוספות במסגרת קורסים אלה, מעבר למטלות הרגילות הנדרשות מתלמיד תואר ראשון. המטלות תיקבענה על ידי יועץ התכנית ותכלולנה בדרך כלל חובת כתיבת עבודה סמינריונית.

תלמידי המסלול עם עבודת גמר ישתתפו בנוסף לקורסי החובה ב-2-1 סמינרים שנתיים ו-4-2 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות***. באישור יועץ התכנית ניתן ללמוד שתי סדנאות סמסטריאליות במקום כל סמינר שנתי אחד.
תלמידים במסלול עם עבודת גמר יהיו חייבים בכתיבת **שלוש עבודות סמינריוניות** וכן רפרטים או חובות אחרות כפי שיאושר על ידי מורי הסמינרים והסדנאות האחרות.

תלמידי המסלול ללא עבודת גמר ישתתפו בנוסף לקורסי החובה ב-3-2 סמינרים שנתיים ו-5-4 סמינרים/סדנאות סמסטריאליות***. באישור יועץ התכנית ניתן ללמוד שתי סדנאות סמסטריאליות במקום כל סמינר שנתי אחד. תלמידים במסלול ללא עבודת גמר יהיו חייבים **בכתיבת ארבע עבודות סמינריוניות** וכן ברפרטים או חובות אחרות כפי שיאושר על ידי המורים בסמינרים או הסדנאות האחרות.
תלמיד המסלול ללא עבודת גמר יחוייב בבחינת גמר לרשות התלמיד יעמדו שני מועדים וציון המעבר יהיה 75 לפחות. ציון הבחינה מהווה 20% מציון הגמר. כל בחינת גמר תבדק ע"י שני מרצים, האחד מהחוג למדע המדינה והשני מביה"ס להיסטוריה.

---

* ייתכן שינוי בנושאי הקורס משנה לשנה.

** באישור היועץ, יהיה רשאי התלמיד ללמד את הקורס "מבוא למחשבים", שניתן במסגרת לימודי התואר הראשון בפקולטה, במקום שפה זרה שניה.
תלמיד שלמד מבוא למחשבים בתואר ראשון יהיה פטור משפה זרה שניה.

*** אין הבדל בין סמינרים סמסטריאלים לסדנאות סמסטריאליות.

עבודת גמר

תלמידי המסלול עם עבודת גמר, יחוייבו בכתיבת עבודת גמר בהנחיית 2 מנחים האחד מביה"ס להיסטוריה והשני מהחוג למדע המדינה. באישור ועדת ההיגוי של התכנית ניתן לעשות עבודת גמר אצל מנחה אחד.
תלמיד חייב להגיש הצעה לעבודת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור המנחים להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית ללימודיו יופסקו לימודיו בחוג.

משך הלימודים לתואר שני

תלמידים חייבים לסיים את כל חובות התואר עד תום השנה החמישית ללימודיהם.
מתן אישור להמשך לימודים מעבר לשנה החמישית הוא בסמכות ועדת ההוראה ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ. אישור אורכה מעבר לשנה החמישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב היקף גדול יותר).

הרכב ציון הגמר

<u>מסלול ללא עבודת גמר</u>

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	80%
ציון בחינת הגמר	20%

<u>מסלול עם עבודת גמר</u>

ממוצע הציונים בקורסים (משוקלל עפ"י מספר ש"ס)	60%
ציון עבודת הגמר	40%

השוואה בין מסלולי הלימוד

	אופן לימוד עם עבודת גמר 37-36 ש"ס	אופן לימוד ללא עבודת גמר 46-45 ש"ס
<u>קורסי חובה</u>		
- סוגיות בלימודים אסטרטגיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מונוגרפי בהיסטוריה	4 ש"ס	4 ש"ס
- קורס מתקדם בהוגי דעות צבאיים	3 ש"ס	3 ש"ס
- קורס מתקדם בלימודי ארגון צבאי	3 ש"ס	3 ש"ס
- סדנה - בתחום הביטחון הלאומי	3 ש"ס	3 ש"ס
- שיטות מחקר	3 ש"ס	לא חייב
- שפה זרה שניה	חייב	חייב
<u>קורסי בחירה</u>		
סמינרים שנתיים	2-1	3-2
סמינרים סמסטריאליים*	4-2	5-4
<u>בחינת גמר</u>	לא חייב	חייב
<u>עבודת גמר</u>	חייב	לא חייב

לימודי ביטחון

---

* אין הבדל בין סמינרים סמסטריאליים לסדנאות סמסטריאליות.

תיאור הקורסים

תאורי הקורסים שניתנים במסגרת החוג למדע המדינה, ראה: החוג למדע המדינה, תואר שני.
תאורי הקורסים שניתנים במסגרת ביה"ס לבינתחומיות, ניתן למצוא בידיעון של הפקולטה למדעי-הרוח.

סמסטר א' - קורסי חובה

סוגיות בארגון מערכות צבאיות

הקורס שטבעו תיאורטי יתמקד בהבררת התווך התודעתי שבין האסטרטגיה והחקשר המיכני של ניהול מלחמה. באמצעות אנלוגיה לתיאוריית המערכות הכללית תוצב בקורס מסגרת מדעית של מושגים להבנת מערכת צבאית ומערכה. כמו כן, תבוררנה בקורס מערכת היחסים של התחום האופרטיבי לתחומי הידע המסורתיים (אסטרטגיה וטקטיקה), תבחן הלוגיקה של מערכות צבאיות ותדונה סוגיות נבחרות הנוגעות לתכנון, ארגון ותפעול מערכות צבאיות.

שיטות מחקר

הקורס נועד להקנות לתלמידי מוסמכים בלימודי ביטחון כלים מחקריים לביצוע עצמאי של פרוייקט מחקר, כמו גם להקניית כלי ניתוח ביקורתיים להערכת מחקרים המתפרסמים בכתבי עת שונים בתחום לימודי הביטחון.

מבוא לתולדות המלחמה והמחשבה הצבאית

מבוא לתולדות המלחמה ולחמשבה צבאית מן העת העתיקה ועד ימינו.

סמסטר א' - קורסי בחירה

סוגיות נבחרות בכלכלה וביטחון

הקורס מתוכנן לעסוק בסוגיות נבחרות בתחום קשרי הגומלין בין הכלכלה והביטחון ולבחון כיצד יכולים להשפיע השיקולים הכלכליים על מדיניות הביטחון.

תפיסות הביטחון של מדינות ערב

הסמינר נועד לבחון את בעיות הביטחון של מדינות ערב. במסגרת זו הוא יעסוק במרכיבים העיקריים של תפיסות ביטחון בכלל, ובאלה של מדינות ערב העיקריות בפרט, תוך התמקדות בתפיסות האיום שלהן, ובמענה הביטחוני שהן מבקשות לבנות מול האיומים כלפיהן. הסמינר יעסוק הן בתפיסות המיוחדות למדינות ערב העיקריות, והן בתפיסות המשותפות לרובן, ובכלל זה את תפיסתן הבטחוניות את ישראל.

עליית המימד הרביעי: התפתחות תפיסת הכח האווירי באסטרטגיה המודרנית

הקורס יציג מסגרת תיאורטית לתפיסת הכח האווירי כמרכיב מרכזי במבנה האסטרטגיה המודרנית. הקורס ידגיש שלוש מגמות בהתפתחותו המתודולוגית: (א) ברור והצגת מערכת מושגים לתפיסת הכח האווירי בקונפליקטים מודרניים. (ב) בחינת ההתפתחות ההסטורית של מושגי יסוד בהפעלת כח אווירי וניתוח מקרים הממחישים רעיונות אלה. (ג) דיון בסוגיות מקומו של הכח האווירי בתפיסת הביטחון הישראלית.

מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל

הקורס יציג את תפיסת הביטחון הלאומי של ישראל כאשכול של מושגים לפיהם פרשו ההנהגות המדיניות והצבאיות של ישראל את המציאות ולפיהם עיצבו את המציאות המדינית והצבאית.

סוגיות בתורת קונבנציונלית

השיעור ידון בתאוריות של הרתעה קונבנציונלית, הנשענות על מודלים וחנחות יסוד חלופיות של התנהגות פוליטית. בין היתר יבחין השיעור בין תאוריות המעמעמות במודלים רציונליים טהוריים, לבין תאוריות הנשענות ממודלים קוגניטיביים, המדגישים את הפוטנציאל לעיוותי תפיסה.
התאוריות שידונו יישמו לניתוח מצבי ואועי הרתעה קונקרטיים, תוך דגש על מצבי כשלון וארועים המדגימים את מגבלותיהן של התאוריות.

תעיזן תבליסטי

הקורס יעסוק בהשפעת הטילים הבליסטיים על החשיבה האסטרטגית ועל הרתעה הבין-מעצמתית. כמו כן יוקדש חלק מהקורס לניתוח השפעת כניסתם של טילים בליסטיים למזרח התיכון על היציבות האזורית.
במסגרת הקורס יילמדו עקרונות היסוד של הטיל הבליסטי, תולדות התפתחותם של הטילים, דרכי תפוצת הטילים והטכנולוגיות המתקדמות השלובות בטילים אלה.
ייסקרו גם ההסכמים האמורים לסייע בפיקוח ובפירוק הטילים הבליסטיים, ובהם ABM Treaty ו-MTCR.
גם נושא ההגנה נגד טילים בליסטיים ינותח במהלך הקורס, תוך דגש על הוויכוחים האסטרטגיים המלווים נושא זה מראשיתו. תיסקר תכנית SDI האמריקאית ותכנית ההגנה הישראלית, הכוללת את פרוייקט החץ.

לימודי ביטחון

ארה"ב וישראל: דינמיקת של יחסי השפעה

מטרת הסמינר היא לנתח את הגורמים והפרמטרים העיקריים, המעצבים את יחסי ארה"ב-ישראל ומשפיעים על מהלכם. במרכז הניתוח תעמוד האבחנה שבין "ציר היחסים המיוחדים" לבין "ציר היחסים האסטרטגיים", שתבחן בהקשר דינמי של ארבעה עשורים, תוך שילוב של דיון מושגי ואמפירי.

שנתי - קורסי בחירה

מודיעין וביטחון לאומי

הסמינר ידון במקומו של המודיעין על מרכיביו (איסוף, הערכה ומחקר, מודיעין מסכל ומבצעים חשאיים) בתפיסת הביטחון הלאומי ובתהליך קבלת ההחלטות במדינות שונות בתאוריה ובמעשה, תוך מתן דגש לקהילת המודיעין הישראלית. ינותחו שימושי המודיעין על ידי מנהיגים והשפעתו בהיסטוריה הצבאית, הדיפלומטית והדיפלומטית המודרנית.

תקשורת בינלאומית, עיוותי תפיסה והרתעה אסטרטגית

מטרת השיעור היא לדון בבעיות תקשורת ותפיסה בין מדינות, ולבחון את תוצאותיהן במצבי סכסוך. דגש מרכזי יושם על זיהוי השורשים של עיוותי תפיסה בזירה הבינלאומית, ובניתוח ישולבו היבטים תרבותיים, הסטוריים, אסטרטגיים וקוגניטיביים. הדיון האמפירי יכלול בחינה של מספר ארועי הפתעה אסטרטגית, כולל פרל הרבר, מבצע ברברוסה ומלחמת יום הכיפורים.

סוגיות בתפוצה גרעינית

דיון במרכיבים לתפוצה גרעינית. דיון בסטטוס של "מדינות הסף". גורמים אסטרטגיים ומדיניים המעורבים בסוגיית התפוצה. בדיקת המשטר הבינלאומי למניעת תפוצה גרעינית.

סמסטר ב'

קורס חובה

מלחמה ושלום במאה העשרים

במרוצת המאה התשע עשרה חל שינוי במעמד המלחמה: מחד גיסא היא הפכה ליותר ויותר המונית וכוללת, ומאידך גיסא מעמדה כמכשיר לניהול יחסים בינלאומיים הלך והשתנה. אינטלקטואלים ומדינאים בקשו להגביל את המלחמה ולסייג אותה. אחד הביטויים לתופעה זו נמצא בנסיונות להטיל הגבלות ואיסורים שונים על סוגי נשק, גודל צבאות וכד'. לתופעה זו היו שורשים שונים, חלקם אוניברסליים, חלקם תלויי הקשר. הסמינר יבחן את התופעה בהתפתחותה משלהי המאה התשע עשרה ועד לשנות השישים של המאה העשרים, באמצעות דיון בסוגיות הבאות: תנועות השלום האירופיות והאמריקאית של המאה התשע עשרה; ניסיונות ראשונים להגבלת הימוש במאה התשע עשרה ובראשית המאה העשרים; ההסדרים של אחר מלחמת העולם הראשונה, כביטוי לרעיונות 'שלום'; רעיונות ודיונים על פירוק חימוש בין שתי מלחמות העולם; הפיסנות ומירוץ החימוש; הופעת האטום והשפעתו על החשיבה האינטלקטואלית והמדינית בנושאי שלום ומלחמה.

קורסי בחירה

נשק, פוליטיקה וביטחון לאומי

הקורס יעסוק בניתוח הקשר שבין פיתוח מערכות נשק לבין עיצוב תפיסת הביטחון הלאומי. יובהר וינותח התהליך שתוצאתו היא הסיכום של ההשפעה ההדדית בין התפתחות טכנולוגית, שיניים בתנאים הפוליטיים והגיאו-אסטרטגיים, חדשנות בחשיבה הצבאית והשינויים בהצטיידות צבאות ערב.

ינותחו תיאוריות העוסקות בתחום פיתוח אמצעי לחימה, תוך נסיון לרשליכן על המקרה הישראלי.

במהלך הקורס ינותחו בפירוט רב מספר case studies ובהם פיתוח מטוס הכפיד, פרויקט הלביא, פרויקט החץ, פיתוח טנק המרכבה ופיתוח ספינות טילים וצוללות. דגש ישום על ניתוח המקרה של איום הטילים הבליסטיים והתארכות להתמודדות מולו.

בחלק מהמקרים יעסוק הקורס גם בניסיון להשוות עם מקרים מקבילים במערכות ביטחון אחרות, ובהן מערכות הביטחון של ארה"ב ובריטניה.

פוגיות בבקרת נשק

הקורס יפרוס בפני משתתפיו את מושגי היסוד והתפיסות העיקריות שעוצבו בתחום בקרת הנשק (בק"ן) במחצית השניה של המאה העשרים והתפתחותם ההיסטורית עד ימינו. הקורס יבחן באופן מעשי ובצורה מעמיקה סוגיות בולטות בתחום הבק"ן ובתחום פירוק הנשק (פר"ן) ובעיקר: בק"ן בילטרלי, אזורי, בינמעצמתי, אמצעי גלובליות - כולל מקרים לדוגמא, בעיותיהם ופתרונותיהם. כמו כן יעסוק הקורס בסוגיית האימות של ההסכמים.

תהליכי קבלת החלטות במדיניות ביטחון: תאוריות ויישומים בישראל ובעולם

הסמינר יקנה רקע תאורטי בתהליכי קבלת החלטות במדיניות חוץ וביטחון. חלק מהסמינר יוקדש למאפיינים הייחודים של תהליכי קבלת ההחלטות בישראל, תוך יישום התיאוריות הנלמדות "בניתוח אירועים" של החלטות מרכזיות שהתקבלו בארץ.

סוגיות אסטרטגיות בהתפתחות המערכת בחזית המזרחית

המערכה במזרח מהווה דוגמה מצויינת לבחינת הזיקה בין מגמות אסטרטגיות לטבע האופרטיבי של תמרונים צבאיים. בקורס תעשה בחינה השוואתית של התפתחות תפיסותיהם המערכתיות של שני הזירים לאור הנסיבות הפוליטיות אסטרטגיות המיוחדות לזירה זו. התפתחות הקורס תעשה על פי ארבעה מכלולי זמן אים אסטרטגיים: התקופה המקדימה למלחמת, תקופת המלחמה הראשונה, תקופת המלחמה השניה ותקופת 'חמה השלישית. בחינת השתקפויות התפיסות המערכתיות תעשה לאור אמות המידה הבאות: הארגונים צעיים, דפוסי הפעולה המבצעיים, המאמצים והתפוקות הטכנולוגיות זיצירתיות התמרונים.

צבא וביטחון לאומי, תקשורת, מוסר ואתיקה

במסגרת שיעור זה יידונו הנושאים הבאים:

1. שיקולים ערכיים, שיקולים מוסריים, שיקולים מקצועיים, שיקולים אחרים.
דיון בסוגי השיקולים השונים יאפשר להבחין בתפקידים השונים של מערכות האתיקה המקצועית ובאמצעים השונים שעליהן לכלול.
2. צבא וביטחון לאומי והאתיקה המקצועית שלהם.
דיון בנושא זה יקדש לזיקה בין תכונותיו העיקריות של המשטר הדמוקרטי לבין תכונות מרכזיות של גופים העוסקים בביטחון לאומי, במיוחד צבא, כגון - משמעת, אחריות ונציגות.
3. תקשורת והאתיקה המקצועית שלה.
דיון בנושא זה יתרכז בתפקידיה העיקריים של התקשורת (מימוש זכות הציבור לדעת, חופש הביטוי ושיח פרשנות וביקורת) ותכונותיה הבולטות (כגון עיסקיות ותחרותיות).
גם כשמדובר בגופי הביטחון הלאומי וגם כשמדובר בתקשורת, יושם דגש על היכולת של השיקולים האתיים לשפר את הרמה המקצועית ואת הרמה המוסרית של הפעילות בכל אחד מהם.
4. יחסי צבא ותקשורת, לאור האתיקה המקצועית של כל אחד מהם.
כאן יידונו ההשפעות האפשריות של הצגת הצבא בתקשורת החופשית והדרכים להימנע מן ההיבטים השליליים שלהן.

לימודי ביטחון

סוגיות אסטרטגיות במלחמת העולם הראשונה

הסמינר יעסוק בהיבטים אסטרטגיים של מלחמת העולם הראשונה, על רקע אינטרסי המעצמות ואילוציהן. הסוגיות העיקריות תתרכזנה סביב הצבאות הלוחמים, תפיסות ביטחון ותורות לחימה; תכנוני המלחמה ומימושם; המלחמה הטוטאלית; מדיניות ומדינאים מול צבא ומצביאים; לוחמה ימית ולוחמה אווירית; טכנולוגיה והשפעתה על שדה הקרב המודרני.

הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה

נקודת המוצא של השיעור היא חשיבותו המרכזית של הצבא בסיני בעניני הפנים והחוץ של המדינה. השיעור יבחן את הצבא, מראשיתו ועד היום, בשלושה מישורים: התפתחותו ככח צבאי, תפקידו בפוליטיקה, והשפעתו על המדיניות האסטרטגית של סין.

המערכת הבינלאומית

הקורס יעסוק בהתפתחויות שחלו במערכת היחסים הבינלאומיים מהתקופה שלאחר האיחודים הלאומיים הגרמני והאיטלקי ועד אחרי כניעתה של גרמניה במלחמת העולם השניה. המטרה לנתח את השניים בדפוס היחסים הדיפלומטיים, במבנה וחלוקת העוצמה ובמאפיינים של המערכת הבינלאומית בתקופה זו סביב הציר של התערערות המרכזיות של המערכת האירופית ויצירת 2 מוקדי כח חיצוניים גדולים אחרים בפוליטיקה העולמית.

התפתחות רעיון הממרון החכרעה חיבשתי בעידן התעשייתי

הקורס בוחן את מבנה המהפכה באסטרטגיה דרך התפתחותה של תפיסת המערכת המודרנית. לאחר הצגה של מסגרת מושגית לתפיסת מערכה מודרנית יתמקד הקורס בבחינה בקורתית של ארבע סוגיות באמצעות ניתוח טקסטים תאורטיים וארועים מערכתיים: הכשל הקוגניטיבי במחשבה הצבאית של המאה ה-19; פיתוח רעיון האמנות המערכתית ותיאורטית המערכה העמוקה - הנסיון הרוסי 1924-1937; המיתוס של הבליצקריג; המהפכה במחשבה הצבאית האמריקנית 1976-1993.

לימודי ביטחון
תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1052.0006.01	סוגיות בארגון מערכות צבאיות		שי
	ב' 16-19;	208	ד"ר ש. נוה
1052.0025.01	שיטות מחקר*		שי
	א' 17-20;	315	יפורסם
1031.4345.01	מבוא לתולדות המלחמה והמחשבה הצבאית**		שי
	ג' 16-19;	204	ד"ר ע. גת

קורסי בחירה

1052.0004.01	סוגיות נבחרות בכלכלה וביטחון		ס'
	ב' 17-20;	419	א. טוב
1052.0011.01	תפיסות הביטחון של מדינות ערב		ס'
	ב' 10-13;	207	ד"ר א. קם
1052.0019.01	עליית המימד הרביעי: התפתחות תפיסת הכח האווירי באסטרטגיה המודרנית		ס'
	א' 16-19;	111 דן דוד	ד"ר ש. נוה
1052.0020.01	מושגים אסטרטגיים בתפיסת הביטחון הלאומי של ישראל		ס'
	ד' 17-20;	207	ד. תמרי
1052.0026.01	סוגיות בהרתעה קונבנציונלית		ס'
	ב' 13-16;	425	פרופ' א. בן צבי
1052.0027.01	העידן הבליסטי		ס'
	ד' 9-12;	426	ד"ר ר. פדהצור

---

* חובה לתלמידי מסלול עם עבודת גמר בלבד.

** חובה ללמוד את הקורס בסמסטרים א'+ב'. סמסטר א' ייחשב כקורס חובה (3 ש"ס). סמסטר ב' ייחשב כקורס בחירה.

0653.4268.01 אבחות בשלום ומלחמה - ויסיה במאה ה-20 ס'
הי 16-20; 450 גילמן ד"ר מ. מייזל

1031.4326.01 ארה"ב וישראל - דינמיקה של יחסי השפעה ס'
ג' 10-13; 426 פרופ' א. בן-צבי

סמינרים שנתיים

1052.0022.01 מודיעין וביטחון לאומי ס'
הי 18-21; 104 ד"ר י. שפי

1031.4286.01 תקשורת בינלאומית, ועוותי תפיסה והרתעה אסטרטגית ס'
בי 10-13; 426 פרופ' א. בן-צבי

לימודי ביטחון

1031.4346.01 סוגיות בתפוצה נרעינית ס'
הי 11-14; סמי א': 207 פרופ' י. עברון
סמי ב': 205

1071.3455.01 לוחמה פסיכולוגית* ס'
1071.3456.01 די 12-14; 426 פרופ' א. מרדי

1071.3465.01 משא ומתן עם טרוריסטים* ס'
1071.3466.01 הי 12-14; 421 פרופ' א. מרדי

סמסטר ב'

קורסי חובה

1052.0001.01 סוגיות בביטחון הלאומי של ישראל סד'
הי 16-19; 527 פרופ' י. עברון
פרופ' ג. גורודצקי

1052.0010.01 סוגיות בלימודים אסטרטגיים
יפורסם

0653.4274.01 מלחמה ושלום במאה העשרים ס'
בי 10-12; 277 גילמן ד"ר ד. טל
הי 10-12; 222 גילמן

---

* מספר המקומות מוגבל. הקבלה באישור המרצה.

קורסי בחירה

1052.0005.01	נשק, פוליטיקה וביטחון לאומי		סי
	ד׳ 12-9;	419	ד״ר ר. פדהצור
1052.0014.01	סוגיות בבקרת נשק		סי
	ד׳ 21-18;	420	ד״ר י. לדרמן
1052.0016.01	תהליכי קבלת החלטות במדיניות ביטחון: תאוריות ויישומים בישראל ובעולם		סי
	בי 21-18;	426	ד״ר ד. פרייליך
1052.0021.01	מגמות אסטרטגיות בהתפתחות המערכת בחזית המזרחית		סי
	א׳ 19-16;	208	ד״ר ש. נוה
1052.0028.01	צבא וביטחון לאומי, תקשורת, מוסר ואתיקה		סי
	א׳ 15-12;	204	פרופ׳ א. כשר
1052.0029.01	סוגיות אסטרטגיות במלחמת העולם הראשונה		סי
	ה׳ 16-13;	207	ד״ר י. שפי
1052.0030.01	הצבא הסיני - מודרניזציה, פוליטיקה ואסטרטגיה		סי
	ד׳ 12-9;	210	פרופ׳ א. יופה
1031.4110.01	המערכת הבינלאומית		סי
	ג׳ 19-16;	207	ד״ר ג. מרום
0653.4217.01	התפתחות רעיון תמרון ההכרעה וחיבושתי בעידן התעשייתי		סי
	ד׳ 20-16;	261 גילמן	ד״ר ש. נוה
0655.4269.01	סדנת מחקר: דיפלומטיה ואסטרטגיה במלחמת העולם השניה		סדי
	ג׳ 18-16;	102 שרת	פרופ׳ ג. גורודצקי
	ה׳ 18-16;	450 גילמן	

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

ראש החוג: פרופ' יהודה שנהב

תואר ראשון

יועץ: פרופ' יוסי שביט

מטרות הלימודים

- להרחיב את אופקיהם של התלמידים על-ידי הכרת העושר והגיוון של חיי חברה ותרבות לצורותיהן.
- להקנות לתלמידים את יסודות הדיסציפלינה הסוציולוגית על-ידי עיון שיטתי ביסודות המבנה והמוסדות החברתיים ועל-ידי לימוד שיטות העבודה המקובלות.
- לטעת בתלמידים הבנה וסובלנות לאורחות חיים, תפיסות וערכים שונים משלו.
- להקנות לתלמידים ערכים של צדק ושוויון חברתי.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

תכנית הלימודים

	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
קורסי חובה	37 ש"ס	34 ש"ס
מבואות כלליים	4 ש"ס	
קורס הרחבה - החברה הישראלית	4 ש"ס	קורס הרחבה-החברה הישראלית 2 ש"ס
קורסי תשתית	12 ש"ס	9 ש"ס
קורסי בחירה	9 ש"ס	6 ש"ס
סמינרים	7-8 ש"ס	3-4 ש"ס
	73-74 ש"ס	54-55 ש"ס
לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	
	105-106 ש"ס	לימודי חוג שני

מבנה תכנית הלימודים[1]

שנה א'

קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
מבוא לסוציולוגיה	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
מבוא לאנתרופולוגיה	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה	שי	3	סמי א/ב
	תי	1	
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים[2]	שי	2	סמי א/ב
	תי	2	

מבואות כלליים וקורסי הרחבה

תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ב-4 ש"ס קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית המפורטים להלן וכן ב-4 ש"ס *מבואות כלליים (רשימה בהמשך)*.

תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים ב-2 ש"ס מרשימת קורסי ההרחבה בתחום החברה הישראלית.

רשימת קורסי הרחבה בתחום החברה הישראלית:[3]

קווי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב בא"י
החברה בפלסטינה (א"י) בתקופת המנדט

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים, סידורם על המדף וסיור בספרייה. על כל תלמיד להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת בשעתיים. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
על התלמידים להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון). במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא *תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.*

---

1 הצעה לתכנית הלימודים עפ"י הסמסטרים בעמ' 188-189.
2 ייחשב כקורס חופף לקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א+ב" הניתן בחוג לכלכלה, "מתודולוגיה מחקרית ב'" הניתן בחוג לתינוך ולקורסי "מבוא לסטטיסטיקה" הניתנים בחוגים אחרים.
3 תלמידים יוכלו להמיר אחד מהקורסים באישור יועץ הב.א. בלבד.

רשימת מבואות כלליים

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים[2,1]	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח[3]	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
שיטת המשפט הישראלי	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא ללוגיקה	במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים
מבוא למינהל ולמדיניות ציבורית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא לממשל	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
תולדות המחשבה המדינית	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה	במסגרת הקורסים בחוג למדע המדינה
המדע בשרות האדם	במסגרת הקורסים בחוג לפסיכולוגיה
כתוב בעתון: תקשורת וחברה בגישה חומסקיאנית	במסגרת החוג לתורת הספרות הכללית

קורסי תשתית

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

קורסים אלה יעסקו בשטחי עיון ומחקר מרכזיים בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.
תלמידים רשאים ללמוד קורסים אלה לאחר שעמדו בהצלחה במבוא לסוציולוגיה, ובאחד מ-2 הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.
תלמידים במסלול החד חוגי חייבים ב-4 קורסים (12 ש"ס)
תלמידים במסלול הדו חוגי חייבים ב-3 קורסים (9 ש"ס)

רשימת הקורסים (היקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמסטר
תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	א'
משפחה וחברה	א'
ריבוד ואי-שוויון	א'
כלכלה וחברה	א'
חינוך וחברה	א'/ב'
פסיכולוגיה חברתית[4]	ב'
משפט וחברה	ב'
תרבות וחברה	ב'
פוליטיקה וחברה	ב'

---

1 מבוא לכלכלה מיקרו או מבוא לכלכלה מאקרו בציון 60 לפחות יוכר כתחליף לקורס זה.

2 לתלמידים שחוג לימודיהם השני כלכלה, לא ייחשב קורס זה כמבוא כללי. בשום מקרה לא ניתן לכלול בתכנית הלימודים הן את מבוא לכלכלה ללא כלכלנים והן אחד מהמבואות לכלכלה מיקרו או מאקרו. לתשומת לב, תלמידים המקבלים פטור על סמך מבוא למאקרו כלכלה חייבים בהשלמת 1 ש"ס בקורסי הבחירה בקורס.

3 לתלמידים שחוג לימודיהם השני פסיכולוגיה, לא ייחשב קורס זה כמבוא כללי.

4 ייחשב כקורס חופף לקורס "פסיכולוגיה חברתית" הניתן בחוג לפסיכולוגיה. חובה לתלמידי המסלול הדו-חוגי סוציולוגיה-פסיכולוגיה.

תנאי מעבר לשנה ב':

ציון ממוצע 70 בקורסים הבאים: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה, ובתנאי שהציון בכל אחד מן הקורסים יהיה לפחות "עובר".

שנה ב'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות קדם	סמ'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	ש'	3		א/ב
	ת'	1		
שיטות מחקר[1]	ש'	2	מבוא לסטטיסטיקה	א/ב
	ת'	2	לסוציולוגים	
"ישומי מחשב למדעי החברה[2]	שו"ת	3	מבוא לסטטיסטיקה	א/ב

תנאי מעבר לשנה ג'

עמידה בהצלחה בכל קורסי החובה בשנים א' ו-ב', ובכל קורסי התשתית כנדרש ממסלול לימודיהם של התלמידים.

שנה ג'
קורסי חובה

	אופן הוראה	מס' ש"ס	דרישות קדם	סמ'
קורס אחד מבין שני הבאים:[3]				
ניתוח נתונים בעזרת המחשב[4]	ש'	2	שיטות מחקר	א'
	ת'	1		
שיטות מחקר איכותניות	ש'	2	שיטות מחקר	א'
	ת'	1		
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	ש'	3	תאוריות סוציולוגיות	א/ב
	ת'	1	קלאסיות	
סוציולוגיה של החברה הישראלית	שו"ת	3	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	א/ב

---

1 ייחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורסים: "שיטות מחקר א'" הניתן כחוג לפסיכולוגיה, "*שיטות מחקר*" *הניתן בחוג למדע המדינה*, "*מתודולוגיה מחקרית א'*" הניתן בחוג לחינוך ו"שיטות מחקר" הניתן בחוג לגיאוגרפיה. תלמידי תקשורת חייבים ללמוד הקורס במסגרת סוציולוגיה.

2 קורס חובה לתלמידי המסלול החד-חוגי. תלמידי המסלול הדו-חוגי יוכלו לבחור קורס זה כקורס בחירה בתנאי שלא *למדו את הקורס בחוג לימודיהם השני*.
ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים.

3 תלמידי החוג לתקשורת ילמדו "שיטות מחקר בתקשורת ב'" (במסגרת החוג לתקשורת).

4 ייחשב ע"י החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה כקורס חופף לקורס "שיטות מחקר ב'" הניתן בחוג לפסיכולוגיה.

קורסי בחירה

קורסים אלה יעסקו במגוון נושאים (הקף כל קורס 3 ש"ס)

	סמי
טרנספורמציה חברתית - המקרה של הקיבוץ	אי
סוציולוגיה תעשייתית	אי
סוציולוגיה סביבתית	אי
ארגוני עבודה ביפן	אי
פסיכולוגיה וסוציולוגיה של הספורט[1]	אי
פרספקטיבות על הגירה	אי
מיגדר, מיניות וחברה	אי
החברה הפלסטינית בישראל	בי
מודרניות ופוסט-מודרניות	בי
סוציולוגיה של רגשות	בי
מבוא למחקרי קהילה	בי
סימני נשיות	בי
חברות יהודיות קדם מודרניות	בי
פוליטיקה ויחסים עדתיים	בי
סוציולוגיה של הרפואה	בי
סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים[2]	בי

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סמינרים

סמינר שנתי = 2 ש"ש = 4 ש"ס; סמינר סמסטריאלי = 3 ש"ס.
רשימת הסמינרים המוצעים לתואר הראשון מופיעה בהמשך.
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים בשמיעת 7-8 ש"ס ובהגשת 2 עבודות סמינריוניות.
תלמידים רשאים להמיר סמינר שנתי ב-2 סמינרים סמסטריאליים. במקרה זה על התלמידים להגיש סה"כ 3 עבודות סמינריוניות.
תלמידי המסלול הדו-חוגי חייבים בשמיעת 3-4 ש"ס ובהגשת עבודה סמינריונית אחת.
באופן הלימוד החד-חוגי ניתן להגיש עבודה סמינריונית אחת במסגרת הדרכה אישית (במקום השתתפות באחד הסמינרים הסמסטריאליים).
תלמידים שיבחרו לכתוב עבודה סמינריונית במסגרת זו יתקשרו עם המנחה המתאים ותוך חודש מתחילת סמסטר א' יגובש בינם לבין המנחה נושא העבודה. תלמידים שלא יעמדו בכך, יבחרו סמינר נוסף בסמסטר ב' במקום מסגרת ההדרכה האישית.

עבודה בהדרכה אישית

ניתן לפנות למורים בחוג ובהסכמתם לתאם נושא לכתיבת עבודה סמינריונית בהדרכה אישית.

---

1 קורס בן 2 ש"ס. יינתן בין התאריכים 2.12.97-27.1.98.
2 ניתן במסגרת החטיבה ללימודי מיגדר.

רשימת הסמינרים השנתיים (2 ש"ש)

	דרישות מוקדמות/הערות
- סמינר מצטיינים (Honors) לתלמידי המסלול המקוצר לתואר שני	חובה לתלמידי המסלול. היקף הסמינר 3 ש"ס. יינתן אחת לשבועיים בסמ' א' ו-ב'
- היהדות הישראלית	
- דפוסי אי שוויון אתני בישראל	ניתוח נתונים בעזרת המחשב
- יציבות ושינוי במבנה המעמדי בישראל	ניתוח נתונים בעזרת המחשב
- מגדר, תקשורת ופוליטיקה	

סמינרים סמסטריאליים (3 ש"ס)

סמסטר א'

- פוליטיקה ומשטרים עירוניים	
- דילמות חברתיות עכשוויות: עבריינות, אלימות ונשים	ניתוח נתונים בעזרת המחשב או שיטות מחקר איכותיות. אפשרי במקביל
- דילמות חברתיות עכשוויות: עוני, הגירה ומיניות	שיטות מחקר איכותיות
- סוציולוגיה והסטוריה	
- צבא, חברה ופוליטיקה	
- אנתרופולוגיה של הזקנה	
- סוגיות בתורת הקשר החברתי	משותף עם תואר שני. השתתפות תלמידי תואר ראשון מותנית באישור המרצה.
- מעמדם של שבטים בעולם המודרני	
- מנהיגות בארגוני חינוך	משותף עם תואר שני. ד.ק: נתוח נתונים בעזרת מחשב
- *מדינת הרווחה בשלהי המאה ה-20*	

סמסטר ב'

- שפה וחברה בישראל	משותף עם תואר שני. השתתפות תלמידי תואר ראשון מותנית באשור המרצה
- המעמד החדש	משותף עם תואר שני
- אינטראקציה סימבולית	
- סוגיות בסוציולוגיה פוליטית-הסטורית	
- מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני	משותף עם תואר שני. ד.ק: תאוריה סוציולוגית בת זמננו.
- ילדות: אלימות בחיי היומיום	
- *סביבה וחברה: סוגיות נבחרות*	*משותף עם תואר שני. ד.ק:סוציולוגיה סביבתית.*
- המחקר האנתרופולוגי בשדה ההומוסקסואליות[1]	ד.ק: שיטות מחקר איכותיות

---

1 תלמידים שלמדו את הסמינר סגנון חיים ומיניות מהיבט אנתרופולוגי אינם רשאים ללמוד סמינר זה.

שקלול ציון הגמר (לתלמידים שהחלו לימודיהם בחוג מתשנ"ד ואילך)

	משקל
מבוא לסוציולוגיה	2 נק'
מבוא לאנתרופולוגיה	2 נק'
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	2 נק'
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	2 נק'
מבואות כלליים	2 נק' (כל 4 ש"ס)
קורס/י הרחבה בחברה הישראלית	2 נק'
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	3 נק'
יישומי מחשב למדעי החברה	3 נק'
תאוריה סוציולוגית בת זמננו	3 נק'
שיטות מחקר	3 נק'
ניתוח נתונים בעזרת המחשב/ש"מ איכותיות	3 נק'
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 נק'
קורסי בחירה	3 נק' (כ"א)
קורסי תשתית	3 נק' (כ"א)
סמינרים	4 נק' (כ"א)

חוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הצעה לתכנית לימודים ע"פ הסמסטרים

שנה א'

סמסטר ראשון:

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
מבוא כללי[1]	4
	16

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
3 קורסי תשתית	9
	13

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי התשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח.

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
שיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
יישומי מחשב למדעי החברה	3
	14

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':

מבוא לסוציולוגיה

מבוא לאנתרופולוגיה

מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה

מבוא לסטטיסטיקה

יישומי מחשב למדעי החברה

4 קורסי תשתית

שיטות מחקר

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס/י הדחבה בחברה הישראלית[1]	4
תאוריה סוציולוגית בת-זמננו	4
2 קורסי בחירה	6
	14

סמסטר חמישי/שישי:

ניתוח נתונים בעזרת המחשב/ש"מ איכותיות	3
סמינרים	7-8
קורס בחירה	3
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3
	16-17

סה"כ 73-74

---

1 ניתן ללמוד בכל סמסטר.

מסלול חד-חוגי

החוג
לסוציולוגיה
ולאנתרופולוגיה

מסלול דו-חוגי

שנה א'

סמסטר ראשון:

מבוא לסוציולוגיה	4
מבוא לאנתרופולוגיה	4
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה	4
	12

סמסטר שני:

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	4
2 קורסי תשתית	6
	10

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב':

- ציון עובר במבוא לסוציולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה ומקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה, והשגת ממוצע ציונים של 70 לפחות.
- תלמידים זכאים להשתתף בקורסי התשתית לאחר שהשיגו ציון חיובי במבוא לסוציולוגיה ובאחד משני הקורסים הבאים: מבוא לאנתרופולוגיה, מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדה"ח, לפי דרישת המורה.

שנה ב'

סמסטר שלישי:

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4
שיטות מחקר	4
קורס תשתית	3
	11

תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג':

השלמת כל הקורסים בשנים א'+ב':
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
3 קורסי תשתית
שיטות מחקר
תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

שנה ג'

סמסטר רביעי:

קורס/י הרחבה בחברה הישראלית[1]	2
תאוריה סוציולוגית מת-ומנו	4
קורס בחירה	3
	9

סמסטר חמישי/שישי:

ניתוח נתונים בעזרת המחשב/ש"מ איכותיות	3
סמינר	3-4
קורס בחירה	3
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3
	12-13

סה"כ 54-55

1 ניתן ללמוד בכל סמסטר.

מסלול מקוצר לקראת התואר השני לתלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון

מטרת המסלול הינה לעודד תלמידים מצטיינים בלימודי התואר הראשון ללמוד קורסים לקראת התואר השני כבר בשנתם השלישית כך שמשך לימודיהם לקראת התואר השני יקוצר. בסוף השנה השלישית ללימודיהם בחוג, ובכפוף לתנאים המפורטים להלן, יהיו תלמידים אלו זכאים לתואר ראשון במקביל ללימודיהם לקראת התואר השני.

1. התלמידים ייבחרו בתום שנה ב' מתוך בעלי ממוצע הציונים הגבוה ביותר בקורסי החובה:
   מבוא לסוציולוגיה
   מבוא לאנתרופולוגיה
   מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה
   מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים
   שיטות מחקר
   תאוריות סוציולוגיות קלאסיות
   כן יופעל שיקול דעת ביחס להישגי התלמידים בקורסי התשתית.

2. א. התלמידים יהיו זכאים ללמוד לפחות 9 ש"ס מבין קורסי התואר השני כתחליף לקורסים הבאים מלימודי התואר הראשון (במסלול החד-חוגי והדו-חוגי):

2 קורסי בחירה	6	ש"ס
סמינר אחד	3	ש"ס

   הזכאות לתואר ראשון בסוף השנה השלישית, לתלמידים שיחליטו בשלב זה שלא להמשיך בלימודי התואר השני, מותנית בהשלמת מכסת השעות הנדרשת לקבלת התואר הראשון.

   ב. לצורך קבלת תואר ראשון כאמור, יוכרו שעות שנלמדו במסגרת התואר השני כתחליף לשעות הפטור שניתנו לתלמידים עם הצטרפותם למסלול.

3. בכל מקרה, לימודי השנה השלישית יכללו השלמת קודמי החובה של שנה ג':
   תאוריה סוציולוגית בת-זמננו
   סוציולוגיה של החברה הישראלית
   שיטות מחקר מתקדמות
   יישומי מחשב במדעי-החברה
   סמינרים, קורסי בחירה (בהתאם למסלול הלימודים: חד-חוגי או דו-חוגי).
   בחירת קורסי התואר השני שיילמדו בשנה השלישית ללימודי התואר הראשון תיעשה בתאום עם מנחי המסלול (ראה להלן) תוך התחשבות בצרכי התלמיד ודרישות מוקדמות.

4. תלמידי המסלול יאותרו, ייבחרו ויילוו ע"י יועצי החוג לתואר ראשון ושני, שייחשבו לצורך זה כמלווי המסלול.

5. סמינר מצטיינים ("Honors") - תלמידי המסלול המקוצר ישתתפו בשנה השלישית של לימודיהם בב.א. בסמינר מצטיינים ("Honors"). ההשתתפות הינה חובה לתלמידי המסלול ותזכה את המשתתפים ב-3 ש"ס. לתלמידי המסלול החד-חוגי ייחשב סמינר זה כאחד הסמינרים בהם הם חייבים. לתלמידי המסלול הדו-חוגי ייחשב סמינר המצטיינים כשעור בחירה והם יהיו חייבים בלימוד סמינר אחד רגיל בכל מקרה.
תלמידי המסלול שימשיכו בלימודיהם לקראת התואר השני ירחיבו את היקף הסמינר בשיטת "ההדרכה האישית". עמידה בחובת ההדרכה האישית תזכה את התלמידים בקרדיט סמינריוני נוסף של 3 ש"ס.

6. מניין השעות לתואר מ.א. במסלול המקוצר למצטיינים יהיה 28 ש"ס, לרבות הקרדיט של 3 ש"ס עבור ההשתתפות ב"הדרכה אישית" שבמסגרת סמינר ה- "Honors".

חוג
לסוציולוגיה
ולאנתרופולוגיה

החטיבות בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה מציע לתלמידי חוגים אחרים בפקולטה ומחוצה לה שתי תכניות של לימודי חטיבה.
על-מנת להכיר את תחומי הלימוד בחוג ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקשים התלמידים לקרוא את תכנית הלימודים של החוג המתפרסמת בפרק זה. על תלמידי חטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

ממוצע 70 בקורסים הבאים, ובתנאי שהציון בכ"א מהם "עובר" לפחות:
מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה (לא ייחשב במניין שעות החטיבה) וכן -
אחד מבין הקורסים:

- מבוא לכלכלה ללא כלכלנים
- מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח
- שיטות המשפט הישראלי
- מבוא ללוגיקה
- מבוא למינהל ולמדיניות ציבורית
- מבוא למימשל
- תולדות המחשבה המדינית
- מבוא ליחסים בינלאומיים ואסטרטגיה

מספר המתקבלים לחטיבה המורחבת מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בדרישות הקדם לעיל.

א. **חטיבה** (הקף: 17 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

שלב א':	השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)	4 ש"ס
שלב ב':	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
	2 קורסי תשתית	6 ש"ס ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
שלב ג':	סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'

ב. **חטיבה מורחבת** (הקף: 33 ש"ס, משך הלימוד: 3 סמסטרים לפחות)

שלב א':	השלמת המבוא הנוסף (מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה)	4 ש"ס
שלב ב':	3 קורסי תשתית	9 ש"ס ד"מ: מבוא לסוציולוגיה ומבוא לאנתרופולוגיה
	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס ד"מ: מבוא לסוציולוגיה מבוא לאנתרופולוגיה
שלב ג':	סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'
	תאוריה סוציולוגית בת זמננו	4 ש"ס ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'
	3 קורסי בחירה	9 ש"ס ד"מ: השלמת קורסי שלבים א' ו-ב'

תקנות החוג

1. יש להשלים את חובות שנה א' תוך שנתיים מיום תחילת הלימודים.

2. במהלך הלימודים לתואר ראשון, רשאים תלמידים להגיש 3 ערעורים על תוצאות בחינה. ערעור שיתקבל לא יימנה.

3. תלמידים רשאים לערער על ציון תוך שבועיים מיום פרסום תוצאות הבחינה. לפני הגשת ערעור על ציון בחינה, מומלץ לקבל צילום מחברת הבחינה באמצעות מזכירות הסטודנטים בקומה ג'.

4. מועד אחרון להגשת עבודות ותרגילים (למעט עבודות סמינריוניות) הינו היום האחרון לסמסטר. תלמידים אשר לא ימלאו חובות הקורס במועד ידווח להם ציון "לא זכאי להיבחן" (סימול 240).

5. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה. על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

6. לא ניתן לשפר ציון לאחר שנלמדו קורסים מתקדמים באותו תחום או בתחומים קרובים.

7. כל קורס בלימודי מבואות כלליים וקורסי הרחבה בחברה הישראלית יחשב ל-4 ש"ס לכל היותר, גם אם מספר שעות הלימוד בפועל גדול יותר.

8. תנאי מוקדם להשתתפות תלמידים מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה בקורסים בחוג, הינו עמידה בהצלחה במבוא לסוציולוגיה ובמבוא לאנתרופולוגיה. השתתפות בקורסים מתקדמים בחוג מותנית במלוי דרישות הקדם.

8. <u>קורסים חופפים</u>
תשומת לב התלמידים מופנית לאמור בנושא זה בפרק "תקנון".
תלמידי המסלול החד-חוגי חייבים ללמוד 105 ש"ס לפחות. תלמידים שקיבלו פטור ע"ס קורס חופף חייבים להשלים שעות לימוד כמספר שעות הפטור באותה יחידת לימוד בה קיבלו את הפטור.
תלמידי המסלול הדו-חוגי שקיבלו פטור בגין קורסי חובה חופפים חייבים להשלים במסגרת החוג מכסה של 50 ש"ס לפחות, מתוך קורסי התשתית, הבחירה או הסמינרים. לתלמידים שלמדו קורסים חופפים, יילקח בחשבון לצורך שקלול ציון הגמר רק אחד מהם.

<u>מועדי ב' מיוחדים בקורסים מבוא לסוציולוגיה ובקורס שיטות מחקר</u>
ככלל, מועד ב' בכל שיעור החונך מידי סמסטר מתקיים בתום הסמטר העוקב. באופן יוצא מן הכלל יתקיימו בסמסטר א' של שנה"ל תשנ"ח מועדי ב' בשיעורים מבוא לסוציולוגיה ושיטות מחקר במהלך אותה עונת בחינות בה נערכו מועדי א'.
תלמידים הרשומים לשיעורים אלה בסמסטר א' תשנ"ח רשאים להיבחן בנין רישום זה במועדי א' הרגילים ו/או במועדי ב' המיוחדים ו/או במועדים שיתקיימו בתום סמסטר ב' תשנ"ח. בכל מקרה רשאים תלמידים להיבחן רק בשני מועדים מתוך שלושת המועדים המוצעים.

תיאור הקורסים

קורסי חובה

מבוא לסוציולוגיה

מטרתו של הקורס הינה להציג בפני הסטודנטים את מגוון המושגים, הגישות התאורטיות והסוגיות המחקריות מהם מורכבת הדיסציפלינה הסוציולוגית. הקורס מורכב משלושה פרקים: 1. כינון "זהות" ו"אחרות": פרק זה דן בשאלת היחס בין היחיד לחברה, ה"אחר" החברתי, והתנגדות וחתרנות; 2. מיסוד, רציונליזציה, וארגונים. דן בשאלת המיסוד החברתי, הלגיטימציה והרציונליות; 3. אי שוויון וחברה: פרק זה משווה בין גישות תאורטיות *שונות (מעמדית, אליטיסטית*, פטריארכלית, ופונקציונליסטית) לשאלת הגורמים לאי שוויון בחברה המערבית המודרנית.

מבוא לאנתרופולוגיה

תרבות וסמלים, מקורות האנתרופולוגיה החברתית, גישות תאורטיות ושיטות מחקר, ניתוח מוסדי (יודגם בניתוח המשפחה, הכלכלה, והשלטון). הפגישות הראשונות של התרגיל תוקדשנה לקריאה מודרכת של טקסטים ולהדרכה בכתיבת תרגיל.

חובות התלמידים: קריאת מקורות (חלקם בשפה האנגלית), הגשת תרגילים, עמידה בבחני ביבליוגרפיה, ובחינה בסוף הקורס.

מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה

מטרתו של הקורס הינה להציג בפני התלמידים בעיות ודילמות מרכזיות, וכן סוגיות יסוד, העומדות בבסיס ההגות של מדעי החברה. דגש מיוחד יושם על הקשר בין הקונטקסט ההיסטורי-חברתי לבין התפתחותם של הרעיונות. ידונו סוגיות, כגון "חרות מול שוויון"; "דימוי מול מציאות"; "חברה מול יחיד" כפי שהן מתגלמות, לדוגמא, בהיסטוריה של הנאורות; בהתפתחות המדעים; במורשת המהפכה הצרפתית; ובכנונן של חברת השוק והמדינה המודרנית.

מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים

סטטיסטיקה תיאורית - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית, מקדם המתאם וקווי רגרסיה.

הסתברות - מושגים בסיסיים.

הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים *מקריים על הפרש ממוצעים (שונויות ידועות ולא ידועות)* ועל הפרש פרופורציות. מבחן X2 לאי-תלות.

תאוריות סוציולוגיות קלאסיות

תורות עיקריות בחשיבה הסוציולוגית הקלאסית, לרבות אלה של קונט, מרקס, דורקהיים, ובר, זימל, פארטו, *ומיד. הקורס יתמקד הן בתרומה לניתוח בעיות מהותיות* כגון האבחונים של משברי המודרניזציה והדמוקרטיזציה ובכלל זה תופעות הנכור, האנומיה, מלחמת המעמדות, כריזמה והביורוקרטיזציה) והן בבעיות המתודה הסוציולוגית, דהיינו, הגדרת מהותו של ההסבר הסוציולוגי (כגון התפישה של היחס בין היחיד והחברה; מהות הסדר החברתי; הקונפליקט; השנוי והמסוד החברתיים).

תאוריה סוציולוגית בת זמננו

הקורס יסקור את הגישות והאסכולות המרכזיות של התאוריה הסוציולוגית בימינו שהתפתחו בחצי השני של המאה ה-20 בארה"ב ובמערב אירופה. בין היתר יידונו: הגישה הפונקציונלית, תורת הפעולה הרציונלית, האינטראקציוניזם הסימבולי, ותאוריות מקרו דינמיות: נאו-מרקסיזם ונאו-ובריאניות, הסטרוקטורליזם הצרפתי ותורת השדה. חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור, הגשת תרגיל בכתב או בחינת ביניים (ע"פ דרישת המרצה) ובחינה בסוף הקורס.

סוציולוגיה של החברה הישראלית
הקורס יבחן נישות שונות לחקר החברה הישראלית ויבחן מנקודות ראות סוציולוגית-הסטורית, תהליכי צמיחה, התמסדות, ושינויים של מבנים והסדרים פוליטיים, ריבודיים ותרבותיים. דגש מיוחד יושם על ניתוח המאבק בין קבוצות על הגדרת גבולות הקולקטיב וזהותו, וכן על ברור השפעת הקונפליקט הישראלי-ערבי על עיצובה של החברה הישראלית, כמו גם השינויים המתחוללים בה.

שיטות מחקר
הקורס יעסוק ביסודות ההשיבה המדעית המיזיטיביסטית ובעקרונות הבסיסיים של מחקר במדעי החברה. הוא יכלול דיון במחקר ותאוריה, תכנון מערך מחקר, בנית כלי מחקר והדרך לבחינת יעילותם, קשר בין משתנים וניתוח סיבתיות, מערכת רב משתנית, דגימה, שיטות לאיסוף נתונים, ושיטוש בספרייה לצרכי מחקר. הקורס ינסה גם לעמוד על ההבדלים בין תבנית החשיבה הפוזיטיביסטית וצורות חשיבה אלטרנטיביות.
תנאי מוקדם להשתתפות בקורס: עמידה בחובות שנת א' ומבוא לסטטיסטיקה.
חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים ובתרגילים, הגשת תרגילים ובחינה מסכמת.

ניתוח נתונים בעזרת המחשב
הקורס יעסוק במספר שיטות בסיסיות לניתוח כמותי: מדדי קשר בין משתנים ברמות מדידה שונות; רגרסיה ומתאם; בדיקת השערות; ניתוח רב משתני- פקוח על משתנים בעזרת לוחות; מתאמים חלקיים ורגרסיה מרובה. במסגרת הקורס תינתן הדרכה לשימוש במחשב (SPSS);התלמידים יתרגלו את השיטות השונות בעזרת המחשב על מאגר נתונים קיים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

שיטות מחקר איכותיות
השיעור משלב דיון בתיאוריה המנחה את המחקר האנתרופולוגי-חברתי עם עבודת שדה מעשית וכתיבת עבודה. התלמידים יבחרו בנושא למחקר, ויתרגלו הסתכלות וראיון, עיבוד וניתוח.

קורסי תשתית

משפט וחברת
בקורס זה נבחן מספר הבטים של הקשר בין משפט לבין חברה. נבחן את הגישות למשפט של תיאורטיקאים בכירים כגון: וובר, דורקהיים ומארקס; נבדוק את הקשר בין משפט לבין סוגיות חברתיות כגון מוסר, זכויות אדם, ערכים חברתיים ומנהגים למיניהם; נתאר את המקום של המשפט במדינת ישראל, ונתייחס למספר סוגיות כגון דת ומדינה, מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית ויהודית, מעמדו וסמכותו של בית המשפט העליון; ונברר את תרומת מדעי החברה להבחרת בעיות המעסיקות את המערכת המשפטית, כגון החיפוש לאמת, הצורך להגיע למתרון סיכסוכים, השאיפה להגשים את הצדק והמעמד החברתי של משפטנים (עורכי דין, שופטים, בעלי תפקידים) בחברה. כמו כן תהיה התייחסות למספר פרשיות שיפוטיות מוכרות והשפעתן על החברה.

יסודות הפסיכולוגיה החברתית
הקורס יעסוק באופן בו משתלב הפרט בסביבתו החברתית, בהתנהגותו החברתית של הפרט, ובהשפעת הסביבה החברתית על ההתנהגות. בין הנושאים פעולה בצוותא, דפוסי התנהגות בקבוצה; החברה והפרט; עמדות ודעות קדומות. יוצגו מספר גישות תאורטיות שמאפשרות הניתוחות לנושאים העיקריים.
חובות התלמידים: הגשת שלושה תרגילים בכתב ושתי בחינות.

תיאוריות סוציולוגיות של ארגונים

לקורס שני חלקים. החלק הראשון יוקדש לסקירת התחום הקרוי "סוציולוגיה של ארגונים". הוא יתמקד בתיאוריות האדמיניסטרטיביות הראשונות, בתיאוריות פוליטיות, בתיאוריות המערכות, בתיאוריה המוסדית, בתאוריה האקולוגית ובתאוריה הריבודית. מגוון הגישות יאפשר זויות ראיה אלטרנטיביות להבנת תופעות כמו מבנה ארגוני, חלוקת עבודה, הירכיה ובירוקרטיה. בחלקו השני יעסוק הקורס באופן ביקורתי בהתפתחותה של התיאוריה הארגונית תוך הבנת הקונטקסט ההיסטורי של צמיחתה. בחלק זה תשמש התיאוריה הסוציולוגית עצמה אוביקט לשיקוף של תהליכים חברתיים. יושם דגש על הבנת תפקידה במיחזורם של מיתוסים המהווים נכסי צאן ברזל של החשיבה הניהולית.

משפחה וחברה

הגדרת המשפחה ומאפייניה הבסיסיים בחברות שונות. שלבים בהתפתחות המשפחה; בחירת בן-זוג, הולדה וסוציאליזציה, הורים וצאצאים בגיל ההתבגרות, הקן המתרוקן, הזוג המזדקן. משבר במשפחה: שכול, אלמנות, גרושין. הרהורים על עתידה של המשפחה. המשפחה בישראל.
חובות התלמידים: הגשת תרגיל, עמידה בבחינת סיום.

תרבות וחברה

נקודת המוצא של הקורס היא ההבחנה האנתרופולוגית הבסיסית שאנשים מעניקים לפעולותיהם "משמעות" ושהמשמעויות הללו הן מרכזיות להבנה של מה היא התנהגות חברתית. השאלות שעולות מזה הן: כיצד לנתח "משמעות"? מה הם הטקסטים הרלבנטים ביותר להבנה של משמעויות מרכזיות בחברה? כיצד משמעות שאנו *מעניקים לפעולה משפיעה על הפעולה? מדוע אנשים לעיתים מסכימים על אינטרפרטצייה של מצב נתון ולעיתים* חלוקים עליה? כיצד טכנולוגיות של קומוניקציה תורמות לתהליך של יצירת "משמעות"? השעור ינוע לחלופין בין סקירה של גישות תאורטיות שונות לבין מקרים אמפירים שמדגימים את התאוריה.

ריבוד ואי-שיויון

קורס זה נועד להכיר לתלמידים מושגים ותאוריות אודות אי שוויון וריבוד חברתי. מטרתו המרכזית הינה להציג את מגוון הגישות ומסורות המחקר הסוציולוגי בנושא אי-שוויון בחברה מודרנית. חלק מגישות אלה ישמשו *כמסגרת מושגית לדיון במימדים השונים של ריבוד בחברה הישראלית.*

פוליטיקה וחברה

מטרת הקורס לאפשר למשתתפיו הכרות ראשונית ובסיסית עם תחום הסוציולוגיה הפוליטית, תחום העוסק בקשר שבין חברה ופוליטיקה. הקורס יבחן פרספקטיבות תאורטיות מרכזיות ומושגי יסוד בסיסיים. ידונו בו צורות בסיסיות של התארגנות פוליטית ומקומן של קבוצות שונות בעשיה הפוליטית.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעור ובחינת סיום.

כלכלה וחברה

קיימת ספרות ענפה בסוציולוגיה שמציעה ראיה שונה מזו של הכלכלנים אודות מוסדות ותהליכים כלכליים. הסוציולוגיה טוענת שלא ניתן לנתק חיי משק וכלכלה מיסודות ומשמעויות חברתיים, פוליטיים ותרבותיים. בקורס נלמד מבחר של כתבים "קלאסים" וכן יישומים שונים של סוציולוגיה כלכלית בישראל.

חינוך וחברה

הקורס יסקור את הזיקה של ארגוני החינוך למימסדים אחרים *בחברה כמו הכלכלה, הפוליטיקה, הדת והמשפחה.* יבחן אופים המיוחד של בתי הספר כארגונים מסועפים, שעניינם העסקה, הוראה, מיון, הכוונה והצבה של תלמידים במגזרים החברתיים השונים ובמדרג הריבודי בכל מגזר. תיבחן ההשקפה שמערכת החינוך נחשבת לכלי העיקרי להבטחת שויון בחברה ולקשיים הכרוכים בהגשמת ערך זה. בהקשר זה ידון הקשר שבין תורשה, סביבה, חינוך זרכישת סטטוס בחברה הישגית.

קורסי בחירה

סוציולוגיה סביבתית

הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, בין מערכות אקולוגיות מחד, ותהליכים חברתיים והתנהגות חברתית מאידך. למשל, נבחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת ההשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; וננתח את התגובות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וביו"ב. חובות התלמידים: מבחן בית.

סוציולוגיה של רגשות

המטרה של הקורס היא לבנות מסגרת מושגית והסטורית כדי להבין כיצד רגשות מושפעות ממבנים כלכלים, חברתיים ותרבותיים - הקורס יתנהל בשלושה שלבים: ראשית נבחן את התייחסות לרגשות בכתבים פילוסופים ופוליטיים של אריסטו, סנקה, דקרט, לוק, וסרטר- אחר כך ננוע לניתוח היסטורי וסוציולוגי של קפיטליזם והשפעתו על רגשות כמו אהבה, כעס, בושה ואשמה - לבסוף נדון בהשפעה של פסיכולוגיה על תפיסות מודרניות של רגשות.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סוציולוגיה תעשייתית

הקורס נועד לשמש כמבוא כללי להכרת המבנה של החברה התעשייתית ותהליכיה. הקורס בנוי משלשה חלקים: החלק הראשון מוקדש לרקע ההסטורי הנעוץ בצמיחתה של החברה התעשייתית ושלבי ההתפתחות העיקריים שלה. החלק השני ידון במאפיינים העיקריים של החברה התעשייתית בת-זמננו, תוך שימת דגש על המבנה התעסוקתי - תעשייתי והמערכת הארגונית. החלק השלישי ידון במקומו של האדם העובד בחברה התעשייתית, בהיבטים של ערכים, שאיפות ותגמולים.

סימני נשיות

השאלה הספציפית אותה מציב הקורס היא: מהי נשיות? במסגרת זו יועלו סוגיות כלכליות יותר, כגון: מהי זהות (בין אם היא אתנית, לאומית, דתית, מעמדית, מקצועית או גילאית)? מה הדרך היעילה ביותר להמשגת נושא הזהות? איך ניתן לחקור זהות? מהן ההשלכות של הנושא למחקר והתיאוריה הסוציולוגיים? ההרצאות יוקדשו להצגה שיטתית של הראציונאל, שיטת המחקר והתוצאות של מחקר סמיולוגי מקיף של נשיות.
הפגישות הראשונות של הקורס תוקדשנה לסקירה קצרה וממצה של הרקע התיאורטי, של השיטה הסמיולוגית ושל ההשלכות האפשריות של המחקר. לאחריהן יוצגו תוצאות המחקר, ובפגישות הנותרות הסטודנטים יציגו בקצרה את תוצאות עבודתם.

טרנספורמציה חברתית: המקרה של הקבוץ

הקורס יעסוק בחלקו הראשון בתיאוריות סוציולוגיות של שנוי חברתי ויתמקד בנושאים הכרוכים בהשתנות זהות קולקטיבית - תנאי רקע; קונפליקט ולגיטימציה; סוכני שנוי ודגמים שונים של "תוצאות". בשלב שני יושם הדיון התיאורטי להשתנותו של הקבוץ ממערכת אוטופית מגובשת מבחינה מבנית למערכת הטרוגנית שעיקר ייחודה מתבטא בתחום הזהות הקולקטיבית והתרבות. הקורס יחייב את התלמידים לעבודת תרגיל ספריתי בעל הקף מוגבל ולעמידה בבחינה.

חברות יהודיות קדם מודרניות

הקורס יעסוק בחברות היסטוריות מלפני העידן המודרני בארצות כגון: מרוקו, תוניסיה, תימן, עירק, מרכז אירופה. מושגים סוציולוגיים ישמשו לעיון בשדה היסטורי. הקורס מומלץ לבעלי ענין בהסטוריה יהודית.

פוליטיקה ויחסים עדתיים

השוער יסקור את התיאוריות העוסקות באופיה ומהותה של זהות עדתית (אתנית). הדיון יעסוק בשאלות כגון: כיצד זהויות עדתיות מתכוננות ומכוננות גבולות חברתיים, מה מקומה של הפוליטיקה בכינון יחסים בין עדתיים ושינויים וכן באופיה ומשמעותה של פוליטיקה של זהויות עדתיות. הדגש יהיה על ניתוח היחסים הבין עדתיים בישראל, הפוליטיקה והתרבות הפוליטית של ישראל כפרספקטיבה הסטודנטית.

ארגוני עבודה ביפן

הקורס מציג ובוחן מחדש תפיסות סוציולוגיות ופופולריות לגבי ארגוני עבודה ביפן. לאחר הכרות עם ארגון העבודה ואיש הארגון ייבדקו מודלים כמו הימודל הקבוצתי" והגישה ה"הרמונית" בהשוואה למודלים בקורתיים. ייבדקו קשרים בין חברות ובן מבנה פנימי של חברות מסוגים וגדלים שונים. דגש מיוחד יינתן ליחסים בין חברות גדולות וקטנות (דואליזם תעשייתי), ובעיקר אלו בין ה"חברה האם" (Parent company) לקבלני משנה (subcontractors). בתוך חברת, ייבחנו הסדרי תעסוקה. בהקשר לכך יטופל בהרחבה הנושא של איש הארגון היפני (salaryman), נושא שזכה לעיסוק נרחב, הן אקדמי והן פופולרי. הגישה הביקורתית תתייחס לשימוש הנרחב בעובדים זמניים ותבדוק מחדש מושגים מקובלים כמו "תעסוקה לכל החיים" (lifetime employment). נושא נוסף שייבחן בצורה בקורתית הוא מקומו של "קונפליקט" בארגונים בפרט ובחברה היפנית בכלל. בנוסף לכך יוצגו בקורס שיטות ניהול יפניות ותבדק אפשרות העתקתן למערב.

מגדר, מיניות וחברת

הקורס יכלול היבטים חברתיים ותרבותיים של נושאי המגדר והמיניות מתוך הפרספקטיבה של מדעי החברה, תוך התייחסות לקשת תיאוריות וגישות מחקריות. תידון היחסיות התרבותית של תופעות הקשורות בנושאים אלה, באמצעות עמידה על מרכיביהם האוניברסליים והייחודיים. השיח החברתי והשיח האקדמי ייבחנו לנוכח הדינמיקה של שינויים בעולם, בחברה המערבית, ובישראל. מגוון סוגיות ילוו את הדיון בקורס, ביניהן: משפחה ושאורות, נשים בפוליטיקה, מין ושוק העבודה, גבריות ונשיות במדיה, מגדר ושפה, חיברות לתפקידי מין ומיניות, הומוסקסואליות, מיניות ונכות, פיקוח מוסדי על מיניות וזוגיות.

החברה הפלסטינית בישראל

כדי להגיע להבנה טובה יותר של החברה הפלסטינית בישראל, יוקדש החלק הראשון של הקורס לתמורות שחלו בחברה זו מתחילת המאה הנוכחית. הקורס יכלול סקירה קצרה על הכפר והעיר, ההתגבשות הלאומית והשבר של 1948, התמורות הכלכליות והחברתיות שעברה החברה וכיצד השפיעו אלה על עיצובם של אספקטים חברתיים שונים. הקורס יעסוק גם בהשפעת המפגש בין גורמים חברתיים תרבותיים פנימיים וחיצוניים ובין מדיניות השלטון על עיצוב מעמדן של קבוצות שונות בתוך החברה הפלסטינית. כמו כן יעסוק הקורס בסוגיות שונות בתוך חברה זו כמו מצב הנשים הפלסטיניות בישראל ובמעמדם האזרחי של הפלסטינים.

סוציולוגיה של תרפואה

הקורס יציע לתלמידים דרך לבחון את תופעת הבריאות והחולי תוך ישום מושגים וחשיבה תיאורטית שהוקנו במבואות לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה. בחלקו הראשון של הקורס יילמדו נושאים בסיסיים השייכים ל"קלאסיקה" של הסוציולוגיה של הרפואה כגון: (1) ההבניה החברתית של תופעות בריאות וחולי; (2) המודל הביו-פסיכו-סוציאלי של התחלואה; (3) יחסי מטפל-מטופל מנקודת ראות סטרוקטוראלית ואינטראקטיבית; (4) תפקודה של הרפואה כמוסד של פיקוח חברתי; (5) מתן טיפול רפואי במסגרת מוסדית ובעיות ייחודיות בניהולם של מוסדות אלה. בחלקו השני של הקורס ייבחנו באופן ביקורתי תמורות ביחסי רפואה - חברה בשלהי המאה ה-20. במסגרת זו יידונו הסוגיות הבאות: (1) פמיניזם ורפואה; (2) רפואה וחרפואה אלטרנטיבית; (3) אמצעי התקשורת ובריאות הציבור; (4) כינונו של הגוף באמצעות המבט הרפואי.

מבוא למחקרי קהילה

הקורס יסקור את המקורות והשינויים שחלו במתודת מחקר הקהילה וגישותיה העיוניות במעבר מחקר חברות פשוטות ומסורתיות למחקר חברות כפריות ועד לישומה של המתודה לחברה עירונית מודרנית במחקר פרברים, ריכוזים אתניים, מוסדות שיהות והזדהויות וולנטריות.
חובות התלמידים: הגשת רפ"ט ובחינת סיום.

פרספקטיבות על הגירה

בקורס יוצגו תאוריות מרכזיות שמסבירות הגירה, וכן מחקרים אמפיריים שנערכו בנושא זה מתוך פרספקטיבה סוציולוגית ואנתרופולוגית. במהלך הקורס ייידונו סוגיות הקשורות בהגירה מנקודת המבט של החברות הקולטות ומנקודת מבטם של מהגרים; כגון: גורמי הגירה ותנאי הגירה; יחסי גומלין בין קבוצות מהגרים שונות וכן בין מהגרים לבין ותיקים, והשפעתם על המבנה החברתי של החברה הקולטת; דפוסי קליטה, הבטים שונים של הסתגלויות מהגרים, שלבים ודרגות בתהליך ההסתגלות, קשיים ובעיות ביחס להסתגלות.

מודרניות ופוסט-מודרניות

מתוך נקודת המבט של התפישות הפוסט-מודרניות העכשוויות יועמדו במבחן מושגים עיקריים של המודרניות והמודרניזם. ייבדקו התחומים והגבולות של "המודרניות" כפרוייקט אנליטי. השיעור יסקור תאוריות סוציולוגיות אחדות מהחברה המודרנית. במחצית השניה של הקורס ידונו התאוריות העכשוויות הבולטות כגון אלה של פיקו, לייטר, דרידה, ביודריאר ומפסולי.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

פסיכולוגיה וסוציולוגיה של הספורט

הקורס יתמקד בהיבטים פסיכולוגיים וחברתיים המאפיינים משתתפים בפעילות גופנית וספורטיבית. דגש מיוחד ינשם על תחומים כגון: עבוד מידע וקבלת החלטות בתנאי לחץ זמן ומאמץ גופני, כמו גם היבטים קוגניטיביים הקשורים למוטיבציות (כמו: ציפיה, זכרון, קשב), מוטיבציה לפעילות גופנית וגורמי משידה ממנה, מודל אינוראקטיבי של התנהגות בתנאי התמודדות עם מצבים מתסכלים ו/או מצבי מעמס גופני, אישיות וספורט, דינמיקה קבוצתית ומנהיגות, וגישות אלטרנטיביות להבנת התנהגות מוטורית. כמו כן, תוצגנה הבעיתיות והמגבלות בחקר ההתנהגות המוטורית ותוצענה שיטות חלופיות הממסות להשיג תוקף אקולוגי עדיף להבנת התהליכים החברתיים והפסיכולוגיים של התנהגויות אלה.

סמינרים

סמינר מצטיינים (Honors) לתלמידי המסלול המקוצר לתואר שני

הסמינר מיועד לתלמידי ב.א. בשנה השניה או השלישית ללימודיהם, שהוכרו על-ידי החוג כתלמידים מצטיינים. ייועדו של הסמינר בהזדמנות הניתנת בידי התלמידים להשפיע על מהלכו ותכניו. משתתפי הסמינר יוזמנו באופן אישי וקבוצתי בקריאת טקסטים ובביצוע עבודת מחקר עצמאית. במהלך הסמינר יגבשו התלמידים הצעת מחקר אמפירית על כל מרכיביה, אשר תובא לדיון ומשוב בקבוצה. לתלמידים המעונינים בכך קיימת האופציה לבצע את המחקר המוצע ולהגישו כעבודה סמינריונית.

זיהדות ישראלית

הסמינר יעסוק בסיור אתנוגרפי-אמפירי על סיב נועים שונים ביהדות הישראלית. המשתתפים יקראו חומר רלבנטי קיים, על יסודו ינסחו בעיות פתוחות, וישתדלו לברר על פי מחקרים תצפיתיים קצרים משלהם.

דפוסי אי שוויון אתני בישראל

הסמינר עוסק בתהליכי שינוי במבנה הריבודי ודפוסי אי שוויון אתני בישראל. הסמינר ניתן במסגרת פרוייקט מחקר מקיף על תמורות ומגמות בחברה הישראלית, המתנהל במשותף ע"י מספר חוקרים בחוג. במסגרת הסמינר תסקר ספרות העוסקת בהתפתחות המבנה החברתי-עדתי של ישראל. עבודות הסטודנטים יתבססו על ניתוח נתוני מפקד האוכלוסין שנאספו במהלך השנים, ויתמקדו בהיבטים של ריבוד ואי-שוויון אתני בישראל.

יציבות ושינוי במבנה המעמדי בישראל

סמינר זה נדון בתפיסות שונות של מושג המעמד בסוציולוגיה ונבחן את תרומת האבחנה המעמדית להבנת התפתחות דפוסי אי-השוויון בחברה הישראלית. הסמינר ניתן במסגרת פרויקט מחקר מקיף שעורכים מספר חוקרים בחוג על תמורות בחברה הישראלית בחמישים שנותיה. במהלך הסמינר נדון במחקרים שנעשו בישראל על ריבוד בכלל, ועל המבנה המעמדי בפרט, ונעשה שימוש בנתונים שנאספו במפקדי האוכלוסין בעשורים האחרונים. משתתפי הסמינר יכתבו עבודות סמינריוניות בהתבסס על נתונים אלה.

דרישות קדם: ניתוח נתונים בעזרת המחשב.

רצוי: קורס תשתית באחד הנושאים: ריבוד ואי-שוויון, כלכלה וחברה, חינוך וחברה.

מגדר, תקשורת ופוליטיקה

מטרת הסמינר לעסוק בקשר שבין מגדר, תקשורת ופוליטיקה. שאלת מפתח תיאורטית ואמפירית תהיה כאיזו מידה התקשורת ממוגדרת (Gendered), האם וכיצד היא משתתפת בכינון או בפרוק סדר חברתי ממוגדר. בחלק הראשון של הסמינר יונח הבסיס התיאורטי למחקר תקשורת, עם דגש על תקשורת פוליטית באפיקיה השונים (עתונות כתובה ואלקטרונית, תעמולת בחירות באפיקיה השונים). בחלק זה תורש מהסטודנטים השתתפות פעילה בקריאה ובהצגת רפרט בכתה על חומר הקריאה. החלק השני של הסמינר יוקדש לעבודות מחקר של הסטודנטים. תנאי קבלה: לפחות קורס אחד בתיאוריות סוציולוגיות וקורס אחד מלימודי המיגדר.

המעמד החדש

הפולמוס אודות עליתו של "המעמד החדש" בחברה המודרנית. המקורות הרעיוניים-אידיאולוגיים והרקע הסוציולוגי לפולמוס זה. בחינת תחומי ישום אפשריים של הקונצפט "מעמד חדש" וגבולות תקפו.

חובות התלמידים: עבודה סמינריונית והשתתפות פעילה.

מעמדם של שבטים בעולם המודרני

בשנים האחרונות יש עיסוק הולך וגובר במבנה הפלורליסטי ("המסורבי") של החברה בת-זמננו בקרב מדעני החברה. בסמינר, נבחון את האפשרות להעניק הכרה למשפט השיבטי במדינה. תיבדקנה בישות שונות שעשוי בהקשר הזה במדינות שונות בעולם של המשפט המקובל (ארצות הברית, קנדה, אוסטרליה, ניו-זילנד, ומדינות באפריקה ואסיה). ינתן תיאור של תהליכים היסטוריים ומאבקים פוליטיים, והחלטות שיפוטיות. כמו כן ייבדק המצב המשפטי והחברתי של הבדואים בישראל. נעסוק במגוון של נושאים כולל זכויות קנין, ריבונות, מעמד של נשים וצעירים, זכויות אדם, טכסי מעבר, אמונה דתית, פתרון סיכסוכים, ושאיפה למעמד פוליטי - של ריבונות או אוטונומיה.

צבא, חברה ופוליטיקה

הסמינר יעסוק ביחסי צבא וחברה תתך בחינת השפעתו הפוליטית של הצבא בישראל, התפתחותה של תרבות מיליטריסטית, הסיבות להיעדר הפיכות צבאיות בישראל, גורמים למלחמות, ישראל כאומה במדים ועוד. הסמינר ישלב עיון תאורטי והכרות עם חומר אמפירי ויעמוד על השינויים המתחוללים לאחרונה ביחסי צבא וחברה בישראל. חובות התלמידים: הגשת רפרט בכתה ועבודה סמינרונית.

ילדות: אלימות בחיי היומיום

מטרת הסמינר היא לבחון את סוגיית האלימות בקרב ילדים תוך כדי ביצוע עבודת שדה אנתרופולוגית או לחלופין נתוח משני של טקסטים או ארועים חברתיים. סוגיות מחקר המוצעות לתלמיד: ילדות במגזר החרדי, הערבי או הקיבוצי, יחסי עולים ותיקים, דולטת כביש ותכניות טלויזיה למיניהן.

סוציולוגיה וחסטוריה

הסמינר יעסוק בסוציולוגיה הסטורית של החברה הישראלית. נעסוק בתרומה של ההסטוריונים החדשים זהישנים להבנת החברה כחברה בסכסוך מתמשך ונשווה את חקר החברה הישראלית לחקר חברות אחרות במלחמה.

דילמות חברתיות עכשוויות: עוני, הגירה ומיניות

הסמינר יתמקד בספרות המחקר האנתרופולוגי העוסקת בקבוצות "שוליים" נושאות סטיגמה. מסקור עבודות אשר בחנו תנאי סביבה ותגובות סמבוליות למצבי עוני, הגירה וחריגות מינית. העבודות הסמינריוניות יתבססו על נתוני מחקר אמפירי/תצפיתי בנושאים לפי בחירת התלמידים.

דילמות חברתיות עכשוויות: עבריינות, אלימות ונשורים

הסמינר ינסה לעמוד על אחדים מהמאפיינים החברתיים של עבריינות ואלימות ועל הקשר שלהם עם נשורים כתופעה חברתית. ננסה להתייחס לתופעות אלה הן מהיבט פוזיטיביסטי, הרואה בהן דפוסי התנהגות ברורים וגעלי קיום אוביקטיבי, והן כאל מושגים המשקפים תפיסה והבנה חברתית של תופעות. המשתתפים יידרשו להציג רפראטים בכיתה ולהגיש עבודות המבוססות על בדיקה אמפירית של נתונים.

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני

הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הודאות ופיתוח האני "יחסר הגבולות" על הדגש הבית-ספרי במדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הנאראטיבים הקבוצתיים לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך. המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני במשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות ותיאוריות סוציולוגיות בת-זמננו.

סביבה וחברה: סוגיות נבחרות

בעיות הקשורות ב"איכות הסביבה" - מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האויר והמים - הגיעו למימדים העלולים לסכן לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם הישרדותנו. התשובה האפשרית לסכנות אלו טמונה במושג "פיתוח בר קיימא" - ביזון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדעית המאט או אף מונע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בהכרח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נחוצים, ואיזה מחיר יידרש על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחה של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

תמחור האנתרופולוגי בשדה התומוסקסואליות

הסמינר יסקור את הספרות האנתרופולוגית העוסקת בהומוסקסואליות של גברים ונשים, בחברות העולם "השלישי" ובמסגרת החברה "המערבית". נבחון דפוסי אינטראקציה, זהות, סמלים, ארגון, ומיקומם החברתי של הומוסקסואלים בחברות שונות. העבודות הסמינריוניות יתבססו על נתוני מחקר אמפירי/תצפיתי.

שפה וחברה בישראל

בסמינר יוצגו גישות מרכזיות במחקר החברתי באמצעות חקר הפעילות הלשונית. ישום גישות אלו לחברה הישראלית מאיר תהליכים חברתיים בהם מעורבות קבוצות וקטגוריות שונות ומגוונות - עדתיות, דוריות, מעמדיות או לאומיות. הדיונים בסמינר יכוונו את התלמידים בעבודותיהם שידונו בצמתים חברתיים רלבנטיים.

שוגיות בתורת הקשר החברתי

במסגרת הסמינר נעיין בסדרת פרסומים שהמכנה המשותף שלהם, תרומתם לדיון בכמה מקושיות היסוד של הסוציולוגיה - מה מחבר בין בני-אדם? סולידריות מהיז כיצד היא מושגת? רשימת הקריאות תכלול חבורים קלאסיים ובני-זמננו מהספרות הסוציולוגית-אנתרופולוגית ומתחומים סמוכים (כגון: פסיכואנליזה, תאוריה סמיוטיקה וכיו"ב). חובות התלמיד: השתתפות פעילה בשיעורים, הגשת עבודה סמינריונית שתתבסס על ניתוח משני (Secondary Analysis) של טקס או אירוע חברתי שכבר תועד בספרות אתנוגרפית או לחלופין, על ניתוח של רישום אתנוגרפי מקורי של טקס או אירוע מעין זה.

סוגיות בסוציולוגיה פוליטית והיסטורית

הסמינר יסקור ספרות העוסקת בשאלות מרכזיות בסוציולוגיה פוליטית. ביניהן: מדינה וחברה, יחסי מעמדות, תפקיד האידיאולוגיה בשינוי חברתי ואליטות חברתיות ופוליטיות.

אנתרופולוגיה של חזקנה

מבנה הדעת המוניצי-אנתרופולוגי על הזיקנה ועל מחזור החיים; תהליכים, מבנים ומעגדים; השפות המושגיות השונות להבנת זיקנה; בחינה ביקורתית של תאוריות המתייחסות לזיקנה; זיקנה כמושא תרבותי; תופעות תרבותיות המכוונות זיקנה; זיקנה וזקנים.
חובות התלמידים: הגשת עבודה סמינריונית.

פוליטיקה ומשטרים עירוניים

הסמינר יעסוק בדגמי משטרים עירוניים וקואליציות ממשל עירוניות כגון משטרי צמיחה ופיתוח, משטרי רווחה. מקורות צמיחתם של דגמי משטרים עירוניים עכשוויים ייבחנו על רקע התמורות המתחוללות בכלכלות עירוניות ועל רקע השינויים במדינת הרווחה והיחסים בין שלטון מרכזי ומקומי. יישום הרטוריקה ודפוסי פעולה של משטרים עירוניים שונים, וניבחנו השלכותיהם על המרקם העירוני.

מדינת חרווחה בשלהי המאה ה-20

לסמינר זה שני חלקים: (1) מבוא שכולל סקירה הסטורית של התפתחות מדינת הרווחה, ודיון בתפיסות השונות של גבולותיה, תיפקודה, והשפעותיה הכלכליות, הפוליטיות והחברתיות. (2) דיון במספר סוגיות שבמוקד הויכוח על מדינת הרווחה, ובחינת הבסיס העיוני והאמפירי של הטיעונים.
המטלה העיקרית היא עבודה סמינריונית. במהלך הסמינר יציגו המשתתפים רפרטים שיתבססו על סקירת ספרות ועל התקדמות העבודה הסמינריונית.

אינטראקציה סימבולית

תיאוריית האינטראקציה הסימבולית תופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנופה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי הישום המרכזיים שלה.
חובות התלמידים: השתתפות פעילה, הגשת רפראט, עבודה סמינריונית.

מנהיגות בארגוני חינוך

לאחר טיפול בהגדרות שונות של מושג המנהיגות יעשה ניסיון להגדיר התנהגות הנהגתית בדרגים שונים של ארגונים חינוכיים באופן אופרטיבי. בחינה של דרכי הזיהוי, הגיוס, ההכשרה והיעילות של מנהיגים חינוכיים תיעשה הן מתוך ספרות זדון על ידי עיבוד סטאטיסטי של נאגר נתונים, אשר יעמוד לרשות התלמידים. תשומת לב מיוחדת תוקדש לאבחנה שבין סמכות פרופסיונלית ובין אישיות בעלת השפעה. דרישה מוקדמת מן התלמידים היא התמצאות בשיטות מחקר, בדרכי מדידה ובעיבוד נתונים ממוחשב (ניתוח רגרסיה רבת משתנים).

קורסי הרחבה מתחום החברה הישראלית

החברה בפלסטינה (א"י) בתקופת המנדט

נתח את התפתחות הקהילות היהודית והערבית בפלסטינה - ארץ ישראל בתקופת השלטון הבריטי (1948-1917) מנקודת מבט של גישת הסוציולוגיה ההיסטורית, גישת המערכת העולמית ותאוריות הקונפליקט. נבחן את היישוב היהודי והתפתחותו: עליות, התישבות (התנחלות) בדול, בנוי חברה ומוסדות הווצרות הסקטורים השונים והמחלוקות ביניהם. מצד שני נבחן את החברה הערבית, מוסדותיה ותגובתה להתפתחות היישוב היהודי, הסקטורים בתוכה והמחלקות ביניהם. על רקע השנויים במערכת העולמית מסוף מלה"ע I ועד ראשית המלחמה הקרה נבחן את מעמדה של בריטניה במזה"ת, את השלטון הבריטי בארץ ואת התנובות כלפיו ואת תגובותיו לחברה דו-קהילתית בקונפליקט מתמשך.

קווי יסוד בהתפתחות הכלכלית של היישוב בא"י

הקניית ידע על התהליכים הכלכליים אשר התחוללו בא"י למן העליה הראשונה ועד לשנותיה הראשונות של המדינה ולערוך הכרה עם הגורמים השונים שפעלו בארץ והשפיעו על התפתחות המשק ועצובו.

תואר שני

יועץ: ד"ר אבי גוטליב

מטרות הלימודים

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובשיטות המחקר והניתוח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים בעלי חשיבות דיסציפלינרית כללית; לטפח את הדגישות לבעיות החברתיות של החברה הישראלית על גוניה והבטיה השונים.

2. להכשיר סוציולוגים המעוניינים להשתלב בעבודה פרופסיונלית בתחומים שונים ממדיניות חברתית ועד לחקר דעת קהל (ראה בהמשך).

3. החוג מציע בלימודי ה-מ.א. מספר תכניות התמחות: לימודי סביבה וחברה; חברה, פוליטיקה ומשפט; סקרים ומחקרי דעת קהל; תאוריה ותרבות; סוציולוגיה של החינוך. פירוט התכניות מופיע בעמ' 209-219.

תנאי קבלה

1. רשאים להגיש מועמדות מי שסיימו לימודיהם לתואר "בוגר" באוניברסיטה מוכרת בציון 85 ומעלה. הלימודים מכוונים בעיקר לבוגרי מדעי ההתנהגות ומדעי החברה, אך פתוחים גם לבוגרי פקולטות אחרות.

2. תלמידים, שסיימו את לימודי הבוגר שלהם מחוץ לחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, ישתתפו - במידת הצורך - בלימודי השלמה על-פי הנחיות ועדת הקבלה.

מסלולי לימוד

החוג מציע שני מסלולי לימוד לתואר שני: מסלול עם עבודת גמר ומסלול ללא עבודת גמר.

א. <u>מסלול הלימודים ללא עבודת גמר</u>

הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 44 ש"ס לפחות.
שיעורי חובה - 15-16 ש"ס
סמינרים - 9 ש"ס
שיעורי בחירה כ-19 ש"ס[1]
בחינת גמר
הבחינה תתבסס על רשימת ספרים שתפורסם מראש. הבחינה תינתן פעם בשנה ויוכלו לגשת אליה תלמידים שסיימו את כל חובות השמיעה. ניתן להיבחן בבחינת הגמר פעמיים לכל היותר במהלך הלימודים .

---

1 תלמידים יהיו רשאים ללמוד מספר שיעורים במסגרת חוגים אחרים או מתוך שיעורי הב.א. של החוג באישור היועץ.

ב. <u>מסלול הלימודים עם עבודת גמר</u>
הלימודים במסלול זה יהיו בהיקף של 34 ש"ס לפחות.
שיעורי חובה - 15-16 ש"ס
סמינרים - 9 ש"ס
סדנת תיזה למ.א. - 3 ש"ס
שיעורי בחירה - כפי שיידרש להשלמת מכסת השעות
תלמידים המבקשים להשתלב במסלול לימוד עם עבודת גמר יודיעו על כך בתום השנה הראשונה ללימודיהם, לאחר שהשלימו לפחות 12 ש"ס (כולל עבודה סמינריונית אחת לפחות) בציון ממוצע שאינו נופל מ-85.

תכנית הלימודים

<u>לימודי חובה</u>

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

התלמידים ישתתפו בקורסי החובה הבאים: תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות, סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל, סטטיסטיקה למ.א., שני קורסים בשיטות מחקר, סדנת תזה ל-מ.א.[1], סמינר סגל.

<u>סמינריונים</u>

1. התלמידים ישתתפו במהלך הלימודים בשלושה סמינריונים ע"פ רשימה המוצעת מדי שנה.

2. ניתן להמיר סמינר <u>אחד</u> מתוך שלושת הסמינרים בסדנה או עבודה בהדרכה אישית. המנחה בהדרכה אישית ילווה את העבודה ובסופה יעריך את העבודה שתוגש לו ע"פ קריטריונים של עבודה סמינריונית.

3. תלמידים שלמדו 3 סמינרים ומשתתפים בסמינר נוסף (להשלמת מכסת השעות לתואר) רשאים לקבל הערכה בסמינר זה על בסיס רפרט או בחינה (כפוף להחלטת המרצה). סמינר זה ייחשב כשיעור בחירה לתואר.

<u>שעורי בחירה</u>

להשלמת מכסת השעות יבחרו התלמידים מתוך קורסי הבחירה.
ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון, כפוף לאישור יועץ המ.א.

<u>תנאי מעבר משנה א' ל-ב'</u>

על מנת לעבור לשנה ב' חובה על התלמידים לעמוד עם תום שנת הלימודים הראשונה בחמישה קורסים מלימודי החוג. לימודים אלה יכללו בכל מקרה סמינר אחד ושני שיעורי חובה. התלמידים חייבים לעמוד בשיעורים אלו בממוצע של 75 לפחות.

---

1 במסלול עם עבודת גמר.

עבודת גמר וסיום הלימודים

1. תלמידים במסלול עם עבודת גמר חייבים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה השלישית ללימודיהם. תלמידים שלא יעמדו בדרישה זו יוכלו לעבור למסלול ללא עבודת גמר ויהיה עליהם לסיים את כל החובות עפ"י דרישות מסלול זה, תוך חמש שנים מתחילת הלימודים בחוג.
2. החוג מעונין שעבודת ה-מ.א. של התלמידים תהיה הרחבה של אחת מהעבודות הסמינריוניות. הרחבה כזאת היא רשות (וכאמור-מומלצת) אך אינה מחייבת.
3. בהסכמת מורה הסמינר יוכלו תלמידים להרחיב עבודה סמינריונית לעבודת מ.א.
4. לכל עבודת מ.א. יהיו 2 מנחים. המנחה הראשון יבחר ע"י התלמידים והשני ע"י המנחה הראשון בהתייעצות עם התלמידים. שני המנחים אחראים על כל שלבי הכנת העבודה.
5. מומלץ שאורכה של עבודת הגמר לא יעלה על 60 עמ' קוורטו רווח כפול.
6. הנוסח הסופי של עבודת הגמר יוגש למזכירות ב-8 עותקים, במהלך שנת הלימודים החמישית לכל המאוחר, ערוך ע"פ תקנון לימודי מ.א.. עבודת הגמר הכרוכה תכלול תקצירים של עיקרי העבודה בשפה האנגלית ובשפה העברית. לעבודת הגמר יצורף מכתב מהמנחים המאשרים שהעבודה הושלמה סופית ומוערת להערכה.
7. עבודת הגמר תוערך ע"י שני המנחים ושני מורים נוספים מדרגת מרצה ומעלה. חגנת הדעת לעבודת הגמר תוגשנה תוך 4 שבועות מקבלת העבודה, ותהיינה חסויות.

שקלול ציון הגמר

מסלול עם עבודת גמר:
50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים ושני הקוראים הנוספים).

מסלול ללא עבודת גמר:
85% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
15% בחינת גמר.

תקנות פקולטטיות המתייחסות ללימודי התואר השני

1. יש להשלים את כל החובות לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב אישור ועדת ההוראה של הפקולטה.
הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד/ה אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.

2. אישור אורכה לאחר השנה החמישית יינתן ע"י ועדת ההוראה רק במקרים חריגים, ויותנה בהמלצה מנומקת של היועץ לתואר שני.
אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב בכל מקרה הטלת קורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי להטיל היקף גדול יותר).

3. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

4. עבודות סמינריוניות יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר. קבלת עבודות לאחר מועד זה, טעונה המלצת המורה ואישור ועדת ההוראה.

מבנה תכנית הלימודים

קורסי חובה

					הערות לקורסים/דרישות קדם
1.	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	שו"ת	3	ש"ש	
2.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל	שו"ת	2	ש"ס	ניתן אחת לשנתיים.
3-4.	שיטות מחקר. יש לבחור שניים מהקורסים הבאים:				
	- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	שו"ת	2	ש"ס	
	- מתודה הסטורית השוואתית[1]	שו"ת	2	ש"ס	יינתן בשפה האנגלית
	- עקרונות מתודולוגיים בניתוח טקסטים	שו"ת	2	ש"ס	
	- מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה	שו"ת	2	ש"ס	
5.	א. סטטיסטיקה ל-מ.א. - אי[2]	שי	2	ש"ס	הקורס אינו נמנה במניין
		תי	1	ש"ס	השעות לתואר
	ב. סטטיסטיקה ל-מ.א. - בי	שי	2	ש"ס	ד"מ: סטטיסטיקה ל-מ.א.-אי
		תי	1	ש"ס	
6.	יישומי מחשב למדעי החברה[3] (ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים)	שו"ת	3	ש"ס	חובה למי שלא למד קורס זה במסגרת תואר ראשון. אינו נמנה במניין השעות
7.	סדנת תזה ל-מ.א.	סדי	1.5	ש"ש	3 ש"ס אחת לשבועיים
8.	סביבה וחברה - סמינר אינטגרטיבי	סדי	2	ש"ס	מיועד לתלמידי "לימודי סביבה וחברה" בלבד
9.	סמינר סגל	סי	2	ש"ש	אינו נמנה במניין השעות לתואר שני או שלישי

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סמינרים

להלן רשימת הסמינרים המוצעים לתואר השני. ניתן להשתתף בסמינר מהתואר הראשון בכפוף לאשור המרצה והיועץ לתואר שני.

	סמסטר			
אנתרופולוגיה של הגוף	אי+בי	2	ש"ש	
אי שוויון במערכת החינוך בישראל	אי+בי	2	ש"ש	ד"מ: ניתוח נתונים בעזרת המחשב
פרקטיקום בביצוע סקרים	בי	3	ש"ס	ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע
בחירה בחינוך	בי	3	ש"ס	
השיח התירפויטי ושאלת המודרניות	אי	3	ש"ס	
מיסוד, מוסדות והתיאוריה המוסדית[4]	אי	2	ש"ס	יינתן באנגלית
מגמות עכשוויות בסוציולוגיה של התרבות[4]	אי	2	ש"ס	יינתן באנגלית
סוגיות נבחרות בניתוח סקרים	בי	3	ש"ס	ד"מ: "סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע", "ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית"

1 יינתן בצורה מרוכזת בין התאריכים 7.12.97-30.12.97.

2 פטור מהקורס ניתן לקבל ע"ס בחינה שתערך בשבוע השני ללימודים. תלמידים שסיימו מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים (במסגרת לימודי הב.א.) בציון 85 לפחות, יהיו רשאים לפנות ליועץ המ.א. לבקשת פטור מהקורס.

3 תלמידים שלמדו את הקורס "ניתוח נתונים בעזרת המחשב" פטורים מקורס זה.

4 יינתן בצורה מרוכזת בין התאריכים 4.1.98-27.1.98. ניתן ללמוד בקורס בחירה.

	קמסטר		הערות לקורסים
אי שוויון והיררכיות בארגונים חינוכיים	בי	3 ש"ס	יינתן באנגלית. ד"מ: שיטות מחקר כמותיות סטטיסטיקה למ.א.
זהות קולקטיבית בחברה משתנה	אי	4 ש"ס	בשיתוף עם החוג להסטוריה של עם ישראל
המעמד החדש	בי	3 ש"ס	
סוגיות בתורת הקשר החברתי	אי	3 ש"ס	
מדיניות החינוך בעידן פוסט-מודרני	בי	3 ש"ס	
שפה וחברה בישראל	בי	3 ש"ס	
סביבה וחברה: סוגיות נבחרות	בי	3 ש"ס	ד"מ: סוציולוגיה סביבתית
מנהיגות בארגוני חינוך	אי	3 ש"ס	ד"מ: ניתוח נתונים בעזרת המחשב
היהדות הישראלית[1]	אי+בי	2 ש"ש	
מעמדם של שבטים בעולם המודרני[1]	אי	3 ש"ס	
אינטראקציה סימבולית[1]	בי	3 ש"ס	
סוציולוגיה והסטוריה[1]	אי	3 ש"ס	
כיוונים חדשים בסוציולוגיה של ביה"ס	בי	3 ש"ס	במסגרת ביה"ס לחינוך יינתן באנגלית
ריבוד בשוק העבודה	אי+בי	2 ש"ש	במסגרת החוג ללימודי עבודה
תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות	אי	2 ש"ס	במסגרת התכנית למדיניות ציבורית

קורסי בחירה

1.	סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	3 ש"ש	קורס הליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל" ד"מ: ניתוח נתונים בעזרת המחשב
2.	ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית	3 ש"ס	קורס ליבה ב"סקרים ומחקרי דעת קהל"
3.	סוגיות בליטודי תרבות ותאוריה	3 ש"ס	קורס ליבה ב"תאוריה ותרבות"
4.	סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3 ש"ש	קורס ליבה ב"חברה, פוליטיקה ומשפט"
5.	סוציולוגיה סביבתית	3 ש"ס	קורס ליבה ב"סביבה וחברה"
6.	סוציולוגיה של הידע - בקורת הדעת הסוציולוגית	3 ש"ס	לא יינתן בתשנ"ח
7.	מדיניות חברתית	2 ש"ס	במסגרת מדיניות ציבורית
8.	גישות תאורטיות להבנת המשפחה	3 ש"ס	במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית

קולוקויום וסדנאות (אינן נחשבות במניין השעות)

1. סדנת תאוריה ותרבות
2. סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית
3. סדנה בריבוד ואי-שוויון
4. קולוקויום סביבה וחברה
5. סדנת התנסות בסוציולוגיה של החינוך

---

1 סמינר ב.א. פתוח למספר מוגבל של תלמידי מ.א.

סקרים ומחקרי דעת קהל

מרכז: פרופ' נח לוין-אפשטיין

מטרת התכנית להכשיר חוקרים בתחומי הסקרים ומחקרי דעת-הקהל.
התכנית תעמיד במרכזה את חקר דעת הקהל במספר תחומים כגון: תרבות פוליטית, התנהגות-צרכנית, הערכת יעילות ארגונית, חינוך ותקשורת. כל זאת, תוך פיתוח מיומנות מתודולוגית מעודכנת.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.
2. התכנית מותאמת הן למסלול הכולל עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד בתכנית יהיה: 36 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמידי המסלול ללא עבודת גמר.
4. רשאים להצטרף לתחום התמחות זה תלמידים שהשלימו את הקורסים הבאים מתוך לימודי הב.א.: מבוא לסטטיסטיקה, שיטות מחקר, ניתוח נתונים בעזרת המחשב. תלמידים שלא עומדים בתנאים אלו יוכלו להשלים את הדרישות בשנה הראשונה ללימודיהם במ.א.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

א. שיעורי חובה

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6 ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של החברה הישראלית	2 ש"ס
שיטות מחקר: ראה פירוט והיקף שעות נדרש בסעיף ב'	-
סטטיסטיקה למ.א.	3 ש"ס
סדנת תיזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3 ש"ס
סה"כ	14 ש"ס

ב. שיעורי ליבה

במסגרת זו יש ללמוד את שני הקורסים הראשונים ושני שיעורים נוספים מתוך הרשימה.

ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה מודרנית - שיעור חובה	3 ש"ס
סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע - שיעור חובה	3 ש"ש
שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	2 ש"ס
דמוגרפיה חברתית: תהליכי אוכלוסיה ומשפחה*	3 ש"ס
מדיניות חברתית	2 ש"ס ניתן במסגרת מדיניות ציבורית
שעורים רלבנטים מחוגים אחרים בתאום עם מרכז התכנית	
סה"כ	13-14 ש"ס

ג. סמינרים

פרקטיקום בביצוע סקרים - חובה לתלמידי ההתמחות	3 ש"ס
ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	
2 סמינרים מתכנית החוג[1]	6 ש"ס
סה"כ	9 ש"ס

---

1 מומלץ לתלמידי ההתמחות ללמוד את הסמינר סוגיות נבחרות בניתוח סקרים.
ד"מ לסמינר: "סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע" ו"ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית".

תאוריה ותרבות

מרכז: ד"ר אבי קורדובה

בשלהי המאה ה-20 אנו עדים *להתרבות ולהתרחבות של שדות ייצור תרבות*. במקביל לכך התפתח בסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה מיגוון של גישות תאורטיות ומתודולוגיות לחקר שדות אלו ומצריהם.

בתכנית הלימוד המוצעת מחשפו התלמידים לכל אלה באמצעות שיעורים, סמינרים, קבוצות דיון וסדנאות. בנוסף להכשרת התלמידים למחקר תצייד התכנית את אלה השוקלים להשתלב באחד משדות ייצור התרבות בכלים אנליטיים שיעזרו לחשוב על הנעשה בהם במקוריות, יצירתיות ותכליתיות.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית לתואר שני בחוג.
2. *התכנית מותאמת* הן למסלול עם עבודת גמר והן למסלול ללא עבודת גמר.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 34 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמיד במסלול ללא עבודת גמר.

א. <u>שיעורי חובה</u>

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	6 ש"ס
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1]	2 ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	
אשר לפחות אחד מהם מוצע ע"י החוג	4 ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3 ש"ס
סדנת תיזה (לתלמידים במסלול עם עבודת גמר)	3 ש"ס
סה"כ	18 ש"ס

ב. <u>שיעורי ליבה</u>

סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה - שיעור חובה	3 ש"ס

ג. <u>סמינרים</u>

<u>שלושה</u> סמינרים בהיקף 9 ש"ס לפחות, *מתוכם שניים* לפחות בנושא תרבות ושניים לפחות בחוג.

במסגרת החוג ינתנו בשנה"ל תשנ"ח הסמינרים הבאים:

מיסוד, מוסדות והתיאוריה המוסדית
מגמות עכשוויות בסוציולוגיה של התרבות
השיח התירפויטי ושאלת המודרניות
המעמד החדש
סוגיות בתורת הקשר החברתי
שפה וחברה בישראל
אינטראקציה סימבולית
סוציולוגיה והסטודיה

ד. <u>שיעורי בחירה</u>

קורסים מתוך הרשימה *החוגית ומתוך רשימת קודסים*
בתחומי התרבות מחוץ לחוג[2] 4 ש"ס

ה. <u>סדנה</u>

סדנת תאוריה ותרבות[3]

---

1 ניתן אחת לשנתיים.
2 הרשימה תפורסם בנפרד.
3 הסדנה אינה נמנית במניין השעות לתואר.

חברה פוליטיקה ומשפט

מרכז: פרופי לאון שלף

החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, החוג למדע המדינה והפקולטה למשפטים, חברו יחד בהקמתה של תכנית לימודים ייחודית במסגרת לימודי התואר השני. תכנית זו מכוונת להתמודדות מחקרית ראשונית ומעמיקה עם שאלת הקשר בין משפט, חברה ופוליטיקה. התכנית מיועדת להקנות לתלמידים שישתתפו בה כלים תיאורטיים ומתודולוגיים הנחוצים למחקר חברתי ופוליטי של המשפט בישראל. התכנית מציעה מגוון של שיעורים שמטרתם להכין תלמידים לקראת כתיבתן של עבודות מחקר שתעסוקנה בשאלות כגון התרבות המשפטית והפוליטית בישראל, ההסטוריה של המשפט בישראל, המשפט כמדע חברתי, הקשר החברתי והפוליטי של תורות וגישות במשפט, משפט ופמיניזם, או נתוח טקסטים משפטיים בכלים של מדעי החברה.

תנאי קבלה

התכנית חברה, פוליטיקה ומשפט מיועדת לבעלי תואר ראשון במשפטים או במדעי החברה - בעלי הישגים גבוהים בתואר הראשון ובעלי אורינטציה מחקרית - המבקשים לכתוב עבודת תיזה בתואר השני. הקבלה לתכנית תתבסס על ציוני התואר הראשון (הממוצע הנדרש ייקבע ע"י כל חוג בנפרד) ועל ראיון אישי עם יועץ התכנית בחוג הרלבנטי.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הרישום לתכנית יתבצע בכל אחד מן החוגים בנפרד והתואר יוענק מטעם החוג אליו נרשם התלמיד/ה. מספר המקומות בתכנית מוגבל.

תכנית הלימודים

1. התכנית תכלול את כל החובות הנדרשות בתכנית ה-מ.א. של החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.
2. בתכנית מתקיים רק המסלול הכולל עבודת גמר למ.א.
3. היקף שעות הלימוד הנדרש בתכנית הינו 37 ש"ס.

א. שעורי ליבה

סוגיות במשפט ובמדעי החברה	3	ש"ש
סדנת קריאה ומחקר. לא נכללת במניין השעות.		

ב. שעורי חובה

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	3	ש"ש
סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של החברה הישראלית	2	ש"ס
סטטיסטיקה למ.א.	3	ש"ס
שני קורסים בשיטות מחקר	4	ש"ס
סדנת תזה למ.א.	3	ש"ס

ג. שעורי בחירה

שניים או שלושה קורסי בחירה (אחד לפחות מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים) 4-6 ש"ס

ד. סמינרים

שלושה סמינרים בתיאום עם יועץ התכנית (1-2 מתוך התכנית המוצעת בפקולטה למשפטים) 8-9 ש"ס

בנוסף למפורט לעיל יהיה על תלמידי החוגים השונים למלא אחר דרישות החוגים לפעילויות שונות (למשל: השתתפות בסמינר מחלקתי) מבלי להביאן במניין השעות הנדרשות.

לימודי סביבה וחברה

בשיתוף עם החוג לגאוגרפיה

מרכז: ד"ר אבי גוטליב

מטרת התכנית בלימודי סביבה וחברה היא להקנות לתלמידים ידע תיאורטי ומעשי על מגוון ההיבטים הפסיכולוגיים, החברתיים, הכלכליים והפוליטיים הקשורים לסוגיות אקולוגיות וסביבתיות. בהיותה אינטרדיסציפלינרית, *התכנית משלבת תחומי לימוד* והכשרה המייצגים, בנוסף לשני החוגים השותפים בה באופן ישיר (סוציולוגיה ואנתרופולוגיה; גאוגרפיה), גם חוגים וכיווני התמחות אחרים, הן בפקולטה למדעי החברה והן בפקולטות אחרות.
למסיימי התכנית יוענק התואר: *מוסמך לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה עם התמחות בנושא סביבה וחברה.*

תנאי קבלה ומסלול לימודים

תנאי הקבלה לתכנית בלימודי סביבה וחברה זהים לאלה הנהוגים בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. במסגרת התכנית מוצע הן מסלול לימודים עם עבודת גמר, והן מסלול לימודים ללא עבודת גמר. *התקנות החלות על שני המסלולים זהים לאלה הנהוגים בחוג* לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

היקף שעות הלימוד *בתכנית "לימודי סביבה וחברה" הוא: 37 ש"ס לפחות לתלמידים במסלול* עם עבודת גמר ו-44 ש"ס לפחות לתלמידים במסלול ללא עבודת גמר.
תכנית הלימודים של תלמידי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה הלומדים בתכנית בלימודי סביבה וחברה מורכבת משש יחידות:

- קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.
- קורסי השלמה במסגרת התכנית בלימודי סביבה וחברה. קודסים אלה אינם נכללים במניין השעות לתואר.
- שיעורי ליבה במסגרת התכנית בלימודי סביבה וחברה.
- קורסי מתודולוגיה ומיומנות.
- שיעורי התמחות, ובכלל זה סמינרים שבחירתם תשקף הן את דרישות החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, והן את *תחומי התוכן הייחודיים לתכנית בלימודי סביבה* וחברה.
- סדנאות: סמינר (קולוקוויום) מורים-תלמידים, סמינר אינטגרטיבי ופרויקט יישומי.

<u>קורסי חובה בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה</u>

- תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	3	ש"ש
- סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1]	2	ש"ס
סטטיסטיקה ל-מ.א. - אי+בי	3	ש"ס

<u>קורסי השלמה במסגרת התכנית בלימודי סביבה וחברה</u> - אחד מבין שני הקורסים הבאים:[2]

- מבוא לאקולוגיה	2	ש"ס
- הסביבה בה אנו חיים	2	ש"ס

מדעי התיים
גיאופיסיקה

---

1 *ניתן אחת לשנתיים.*
2 על קורסים נוספים תפורסם הודעה בנפרד.

<u>שיעורי ליבה בתכנית בלימודי סביבה וחברה</u> - חמישה מבין הקורסים הבאים:

- סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מערכות סביבתיות	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- תיאוריות תכנון סביבתי (ייתן בתשנ"ט)	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- איכות הסביבה בישראל ובעולם	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- אתיקה סביבתית	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- בעיות איכות הסביבה	2	ש"ס	מדיניות ציבורית
- דיני איכות הסביבה	2	ש"ס	משפטים

<u>קורסי מתודולוגיה ומיומנות</u> - שנים מבין הקורסים הבאים; לפחות אחד הקורסים ייבחר מתוך השיעורים המוצעים על-ידי החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. ניתן ללמוד קורסים מעל המכסה כשעורי בחירה והתמחות.

- שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע	3	ש"ש	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- פרקטיקום בביצוע סקרים[1]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מחקר ותיאוריה באנתרופולוגיה	2	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- שימוש במערכות GIS ובניית יישומים	2	ש"ש	גיאוגרפיה
- שימוש בשיטות סטטיסטיות מתקדמות לניתוח מרחבי	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- מערכות GIS ל-UNIX: תכונות ייחודיות	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- מתודולוגיה של תכנון אקלימי	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק אי	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק בי	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- חישה מרחוק למתקדמים	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- שרטוט ועריכת מפות בתמיכת תוכנת אוטוקד אי	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- שרטוט ועריכת מפות בתמיכת תוכנת אוטוקד בי	2	ש"ס	גיאוגרפיה

<u>שיעורי בחירה והתמחות</u> בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ובחוג לגיאוגרפיה; רשימת הקורסים הרלבנטיים בחוגים אחרים בפקולטה למדעי החברה ובפקולטות אחרות תפורסם בנפרד. שיעורי ההתמחות חייבים לכלול לפחות שלשה סמינרים, מתוכם לפחות שנים בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. הפרויקט היישומי סביבה וחברה (ראה להלן) יכול להימנות ברשימת הסמינרים.

- סביבה וחברה: סוגיות ובחירות	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- מעמדם של שבטים בעולם המודרני	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- סוציולוגיה תעשייתית[2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- כלכלה וחברה[2]	3	ש"ס	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
- תכנון עיר ואזור בחברות פלורליסטיות	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- הדמיה ממוחשבת של מערכות חברתיות וסביבתיות	2	ש"ס	גיאוגרפיה
- פרקים מתקדמים בגיאוגרפיה קוגניטיבית	2	ש"ס	גיאוגרפיה

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

1 ד"מ: סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע ובכפוף לאישור המרצים.

2 קורס כ.א.; ההשתתפות באישור מרכז המגמה בלבד.

-	מגדר, מרחב ותכנון	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	גיאוגרפיה של שלטון	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	סוגיות בהתפתחויות ובתמורות באזורים כפריים	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	תכנון סביבה ותחבורה	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	אסטתיקה סביבתית	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	תכנון ופיתוח חופים - היבטים סביבתיים	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	סוגיות בתכנון אקלימי-סביבתי	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	יסודות הפיזיקה והכימיה של זיהום סביבתי	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	תכנון והערכה של מדיניות סביבתית	4 ש"ס	גיאוגרפיה
-	כלכלה אקולוגית	4 ש"ס	גיאוגרפיה
-	קלימטולוגיה אורבנית	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	פרקים מתקדמים בקלימטולוגיה	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	התחבורה במזרח התיכון	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	עיצוב המפה הישובית של ישראל: הרעיונות והתכנונים	2 ש"ס	גיאוגרפיה
-	מדיניות חברתית	2 ש"ס	מדיניות ציבורית

<u>קולוקוויום, סמינר אינטגרטיבי ופרויקט יישומי</u>

א. הקולוקוויום מורים-תלמידים (2 ש"ס) הינו סמינר מחלקתי בין-תחומי, המתקיים אחת לשבועיים בהשתתפות כל מורי ותלמידי התכנית. ההשתתפות בקולוקוויום היא חובה. הקולקוויום אינו נכלל במניין השעות לתואר.

ב. הסמינר האינטגרטיבי סביבה וחברה (בהיקף 2 ש"ס) מיועד לשמש כסדנת תזה לתלמידי התכנית בלימודי סביבה וחברה, תוך אינטראקציה והפריה בין-תחומית. הסמינר הוא חובה לכל תלמידי שנה ב' בתכנית.

ג. הפרויקט היישומי סביבה וחברה (בהיקף 2 ש"ס)[1] נועד לאפשר לתלמידים מתקדמים בתכנית מעורבות מעשית בבחינת היבטים שונים הקשורים לפרויקט בעל השלכות סביבתיות-חברתיות המבוצע עתה בארץ. ההשתתפות בפרויקט היא חובה לכל תלמידי שנה ב' בתכנית ללימודי סביבה וחברה אשר סיימו את קורסי הליבה והמיומנות. עבודת הגמר בפרויקט יכולה להיחשב כעבודה סמינריונית.

---

1 יינתן בתשנ"ח במסגרת התנ"ג לגאוגרפיה.

סוציולוגיה של החינוך

תכנית משותפת עם ביה"ס לחינוך

מרכזת: פרופ' רינה שפירא

מטרות התכנית

1. להעמיק את ידיעות התלמידים בתאוריה ובמחקר בתחומי הדעת של הסוציולוגיה של החינוך. לפתח את יכולת הניתוח, החשיבה והמחקר בנושאים עיוניים ואמפיריים.
2. להעניק הכשרה מולטי-דיסציפלינרית בסוציולוגיה של החינוך כדי לענות על הביקוש לתפקידי יעץ וניהול בארגוני חינוך ובקהילות ולחוקרים במחקר בסיסי ושימושי בתחום.

למסיימי התכנית יוענק התואר מוסמך לסוציולוגיה של החינוך מטעם החוגים למדיניות החינוך וארגונו ולסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

התכנית מנוהלת ע"י ועדה משותפת לשני החוגים. חברי הוועדה לשנה"ל תשנ"ח הם: פרופ' רנה שפירא (מרכזת התכנית), ד"ר אבי גוטליב, פרופ' יצחק קשתי.

תנאי קבלה

התכנית מיועדת לבעלי תואר ראשון באוניברסיטה מוכרת, שציונם הסופי "טוב" (83) ומעלה. הוועדה המשותפת המנהלת את התכנית פועלת כוועדת קבלה הממיינת את המועמדים ובוחרת את המתקבלים לתכנית.

לתלמידים במסלול להוראת מדעי החברה בחוג להכשרת עובדי חינוך בבית-הספר לחינוך יש אפשרות לשלב את לימודיהם במסלול עם לימודים בתכנית לתואר השני בסוציולוגיה של החינוך. בדבר פרטים נא לפנות למרכז התכנית.

תלמידים אשר חוגי לימודיהם לתואר ראשון לא היו בתחום מדעי ההתנהגות, יתקבלו ל"שנת ניסיון" ויחויבו בלימודי השלמה לפני הלימודים בתכנית הסדירה. הלימודים בשנת ההשלמה יכללו עד 22 ש"ס משיעורי התואר הראשון בשני החוגים, כמפורט להלן:

מבוא לסוציולוגיה של החינוך	4 ש"ס (חינוך)
שיטות מחקר	4 ש"ס (סוציולוגיה)
תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות	4 ש"ס (סוציולוגיה)
תאוריה סוציולוגית בנות-זמננו	4 ש"ס (סוציולוגיה)
סוציולוגיה של החברה הישראלית	3 ש"ס (סוציולוגיה)
ניתוח נתונים בעזרת המחשב[1]	3 ש"ס (סוציולוגיה)
או	
ניתוח נתונים כמותיים במחקר חינוכי	3 ש"ס (חינוך)

עמידה בשיעורים אלה בציון ממוצע "טוב" מהווה תנאי קבלה ללמודים סדירים בתכנית.

תלמידים בשנת ניסיון רשאים להשתתף בסדנת ההתנסות לתלמידי שנה א' בתכנית, וכן בסמינר המחלקתי של החוג למדיניות החינוך וארגונו ובסמינר הסגל והתלמידי מ.א. של החוג לסוציולוגיה.

---

1 ציון הקורס לא ייכלל בציון הממוצע הנדרש לקבלה.

דרישות התכנית

1. ניתן לסיים את כל החובות לתואר השני תוך שנתיים, אך לא למעלה (כולל עבודת הגמר) מחמש שנים. המשך הלימודים מעבר לשנה החמישית טעון אישור של ועדת הוראה של החוג למדיניות החינוך וארגונו.
האישור יינתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית, יחייב את התלמידים בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות.
2. תלמידים חייבים ב-36 ש"ס על-מנת להיות זכאים לתואר שני בסוציולוגיה של החינוך. ניתן לכלול במכסת השעות עד שני קורסים מתוך לימודי התואר הראשון באישור מרכז התכנית. הלימודים כוללים שיעורי יסוד (11 ש"ס) שהם הבסיס, שיעורי חובה מתודולוגים (9-7 ש"ס) שהם אמצעים למחקר, שיעורי בחירה (7-3 ש"ס) המהווים הזדמנות להעשרה בתחומי הענין השונים, שני סמינריונים (8-6 ש"ס) להעמקה והרחבה וסדנת התנסות (3 ש"ס) כהכנה לעבודה בשדה. סמינר חוגי (2 ש"ס), המהווה מפגש עם חוקרים ואנשי שדה. ניתן לבחור בשיעורי בחירה ובסמינריונים מתוך תכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים.
3. מרכז התכנית ייעץ לתלמידים בתחום האקדמי ויאשר את תכנית הלימודים. עם קביעת מנחה לעבודת הגמר, ילווה המנחה וייעץ לתלמידים מבחינה אקדמית. מרכז התכנית ימשיך לייעץ לגבי תכנית הלימודים.

עבודת הגמר וסיום הלימודים

נוהל ההגשה של עבודת הגמר ונוהל סיום הלימודים הם כדלהלן:
לעבודת הגמר יהיו שני מנחים מדרגת מרצה ומעלה המלמדים בלימודי התואר השני: האחד מהחוג לסוציולוגיה והשני מהחוג למדיניות החינוך וארגונו.
התלמידים יעבדו הצעה מפורטת לעבודת הגמר ויגישו אותה לאחר אישור וחתימה של שני המנחים לועדה לעבודות גמר של בית הספר לחינוך. ההצעה תוגש למזכירות התלמידים ולראש המגמה לסוציולוגיה של החינוך ותובא לידיעת ראשי החוגים, כ-3 עותקים מודפסים, בהתאם לנוהל המקובל של הגשת הצעת המחקר.
ההצעה תועבר על ידי ראש המגמה לקוראים מאחד החוגים.
אישור ההצעה יהיה בהתאם לנוהל המקובל בתקנון לעבודות גמר בבית הספר לחינוך.
דוגמה לשער עבודת הגמר מופיעה בעמי 219.

שקלול ציון הגמר

50% ציוני הקורסים (לכל הקורסים משקל שווה).
50% ציון עבודת הגמר (שקלול ציון שני המנחים והקוראים הנוספים).

רשימת הקורסים

שיעורי יסוד - חובה (שניים מהם בשנה א') (11 ש"ס)			
א.	תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	ד"ר ד. אלעזר פרופי י. שנהב פרופי ח. חזן פרופי נ. לוין-אפשטיין	6 ש"ס (סוציולוגיה)
ב.	סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל[1]	פרופי ש. דשן ד"ר ח. הרצוג פרופי ג. רהב	2 ש"ס (סוציולוגיה)
ג.	תיאוריות סוציולוגיות ויישומן בחינוך	לא יינתן בתשנ"ח	3 ש"ס (חינוך)
ד.	סמינר חוגי[2]	פרופי א. יוגב	2 ש"ש

1 ניתן אחת לשנתיים.
2 הודעות על מועדי הפגישות יפורסמו על לוחות המודעות.

שיעורים מתודולוגיים (9-7 ש"ס)

1. סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - א'[1] (סוציולוגיה)
(חובה בשנה א' למי שלא עמד בבחינת הפטור)
2. סטטיסטיקה לתלמידי מ.א. - ב' (חובה בשנה א') 3 ש"ס (סוציולוגיה)
3. שניים מבין השיעורים הבאים:

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים	פרופ' מ. סמיונוב	2	ש"ס (סוציולוגיה)
איסוף ועיבוד נתונים במחקרי סקר	לא ייתן בתשנ"ח	3	ש"ס (חינוך)
מחקר ותיאוריה באנתרופולוגיה	פרופ' מ. שוקד	2	ש"ס (סוציולוגיה)
גישות פרשניות בחקר החינוך[2]	פרופ' י. קשתי	3	ש"ס (חינוך)
ניתוח משתנים קטגוריאליים	ד"ר ח. איילון	3	ש"ס (חינוך)
ניתוח נתונים כמותיים: ניתוח רב משתני	לא ייתן בתשנ"ח	3	ש"ס (חינוך)

שיעורי בחירה (9-5 ש"ס)

מדיניות חינוך: משמעויות חברתיות וחינוכיות	ד"ר א. איכילוב	3	ש"ס (חינוך)
מערכת החינוך - גישה כלכלית	ד"ר נ. מארק	2	ש"ס (חינוך)
משוב והערכה בבית הספר	פרופ' א. לוי	3	ש"ס (חינוך)
חינוך לאזרחות בעולם משתנה	ד"ר א. איכילוב	4	ש"ס (חינוך)
אינטרציה, אוטונומיה ואפקטיבות בבתי ספר	פרופ' מ. חן	2	ש"ס (חינוך)
מבוא לתיאוריות של הערכה	פרופ' ד. נבו	3	ש"ס (חינוך)
תקשוב רשתות למידה א': מימדים וסיכויים[3]	ד"ר י. סיון	4	ש"ס (חינוך)
תקשוב רשתות למידה ב': הלכה ומעשה[3]	ד"ר י. סיון	4	ש"ס (חינוך)
חינוך, חוק וחברה	פרופ' ד. מור	2	ש"ס (חינוך)
סוציולוגיה של תכנית הלימודים: היבטים השוואתיים	ד"ר א. מזאוי	3	ש"ס (חינוך)
מודרניות ופוסט מודרניות בחינוך	פרופ' י. קשתי	2	ש"ס (חינוך)
היבטים תעסוקתיים של מקצוע ההוראה	פרופ' מ. חן	2	ש"ס (חינוך)

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

ניתן לבחור בשיעורים נוספים מתוך תכנית הלימודים לתואר שני של שני החוגים, ובשיעור אחד מתכנית הלימודים לתואר שני של חוגים אחרים, באישור היועץ.

ניתן לבחור בשיעורים מתודולוגיים שלא נבחרו כחובה.

סמינריונים (8-6 ש"ס)

לפחות אחד מבין הסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן:

בחירה בחינוך	פרופ' ר. שפירא	3	ש"ס (סוציולוגיה)
חינוך לאזרחות בעולם משתנה	ד"ר א. איכילוב	2	ש"ש (חינוך)
דגמים של בתי ספר בישראל	פרופ' י. קשתי	2	ש"ש (חינוך)
מנהלים בחינוך: מקצוענים או מנהיגים	פרופ' מ. חן	2	ש"ש (חינוך)
מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני	פרופ' א. יוגב	3	ש"ס (סוציולוגיה)
ניירות עמדה במדיניות החינוך	פרופ' א. יוגב	2	ש"ש (סוציולוגיה)
מנהיגות בארגוני חינוך	פרופ' מ. חן	3	ש"ס (סוציולוגיה)

---

1 הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר.
2 מיועד לתלמידי שנה ב' ומעלה שלמדו לפחות מחצית השעות לתואר השני, כולל שיעור חובה מתודולוגי אחד (כמותי).
3 באישור המרצה.

ניתן לבחור אחד מהסמינריונים מתוך הרשימה שלהלן[1]:

החינוך הבלתי פורמלי בישראל מעבר להווה	ד"ר י. דרורי	2 ש"ש (חינוך)
הערכת תכניות לימודים ופרוייקטים חינוכיים	פרופי ד. נבו	3 ש"ס (חינוך)
"חקרי מקרה" היסטוריים של מוסדות חינוך	ד"ר י. דרור	4 ש"ס (חינוך)
חשיבה ועשייה בעידן הידע[2]	ד"ר י. סיון	4 ש"ס (חינוך)
שוויון ובדיות אחרות[2]	ד"ר י. תמיר ס. רדי בן-פורת	3 ש"ס (חינוך)

סדנאות

סדנת *התנסות בסוציולוגיה של החינוך* (לתלמידי השנים א', ב')	ד"ר א. איכילוב (ניתן אחת לשנתיים)	3 ש"ס (חינוך)

במסגרת זו תבוצע היכרות עם מסגרות חינוך שונות, פורמליות ובלתי פורמליות, וייערך דיון בהיבטיהן הסוציולוגיים.

סמינר סגל[3] מרכז: פרופי נ. לוין-אפשטיין (סוציולוגיה)

סדנת תיזה[4] בתיאום מראש	א'+ב'	פרופי י. קשתי	4 ש"ס (חינוך)

---

1 ניתן לבחור סמינריון מהחוג לסוציולוגיה.
2 באישור המרצה.
3 לא נכלל במניין השעות לתואר.
4 סדנת התיזה מיועדת אך ורק לתלמידי תואר שני ושלישי המונחים על ידי המרצה ואינה נכללת במניין השעות לתואר.

שער העבודה יהיה כדלהלן:

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הפקולטה למדעי הרוח
בית הספר לחינוך
החוג למדעי החינוך

שם העבודה

החוג
לסוציולוגיה
ולאנתרופולוגיה

חיבור זה הוגש כעבודת גמר לקראת התואר
"מוסמך למדעי החברה והרוח (M.A.) בסוציולוגיה של החינוך"

על ידי
(שם המחבר/ת)

העבודה בוצעה בהדרכתו של.....(שם המנחה)

קורא שני:.....

תאריך (חודש ושנה)

לאחר הגשת העבודה, היא תועבר לקריאה לשלושה קוראים (כולל מנחי העבודה).

ציון הגמר ייקבע לפי שקלול ממוצע הציונים בשיעורי החובה והבחירה (60%), ציון עבודת הגמר (40%).

נוהל קבלת תלמידי מחקר

1. המבקשים להתקבל ללימודי תואר שלישי בחוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה יגישו לוועדת הדוקטורנטים של החוג באמצעות מזכירות החוג, את המסמכים הבאים:
   א. ציוני ה-B.A וה-M.A.
   ב. עבודת הגמר ל-M.A.
   ג. 3 מכתבי המלצה.
   ד. קורות חיים.
   ה. עבודות נוספות (במידה וישנן).

2. ועדת הדוקטורנטים תדון בבקשות פעמיים בשנה במועדים קבועים. הוועדה תתכנס במהלך חודש ינואר ובמהלך חודש מאי.
   כמו כן תראיין הוועדה, במידת הצורך, את המועמדים.

3. תלמידים שהתקבלו כתלמידי מחקר - שלב אי יהיו חייבים, תוך שנה, להתקשר עם מנחה ולהגיש לוועדת הדוקטורנטים החוגית הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה. עד לאישור הצעת המחקר על התלמידים להשתתף בסדנת הדוקטורנטים ולהציג במסגרתה את ההצעה בשלבים השונים. הסדנה אינה נחשבת במניין החובות לתואר השלישי.

תיאור הקורסים

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות

הקורס יינתן מודולרית ע"י ארבעה מורים ויציג את הנישות הבאות: (1) ההרצאות תצגנה את הנישה ה"אורתודוקסית", מרקסיסטית/ובריאנית בסוציולוגיה פוליטית והיסטורית. יידונו סוגיות מרכזיות בשאלת היחס בין כלכלה וחברה, מקורותיה החברתיים של העצמה ושינוי חברתי והיסטורי. דגש מיוחד יינתן לפרובלמטיקות מתודולוגיות ספציפיות לגישה האמורה: היחס בין תיאוריה סוציולוגית וספציפיות היסטורית, בעיית הפריודיזציה, והשימוש בניתוח השוואתי-היסטורי. (2) ההרצאות תעסוקנה בהסטוריוגרפיה של הפרקטיקה והתיאוריה הניהולית תוך הפעלת כלים מתחום הסוציולוגיה של הידע. (3) התמורות בבסיס הידע האנתרופולוגי, דרכי ייצוג האובייקט, טקסט, קונטקסט, התרגום התרבותי והאותנטי האתנוגרפי. (4) בין תאוריה למחקר בתחום הריבוד החברתי: הצורך בקונקרטיזציה. חלק זה יגע במושגים מרכזיים בתאוריה הקלאסית והמודרנית של ריבוד ויתמקד באופן בו מושגים אלה משתלבים במחקר. יידונו המגבלות של גישות קלאסיות לניתוח ריבוד חברתי בשלהי המאה ה-20 ויוצגו כיווני מחקר המשלבים מאפייני סטטוס והסדרים מוסדיים, באילוצים בתהליך חלוקת התגמולים.

סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

הקורס יינתן ע"י שלושה מרצים ויציג את הנושאים הבאים: (1) החברה הישראלית מפרספקטיבה אנתרופולוגית. דיון בעבודות אנתרופולוגיות הבוחנות אספקטים שונים של הקיום הישראלי, ובמיוחד הסוגיה הדתית, יחסי עדות, דפוסי התיישבות. (2) התמודדות עם הבעיה התיאורטית של חקר חברה שלמה ובחינת סוגיה זו תוך ניתוח המחקר, השיח האקדמי והשיח הציבורי של הפוליטיקה בישראל. (3) תיאוריות של סטיה. הדיון יציג את התיאוריות והטענות החדשניות העיקריות בתחום הסטיה החברתית. יודגשו תיאוריות שמתיחסות להתנהגות סוטה כאל התנהגות רציונאלית.

שיטות מחקר כמותיות למתקדמים

מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע, הבנה ומיומנות בשיטות מחקר כמותיות במחקר חברתי. הקורס יתמקד במודל הלינארי לניתוח נתונים רב משתני. במהלך הקורס יבוצעו הניתוחים השונים במחשב על מאגר נתונים.
חובות התלמידים: שבעה תרגילי ניתוח נתונים.

מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה

השעור יוקדש לבחינה מפורטת של פרוצדורת איסוף הנתונים, סיטואצית עבודת השדה, איסטרטגית הבנית הדפוסים האתנוגרפיים, ההקשר התאורטי, המהויבות האידיולוגית ורטוריקת הכתיבה של אתנוגרפיות משנות ה-70 ואילך. משתתפי הקורס יציגו בכתה ויגישו סיכומי ניתוח של אתנוגרפיה אחת מרשימה שתפורסם, במבחן יתבקשו המשתתפים לערוך ניתוח השואתי בין כמה אתנוגרפיות מהרשימה.

מתודה הסטורית השוואתית

Historical sociologicl Inquiry

The objective of this course is to equip you with a grasp of the critical issues and solutions involved in the sociological analysis of historical materials. (I purposely use this imprecise term "historical materials," so as not to preclude by definition what constitutes a "real" work in historical sociology.) We will try, therefore, to arrive at the formulation of some basic "rules of sociohistorical method." Assigned readings will consist of articles and book-excerpts on the logic of sociohistorical inquiry and chapters from contemporary sociological works that analyze historical materials. Active, informed participation in class discussion and two papers are reuqired: a midtem paper (a maximum of 1000 words) and a final paper (a maximum of 2,500 words).

עקרונות מתודולוגיים בניתוח טקסטים

השימוש בטקסטים נפוץ מאוד בניתוחים היסטוריים וסוציולוגיים, אך דיון על מעמדם בתור "ראיה" בולט, לעיתים קרובות, בהעדרו. הקורס יתמודד עם השאלה חבאה: מה טקסטים יכולים לומר לנו על חברות רחוקות וקרובות לנו; ומאידך גיסא, מה אינם יכולים לומר? הקורס יבחן מגוון של גישות לטקסטים כגון: ניתוח תוכן, סמיוטיקה חזותית, ניתוח סטרוקטורלי של מיתוסים, תיאור גדוש, reception theory, ואחרות. שתי שאלות מרכזיות לקורס הן: אילו סוגים של "משמעות" מפיקה כל מתודולוגיה, ואילו שימושים יהיה על ההיסטוריונים של ההווה - כלומר הסוציולוגית - לעשות בפירושים אלו בניתוחה תהליכים חברתיים שונים?

סטטיסטיקה ל-מ.א.

חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - אוכלוסיה, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית; רווח בר-סמך ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד; על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - ניתוח לוחות אחוזים, מבחן X2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים, ואינטרוולייים; ניתוח רב-משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרוכה. משתני דמה, רגרסיה בשלבים ומבחני מובהקות; *ניתוח שונות - חד-כיווני והשונאות מרובות*; דו-כיווני עם אינטראקציה; מבחנים א-פרמטריים. בכל הנושאים ניתוח פלטי מחשב מ-SPSS-X.

סדנת תזה ל-מ.א.

מטרת הסדנה לשמש פורום לדיון, כתיבה ובקורת קולגיאלית של עבודות תזה או הצעות מחקר לתזה. חובות התלמידים הן הצגה בעייפ ובכתב של הצעת מחקר או עבודת הגמר (פרקים נבחרים או עבודה שלמה) והגשת חוות דעת על עבודות שהוצגו. הסדנה היגה חובה החל משנה בי לכל תלמידי ה-מ.א. בחוג אשר עדיין לא הגישו את עבודתם והיה רב שנתית. הייט, תלמידים ישתתפו בסדנה כל עוד הינם תלמידים בחוג.

סביבה וחברה - סמינר אינטגרטיבי

הסדנה נועדה לשמש כמסגרת לדיון, כתיבה וביקורת של עבודות תזה או הצעות מחקר לתזה, תוך שילוב ואינטראקציה בין תלמידי החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה והחוג לגיאוגרפיה הנוטלים חלק בתכנית ה-מ.א. הבין-תחומית בייסביבה וחברה". עם זאת, חובת ההשתתפות בסדנה חלה על כל תלמידי שנה בי בתכנית, בין אם הם כותבים תזה ובין אם הם מתעתדים לסיים את לימודיהם במסלול ללא תזה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה, הצגה בעייפ וכתיבה של *הצעת מחקר, עבודת גמר, או פרקים נבחרים מתוך* עבודת גמר (תלמידים במסלול עם תזה); הגשת חוות דעת על העבודות שהוגשו (תלמידים במסלול ללא תזה).

סמינר שגל

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם. הסמינר היגו חובה לכל תלמידי התואר השני.

שקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע

הקורס יכיל 3 חלקים.

החלק הראשון יעסוק בתכנון סקר ובניית כלי מחקר.

נושאי הדיון יהיו: הגדרת סקר ואיתור תפקודיו, השוואת יתרונותיו וחסרונותיו לאלה של שיטות מחקר אחרות (תצפית אנתרופולוגית, ניתוח מקרה, נסויים, ניתוחי תוכן). תיאוריה של מדידה. בניית כלי מחקר (שכלולם: תוקף מהימנות ורגישות כתבחינים לטיב כלי המחקר. שימושים מדעיים, מסחריים ופוליטיים של הסקר, שיקולים אתיים ופרגמטיים.

בחלקו השני של הקורס יידונו הנושאים הבאים: *בניית מדדים, בחינת מהימנות של מדדים, טיפול בנתונים* חסרים ובניית מודלים לאבחנה בין משיבים לבין מי שאינם משיבים על שאלות, טעויות אמידה בסקרים ומקורותיהם, ושיטות לזיהוי דפוסים חברתיים הקשורים בעמדות בעזרת ניתוח התפלגויות.

החלק האחרון של הקורס יעסוק בתכנון מדגמי דגימה. נדון בשיטות דגימה שונות, בשקלול מדגמים, בחישובי גודל המדגם הנדרש ובדרכים לתקן הטיות של מדגמים.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה

זהו קורס הליבה של התכנית "תרבות ותאוריה" אך הוא יהיה פתוח בפני תלמידי תואר שני ושלישי ותלמידים מצטיינים בתואר ראשון. הקורס יעסוק בארבעה תחומים בתחום הסוציולוגיה של התרבות, שלהם נגיעה מובהקת לסוגיות תאורטיות מרכזיות, וינתן על ידי ארבעה ממרצי החוג. הנושאים יהיו: (א) סוגיות בסוציולוגיה של התרבות הפופולרית; (ב) אודות הסמיוטיקה והסמיולוגיה של תופעות תרבותיות - מבוא; סקירת השיטות שבהן נחקרו מוצרי התרבות במדעי החברה, כגון ניתוח דיסקורסיבי, ניתוח תמטי, ניתוח תוכן, סמיוטיקה וסמיולוגיה. דגש מיוחד ינשם על גרסת רולן ברת של הסמיולוגיה כמתודה סיסטמטית סטרוקטוראליסטית לחשיפת מסרים אידיאולוגיים הגלומים במוצרי תרבות יום-יומיים, בעיקר בדימויים ויזואליים המופצים בדרכים שיי התקשורת ההמונית; (ג) הפרובלמטיקה של מושג התרבות בשיח האנתרופולוגי; (ד) תמורות ומשקעים במושג האידאולוגיה ושאלת הזיקה שבין בקורת האידיאולוגיה וניתוח שיח.

סוגיות במשפט ובמדעי החברה

הקורס נלמד במתכונת שנתית (4 ש"ש) וינתן ע"י מספר מרצים מהחוגים למדע המדינה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ומהפקולטה למשפטים. מטרתו של הקורס הינה לחקנות לתלמידים שליטה בגישות תיאורטיות ומחקריות הרווחות בתחום עיון זה, וזאת באמצעות הכרות עם כווני המחקר וההנות המעסיקים את מורי התכנית. בשנה זו (תשנ"ח) יוקדש הקורס לחמש סדרות של ארבע הרצאות כל אחת שיינתנו ע"י מורים שונים של התכנית. בנוסף, ישולבו במהלך הקורס פגישות משותפות לכל מורי התכנית וכן למרצים ומרצות שיוזמנו כאורחים.

סוציולוגיה סביבתית

הקורס עוסק ביחסי הגומלין בין הסביבה הפיזית לבין הסביבה החברתית-היינו, בין מערכות אקולוגיות מחד, ותהליכים חברתיים והתנהגות חברתית מאידך. למשל, נכחן את השפעותיהם של צמיחה כלכלית, תיעוש ופיתוח טכנולוגי על מערכות אקולוגיות, ואת ההשלכות הסביבתיות הכרוכות במשק האנרגיה של החברה התעשייתית; נבדוק כיצד אנו נערכים לסיכונים אקולוגיים וכיצד אנו מתמודדים עמם; ונעמוד את התגובות החברתיות האופייניות לאיומים אקולוגיים, כפי שהן מתבטאות בעמדות ובהתנהגות הציבור, בהתהוותן ובפעילותן של תנועות חברתיות-סביבתיות, במדיניות סביבתית, וכיו"ב. חובות התלמידים: הכנת סיכום ביבליוגרפי; מבחן בית.

ערבים, עמדות ודעת קהל בחברת המודרנית

בקורס יידונו, בין השאר, הנושאים הבאים: עיונים היסטוריים במקומה של דעת הקהל בחברה; מקומה של דעת הקהל בחברה המודרנית; תיאוריה ומציאות; היבטים מתודולוגיים בחקר דעת קהל.

מדיניות חברתית

הקורס עוסק בקשר בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: ידע מדעי כבסיס ליזום מדיניות ואמצעי להערכה וכתירת תכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתאום חינוך, רווחה, עבריינות ותכנון עירוני.

גישות תיאורטיות לתבנת המשפחה

מטרות הקורס לתת בסיס תאורטי רחב לתלמידי מוסמך המתמחים בנושא המשפחה. אחד מקוי האפיון החשובים ביותר של המשפחה הוא היותה צומת של דיסציפלינות אקדמיות שונות. עובדה זו מתבטאת לא רק בדרכי העיון בנושא כזה, גיל וסוציאליזציה אלא גם בשיטות הטפול המעשי. שיטות הטיפול המתרניות מבקשות ליישם תאוריות ומנגנונים מתחומי הפסיכולוגיה האינדיבידואלית והחברתית, תורת הארגון, הסוציולוגיה ההשוואתית, הביולוגיה, הכלכלה ועוד. מן הראוי שיילמדו תאוריות אלה ותרומתן לתבנת המשפחה, בעיותיה ודרכי ההתערבות בה.

סמינרים

שפת וחברה בישראל

בסמינר יוצגו גישות מרכזיות במחקר החברתי באמצעות חקר הפעילות הלשונית. ישום גישות אלו לחברה הישראלית מאיר תהליכים חברתיים בתם מעורבות קבוצות וקטגוריות שונות ומגוונות - עדתיות, דוריות, מעמדיות, לאומיות ועוד.

הדיונים בסמינר יכוונו את התלמידים בעבודותיהם שיערכו בצמתים חברתיים רלבנטיים.

פרקטיקום בביצוע סקרים

הסדנה מיועדת לתלמידי שנה ב' במגמת סקרים ומחקרי דעת קהל. היא תשמש כמסגרת ליישום הידע התיאורטי, המתודולוגי והסטטיסטי אשר נרכש בקורסים קודמים. במהלך הסדנה נבצע פרויקט משותף של סקר טלפוני על כל מרכיביו, החל מבנית כלים, דרך הדגימה, עבודת השדה וניתוח הנתונים, וכלה בדיווח הממצאים.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה בכל שלבי המחקר; עבודת גמר.

אי שוויון במערכת החינוך בישראל

הסמינר יעסוק בתמורות שחלו בהתפלגות ההשכלה בישראל מאז קום המדינה, תוך ההתמקדות בהיבט העדתי והמעמדי של אי-השוויון ההשכלתי. הסמינר ניתן במסגרת פרוייקט מחקר מקיף, שעורכים מספר חוקרים בתחום, על מגמות בהתפתחות המבנה המוסדי של החברה הישראלית בחמישים שנותיה.

במהלך הסמינר נדון בסוגיות על התהוות והתפתחות המבנה החברתי, ומערכת ההשכלה הפורמלית בישראל, ונבחן נתונים מתוך מפקדי האוכלוסין שנאספו במהלך העשורים האחרונים. התלמידים יכתבו עבודות מחקר סמינריוניות המתבססות על נתונים אלה.

דרישת קדם: ניתוח נתונים בעזרת מחשב.

רצוי: קורס קודם בריבוד חברתי ו/או בסוציולוגיה של החינוך.

אנתרופולוגיה של הגוף

הסמינר יעסוק במעמדו התרבותי של הגוף כמערכת סמלית באמצעותה מובנות משמעויות חברתיות. תסקרנה גישות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות לחקר הגוף וייעשה נסיון לגבש מסגרת למערך מחקר על מקומן הסמלי של הגוף בחברה הישראלית.

זהות קולקטיבית בחברה משתנה

הנושאים העיקריים של הסמינר כוללים: הרקע ההסטורי של התהוות הזהות הקולקטיבית הישראלית; שאלת הזהות החברתית אצל אינטלקטואלים מזרחיים בחברה ישראלית; משמעות השואה כציר של תודעה קולקטיבית; העמות בין דתיות לחילוניות; הדילמה של הזיקה העדתית והלאומית; בין ישראליות ליהודיות; אי שוויון חברתי ופרגמטציה חברתית; "ערביות" ו"יהודיות" בישראל. כל נושא ילובן בעזרת אורחים מוזמנים - חוקרים ואנשי ציבור.

תשיח תתרפויטי ושאלת המודרניות

השיח התירפויטי - אותו נוף מוגדר באורח רופף של קביעות ומטאפורות אשר עוצב בידי תירפיסטיים מכל הגוונים - הפך במאה ה-20 לשיח הדומיננטי באמצעותו ניתן לדבר על רגשות, נישואים ויחסי אנוש בכלל. למעשה, השואה היסטורית פשוטה מצביעה על כך שביטויים בני-זמננו כגון "להיות במגע עם רגשותיך", "לתקשר טוב" או "להיות מודע לצרכיך" שונים בתכלית מאוצר המילים באמצעותו דיברו על רגשות במאה ה-19. האופן בו נתרחשה תמורה זו, ומשמעותה הסוציולוגית הינן שתי השאלות אשר מהוות את עמוד השידרה של הסמינר. הטיעון שיוצג כאן הוא כי לשיח התרפויטי יש הרבה מה ללמד אותנו על התרבות והמוסדות של המודרניות נלבנמא, תפקיד המומחים בחיי היומיום, תהליכים של רציונליזציה ואבדיבידואליזציה, בעיית האמון במשפחה ובפירמה, ועוד).

בחירה בחינוך

הסמינר יתמקד בחקר נושא הבחירה בחינוך בהקשרים החינוכיים, החברתיים והרבודיים. הסמינר יעסוק בשותפים השונים של העשייה החינוכית הקשורים לבחירה (הורים, תלמידים, מורים, מנהלים וכו') וידון בהקשרים הרעיוניים-תאורטיים ובהקשרים האמפיריים.

סוגיות בתורת הקשר החברתי

במסגרת הסמינר נעיין בסדרת פרסומים שהמבנה המשותף שלהם, תרומתם לדיון בכמה מקושיות היסוד של הסוציולוגיה - מה מחבר בין בני-אדם; סולידריות מהי; כיצד היא מושגת בין פרטים וקבוצות; רשימת הקריאות תכלול חבורים קלאסיים ובני-זמננו מהספרות הסוציולוגית-אנתרופולוגית ומתחומים סמוכים (כגון: פסיכואנליזה, תאוריה פמיניסטית וכיו"ב).

חובות התלמידים: השתתפות פעילה בשיעורים, הגשת עבודה סמינריונית שתתבסס על ניתוח משני (secondary analysis) של טקס או אירוע חברתי שכבר תועד בספרות אתנוגרפית או, לחלופין, על ניתוח של רישום אתנוגרפי מקורי של טקס או אירוע מעין זה.

המעמד החדש

הפולמוס אודות עליתו של "המעמד החדש" בחברה המודרנית. המקורות הרעיוניים-אידיאולוגיים והרקע הסוציולוגי לפולמוס זה. בחינת תחומי ישום אפשריים של הקונצפט "מעמד חדש" וגבולות תקפו.

חובות התלמידים: עבודה סמינריונית והשתתפות פעילה.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

עיונים בסוציו-ביולוגיה

מטרת הסמינר לפתוח בפני התלמיד שער לדרך חשיבה חדשנית במדעי-ההתנהגות. תחילה נדון בהסברים שהסוציו-ביולוגיה מציעה להתנהגות בעלי-חיים. בשלב שני, נבדוק באיזו מידה ניתנת הסוציו-ביולוגיה לישום לגבי התנהגות אנושית. לבסוף ננסה לשלב הסברים סוציו-ביולוגיים ותאוריות מקובלות בסוציולוגיה להבנת תחומי התנהגות אנושית, כגון: מיניות, סוציאליזציה, תוקפנות וטריטוריאליות.

מדיניות החינוך בעידן פוסט מודרני

הסמינר יעסוק בהשלכות העידן הפוסטמודרני על מדיניות החינוך בישראל. נדון בשלוש סוגיות עיקריות: השלכות אי-הודאות ופיתוח האני "חסר הגבולות" על הדגש הבית-ספרי במדיניות החינוך; השפעת השינויים במבנה המעמדי והתעסוקתי והקיטוב החברתי על סוגיות שוויון ההזדמנויות בחינוך; והשלכות הטאראטיבים הקבוצתיים לגבי סוגיית הממלכתיות והפלורליזם בחינוך. המשתתפים יפתחו עבודות עצמאיות שתתמקדנה בהיבטים שונים של מדיניות החינוך בארץ הקשורים לסוגיות אלה.

הסמינר מיועד לתלמידי תואר ראשון ושני במשותף. תנאי מוקדם להשתתפות: תיאוריות סוציולוגיות קלאסיות ותיאוריה סוציולוגית בת זמננו.

סביבה וחברה: סוגיות נבחרות

בעיות הקשורות בייאיכות הסביבה" - מהתדלדלותם של משאבי טבע ועד לזיהום האויר והמים - הגיעו למימדים העלולים לסכן לא רק את איכות חיינו, אלא אף את עצם הישרדותנו. התשובה האפשרית לסכנות אלו כרוכה במונח "פיתוח בר קיימא" - ליוון חליפי של התפתחות חברתית, כלכלית, טכנולוגית ומדעית המאט או אף מונע את התמוטטותן של מערכות אקולוגיות, וזאת מבלי לפגוע בהכרח בהמשך הצמיחה הכלכלית וברווחה החברתית. מהו פיתוח בר קיימא? אילו שינויים חברתיים, כלכליים ופוליטיים נחוצים, ואיזה מוסד "חדש" על מנת להגשימו? מה תהיה צמיחה של חברה המבוססת על פיתוח בר-קיימא? אלה יהיו השאלות שיעסיקו אותנו בסמינר זה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה; הגשת רפראט; עבודה סמינריונית.

מנהיגות בארגוני חינוך

לאחר טיפול בהגדרות שונות של מושג המנהיגות יעשה ניסיון להגדיר התנהגות הנהגתית בדרגים שונים של ארגונים חינוכיים באופן אופרטיבי. בחינה של דרכי הזיהוי, הגיוס, ההכשרה והיעילות של מנהיגים חינוכיים תיעשה הן מתוך סקירת ספרות והן על ידי עיבוד סטאטיסטי של מאגר נתונים, אשר יעמוד לרשות התלמידים. תשומת לב מיוחדת תוקדש לאבחנה שבין *סמכות פרופסיונלית ובין אישיות בעלת השפעה*. דרישה מוקדמת מן התלמידים היא התמצאות בשיטות מחקר, בדרכי מדידה ובעיבוד נתונים ממוחשב (ניתוח רגרסיה רבת משתנים).

מעמדם של שבטים בעולם המודרני

בשנים האחרונות יש עיסוק הולך וגובר במבנה הפלורליסטי ("המירובי") של החברה בת-זמננו בקרב מדעני החברה. בסמינר, נבחון את האפשרות להעניק הכרה למשפט השיבטי במדינה. תיבדקנה גישות שונות שנעשו בהקשר הזה במדינות שונות בעולם של המשפט המקובל (ארצות הברית, קנדה, אוסטרליה, ניו-זילנד, ומדינות באפריקה ואסיה). ינתן תיאור של תהליכים היסטוריים ומאבקים פוליטיים, והחלטות שיפוטיות. כמו כן ייבדק המצב המשפטי והחברתי של הבדואים בישראל. נעסוק במגוון של נושאים כולל *זכויות קנין, ריכונות, מעמד של* נשים וצעירים, זכויות אדם, טכסי מעבר, אמונה דתית, פתרון סיכסוכים, ושאיפה למעמד פוליטי - של ריבונות או אוטונומיה.

אינטראקציה סימבולית

תיאורית האינטראקציה הסימבולית תופסת מקום מרכזי בחשיבה הסוציולוגית והפסיכולוגית-חברתית. הסמינר נועד לסקור ולנתח את מקורות התנופה המחודשת של התאוריה בעשור האחרון, את מעמדה הנוכחי ואת תחומי הישום המרכזיים שלה.

חובות התלמידים: השתתפות פעילה, הגשת רפראט, עבודה סמינריונית.

סוגיות נבחרות בניתוח סקרים

מטרת הסמינר לקיים דיון עיוני ואמפירי במהותם של ערכים, *עמדות והתפיסות וכדרכי מדידתם*; לדון בקשרים בין המישור התפיסתי-הערכתי הנבדק בד"כ בסקרים לבין המישור ההתנהגותי.

מיסוד, מוסדות והתיאוריה המוסדית

Institutionalization, Institutions and Institutional Theory

Institutional theories have swept through the social sciences over the past decade, revolutionizing economics, political science, and sociology. It is now clear that the institutional revolution is every bit as important as the *behavioral revolution that altered the social sciences* so dramatically in the 1950s and 1960s. Meanwhile, social constructionist approaches have spread in anthropology, psychology, and sociology, and are influencing fields as diverse as comparative literature and history.

Neointitutional theorists of organizations have played important *role in both of these trends, developing insights* about the role of intitutional structures in the social contruction of human understanding. In this course we will survey the foundational works of organizational neoinstitutionalism. We will review contributions from economics and political science as well. After exploring the main theoretical themes in these works, we will turn to the epistemological and methodological implications of the institutional approach. Neoinsitutionalists are distinctive in that they are both historical and interpretive in orientation, exploring historical changes in the meaning of organizational structures. They often couple qualitative analysis with longitudinal quantitative techniques to track changes in meaning and practice over time.

מגמות עכשוויות בסוציולוגיה של התרבות

Current trends in the sociology of culture

This seminar will introduce students to the field of cultural sociology. We will focus on a few selected research areas that have seen important theoretical developments in recent years, including symbolic boundaries, identity, racial and class cultures, cultural repertoires and agency. Particular attention will be paid to comparative scholarship and comparative research strategies. We will also discuss issues of interpretation and explanation in cultural sociology and cultural studies.

אי שוויון והיררכיות בארגונים חינוכיים

Inequality and Hierarchies in Educational Organizations

This course concerns the hierarchical and stratified nature of schoool systems, including the "nested layers" of classrooms, schools, and districts, and the stratified divisions within school system such as selective schools, tracks, and ability groups. Substantitive and methodological implications of inequality and hierarchy will be addressed. Students will learn to use statistical software for multilevel analysis. Students who enroll in the course should have preparation in statistics through ordinary least squares regression.

כוונים חדשים בסוציולוגיה של בית"ס

Current Developments in the Sociology of Schooling

This course will focus on important contemporary debates in research on the sociology of schooling. Major topics will include school effectiveness, school choice, school restructuring, professional community of teachers, tracking and ability grouping, standards for curriculum and learning, and authentic instruction.

ריבוד בשוק העבודה

הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על נתוח נתונים אמפיריים.

תיאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות

הסמינר יעסוק במאפייני ביורוקרטיות ציבוריות וטיפוסים שונים של ביורוקרטיות ציבוריות. יסקרו גישות מרכזיות רלבנטיות בתחום הארגונים. מוקדי מחקר: ביורוקרטיות ציבוריות והמערכת הפוליטית ביורוקרטיות ציבוריות והצרכנים, מאפיינים מבניים של ביורוקרטיות ציבוריות ודפוסי עיצוב יישום והערכת מדיניות.

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
תואר ראשון

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובת

1009.1000 הדרכה בספרייה

פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 51

				ש'+ת'
1041.1101	**מבוא לאנתרופולוגיה**			
.01	שיעור:	א' 14-16;	101	פרופ' ש. דשן
		קבוצות תרגיל:		
.02		ה' 14-16;	425	ק. דביר, מ. הופמן
.03		ה' 8-10;	419	ס. סטולר-ליס, ד. רוגינסקי
.04		א' 16-18;	109 דן דוד	
.05		ג' 14-16;	104	
.06		א' 10-12;	205	
.07		ה' 16-18;	110 דן דוד	
.08		ה' 18-20;	110 דן דוד	

				ש'+ת'
1041.1102	**מבוא לסוציולוגיה**			
.01	שיעור:	ב' 16-18;	201	ד"ר ד. אלעזר
		קבוצות תרגיל:		
.02		ב' 9-11;	314	י. דרור, י. השילוני-דולב
.03		ב' 9-11;	419	ר. הררי, א. וידן, י. טמיר,
.04		ג' 12-14;	205	ש. מאירוביץ, א. קשתי
.05		ג' 17-19;	314	
.06		ב' 14-16;	206	
.07		א' 8-10;	205	
.08		ד' 10-12;	107	

				ש'+ת'
1041.1104	**מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים**			
.01	שיעור:	ג' 10-12;	110 דן דוד	ד. בורשטיין
		קבוצות תרגיל:		
.02		ה' 10-12;	108	ד. בורשטיין
.03		ה' 12-14;	108	ד. בורשטיין

				ש'+ת'
1041.1105	**מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי החברה**			
.01		ד' 12-15;	אולם אפטר	ד"ר א. קורדובה
		קבוצות תרגיל:		
.02		א' 12-13;	314	א. וידן, ד. מונטרסקו,
.03		א' 13-14;	314	א. קלב
.04		ה' 14-15;	206	
.05		ה' 15-16;	103	
.06		ד' 15-16;	103	
.07		ד' 17-18;	205	

קורסי הרחבה בחברה הישראלית

1041.3414.01	**קווי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב בא"י**		שו"ת
	א' 18-20;	210	ד"ר י. גרינברג

קורסי תשתית

1041.2601.01	**כלכלה וחברה**		שו"ת
	א' 12-15;	210	ד"ר מ. שלו
1041.2604.01	**משפחה וחברה**		שו"ת
	ד' 16-19;	אולם אפטר	פרופ' י. פרס
1041.2607.01	**ריבוד ואי שוויון**		שו"ת
	ג' 16-19;	110	פרופ' נ. לוין-אפשטיין
1041.2608.01	**תאוריות סוציולוגיות של אדגונים**		שו"ת
	ד' 12-15;	003	פרופ' י. שנהב ד"ר א. יחזקאל
1041.2610.01	**חינוך וחברה**		שו"ת
	ג' 10-13;	104	פרופ' י. שביט

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

שנה ב' - קורסי חובה

1000.1105	**יישומי מחשב למדעי החברה**		
	ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 51		
1041.2191	**תאוריות סוציולוגיות קלאסיות**		ש'+תי
.01 שיעור:	ד' 9-12;	אולם אפטר	ד"ר ס. וייטמן
	קבוצות תרגיל:		
.02	ב' 12-13;	419	מ. בן-רובי
.03	ב' 16-17;	419	
.04	ד' 13-14;	314	
.05	ד' 14-15;	105	
1041.2209	**שיטות מחקר**		ש'+תי
.01 שיעור:	ב' 10-12;	101	פרופ' י. שביט
	קבוצות תרגיל:		
.02	ד' 14-16;	206	א. אדלר, נ. גורדוני,
.03	ה' 14-16;	207	ס. סרור
.04	ג' 9-11;	206	
.05	ב' 16-18;	111 וץ דוד	

שנה ג' - קורסי חובה

1041.2188	**שי"מ איכותיות**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	א'	16-18;	110	פרופי ח. חזן
	קבוצות תרגיל:			
.02	ה'	10-11;	207	ד. מונטרסקו, ש. קיש
.03	ה'	11-12;	208	
.04	ג'	15-16;	204	
.05	ד'	13-14;	106	
.06	ד'	14-15;	106	
1041.3100	**תאוריה סוציולוגית בת זמננו**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	ג'	11-14;	101	ד"ר א. קורדובה
	קבוצות תרגיל:			
.02	ב'	12-13;	425	ש. מאירוביץ
.03	ב'	11-12;	103	
.04	ה'	18-19;	004	
.05	ג'	16-17;	207	
1041.3102.01	**סוציולוגיה של החברה הישראלית**			**שו"ת**
	ד'	9-12;	210	ד"ר ח. הרצוג
1041.3389	**ניתוח נתונים בעזרת המחשב**			**ש'+ת'**
.01 שיעור:	ד'	14-16;	104	פרופי ח. איילון
	קבוצות תרגיל:			
.02	ג'	16-17;	318	ג. לוין, ט. רפפורט
.03	ג'	17-18;	318	
.04	ב'	16-17;	318	
.05	ב'	17-18;	318	

קורסי בחירה

1041.3502.01	**סוציולוגיה סביבתית**			**שו"ת**
	ב'	14-17;	004	ד"ר א. גוטליב
1041.3518.01	**פרספקטיבות על הגירה**			**שו"ת**
	ב'	10-13;	108	ד"ר ר. נאמן
1041.3523.01	**ארגוני עבודה ביפן**			**שו"ת**
	ה'	16-19;	103	ד"ר ע. גולדשטיין-נדעוני
1041.3526.01	**מגדר, מיניות וחברה**			**שו"ת**
	ג'	16-19;	003	ד"ר ד. לנצאטו
1041.3527.01	**סוציולוגיה תעשייתית**			**שו"ת**
	א'	18-21;	003	פרופי א. יער

1041.3532.01	טרנספורמציה חברתית - המקרה של הקיבוץ ד' 16-19; 103	שו"ת פרופ' א. בן רפאל
1041.3537.01	פסיכולוגיה וסוציולוגיה של הספורט* ג' 16-19; יפורסם	שו"ת פרופ' ג. טננבאום

סמינרים

1041.3503.01	אנתרופולוגיה של הזקנה ה' 16-19; 314	ס' פרופ' ח. חזן
1041.3710.01	סוציולוגיה והיסטוריה ה' 16-19; 419	ס' ד"ר א. ארלין
1041.3721.01	סוגיות בתורת הקשר החברתי ב' 13-16; 314	ס' ד"ר ס. וייטמן
1041.3734.01	צבא, חברה ופוליטיקה א' 18-21; 419	ס' ד"ר א. בן-אליעזר
1041.3748.01	מעמדם של שבטים בעולם המודרני ד' 16-19; 419	ס' פרופ' ל. שלף
1041.3749.01	דילמות חברתיות עכשוויות: עוני, הגירה ומיניות ד' 16-19; 425	ס' פרופ' מ. שוקד
1041.3752.01	דילמות חברתיות עכשוויות: עבריינות, אלימות ונוער א' 12-15; 106	ס' פרופ' ג. רהב
1041.3753.01	פוליטיקה ומשטרים עירוניים א' 13-16; 419	ס' ד"ר ג. מנחם
1041.3754.01	מדינת הרווחה בשלהי המאה ה-20 ב' 10-13; 105	ס' פרופ' ש. שפירו
1041.3755.01	מנהיגות בארגוני חינוך א' 9-12; 425	ס' פרופ' מ. חן

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

* הקורס ייחשב כ-2 ש"ס ויינתן בין התאריכים 27.1.98-2.12.97.

סמינרים שנתיים

1041.3743.01	סמינר מצטיינים ("Honors") לתלמידי המסלול המקוצר לתואר שני סמ' א': א' 16-14; 420 סמ' ב': א' 16-13; 421	ס' פרופ' ח. חזן, ד"ר ח. שטייד
1041.3756.01	מגדר, תקשורת ופוליטיקה ב' 13-11; 314	ס' ד"ר ת. הרצוג
1041.3716.01	היחזות הישראלית סמ' א': א' 20-18; 425 סמ' ב': ד' 14-12; 419	ס' פרופ' ש. דשן
1041.3758.01	יציבות ושינוי במבנה המעמדי בישראל ג' 16-14; 420	ס' פרופ' נ. לוין-אפשטיין
1041.3759.01	דפוסי אי שוויון אתני בישראל ג' 16-14; 106	ס' פרופ' מ. סמיונוב

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000	**הדרכה בספרייה**		
	יפורסם		
1041.1101	**מבוא לאנתרופולוגיה**		ש'+ת'
.09 שיעור:	ה' 14-16;	101	ד"ר ע. גולדשטיין-גדעוני
	קבוצות תרגיל:		
.10	ה' 18-20;	206	ש. קיש, ד. רוגינסקי
.11	ג' 14-16;	003	
1041.1102	**מבוא לסוציולוגיה**		ש'+ת'
.09 שיעור:	ג' 18-20;	101	א. קמפ
	קבוצות תרגיל:		
.10	ד' 16-18;	205	י. השילוני-דולב, א. וידן
.11	ה' 8-10;	106	
1041.1104	**מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים**		ש'+ת'
.04 שיעור:	ג' 10-12;	111 דן דוד	ד. בורשטיין
	קבוצות תרגיל:		
.05	ה' 10-12;	111 דן דוד	ד. בורשטיין
.06	ה' 12-14;	111 דן דוד	ד. בורשטיין
1041.1105.08	**מקורות היסטוריים ואינטלקטואליים של מדעי-החברה**		ש'+ת'
	ד' 11-14;	110	פרופי י. שנהב
	קבוצות תרגיל:		
.09	א' 10-11;	205	ד. מונטרסקו, ס. קלב
.10	א' 11-12;	205	
.11	ב' 12-13;	205	
.12	ב' 14-15;	106	

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

קורס הרחבה בתכנית הישראלית

1041.3413.01	**החברה בפלסטינה (א"י) בתקופת המנדט**		שו"ת
	ה' 16-18;	אולם אפטר	ד"ר א. ארליך

קורסי תשתית

1041.2602.01	**פוליטיקה וחברה**		שו"ת
	א' 17-20;	201	ד"ר א. בן-אליעזר
1041.2603.01	**תרבות וחברה**		שו"ת
	ד' 9-12;	003	ד"ר א. אילוז-בן פורת
1041.2605.01	**יסודות הפסיכולוגיה החברתית**		שו"ת
	ג' 13-16;	201	פרופי ג. רהב

1041.2606.01	משפט וחברה			שו"ת
	ג'	8-11;	201	פרופ' ל. שלף
1041.2610.02	חינוך וחברה			שו"ת
	ד'	12-15;	210	פרופ' ח. אילון

<u>שנה ב' - קורסי חובה</u>

1009.1105	יישומי מחשב למדעי החברה			
	ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 53			
1041.2191	תאוריות סוציולוגיות קלאסיות			ש'+ת'
.06	א'	13-16;	110	ד"ר ד. אלעזר
	קבוצות תרגיל:			
.07	ב'	10-11;	205	י. השילוני-דולב, א. קשתי
.08	ב'	11-12;	205	
.09	א'	9-10;	205	
.10	ד'	8-9;	419	
1041.2209	שיטות מחקר			ש'+ת'
.06 שיעור:	א'	10-12;	101	ד"ר ח. שטייר
	קבוצות תרגיל:			
.07	ב'	12-14;	207	א. אדלר, ס. סרור,
.08	ד'	14-16;	107	ג. גורדוני
.09	ה'	16-18;	109 דן דוד	

<u>שנה ג' - קורסי חובה</u>

1041.3100	תאוריה סוציולוגית בת-זמננו			ש'+ת'
.06 שיעור:	ד'	9-12;	אולם אפטר	ד"ר ס. וויטמן
	קבוצות תרגיל:			
.07	ב'	14-15;	108	מ. בן-רוצי
.08	ב'	15-16;	105	
.09	ד'	12-13;	105	
.10	ד'	13-14;	104	
1041.3102.02	סוציולוגיה של החברה הישראלית			שו"ת
	ב'	17-20;	201	פרופ' א. יער

<u>קורסי בחירה</u>

1041.2124.01	מבוא למחקרי קהילה			שו"ת
	ה'	12-15;	204	פרופ' מ. שוקד
1041.3511.01	סוציולוגיה של הרפואה			שו"ת
	ג'	11-14;	205	ג'. פדלון
1041.3521.01	מודרניות ופוסט מודרניות			שו"ת
	ב'	11-14;	208	ד"ר א. קורדובה

1041.3522.01 סוציולוגיה של רגשות — שו"ת
ה' 16-19; 204 — ד"ר א. אילוז

1041.3528.01 החברה הפלסטינית בישראל — שו"ת
ג' 16-19; 205 — מ. חסן

1041.3533.01 סימני נשיות — שו"ת
א' 14-17; 205 — ד"ר ס. וייטמן

1041.3534.01 חברות יהודיות קדם מודרניות — שו"ת
ה' 12-15; יפורסם — פרופ' ש. דשן

1041.3535.01 פוליטיקה ויחסים עדתיים — שו"ת
ב' 8-11; 103 — ד"ר ח. הרצוג

1007.1004.01 סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים — שו"ת
ג' 9-12; 004 — ד"ר ד. לוצאטו

תחום לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

<u>סמינרים</u>

1041.3707.01 אינטראקציה סימבולית — ס'
ב' 14-17; 419 — ד"ר א. גוטליב

1041.3712.01 המחקר האנתרופולוגי בשדה ההומוסקסואליות — ס'
ד' 16-19; 314 — פרופ' מ. שוקד

1041.3715.01 המעמד החדש — ס'
א' 11-14; 425 — ד"ר א. קורדובה

1041.3720.01 סביבה וחברה: סוגיות נבחרות — ס'
ג' 14-17; 314 — ד"ר א. גוטליב

1041.3724.01 שפה וחברה בישראל — ס'
א' 16-19; 419 — פרופי א. בן-רפאל

1041.3733.01 סוגיות נבחרות בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית — ס'
א' 17-20; 314 — ד"ר ד. אלעזר

1041.3742.01 ילדות: אלימות בחיי היום-יום — ס'
ה' 15-18; 419 — ד"ר מ. פורמן

1041.3757.01 מדיניות ההיצרך בעידן פוסט מודרני — ס'
ג' 14-17; 429 שרת — פרופ' א. יוגב

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה
תואר שני

סמסטר א'

1041.4106.01	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה			שו"ת
	ד' 13-15;	107		פרופ' מ. שוקד
1041.4111.01	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים			שו"ת
	ה' 14-16;	108		פרופ' מ. סמיונוב
1041.4128.01	מתודה היסטורית השוואתית*			שו"ת
	א' 16-19;	206		פרופ' מ. צייטלין
	ג' 16-19;	203		
1041.4130	סטטיסטיקה למ.א. - א'			ש+ת'
.01 שיעור:	ה' 10-12;	204		מ. שטרן
.02 תרגיל:	ה' 12-13;	205		י. פרמט
.03 תרגיל:	ה' 13-14;	210		י. פרמט
1041.3502.01	סוציולוגיה סביבתית			שו"ת
	ב' 14-17;	004		ד"ר א. גוטליב
1041.4453.01	סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה			שו"ת
	א' 11-14;	107		ד"ר א. אילוז
				ד"ר ס. וייטמן
				פרופ' ח. חזן
				ד"ר א. קורדובה
1041.4450.01	סביבה וחברה - סמינר אינטרטיבי**			סד'
	ג' 14-16;	314		ד"ר א. גוטליב
1041.4247.01	ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית			שו"ת
	ב' 17-20;	106		פרופ' א. יער
				פרופ' י. פרס
1110.4295.01	גישות תאורטיות להבנת המשפחה			שו"ת
	ד' 9-12;	124 שאפל		פרופ' י. פרס
1082.4026.01	מדיניות חברתית			שו"ת
	ה' 10-12;	004		ד"ר ג. מנחם

---

* יינתן באנגלית. יינתן במרוכז בתאריכים 7.12.97-30.12.97.

** מיועד לתלמידי "סביבה וחברה" בלבד.

סמיטרים

1041.4415.01	זהות קולקטיבית בחברה משתנה		ס'
	א' 16-20;	203 קארטר	פרופי א. בן רפאל פרופי י. גורני פרופי י. נינני
1041.4416.01	חשיפת התרפויטי ושאלת המודרניות		ס'
	ב' 13-16;	419	ד"ר א. אילוז
1041.3721.01	סוגיות בתורת הקשר החברתי		ס'
	ב' 13-16;	314	ד"ר ס. וייטמן
1041.4417.01	מגמות עכשוויות בסוציולוגיה של התרבות*		ס'
	א' 16-19;	206	פרופי מ. למונט
	ג' 16-19;	203	
1041.4418.01	מיסוד, מוסדות והתיאוריה המוסדית*		ס'
	ב' 10-13;	יפורסם	פרופי פ. דובין
	ג' 10-13;	יפורסם	
1041.3755.01	מנהיגות בארגוני חינוך		ס'
	א' 9-12;	425	פרופי מ. חן
1082.4051.01	תיאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות		ס'
	ה' 14-16;	419	ד"ר ג. מנחם

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

סמסטר א'+ב'

1041.4102.01	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות		ש'
	ה' 16-19;	210	ד"ר ד. אלעזר פרופי י. שנהב פרופי ת. חזן פרופי נ. לוין-אפשטיין
1041.4457.01	סוגיות במשפט ובמדעי החברה		שו"ת
	א' 17-20;	יפורסם	ד"ר ל. בילסקי ד"ר ז. ברונר ד"ר ג. ברזילי ד"ר א. לחובסקי פרופי מ. מאוטנר פרופי ל. שלף

* יינתן באנגלית. יינתן במרוכז בין התאריכים 27.1.98-4.1.98.

1041.4455.01 סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע שו"ת
ב' 14-17; 106 פרופ' י. פרס
פרופ' נ. לוין-אפשטיין
פרופ' י. שביט

1041.4122.01 סדנת תיזה ל-מ.א. סד'
ד' 16-19; 308 ספריית מדה"ח ד"ר ח. הרצוג
ד"ר ח. שטייר
פרופ' י. שנהב

1041.4129.01 סמינר סגל ס'
ה' 19-21; 210 מרכז: פרופ' נ. לוין-אפשטיין

<u>סמינרים שנתיים</u>

1041.3732.01 אנתרופולוגיה של הגוף ס'
ד' 11-13; 314 פרופ' ח. חזן

1041.4419.01 אי-שוויון במערכת החינוך בישראל ס'
ג' 14-16; 419 פרופ' י. שביט

1051.4381.01 ריבד בשוק העבודה ס'
ב' 12-14; סמי א': 421 פרופ' מ. סמיונוב
סמי ב': 422

<u>סמסטר ב'</u>

1041.4118.01 סוגיות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה של ישראל שו"ת
ד' 14-16; 004 פרופ' ש. דשן
ד"ר ח. הרצוג
פרופ' ג. רהב

1041.4187.01 עקרונות מתודולוגיים בניתוח טקסטים שו"ת
ה' 14-16; 208 ד"ר א. אילוז

1041.4131 סטטיסטיקה ל-מ.א. - ב' ש'+ת'
01. שיעור: ה' 10-12; 204 מ. שטרן
02. תרגיל: ה' 12-13; 106 י. פרמט
03. תרגיל: ה' 13-14; 106 י. פרמט

סמינרים

1041.4456.01	פרקטיקום בביצוע סקרים ג' 17-20; 426	ס' פרופ' נ. לוין-אפשטיין פרופ' י. שביט
1041.4407.01	בחירה בחינוך ג' 9-12; 426	ס' פרופ' ר. שפירא
1041.3757.01	מדיניות החינוך בעידן פוסט-מודרני ג' 14-17; 429 שרת	ס' פרופ' א. יוגב
1041.3724.01	שפה וחברה בישראל א' 16-19; 419	ס' פרופ' א. בן-רפאל
1041.4463.01	סוגיות נבחרות בניתוח סקרים א' 16-19; 422	ס' פרופ' א. יער
1041.3715.01	המעמד החדש א' 14-17; 425	ס' ד"ר א. קורדובה
1041.3707.01	אינטראקציה סימבולית ב' 14-17; 419	ס' ד"ר א. גוטליב
1041.4420.01	אי שוויון והיררכיות בארגונים חינוכיים* ג' 16-19; 421	ס' פרופ' א. גמורן
1041.3720.01	סביבה וחברה: סוגיות נבחרות ג' 14-17; 314	ס' ד"ר א. גוטליב
0715.4116.01	כיוונים חדשים בסוציולוגיה של ביה"ס* ד' 11-14; 319 שרת	ס' פרופ' א. גמורן

החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה

* יינתן באנגלית.

סדנאות וקולוקויום*

סמסטר א'+ב'

1041.4300.01 **סדנה תאוריה חברות**

ה' 19-21; 612

סד'
ד"ר א. אילוז בן-פורת
פרופ' א. בן-רפאל
ד"ר ת. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
פרופ' ח. חזן
ד"ר א. קורדובה
פרופ' י. שביט
פרופ' מ. שוקד
פרופ' י. שנהב

1041.4301.01 **סדנה בסוציולוגיה היסטורית ופוליטית**

ה' 19-21; 612

סד'
ד"ר ד. אלעזר
ד"ר א. אורליך
ד"ר א. גוטליב
פרופ' ש. זשן
ד"ר ת. הרצוג
ד"ר ס. וייטמן
פרופ' י. פרס
ד"ר א. קורדובה

1041.4302.01 **סדנה בריבוד ואי-שוויון**

ד' 18-20; 612

סד'
פרופ' ח. איילון
פרופ' א. יונב
פרופ' נ. לוין-אפשטיין
פרופ' מ. סמיונוב
פרופ' י. פרס
פרופ' י. שביט
ד"ר ת. שטייר

1041.4303.01 **קולוקויום חברה וסביבה**

ג' 12-14; 115 בניין יד אבנר

סד'
ד"ר א. גוטליב
פרופ' י. פורטוגלי

תואר שלישי

סמסטר א'+ב'

1041.4126.01 **סדנת דוקטורנטים**

ה' 12-14; 420

סד'
פרופ' א. בן-רפאל
פרופ' ת. חזן

---

* אינן נחשבות במניין השעות לתואר.

החוג לפסיכולוגיה

ראש החוג: פרופ' זן זכאי

תואר ראשון

מרכז לימודי הב.א.: ד"ר יונתן גושן-גוטשטיין
יועצת לימודי הב.א.: ד"ר מישל סלואן

מטרת הלימודים

להקנות לתלמידים ידע בסיסי בתאוריה ובמחקר של הפסיכולוגיה בתחומיה השונים. לימודי התואר הראשון אינם מקנים לתלמיד הכשרה לעבודה מעשית כפסיכולוג/ית. הכשרה כזו ניתנת במסגרת לימודי התואר השני.

קבלה

מועמד, שהתקבל לחוג ואיננו מתחיל בלימודים, ומעוניין לדחות את תחילת לימודיו, חייב לפנות ליועצת לימודי הב"א ולנמק זאת. בכל מקרה לא יישמר למועמד מקום יותר משנה אחת.

החוג לפסיכולוגיה

ייעוץ וטיפול בפניות תלמידים

מרכז לימודי הב"א הינו אחראי אקדמי לתכנית הלימודים ולפניות סטודנטים בנושאים עקרוניים הקשורים לתכנית הלימודים.
יועצת לימודי הב"א מטפלת בברורים מיוחדים הקשורים לתלמידים עם נסיבות ובקשות חריגות. כמו-כן מטפלת בברורים וקובלנות לגבי צוות ההוראה בחוג.
פניה ליועצת לימודי הב"א תיעשה דרך גב' רבקה ויזן, מזכירות הסטודנטים בחוג לפסיכולוגיה. ניתן לפנות ליועצת, באופן אישי, גם בהקשר לקשיים אישיים בהם נתקלים הסטודנטים, תוך שמירת הסודיות.

מסלולי לימוד

בחוג שני מסלולי לימוד:

1. מסלול לימוד דו-חוגי, שבו לומד התלמיד שני חוגים, שמהם אחד הוא פסיכולוגיה.
2. מסלול לימוד חד-חוגי (מורחב), שבו לומד התלמיד מספר שעות רב יותר בפסיכולוגיה, ובנוסף שתי חטיבות לימודים בתחומים אחרים. מסלול הלימוד החד-חוגי מתחיל בשנה ב' ללימודים.

תכנית הלימודים

מכסת חובות התלמיד	מסלול לימוד מורחב	מסלול לימוד דו-חוגי
1. לימודי החוג		
קורסי שנה א'	23 ש"ס	23 ש"ס
קורסי שנה ב'	28 ש"ס	24 ש"ס
קורסי שנה ג'	22 ש"ס	18 ש"ס
קורסי בחירה	10 ש"ס	4 ש"ס
סה"כ	83 ש"ס	69 ש"ס
2. לימודים מחוץ לחוג	32 ש"ס	לימודי חוג שני

מבנה תכנית הלימודים

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
קורסי שנה א'			
מבוא לפסיכולוגיה	שי	2	א'
	תי	2	
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'	שי	2+2	א'+ב'
	תי	2+2	א'+ב'
יישומי מחשב למדעי-החברה	שוי"ת	3	ב'
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	שי	2+2	א'+ב'
תורת האישיות א'+ב'	שי	2+2	ב'
קורסי שנה ב'*			
שיטות מחקר א'+ב'**	שי	2+2	א'+ב'
	תי	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	שי	2	א'
פסיכולוגיה של המבוגר והזקן	שי	2	ב'
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	שי	2+2	א'+ב'
4 מתוך 6 הקודסים:***			
פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	שי	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	שי	2+2	א'+ב'
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	שי	2+2	א'+ב'

קורסי שנה ג'

לקורסי שנה ג' רשאי להירשם מי שסיים את כל חובות הלימוד של שנה א' ושנה ב'.

	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
מבחני הערכה א'+ב'	שי	2+2	א'+ב'
פסיכופתולוגיה א'+ב'	שי	2+2	א'+ב'
לימודי שדה	תי	2+2	א'+ב'
גישות ושיטות בפסיכולוגיה	שי	2	ב'
סמינריון אמפירי****	סי	2+2	א'+ב'

קורסי בחירה

קורס בחירה בהיקף 2 ש"ס בשנה א' או בשנה ב'.
קורס בחירה בהיקף 2 ש"ס בשנה ג'.
תלמידי המסלול המורחב חייבים ללמד 6 ש"ס נוספים.

---

* דרישות קדם לכל קורסי שנה ב': מבוא לפסיכולוגיה.
** דרישות קדם: סטטיסטיקה ויישומי מחשב.
*** במסלול המורחב חובה ללמוד את כל ששת הקורסים.
**** תלמידי המסלול המורחב מחוייבים בשני סמינרים אמפיריים.

מסלול הלימוד המורחב

למסלול הלימוד המורחב ניתן להתקבל רק בשנה ב' ללימודיו של התלמיד. בקשות להתקבל למסלול זה רשאים להגיש תלמידים שלמדו בשנה א' תכנית מלאה בשני החוגים, והשיגו ממוצע 90 לפחות בחוג לפסיכולוגיה ו-85 לפחות בחוג השני בתום שנת הלימודים הראשונה.
חובות התלמיד במסלול המורחב: 83 ש"ס בפסיכולוגיה ובכלל זה סמינריון נוסף, כל ששת הקורסים הכוללים קוגניטיבית, תפיסה ולמידה, 6 ש"ס בחירה נוספים, וכן שתי חטיבות בהיקף 16 ש"ס כל אחת, בשני חוגים אחרים (ראה רשימת החטיבות בפרק "תכניות לימודים"). לידיעתכם: במסגרת הפקולטה פועלת חטיבת לימודים מצומצמת ב"גישות פורמליות ליידע ולהחלטה". החטיבה מיועדת לתלמידים המתעניינים בנושאים בעלי נגיעה ישירה לפסיכולוגיה קוגניטיבית ולפסיכולוגיה חברתית*.
הקבלה למסלול המורחב טעונה אישור של הועדה החוגית לתואר ראשון. לימודי השנה הראשונה זהים בשני המסלולים. לתלמיד המתקבל למסלול המורחב ייחשבו לימודיו בשנה הראשונה בחוג האחר לחלק מהדרישות של אחת החטיבות (בתאום עם יועצת הב"א).

הדרכה בספרייה

כל התלמידים חייבים לעבור הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות להם מיומנות בסיסית להתמצאות בספרייה. חובה זו יש לבצע בסמסטר הראשון ללימודים.
ההדרכה כוללת: הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה לקורסים השונים, שיטת מיון הספרים, סידורם על המדף וסיור בספרייה. על כל תלמיד להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה.
ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים. ההדרכות יתקיימו בתחילת כל סמסטר.
החוג לפסיכולוגיה
על התלמיד להירשם לאחת מקבוצות ההדרכה המתפרסמות בפרק "קורסים כלל-פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון). במסגרת הרישום לקורסי החוג.
לא ניתן לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום המקובל. מילוי חובת ההדרכה בספרייה הוא תנאי להשאלת ספרים בספרייה בהמשך.

מעבדה

תלמיד בחוג לפסיכולוגיה חייב להשתתף כנבדק במעבדות החוג במשך 15 שעות בשנה הראשונה. פרטים על נוהל ההשתתפות יימסרו לתלמידים בתחילת השנה. יש למלא חובה זו עד היום האחרון ללימודים בשנה"ל תשנ"ח.
מטרת ההשתתפות היא:
א. לשמש לתלמיד חוויה לימודית תוך כדי התנסות ישירה במחקרים הנעשים בחוג.
ב. לקדם מחקרים הנעשים על ידי אנשי סגל החוג והתלמידים לפסיכולוגיה מהשנים המתקדמות.
השלמת 15 שעות המעבדה בשנה א' היא תנאי לקבלת ציון בקורס מבוא לפסיכולוגיה (או לקבלת פטור ממנו) גם אם התלמיד נבחן בו ולרישום לקורסי שנה ב'.
תלמיד שלא ימלא את החובה האמורה לא יהיה רשאי להמשיך לימודיו בחוג עד להשלמתה.

---

* תלמידי החטיבה שילמדו את הקורס "מבוא למדעים קוגניטיביים" (2 ש"ש) יהיו פטורים מ-4 ש"ס קורסי בחירה בחוג לפסיכולוגיה.

סמינריונים

כל תלמיד בחוג במסלול הלימוד הדו-חוגי חייב להשתתף באורח פעיל ולהגיש עבודה בסמינריון אמפירי.
הסמינריון מיועד רק לתלמידי שנה ג' שמילאו את כל הדרישות המוקדמות של שנים א' ו-ב' בלימודיהם. התלמידים יחוייבו להגיש במהלך סמסטר א' הצעת מחקר כתובה או כל עבודה אחרת שתדרש ע"י המורה. עבודה זו יש להגיש עד היום האחרון של סמסטר א' בשנה"ל תשנ"ת. ציון הסמינר יהווה 15% מהציון הסופי. את העבודה הסמינריונית יש להדפיס ולצרף את כל תומר השאלונים וההסתכלויות הקשורים בעבודה. כל שאלון שהוכן לשם עבודה סמינריונית חייב לקבל תחילה אישור בחתימת המרצה המדריך בעבודה הסמינריונית. בלי רשות מורה הסמינריון אין תלמיד רשאי לפרסם בכל צורה שהיא את העבודה הסמינריונית שלו.
כל תלמיד יחוייב להגיש בנפרד עבודה סמינריונית עצמאית. המחקר יוכל להתבצע בצוות, באישורו ועל פי שיקול דעתו של מורה הסמינר.
המועד האחרון להגשת העבודה הסמינריונית: עד שלושה חדשים מהיום האחרון לסמסטר ב'.
אם מתעורר צורך באורכה בעבודה הסמינריונית יש לקבל אישור המורה לכך. האורכה המירבית היא עד היום האחרון של סמסטר א' של השנה העוקבת. האורכה היא אקדמית בלבד, אך גוררת בעקבותיה תשלום שכר לימוד בשנה העוקבת.
מועדים אלה הינם סופיים. במקרים יוצאים מהכלל ניתן לפנות בבקשה מיוחדת מלווה בהמלצת המגרת לועדת ההוראה של הפקולטה למדעי החברה. העבודה הסמינריונית תוגש למזכירות ויירשם מועד הגשתה. התלמיד מתבקש לשמור עותק נוסף של העבודה הסמינריונית אצלו.

תקנות החוג

1. מועדי בחינות

א. מוצעים שני מועדי בחינה, מועד א' ומועד ב'. החוג ממליץ לכל התלמידים לגשת למועד א'.

ב. <u>מועד ב'</u>
רשאי לגשת למועד ב' מי שלא ניגש למועד א', מי שנכשל במועד א', או מי שרוצה לשפר ציון חיובי של מועד א'. בכל מקרה הציון האחרון הוא הציון הקובע. אין הגבלה במספר הקורסים בהם אפשר לגשת למועד ב'.

2. חזרה על קורסים

א. תלמיד שנכשל בקורס חובה חייב לחזור על הקורס בשנה העוקבת.

ב. תלמיד שלומד שנית קורס חובה המהווה דרישת קדם לקורסים מתקדמים לא יוכל ללמוד באותה השנה את הקורסים המתקדמים.

ג. אין חזרה על קורסים לצורך שיפור ציון חיובי.

3. נהלי הגשת עבודות למעט עבודות סמינריוניות

החוג לפסיכולוגיה

א. עבודות המוסלות במהלך קורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.

ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר בו נערך הקורס, אלא אם כן קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
במקרים חריגים ניתן לקבל אורכה של חודש לכל היותר, ואת באישור מראש ובכתב של המורה.

4. הפסקת לימודים אקדמית

א. תלמיד שקיבל ציון סופי שלילי בקורס חובה, חזר על הקורס, וקבל ציון סופי שלילי גם בפעם השניה - יופסקו לימודיו בחוג.

ב. תלמיד שנכשל (קבל ציון סופי שלילי) ב-3 קורסי חובה שונים במהלך לימודיו יופסקו לימודיו בחוג (כל הכשלונות נחשבים, כולל כשלונות בקורסים שהתלמיד חזר עליהם בהצלחה). הערה: מדובר על כשלון סופי בקורס, ולא על כשלון במועד א' שתוקן במועד ב'.

5. פטור על סמך קורס חופף

תלמיד דו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, אשר קיבל פטור מקורסי חובה על סמך קורסים חופפים בהיקף עד 8 ש"ס, אינו חייב בהשלמת שעות בחוג לפסיכולוגיה. תלמיד אשר קיבל פטור בהיקף העולה על 8 ש"ס חייב בהשלמת שעות בקורסי בחירה בחוג. תלמיד כזה חייב ללמוד בחוג מכסה של 61 ש"ס לפחות.

א. תלמידי המסלול הדו חוגי פסיכולוגיה וניהול ילמדו בחוג לניהול את שני הקורסים: מבוא לסטטיסטיקה וסטטיסטיקה לניהול, ויהיו פטורים מהקורס סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'.

ב. תלמידים שסיימו את הקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לסוציולוגיה פטורים מהקורס מבוא לפסיכולוגיה חברתית בחוג לפסיכולוגיה.

6. שקלול ציון הגמר

א. שקלול ציון הנמר במסלול הלימוד הדו-חוגי:

ממוצע משוקלל בקורסים	85%
סמינריון אמפירי	15%

ב. שקלול ציון במסלול הלימוד המורחב:

קורסי החוג	60%	
2 סמינרים	20%	(10% כל סמינר)
2 תזיכות	20%	

מפתח חישוב ממוצע הקורסים

מסלול הלימוד הדו-חוגי

מבוא לפסיכולוגיה	2
סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'+ב'	6
יישומי מחשב למדעי החברה	2
פסיכולוגיה פיזיולוגית א'+ב'	4
תורת האישיות א'+ב'	4
שיטות מחקר א'+ב'	8
פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	2
פסיכולוגיה של המבוגר והזקן	2
פסיכולוגיה חברתית א'+ב'	4
4 מתוך 6 הקורסים	
פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	
פסיכולוגיה של התפיסה א'+ב'	8
פסיכולוגיה של הלמידה א'+ב'	
מבחני הערכה א'+ב'	4
פסיכופתולוגיה א'+ב'	6
גישות ושיטות	2
שני קורסי בחירה	4
סמינריון אמפירי	10.24

מסלול הלימוד המורחב

מפתח החישוב זהה למפתח בתכנית הדו-חוגית, עם השינויים הבאים:

פסיכולוגיה קוגניטיבית א'+ב'	4
תפיסה א'+ב'	4
למידה א'+ב'	4
6 ש"ס שיעורי בחירה נוספים	6
סמינריון אמפירי ראשון	8.5
סמינריון אמפירי שני	8.5

החטיבה בפסיכולוגיה

תכנית הלימודים:

שנה א'

מבוא לפסיכולוגיה למדה"ח (שו"ת, 4 ש"ס).

הקורס ניתן במסגרת הקורסים הכלל-פקולטטיים ומחייב השתתפות ב-5 שעות ניסוי. תלמיד אשר לא ישלים את חובת שעות הניסוי עד תום הסמסטר בו הוא לומד את הקורס, לא יהיה זכאי לקבלת ציון בקורס (גם אם נבחן בו).

תנאי מעבר לשנה ב': ציון 60 ומעלה במבוא לפסיכולוגיה למדה"ח.

שנה ב'

התלמיד יבחר קורסים בהיקף של 12 ש"ס, מהם שני קורסים שנתיים (סה"כ 8 ש"ס) ושני קורסים סמסטריאליים (סה"כ 4 ש"ס).

החוג לפסיכולוגיה

שני הקורסים השנתיים (הניתנים בסמסטרים א' ו-ב') ייבחרו מתוך הארבעה הבאים:
תורות האישיות (א'+ב') - שני החלקים ניתנים בסמסטר ב' תשנ"ח.
פסיכולוגיה פיזיולוגית (א'+ב')
פסיכולוגיה חברתית (א'+ב')*
פסיכולוגיה התפתחותית (א'+ב')

שני הקורסים הסמסטריאליים ייבחרו מתוך רשימת שיעורי הבחירה.

שיעורי הבחירה המוצעים בתשנ"ח:
- יחסים בינאישיים בקבוצה
- המדע בשירות האדם א'
- בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים
- מיגדר, זהות וקשר
- התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת

קורסי שנה ב' ניתנים במסגרת החוג לפסיכולוגיה. מספר המקומות בכל קורס מוגבל. במקרים הדורשים ייעוץ מיוחד תפנה מזכירות הפקולטה את התלמידים הנוגעים בדבר ליועץ החטיבה בחוג לפסיכולוגיה.
תלמידי חטיבת העשרה יוכלו להירשם לקורסי בחירה בלבד, אם יוותרו בהם מקומות פנויים.

---

* תלמידי החוג לסוציולוגיה אינם רשאים ללמוד קורס זה במסגרת החטיבה.

תיאור הקורסים

מבוא לפסיכולוגיה

הקורס מהווה מבוא לתחומי הפסיכולוגיה השונים, וכולל התמקדות על מושגי היסוד, הגישות התיאורטיות והמחקריות הרווחות בפסיכולוגיה, ותאור עקרוני של כלי המחקר.

סטטיסטיקה לפסיכולוגיה א'

תאורים גרפיים של התפלגויות, מדדי נטיה למרכז, מדדי פיזור, מדדי קשר (מתאמים), ניבוי מהותו של מחקר, השערות ומובהקות, הסתברות.

סטטיסטיקה לפסיכולוגיה ב'

ההתפלגות הבינומית והקרוב לנורמלית, חי בריבוע, התפלגות t, ניתוח שונות ומבחנים לא פרמטריים.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - א'

הקורס עוסק ביסודות העצביים והביו-כימיים להתנהגות בני אדם ובעלי חיים אחרים, יסקרו: הולכה עצבית והעברה סינפטית, נוירואנטומיה בסיסית, שיטות מחקר בפסיכוביולוגיה ותהליכים פסיכופיזיולוגיים של מוטיבציה, תחושה.

פסיכולוגיה פיזיולוגית - ב'

הקורס מיועד לדון בבסיס הביולוגי של התנהגויות כגון עוררות ושינה, אספקטים של למידה כגון חיזוק, רכישה של אינפורמציה וזיכרון, סיגנון קוגניטיבי והפרעות בתחום הפסיכופתולוגיה. מעורבות מערכת עצבים מרכזית בהתנהגויות אלו תידון ברמה אנטומית, פיזיולוגית, ביוכימית ופרמקולוגית.

תורות האישיות - א'+ב'

הקורס דן בתיאוריות השונות של האישיות ומדגיש את ההיבטים ההשואתיים בין הגישות השונות, התיאוריות הנלמדות הן של פרויד, יונג, אדלר, אריקסון ומארי וכן אולפורט, רוגרס, מסלאו סקונר, בנדורה וקלי.

יישומי מחשב למדעי החברה

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

שיטות מחקר - א'

קורס שנתי המיועד להציג ללומד מושגי יסוד במתודולוגיה של מחקר ובתכנון מחקרים. הסמסטר הראשון כולל מבוא קצר לפילוסופיה של המדעים ודיון מפורט בבדיקת השערות ותאוריות, דגימה, מדידה ותכנון מחקרים נסויים וכעין-נסויים. לקורס מלווה תרגיל המתרכז בסמסטר זה בתכנון ניסוי, בלימוד כתיבה של מאמרים ובפיתוח והעברת שאלון.

שיטות מחקר - ב'

הסמסטר השני מוקדש כולו למודלים של עבוד נתונים ולתהליך הסקת המסקנות על סמך ניתוחים סטטיסטיים. התרגיל בסמסטר זה עוסק בביקורת מאמרים, ביישום של מערכי מחקר ובפיתוח הצעת מחקר עצמאית.

פסיכולוגיה חברתית - א'

שיעור זה יציג את הגישות והתאוריות העיקריות בתחום הפסיכולוגיה החברתית וכן את המחקרים שהתפתחו במסגרת גישות אלה. בסמסטר א' יסקרו שיטות המחקר והבעיות הנלוות. לאחר מכן יסקר התחום של תהליכים תוך אישיים כולל יחוס, האני, עמדות ותפיסה בין אישית.

פסיכולוגיה חברתית - ב'

סמסטר זה מהווה המשך לסמסטר א' ויכסה את תחום התהליכים הבין אישיים והקבוצתיים כולל מתן עזרה, תוקפנות, מנהיגות, ותחרות בשתוף פעולה.

פסיכולוגיה התפתחותית של הילד

תיאוריות מרכזיות בפסיכולוגיה התפתחותית עם דגש על הגישה הקונסטרוקטיביסטית של פיאזיה, וגישות עיבוד מידע להתפתחות קוגניטיבית.

פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן

הקורס יתמקד על המשך תהליכי ההתפתחות לאחר גיל ההתבגרות. לאור גישת הפסיכולוגיה ההתפתחותית של טווח החיים יסקרו בקורס התיאוריות והתהליכים הביולוגיים האישיים, הבין אישיים, המשפחתיים הקוגניטיביים הפסיכו-חברתיים והפסיכופתולוגיים - כפי שהם משתקפים בשלבים שונים בחיי המבוגר והזקן. הקורס ילווה בעבודות תרגיל.

קוגניטיבית א'

הקורס עוסק בתיאוריות יסודיות, שיטות מחקר וממצאים בסיסיים בתחומי תהליך מידע, מובן ומשמעות דימויים ודימיון, אחסון ושליפה מזיכרון לטווח.

קוגניטיבית ב'

הקורס עוסק בתיאוריות יסודיות, שיטות מחקר או ממצאים בסיסיים בתחומי אסוציאציות, שיפוטים, יצירת מושגים, חשיבה, פתרון בעיות יצירתיות, והשפעת הקונניציה בתחומי התנהגות ואישיות שונים.

החוג לפסיכולוגיה

תפיסה א'

בשיעור יידונו תהליכי עיבוד אינפורמציה בתפיסה. הסטודנטים יתרשו לעמוד במבחן הכולל את החומר המוצג בשיעור בתוספת חומר קריאה.

תפיסה ב'

הקורס יעסוק בשני התחומים המרכזיים הבאים:

א. תפיסה בארגון מרחבי ב. תפיסה בארגון קוגניטיבי. בתחום הראשון יידונו הנושאים הבאים: סכמות של תפיסה, מבנה וארגון תפיסתי, תפיסה מרחבית, התפתחות תפיסתית, אשליות חזותיות ותפיסת צורות. בתחום השני יידונו הנושאים הבאים: מערכת עיבוד המידע, השפעות תפיסה מאוחרות, דימויים חזותיים ותהליכי קשב.

למידה א'

הקורס סוקר עקרונות ותאוריות למידה בסיסיים המתייחסים למחקר עם חיות ועם בני אדם. הוא יתמקד בהתניה אופרנטית בסיסית.

למידה ב'

יסקור בהמשך התניה קלאסית והתניה אופרנטית מורכבת.

פסיכופתולוגיה א'

מבוא לפסיכולוגיה אבנורמלית על כל היבטיה - סקר הסטורי, מושגי ההפרעה הנפשית, דיאגנוזה ומגבלותיה, אטיולוגיה של מחלות ותופעות נפשיות, עקרונות טיפול.

מבחנים והערכה א'

הקורס עוסק במושגים ובתאוריה בסיסיים של מדידה ומבחנים פסיכולוגיים הדגש בקורס הוא על השימוש במבחנים בהערכת היכולת השיכלית.

פסיכופתולוגיה ב'

בשיעור יסקרו היבטים תיאורטיים ואמפיריים של מסגר הפרעות נפשיות. כמו כן יובאו ניתוחי מקרים ויוצגו סרטים הקשורים בהפרעות אלו.

מבחנים והערכה ב'

הקורס עוסק במדידה ובמבחנים פסיכולוגיים המתייחסים לתכונות אישיות ולאיפיונים פסיכולוגיים שונים של הפרט, כהערכה ואיבחון אישיותיים.

<u>סמינריונים אמפיריים</u>

שיפוט בתנאי אי ודאות

הסמינר יעסוק בתהליכי שיפוט אמדן והערכה בתנאי אי-ודאות. ינותחו היוריסטיקות אינטואיטיביות והטיות קוגניטיביות הנובעות מהן כמו, אופטימיות נאיבית ובטחון יתר.

קשב ופסיכופתולוגיה

בחינת תאוריות קשב להסבר הסכיזופרניה, תוך שימת דגש מיוחד על תפקידי קשב והקשר בזכרון לטווח קצר.

פסיכולוגיה רפואית

הסמינריון עוסק במחקרים, שיטות מחקר ותיאוריות לגבי נושאים פסיכולוגיים תקשורתיים בבריאות ומחלה גופניים, כגון, גורמים פסיכולוגיים למחלות, השפעות פסיכולוגיות של מחלות, התמודדות עם מחלות כרוניות, תפקיד (ירולי) החולה, קומוניקציה בין חולים לרופאים, השפעות פסיכולוגיות על המערכת החיסונית וכו'. נדרשת עבודה סמינריונית אמפירית.

מבט קוגניטיבי על תהליכים לא-מודעים

הידע שהצטבר ב-20 השנים האחרונות הביא להמשגת הזכרון כמבנה הכולל מספר תת-מערכות בלתי תלויות, כל *אחת בעלת תפקיד משלה וכל אחת משודרת על ידי מבנה עצבי שונה.* הערות התומכת בהמשגה זו עולה מדיסוציאציות שנתן ליצור בקרב נבדקים נורמליים במעבדה ומדיסוציאציות המופיעות בקרב הלוקים באמנזיה, במחני זכירה שונים. העבודה האמפירית תתמקד בנבדקים נורמליים ותבחן קיומם של הבדלים בין מבחני זכירה הדורשים תהליכי שליפה מודעים לכאלה שאינם דורשים מודעות.

זהות מינית, תפקידי מין ואנדרוגניות פסיכולוגית ותשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים

במסגרת הקורס נדון בתאוריות המרכזיות להתפתחות זהות מינית. כן נעסוק במחקרים העוסקים בקשר בין אוריינטציה תפקידי מין וסכמטיות מינית לבין הסבות ושרותים הקשורים למין.

הסקת תכונות אישיות מתווי פנים

פנו של האדם מהווה חלק חשוב באינטראקציה החברתית. הבעות פנים זכו להתייחסות רבה בספרות הפסיכולוגית, אולם המחקר על תפקידם של הפנים עצמם ביצירת רשמים אישיותיים זכה לטיפול מצומצם בלבד. בקורס ייבחנו מספר היבטים של תהליך הסקת תכונות האישיות מתווי פנים, וייערך דיון בכשלים להם הוא גורם ובאופן שילוב המידע הפיזיונומי עם מידע מילולי. במהלך הסמסטר הראשון ייערך דיון תיאורטי, שלאחריו יגבשו התלמידים, תוך הנחיה צמודה, הצעת מחקר בתחום. הסמסטר השני יוקדש בעיקרו לפיתוח המחקר, עדיכתו והצגתו בכיתה.

התפתחות מוסרית

יסקרו תאוריות ההתפתחות המוסרית העיקריות (פרויד, פיאז'ה, קולברג, למידה, חברתית, יחוס) וכן תחומי המחקר הרלבנטיים (דחית סיפוק, עמידה בפיתוי, סוציאליזציה).

התמודדות עם אי-ודאות - ייחוסי מזל ומקריות

בני אדם עומדים תדיר במצבים שתוצאותיהם אינן ודאיות וניתנות להגדרה במונחים שהם לכל היותר הסתברותיים (הסיכוי לזכות בפיס, הסתברות הצלחתו של ניתוח וכיוצ"ב). הסמינר יעסוק באופן בו מפרשים בני אדם תוצאות מצבים כאלה ובאופן בו משפיע סגנון הטרוש על החלטותיהם. כנקודת מוצא למחקרי הסמינר ישמשו ממצאים המלמדים שבני אדם נוטים להבחין הבחנה, שגראית בעיניהם משמעותית, בין מזל למקריות ושהם נוטים ליחס תוצאות מסויימות למזל ואחרות למקריות. שאלה מרכזית אחת שתחקר בסמינר נוגעת בגורמים ובמשתנים שמביאים בני אדם לייחס תוצאות מקריות למזל או למקריות. הבחנה נוספת שתשמש בסמינר היא בין בני אדם שנוטים, בדרך כלל, ליחס תוצאות למזל לאלה שנוטים, לרוב, ליחס תוצאות למקריות. הבדלים בינאישיים בנטייה זו עשויים להשפיע על אופן התמודדותם של בני אדם עם החלטות שתוצאותיהן הסתברותיות. השפעה אפשרית זו תחקר בסמינר.

תושיה נלמדת ומתיחות להתנסויות

המושג "תושיה נלמדת" מתייחס לאוצר ההתנהגויות של שליטה עצמית שאדם רכש ולמד במשך שנות חייו והמאפשרים לו להתמודד עם מצבי לחץ פנימיים וחיצוניים. עד כה נחקרו בעיקר שליטה עצמית מתקנת ומשפרת המתמקדות בתוהליכים שבעזרתם משנה הפרט בכוחות עצמו התנהגויות, מחשבות, ואמוציות אשר מפריעות לו בתפקודיו היום-יומיים. בסמינר זה נכלול גם מחקרים על שליטה עצמית חוויתית המאפשרת לאדם להפתח להתנסויות חדשות. התנסויות אלה מתייבות לעיתים ויתור מודע על שליטה עצמית והחשפות למצבים עמומים. מה מאפיין אנשים המוכנים להתנסות בחוויות חדשות? האם נדרשים לשם כך מיומנויות ספציפיות או צורת חשיבה מיוחדת?

להיות הורה

הסמינר יעסוק בשאלות הקשורות ביחסי הורים וילדים, השפעות ילדים על הורים, שאלות הקשורות בסיפוק והנאה מגידול ילדים וכן שאלות שונות הקשורות בכניסה לתפקיד הורה, חלוקת תפקידים בין ההורים. כמו כן יבחנו תכניות הדרכת הורים, מקורות למידע הורי וכן תכניות תמיכה וסיוע להורים.

החוג לפסיכולוגיה

שוגיות בהתפתחות קוגניטיבית

בסמינרין נבחן ביצד מתפתחות אצל ילדים בגיל הרך ההבנה של מצבו המנטלי ומצבו האמוציונלי של האחר.

חשיבת יומיומית

כדי להתמצא בעולם בו אנו חיים, בני אדם חייבים ליצור השערות לגבי המציאות (ולגבי עצמם) ולבחון השערות אלו. הקורס יעסוק באסטרטגיות של בדיקת השערות יומיומיות. בין הנושאים: שימוש באישוש ובהטרכה, חשיבה הסתברותית, עשיית השוואות חברתיות. הזווית היא פסיכולוגית-חברתית-קוגניטיבית.

מודלים של סכיזופרנית בבעלי-חיים

הסמינר יעסוק בהיבטיו ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והנאורוכימיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתוהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת הסם, אמפטמין והשוואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

מח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן

הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.

פסיכולוגיה של סיכון והתנהגות
מושג הסיכון ייבחן על מובניו השונים ובהקשר של מודלים לקבלת החלטות. דוגמאות לנושאי לימוד ומחקר שייסקרו: דיווח על סיכונים ותפיסתם, הטיות שכיחות בתפיסת פגיעות אישית לסיכונים, הבדלים בין אישיים בנטילת סיכון ובהמנעות מסיכונים, היבטים התפתחותיים בהתנהגות סיכון, נטילת סיכון בקבוצות, הסתכנות, דאגנות ופחד, נטילת סיכון במצבי לחץ, התייחסות לסיכונים בריאותיים, מעורבות בתאונות.
דרישות: קריאה ודיון במאמרים, תכנון וביצוע עבודה סמינריונית אמפירית.

לוחמה פסיכולוגית
סקירה בקורתית של לוחמה פסיכולוגית כמכשיר להשגת מטרות טקטיות ואסטרטגיות בזמני מלחמה ובעת רגיעה. הדיון יקיף מטרות, שיטות ואמצעים, שיקולים אידיאניים וישומיים.

מו"מ עם טרוריסטים
ניתוח סיטואציות מיקוח עם טרוריסטים בבחינה תיאורטית ואמפירית. הדיון יכלול: הרלבנטיות של תיאוריות מו"מ הקיימות לגבי סיטואציות מיקוח טרוריסטיות, פערים במידע התאורטי, מדיניות רלבנטית ותהליכי קבלת החלטות, גורמי אישיות וגורמי מצב.

קשב חזותי
הסמינר יעסוק בתאוריות וכממצאים עכשווים בתחום הקשב החזותי.

נקמה ונקמנות
הסמינר יעסוק באבחנות בין הדחף לנקמה, נקמנות ורצון שהצדק ייעשה. התחום הינו חדש לחלוטין ויידון מהיבטים מגוונים: היסטוריה, חוק ומשפט, דת, תרבות, ספרות, פסיכולוגיה, פסיכופתולוגיה ותרפיה. כל צוות יבחר נושא לבדיקה אמפירית מתוך הנושאים שיועלו בסמסטר הראשון: לדוגמא, הקשר בין רגשות נקמה ל-(1) עמדות כלפי הקלה והחמרה בעונשים לפושעים; (2) שלבי השיפוט המוסרי של קולברג; (3) חויות קודמות בחיים כקרבן לרשעות בני אדם; (4) נורמות של אוכלוסיות שונות בארץ (הרצף הדתי-חילוני, הרצף הפוליטי, השייכות העדתית); (5) הגישה הטיפולית בארץ לקורבנות פיגועי איבה ע"י גורמים עיניים, קורבנות של קרובי משפחה אלימים, ואחרים; (6) מרכיבי אירוע פלילי שעשויים להשפיע על עצמת הדחף להחמיר בעונשים, כגון, גיל ומין הקורבן, גיל ומין המתקיף, הקרבה המשפחתית או הכרות קודמת של המתקיף והקורבן.

קשב סלקטיבי בתפיסה ובזיכרון
הסמינר עוסק בתהליכים שבאמצעותם בני אדם ממקדים את קשבם באינפורמציה רלבנטית ומגסים להתעלם מאינפורמציה בלתי רלבנטית. יידונו השפעות הקשב על ייצוגים מנטליים בתפיסה ובזיכרון.

<u>קורסי בחירה ב.א.</u>

התפתחות קוגניטיבית
בקורס נעבוד על גישות עיקריות להתפתחות קוגניטיבית: סטרוקטורליזם, נייטיביזם, עיבוד מידע והגישה הסוציו-היסטוריות. כמו כן, נעסוק בנושאים הוראתיים הנובעים מגישות אלו.

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט
הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותרפיסט. בשונה מנתוחי ספרות פסיכולוגיים נפוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

חמדע בשירות האדם - א'

בקורס ייבדונו יחסי הגומלין בין המוסדות האקדמיים במערב לבין החברה שמאפשרת את קיומם של מוסדות כאלה. לקורס שני חלקים: הראשון מתמקד על מדעי הטבע (בעיקר מדעי החיים) ובוחן, דרך מספר מקרים בולטים, את האופן בו פעלו ופועלות תיאוריות מדעיות בשירותן של אידיאולוגיות, את האינטרסים החברתיים המכוונים את המחקר, והמוטיבציות אשר לפיהם פועלים אנשי מדע, את השירות שנותן המדע לשליטים, ועוד שאלות העולות כאשר מביטים על המחקר המדעי בהקשרו החברתי הרחב יותר. התיזה המרכזית הנידונה היא הדטרמיניזם הביולוגי, הנבחן דרך הפרנולוגיה, האיי.קיו, הסוציוביולוגיה, האאוגניקה, ופרוייקט הגנום האנושי. חלקו השני של הקורס עוסק באקדמיזציה של שאלות פוליטיות, אשר תיבדק דרך דיון בנושאים הנוגעים בהיסטוריה יהודית וציונית במדעי-הניהול, בניסויים פסיכולוגיים שנערכו בסוכנות הבין המרכזית באר"ב ועוד. בסוף הקורס ייבדרשו הסטודנטים לכתוב בחינה.

יחסים בין אישיים בקבוצה

קורס ניחסים אישיים בקבוצה יועבר בצורת מעבדה התנסותית שבה המשתתפים ילמדו על תהליכים של תקשורת ושל השפעה קבוצתיות, ותוך כדי הצברת המודעות לעצמם וחידוד רגישותם לאחי.

התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת

בשיעור יוצגו גישות תיאורטיות שונות וממצאים אמפיריים הנוגעים להתפתחות החשיבה, הילדות המוקדמת, ובמיוחד בתקופת טרום בית הספר.

בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים

החוג לפסיכולוגיה

מהו מקצוע ומה היא קריירה מקצועית. שיקולים בבחירת קריירה מקצועית. נטיות מקצועיות ומדידתן לפי שיטת רוא ולפי שיטת הולנד. החשיבות של הלימה בין הנטיות לבין העיסוק, בין טיפוס האישיות לטיפוס הסביבה, בין הנטיות לבין עיסוק הפנאי וכו'. בדיקת הכשרים והיכולת, החשיבות של הלימה בין היכולת לבין דרישות המקצוע, השילוב של כושר ונטיות, הייעוץ בבחירת מקצוע. מחקרים נבחרים בעלי יישום לבחירה המתאימה ומיכניזמי הענה במקרה של בחירה שגויה.

גורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנית

השיעור יעסוק בישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית לתחומי התנהגות צרכנית.

שיפוט וקבלת החלטות

הקורס יעסוק באסטרטגיות של קבלת החלטות יומיומיות, עשיית שיפוטים חברתיים והשוואות חברתיות. נקודת המבט היא פסיכולוגיה חברתית-קוגניטיבית.

התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך

נדון בגישות שונות להתפתחות ייצוגים מנטליים והקשר בין התפתחות ייצוגים לפתרון בעיות.

זמן פסיכולוגי

הקורס יסקור את התופעות השונות המאפיינות אמדני זמנים ואת המודלים השונים המוצעים להסבר התופעות. יסקרו היבטים קוגניטיביים, חברתיים ותרבותיים הקשורים בזמן פסיכולוגי. על הסטודנטים תוטלנה חובות קריאה והגשת עבודה.

מיגדר, זהות וקשר

הקורס יעסוק בהתפתחות הזהות המינית של בנים ובנות על רקע חלוקת תפקידים וחלוקת כח בלתי שוויונית של המינים בחברה. מתוך נקודת ראות זו יבחנו דפוסים גבריים ונשיים בנושאים כגון, התפתחות מוסרית, אוטונומיה, קומוניקציה, דפוסי כח ויחסים אינטימיים וחברים בתוך ובין המינים.

פסיכולוגיה וסוציולוגיה של הספורט

הקורס יתמקד בהיבטים פסיכולוגיים וחברתיים המאפיינים משתתפים בפעילות גופנית וספורטיבית. דגש מיוחד יושם על תחומים כגון: עיבוד מידע וקבלת החלטות בתנאי לחץ זמן ומאמץ גופני, כמו גם היבטים קוגניטיביים הקשורים למומחיות (כמו: ציפיה, זכרון, קשב), מוטיבציה לפעילות גופנית וגורמי נשירה ממנה, מודל אינטגרטיבי של התנהגות בתנאי התמודדות עם מצבים מתסכלים ו/או מצבי מעמס גופני, אישיות וספורט, דינמיקה קבוצתית ומנהיגות, וגישות אלטרנטיביות להבנת התנהגות מוטורית. כמו כן תוצגנה הבעיתיות והמגבלות בחקר והתנהגות המוטורית ותוצענה שיטות חלופיות המנסות להשיג תוקף אקולוגי עדיף להבנת התהליכים החברתיים והפסיכולוגיים של התנהגויות אלה.

כאב: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים

תופעת הכאב תוצג בקורס כתוצר וביטוי משולב של תהליכים ברמה הפיזיולוגית וברמה הפסיכולוגית. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרות, משמעויות, סיווגים ומדידה של כאב; מסילות הכאב מהקולטן ועד לתודעה; תהליכי למידה של כאב: זהוי, פרוש, ביטוי והתנהגות כאב; היבטים התפתחותיים בכאב; כאב ואישיות; גישות פסיכודינמיות לכאב; השפעות סביבתיות על תפיסות כאב - תרבות וכאב; השפעת יצונים קוגניטיביים, ציפיות ואמונות על תפיסת כאב, תופעת הפלסבו; כאב נוירופטי; מנגנונים פסיכו-פיזיולוגיים של שיכוך כאבים; מנגנונים קוגניטיביים להתמודדות עם כאב, הסחה וקשב; גישות טיפוליות לכאב.

בסיום הקורס תהיה בחינה.

תואר שני

יו"ר ועדת המ.א.: פרופ' יהושע צאל

מטרות הלימודים

א. להקנות לתלמיד התמחות בתחום אחד של המקצוע (שייקרא להלן "מגמה").
ב. להעמיק את הידע הכללי של התלמיד בתחומי הפסיכולוגיה החשובים. השילוב בין התמחות ובין הקניית ידע כללי ברמה מתקדמת מתבטא בתכנית הלימודים של לימודי התואר השני בכך שבכל מגמה מוצעים לתלמיד שיעורי חובה, שיעורי בחירה, ועבודת שדה מעשית בתחום ההתמחות של המגמה.

המגמות המוצעות

א. פסיכולוגיה קלינית
ב. פסיכולוגיה ייעוצית
ג. פסיכולוגיה קלינית של הילד
ד. פסיכולוגיה חברתית
ה. פסיכולוגיה קוגניטיבית
ו. פסיכוביולוגית

תנאי קבלה

החוג לפסיכולוגיה

רשאים להירשם מועמדים, שסיימו את לימודיהם לקראת התואר "בוגר אוניברסיטה" בפסיכולוגיה כדלהלן: למגמות הקלינית, קלינית ילד והייעוצית בציון 88 לפחות, למגמות הקוגניטיבית והחברתית בציון 85 לפחות, והפסיכוביולוגית בציון 80 לפחות.
מספר המתקבלים מצומצם. הקבלה מותנית הן בהישגים בלימודים והן בהתאמת המועמד ללימודי התואר השני בפסיכולוגיה שתיקבע על סמך ראיון אישי. הזימון לראיון אישי הוא עפ"י שיקולי כל מגמה, בהתאם לנתוני המועמד.

מועמדים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים, המעוניינים ללמוד לתואר השני בפסיכולוגיה חייבים, כתנאי מוקדם, להשלים לימודים מתכנית התואר הראשון בחוג לפסיכולוגיה. על מועמדים אלה להירשם ללימודי **התואר הראשון** וקבלתם תישקל עפ"י דרישות הקבלה הרגילות לתואר הראשון בפסיכולוגיה (כולל הבחינה הפסיכומטרית).

מתקבלים, אשר במסגרת לימודיהם הקודמים לא למדו קורסים מתחום הפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית הנקראת "חוג לאחר תואר". היקף לימודים אלה שווה להיקף הנדרש מתלמיד המסלול הדו-חוגי בחוג לפסיכולוגיה, דהיינו 69 ש"ס. בסיום לימודים אלה ניתנת תעודה שוות-ערך מבחינה אקדמית לתואר ב"א.

מתקבלים, אשר למדו קורסים בפסיכולוגיה, במסגרת לימודיהם הקודמים, לרבות אלה שסיימו לימודי חטיבה בפסיכולוגיה, ילמדו בתכנית ההשלמות. מתקבלים אלה מתבקשים לפנות, לאחר קבלת ההודעה על ההתקבלות, ליועץ החוג ולהמציא אישור המפרט את לימודיהם הקודמים. היועץ יקבע לכל תלמיד את הרכב תכנית ההשלמות והיקפה.

סיום תכנית השלמות אינו מזכה בתעודה או בתואר אקדמי, אך מקנה זכות להגשת מועמדות לתואר שני. סיום תכנית ההשלמות אינה מבטיחה קבלה אוטומטית. בשיקולי הקבלה לתואר השני יובא בחשבון הציון המשוקלל בלימודי ההשלמה בחוג לפסיכולוגיה.

קבלת תלמידים בעלי תואר אקדמי בתחומים אחרים למגמות המחקריות
במקרים מיוחדים ועל פי החלטה מיוחדת של ראש המגמה הרלוונטית יתאפשר למי שאינו בעל ב.א. בפסיכולוגיה להתקבל ללימודי מ.א. במגמות החברתית, הקוגניטיבית או הפסיכוביולוגית במעמד "על תנאי". למגמות החברתית והקוגניטיבית רשאי להגיש מועמדות בעל תואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה בציון "טוב מאוד" (85) לפחות, למגמה הפסיכוביולוגית בציון גמר "טוב" (80) לפחות. מועמד כזה יחויב בקורסי השלמה מתכנית התואר הראשון (פירוט להלן). התנאי לקבלתו כתלמיד מן המניין לתואר שני הוא סיום כל אחד מקורסי ההשלמות בציון המשייך אותו לאחוזון 75 ומעלה בין הנבחנים באותו קורס. קורסי ההשלמה אינם נכללים במניין השעות לתואר שני ואינם משתקללים בציון הגמר.

קורסי ההשלמה הם:
חובה
א. סטטיסטיקה לפסיכולוגים
ב. שיטות מחקר
ג. סמינר אמפירי

בחירה - 3 מתוך הקורסים שלהלן עפ"י קביעת ראש המגמה:
פסיכולוגיה פיזיולוגית, תפיסה, פסיכולוגיה קוגניטיבית, למידה, פסיכולוגיה התפתחותית, אישיות, פסיכולוגיה חברתית ופסיכופתולוגיה.

התלמיד לא יעבור למעמד מן המניין בטרם יסיים את כל ההשלמות שהוטלו עליו, עם זאת על פי שיקול ראש המגמה יוכל התלמיד, באישור, לקחת קורסים מתכנית המ.א. במקביל לתקופת ההשלמות. במקרה זה יחתום התלמיד על הצהרה כי ידוע לו שהשתתפותו בשיעורי התואר השני היא על תנאי סיום חובות ההשלמה בכפוף לתנאי קבלתו.
עפ"י תקנון האוניברסיטה ניתן להיות במעמד על תנאי במשך שנה מתחילת הלימודים לכל היותר.
כל מגמה רשאית להחמיר בתנאי הקבלה מעבר למפורט בפסקה זו, יודגש שוב כי הקבלה לתואר שני ללא תואר ראשון בפסיכולוגיה הינה אך ורק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן המצדיקים זאת.

חובות התלמיד בלימודי התואר השני

היקף חובות התלמיד הוא 24 ש"ש (48 ש"ס)*.
פירוט החובות:
1. קורסי חובה - א. קורסים מתודולוגיים וסטטיסטיים
   ב. קורסי חובה ע"פ המפורט בתכנית כל אחת מהמגמות
2. קורסי בחירה מתוך רשימת שיעורי בחירה להשלמת מכסת השעות הנדרשת
3. שתי עבודות סמינריוניות
4. עבודת גמר
5. בחינת גמר
6**. עבודה מעשית
7**. שפה זרה שניה

---

* במגמה הקוגניטיבית 44 ש"ס.
** לא נכלל במכסת שעות התואר.

משך הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך הלימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת ההוראה. האישור יינתן רק במקרים חריגים לאחר קבלת המלצה מנומקת, ויותנה באישור של יו"ר ועדת מ.א., אישור הארכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות (החוג רשאי לחייב בהיקף גדול יותר).

לתשומת לב התלמידים: על התלמיד לשלם שכר לימוד עד הגשת הגרסה הסופית של עבודת הגמר, או סיום יתר החובות (לפי המאוחר יותר).

סיום חובות שמיעה

במגמות הקלינית, קלינית-ילד והייעוצית, כל תלמיד חייב לסיים את חובות השמיעה - כמוגדר ע"י המגמה, כולל פרקטיקום - עד תום השנה השניה ללימודיו. תלמיד אשר לא יעמוד בדרישה זו במועד, לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו לתואר.

מילוי חובות קורס

כל הלימודים ניתנים במסגרת שיעורים ותרגילים. סיום קורס כרוך במילוי חובות שוטפים, כגון: הכנת הרצאות לשיעור ו/או התרגיל המצורף לו, השתתפות בבחינה אם היא נדרשת וכו'. על כל שיעור, מכל סוג, מקבל התלמיד ציון. (לא יוכר ציון "עבר" או "השתתף" אלא באישור מיוחד של כל מגמה שניתן מראש).
תלמיד אשר לא ימלא את חובות הקורס במועד, ידווח לו ציון 250 שמשמעותו "לא מלא חובות קורס". ציון זה אינו ניתן לביטול.

החוג לפסיכולוגיה

נהלי הגשת עבודות בקורסים:

א. עבודות המוטלות במהלך הקורס יש להגיש עד היום האחרון של הסמסטר בו נערך הקורס.
ב. עבודות סיום קורס יש להגיש תוך שלושה חודשים מהיום האחרון לסמסטר, אלא אם קבע המורה תאריך מוקדם יותר.
הארכה של חודש ימים לכל היותר תינתן רק באישור מראש ובכתב ע"י המרצה.
ג. הגשת עבודות סמינריוניות - ראה בהמשך.

בחינות

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מלואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יו"ר ועדת תואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

עבודות סמינריוניות

כל תלמיד חייב להגיש שתי עבודות סמינריוניות נוסף על דרישות ההשתתפות בקורסים. עבודה אחת לפחות חייבת להיות אמפירית. העבודות הסמינריוניות חייבות להיות מוגשות בעבודה אישית שאינה חופפת כל עבודה אחרת של התלמיד ואינה חלק ממנה.
תלמיד אשר סבם עם מרצה על הכנת עבודה סמינריונית בהנחייתו, יודיע על כך למזכירות בכתב בחתימת המרצה עם תחילת ההתקשרות.
ניתן להגיש את שתי העבודות הסמינריוניות למרצה אחד, או עבודה סמינריונית אחת ועבודת הגמר למרצה אחד. אין להגיש שתי עבודות סמינריוניות ועבודת גמר לאותו מרצה.
הגשת העבודות הסמינריוניות מהווה אחד התנאים לרישום לבחינות הגמר לתואר שני. ראה סעיף בחינות גמר - בהמשך.

סדנאות מחקר

בנוסף לעבודות הסמינריוניות, רשאית כל מגמה לחייב השתתפות בסדנת מחקר כחלק משיעורי החובה. מטרת סדנת המחקר היא לאפשר לתלמיד אימון במחקר, בהדרכה ובשיתוף של מרצה החוקר באותו תחום מלבד הקניית ידע מחקרי והכרת תחום מסוים.

עבודת גמר (תזת מ.א.)

עבודת הגמר צריכה להיות עבודת מחקר אמפירית שהתלמיד מבצע בפיקוח ובהדרכה. המטרה היא לפתח את יכולתו של התלמיד לנהל מחקר, משלב התכנון ועד לדיווח הסופי. את האישור הסופי לנושא ולתכנית יכול התלמיד לקבל החל מתום שנת לימודיו הראשונה לתואר שני.
תלמיד חייב להגיש הצעת תזה עד תום השנה השלישית ללימודיו, ולקבל אישור להצעה.
תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - יופסקו לימודיו.
תלמיד המעוניין להתחיל בעבודת גמר, יבחר מדריך מקרב מורי החוג, יסכם עימו כללית את הנושא ויקבל את אישור ראש המגמה. התכנית טעונה אישור מדריך וקורא שני המוסמכים לכך עפ"י תקנון הפקולטה.
ההדרכה והפיקוח על ביצוע העבודה יתנהלו על ידי המדריך, ובמידת הצורך ייוועץ עם הקורא האחר. המדריך ינהל רישום של פגישותיו עם התלמיד החל בשלב האישור של העבודה.
התלמיד ימסור למדריך ולקורא השני טיוטה של עבודתו. בסמכותם לבקש תיקונים ושינויים בעבודה, אותם על התלמיד לבצע לפני הגשת הנוסח הסופי. על התלמיד להגיש את העבודה בהתאם לנדרש בתקנון בפקולטה.

בחינות הגמר

מתכונת בחינת הגמר שונה בכל אחת ממגמות המ.א.; פרטים ניתן לקבל במזכירות תלמידי מ.א.

עבודה מעשית

תלמיד תואר שני חייב בעבודה מעשית מודרכת בהתאם לתחום המגמה שלו. במגמות הקלינית, הקלינית של הילד והייעוצית, עבודה זו צמודה לקורסים השונים ומתבצעת במרפאות, בתחנות לבריאות הנפש, בבתי-ספר, במכוני ייעוץ ו/או מיון עובדים ומועמדים. במגמות החברתית, הפסיכוביולוגית והקוגניטיבית יידרש מכל תלמיד לבצע מחקר במסגרת אחד השיעורים שבהם הוא משתתף בשנה א'. סיום חובות אלו בהצלחה הוא תנאי להמשך הלימודים.

שפה זרה

כל תלמיד חייב להיבחן בשפה זרה שניה (מלבד אנגלית) שבה יש ספרות מקצועית או עיונית הרלבנטית לפסיכולוגיה, או בשפת המחשב. תלמיד, שבמסגרת לימודיו לתואר ראשון סיים בהצלחה את הקורס "יישומים סטטיסטיים במחשב", רשאי להגיש בקשה לפטור מחובה זו.

שקלול ציון הגמר

להלן המשקל היחסי של מרכיבי ציון הגמר לתואר שני בכל אחת מהמגמות.

במגמות חברתית ופסיכוביולוגית:

ציוני קורסים	20%
ציוני סמינריונים	20%
ציון בחינת גמר	20%
ציון תזה	40%

במגמות הקלינית של הילד, ייעוצית וקלינית:

ציוני קורסים	40%
ציוני סמינריונים	20%
ציון תזה	40%

במגמה הקוגניטיבית:

שיעורי חובה	15%
שיעורי בחירה	15%
שיטות מחקר	5%
ציוני סמינרים	15%
הגנה על תזה	10%
ציון תזה	40%

מסלול ישיר לדוקטורט

תלמידי התואר השני בחוג יכולים להגיש מועמדותם למסלול הישיר לדוקטורט בסוף השנה הראשונה ללימודיהם.

תנאי קבלה

תלמיד יתקבל על תנאי בסוף השנה הראשונה ללימודי התואר השני אם ציונו הסופי לתואר בוגר הוא 90 לפחות (למעט מקרים לגביהם תחליט הועדה אחרת) וממוצע ציוני הקורסים שלו בשנה הראשונה של לימודי התואר השני גם הוא 90 לפחות. במהלך שנה זו על התלמיד לבצע עבודה סמינריונית אמפירית בציון 90 לפחות. התלמיד יתקבל בכפוף להמלצות מורים בתחום התמחותו ולראיון ממצה ע"י הועדה היחידתית.

פירוט תכנית הלימודים ניתן לקבל במזכירות התלמידים בחוג.

המגמה הקלינית

המטרה המרכזית של המגמה היא להכשיר פסיכולוג קליני בעל אתיקה מקצועית גבוהה אשר יהיה פתוח באופן בקורתי לגישות ולמגמות חדשות בפסיכולוגיה קלינית, ושיהיה מסוגל לתרגם את הידע שנרכש בפסיכולוגיה הכללית לטיפול ולהבנת האדם הסובל מהפרעות נפשיות. המגמה שוקדת על הקניית בסיס תיאורטי ויישומי להבנת ההתנהגות האנושית ותהליכי שינוי. השאיפה היא להקנות ללומד כלים ומושגים מחקריים, גישות טיפוליות וטכניקות התורמות לשינוי בפרט ובמערכות רחבות יותר.

תכנית הלימודים מתמקדת בארבעה תחומים מרכזיים: (1) תאוריה; (2) מחקר; (3) אבחון והערכה; (4) *התערבויות פסיכותראפויטיות*. בנוסף ללימודים העיוניים כוללת התכנית גם פרקטיקום קליני. הפרקטיקום הקליני מתקיים בבתי חולים פסיכיאטרים ובמרפאות בריאות הנפש במשך יומיים בשבוע. סיום הלימודים מותנה בעמידה בחובות הקורסים, הפרקטיקום ובעבודת תזה. מורי המגמה מייצגים קשת רחבה של אסכולות טיפוליות ושל שטחי התעניינות מגוונים בפסיכולוגיה קלינית. קורסי החובה והבחירה המוצעים מכוונים להקנות לתלמידים ידע והבנה בסיסיים במגוון רחב של גישות טיפוליות לאוכלוסיות מבוגרים בטווחי גיל שונים עם בעיות פסיכולוגיות הנעות מקשיים בהתמודדות עם מצבי לחץ יומיומיים ועד לתופעות פסיכוטיות חריפות.

המגמה הקלינית של הילד

תכנית הלימודים במגמה הקלינית של הילד מבוונת להכשרת פסיכולוגים להתמודדות עם צורכי הילד הנורמאלי, החריג והחולה, בתפיסה כוללנית של עבודה טיפולית ומניעתית במסגרות השונות שבהן מתפתח ומתפקד הילד: משפחה, מוסדות חינוך, קהילה וסוכנויות טיפול.

בנוסף להשתתפותו של התלמיד בקורסים, בשנה הראשונה ללימודיו יעבוד בשירות פסיכולוגי חינוכי, וישתתף בעבודה מעשית באוריינטציה טיפולית, חינוכית וקהילתית. בשנה השנייה יוקדשו יומיים לעבודה מעשית במסגרת מוסדות ובתי"ח לבריאות הנפש. כמו כן מציעה המגמה לתלמידיה אפשרות להשתתף בקורסים מתקדמים לטיפול.

בכל השלבים יש נסיון להדגיש בעיות בעלות רלוואנטיות מיוחדות לישראל ולעודד מחקר בסיסי ויישומי בתחום.

המגמה החברתית

מטרת לימודי המגמה בפסיכולוגיה חברתית היא להדריך ולהעמיק את הידע העיוני והיכולת המחקרית של תלמידי המגמה בתחומי הפסיכולוגיה החברתית. במבט כולל מדגישה המגמה החברתית את המחקר והחשיבה הבסיסיים בתחום ומציעה לתלמידיה מעורבות עיונית ומחקרית בתחומים אלה. המגמה אינה מציעה כיוון התמחות והכשרה שיטתיים בתחומי היישום של הפסיכולוגיה החברתית (דהיינו: פסיכולוגיה חברתית-אירגונית, פסיכולוגיה חברתית-חינוכית), אם כי כמה מחברי סגל המגמה עוסקים בפסיכולוגיה חברתית יישומית ומתקיימים מספר קטן של קורסים יישומיים-מקצועיים בתכנית הלימודים. כמו כן, ניתן לשמוע שיעורים בתחומים יישומיים במסגרת מגמות ופקולטות אחרות. *תחומי ההתעניינות* של אנשי סגל המגמה מתפרשים על נושאים שונים בתחומי הפסיכולוגיה-החברתית: פסיכולוגיה חברתית של הבדלי מין, תחרות ושיתוף פעולה, חקר יחסים קרובים, דינמיקה קבוצתית, תהליכי השפעה חברתית, תהליכי משא ומתן, פסיכולוגיה חברתית קוגניטיבית, עיונים במתודולוגיה של המחקר הפסיכו-חברתית, פסיכולוגיה חברתית-התפתחותית, התפתחות מוסרית, התנהגות פרו-חברתית, האישיות וההתנהגות החברתית. לימודי המגמה החברתית בשנה הראשונה מדגישים את היסודות המחקריים שעליה מושתתת הפסיכולוגיה החברתית, וחוץ ממבוא לפסיכולוגיה חברתית, כוללים בעיקר שיעורים בסטטיסטיקה, שיטות מחקר וסדנת מחקר. את הידע העיוני בפסיכולוגיה חברתית ירכוש התלמיד בשיעורי בחירה אשר יינתנו על ידי מורי המגמה.

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית

המגמה לפסיכולוגיה ייעוצית מתמקדת בהעמקת הידע התאורטי והאמפירי בתחומי תיפקוד והתמודדות של אנשים בריאים בנפשם עם דרישות הסביבה ונסיבות החיים. כמו כן, נותנת המגמה הכשרה בתהליכי האבחון והטיוע הפסיכולוגי הקשורים בהתערבויות מניעה ושינוי ביחס לקשיים בתחומים אלו.

המגמה הייעוצית מכשירה פסיכולוגים לתפקידי הערכה וייעוץ לאוכלוסיות נורמליות (לא פאתולוגיות) מבחינה נפשית, הנזקקות לסיוע בהתמודדות ובהסתגלות בתחומי תיפקוד מגוונים בחברה, בעבודה ובמשפחה. בכך נכללות, לדוגמה, בעיות מהתחום הלימודי-חינוכי, בחירת מקצוע והסתגלות לעבודה, קשיים במשפחה וביחסי זוג, מעברי חיים (דוגמת עליה, גיוס, פרישה), התמודדות עם בעיות בריאות, שינוי בסגנון ובהרגלי חיים. המגמה שמה דגש בהכשרה על התערבויות מניעה, במקביל להכשרה בהתערבויות שינוי, ובמיומנויות ההערכה והמחקר הנלווים.

שנת הלימודים הראשונה כוללת קורסי חובה המקנים לסטודנט ידע תאורטי ואמפירי מקיף ומיומנויות בסיסיות בייעוץ פסיכולוגי כללי. בין השאר, כוללים קורסים אלו: "תאוריות וגישות לייעוץ", "סדנה בריאיון ובפיתוח מיומנויות ייעוץ", "הערכת אישיות על-פי מבחנים", קורסים בסיסיים בתחומי תוכן שונים (חינוכי, תעסוקתי, בריאותי, אישי-זוגי), בנוסף לקורסי החובה החוגיים בסטטיסטיקה ושיטות מחקר. כמו כן, מתקיים פרקטיקום מעשי של יום בשבוע לאורך כל שנת הלימודים, המלווה בפגישת הנחייה קבוצתית אחת לשבועיים, ובסדנת הכנה בסמוך לפתיחת שנת הלימודים. הפרקטיקום מתבצע במוסדות החינוך של השירות הפסיכולוגי במרחב תל-אביב.

החוג לפסיכולוגיה

שנת הלימודים השניה כוללת גם היא מספר קורסי חובה מתקדמים יותר (כגון: "ייעוץ קבוצתי", "התמודדות עם מצבי לחץ"), וכן קורסי בחירה (כגון: "פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים", "ייעוץ זוגי", "פסיכולוגיה שיקומית"), בהתאם למסלול בו בחר הסטודנט להתמחות. חלק מהקורסים האלו ישמשו גם כסדנאות לבצוע מודרך של עבודות סמינריוניות עיוניות ואמפיריות. בנוסף לחובות לימוד אלו, הסטודנט לומד בפרקטיקום מעשי בהיקף של יום בשבוע באחד מהמוסדות הקשורים עם המגמה לצורך זה, ובהדרכה אישית של איש מקצוע בכיר ומוסמך במוסד.

המגמה הקוגניטיבית

המגמה הקוגניטיבית מקנה ידע בתחום הקוגניטיבי תוך התמקדות על תהליכים בסיסיים המאפיינים מערכות של עיבוד מידע בתחומי תפיסה, קשב, למידה, זיכרון, שפה, חשיבה, פתרון בעיות, תקשורת, קבלת החלטות והתפתחות קוגניטיבית, תוך לימוד תכנון וביצוע מחקר בתחום הקוגניטיבי.

חובות המגמה, החל משנת תשנ"ו, כוללים השלמת 44 ש"ס בשיעורים הבאים: 5 מתוך 7 שיעורי חובה א' (10 ש"ס), 3 מתוך 7 שיעורי ההמשך ב' לשיעורי החובה (6 ש"ס), 6 שיעורי בחירה במסגרת המגמה (12 ש"ס), 6 שיעורי בחירה נוספים (12 ש"ס) ניתן להשלים במגמה, או במגמות אחרות בחוג או בחוגים אחרים, בתאום עם המנחה, ובאישורו. בנוסף, כוללים החובות שיעור בשיטות המחקר וסטטיסטיקה (א'+ב': 4 ש"ס), שיעור בסיסי בעיבודים סטטיסטיים במחשב, שתי עבודות סמינריוניות (לפחות אחת אמפירית), השתתפות בקולוקוויום של המגמה, עבודת תזה, והגנה על התזה.

בשנת הלימודים הראשונה על התלמידים לסיים לפחות 3 מתוך 5 שיעורי החובה א' של המגמה, ואת השיעור בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. תלמיד אשר יקבל בשניים מתוך כלל שיעורי החובה, הכוללים שיעורי חובה א', שיעורי ההמשך ב', ושיטות מחקר וסטטיסטיקה, ציון נמוך מ-80, המשך לימודיו יישקל מחדש. תלמידי המגמה ירכשו ידע בסיסי בשימושי

המחשב בשיעור בעיבודים סטטיסטיים במחשב, אותו עליהם להשלים בשנת הלימודים הראשונה במגמה, אלא אם ניתן לתלמיד פטור על ידי מורה הקורס על סמך ידע מקביל שרכש בקורס אחר ובאישור ראש המגמה. שיעור זה אינו מקנה נקודות זכות לקראת התואר.
את העבודות הסמינריוניות ניתן לבצע ולהגיש גם בשיעורי הבחירה וגם בשיעורי החובה של המגמה.
התלמידים יבצעו לפחות עבודה סמינריונית אחת במסגרת המגמה. עבודה סמינריונית שניה, ניתן לבצע גם במסגרת מגמה אחרת באישור המנחה.
תלמידי המגמה (שנה א' ושנה ב') ישתתפו בסמינר המגמה (קולוקויום) שיתקיים אחת לשבועיים ביום ג' 12:15-13:45 בבניין שרת חדר 111. התלמידים ישתתפו לפחות ב-2/3 מהמפגשים בסמינר. הודעות מפורטות על מועד ההרצאות, שמות מרצים ונושאים יפורסמו על לוח המודעות. סמינר זה אינו מקנה נקודות זכות לקראת תואר.
תלמידי המגמה הקוגניטיבית יבצעו את התזה במסגרת המגמה בהנחיית אחד ממורי המגמה.
כל תלמיד יבחר אחד ממורי המגמה להיות מנחה לעבודת התזה עד תום שנת הלימודים הראשונה, ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני בצרוף אישור בחתימת המנחה. לפני הגשת הצעת התזה יבחר התלמיד, תוך התייעצות עם המנחה, קורא נוסף לעבודת התזה ויודיע על בחירתו בכתב למזכירות לימודים לתואר שני, בצרוף אישור בחתימת הקורא השני.
הגנה על התזה - לאחר שיקבל התלמיד ציון על עבודת התזה, יציג את התזה לפני מורי המגמה ותלמידי המגמה.
בתום שנה א' יכולים התלמידים להגיש מועמדותם להמשך ישיר ללימודי הדוקטורט, בהתאם לנוהלי *החוג בנושא. (פרטים בפרק "מסלול ישיר לדוקטורט").*

<u>המגמה הפסיכוביולוגית</u>

מטרת הפסיכוביולוגיה הינה חקר הבסיס הביולוגי של ההתנהגות. לפיכך, נושאי ההתעניינות של הפסיכוביולוגיה הן החידות המסורתיות המעסיקות את הפסיכולוגיה על ענפיה השונים אגב קישורן לתהליכים מוחיים ספציפיים. מחקר התהליכים המוחיים מתמצה בעיקרו בלימוד שפות ביולוגיות, כגון: אנטומיה, ביוכימיה ופיזיולוגיה, והכרת טכניקות מחקריות המבוססות על טכנולוגיה מודרנית.
אם כי הפסיכוביולוגיה היתה ועודנה ענף מחקר של ה-NEUROSCIENCES, אפשר להשתמש בשיטות העבודה ובידע שנצבר בתחומה - והדבר אכן נעשה - לפתרון בעיות רבות בפסיכיאטריה, בנוירולוגיה, בפסיכופרמקולוגיה, בפסיכולוגיה קלינית, בפסיכולוגיה חברתית ובקרימינולוגיה.
תלמידי המגמה יציגו את נושא המחקר לאחר גמר העבודה בפני חברי המגמה והתלמידים.

תיאור הקורסים

המגמה הקלינית

שיטות מחקר - א'
הקורס יעסוק בשיטות ניתוח נתונים השכיחות בפסיכולוגיה בעיקר בואריאציות של ניתוח שונות.

עיבודים סטטיסטיים במחשב
זה קורס בסיסי בניתוח נתונים שבו ניתן להכיר מקרוב אספקטים תאורטיים ואמפיריים שונים של סטטיסטיקה תאורית, ניתוח נתונים השוואתי, בדיקת מודלים וניתוח נתונים אקספלורטיבי, תוך שימוש בתוכנה סטטיסטית סטנדרטית (SPSS ו-BMDP) ייתכן SAS.

שיטות מחקר - ב'
הקורס עוסק במודלים ובטכניקות של ניתוחים קורלטיביים. דגש מיוחד מושם על מודלים של רגרסיה מרובה ועל שמוש במתאמים לשם בקרה על שונות. חלקו האחרון של הקורס מוקדש לנושאים נבחרים כגון ניתוח נתיבים ובדיקת מודלים.

אבחון והערכה 1
יסודות תהליך האבחון הקליני וההערכה הפסיכולוגית. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית, שיטות אבחון והערכה, חצנה תיאורטית ועבודה מעשית מודרכת עם מבחני אינטליגנציה, מבחני אישיות ומבחנים השלכתיים. יישום קליני, הדרייה הפסיכולוגי, הדינמיקה הביניאישית במסגרת הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית.

החוג לפסיכולוגיה

פסיכופתולוגית
הקורס יתן בתפיסות ההפרעה הנפשית בכלל והפסיכוזה בפרט תוך פרישה של הגישות הפסיכודינמית, ההתנהגות הקוגניטיבית, האקסיסטנציאלית ועוד. יודגשו הקשרים בין גישה לפסיכופתולוגיה וגישה לטפול.

תראיון הקליני
בקורס תסקר בפני הסטודנטים ספרות בנושא הראיון הקליני ותילמדנה מיומנויות ראיון שונות. בנוסף, יתרגלו הסטודנטים ראיונות הן באוניברסיטה והן בשדה.

אבחון והערכה 2
העמקה והרחבה של הידע התיאורטי והמעשי שנרכש בשנת הלימודים הראשונה על השימוש הקליני במבחנים פסיכולוגיים ובשיטות אבחון אחרות. הבדיקה הפסיכודיאגנוסטית כתהליך של אינטגרציה דינמית. ספרות מקצועית עיונית, הצגות מקרים, ניתוחם ועיבודם לפי גישות שונות.

פסיכופתולוגית: יסודות ובעיות
הקורס יתאר את ההפרעות הנפשיות השונות ואת הפרספקטיבות התאורטיות שנוצרו בתאוריות השונות על מנת להסבירן. דגש מיוחד יינתן לגישות פסיכופיזיולוגיות וטפולים תרופתיים.

מבוא לטיפול פסיכודינמי א': הקשר הטיפולי
הקורס יתמקד במושגי יסוד של טיפול פסיכודינמי עם מיקוד במהות הקשר הטיפולי: העברה, העברה נגדית, ברית עבודה, נויטרליות טיפולית ואמפתיה. מושגים אלה יידונו מנקודת ראות פסיכואנליטית, אינטר-סובייקטיביסטית ואקסיסטנציאליסטית.

פתיחות וסגירות להתנסויות

הקורס יתמקד על הדרך בה אנשים מווסתים את תגובותיהם לחוויות האישיות שלהם בין שהן כואבות ולא נעימות ובין שהן נעימות ומרחיבות את הדעת. פתיחות להתנסויות אישיות היא היכולת של האדם לקבל את החוויה האישית "כמות שהיא" תוך כדי שימת לב מרבית לגירויים המיידיים מבלי לפרש אותם עפ"י סכמות חשיבה קיימות. זו גם היכולת להפתח להתנסויות חדשות ולהיות מעורב בהן באופן רגשי. מצד שני, סגירות להתנסויות מאפשרת לאדם ליצור מרחק קוגניטיבי מהחוויה המיידית עפ"י שמוש בטכניקות קוגניטיביות כמו חפוש משמעות, מתן הסברים מתוך התיאוריה האישית ודחיקת המחשבות הכרוכות בחוויה. במסגרת הקורס נתכנן פתקרים הכוללים את הגורמים המצבים והאישיים המכוונים את הפרט לפתיחות או לסגירות לחוויה האישית.

הדרכה במסיבותרפיה - ב'

הקורס מיועד למשתתפים בפרקטיקום קליני של שנה ב'. כל משתתף יביא לפחות מקרה אחד הנמצא בטיפולו להדרכה בכיתה. נושאים שונים הקשורים בתהליך הפסיכותרפויטי כגון: תכנון טיפול, יחסי מטפל-מטופל וכו'. יובאו לדיון בכיתה.

אובססיות וקומפולסיות מנקודת מבט קוגניטיבית

במסגרת הסדנא ילמדו הסטודנטים להכיר מקרוב את מאפייני ההפרעה האובססיבית-קומפולסיבית ויפתחו מחקר עצמאי על אספקטים קוגניטיביים של אובססיות והתנהגות כפייתית.

יסודות תיאורטיים של טיפול פסיכודינמי א': גישות יחסי אובייקט

הקורס ידון בתיאוריות יחסי אובייקט ופיתוחיהם העכשוויים של ויניקוט, קירכנר, פרנברג, אוגדן וכולם. הנושאים שיידונו: סביבה מוקדמת ואובייקטים מופנמים. העצמי האמיתי והעצמי השקרי. מרשאי מעבר ומרחב פוטנציאלי. Splitting, הזדהות השלכתית ואינטגרציית האישיות.

יסודות תיאורטיים של טיפול פסיכודינמי ב': פסיכולוגית העצמי

איך מתפתח העצמי? מהם הגורמים שמאפשרים צמיחה של זהות יציבה? איך אפשר להבין סימפטומים כפונקציה של פרגמנטציה של העצמי? שאלות אלה יידונו במסגרת גישות שונות של פסיכולוגית העצמי: קוהוט, דניאל שטרן, ניון גדג ואחרים.

מבוא לטפול קוגניטיבי-התנהגותי

המטרה המרכזית של טפול קוגניטיבי-התנהגותי היא לתת למטופל את היכולת לשנות בבחינת עצמו את מחשבותיו, התנהגותו ורגשותיו. בקורס יוצגו העקרונות המרכזיים של הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי וכיצד הם מיושמים בטפול עם אנשים עם בעיות פסיכולוגיות. הקורס יתמקד על הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי כפי שהוא מיושם בסוף שנות התשעים תוך אזכור התיאוריות שפותחו ע"י אנשים מרכזיים בתחום (וולפה, בק, אליס, מיקנבאום וקנפר). לבסוף יצוין שמתוך הטפול הקוגניטיבי-התנהגותי צומחת היום הגישה האינטגרטיבית לטפול.

המגמה הייעוצית

מבחנים ושאלונים - תאוריה ויישום

מהו "מבחן"; סקירת עולם המבחנים - "עיר ועפרון" ואחרים; מדדים לבחינת טיבם של מבחנים ושאלונים. בניית מבחנים; ניתוח פריטים, בדיקות מהימנות ותוקף, מעקבים וקריטריונים; השימוש במבחנים - היקף, תועלת ומגבלות; כללי אתיקה ושיקולים מוסריים בשימוש במבחנים.

מבוא לעבודה פסיכולוגית במסגרות חינוכיות

הקורס יכלול ידע והדגמות לגישות, סגנונות וכלים מרכזיים, בעבודת הפסיכולוג במערכות החינוכיות, שבמרכזן, קידום בריאותו הנפשית של הילד וסביבתו. כן ידון בקורס מקומו של הפסיכולוג כחבר בצוות בין-מקצועי וכיועץ למורים ולגורמים השונים במערכת.

ייעוץ לקבלת החלטות
הקורס יציג מודלים נורמטיביים והתנהגותיים של קבלת החלטות ואפשרויות יישומן בתהליכי ייעוץ. יידונו סוגיות ספציפיות כגון: עקרונות ניתוח החלטות, שיפוט והערכה של תועלות ואי-וודאויות, קונפליקטים, הבדלים בינאישיים בסגנונות החלטה, אימון במיומנויות החלטה.

מבוא לפסיכולוגיה תעסוקתית
מקצוע וקריירה, הקשיים בבחירת קריירה מקצועית, טיפולוגיה של בעיות בייעוץ תעסוקתי, מידע תעסוקתי. שאלוני נטיות: סקירה ביקורתית, מדידת הנטיות המקצועיות באמצעות שאלונים על פי גישות רוא ו-הולנד. מחקרים על הקשר בין הלימה של נטיות עם העיסוק ועם הסביבה לבין משתני רווחה, שילוב של כושר ונטיות בייעוץ התעסוקתי. ניתוחי מיקרים.

מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות
הקורס יתאר את הרקע להתפתחות הפסיכולוגיה של הבריאות המעוגנת במודל הביו-פסיכו-חברתי של הרפואה. יוצגו היבטים שונים לקשרים גוף-נפש, מצבי לחץ, כאב, רפואה התנהגותית, אישיות ובריאות, קוגניציות מחלה ובריאות.

התפתחות הפרט והמשפחה בגבורות ובזיקנה
הקורס יקנה ידע תיאורטי בהתפתחות הפסיכולוגית של הפרט ושל המשפחה בגבורות הצעירה, בגבורות המאוחרת ובזיקנה. יידונו בו תיאוריות ההתפתחות הפסיכולוגית לאורך מרחב החיים, התפתחות רגשית וקוגניטיבית, התפתחות מעגל המשפחה, מערכת היחסים הבינדורית במשפחה המבוגרת, יחסי אחים בוגרים, בשלות פיליאלית, מערכת היחסים בין הורים, זקנים וילדים בוגרים וכן דרכי ההתמודדות עם שינויים, אובדנים, ומוות בגבורות ובזיקנה.
סיום הקורס שתתבסס על ניתוח הראיון לאור החומר התיאורטי שנילמד בקורס.

החוג לפסיכולוגיה

ריאיון ופיתוח מיומנויות ייעוץ
קורס זה מהווה סדנה התנסותית וחווייתית אשר מטרתה לפתח אצל המשתתפים מיומנויות ייעוץ בסיסיות וכגון: קבלת נעץ חדש, הקשבה, רגישות לגילת, שאילה והחקיר, הבהרת מסרים ושיבומם. התמודדות עם מצבים קשים מגוונים, וכדי וכן לתרגל באורח מעשי בסימולציות ובמשחקי-תפקידים גישות וטכניקות אשר נלמדות תאורטית בקורסים העיוניים.

הערכת אישיות לפי מבחנים
בקורס יילמדו דרכי השימוש והאינטרפרטציה של המבחנים הבאים: וקסלר, בנדר, מבחני ציור, טאיט, השלמת משפטים, ו-MMPI. ייסקרו עקרונות של הערכת אישיות, והתלמידים יגישו דוחות פסיכולוגיים לפי מבחנים שהעבירו.

ייעוץ קבוצתי
הקורס מציג אפשרויות של ייעוץ במסגרות קבוצתיות. במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בקבוצת ייעוץ. במסגרת זו יחוו המשתתפים את הראיון האישי ובניית הקבוצה ואת שלבי התפתחות הקבוצה. במהלך חלקו השני של הקורס יוצג מודל אינטגרטיבי לייעוץ קבוצתי: במסגרת התאורטית תוצג הגישה הפסיכודינמית בבסיס להבנת תהליכים קבוצתיים וגישות נוספות לעבודה בקבוצה. באופן מעשי יתרגמו המשתתפים מודלים של הנחייה ונושאים ייעוציים שונים לתכנון ובניית סדנאת בשדה.

תיאוריות וגישות לייעוץ
הקורס יעסוק בתיאוריות העיקריות בפסיכולוגיה ייעוצית: ייעוץ פסיכודינמי, הומניסטי, קוגניטיבי, גשטאלט, התנהגותי ומשפחתי.

התמודדות עם מצבי לחץ
הקורס יעסוק במודלים תיאורטיים שונים של לחץ ובדרכים להתמודדות, מניעה וטיפול אצל הפרט, המשפחה והקהילה.

טיפול קצר מועד מערכתי

תיאור הקורס: טיפול קצר מועד (טקס), המשותף והמבדיל מגישות טיפוליות אחרות (אנליטיות, גשטאלט, ביהביוריזם).

השימוש של טקס במערכות - זוגיות, משפחתיות ואירגוניות.

עקרונות יסוד בטקס - שינוי מדרגה ראשונה ושנית.

השלב הראשון בטקס - הערכה לעומת דיאגנוזה.

החוזה הטיפולי כמנוף לשינוי - תפקיד המטפל ואחריותו.

תיכנון ההתערבות הטיפולית - שימוש בהתנגדויות.

ניתוח מקרים ושימוש בטכניקות לא מילוליות.

המגמה הקלינית של הילד

אבחון והערכת א'

לימוד מטרות ושיטות באבחון והערכה של אישיות ושימוש במבחנים פסיכולוגיים למטרה זו. הקורס כולל תהליך והעברת המבחנים, הערכה, אינטרפרטציה שלהם ושילוב בין תוצאות המבחנים השונים. המבחנים שילמדו: וכסלר, בנדר, ציור אדם, ט.א.ט. רורשך.

פרקטיקום בעבודת הפסיכולוג בבית"ס ובקהילה עבודה עם חברה והמערכת

הקורס יקנה ידע עניני ומעשי על מקומו של פסיכולוג ביה"ס ותפקידו, תוך הצגת גישות המדגישות את תפקידו הפעיל והרב-גוני של הפסיכולוג במערך השלם של ביה"ס והקהילה שבו הוא ממוקם.

ייעוץ למורים בתחומי בריאות הנפש

במסגרת של דיון קבוצתי ילובנו ארועים מתוך ההתנסות בעבודה המעשית של הסטודנטים ותנתן הדרכה על פעולות הייעוץ שהם מבצעים. יבחן תפקידו במערכת החינוכית והאינטראקציות שלו עם בעלי תפקידים אחרים במערכת.

ראיון ילדים

קורס משומי הכולל ראיונות עם ילדים בשלבי התפתחות שונים. יילמדו טכניקות של ראיון המשחק ככלי בראיון ילדים תוך ניתוח האינטראקציות בין המראיין למרואיין. המיקוד יהיה בפיתוח יכולת לחוש את הילד, להבין את שפתו ודרכי התקשורת שלו. לכל סטודנט תהיה הזדמנות לראיין ילד. בתום כל ראיון ייערך דיון בכיתה על מה שהתרחש בחדר המשחקים. כמו-כן יינתן משוב אישי ע"י המרצה.

גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים - א'

הקורס יעסוק בגישות השונות בפסיכותרפיה של הילד החל בגישות אנתרופולוגיות והיסטוריות, של כיצד המבוגר משתכל על הילד בהקשריים הסטודיים ותרבותיים שונים. הקורס גם יעסוק בילד כפי שמשתקף בספרות ילדים ומבוגרים. ננסה להבין את עבודת הפסיכותרפיאט עם ילדים לאור אסכולות פסיכואנליטיות שונות ודרך גישות הומניסטיות, אקזיסטנציאליסטיות, קוגניטיביות ובהביוריסטיות.

התפתחות ופסיכופתולוגיה

הקורס יתמקד בסקירה של הפרעות התפתחותיות ופסיכופתולוגיה מפרספקטיבה התפתחותית. בין הנושאים שייידונו: כיצד מתבטאות הפרעות שונות בתחומי תפקוד שונים (כגון: תפקוד קוגניטיבי, רגשות, חווית העצמי, יחסים בינאישיים והיחסים בין הגוף לנפש), וכיצד צורות הביטוי קשורות לגיל ולשלבי התפתחות.

אבחון והערכת ב'

הדרכה קבוצתית (10 איש) בדיאגנוסטיקה - עיבוד וניתוח מערכת מבחני אינטליגנציה ואישיות בעיקר של ילדים ונוער. לשיעור מתלווה תרגיל המשלב הדרכה אינדיבידואלית בקבוצה קטנה. (למסיימי קורס א').

מבוא לפסיכותרפיה
היבטי היסטוריי על פסיכותרפיה. הפסיכוטרפויסט כבן אדם, תיפקודו ומיומנותו, הראיון הראשון, אבחנה, תכנית טיפול - העמדה והגישה של הפסיכוטרפואים מול מצבים מיוחדים. דיון על נושאים תיאורטיים בפסיכותרפיה, הצגתם דרך הדגמות בסרטים על פסיכותרפיה.

פסיכופתולוגיה התפתחותית ב'
הקורס פורש את מלוא הידיעה של הסימפטומטולוגיה הפסיכופתולוגית תוך כדי התמקדות באפיונים המיוחדים של ביטוייה בקרב ילדים, ומתבונן בה הן ממימד העומק של האבחנה הפסיכודינמית המיועדת לחשוף את האטיולוגיה העומדת מאחורי התסמונת והן מתוך הבנת המשימות ההתפתחותיות הנורמטיביות האופייניות לכל שלב בהתפתחות. כמו כן, נרכשת השפה האוניברסלית של הקלסיפיקציה של הפסיכופתולוגיה ותהליכי האבחון הנדרשים לתסמונת השונות.

דפוסי שינה ועירות - התפתחות תקינה ופתולוגית
הסדנא תתמקד בנושאים הקשורים להתפתחות דפוסי השינה-ערות. בילדות, בהפרעות השינה השכיחות מגילאים השונים והקשר שבין הפרעות שינה ופסיכופתולוגיה. מטרת הסדנא תהיה לעודד סטודנטים ליזום ולערוך מחקר בתרום.

תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין
הסדנה תעסוק בנושא הסקות מאינפורמציה תלוית מין. בנוסף לכך תעסוק הסדנה בקשר בין הסקות לבין אורינטציית תפקיד מין ותתמקד במיוחד בייחודיות של גברים נשים.

החוג לפסיכולוגיה

הסתמכות על מקורות מידע
יושם דגש על מידע הורי וסמכויות שונות על ידע, הכוונה לבדוק על מי מסתמכים ולמי פונים הורים לבקש מידע בקשר לגידול ילדיהם וכן שאלות והקשרות בנכונות של אנשים להסתמך על אינפורמציה ממקורות שונים.

שיעורים מתקדמים - ראת במגמה הקלינית

<u>שיעורי בחירה משותפים למגמות הקליניות, והמגמה הייעוצית</u>

פסיכופתולוגיה וטיפולים בפסיכיאטריה
מטרת הסמינר להעמיק את ההכרות עם ההפרעות ומחלות נפש. האמצעים יהיו ע"י תורת הסימנים הקליניים (סמיולוגיה), קלאסיפיקציה, אטיולוגיה, והטיפולים הספציפיים למחלות אלו. תינתן אפשרות לחשיפה קלינית לפסיכופתולוגיות אשר יידונו, בסמינר.

תנחיה קבוצתית
הקורס יוקדש ללמידה בנושא התנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

מבוא לנוירופסיכולוגיה
הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אגנוזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה יידונו מבחינת הגילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התאורטיות ביחס לתפקוד נורמלי.

תהליכים קבוצתיים - יסודות בטיפול קבוצתי
במהלך חלקו הראשון של הקורס יתנסו המשתתפים בעבודה קבוצתית. במסגרת זו יחוו המשתתפים את שלבי התפתחות הקבוצה, את הבנת מושג - הקונטקסט הקבוצתי והתהליך שעובר הפרט בקבוצה.
בחלקו השני של הקורס יוצגו מודל התפתחותי לפסיכותרפיה קבוצתית ומושגים בסיסיים של פוקס ביון וגרוטזין. דגש ינתן למושג ההתנגדות ולתהליכים של העברה - על היבטיהם השונים בהקשר הקבוצתי.

מבוא לטיפול פסיכודינמי ב׳: התהליך הטיפולי

יסודות תיאורטיים של טיפול פסיכודינמי: יחסי Self-object וחשיבותם בטיפול. דינמיקה של הזדהות השלכתית והכלה. עיבוד העברה נגדית וחשיבותה בתהליך הטיפולי. הבניה של טיפול פסיכודינמי קצר מועד.

נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית

הקורס ידון במאמרים נבחרים העוסקים בקשר שבין המחקר, התיאוריה והפרקטיקה בתחום הפסיכותרפיה והפסיכודיאגנוסטיקה. נושאים לדוגמא: "קורלציות מדומות" במבחנים השלכתיים, והבעייתיות שבזכרונות מודחקים של טראומות ילדות.

תיאוריה של טיפול משפחתי והערכת המשפחה

מטרת הקורס להקנות למשתתפים מושגים ורקע תיאורטי בתחום הטיפול המשפחתי והערכת המשפחה. תידונה בעיות הקשורות לרקע התפתחותו של הטיפול המשפחתי ויישומו לטיפול בהפרעות שונות. תיסקרנה האסכולות הקיימות בתחום זה ונושאים כלליים כגון: יחסי הורים וילדים והפרעות נפשיות. קומוניקציה במשפחה, טיפול במתבגרים, בדכאון בסכיזופרניה ובמשפחות ממעמד נמוך ובעיות המאפיינות את המשפחה המודרנית.

תאורית ההתקשרות (Attachment)

הקורס יסקור את תאורית ה-Attachment, התפתחותה וישומה בפסיכופתולוגיה התפתחותית. למשל: התפתחותו הרגשית של הילד בהקשר לדמות ההתקשרות וכן על השפעתו של מושג זה על התפתחות מאוחרת יותר. מושג חרדת הפרידה יסקר מנקודת מבט התפתחותית. בקורס נראה כיצד פרידה פתאומית, קצרה או ממושכת ניתנת להסבר במונחים של Attachment, כגון מחלה של הורים, אשפוזו של ילד, טיפול חלופי. כמו כן *נדון באספקטים טראומטים כמו: חסך במגע עם* דמות התקשרות (ילדי מוסדות), מוות במשפחה, אלימות נגד ילדים. בנוסף להרצאות פרונטליות ולסקירת הספרות ישולבו בקורס לכל אורכו גם קלטות וידאו עם חומר על נושאי הקורס ועל הפסיכופתולוגיות הנזכרות לעיל.

אוטיזם

הקורס מבוסס על אספקטים ספציפיים של פסיכופתולוגיה של אוטיזם (PDD). התאוריות שיסקרו על התפתחות האוטיזם מיצגות קשת רחבה הכוללת את הגישה הפסיכואנליטית ואת תאורית ה-Attachment, הקורס יכלול גם את נושא האבחנה המבדלת והקשיים הכרוכים בה. הגישה לפסיכותרפיה בקורס זה הינה אקלקטית ותנסה להדגים את התאוריות השונות. דגש מיוחד יושם על טכניקות טיפוליות פסיכודינמיות; ד״ר הלפרן, אשר שבה משנת שבתון במרכז טביסטוק שם השתתפה בסדנא על אוטיזם, תדבר גם על הגישה של מרכז זה. בנוסף להרצאות פרונטליות ולסקירת הספרות ישולבו בקורס לכל אורכו גם קלטות וידאו של חומר על אוטיזם. בנוסף תתכן הדגמה חיה של ראיון עם ילד אוטיסט שיונחה על פי השיטה הטיפולית של ד״ר הלפרן בעבודתה עם ילדים אוטיסטים.

הגישה הנארטיבית בפסיכותרפיה

הקורס יעסוק בהתפתחות הגישה הנארטיבית בפסיכותרפיה החל בניצניה בפסיכואנליזה וכלה בבטויים שלה בגישות המערכתיות, הקוגניטיביות והאקלקטיות.

ספרות בעיני הפסיכותרפיסט

הקורס יעסוק ביצירות ספרות קלאסיות (שייקספיר, פרוסט, יורסנר ועוד) ותרומתם לפסיכותרפיסט. בשונה מנתוחי ספרות פסיכולוגיים נפוצים אין הכוונה לעסוק בפרוש פסיכולוגי של היצירות הנידונות אלא בהעשרת הידע הפסיכולוגי על ידן.

חוויה ושפה בטפול

הקורס יועבר בתור סדנה המשלבת קריאת טקסטים עם דיון בפרקטיקה טיפולית שבמרכזה שני אנשים או יותר המשוחחים ביניהם. יידונו מושגים כמו אמפטיה, האזנה, אינטרפרטציה, אינטימיות וכו'. דרך טקסטים של לקן, דרידה, דלוז, לוינסון ועוד, טקסטים העוסקים בתורת היצוג והפירוש כפי שהינה מתבטאת בשיח אנושי ובספרות. בסדנה ינותחו דיאלוגים בין מטפלים למטיינטים.

אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים

קורס זה מוצע במתכונת של הדרכה אישית למספר מוגבל של סטודנטים שיתנסו בעבודה קלינית במעבדת השינה של החוג לפסיכולוגיה מספר שעות שבועיות ויקבלו הדרכה אישית על עבודתם.

ההדרכה תכלול הכרות עם הפרעות השינה בינקות ובילדות, שיטות האבחון והנורמים האפשריים להפרעות השינה. כמו כן ההדרכה תכשיר את הסטודנט לעבודה בטיפולים קצרים וממוקדים המשלבים גישות טיפול דינמיות, גישות לעבודה עם משפחות והדרכת הורים בשיטות התערבות התנהגותיות.

תנתן עדיפות לסטודנטים בשנה השניה או השלישית של לימודי התואר השני. ההרשמה לקורס בתיאום עם המרצה.

התסמונת הפוסט-טראומטית - מסימפטומים ועד פילוסופית חיים

הקורס יתאר את התסמונת הפוסט-טראומטית וידון בקשת התפיסות הקיימות כיום לגבי הבנת התסמונת. יידונו התפיסה הפסיכיאטרית-רפואית, התפיסה הפסיכודינמית עם דגש על תאוריות הפסיכואנליזה, יחסי אובייקט, הגישה האקזיסטנציאליסטית-הומניסטית והגישה הקוגניטיבית-התנהגותית - תוך הדגשת ההנחות הפילוסופיות השונות ביחס לטראומה עצמה. כמו-כן, תוצגנה שיטות הטיפול הנובעות מכל תפיסה תוך הבאת דוגמאות קליניות.

החוג לפסיכולוגיה

ליקויי למידה

הקורס יתמקד בהפרעות למידה שונות תוך דגש מיוחד על שתי הפרעות הלמידה השכיחות ביותר - דיסלקציה והפרעות קשב וריכוז (Ad Hd). ייסקרו המנגנונים בבסיס ההפרעה, מסלולים התפתחותיים, בעיות נלוות והיבטים רגשיים, גישות אבחוניות ודרכי טיפול.

התפתחות זהות מינית וסטראוטיפים מיניים אצל ילדים

הקורס ידון בתאוריות העקריות של התפתחות זהות מינית כולל תאורית הלמידה החברתית, התפתחות קוגניטיבית ותאוריות סכמות המין. במסגרת הקורס נדון בתפיסת ילדים את תפקידי המין ותפיסתם התנהגויות שאינן תואמות את הנורמה. נדון בשאלה האם ניתן והאם רצוי לשנות התנהגויות תואמות מין.

מיון והערכת מועמדים לתפקיד באמצעות שאלונים פסיכולוגיים

בקורס יועמק הידע שנרכש בקורס "הערכת אישיות ע"י מבחנים" הניתן בשנה א'. דגש מיוחד יושם על אינטגרציה בין המקורות השונים להערכת האישיות וכתיבת חוות דעת מסכמת. המשתתפים בקורס יתבקשו להגיש "מקרים" שילקחו מהמקומות בהם הם מבצעים את הפרקטיקום.

פסיכולוגיה שיקומית

לאחר האובדן והמשבר בעקבות מחלה או פגיעה בא תהליך הסתגלות נפשית, חברתית ותעסוקתית. בקורס נכיר תהליך הסתגלות זה, גורמים המעכבים אותו, והתערבויות שיקומיות שונות. נושאים נוספים שיכוסו בקורס: השלכות פסיכולוגיות תיפקודיות ותעסוקתיות של קבוצות מחלה עיקריות, אישיות והסתגלות, פסיכופתולוגיה של העבודה, הגדרת הצלחת השיקום הרפואי והפסיכו-חברתי.

ייעוץ להורים

חלק משמעותי בעבודת הפסיכולוג עם ילדים ועם מסגרות חינוכיות, נוגע למפגש עם הורים - כמבוגרים המשמעותיים לילד.

בקורס יידונו נושאים ושאלות הקשורים בהורות, במפגש שבין הפסיכולוג להורה ובדרכי ייעוץ להורים, מותאמות לגיל ולצרכים היחודיים של הילד וההורה.

הפרעות קשב וקשיי הסתגלות

קשיים בעיכוב תגובה לגרויים לא רלוונטיים נמצאו קשורים בהפרעות חרדה, בהפרעה אובססיבית-קומפולסיבית, ואצל נורמלים הנבוהים באפיונים סכיזוטיפליים. הסמינר יתמקד במשמעות של קשר זה ובהשלכותיו על קשיים הסתגלותיים עם רמת מוסחות קשבית גבוהה.

התערבות הפסיכולוג הייעוצי בטיפול בהפרעות למידה

הקורס סוקר הפרעות למידה שכיחות, תוך דגש מיוחד על הקונספציה הייעוצית והכלים הספציפיים בהתערבות הייעוץ החינוכי בטיפול בהפרעות קשב, היפראקטיביות ואימפולסיביות. תיתן אפשרות להתנסות בשדה ויושם דגש על ניתוח מקרים.

התערבות ייעוצית כמעבי משבר אצל המתבגר

הקורס יתמקד בהבהרת מצבי משבר התפתחותיים ומצביים בתקופת גיל ההתבגרות. יידונו הסיבות להיווצרות מצב המשבר, תוך התייחסות למשימותיו ההתפתחותיות של המתבגר, ויוצגו דרכי ייעוץ מומלצות שמטרתן לעזור למתבגר ולמשפחתו, הן במסגרת בית הספר והן במשפחה.

עבודת הפסיכולוג הייעוצי במערכות חישגיות: חינוך, ספורט, צבא ותעשייה

הקורס יתמקד בהצגת המשתנים המאפיינים מערכות חישגיות, תוך התייחסות לצורך - חישג ומצויטות. יובהרו משתני הלחץ במערכות ההישג השונות, ויוצגו דרכים מומלצות לעזור לטרט ולצוות המלווה להגיע לרמת ביצוע מיטבית בהתאם למטרות המערכת.

הפסיכולוג הייעוצי והמורה

הקורס יתמקד בהבנת תיפקודו של המורה במערכת הביתתית והבית-סיפרית. תיבחן חשיבותו כסוכן סוציאליזציה בחיי של הילד והמתבגר. יידונו דרכים לחיזוק דימויו, ודרכים מומלצות לשיפור הקשר מורה-תלמיד, הן בהיבט האישי והן בהיבט הכיתתי, תוך חיזוק מסוגלותו העצמית.

כאב: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים

תופעת הכאב תוצג בקורס כתוצר וביטוי משולב של תהליכים ברמה הפיזיולוגית וברמה הפסיכולוגית. הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרות, משמעויות, סיווגים ומדידה של כאב; מסילות הכאב מהקולטן ועד לתודעה; תהליכי למידה של כאב: זהוי, פרוש, ביטוי והתנהגות כאב; היבטים התפתחותיים בכאב; כאב ואישיות; גישות פסיכודינמיות לכאב; השפעות סביבתיות על תפיסות כאב - תרבות וכאב; השפעת יצוגים קוגניטיביים, ציפיות ואמונות על תפיסת כאב, תופעת הפלסבו; כאב נוירופטי; מנגנונים פסיכו-פיזיולוגיים של שיכוך כאבים; מנגנונים קוגניטיביים להתמודדות עם כאב; הסחה ושקיעה; גישות טיפוליות לכאב.

הקורס יהיה פתוח גם לתלמידי ב.א. שנה ג' כקורס בחירה.

בסיום הקורס תהיה בחינה.

היבטים פסיכולוגיים ופיזיולוגיים של כאב: סוגיות תאורטיות, אמפיריות וטיפוליות

בסמסטר הראשון יוצגו הנושאים המפורטים בתכנית הקורס "כאב: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים". בסמסטר ב' ייבחנו ביתר פירוט סוגיות בחקר הכאב על פי מחקרים ספציפיים מהפרספקטיבות הפיזיולוגית והפסיכולוגית. *הסטודנטים יידרשו להגיש עבודה סמינריונית אמפירית או עיונית.*

התנהגות בריאותית

בקורס יידונו נושאים שונים הקשורים בהתנהגות הקשורה בשמירה על הבריאות, בפגיעה בבריאות, ובהיענות להוראות רפואיות. יוצגו מודלים בין-רפואיים, תקשורתיים, קוגניטיביים והתנהגותיים המסבירים התנהגויות אלו. כמו כן יועלו נושאים אישיים וחברתיים הקשורים ברפואה מונעת.

התמודדות עם חולי

בקורס יידונו ההיבטים הפסיכולוגיים של חולי גופני ומודלים שונים על דרכי תגובה והתמודדות עם מחלות, עם טיפולים רפואיים וסביבה רפואית. יוצגו סוגיות הקשורות בטכנולוגיות רפואיות חדישות והמצוקות המיוחדות הכרוכות בהן. מקומה של הפסיכולוגיה הרפואית בהקשרים אלו יוצג במפגשים עם מטפלים מאסכולות שונות.

פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים

בסמינר יידונו סוגיות שונות בפסיכולוגיה תעסוקתית, ביניהן על הקשר בין משתני הליבה (לעיסוק ולסביבה) לבין משתני רווחה; הלימה בתוך מקצועות; ניתוח מקצועות; משמעות הפנאי כמקור לסיפוק; סוגים שונים של הלימה ושל התאמה אדם-סביבה. במסגרת הסמינר יידונו הצעות התלמידים לעבודת גמר ("תיזה"). הצעת תיזה מאושרת עד לסוף הקורס היא חובה.

שלבים בפיתוח הקריירה וייעוצית של הפסיכולוג המתחיל

המשתתף יפתח תובנה להתפתחות התעסוקתית שלו כפסיכולוג וישפר כישוריו להתמודדות עם נועצים שונים באוכלוסיות שונות.

בקורס יערך עיבוד ומשוב על התנסויות המשתתפים בפרקטיקום שלהם.

החוג לפסיכולוגיה

מיתוס, אמנות, פסיכולוגיה

הקורס מבוסס על ההשקפה הסימבוליסטית כי במעמקי הנפש, מתמזגת הביוגרפיה האישית עם ההיסטוריה הכלל אנושית. על סמך הנחה זו יבחנו המיתוסים הקדומים ואגדות העם בביטוי לדינמיקה של כוחות הנפש. התורות המיסטיות הקלאסיות מתעדות את גילוייה של הרמה הגבוהה של החברה, המבקשת לחדור באמצעות הסמל אל נבכי הלא-מודע. טקסטים מיסטיים, במיוחד מן המיסטיקה היהודית, יבחנו בקורס כמשקפים חוכמת נפש שנצברה במשך הדורות. כמו כן יידונו יצירות אמנות כמשקפות את רבדי הנפש השונים.

הפסיכולוגיה בעיני הבודהיזם

בעיני הדתות המערביות תושג גאולת האדם ממצוקתו עייי שינוי היחס בינו לבין אלוהיו, ואילו בעיני הבודהיזם כרוכה הגאולה בתמורה פסיכולוגית: שינוי הדרך המוטעית בה רואה האדם את העולם ואת עצמו. תפישה זו הביאה את הבודהיזם להעמיק להתבונן בנפש האדם וליצור כלים רבי עצמה לשינוי.

הקורס מכוון להכיר את החשיבה הפסיכולוגית בבודהיזם (בטרמינולוגיה המיוחדת לו) ואת עיקרי הכלים.

המגמה החברתית

בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית

הסטודנט/ית יבצע מחקר אישי, בהנחיית מורה מן המגמה, בנושא שיתואם ביניהם/ן.

הנחיה קבוצתית

הקורס יוקדש ללמידה בנושאי הנחיה קבוצתית. הוא יועבר בצורה התנסותית שבה המשתתפים יתנסו בהנחיה ויערך ניתוח של התהליך ושל הדפוסים האישיים של המנחים.

תורת ההחלטות א'

בשיעור יידונו - תורת ההחלטות, לקיחת סיכונים, החלטות בתנאי לחץ, אימון והדרכה לקבלת החלטות אופטימליות.

התפתחות חברתית

ייסקרו התאוריות המרכזיות על התפתחות חברתית (פרויד, פיאז'ה, קולברג ולמידה חברתית), ותחומי מחקר כגון: שליטה עצמית, תוקפנות, אלטרואיזם, התפתחות מוסרית.

הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התיאוריה על קונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסותי

סמינר מיוחד במשלב התנסות ותיאוריה בהתמודדות והבנת קונפליקטים בין קבוצות תוך התייחסות ספציפית לקונפליקט הערבי-יהודי. הקבוצה תורכב מסטודנטים יהודים וערבים ממחלקות שונות שיעבדו בקבוצת התנסות ולימוד. הקורס יכלול התנסות בתהליך בין קבוצתי מתמשך והרצאות בנושאים הבאים: קונפליקטים בין קבוצות, שני עמדות וסטריאוטיפים, עיבוד אינפורמציה, תהליכים אמוציונליים וקוגניטיביים של קונפליקט.
הקורס יועבר ע"י צוות מרצים מהחוג לפסיכולוגיה וצמד מנחים - יהודי וערבי מנוה שלום.

פסיכולוגיה חברתית למתקדמים

הקורס סוקר תאוריות עכשויות ומחקר בפסיכולוגיה חברתית.

סמינר תזה

הקורס יעסוק בנושאים הקשורים לתזת המ.א. כגון, פיתוח רעיונות מחקריים, מתודולוגיה, כלי מחקר וכתיבה.

תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת המחקר

במסגרת הסדנא תוצגנה תאוריות קוגניטיביות המסבירות את התהליך הקוגניטיבי של שיפוט משכים קצרים. מתודולוגית המחקר בתחום תידון והמשתתפים יתבקשו לתכנן ולבצע מחקרים בהתאם.

המגמה הקוגניטיבית

ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון א'

הקורס יתמקד ביכולת האנושית להתעלם מגרוי ומאינפורמציה לא רלבנטיים לתפקיד. הקורס יסקור את התנאים בהם קשב סלקטיבי לגרוי הרלבנטי מצליח ונכשל.

ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון ב'

אחד התפקידים השכיחים ביותר בחיי יום יום הוא בחירה השוואתית בין שני גרויים. נעסוק באתור התהליכים הקוגניטיביים המסתתרים בשפוטים השוואתיים אלה ובהשלכותיהם התאורטיות והמעשיות.

נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית

נעסוק בחקר התפתחות החשיבה עם דגש על "תאוריות השכלי" בגיל הרך.

התפתחות קוגניטיבית א'

בשיעור זה נעסוק בתיאוריות בהתפתחות קוגניטיבית ובשאלות תיאורטיות ומחקרים בנושא: תפיסה, ייצוג-ידע, קומוניקציה, חשיבה-לוגית וקוגניציה חברתית.

חשיבה ויצירתיות - א'

בעיות, תיאוריות, מימצאים ושיטות מחקר בנושאי חשיבה ויצירתיות, כולל פתרון בעיות, תובנה והארה, מוכן ומשמעות, אינדוקציה, דדוקציה, סיבתיות, אינטואיציה, ומודעות.

חשיבה ויצירתיות - ב'
הקורס יעסוק בנושאי קוגניציה: אישיות והתנהגות, כולל דיון והדרכה ישומית בנושאים כגון: סגנונות קוגניטיביים, הכוונת התנהגות, ניבוי ושינוי התנהגות, קוגניציות ואמוציות. בקורס יושם דגש על מעורבות תהליכים קוגניטיביים בתחומים שונים, כגון: התנהגות, אמוציות, בריאות ומחלה.

מבוא לנוירופסיכולוגיה
הקורס יעסוק בהתרשמות ההתמהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אנטרוגרדית, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלה יידונו מבחינת הגילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התיאורטיות ביחס לתפקוד נורמלי.

נושאים נבחרים בסכיזופרניה
הסמינר יתמקד בבעיות נבחרות במחקר הסכיזופרניה. הסמינר יעסוק בתחומים הבאים: ליקויים קשביים אצל נבדקים סכיזופרנים ונורמלים - סכיזוטיפים, עכבה סמויה, חסימה, איתחול שלילי, חיפוש חזותי, זכרון אקספליציטי ואימפליציטי.
עבודות מחקר יתבצעו באחד או יותר מהתחומים הבאים.

התפתחות קוגניטיבית ב'
נעסוק בחקר התפתחות החשיבה בגיל הרך עם דגש על התפתחות ייצוג והבנת מצבים מנטליים.

תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת מחקר
במסגרת הסדנא תוצגנה תאוריות קוגניטיביות המסבירות את התהליך הקוגניטיבי של שיפוט משכים קצרים. מתודולוגית המחקר בתחום תידון והמשתתפים יתבקשו לתכנן ולבצע מחקרים בהתאם.

החוג לפסיכולוגיה

תהליכים בלתי מודעים בזיכרון - סדנת מחקר
בסדנא יתוכננו ויתבצעו מחקרים המצביעים על השפעת תהליכים בלתי מודעים בזיכרון באוכלוסיות נבדקים הבוללות: נבדקים בריאים, נבדקים מבוגרים, אמנזים וחולי אלצהיימר.

תהליכים אוטומטיים בזיכרון
הקורס יסקור מספר פרדיגמות ניסויות המדגימות תהליכי שליפה אוטומטיים מהזיכרון. בין השאר, ניתח באופן ביקורתי את פרדיגמת הדיסוציאציה הקלאסית ואת פרוצדורת הפרדת התהליכים. הקורס יהיה מחקרי במהותו, תוך הצגה של מחקרים שותפים של משתתפי הקורס, וניתוחם בהתייחס לפרדיגמות ולהשלכותיהם. השתתפות בקורס - תוך תאום עם המרצה.

פסיכולוגיה קוגניטיבית ישומית
הסמינר יעסוק בישומי הפסיכולוגיה הקוגניטיבית באחד או יותר מהתחומים הבאים: הנדסת אנוש, התנהגות צרכנים, פרסום, הבדלים אינדיבידואליים, לחץ, וזיהוי שקרים.

תהליכים אוטומטיים בזיכרון
בקורס נעסוק בסוגי הפתולוגיה הנורמים להפרעות בתפקודי זיכרון. ננסה לאפיין במדויק את תפקידם של ההיפוקמפוס והאונה הטמפורלית, ונתרכז במשמעות הפתולוגיות לארגון הזיכרון. לרוב הטענות נביא עדויות תומכות ממודלים בבעלי-חיים ומניקויים עם נבדקים בריאים.

זיכרון אנושי - א'
הידע הנוכחי בתבנת תהליכי זיכרון נרכש דרך תאור ביצועיו של נבדקים במספר יחסית קטן של מטלות זיכרון. מטלות אלו, המהוות את נרעין המחקר בתחום הזיכרון האנושי, יסקרו בקורס, תוך שימת דגש על ניתוח המודלים התיאורטיים שפותחו לתיאור הביצועים במטלות. הקורס יעסוק בחלק מהנושאים הבאים: זיכרון אימפליסיטי, זיכרון לטווח קצר ולטווח ארוך, יציבות הזיכרון, אפקט האופנות, אפקט ספציפיות הקידוד, ואפקט התורה.

קטגוריות פונקציונליות אצל אפאזים וילדים
הקורס יתן התייחסות פרדיגמלית של דפוסי שגיאות תחביריות אצל ילדים הרוכשת שפה, ואצל אפאזים שאיבדו חלק ממנה, תוך שימת דגש מיוחד על קטגוריות פונקציונליות ואינפיניטיבים.

המגמה הפסיכוביולוגית

אנטומיה ופיזיולוגיה של התניה קלאסית
מוכרות היום מספר מערכות למידה וזכרון. למרות שברוב המחקרים מתמקדים רק על מערכת אחת, ברור שמערכות אלו עובדות באינטראקציה ביניהן. הסמינר ידון ביחסים בין מערכות למידה אסוציאטיביות ומערכות למידה מוטוריות.

מח, התנהגות, והמערכת החיסונית: השפעות לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן
הסמינר יסקור את העדויות לקשר שבין המח והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים, וההשפעות הפסיכולוגיות על קשר זה ועל פגיעות למחלות. הסמינר יכלול בנוסף מבוא למערכת החיסונית וטכניקות מעבדה לרישום וחקר מדדים חיסוניים.

תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית
הסמינר יעסוק בגישות התאורטיות המדגישות את ההיבטים הקוגניטיביים של התניה קלאסית.

מודלים של סכיזופרניה בבעלי-חיים
הסמינר יעסוק בהיבטיו ההתנהגותיים, הפרמקולוגיים והנאורוכימיים של מודל הדופמין של סכיזופרניה. יושם דגש על הפרעות בתהליכי למידה וקוגניציה של בעלי חיים תחת הסם, אמפטמין וההשוואה בין המודל בבעלי חיים והסינדרום הקליני. כמו כן ייסקרו השפעות של תרופות אנטי-פסיכוטיות במודל בבעלי-חיים ובקליניקה.

חונאה והונאה עצמית
תלמידי הסמינר יקראו וידונו במחקרים המדגימים את מהות החונאה וההונאה העצמית בפסיכיאטריה ובנוירולוגיה. נושאי ההרצאות ינעו מאילוזיות נורמליות והכחשה ועד התנהגויות מזויפות, העמדת פנים ודלוזיות של חוסר הכרה.

מבוא להדמיה מוחית בנוירופסיכיאטריה
מטרת הסמינר היא להדגים שינויים פרדיגמליים בנוירופסיכיאטריה ובנוירופסיכולוגיה. יודגמו מקרים של חולים ויעילות של הדמיה מוחית מבנית ופונקציונלית לעזרת מבחנים נוירופסיכולוגיים.

חיבטים פסיכולוגיים ופיזיולוגיים של כאב: סוגיות תאורטיות, אמפיריות וטיפוליות
בסמסטר הראשון יוצגו הנושאים המפורטים בתכנית הקורס "כאב: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים". בסמסטר ב' ייבחנו ביתר פירוט סוגיות בחקר הכאב על פי מחקרים ספציפיים מהפרספקטיבות הפיזיולוגית והפסיכולוגית. הסטודנטים יידרשו להגיש עבודה סמינריונית אמפירית או עיונית.

תכנית לימודי תעודה בפסיכולוגיה רפואית

תכנית הלימודים עוסקת בסוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה הרפואית ברמה התאורטית, המחקרית והיישומית. התכנית מקנה למשתתפים בה ידע עדכני בתחום חדש ומתפתח זה ומגוון של טכניקות טיפוליות המייצגות זרמים מרכזיים בפסיכולוגיה הרפואית.

קהל היעד: פסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים (תואר שני ומעלה).

הליכי הקבלה: ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת התלמידים על פי ראיון אישי ורקע מקצועי.

רכזת אקדמית: פרופ' אינה וינר.

ראש התכנית: ד"ר רבקה יעקובי.

המרצים המשתתפים בתכנית: ד"ר נטע אבנר (התפתחות הילד, פסיכואנליזה) ד"ר יהודית אכמון (פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), ד"ר שמגר בן-אליהו (פסיכונוירואימונולוגיה), ד"ר יעל בנימיני (ייצוגי מחלה ובריאות), ד"ר גבי גולן (היפנוזה), ד"ר ראובן דר (הפרעות חרדה), ד"ר אורי הדר (נוירופסיכולוגיה, פסיכואנליזה), ד"ר נילי הילמן (פסיכותרפיה רפואית), פרופ' אינה וינר (חקר המנגנונים המוחיים המעורבים בהתפתחות פסיכו ונוירופתולוגיה), ד"ר רבקה יעקובי (מצבי דחק רפואיים - התמודדות וטיפול), פרופ' אריה נדלר (פסיכולוגיה חברתית של יחסי עזרה, אלטרואיזם), ד"ר דליה מררי (פסיכוסומטיקה בהתפתחות האישה), פרופ' חנן פרנק (כאב), אביגיל צימרינסקי (הפרעות אכילה), פרופ' גיורא קינן (התמודדות עם לחצים, הערכת אישיות), פרופ' שולמית קרייטלר (פסיכולוגיה קוגניטיבית רפואית, פסיכואונקולוגיה), אמיר רז (חקר המוח), פרופ' מיכאל רוזנבאום (שליטה עצמית ותושיה נלמדת), ד"ר אבי שדה (הפרעות שינה), ד"ר שושנה שילה (התנהגות בריאותית, קבלת החלטות, ייעוץ גנטי), ד"ר איתי שילוני (התמכרויות), ד"ר דב שמוטקין (רווחה סובייקטיבית).

החוג לפסיכולוגיה

הערה: בנוסף למרצים הנ"ל כולל סגל ההוראה של התכנית אנשי מחקר ואנשי שדה ממקצועות הרפואה, מן השורה הראשונה בתחומם.

משך התכנית: שנתיים.

שעות הלימוד: 12 ש"ש (8 ש"ש קורסי חובה ו-8 ש"ס קורסי בחירה).

המועד: ימי שני וחמישי בין השעות 14:00-20:00 (יום חמישי - שנה א', יום שני - שנה ב').

חובות התלמידים: השתתפות בשיעורים, התנסות בטכניקות הטיפוליות והגשת עבודת גמר.

תכנית הלימודים

שנה א' - קורסי חובה:

שם הקורס: סוגיות מרכזיות בפסיכולוגיה רפואית - תאוריה ומחקר - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בסוגיות המרכזיות של הפסיכולוגיה הרפואית תוך הצגת עקרונות, גישות תאורטיות, דילמות ומחלוקות, במטרה לאפשר למשתתפי הקורס ליישם את החומר הנלמד בעבודתם המעשית במסגרת הרפואית.

נושאי הקורס: גוף ונפש, דחק (הגדרות, פרמטרים מרכזיים, מערכות מתווכות, התמודדות והסתגלות), דחק ומחלות, דחק והמערכת החיסונית, טראומה, גורמי חוסן, התמודדות עם מחלה ואישפוז, הכנה נפשית מוקדמת לפרוצדורות רפואיות, התנהגות בריאותית ומניעה, קבלת החלטות בתחום הרפואי, תקשורת רופא-חולה, מערכות תמיכה חברתית, מחלות כרוניות, מוות ותהליכי פרידה, רפואה מסורתית עממית.

שם הקורס: גישות וטכניקות טיפוליות בפסיכולוגיה רפואית - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בגישות טיפוליות אופיניות בתחום הפסיכולוגיה הרפואית: גישות פסיכופיזיולוגיות, דינמיות, התנהגותיות, קוגניטיביות, והיפנוטיות. יושם דגש על תירגול מעשי בטכניקות קצרות מועד ושילובן בתכנית טיפולית בבעיות כגון: כאב, לחץ דם, בעיות עיכול, בעיות נשימה, לחץ וחרדה, הכנה לפרוצדורות רפואיות והתמודדות עם מחלות קשות.

נושאי הקורס: הרפייה, משוב ביולוגי, היפנוזה, טיפול קוגניטיבי והתנהגותי, דמיון מודרך ושימוש במטאפורות.

שם הקורס: נושאים נבחרים בחקר המוח - 2 ש"ש

תאור הקורס: הקורס יעסוק בהקניית מושגים והבנת תהליכים הקשורים ליסודות הנוירואנטומיה, נוירופיזיולוגיה ונוירופרמקולוגיה. דגש מיוחד יושם על הבנת הקשר בין המוח וההתנהגות האנושית.

נושאי הקורס: מבוא לנוירופיזיולוגיה של קליפת המוח, תאי עצב ותהליכים פלסטיים. נוירואנטומיה פונקציונלית ומושגים מרכזיים מתחום חקר המוח וההתנהגות, הבסיס הנוירולוגי והתהליכים הנלווים בקורטקס ובאיזורים תת-קורטיקליים המאפיינים פונקציות מוחיות גבוהות באוכלוסיות נורמליות ופתולוגיות. השפעות גומלין אפשריות בין מערכת העצבים, מערכת הזדמונלית ומערכת החיסון לבין משתנים פסיכולוגיים, פסיכופרמקולוגיה.

הערה: הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים א': מושגים, עקרונות וגישות - 2 ש"ס

תאור הקורס: בקורס יידונו מושגים מתחום הפסיכולוגיה והפסיכותרפיה הרלבנטיים לסיטואציות טיפוליות במצבים רפואיים כגון: העברה - העברת נגד, הגנות כגון: רציונליזיציה, השלכה, התקה וכו'. התנגדות, גבולות בטיפול ועוד. כל אלה ישולבו בדוגמאות מחדר הטיפולים. כמו כן תוצגנה גישות ועקרונות המאפשרים להתמודד עם סיטואציות אלה.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

שם הקורס: התערבות פסיכולוגית במצבים רפואיים ב': עקרונות, ניתוח והבנת השיח - 2 ש"ס

בקורס זה נדון בעקרונות תאורטיים, ניתוח והבנת השיח רופא-חולה, תוך התייחסות לקומוניקציה ורבלית ונון-ורבלית באינטראקציות טיפוליות שונות. מטרת הקורס להעשיר את יכולת ההסתבלות והאבחון ברמה הפסיכולוגית, תוך התייחסות לשפה ומרכיביה. הקורס יכלול ניתוח סיטואציות הלקוחות מחדר הטיפולים תוך התייחסות למושגים ועקרונות אשר ולמדו בקורס א'.

הערה: הקורס מיועד לרופאים.

החוג לפסיכולוגיה

שנה ב' - קורסי חובה:

שם הקורס: היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של מחלות שונות וקשרי הגומלין ביניהם

משך הקורס: 2 ש"ש.

תאור הקורס: הקורס יעסוק באספקטים השונים של מחלות גופניות שונות (ילדים ומבוגרים) כגון: מיגרנות, אפילפסיה, אסטמה, סכרת נעורים, סיסטיק פיברוזיס, מחלות לב, סרטן, טרשת נפוצה, מחלות עור ואחרות, כדי להבין את קשרי הגומלין בין המרכיבים הפיזיולוגיים והפסיכולוגיים של כל אחת מהמחלות שיידונו ובניסיון לגבש גישות טיפוליות המשלבות ידע עדכני בתחום.

נושאי הקורס: מחלות ילדים: התפתחות המוח (תקינות ופתולוגיה), אפילפסיה, הפרעות קשב וריכוז, מחלות שריר, מיגרנות, אסטמה, מחלות המטואונקולוגיות, הפרעות אנדוקריניות, סיסטיק פיברוזיס.
מחלות מבוגרים: מיגרנות, מחלות לב, מחלות סרטן, מחלות של מערכת העיכול, מחלות עור, מחלות אוטואימוניות.

קורסי בחירה:
הערות:
1. משך כל קורס, למעט אלו שיצוין אחרת, הוא 2 ש"ס.
2. אחדים מקורסי הבחירה עשויים להפתח אחת לשנתיים.
3. הרשמה לאחדים מקורסי הבחירה תתאפשר גם למועמדים שאינם תלמידי התכנית ואשר יעמדו בדרישות הקבלה לתכנית.

<u>רשימת הקורסים ותאורם:</u>

הפרעות פסיכוסומטיות על הרצף ההתפתחותי
הקורס יעסוק בהבנת הדיאלוג הפסיכוסומטי כפי שהוא בא לידי ביטוי ברצף ההתפתחותי התקין ובפתולוגיות העלולות להיווצר לאורך צירי ההתפתחות הגופ-נפשיים. יוצגו מוקדי סיכון, דרכי איבחון וגישות טיפוליות המתייחסות לתופעות הפסיכוסומטיות השונות מנקודת מבט התאוריה הדינמית ותאוריות יחסי אובייקט.

הפרעות שינה
דפוסי השינה עוברים תהליכי שינוי משמעותיים לאורך החיים. קשיים בתהליכים אלה מובילים להפרעות שינה ששכיחותן גבוהה ביותר באוכלוסיה כללית. השינה מהווה ברומטר רגיש למצב רוח, מצב נפשי, בריאות פיזית ומצבי מתח וחרדה. הקורס יסקור את ההתפתחות התקינה של השינה ומרכיביה השונים, את הפרעות השינה ואת הקשר שבין הפרעות שינה לבריאות פיזית ונפשית.

הפרעות אכילה
הקדמה - הסטוריה של הפרעות אכילה, היבטים תאורטיים. פיכופתולוגיה של הפרעות אכילה.
אבחנות והגדרות - אבחנה לפי DSM-IV ולפי ICD - 10.
אנורקסיה, בולימיה, הצד האפל של הדיאטה.
תאור מקרה של אכילה כפייתית ומחלת נפש (מהספרות).
אנורקסיה - טיפולים פרטניים דגש על היבטים רפואיים ואבדנות.
בולימיה - דגש על היבטים של דינמיקה משפחתית.
הטיפול הפסיכואנליטי - גישות שונות. טיפול קבוצתי - פסיכודרמה, גשטלט, טיפול באמנות ובתנועה, טיפול משפחתי.
הגישה האינטרדיסציפלינרית: טיפול התנהגותי, קוגניטיבי, פרמקולוגי ואישפוז (בארץ ובחו"ל).

התמכרות כמחלה ובסימפטום: היבטים עיוניים וטיפוליים
הקורס יעסוק בנושא ההתמכרות בכלל על מרכיביו החברתיים, הפיזיולוגיים והנפשיים. ייחודה של ההתמכרות לחומרים שונים (סמים, אלכוהול, מזון וכו') ולהתנהגויות שונות ייסקר תוך מתן דגש לאופן שבו התמכרות שזורה לתוך מבנה האישיות, המצב המשפחתי, החברתי ועוד. הקורס יעסוק באיבחון ובטיפול בנפגעי התמכרויות שונות ברמה הפרטנית, הקבוצתית והמוסדית.

שינויים במחזור החיים של האישה - היבטים פסיכופיזיולוגיים
הקורס יעסוק בשלבים השונים של התפתחות האישה: מהשלב העוברי, דרך הילדות המוקדמת, גיל ההתבגרות, תקופת הפיריון, הריון ולידה, גיל הביניים והזקנה. בכל שלב יוצג המימד הביולוגי, הפסיכולוגי והחברתי-תרבותי, בהתייחס להתפתחות הנורמלית ולקשיים אפשריים. דגש מיוחד יושם על האספקטים הפסיכוסומטיים.

פסיכואונקולוגיה א: בעיות המחלה, האבחנה והטיפולים
הקורס יעסוק בבעיות פסיכוסוציאליות מיוחדות של חולי סרטן בעלי אבחנות שונות (שד, ריאות, מעי גס וכו'), מבחינת גורמי המחלה (חשיפה לגורמי סיכון, "האישיות הנוטה לסרטן"), השפעות המחלה והטיפולים (ניתוח, כימותרפיה, קרינה) והתמודדות עם בעיות מיוחדות כגון: כאבים, בידוד, הקאות, נשירת שיער וכו'. כן ידונו בעיות של בדיקות לאיבחון מוקדם של המחלה ותקשורת בין הפציינטים לצוות הרפואי והסיעודי.

פסיכואונקולוגיה ב': התמודדות
הקורס יעסוק בהתמודדות של חולי סרטן עם הבעיות המיוחדות של המחלה בשלביה השונים (האבחנה והטיפולים). יושם דגש על נושאים כגון: חרדה, זעם, דכאון, שחיקה, כרוניות המצב, משאלות התאבדות, התמודדות והסתגלות בתחומי חיים שונים (חברה, עבודה, משפחה וכו'), איכות חיים, תגובות פסיכיאטריות ואינטרבנציות פסיכותראפויטיות שונות.

פסיכונוירואימונולוגיה
הקורס יסקור את העדויות לקשר שבין המוח - המערכת האנדוקרינית - והמערכת החיסונית, המנגנונים הפיזיולוגיים והשפעת גורמים פסיכולוגיים דרך קשר זה על פגיעות למחלות.

כאב
הקורס יעסוק במערכות כאב ובמערכות לשיכוך כאב, תוך התייחסות להתפתחויות האחרונות בשיכוך כאבים.

פרמקולוגיה
מטרת הקורס להקנות ידע בסיסי בנושאים הבאים: מנגנוני הפעולה של תרופות, תופעות לוואי, עקרונות של התערבות פרמקולוגית יעילה במצבים קליניים שונים.

הקורס מיועד לפסיכולוגים ועו"ס.

החוג לפסיכולוגיה

היפנוזה ושימושיה בפסיכולוגיה רפואית (בהתאם למתכונת חוק ההיפנוזה)
הקורס יקנה ידע תאורטי בסיסי והתנסות בטכניקות היפנוטיות. הקורס יכשיר את המשתתפים בו לגשת לבחינת הממשלתיות ולהשתמש בהיפנוזה בכלי טיפולי בתחום הפסיכולוגיה הרפואית.
הקורס נחלק לשניים: (ניתן להרשם לכל חלק בנפרד).
חלק א' - בסיס תאורטי, תרגול והתנסות (קורס בן 36 שעות)
חלק ב' - הדרכה על טיפולים בהיפנוזה (קורס בן 20 שעות)
הקורסים בהיפנוזה מיועדים לפסיכולוגים ורופאים בלבד.

קשרי גוף-נפש בראי הרפואה הסינית
מטרת הקורס לאפשר למשתתפים בו להכיר ערוץ נוסף להקשבה ולהבנת האדם, יחסי הגומלין שלו עם סביבתו והשלכות הנובעות מכך למצב בריאותו. המשתתפים בקורס ירכשו בנוסף לידע התאורטי גם ידע בעל ערך יישומי לעבודתם הטיפולית.
<u>תכנית הקורס</u>:
1. מבוא לפילוסופיה של הרפואה הסינית.
2. הצגת מודל של קשרי גוף ונפש. (תוצג מערכת הקשרים בין סימפטומים, העדפות ודחיות של: צבעים, טעמים, עונות השנה, שעות יום ולילה והקשר שלהם לתופעות סומטיות והתפתחות מחלות, זאת על פי התפיסה של הרפואה הסינית).
3. הצגת מקרים קליניים.

<u>משך הקורס</u>: 4 מפגשים של 4 שעות כ"א (סה"כ 16 שעות).

תקשורת יעילה בין רופא לחולה סדנה

הסדנה מורכבת מהרצאות, דיונים, ניתוחי מחקרים, תרגילים ומשחק תפקידים, לימוד טכניקות של תקשורת יעילה עם החולים. הנושאים שיידונו: משמעות התקשורת היעילה לרופא ולחולה. האסכולה המסורתית שולטנית והאסכולה השיתופית ביחסי רופא-חולה: יעילותן, נקודות המחלוקת ביניהן והשפעתן על התקשורת. שפת הפרופסיונלים. כוחו של הלקוח. למי מועיל שיתוף החולה: מיהו האחראי על מצבו הבריאותי של החולה: דפוסי תקשורת רופא-חולה והשפעתם על היענות החולים להמלצות הרפואיות. גישה פסיכולוגית חברתית להנברת ההיענות. תקשורת ושיכנוע. עיצוב התנהגות הקשורה בבריאות. פתרון בעיות בתקשורת עם החולה.

הקורס מיועד לרופאים.

קבלת החלטות ברפואה

הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרת קריטריונים לטיב החלטה במצבי אי-ודאות, תאוריות נורמטיביות על קבלת החלטות ויישומן ברפואה, מודלים דסקריפטיביים בהחלטות, החלטות במצבי לחץ, סגנונות החלטה אישיים, הפציינט כמקבל החלטות. יידונו גם נושאים פרקטיים כגון: האם אפשר לשפר יכולת קבלת החלטות: האם אפשר לייעץ בקבלת החלטה: האם אפשרי שיתוף פעולה בין רופאים וחולים בקבלת החלטות:

פסיכולוגיה חברתית של יחסי עזרה

הקורס יעסוק במוטיבציות, תהליכים והתנהגויות הקשורות לנתינת סיוע ועזרה לאחר. כמו כן יעסוק הקורס בשאלות הקשורות למוכנות לחפש עזרה ובתגובות מסתגלות ובלתי מסתגלות לקבלת סיוע. הקורס יעסוק בנושאים אלה מנקודת המבט של המחקר בפסיכולוגיה חברתית.

הדרכה על התערבויות פסיכולוגיות בתחום הרפואי

בקורס תנתן הדרכה על מקרים שיציגו המשתתפים תוך התייחסות לנושאים רלבנטיים הקשורים לתהליך הטיפול כגון: תכנון משך ושיטת ההתערבות, משתנים מתערבים, יחסי מטפל - מטופל, קשר עם הצוות הרפואי וכו'.

שיטות מחקר בפסיכולוגיה רפואית

מטרת הקורס להקנות ידע ולפתח מיומנויות הדרושות הן לשם קריאה ביקורתית של מחקר והן לתכנון מחקר בפסיכולוגיה רפואית. במסגרת הקורס יוצגו מערכי מחקר שונים עם דגש על מחקרי שדה, באמצעות קריאת מאמרים של מאמרים מייצגים. כמו כן ינתן דגש בהבנת השיטות הסטטיסטיות העיקריות המשמשות כיום במחקרים בפסיכולוגיה רפואית.

שיטות איבחון בפסיכולוגיה רפואית

הקורס יעסוק באמצעי האיבחון העומדים לרשותו של הפסיכולוג במערכת הרפואית.

מבוא לנוירופסיכולוגיה

הקורס יעסוק בהפרעות ההתנהגותיות השונות שמקורן בפגיעה מוחית אצל מבוגרים: אמנזיה אגינזיה, אפרקסיה ואפזיה. הפרעות אלו יידונו מבחינת הגילויים הקליניים כמו גם ההשלמות התאורטיות ביחס לתיפקוד נורמלי.

היבטים פסיכולוגיים של ייעוץ גנטי

הקורס יעסוק בנושאים הבאים: הגדרת מטרות הייעוץ הגנטי, גישות ועקרונות בסיסיים בייעוץ, מענלי חיים המתקשרים לייעוץ הגנטי, מצבי לחץ ומנגנוני התמודדות, תקשורת בין-אישית בייעוץ הגנטי, תהליכי קבלת החלטות, סיוע בקבלת החלטות בייעוץ הגנטי, דרכים להערכת תוצאות הייעוץ הגנטי והשפעותיו על הנועצים.

בהמשך יתווספו לתוכנית קורסי בחירה בנושאים הבאים:

* אנתרופולוגיה רפואית.
* חוק ואתיקה בפסיכולוגיה וברפואה.
* פסיכולוגיה רפואית פדיאטרית.

החוג לפסיכולוגיה
תואר ראשון

שנה א' - שיעורי חובה					סמסטר
1009.1000	הדרכה בספרייה				א'
	פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 51				
1009.1105	יישומי מחשב למדעי החברה				ב'
	פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 51				
1071.1102	מבוא לפסיכולוגיה			ש'+ת'	א'
.01	ה'	10-12;	101	פרופ' ת. ליבל	
	תרגיל לנ"ל				
.02	ה'	8-10;	106	נ. גלזר	
.03	ה'	12-14;	109 דן דוד	נ. גלזר	
.04	ב'	16-18;	206	ע. שדך	
.05	ב'	18-20;	206	ע. שדך	
.06	ב'	16-18;	420	ל. טיקוצקי	
.07	ג'	12-14;	111 דן דוד	ל. טיקוצקי	
.08	ה'	8-10;	105	ש. יצחקי	
.09	ה'	12-14;	206	ש. יצחקי	
.10	ה'	12-14;	204	מ. כץ	
1071.1116	סטטיסטיקה לפסיכולוגים א'			ש'	א'
.01	ד'	8-10;	101	ד"ר ש. בן-אליהו	
	תרגיל לנ"ל				
.02	ג'	8-10;	419	ק. דוד	
.03	ד'	10-12;	419	א. יקר	
.04	ג'	12-14;	109 דן דוד	ר. טרש	
.05	ג'	14-16;	109 דן דוד	ר. טרש	
.06	ב'	10-12;	109 דן דוד	ש. אייל	
.07	ב'	10-12;	106	ש. חיים	
1071.1117	סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'			ש'	ב'
.01	ד'	8-10;	201	ד"ר ש. בן-אליהו	
	תרגיל לנ"ל				
.02	ג'	8-10;	419	ק. דוד	
.03	ד'	10-12;	107	א. יקר	
.04	ג'	12-14;	109 דן דוד	ר. טרש	
.05	ג'	14-16;	109 דן דוד	ר. טרש	
.06	ב'	10-12;	109 דן דוד	ש. אייל	
.07	ב'	10-12;	207	ש. חיים	

1071.1121.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית א'	ש'	א'
	ג' 16-18; 101	ד"ר ש. בן-אליהו	
1071.1122.01	פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'	ש'	ב'
	ג' 10-12; 101	פרופ' מ. מינץ	
1071.1141.01	תורות האישיות א'+ב'	ש'	ב'
	ב' 14-16; 101	פרופ' י. טיכמן	
	ה' 12-14; 101		

<u>שנת ב' - שיעורי חובה</u>

1071.2103	שיטות מחקר א'	ש'	א'
.01	ד' 12-14; 101	פרופ' ד. אלגום	
	<u>תרגיל לנ"ל</u>		
.02	ב' 12-14; 106	צ. גנאל	
.03	ד' 10-12; 108	צ. גנאל	
.04	ד' 10-12; 205	א. אשכנזי	
.05	ד' 14-16; 109 דן דוד	א. אשכנזי	
.06	ד' 10-12; 425	ע. שגיא	
.07	ב' 12-14; 104	ע. אידליס	
.08	ד' 8-10; 419	א. פישבך	
.09	ד' 10-12; 105	ש. שאקי	
.10	ד' 14-16; 208	ש. שאקי	
.11	ב' 10-12; 205	ע. לוי	
.12	ב' 12-14; 205	ע. לוי	

החוג לפסיכולוגיה

1071.2113	שיטות מחקר ב'	ש'	ב'
.01	ד' 12-14; 101	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	
	<u>תרגיל לנ"ל</u>		
.02	ב' 12-14; 103	צ. גנאל	
.03	ד' 10-12; 108	צ. גנאל	
.04	ד' 10-12; 205	א. אשכנזי	
.05	ד' 14-16; 206	א. אשכנזי	
.06	ד' 10-12; 106	ע. שגיא	
.07	ב' 12-14; 104	ע. אידליס	
.08	ד' 8-10; 206	א. פישבך	
.09	ד' 10-12; 105	ש. שאקי	
.10	ד' 14-16; 207	ש. שאקי	
.11	ב' 10-12; 106	ע. לוי	
.12	ב' 12-14; 106	ע. לוי	

1071.2815.01	פסיכולוגיה חברתית א'	ש'	א'
	ה' 12-14; 101	פרופ' א. נדלר	
1071.2816.01	פסיכולוגיה חברתית ב'	ש'	ב'
	ד' 16-18; 101	פרופ' י. טרופה	

1071.2904.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של הילד**	שי	אי
	ב' 14-16; 101	פרופי ס. שטראוס	
1071.2905.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן**	שי	בי
	ה' 10-12; 101	ד"ר ד. שמוטקין	

4 מתוך 6 הקורסים הבאים

1071.2907.01	**פסיכולוגיה קוגניטיבית אי**	שי	אי
	ה' 14-16; 101	פרופי ש. קרייטלר	
1071.2908.01	**פסיכולוגיה קוגניטיבית בי**	שי	בי
	ה' 14-16; 201	פרופי ש. קרייטלר	
1071.2909.01	**תפיסה אי**	שי	אי
	ב' 16-18; 101	פרופי ד. זכאי פרופי ד. אלגום	
1071.2910.01	**תפיסה בי**	שי	בי
	ב' 16-18; 101	פרופי י. צאל	
1071.2911.01	**למידה אי**	שי	אי
	ג' 14-16; 110	פרופי א. וינר	
1071.2912.01	**למידה בי**	שי	בי
	ג' 14-16; 104	פרופי א. וינר	

שנה ג' - שיעורי חובה

1071.3109.01	**פסיכופתולוגיה אי**	שי	אי
	ג' 10-12; אולם אפטר	פרופי ג. קינן	
1071.3108	**לימודי שדה** יפורסם	תי	אי+בי
1071.3112.01	**פסיכופתולוגיה בי**	שי	בי
	ג' 10-12; אולם אפטר	ד"ר י. גמפל	
1071.3111.01	**מבחנים והערכה אי**	שי	אי
	ב' 18-20; אולם אפטר	פרופי א. מאיר	
1071.3119.01	**מבחנים והערכה בי**	שי	בי
	ב' 12-14; 101	פרופי א. זיו	
1071.3118.01	**גישות ושיטות בפסיכולוגיה**	שי	בי
	ב' 14-16; 201	פרופי א. נדלר	

סמינרים אמפיריים

1071.3451.01	קשב ופסיכופתולוגיה*	ס'	א'+ב'
	ג' 14-16; יפורסם	פרופ' ר. לובוב	
1071.3453.01	גבריות ונשיות, אנדרוגניות פסיכולוגית והשפעתם על התנהגות ילדים ומבוגרים	ס'	א'+ב'
	ב' 8-10; 426	פרופ' ת. ליבל	
1071.3455.01	לוחמה פסיכולוגית	ס'	א'+ב'
	ד' 12-14; 425	פרופ' א. מררי	
1071.3457.01	פסיכולוגיה רפואית	ס'	א'+ב'
	ד' 16-18; 420	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.3465.01	מו"מ עם טרוריסטים	ס'	א'+ב'
	ה' 12-14; 421	פרופ' א. מררי	
1071.3562.01	קשב חזותי	ס'	א'+ב'
	ד' 12-14; 426	פרופ' י. צאל	
1071.3567.01	שיפוט בתנאי אי-ודאות	ס'	א'+ב'
	ג' 14-16; 426	פרופ' ד. זכאי	
1071.3475.01	מבט קוגניטיבי על תהליכים לא-מודעים בזיכרון	ס'	א'+ב'
	ד' 16-18; יפורסם	ד"ר י. נושן-גוטשטיין	
1071.3471.01	סוגיות בהתפתחות קוגניטיבית	ס'	א'+ב'
	ג' 14-16; יפורסם	ד"ר ת. צלניקר	
1071.3477.01	להיות הורה	ס'	א'+ב'
	ד' 10-12; 109 דן דוד	פרופ' ע. רביב	
1071.3572.01	הסקת תכונות אישיות מתווי פנים	ס'	א'+ב'
	ג' 14-16; 105	פרופ' י. טרופה	
1071.3139.01	התמודדות עם לחצים	ס'	א'+ב'
	ג' 8.30-10; 421	פרופ' ג. קינן	
1071.3582.01	קשב סלקטיבי בתפיסה ובזיכרון	ס'	א'+ב'
	ד' 10-12; 206	פרופ' ד. אלגום	

---

* משותף ל-מ.א.

1071.3497.01	**מודלים לסכיזופרניה בבע"ח***	סי	אי+בי
	ד' 16-18; 062 אגף פולק	פרופי א. וינר	
1071.3483.01	**פסיכולוגיה של סיכון והסתכנות**	סי	אי+בי
	ד' 8-10; 420	ד"ר ש. שילה	
1071.3583.01	**נקמה ונקמנות**	סי	אי+בי
	ג' 12-14; 107	פרופי נ. מילגרם	
1071.3411.01	**חשיבה יום יומית**	סי	אי+בי
	ג' 14-16; 107	ד"ר י. קלר	
1071.3289.01	**התפתחות מוסרית**	סי	אי+בי
	ד' 10-12; 422	פרופי ר. קרניול	
1071.3459.01	**תגשיה נלמדת ופתיחות להתנסות**	סי	אי+בי
	ג' 12-14; יפורסם	פרופי מ. רוזנבאום	
1071.3557.01	**מח, התנהגות ומעי חיסונית: השפעת לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן**	סי	אי+בי
	ג' 8-10; 109 דן דוד	ד"ר ש. בן-אליהו	
1071.3577.01	**התמודדות עם אי-ודאות - ייחוסי מזל ומקריות**	סי	אי+בי
	ג' 8-10; 420	פרופי נ. פרידלנד	

<u>קורסי בחירה</u>

<u>קורסים מומלצים לתלמידי שנים א' ו-ב' בחוג ולתלמידי החטיבה</u>

1071.3234	**יחסים בין אישיים בקבוצה**	שי	
		מרכזת: פרופי א. פרידמן	
	<u>קבוצות תרגיל:</u>		
.04	ד' 12-14; 421		בי
.05	ד' 12-14; 422		בי
.06	בי 16-18; 111 שרת**		בי
1071.3510.01	**המדע בשירות האדם א'**	שי	אי
	ג' 14-16; 201	פרופי י. גרודזינסקי	
1071.3132.01	**בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים**	שי	בי
	בי 18-20; 107	פרופי א. מאיר	

---

* משותף למ.א.

** בקבוצה זו תתקיים תצפית ע"י מנחי קבוצות.

1071.3578.01	מגדר, זהות וקשר ג' 12-14; 108	שי' פרופי א. פרידמן	אי'
1071.5006.01	זמן פסיכולוגי ג' 18-20; 426	שי' פרופי ד. זכאי	אי'
1071.3553.01	התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת** ד' 14-16; 062 אגף פולק	שי' ד"ר ת. צלניקר	אי'

<u>קורסים מומלצים לתלמידי שנה ג' בלבד</u>

1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה מרכזת: פרופי א. פרידמן	שי'	
	<u>קבוצות תרגיל:</u>		
.01	ד' 12-14; 420		אי'
.02	ד' 12-14; 421		אי'
.03	ד' 12-14; 422		אי'
1071.3507.01	התפתחות קוגניטיבית ב' 16-18; 421	שי' פרופי ס. שטראוס	בי'
1071.4555.01	ספרות בעיני הפסיכותרפיסט* א' 16-18; 104	שי' ד"ר ח. עומר	בי'
1071.3564.01	נורמים קוגניטיביים בהתנהגות צרכנים** ג' 16-18; 419	שי' פרופי י. צאל	אי'
1071.3574.01	שיפוט וקבלת החלטות** ג' 12-14; 105	שי' ד"ר י. קלר	בי'
1071.3579.01	התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך** ה' 10-12; 421	שי' ד"ר ת. צלניקר	בי'
1071.3580.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב* ב' 10-12; 421	שי' פרופי ח. פרנק ד"ר ש. שילה	אי'
1071.3581.01	פסיכולוגיה וסוציולוגיה של הספורט*** ג' 16-19; יפורסם	שי' פרופי ג. טננבאום	אי'

החוג לפסיכולוגיה

---

* משותף למ.א.

** בקורס הניל מטלת סוף הקורס תהייה עבודה.

*** הקורס יינתן במרוכז בין התאריכים 27.1.98-2.12.97.

החטיבה בפסיכולוגיה

שנה א'

1009.1820	**מבוא לפסיכולוגיה למדעי החברה**			
.01	א' 10-12;	אולם אפטר	פרופ' נ. מילגרם, ד. יואל	א'
	ג' 14-16;	003		
.02	א' 10-12;	אולם אפטר	פרופ' נ. מילגרם,	ב'
	ה' 10-12;	אולם אפטר	פרופ' מ. מינץ	

שנה ב'

שני קורסים שנתיים לבחירה*

1071.1121.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית א'**		ש'	א'
	ג' 16-18;	101	ד"ר ש. בן אליהו	
1071.1122.01	**פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'**		ש'	ב'
	ג' 10-12;	101	פרופ' מ. מינץ	
1071.1141.01	**תורות האישיות א'+ב'**		ש'	ב'
	ב' 14-16;	101	פרופ' י. טיכמן	
	ה' 12-14;	101		
1071.2815.01	**פסיכולוגיה חברתית א'**		ש'	א'
	ה' 12-14;	101	פרופ' א. נדלר	
1071.2816.01	**פסיכולוגיה חברתית ב'**		ש'	ב'
	ד' 16-18;	101	פרופ' י. טרופה	
1071.2904.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של הילד**		ש'	א'
	ב' 14-16;	101	פרופ' ס. שטראוס	
1071.2905.01	**פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן**		ש'	ב'
	ה' 10-12;	101	ד"ר ד. שמוטקין	

* במקרה של אי התאמה בשעות השיעור ניתן יהיה לדחות את אחד משני הקורסים השנתיים לשנה ג'.

שני קורסים סמסטריאליים לבחירה

1071.3234	יחסים בין אישיים בקבוצה	שי	
	מרכזת: פרופי א. פרידמן		
	קבוצות תרגיל:		
.04	די 12-14; 421		בי
.05	די 12-14; 422		בי
.06	בי 16-18; 111 שרת*		בי
1071.3510.01	המדע בשירות האדם אי	שי	אי
	גי 14-16; 201	פרופי י. גרודזינסקי	
1071.3132.01	בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים	שי	בי
	בי 18-20; 107	פרופי א. מאיר	
1071.3578.01	מיגדר, זהות וקשר	שי	אי
	גי 12-14; 108	פרופי א. פרידמן	
1071.5006.01	זמן פסיכולוגי	שי	אי
	גי 18-20; 426	פרופי ד. זכאי	
1071.3553.01	התפתחות החשיבה בתקופת הילדות המוקדמת**	שי	אי
	די 14-16; 062 אגף פולק	ד"ר ת. צלניקר	

החוג לפסיכולוגיה

---

* בקבוצה זו תתקיים תצפית ע"י משתתפי קורס מנחי קבוצות.

** בקורס הנ"ל מטלת סוף הקורס תהייה עבודה.

החוג לפסיכולוגיה
תואר שני

סמסטר

המגמה הקלינית

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4202	**אבחון והערכה 1**		שי	א'+ב'
.01	ה' 14-16;	422	א. וולפינגר	
	תרגיל לניל:*			
.02	ה' 12-14;	426	ש. תיבון	
.03	ג' 16-18;	סמ' א': 421	ש. תיבון	
		סמ' ב': 422		
.04	ה' 12-14;	314	א. הורוביץ	
.05	ה' 12-14;	105	ח. קרייזלר	
1071.4568.01	**מבוא לטיפול פסיכו-דינמי א'**		שי	א'
	ג' 12-14;	420	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4212.01	**פסיכופתולוגיה**		שי	א'+ב'
	ג' 8-10;	314	ד"ר א. הדר	א'
	ג' 8-10;	314	ד"ר ר. דר	ב'
1071.4380.01	**הראיון הקליני א'**		שי	א'+ב'
	ה' 8-10.15;	111 שרת	פרופ' ג. קינן	
1071.4587.02	**מבוא לטיפול קוגניטיבי-התנהגותי**		שי	ב'
	ה' 10-12;	109 דן דוד	פרופ' מ. רוזנבאום	
1071.4135	**הדרכה בפסיכותרפיה א'**		שי	א'+ב'
	השיעור יינתן ב-4 קבוצות			
	וילווה בפרקטיקום			
.01	ג' 14-16;	138 שרת	ד"ר א. הדר	
.02	ג' 14-16;	41 ניימן	ד"ר ק. שטרנגר	
.03	ג' 14-16;	421	ד"ר ד. שמוטקין	
.04	ג' 14-16;	136 שרת	ד"ר ח. עומר	
1071.4505.01	**פרקטיקום שנה א' קלינית**			א'+ב'

---

* לא נכלל במניין השעות.

שיעורי חובה - שנה א' או ב'

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'		ש'	א'
	ג' 10-12; 210		ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'		ש'	ב'
	ג' 10-12; 003		פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב*		ש'	ב'
	ג' 18-20; מ-005		א. שלו	

סמינר אמפירי

1071.4570.01	אובססיות וקומפולסיות מנקודת מבט קוגניטיבית		ס'	א'+ב'
	ג' 16-18; 420		ד"ר ר. דר	
1071.4613.01	פתיחות וסגירות להתנסויות		ס'	א'+ב'
	ה' 16-18; 151 שרת		פרופ' מ. רוזנבאום	

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4121	הדרכה בפסיכותרפיה ב' - השיעור יינתן ב-4 קבוצות וילווה בפרקטיקום		ש'	א'+ב'
.01	ה' 14-16; 151 שרת		פרופ' מ. רוזנבאום	
.02	ה' 14-16; 136 שרת		ד"ר ר. דר	
.03	ה' 14-16; 102א' שרת		פרופ' ג. קינן	
.04	ה' 14-16; 138 שרת		ד"ר א. הדר	
	אבחון והערכה 2 - השיעור יינתן ב-2 קבוצות מקבילות. וילווה בפרקטיקום			
1071.5205	אבחון והערכה 2		ש'	א'+ב'
.01	ג' 14-16; 207		א. וולפינגר	
.02	ג' 12-14; 421		ד"ר ד. שמוטקין	
1071.4579.01	פסיכופתולוגיה: יסודות ובעיות**		ש'	א'+ב'
	ג' 16-18; 110 דן דוד		ד"ר ח. עומר	
1071.4507.01	יסודות תיאורטיים של טיפול פסיכודינמי**		ש'	א'+ב'
	ה' 18-20; 420		ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4505.02	פרקטיקום שנה ב' קלינית			א'+ב'

קורסי בחירה - להשלמת מכסת 48 ש"ס יש לבחור קורסים מתוך רשימת קורסי הבחירה המשותפים, ראה בהמשך.

---

* לא נכלל במניין השעות.

** ייחשב קורס בחירה לתלמידים שהתחילו לימודיהם בתשנ"ח.

המגמה הייעוצית			סמסטר
שנה א' - שיעורי חובה			
1071.4346.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'**	ש'	א'
	ג' 10-12; 210	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'**	ש'	ב'
	ג' 10-12; 003	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	**עיבודים סטטיסטיים במחשב***	ש'	ב'
	ג' 18-20; מ-005	א. שלו	
1071.4183.01	**ייעוץ לקבלת החלטות**	ש'	א'+ב'
	א' 12-14; 420	ד"ר ש. שילה	
1071.4471.01	**מבחנים ושאלונים: תאוריה ויישום**	ש'	א'
	ג' 14-16; 308 ספריית מדה"ח	פרופ' א. מאיר	
1071.4780.01	**מבוא לעבודה פסיכולוגית במסגרות חינוכיות**	ש'	א'
	ג' 12-14; 308 ספריית מדה"ח	ר. חנוך	
1071.4473.01	**מבוא לפסיכולוגיה תעסוקתית**	ש'	ב'
	ג' 14-16; יפורסם	פרופ' א. מאיר	
1071.4474.01	**מבוא לפסיכולוגיה של הבריאות**	ש'	ב'
	ג' 12-14; 308 ספריית מדה"ח	ד"ר ש. שילה	
1071.4475.01	**תאוריות וגישות לייעוץ**	ש'	א'+ב'
	א' 10-12; 420	ד"ר ח. עומר	
1071.5501.01	**ראיון ופיתוח מיומנויות ייעוץ**	ש'	א'+ב'
	ד' 12-14; 111 שרת	ד"ר ד. שמוטקין	
	תרגיל לניל:*		
.02	ד' 8-10; 111 שרת	ש. אורון	
.03	ד' 10-12; 111 שרת	ש. אורון	
1071.5511.01	**הערכת אישיות עפ"י מבחנים**	ש'	א'+ב'
	א' 8-10; 314	ד"ר י. אכמון	
	תרגיל לניל:*		
.02	ד' 8-10; סמי א': 422 סמי ב': 426	ד"ר ח. בראונשטיין	
.03	ד' 10-12; 062 אגף פולק	ד"ר ח. בראונשטיין	

---

* לא נכלל במניין השעות.

1071.4465.01	התפתחות הפרט והמשפחה בבגרות ובזיקנה ד' 14-16; 421	שי ד"ר ל. בר-טור	בי
1071.4505.03	פרקטיקום שנה א' ייעוציתי*		אי+בי

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4312.01	טיפול קצר מועד מערכתי ד' 16-20; 109 דן דוד	שי ד"ר נ. לויתן	אי
1071.4437.01	התמודדות עם מצבי לחץ ד' 10-12; 426	שי ד"ר ר. יעקבי	בי
1071.4344.01	ייעוץ קבוצתי** ד' 14-16; 420	שי י. טריאסט	אי+בי
1071.4505.04	פרקטיקום שנה בי ייעוצית		אי+בי

החוג לפסיכולוגיה

שיעורי בחירה: בחירת 16 ש"ס לפחות מתוך רשימה רחבה המשותפת למגמות הקליניות.

---

* לא נכלל במניין השעות.

** בשקלול הסופי נחשב 2 ש"ס.

תמגמה הקלינית של הילד

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'		שי	א'
	ג'	10-12; 210	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'		שי	ב'
	ג'	10-12; 003	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב*		שי	ב'
	ג'	18-20; מ-005	א. שלו	
1071.4268.01	עבודת הפסיכולוג בביה"ס ובקהילה: עבודה עם הפרט והמערכת		שי	א'+ב'
	ג'	12-14; 422	פרופ' ע. רביב	
1071.4269	ייעוץ למורים בתחום בריאות הנפש		שי	א'+ב'
.01	ג'	14-15; 422	פרופ' ע. רביב	
.02	ג'	15-16; 422	פרופ' ע. רביב	
1071.4303.01	התפתחות ופסיכופתולוגיה		שי	א'+ב'
	ה'	10-12; 419	ד"ר א. שדה	
1071.4304.01	אבחון והערכה 1		שי	א'+ב'
	א'	10-12; 421	פרופ' י. טיכמן	
	תרגיל לנ"ל*			
.02	א'	12-14; סמי א': 421 סמי ב': 206	ח. שגיא	
.03	א'	12-14; סמי א': 105 סמי ב': 106	ד. זיו	
.04	א'	12-14; 205	א. מסציאני	
1071.4306.01	ראיון ילדים		שי+תי	א'+ב'
	א'	14-16; 111 שרת	ד"ר מ. סלואן	
1071.6101.01	גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים א'		שי	א'
	ה'	14-16; 420	ד"ר י. גמפל	
1071.6103.01	גישות ושיטות בפסיכותרפיה בילדים ב'		שי	ב'
	ה'	14-16; 425	ד"ר א. שדה	
	קב' תרגיל:*			
.02	ג'	16-18; 308 ספרייית מדה"ח	ד"ר א. שדה	
1071.4505.05	פרקטיקום שנה א' קלינית ילד			א'+ב'

---

* לא נכלל במניין השעות.

שנה ב' - שיעורי חובה

1071.4279.01	**פסיכופתולוגיה התפתחותית בגיל הרך**	שו"ת	א'+ב'
	ב' 16-18; סמ' א': 421	ד"ר מ. סלואן	
	ה' 8-10; סמ' ב': 421		
1071.4397.01	**מבוא לפסיכותרפיה**	שי'	א'+ב'
	ה' 16-18; 422	ד"ר י. גמפל	
	תרגיל לנ"ל**		
.02	ה' 14-16; סמ' א': 421	ס. וולקוביץ	
	סמ' ב': 109 דן דוד		
.03	ה' 14-16; 426	נ. הולר	
1071.5302	**אבחון והערכה 2***	שי'	א'+ב'
.01 שיעור:	ב' 8-10; 420	ד"ר מ. סלואן	
	תרגיל לנ"ל**		
.02	ב' 10-14; 420	א. שרוף	
.03	ב' 10-14; סמ' א': 422	מ. וולך	
	סמ' ב': 425		
.04	ב' 10-14; 206	מ. דנון	
1071.4505.06	**פרקטיקום שנה ב' קלינית ילד**		א'+ב'

החוג לפסיכולוגיה

סמינר אמפירי

1071.4448.01	**תפיסה חברתית ואינפורמציה תלוית מין**	סי'	א'+ב'
	ב' 14-16; 148 שרת	פרופ' ת. ליבל	
1071.4489.01	**דפוסי שינה ועיות - התפתחות תקינה ופתולוגיה**	סי'	א'+ב'
	ב' 14-16; 102 שרת	ד"ר א. שדה	
1071.4451.01	**הסתמכות על מקורות מידע**	סי'	א'+ב'
	ב' 14-16; 147 שרת	פרופ' ע. רביב	
1071.4458.01	**תגובת ילדים ללחץ**	סי'	א'+ב'
	ב' 14-16; 105א' שרת	ד"ר מ. סלואן	

קורסי בחירה - להשלמת שיעורי החובת, ראה רשימת קורסי בחירה משותפת בהמשך.

---

* תנאי קדם: אבחון והערכה 1.

** לא נכלל במניין השעות.

קורסי בחירה משותפים לתלמידי המגמות הקלינית, קלינית של הילד והייעוצית

תלמידי המגמות הנ"ל יבחרו קורסים להשלמת מכסת השעות למ.א. באישור המגמה, מודגש כי ניתן לבחור בשיעורים מבין המבחר המוצע ע"י כל המגמות עם זאת עדיפות ברישום תינתן לתלמידי מגמת האם. תלמיד הנרשם לשיעור בחירה ממגמה שאינה שלו יקבל הסכמת המרצה להשתתפותו.

1071.4369.01	**הנחייה קבוצתית***	שי	א'+ב'
	א' 15-19; 111 שרת	פרופי א. פרידמן	
1071.4287.01	**מבוא לנוירופסיכולוגיה***	שי	ב'
	ג' 10-12; 421	ד"ר א. הדר	
1071.4493.01	**חוויה ושפה בטיפול***	שי	א'+ב'
	ה' 18-20; 421	ד"ר א. הדר	
1071.4554.01	**פסיכופתולוגיה וטיפולים בפסיכיאטריה***	שי	א'+ב'
	ג' 10-12; 420	פרופי א. שלוסברג	
1071.4568.02	**מבוא לטיפול פסיכו-דינמי ב'***	שי	ב'
	ג' 12-14; 420	ד"ר ק. שטרנגר	
1071.4593.01	**מבוא לטיפול קוגניטיבי-התנהגותי***	שי	א'
	ה' 10-12; 420	פרופי מ. רוזנבאום	
1071.4380.02	**הראיון הקליני ב'***	שי	ב'
	ה' 8-10.15; 111 שרת	פרופי ג. קינן	
1071.4543.01	**תהליכים קבוצתיים - יסודות בטיפול קבוצתי***	שי	א'+ב'
	ה' 16-18; 421	י. טריאסט ע. שריג	
1071.4581.01	**גישות נארטיביות בטיפול***	שי	א'
	א' 16-18; 426	ד"ר ח. עומר	
1071.4555.01	**ספרות בעיני הפסיכותרפיסט***	שי	ב'
	א' 16-18; 104	ד"ר ח. עומר	
1071.4582.01	**נושאים שנויים במחלוקת בפסיכולוגיה קלינית***	שי	ב'
	ב' 14-16; 426	ד"ר ר. דר	
1071.4594.01	**מבוא לפסיכופתולוגיה של הילד***	שי	א'
	ג' 8.30-10; 426	ד"ר ח. שיקלר	

* עדיפות לתלמידי המגמה הקלינית.

1071.4321.01	תיאוריה של טיפול משפחתי והערכת המשפחה*	ש'	א'+ב'
	ה' 10-12; 422	פרופ' י. טיכמן	
1071.5529.01	התפתחות זהות מינית וסטריאוטיפים מגדריים*	ש'	א'+ב'
	ה' 12-14; 422	פרופ' ת. ליבל	
1071.4557.01	אוטיזם*	ש'	א'+ב'
	א' 10-12; 111 שרת	דיר א. הלפרן	
1071.4558.01	תאוריות ההתקשרות (attachment)*	ש'	א'+ב'
	ב' 8-10; 111 שרת	דיר א. הלפרן	
1071.4560.01	אבחון וטיפול בהפרעות שינה בילדים*	ש'	א'+ב'
	המועד יתואם עם התלמידים	דיר א. שדה	
1071.4311.01	ליקויי למידה*	ש'	א'+ב'
	ג' 8-10; 422	דיר ש. מילך-רייך	
1071.4584.01	עבודה עם הגיל הרך*	ש'	ב'
	ב' 16-18; 426	דיר י. נמפל	
1071.4585.01	התסמונת הפוסט טראומטית- מסימפטומים ועד פילוסופית חיים*	ש'	א'
	ה' 18-20; 422	מרכז: דיר א. שדה	
1071.4595.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב: סוגיות תיאורטיות, אמפיריות וטיפוליות**	ש'	א'+ב'
	ב' 10-12; 421	פרופ' ח. פרנק דיר ש. שילה	
1071.4579.01	פסיכופתולוגיה: יסודות ובעיות***	ש'	א'+ב'
	ג' 16-18; 110 דן דוד	דיר ח. עומר	
1071.4375.01	פסיכולוגיה שיקומית***	ש'	ב'
	ד' 16-18; 419	דיר ש. מלמד	
1071.4563.01	ייעוץ להורים***	ש'	א'
	ג' 14-16; יפורסם	ר. חנוך	

החוג לפסיכולוגיה

* עדיפות לתלמידי המגמה קלינית ילד.
** קורס בחירה לכל תלמידי תואר שני.
*** עדיפות לתלמידי המגמה הייעוצית.

1071.4531.01	התנהגות בריאותית*	שי	אי
	ד' 12-14; 206	ד"ר ש. שילה	
1071.4565.01	התמודדות עם חולי*	שי	בי
	ד' 12-14; 062 אגף פולק	ד"ר ש. שילה	
1071.4588.01	שלבים בפיתוח הקריירה הייעוצית של הפסיכולוג המתחיל*	שי	אי+בי
	ג' 8-10; 111 שרת	ד"ר י. שושני	
1071.5516.01	פסיכולוגיה תעסוקתית למתקדמים*	שי	אי+בי
	ג' 10-12; סמי א': 419 סמי ב': 314	פרופ' א. מאיר	
1071.4596.01	התערבות הפסיכולוג הייעוצי בהפרעות למידה*	שי	אי
	ג' 12-14; 207	ד"ר ש. מילך-רייך	
1071.4597.01	הפסיכולוג הייעוצי והמורה*	שי	בי
	ג' 12-14; 426	ד"ר ש. שדה	
1071.4598.01	התערבות ייעוצית במצב משבר אצל המתבגר*	שי	אי
	ד' 10-12; 421	ד"ר ש. שדה	
1071.4599.01	עבודת הפסיכולוג הייעוצי במערכות השגיות: חינוך, ספורט, צבא ותעשיה*	שי	בי
	ג' 14-16; 308 ספריית מדה"ח	ד"ר ש. שדה	
1071.4374.01	מיון והערכת מועמדים לתפקיד באמצעות מבחנים פסיכולוגיים*	שי	אי+בי
	ד' 8-10; 421	י. הד	
1071.4586.01	הפרעת קשב והסתגלות*	שי	אי+בי
	ב' 8-10; 422	ד"ר ח. בראונשטיין	

<u>קורסים במסגרת לימודי המשך לפסיכולוגים בעלי תואר</u> (ההרשמה לתלמידי מ.א. על בסיס מקום פנוי)

1071.4423.01	מיתוס, אמנות, פסיכולוגיה	שי	אי
	א' 18-20; 422	ד"ר מ. אנקורי	
1071.4612.01	הפסיכולוגיה בעיני הבודהיזם	שי	בי
	א' 14-16; 422	נ. אלון	

* עדיפות לתלמידי המגמה הייעוצית.

המגמה החברתית

שנה א' - שיעורי חובה

1071.4346.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה א'**		שי	א'
	ג' 10-12; 210		ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'**		שי	ב'
	ג' 10-12; 003		פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	**עיבודים סטטיסטיים במחשב***		שי	ב'
	ג' 18-20; מ-005		א. שלו	
1071.4102.01	**פסיכולוגיה חברתית למתקדמים א'**		שי	א'
	ג' 12-14; 110 דן דוד		ד"ר י. קלר	
1071.4410.01	**פסיכולוגיה חברתית למתקדמים ב'**		שי	ב'
	ג' 8.30-10; 106		פרופ' י. טרופה	
1071.4431	**בעיות נבחרות בפסיכולוגיה חברתית**		סד'	א'+ב'
.01	ב' 16-18; 156 שרת		פרופ' י. טרופה	
.02	ב' 16-18; 127 שרת		פרופ' נ. פרידלנד	
.03	ב' 16-18; 152 שרת		פרופ' א. נדלר	
.04	ב' 16-18; 133א' שרת		ד"ר י. קלר	
.05	ה' 10-12; 134 שרת		פרופ' א. מררי	
.06	ב' 16-18; יפורסם		פרופ' ר. קרניול	
1071.4470.01	**שיטות מחקר בפסיכולוגיה חברתית**		שי	א'
	ב' 8.30-10; 425		פרופ' נ. פרידלנד	

החוג לפסיכולוגיה

שיעור חובה - שנה ב'

1071.4276.01	**סמינר תזה**		שי	א'+ב'
°	ב' 16-18;	סמ' א': 111 שרת סמ' ב': 420	ד"ר י. קלר	

* לא נכלל במניין השעות.

שיעורי בחירה

1071.4369.01	הנחייה קבוצתית*	שי	א'+ב'
	א' 15-19; 111 שרת	פרופ' א. פרידמן	
1071.4600.01	תהליכי השוואה ושיפוט	שי	א'
	ב' 14-16; 420	ד"ר י. קלר	
1071.4601.01	דימוי והערכה עצמית	שי	ב'
	ב' 14-16; 420	פרופ' י. טרופה	
1071.4602.01	קונפליקט בין קבוצות	שי	ב'
	ג' 14-16; 206	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4482.01	הקונפליקט היהודי-ערבי בראי התאוריה על קונפליקטים בין קבוצות - סמינר התנסותי**	סי	א'+ב'
	ג' 16-19; 111 שרת	פרופ' א. פרידמן	
1071.4499.01	פרקטיקום בפסיכולוגיה חברתית	שי	א'+ב'
	ב' 16-18; סמי א': 111 שרת סמי ב': 420	ד"ר א. פסל	
1071.4603.01	תורת ההחלטות א'	שי	א'
	ב' 18-20; 421	פרופ' ד. זכאי	
1071.4280.01	התפתחות חברתית	שי	א'
	ד' 14-16; 419	פרופ' ר. קרניול	
1071.4611.01	מחשבות על העתיד ועל העבר	שי	ב'
	ד' 14-16; 062 אגף פולק	פרופ' ר. קרניול	
1071.4610.01	תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת מחקר	שי	ב'
	ב' 18-20; 421	פרופ' ד. זכאי	

---

* ייחשב ל-3 ש"ס.

** בשקלול הסופי ייחשב 4 ש"ס.

המגמה הקוגניטיבית

שיעורי חובה

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה אי*	שי	אי
	ג' 10-12; 210	ד"ר ר. דר	
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה בי*	שי	בי
	ג' 10-12; 003	פרופ' נ. פרידלנד	
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב**	שי	בי
	ג' 18-20; מ-005	א. שלו	

קורסי חובה של המגמה (לפחות 5)

1071.4705.01	ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון אי	שי	אי
	ה' 10-12; 426	פרופ' ד. אלגום	
1071.4343.01	התפתחות קוגניטיבית אי	שי	אי
	ד' 12-14; 109 דן דוד	ד"ר ת. צלניקר	
1071.4390.01	תפיסה וקשב אי	שי	אי
	ה' 12-14; יפורסם	פרופ' י. צאל	
1071.4421.01	חשיבה ויצירתיות אי	שי	אי
	ה' 16-18; 420	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.4603.01	תורת ההחלטות אי	שי	אי
	ב' 18-20; 421	פרופ' ד. זכאי	
1071.5519.01	זיכרון אנושי אי	שי	אי
	ד' 14-16; 421	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	
1071.4704.01	קולוקויום - מגמה קוגניטיבית**		אי+בי
	ג' 12-14; 111שרת		

שיעורי בחירה (לפחות 3 שיעורי המשך (בי) לשיעורי חובה אי של המגמה)

1071.4706.01	ארגון קוגניטיבי בתפיסה ובזיכרון בי	שי	בי
	ה' 10-12; 426	פרופ' ד. אלגום	

החוג לפסיכולוגיה

---

* חובה לסיים עד סוף שנה אי.
** לא נכלל במניין השעות.

1071.5025.01	**התפתחות קוגניטיבית ב'**	ש'	ב'
	ד' 12-14; 109 דן דוד	ד"ר ת. צלניקר	
1071.4406.01	**תפיסה וקשב ב'**	ש'	ב'
	ה' 12-14; 109 דן דוד	פרופ' י. צאל	
1071.4422.01	**חשיבה ויצירתיות ב'**	ש'	ב'
	ה' 16-18; 41 ניימן	פרופ' ש. קרייטלר	
1071.4707.01	**תהליכים בלתי מודעים בזיכרון - סדנת מחקר**	ש'	ב'
	ד' 14-16; 109 דן דוד	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	
1071.4610.01	**תהליכים קוגניטיביים של שיפוטי זמן - סדנת מחקר**	ש'	ב'
	ב' 18-20; 421	פרופ' ד. זכאי	
1071.4287.01	**מבוא לנוירופסיכולוגיה**	ש'	ב'
	ג' 10-12; 421	ד"ר א. הדר	
1071.4702.01	**תהליכים אוטומטיים בזיכרון**	ש'	א'+ב'
	ד' 10-12; 207	ד"ר י. גושן-גוטשטיין	
1071.4703.01	**קטגוריות פונקציונליות אצל אפאזים וילדים**	ש'	א'+ב'
	ה' 14-16; 113ג' שרת	פרופ' י. גרודזינסקי	
1071.4227.01	**נושאים נבחרים בסכיזופרניה**	ש'	א'+ב'
	ד' 16-18; 426	פרופ' ר. לובוב	
1071.4700.01	**פסיכולוגיה קוגניטיבית יישומית**	ש'	א'+ב'
	ב' 14-16; 062 אגף פולק	פרופ' ר. לובוב	
1071.3451.01	**קשב ופסיכופתולוגיה**	ש'	א'+ב'
	ג' 14-16; יפורסם	פרופ' ר. לובוב	
1071.4709.01	**סוגיות עכשוויות בקשב חזותי**	ש'	א'+ב'
	ד' 18-20; 426	פרופ' י. צאל	
1071.4477.01	**נושאים נבחרים בהתפתחות קוגניטיבית**	ש'	א'+ב'
	ג' 16-18; סמי א': 426 סמי ב': יפורסם	ד"ר ת. צלניקר	

המגמה הפסיכוביולוגית

1071.4346.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה אי ג' 10-12; 210	שי' ד"ר ר. דר	א'
1071.4412.01	שיטות מחקר וסטטיסטיקה בי' ג' 10-12; 003	שי' פרופ' נ. פרידלנד	ב'
1071.4348.01	עיבודים סטטיסטיים במחשב* ג' 18-20; מ-005	שי' א. שלו	ב'
1071.4480.01	שיטות מחקר בפסיכולוגיה פיזיולוגית ד' 12-14; סמי א': 062 פולק א' 12-14; סמי ב': 426	שי' ד"ר ש. בן-אליהו פרופ' מ. מינץ	א'+ב'
1071.4456.01	אנטומיה ופיזיולוגיה של התניה קלאסית ג' 12-14; יפורסם ה' 12-14; יפורסם	סי' פרופ' מ. מינץ	ב'
1071.4540.01	מח, התנהגות ומעי חיסונית: השפעת לחץ על פגיעות למחלות והתפתחות סרטן ד' 14-16; 422	סי' ד"ר ש. בן-אליהו	א'+ב'
1071.4449.01	תהליכים קוגניטיביים בהתניה קלאסית ד' 18-20; 062 אגף פולק	סי' פרופ' א. וינר	א'+ב'
1071.4179.01	מודלים לסכיזופרניה בבעלי חיים** ד' 16-18; 062 אגף פולק	סי' פרופ' א. וינר	א'+ב'
1071.4595.01	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגיים של כאב: סוגיות תיאורטיות אמפיריות וטיפוליות ב' 10-12; 421	סי' פרופ' ח. פרנק ד"ר ש. שילה	א'+ב'
1071.4591.01	הונאה והונאה עצמית ג' 14-18; יפורסם	סי' פרופ' מ. מיסלובודסקי	ב'

החוג לפסיכולוגיה

---

* לא נכלל במניין השעות.

** כלול גם בתכנית הב.א.

1071.4592.01 **מבוא להדמיה מוחית** סי בי
בנוירופסיכיאטריה
הי 14-18; יפורסם פרופי מ. מיסלובודסקי

תלמידי המגמה הפסיכוביולוגית יופנו לביה"ס לרפואה להשתתף בקורסים:
116.5204 מדעי העצבים חלק א'
116.5205 מדעי העצבים חלק ב'
116.5206 מדעי העצבים חלק ג'
ההרשמה דרך מזכירות ביה"ס לרפואה. משקל הקורסים סה"כ 4 נקודות.

החוג לתקשורת

ראש החוג: פרופ' עקיבא כהן

תואר ראשון

יועץ: מר יחיאל לימור

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע, הבנה וכלי ניתוח של תהליכי התקשורת בכלל ותקשורת ההמונים בפרט בחברה המודרנית, בהקשריה השונים: החברתיים, המשפטיים, הפסיכולוגים, הכלכליים, הפוליטיים והתרבותיים.

מסגרות הלימוד

א. החוג מציע לימודים במתכונת דו-חוגית בלבד. החוג השני יכול להיות בכל פקולטה, להוציא חוגים רב-תחומיים.

ב. בנוסף למסגרת הנ"ל, מציע החוג גם מסלול לימודים המתואם עם ביה"ס לעיתונאות ולתקשורת "כותרת". במסגרת זו, לומד התלמיד שני חוגי לימוד באוניברסיטה כנ"ל, וכן לימודים ב"כותרת" בהיקף של 46-44 ש"ס המבוססים על שיעורים וסדנאות מעשיים. (פירוט נוסף ראה בהמשך).

החוג לתקשורת

תכנית הלימודים

היקף הלימודים בחוג הינו 68 ש"ס:

א. <u>לימודי תשתית</u> - 36 ש"ס
מטרת לימודי התשתית - להקנות לתלמידים את היסודות התאורטיים, המתודיים והמחקריים בתחום התקשורת. לימודים אלה הם חובה לכל תלמידי החוג לתקשורת. עם זאת, ניתן לקבל פטור מקורס חובה (עד 4 ש"ס) על סמך קורסי חובה חופפים בתוכנם בחוג השני (למשל: מבוא לסטטיסטיקה)**.

---

* טעון אישור המועצה להשכלה גבוהה.
** תלמיד החייב בהשלמת שעות בגין פטורים שקיבל יעשה זאת במסגרת לימודי התחום.

לימודי התשתית הם:
מבוא לתקשורת המונים
היסטוריה של אמצעי התקשורת
תרבות, לשון וחברה
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת
מוסדות התקשורת
תהליכי השפעה
שפות חזותיות
דיני תקשורת
מבוא לסטטיסטיקה
יישומי מחשב למדעי החברה
שימוש במאגרי מידע
שיטות מחקר בתקשורת
תקשורת המונים בישראל

ב. <u>לימודי העשרה</u> - 8 ש"ס

על מנת להרחיב את השכלתם הכללית, תוך התחשבות בחוג הלימודים השני שלהם, ילמדו התלמידים קורסי העשרה ברמת מבוא בהיקף 8 ש"ס. קורסים אלו נועדים לתת ביטוי לאופיו האינטרדיסציפלינרי של תחום התקשורת. תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה למדעי החברה ילמדו לפחות שני קורסי העשרה בפקולטה למדעי הרוח, תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא במדעי הרוח ילמדו לפחות שני קורסי העשרה במדעי החברה, ואילו תלמידים אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה אחרת ילמדו לפחות קורס העשרה אחד במדעי החברה וקורס אחד במדעי הרוח. שיעורי ההעשרה לא יכולים להיכלל במסגרת לימודי החוג השני של התלמיד.
דוגמאות לקורסי העשרה: מבוא לסוציולוגיה, מבוא לכלכלה ללא-כלכלנים, מבוא לפסיכולוגיה, מבוא לאנתרופולוגיה, מבוא ליחסים בינלאומיים, מבוא לבלשנות, מבוא לפילוסופיה, מבוא לתורת הספרות, מבוא למזרח התיכון.
ניתן ללמוד שפה זרה (פרט לאנגלית) במסגרת לימודי העשרה, בתנאי שהתלמיד ילמד לפחות 8 ש"ס באותה שפה. ואולם, במניין שעות העשרה יוכרו 4 ש"ס בלבד.
לימודי העשרה ילמדו מהסמסטר הראשון של שנה א' ועד הסמסטר השני של שנה ב'.

ג. <u>לימודי תחום</u> - 8 ש"ס

במסגרת הלימודים ילמד כל תלמיד עפ"י בחירתו מקבץ של ארבעה קורסים תחת הכותרת של לימודי תחום. שלושת התחומים הם: (א) מוסדות התקשורת, (ב) קהלי התקשורת, (ג) תכני התקשורת. חלק מן הקורסים יסווגו בשניים מתוך שלושת התחומים. על מנת להתחיל בלימודי התחום על התלמיד לסיים בהצלחה את כל לימודי שנה א' ושיטות מחקר א'.
לימודי התחום יחלו בסמסטר השני של שנה ב' ויסתיימו בסמסטר הראשון של שנה ג'.

ד. <u>לימודים אינטגרטיביים</u> - 10 ש"ס

שיאם של הלימודים לתואר הראשון הם הלימודים האינטגרטיביים. בשנת הלימודים השלישית ילמדו התלמידים ארבעה קורסים אשר מטרתם לגבש תמונה מסכמת של כל הלימודים עד אותו שלב. קורסים אלה יכללו סמינר מחקרי, סמינר עיוני, קורס המוקדש לסוגיות תיאורטיות בתקשורת וכן קורס העוסק בסוגיות אקטואליות של תקשורת המונים בישראל.

ה. סדנאות - 6 ש"ס

בנוסף ללימודים העיוניים בחוג, ישתתפו התלמידים בשלוש סדנאות מקצועיות מתוך מבחר שיוצע בתחומים שונים, כגון: עיתונאות (כתובה ומשודרת), פרסום, יחסי ציבור, דוברות ותקשורת בינאישית. מטרת הסדנאות לאפשר לתלמידים התנסות בהיבטים מעשיים של התקשורת. יתקיימו סדנאות למתחילים וכן סדנאות למתקדמים המבוססות על הסדנאות למתחילים.

מבנה תכנית הלימודים

להלן מבנה תכנית הלימודים כולל דרישות מוקדמות.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
שנה א'		
סמסטר א'		
מבוא לתקשורת המונים		3
היסטוריה של אמצעי התקשורת		2
תרבות לשון וחברה		2
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת		2
יישומי מחשב למדעי החברה		3
שימוש במאגרי מידע (סמסטר א' או ב')*	הכרת מערכת ההפעלה Windows	1
מבוא לסטטיסטיקה**		4
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		
סמסטר ב'		
מוסדות התקשורת	מבוא לתקשורת המונים וכן שניים מתוך	2
תהליכי השפעה	הקורסים: היסטוריה של אמצעי	2
שפות חזותיות	התקשורת, תרבות לשון וחברה, יסודות	2
דיני תקשורת	הטכנולוגיה בתקשורת	3
סדנה		2

החוג לתקשורת

---

* תלמידים בעלי ידע ב-Windows יוכלו להירשם לקורס בסמסטר א', תלמידים ללא ידע מוקדם ירשמו בסמסטר ב' לאחר הקורס יישומי מחשב.

** לתלמידים אשר חוג לימודיהם השני הוא בפקולטה למדעי החברה: תלמידי מדע המדינה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה בחוג למדע המדינה; תלמידי פסיכולוגיה וכלכלה ילמדו מבוא לסטטיסטיקה (א'+ב') בחוג לימודיהם השני; ותלמידי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה רשאים ללמד מבוא לסטטיסטיקה בחוג לתקשורת או בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

	דרישות מוקדמות	ש"ס
שנה ב'		
<u>סמסטר א'</u>		
שיטות מחקר בתקשורת א'*	מבוא לסטטיסטיקה, שימוש במאגרי מידע, יישומי מחשב	4
תקשורת המונים בישראל	מוסדות התקשורת, דיני תקשורת	2
קורס העשרה (סמסטר א' ו/או ב')		
סדנה (סמסטר א' ו/או ב')		2
<u>סמסטר ב'</u>		
שיטות מחקר בתקשורת ב'	שיטות מחקר בתקשורת א'	4
לימודי תחום	סיום כל קורסי התשתית של שנה א', כולל שיטות מחקר א'	
שנה ג'		
<u>סמסטר א'</u>		
לימודי תחום		
סמינר מחקר (שנתי)	סיום כל קורסי התשתית וההעשרה	4
סוגיות בתקשורת המונים בישראל (שנתי)	סיום כל קורסי התשתית וההעשרה	2
סדנה		2
<u>סמסטר ב'</u>		
סמינר מחקר (המשך)		
סוגיות בתקשורת המונים בישראל		
סמינר עיוני	סיום כל קורסי התשתית, ההעשרה והתחום	2
סוגיות תיאורטיות בתקשורת	סיום כל קורסי התשתית, ההעשרה והתחום	2

<u>הדרכה בספרייה</u>

כל התלמידים חייבים לקבל הדרכה בספרייה, שמטרתה להקנות מיומנות בסיסית והתמצאות בה. ההדרכה כוללת סיור בספרייה, הסבר על מבנה הספרייה ושירותיה, לימוד המערכת הממוחשבת, התמצאות ברשימות קריאה בקורסים השונים, שיטת מיון הספרים וסידורם על המדף. על כל תלמיד להגיש תרגיל המבוסס על ההדרכה. קבלת ההדרכה היא תנאי להשאלת ספרים בספרייה.

ההדרכה היא חד-פעמית ונמשכת כשעתיים. יש להירשם להדרכה בסמסטר הראשון ללימודים, לאחת מן הקבוצות המופיעות בפרק "קורסים כלל פקולטטיים" (או בדף התיקונים לידיעון). ההרשמה תתקיים בעת הרישום הרגיל לקורסים. אין לעבור מקבוצה לקבוצה אלא במסגרת הרישום הרגיל.

---

* תלמידים אשר חוג לימודיהם השני במדעי החברה: תלמידי פסיכולוגיה פטורים רק מחלק א' של שיטות מחקר בתקשורת; תלמידי מדע המדינה ילמדו חלקים א' ו-ב' בחוג לתקשורת ופטורים מהקורס במדע המדינה; תלמידי סוציולוגיה ואנתרופולוגיה ילמדו שיטות מחקר בחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ורק שיטות מחקר ב' בחוג לתקשורת.

המשך לימודים בחוג

1. על מנת להמשיך בלימודים בחוג, חייב הממוצע המצטבר של ציוני התלמיד בחוג להיות 75 לפחות בתום כל שנת לימודים קלנדרית (לא כולל לימודי העשרה וסדנאות).

2. תלמיד לא יוכל להמשיך בלימודיו אם קיבל יותר משני ציונים הנמוכים מ-65 מכלל לימודי התשתית, הסדנאות ולימודי התחום (לא כולל: מבוא לסטטיסטיקה, יישומי מחשב, שימוש במאגרי מידע).

שקלול ציון הגמר

1. בשקלול ציון הגמר ישוקללו כל הקורסים למעט הקורס יישומי מחשב למדעי התברה.
2. כל הקורסים ישוקללו עפ"י מספר השעות שלהם, למעט הסמינרים אשר יקבלו משקל כפול.*

מסלול מתואם עם ביה"ס לעיתונאות ולתקשורת "כותרת"**

מסלול זה מיועד לתלמידים הרואים את עתידם בעיתונות על כל ענפיה והמעוניינים לרכוש השכלה מקצועית בצד לימודיהם באוניברסיטה. תלמידים אלה ישלמו שכר לימוד ל"כותרת", בנוסף לשכר הלימוד לאוניברסיטה.

במסגרת "כותרת" ילמדו התלמידים מספר קורסים וסדנאות, בהיקף של 44-46 ש"ס. תלמידי המסלול המתואם ילמדו את כל לימודי החוג לתקשורת ואת כל לימודי החוג השני שלהם באוניברסיטה ויהיו זכאים לפטור עד 12 ש"ס מלימודי החוג לתקשורת, בתנאי שיסיימו את כל לימודיהם ב"כותרת". הפטור יהיה משלוש הסדנאות (6 ש"ס) ושלושה קורסים עיוניים (6 ש"ס) הכוללים קורס אחד מלימודי התחום (2 ש"ס) ו-4 ש"ס מלימודי ההעשרה. הפטור מהקורסים העיוניים יינתן רק ע"ס קורסים עיוניים ב"כותרת" (אם יינתנו כאלה) אשר יאושרו מראש ע"י ועדת הוראה.

החוג לתקשורת

תלמידי המסלול המתואם שזכו בפטור כנ"ל, אשר החוג השני שלהם הוא בפקולטה למדעי התברה, ילמדו את יתרת לימודי ההעשרה שלהם (4 ש"ס) בפקולטה למדעי הרוח, ואילו התלמידים אשר החוג השני שלהם בפקולטה למדעי הרוח או בפקולטה אחרת ילמדו את יתרת לימודי ההעשרה שלהם (4 ש"ס) בפקולטה למדעי התברה.

תלמידי המסלול המתואם שיסיימו את כל חובותיהם בשני החוגים כנדרש ע"י האוניברסיטה יהיו זכאים לקבל תעודת "בוגר אוניברסיטה". סיום כל לימודיהם ב"כותרת" יזכה אותם גם בתעודה מקצועית מטעם ב"ס זה.

---

* סמינרים שמספר השעות בהם הוא מעל ל-2 ש"ס ישוקללו כ-4 ש"ס בלבד בציון הגמר.
** מסלול זה יתקיים רק אם יהיה מספר מינימום של תלמידים.

תקנות החוג

1. בהתאם לתקנון הפקולטה, יש להשלים את כל הקורסים המוגדרים כלימודי שנה א' בפרק "מבנה תכנית הלימודים" של החוג, תוך שנתיים ממועד תחילת הלימודים בחוג (כולל הפסקת לימודים).

2. תלמיד רשאי לערער על ציון בחינה או עבודה תוך שבועיים מיום קבלת הציון.

3. תלמיד רשאי לחזור על קורס לצורך שיפור ציון חובה אולם יהיה חייב לעמוד בכל המטלות והדרישות של הקורס כפי שיהיו בתוקף בעת הלימוד החוזר. עפ"י כללי האוניברסיטה, הציון האחרון הוא הקובע.

4. עבודות סמינריוניות עיוניות ומחקריות יוגשו לא יאוחר מ-30 בספטמבר בשנה בה נסתיים הסמינר. במקרים חריגים ניתן יהיה לקבל הארכה, באישור בכתב מן המרצה, ובכל מקרה לא תוגש עבודה לאחר ה-31 בדצמבר בשנה בה השתתף התלמיד בסמינר. תלמיד המבקש להגיש את העבודה עד לתום השנה הקלנדרית, כאמור, יהיה חייב להסדיר את נושא תוספת שכר לימוד, אם תידרש.
על כל תלמיד להגיש עבודה סמינריונית עצמאית. לא ניתן בשום מקרה להגיש עבודה משותפת עם תלמיד/ים נוספים.

סדר הרישום

התור לרישום בכל סמסטר יקבע לפי סדר אלפביתי של שמות המשפחה. כדי להבטיח שיווין הזדמנויות, חולקו אותיות האלף בית ל-6 קבוצות כאשר בכל סמסטר ישתנה סדר הרישום בין הקבוצות השונות במחזורים בני 3 שנים. כך, כל סטודנט יהיה פעם אחת ראשון, פעם אחת שני, פעם אחת שלישי, וכן הלאה.*

סדר הרישום ל-3 השנים הקרובות יהיה כדלקמן:

סמסטר	קבוצה *ראשונה*	קבוצה *שניה*	קבוצה *שלישית*	קבוצה *רביעית*	קבוצה *חמישית*	קבוצה *שישית*
סמסטר אי תשנ"ח	פ - ק	ח - ל	א - ב	ג - ז	ר - ת	מ - ע
סמסטר בי תשנ"ח	ג - ז	ר - ת	מ - ע	פ - ק	ח - ל	א - ב
סמסטר אי תשנ"ט	מ - ע	פ - ק	ח - ל	א - ב	ג - ז	ר - ת
סמסטר בי תשנ"ט	ח - ל	א - ב	ג - ז	ר - ת	מ - ע	פ - ק
סמסטר אי תש"ס	ר - ת	מ - ע	פ - ק	ח - ל	א - ב	ג - ז
סמסטר בי תש"ס	א - ב	ג - ז	ר - ת	מ - ע	פ - ק	ח - ל

החוג לתקשורת

רישום מאוחר

רישום מאוחר יתקיים בשבוע השני של כל סמסטר. כל סטודנט רשאי לבצע שינויים פעם אחת בלבד בתורו. התור ברישום המאוחר יהיה זהה לתור הרישום הרגיל.

---

* תלמידי שנה בי בתשנ"ח ירשמו עפ"י הטבלה הנ"ל. לתלמידי שנה ג' בתשנ"ח יפורסם מועד הרישום על לוח המודעות של החוג.

תיאור הקורסים

מבוא לתקשורת המונים

בבסיס להמשך הלימודים מעניק הקורס מושגי יסוד ומציג מודלים ותיאוריות בתחום תקשורת ההמונים מנקודות ראות שונות ומתחרות: התיאוריה של חברת המונים, התיאוריה הניאו-מרכסיסטית, התיאוריה הטכנולוגית-דטרמיניסטית והתיאוריה המבנית-תפקודית. התלמידים יתוודעו גם לסוגיות מרכזיות בחקר התקשורת, כגון: שיקוף המציאות, תקשורת עוינת ו/או חיובית, והתקשורת ככלב השמירה של הדמוקרטיה.

היסטוריה של אמצעי התקשורת

הקורס יתמקד בתהליכים המרכזיים של התפתחות העיתונות הכתובה והמשודרת מ"עיתוני הקיר" של רומא ועד ימינו. זאת, תוך דיון במכלול הנורמים שהשפיעו על התפתחות העיתונות וזיהוי הסוגים השונים שלה. פרק מיוחד יוקדש גם לראשיתה של העיתונות היהודית.

תרבות, לשון וחברה

הקורס מהווה חשיפה ראשונית למספר גישות המקובלות בבלשנות החברתית תוך עיסוק בנושאים מרכזיים המקשרים בין תחומי הבלשנות, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה הרלבנטיות לחקר תקשורת ההמונים. נתמקד בנושאים הבאים: הקשר בין לשון, חשיבה ותרבות; תאור הרפרטואר התקשורתי של קהילות (לשונות לאומיים, תתי-לשון, דיאלקטים, סגנונות שיח); השתקפות המבנה החברתי בשימושי הלשון; ומשמעותו של האירוע התקשורתי כתופעה תרבותית.

יסודות הטכנולוגיה בתקשורת

מטרת הקורס להקנות ידע והבנה בתחום הטכנולוגיה של מערכות תקשורת ברמה שאיננה מחייבת ידע הנדסי-טכני. הקורס יעסוק בטכנולוגיה של רדיו, טלויזיה, טלפוניה, מחשבים, לויינים וכבלים. בקורס ינתח מערכות תקשורת קיימות ועתידיות וישומיהן במגורים שונים של החברה.

יישומי מחשב למדעי החברה

מטרת הקורס לערוך היכרות ראשונית עם המחשב האישי. חלקו הראשון של הקורס יתמקד בהכרת מערכת חלונות, שימוש במעבד התמלילים Word ושימוש במערכת Internet. החלק השני יוקדש ללמוד יישומים לניתוח נתונים באמצעות תכנת SPSS המותאמת לחלונות.

מבוא לסטטיסטיקה

הקורס כולל שלושה מרכיבים עיקריים: סטטיסטיקה תיאורית - לוחות, הצגות גרפיות, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן, שימוש בלוחות ההתפלגות הנורמלית, מקדם המתאם וקווי רגרסיה; הסתברות - מושגים בסיסיים; הסקה סטטיסטית - שיטות דגימה, משפט הגבול המרכזי לממוצע ולפרופורציה. רווחי סמך ובדיקת השערות סטטיסטיות לפי מדגם מקרי על הממוצע (שונות ידועה ושונות לא ידועה) ועל פרופורציה, ולפי שני מדגמים מקריים על הפרש ממוצעים ומבחן χ^2 לאי-תלות.

שימוש במאגרי מידע

לקורס שתי מטרות: (א) להפגיש את התלמידים עם מקורות מידע העומדים לרשות חוקרים ואנשי הפרופסיות התקשורתיות; (ב) ללמוד כיצד להשתמש במקוריות אלה במסגרת לימודים אקדמיים. בנוסף לאסטרטגיות חיפוש מידע בספריות ממוחשבות על סוגי החומרים המצויים בהן (ספרים, כתבי-עת, עיתונים והקלטות), ייבחנו מקורות נוספים כגון ארכיבים עיתונאיים (מודפסים ומשודרים) ומאגרי מידע אלקטרוניים. כמו כן ילמדו התלמידים עקרונות של שימוש וציטוט מקורות מידע במסגרות אקדמיות ומקצועיות.

מוסדות התקשורת

הקורס עוסק בהיבטים המוסדיים של אמצעי תקשורת ההמונים, מעמדו של מוסד התקשורת בחברה דמוקרטית ויחסי הגומלין שבינו לבין מוסדות אחרים בחברה. הנושאים שייבחנו הם: מאפיינים ומיונים של ארגוני התקשורת, כיצד הם פועלים ובעיקר כיצד מתקבלות החלטות מה וכיצד לשדר ולפרסם. כמו כן תידון מערכת הפיקוח על מוסדות התקשורת.

תהליכי השפעה

קורס זה יבחן את מטורות המחקר השונות בתחום השפעות התקשורת על הפרט והחברה. יועלו שאלות כגון: האם התקשורת משפיעה על התנהגותנו בתחום הפוליטי, הצרכני, ביחסים בין-אישיים, בקביעות סדר-היום, או בהגברת האלימותו האם התקשורת משפיעה על תפיסת העולם שלנו, על מערכת הערכים והנורמות החברתיות ועל פערי הידע בחברה? הקורס יתמודד עם שאלות אלה ואחרות ויפתח מיומנויות לניתוח ולביקורת תוך בחינת גישות אלטרנטיביות לבדיקתן.

מבוא לשפות חזותיות

לקורס שני חלקים. בחלק הראשון נדיר מספר מושגי יסוד בתחום הסמיולוגיה (תורת הסימנים) כגון: שפה, לשון ודימוי. בחלקו השני של הקורס נדון באופן ספציפי ובהרחבה בדרך שבה משתמשים אמצעי התקשורת השונים, בעיקר הטלוויזיה והקולנוע, בסימנים שונים על מנת להעביר את מסריהם.

דיני תקשורת

הקורס יעסוק במעמדם של כלי התקשורת בחברה דמוקרטית, ויבהיר את העקרונות המשפטיים הנוגעים בכך. חופש הביטוי והעיתונות ייבחנו למול אינטרסים אחרים של החברה ושל הפרט: ביטחון המדינה ושלום הציבור, שמירת שמו הטוב של אדם, הגנת הפרטיות, הבטחת משפט הוגן, שמירת המוסר ומניעת פגיעה ברגשות הציבור ומניעת הסתה לגזענות. דיני תקשורת ייבחנו גם תוך הבהרת סוגיות מיוחדות כחסיונם של מקורות עיתונאיים, הזכות לקבלת מידע בעניינים ציבוריים, חופש הביטוי של עובדי ציבור ועוד.

שיטות מחקר בתקשורת - א'

הקורס עוסק בגישות שונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטרדיסיפלינרי של התחום. בחלק הראשון יושם דגש על גישות פוזיטיביסטיות הנהוגות במדעי החברה, בולל מקומם של תיאוריות, מודלים והשערות במערכי המחקר השונים. הקורס יטפל גם ביסודות המדידה החברתית, חקר הסיבתיות, דגימה, מערכי ניסוי מעבדתיים וניסויי-שדה. הקורס ישלב יישום עיבודים סטטיסטיים על בסיס הנלמד במבוא לסטטיסטיקה ומבוא ל-SPSS.

החוג לתקשורת

שיטות מחקר בתקשורת - ב'

הקורס ממשיך את הצגת הגישות השונות לחקר התקשורת תוך הדגשת אופיו האינטדיסיפלינרי של התחום. בחלק השני יושם הדגש על גישות לא כמותיות (כדוגמת אתנוגרפיה, נתוח טקסטים וניתוח השיח), הנהוגות במדעי החברה והרוח. יוצגו השיטות המתאימות לניתוח ממצאים ולהסקת מסקנות במחקרים מסוג זה.

תקשורת המונים בישראל

הקורס יתמקד בשרטוט מפת התקשורת בישראל תוך זיהוי התהליכים המרכזיים שעברו עליה מאז הקמת המדינה. הדיון יתמקד ביחסי הגומלין המתפתחים שבין אמצעי תקשורת ההמונים לבין מוסדות שונים בחברה, ובעיקר המוסד הפוליטי.

סוגיות בתקשורת המונים בישראל

קורס זה יטפל במספר סוגיות אקטואליות בתחום תקשורת ההמונים בישראל. פגישות הקורס יתקיימו אחת לשבועיים במהלך כל השנה. לקראת כל סוגיה יקיימו התלמידים דיון בהיבטים תיאורטיים ומחקריים של הסוגיה ולאחר מכן ייערך מפגש עם אורחים מן האוניברסיטה ומחוצה לה הקשורים בה.

סוגיות תיאורטיות בתקשורת

העמקת ההיכרות עם גישות ותיאוריות המאפשרות מבט אחר ורב צדדי בתקשורת ותפקידה בחברה. הרחבת העיון בתיאוריות ביקורתיות, לימודי תרבות, פוסט מודרניזם, תיאוריות הבניה, ותיאוריות חברתיות אחרות תוך בחינת הקשר שבינן לבין תופעות בתקשורת בהן אנו נתקלים יום-יום.

לימודי תחום

להלן רשימת לימודי התחום. ליד כותרת כל קורס מצויין התחום או התחומים אליהם הוא משתייך.

התקשורת והליכי אכיפת החוק (מוסדות)
הקורס יעסוק במספר סוגיות: תרומת התקשורת החוקרת לשלטון החוק ולטוהר המידות, הקווים האדומים בפגיעה בשם הטוב ושיעור הראיות המצדיק פגיעה זו, סכנת המשפט וההרשעה על ידי העיתונות ואיסור הסוב-יודיצה, השימוש במקורות אנונימיים ומיגבלותיו, עקרון פומביות המשפט וחריגיו, זילות וביזוי הליכי המשפט, יח"צנות משפטית והשלכותיה.

מבנה ותפקוד של אמצעי התקשורת (מוסדות)
הקורס יתמקד בהיבטים המבניים והתפקודיים של אמצעי תקשורת ההמונים ברמה הבינלאומית, הלאומית והמקומית. בין הנושאים המרכזיים: התפתחות הריכוזיות וצמיחת תאגידי תקשורת; היבטים כלכליים ושיווקיים של תעשיית תקשורת ההמונים; אמצעי תקשורת ההמונים בעידן הטלקומוניקציה; אוריינטציית השירות ואוריינטציית הרווח כמכוונות את פעולת ארגוני התקשורת.

מוסדות תקשורת ההמונים באירופה המערבית (מוסדות)
מוסדות התקשורת באירופה המערבית שונים במתכונתן מאלה במדינות אחרות כגון ארצות הברית, מחד, ומדינות הגוש המזרחי לשעבר, מאידך. המודל המערב-אירופאי מהווה מעין פשרה בין התערבות המדינה לבין חופש הפרט והמסחר. בקורס זה נדון בהתפתחות המודל האירופאי בהקשר למדיה השונים (כולל עיתונות כתובה, משודרת וקולנוע), במשבר העובר על אירופה בתחומים אלה בשנים האחרונות, ובעתיד תקשורת ההמונים באזור זה של העולם.

ייצוג הקונפליקט היהודי-ערבי בתקשורת ובאמנות בישראל (תכנים)
המטרה היא להתמקד במיתוסים ובסטריאוטיפים שלתוכם נוצק הקונפליקט במדיה השונים (למשל, הערבי כמגלם שנאת עולם לעם עולם לעומת הערבי כמימוש האידאה של העברי הקדום). הקורס יבחן את קבלתם של מיתוסים וסטראוטיפים שונים ללא ערעור לעומת הניסיונות לחתור תחתיהם, שהתרחשו בקצב שונה בכל אחד מסוגי המדיה, מתקופת היישוב עד ימינו.

בריאות רפואה ותקשורת (מוסדות, קהלים)
הקורס יעסוק במסרים הקשורים לבריאות (ולחולי) והקהלים אליהם הם מיועדים תוך בדיקת היבטים תיאורטיים והשלכות מעשיות של תקשורת בתחומים הקשורים לבריאות ורפואה. נושאים נבחרים בקורס יכללו ניתוח תכנים הקשורים לבריאות ורפואה בתקשורת המונים כולל חדשות, תכניות בידור ופרסומות, שימוש בתקשורת לקידום הבריאות, מיעוטים, נשים ושירותי בריאות, ושיפור מיומנויות התקשורת של נותני ומקבלי השירות הרפואי.

המרחב הציבורי, תקשורת ופוליטיקה (מוסדות, קהלים)
מדינות דמוקרטיות נדרשות למרחבים ציבוריים המאפשרים לאזרחים לעסוק בדיון הקשור לענייני הציבור. הדיון מתרחש הן בין האזרחים לבין עצמם הן בין האזרחים לבין המוסדות החברתיים השונים בעיקר המוסד הפוליטי. כיום, מקובל לראות את המדיה השונים ובעיקר את המדיה האלקטרונים כבמות המרכזיות שבהן מתרחשים הדיונים השונים. במסגרת השיעור נבדוק את יחסי הגומלין בין המדיה והמרחב הציבורי, נבדוק את נגישותן של קבוצות שונות לבמות השונות המהוות את המרחב הציבורי, ונבחן את הבמות המרכזיות שבהן מתרחש הדיון הציבורי.

כיצד חושבים העיתונאים וקהליהם (תכנים, קהלים)
מה מקורותיהן של טעויות והטיות בעיתונות? מה הנטיות וההטיות הקוגניטיביות, התהליכים הפסיכולוגיים של תפיסה, שיפוט והיסק, אשר משפיעים על דיווחי עיתונאים ועל קריאתם, צפייתם והאזנתם של קהליהם? בקורס נדון בתאוריות של האדם כמדען חובב, נתח דוגמאות מהעיתונות ונעסוק בשאלות הקשורות באתיקה ובאחריות של העיתונאי.

מדיניות ודיני שידור בישראל ובעולם (מוסדות, תכנים)
קורס זה עוסק בארגון גופי שידור בישראל ובעולם על רקע התיאוריות הפוליטיות בהן הם צומחים. הקורס סוקר את התפתחות הדין והפסיקה ביחס לאמצעי השידור בישראל, על רקע השנויים שחלו בחברה ובחקיקה הישראלית מאז קום המדינה ועד ימנו. בנוסף, נבחנים בהיבט השוואתי, ההסדרים הנוגעים לגופי שידור במדינות אחרות, בעיקר באירופה ובארה"ב.

ניתוח השוואתי של חדשות טלוויזיה (מוסדות, תכנים)
מטרת הקורס היא להקנות לתלמידים כצופי טלוויזיה מודעות לז'אנר ולפורמטים הקיימים בשידורי החדשות. הקורס ינתח את הקודים של משדרי החדשות במדינות שונות אשר רובן ככולן נוטות לכיוון של אמריקניזציה של החדשות אך שומרות גם על צביון מקומי. הקורס יתמקד על מתכונת שידורי החדשות בישראל ובאירופה ויבחן את השינויים שחלו במשך השנים.

ניתוח חשיח באמצעי התקשורת (תכנים, קהלים)
הקורס מקנה כלים ראשונים לניתוח השימוש בשפה באמצעי תקשורת שונים, ובמיוחד בתכניות אירוח וראיון ברדיו ובטלויזיה. יכחנו תאוריות ועקרונות שונים, כגון תאוריית פעולת הדיבור, עקרון הסכמה, עקרון שיתוף הפעולה בשיחה, ורב-תיפקודיות הלשון. התלמידים יישמו את העקרונות הנלמדים לשיח העכשווי באמצעי התקשורת.

נשים ותקשורת (תכנים, מוסדות)
הקורס יתמקד ביישום תאוריות פמניסטיות לחקר התקשורת בשלושה היבטים משלימים: דימויי נשים בתכנים תקשורתיים, המאפיינים הייחודיים של נשים כצרכניות תקשורת ונשות מקצוע בעולם התקשורת.

קולות חשיח במפגש הישראלי-פלשתינאי (קהלים, תכנים)
הקורס עוסק באיפיון קולות חשיח של מפגשי "דיאלוג" בין ישראלים לבין פלשתינאים. נתמקד באיפיון הקולות התרבותיים והסוציופוליטיים אשר מעצבים את המפגשים, ונבחון את הפירושים שניתנים לקולות אלה על ידי הדוברים. כמו כן נבחון את ההשפעות ארוכות הטווח של הקולות והאירועים על המשתתפים.

קוראים, ספרים ומה שביניהם (תכנים, קהלים)
השעור יעסוק בהיבטים מוסדיים וסוציולוגיים של ייצור, הפצה וצריכה של המדיה המודפסים החל מהווצרותו של ה"שוק הספרותי" באנגליה של המאה ה-18 ועד ימינו אלה. בקורס יבחנו דפוסי והרגלי קריאה בחברות שונות ובקבוצות חברתיות ספציפיות המאפיינים את עידן התקשורת האלקטרונית.

תולדות העיתונות בארץ-ישראל (תכנים, מוסדות)
הקורס יעסוק בהתפתחות העיתונות בארץ-ישראל, מימי "הלבנון" ו"חבצלת" ועד להקמת מדינת ישראל. במסגרת הקורס ייבחנו התהליכים ההיסטוריים, החברתיים והתרבותיים שהשפיעו על התפתחות העיתונות ועיצבו את דיוקנה.

תקשורת בין-תרבותית (תכנים, קהלים)
הקורס עוסק בקשר שבין תרבות, קהילה וחברה. ייעשה ניתוח החבדלים התרבותיים, הקהילתיים, הלאומיים והבין-לאומיים דרך בחינת האני, הקולקטיב והאחר תוך שימוש בשיטות מחקר אתנוגרפיות. תכני הקורס עוסקים בתפיסות, בשפה, בתקשורת בלתי מילולית ובבעיות הנובעות ממרכיבים אלה. לימודים אלה מהווים הזדמנות לבוא במגע עם תרבויות פחות מוכרות. הקורס יפנק גם כלים לבחינת התרבות הדומיננטית בה אנו חיים כפרטים, וכן כקהילות ייחודיות בתוכה.

החוג לתקשורת

תקשורת הספורט בעולם ובישראל (תכנים, מוסדות)
הקורס יציג את מפת תקשורת הספורט העולמית והישראלית - במדיה הכתובים ומשודרים - ויבחן את הקשריה למערכות חברתיות, תרבותיות ועיסקיות. כן יעסוק הקורס ברקע ההיסטורי להתפתחות עיתונות הספורט, בגורמים המשפיעים על התכנים ובסיגנונות הכתיבה והשידור השונים.

תקשורת ומערכות בריאות (מוסדות, קהלים)
נושאים הקשורים לבריאות הופכים יותר ויותר לחלק מרכזי בחיי הפרט, במדיניות ציבורית ובכלי התקשורת. בין הנושאים שיסקרו בקורס: תקשורת בין נותני ומקבלי שרות רפואי, תכניות שכנוע ומסעות הסברה, בריאות ורפואה בתקשורת המונים ובטכנולוגיות חדישות. הקורס יכלול הרצאות ודיונים שיקשרו את הנושאים הקשורים לרפואה ובריאות לתיאוריות ומודלים בתקשורת המונים, שינוי התנהגות, ותקשורת בין-אישית.

תקשורת ותרבות המונים (תכנים, קהלים)
במקביל לצמיחת התקשורת ותקשורת ההמונים בפרט. התפתח הדיון והמחקר בדבר מהותה של התרבות. בקורס זה נדון בשתי שאלות עיקריות. ראשית, נבחן את הדרכים בהן הפכה התרבות ההומניסטית-אליטיסטית לנחלת ההמונים באמצעות שיחזור והעתקה. שנית, נדון בשאלה האם וכיצד התקשורת מייצרת "תרבות" מקורית ובעלת ערך? סוגיות אלה נבחן הן בפרספקטיבה הסטורית והן מנקודת ראות עכשווית.

סמינרים מחקריים

תרבות הפנאי של ילדים בסביבת התקשורתית החדשה
תלמידי הסמינר ישתלבו במחקר משולב - כמותי ואיכותי - על תרבות הפנאי של ילדים ונוער בישראל, כחלק מפרויקט מחקר אירופאי מקיף. הסמינר יתמקד בעיקר בשימושי טכנולוגיות טלוויזיה ומיחשוב בהקשר של המשפחה, קבוצת הגיל וזהות חברתית.

אמריקניזציה של התרבות, התקשורת והשפה בישראל
הסמינר יבדוק מספר סוגיות הקשורות במהותה ובהיקפה של תופעת האמריקניזציה בתרבות, בתקשורת ובשפה בישראל. ייחקרו שאלות כגון: מהי המשיכה לתרבות ארה"ב בקרב ישראלים והאם מצב זה דומה או שונה למצב השורר במדינות אחרות; האם הכוונה היא לביטוי של הערצה או של גנאי; האם מדובר באימפריאליזם תרבותי מכוון או בהתפתחות טבעית; האם וכיצד באה האמריקניזציה לביטוי אמביוולנטי במעדכת היחסים בין ארה"ב לבין העולם, ובפרט לישראל; והאם ניתן להפריד בין מצבים של העתקה אמריקנית לבין קבלת השראה מתופעות אמריקניות.

השמירה על אינטרס הציבור בפיקוח על טכנולוגיות התקשורת החדשות
בסמינר מחקר זה יתבקשו התלמידים להתמודד עם הבעיות החברתיות שמציבות טכנולוגיות חברת המידע. על רקע הדיון התיאורטי בהשלכות טכנולוגיות המידע על חיי היום יום, תהיינה משימות המחקר של התלמידים בחינה של השמירה על אינטרס הציבור במדיניות הפיקוח על הטכנולוגיות החדשות. בין היתר יעסקו המחקרים בנושאים כגון: מקומה של טלוויזיה ציבורית בעידן המידע; תפקידה של טלוויזיה חינוכית; מגבלות על תכנים, האם וכיצד יש להפעיל אותן; תפקיד התקשורת במערכות פוליטיות; תפקיד התקשורת בצמצום פערים חברתיים וכיו"ב.

ניתוח מסעות הסברה: תאוריות וערכים
הסמינר יעסוק בניתוח מגוון מסעות הסברה ציבוריים שנערכו בישראל בעבר או מתקיימים בהווה. הניתוח יערך בשני מימדים: המימד הראשון הוא בחינת תיאוריות ומודלים המשמשים בבסיס לניתוח מסעות הסברה ויישומם במסעות עצמם תוך שימוש באמצעי תקשורת שונים, והשלכות הנובעות לגבי תכנון, ביצוע והערכה. המימד השני הוא בחינת הקשר בין הרקע הפוליטי-חברתי לקביעת יעדי מסעות ההסברה ובחירת שיטות השכנוע שננקטו בהם שיהווה בסיס לדיון בסוגיות אתיות וערכים חברתיים.

סמינרים עיוניים

חדשות חוץ בטלוויזיה

סמינר זה יעסוק בשלושה היבטים של שידור חדשות חוץ בטלוויזיה: ההיבט הארגוני-מוסדי יעסוק במערכות המיוחדות הקיימות על מנת לאפשר שידור חדשות מארצות שונות; היבט התוכן יעסוק בעיקר בדרך בה מעובדות ידיעות מחו"ל עבור קהלים מקומיים; והטיפול בקהלים יעסוק בדרך בה תופסים ומפענחים הצופים את האירועים המוצגים בפניהם. הסמינר ידון בשאלת הקשרים ההדדיים בין שלושת המרכיבים הללו.

תקשורת המונים וזיכרון קולקטיבי

בקורס זה ינתח כיצד אמצעי התקשורת ההמונים מעצבים את הזכרון הקולקטיבי של עמים וקבוצות. נדון בשאלות האם, כיצד ומדוע זוכרים הצופים "אירועים תקשורתיים" מסוימים ולא אחרים. כמו כן נדון בשאלה כיצד מושפע הזכרון הקולקטיבי מהופעתם היום-יומית של דמויות מפורסמות במדיה. נשתמש בקורס בעיקר בדוגמאות ישראליות כגון ביקור סאדאת בירושלים, אירועי טרור ורצח רבין אך נבחן גם אירועים מחו"ל כמו רצח הנשיא קנדי ונחיתת האדם על הירח.

אידיאולוגיה וערכים בפרסומת

הסמינר עוסק בניתוח סמיוטי ובקורתי של פרסומות וחשיפת ההבטים האידאולוגיים והערכיים הטמונים בהם. בדיון יועלו סוגיות כגון זהות מיגדרית, קפיטליזם, לאומיות, פוסטמודרניזם ועוד.

זכויות הפרט

הסמינר יעסוק במדיניות הציבורית-המשפטית הנוגעת לזכויות הפרט ויחסיו עם רשויות השלטון. בין הנושאים שידונו: ביקורת שיפוטית וחוק שיפוטית על הרשויות הציבוריות; זכויות הפרט לחירות אישית ולהליך הוגן בפני רשויות המינהל והמשפט; חופש העיסוק, חופש הביטוי והעיתונות, חופש ההתאגדות ועוד.

סדנאות

רדיו למתחילים

הסדנה תשמש כמבוא להכרת מדיום הרדיו, על הזיאנרים השונים שלו. הנושאים שיידונו כוללים: דמותו של איש הרדיו, הכלים העומדים לרשותו, השימוש בשפת הרדיו, בנית הייאני" הרדיופוני, עיצוב קולי וסגנון אישי באומר ובצליל. כמו כן יידונו תפקידי הרדיו כאמצעי המפיג מתח ובדידות ומסירת מידע חדשותי. במסגרת הסדנה יבצעו התלמידים תרגילים באולפן רדיו.

החוג לתקשורת

הפקת חדשות רדיו

הסדנה תעסוק במספר נושאים: (א) מאפייני החדשות ברדיו; משדרי החדשות לסוגיהם: מהדורה, מבזק, יומן, "יגל פתוח"; (ב) שפת הרדיו; הסגנון האישי, מילות קוד, פישוט וקיצור; (ג) סוגי הכתבות: חדשות, יומן, צבע; (ד) עריכה וזווית אישית/עמדה, ערכיות חדשותית, טכניקות ראיון, בניה, הסכמים וכללי משחק; (ה) הגשת יומן, עבודת המערכת, עריכה, פירמידת העריכה, סמכות ואחריות, קביעת סדר-יום חדשותי, זווית והיקף טיפול; (ו) אמצעי השידור, ההקלטה והעריכה. הסדנה תכלול הכנת כתבות ועריכת יומנים באולפן.

תנאי קדם: הסדנה "רדיו למתחילים".

עריכת מוסיקה ברדיו

הסדנא מיועדת להכיר את יסודות העריכה המוסיקלית לצורותיה השונות: תוכניות מוסיקה, בלוקים מוסיקליים ומוסיקה לתוכניות שונות, כולל משדרי חדשות ואקטואליה. יידונו שני נושאים מרכזיים: בחירת המוסיקה והתאמתה לתכני השידור וטכניקות שונות לשילוב קטעי המוסיקה.

יסודות הכתיבה העיתונאית

הסדנה תעסוק בעקרונות ניסוח ידיעות ובכתבות לסוגיהן השונים, מאפייניהן ודרכי איסוף המידע ואימותו. הסדנה תעסוק, בין היתר, בקשר עם מקורות המידע וייהוויים; התגברות על פערי מידע בין הכותב לקורא; מבנה הידיעה והכתבה; פתיחים, צבע וציטוטים. במהלך הסדנה יוטלו על התלמידים עבודות מעשיות בתחום איסוף המידע והכתיבה.

כתבות כלכלית

הסדנה תתמקד בעיתונאות הכלכלית על שני היבטיה - הכתיבה והעריכה. בין הנושאים שיידונו במסגרת הסדנה: המאפיינים של העיתונות הכלכלית ושל המדורים הכלכליים בעיתונות היומית; זיהוי חדשות כלכליות ואיפיונן; איסוף מידע בנושאי כלכלה; כתיבת ידיעות וכתבות בנושאים כלכליים; המיועדות לקהל הרחב.

תנאי קדם: הסדנה "יסודות הכתיבה העיתונאית".

עריכת חדשות בעיתונות

הסדנה עוסקת בעבודת דסק החדשות בעיתון יומי. יילמדו בה שיקולי עריכה, עריכת ידיעות חדשותיות ועריכת עמודי חדשות. בין הנושאים: מקורות המידע, העריכה כפעולה אקטיבית-יצירתית, הפתיח, פעולת השכתוב, שיקולים גרפיים ועוד. הסדנה מבוססת על עבודה מעשית ותרגול בכל שיעור, ועבודות בית. ייעשה בה שימוש רב בחומרים אקטואליים.

תנאי קדם: הסדנה "יסודות הכתיבה העיתונאית".

יחסי ציבור

הסדנה מיועדת לתלמידי תקשורת שמעוניינים להבין את תחום הפעילות של העוסקים ביחסי ציבור והתפקיד שהם ממלאים בענף התקשורת בארץ ובעולם. במסגרת הסדנה נעסוק בהגדרות של מושגים הקשורים ליחסי ציבור כפונקציה ניהולית בחברה דמוקרטית, בתהליך יחסי ציבור המבוסס על מודל "ניהול על פי יעדים", בתקנון האתיקה המקצועית, הערכת למצבי משבר ובלי הפעולה שבהם משתמשים העוסקים ביחסי ציבור. התלמידים יידרשו להגיש דגם של תכנית עבודה לארגון כלשהו.

דוברות ציבורית ופוליטית

הסדנה תתמקד בטכניקות שונות שמשמשות דוברים ואנשי יחסי ציבור, במיגזר הפוליטי והציבורי, לקדם רעיונות, אירגונים ואישים. בסדנה יילמד כיצד לבצע ניתוח תדמיתי של גופים ציבוריים ואישים פוליטיים, כיצד לבנות מסרים רעיוניים ואישיים וכיצד לגבש דרכי פעולה תקשורתיות הנדרשים להעברת המסר. במסגרת זו יתורגלו, באופן מעשי, האמצעים להעברת המסר לכלי התקשורת והכנת אישים לראיונות בעיתונות, ברדיו ובטלוויזיה. כמו כן, יודגמו ויוואלית עימותים טלויזיונים פוליטיים והמתודות התקשורתיות שנקבעו בעקבותיהם.

יחסי ציבור ודוברות עסקית

כיצד מסייעים אמצעי יחסי הציבור לתהליך השיווק של חברות מסחריות במשק. על שיתוף ויחסי הגומלין עם המדיה, לקוחות החברה ועובדיה וכן קשרייה העסקיים. איך מסתייעים בתקשורת עת נקלעת החברה למשבר וכיצד אסטרטגיה נכונה של קשרי קהילה תגש על נושאי איכות הסביבה מסייעת לחברה לבניית מוניטין ודימוי חיובי.

דוברות צבאית וביטחונית

הסדנה תאפשר להכיר מקרוב את עבודת הדוברות ויחסי הגומלין שבין מערכת הביטחון לבין הציבור והתקשורת. תנתח מערכת השיקולים וסדרי העבודה של גורמי הצבא המקיימים קשרי עיתונות (דובר צה"ל, הצנזורה, קהילת המודיעין) ברגיעה ובחרום. הסדנה תתבסס על נתוח אירועים מתולדות מערכת הביטחון הישראלית.

דוברות והסברה בינלאומית

הסדנה תעסוק בהיכרות עם התקשורת הבינלאומית המיוצגת בארץ (עיתונות כתובה, רדיו וטלוויזיה), סדרי העדיפויות שלה ודפוסי פעולתה; היכרות עם מערך הדוברות הפועל מול התקשורת הזרה (לשכת העיתונות הממשלתית, משרד החוץ, דובר צה"ל); לימוד מודלים של התמודדות עם משברי תקשורת, עם דוגמאות מהתקופה האחרונה (משבר מגורשי החמאס, מבצעי דין וחשבון וענבי זעם, טבח גולדשטיין ועוד); לימוד מנסיונם של דוברים זרים (מתוך זכרונותיהם של דוברי הבית הלבן ואחרים); ניצול הזדמנויות כדי להעביר מסרים שאינם פוליטיים, תרגול מעשי של דוברות מול תקשורת בינלאומית. במסגרת הסדנה ייערכו ביקורים בארגונים הרלוונטיים וישמעו הרצאות של מרצים אורחים.

מיומנויות תקשורת בינאישית

הסדנה תעסוק בשיפור מיומנויות התקשורת הבינאישית של המשתתפים. במהלכה יוצגו עקרונות וכלים בתקשורת בינאישית. תתאפשר התנסות של כל אחד מן המשתתפים בתרגילי סימולציה. בין היתר יטופלו הנושאים הבאים: הצגת נושא, הקשבה פעילה, אמנות השכנוע, ראיון, ניהול מויים, אמנות המכירה.

עיצוב תקשורת ארגונית אפקטיבית בארגוני תקשורת

מטרת הסדנה פיתוח מודעות לתהליכי התקשורת בארגוני תקשורת שונים על-ידי מיפוי התהליכים, הצגתם, ניתוחם והצעת דרכים לעיצובם מחדש. הנושאים שילמדו הם: לקוחות וספקים פנימיים; זרימת מידע; פתרון קונפליקטים; עבודת צוות; ותהליכי קבלת החלטות. כל תלמיד יגיש פרוייקט אישי המבוסס על התנסות באחד מארגוני התקשורת.

יסודות הפרסום

מטרת הסדנה להקנות את עקרונות העבודה בתחום הפרסום. הסדנה תשלב לימוד תיאורטי, לצד התנסות מעשית עם תהליכי החשיבה, התכנון והביצוע המקובלים במשרדי פרסום בארץ ובעולם. הסדנה תעסוק במספר נושאים: (א) מבוא לפרסום - הלכה למעשה; (ב) מותגים; (ג) תהליך יצירת האסטרטגיה הפרסומית; (ד) תרגום האסטרטגיה הפרסומית לקונספט פרסומי; (ה) אסטרטגיית המדיה; (ו) זיורים בפרסום; (ז) אתיקה בפרסום.

מבצעי פרסום

הסדנה נועדה להקנות לסטודנטים את היסודות לייזום מבצעי פרסום (גיבוש אסטרטגיה כוללת וכלים טקטיים), כחלק ממכלול פעולות השיווק של מותגים. זאת, תוך יישום ידע שנרכש בקורסים קודמים, תיאורטיים ויישומיים. במסגרת הסדנה יבצעו הסטודנטים משימות שונות במסגרת קבוצתית, שיוצגו בפני הכיתה לקבלת משוב.

תנאי קדם: הסדנה "יסודות הפרסום".

יסודות ההפקה בטלוויזיה

לימוד עיוני ומעשי של עבודת כתב טלוויזיה. בין הנושאים: הפקת תוכניות על כל שלביהן; צילום חוץ ועריכה בוידיאו; כתיבת תסריטים; התנהגות מול מצלמה.

החוג לתקשורת

שנה ב' - קורסי חובה

1085.2200	**שיטות מחקר בתקשורת א'**			ש'+ת'
.01	שיעור:	ב' 10-12;	201	פרופ' ע. כהן
.02	תרגיל:	ב' 14-16;	205	ע. לחובר
.03	תרגיל:	ב' 16-18;	205	ע. לחובר
.04	תרגיל:	ג' 16-18;	206	א. גינדי
.05	תרגיל:	ג' 18-20;	206	א. גינדי

1085.2201	**תקשורת המונים בישראל**			ש'
.01		ב' 16-18;	103	י. לימור
.02		ד' 14-16;	210	י. לימור

שנה ג'

קורס חובה שנתי

1085.3000.01	**סוגיות בתקשורת המונים בישראל**			ש'
		ד' 16-18;	108	פרופ' ע. כהן
				י. לימור

סמינרי מחקר שנתיים

1085.3100.01	**ניתוח מסעות הסברה: תאוריות וערכים**			ס'
		ג' 12-14;	314	ד"ר נ. גוטמן
1085.3101.01	**תרבות הפנאי של ילדים בסביבה התקשורתית החדשה**			ס'
		ג' 14-16;	425	ד"ר ד. למיש
1085.3102.01	**השמירה על אינטרס הציבור בפיקוח על טכנולוגיות התקשורת החדשות**			ס'
		ג' 18-20;	סמי א': 420 סמי ב': 203	ד"ר ע. שכטר
1085.3103.01	**האמריקניזציה של התרבות, התקשורת והשפה בישראל**			ס'
		ד' 14-16;	426	ד"ר ל. בלוך

לימודי תחום - שנים ב' ו-ג'

1085.2534.01	**בריאות רפואה ותקשורת** (מוסדות, קהלים)			ש'
		ב' 16-18;	105	ד"ר נ. גוטמן

---

* הקורס יינתן פעם בשבועיים במשך כל השנה.

החטיבה בתקשורת

החוג לתקשורת מציע לתלמידי המסלול החד-חוגי בפקולטה לימודי חטיבה מצומצמת. על תלמיד החטיבה חלות כל תקנות הפקולטה ותקנות החוג לתקשורת.

ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי שעות הלימוד המקובלות בשקלול ציון הגמר בחוג.

תנאי קבלה לחטיבה בתקשורת

א. ממוצע 80 לפחות בשלושה מתוך שבעת הקורסים הבאים ובתנאי שהציון בכל אחד מהם "עובר" לפחות:
מבוא לפסיכולוגיה
מבוא לסוציולוגיה
מבוא לאנתרופולוגיה
מבוא לכלכלה (לכלכלנים או ללא-כלכלנים)
המערכת הפוליטית בישראל
מבוא ללוגיקה
שיטת המשפט הישראלי

ב. מספר המתקבלים לחטיבה מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים *שעמדו בתנאי א' לעיל.*

לימודי חטיבה

א. הלימודים בחטיבה יימשכו שנתיים ויכללו 18-17 ש"ס.

ב. לימודי השנה הראשונה:

מבוא לתקשורת המונים	3	ש"ס
מוסדות התקשורת	2	ש"ס
תהליכי השפעה	2	ש"ס

ואחד מן הקורסים הבאים:

תרבות לשון וחברה	2	ש"ס
היסטוריה של אמצעי התקשורת	2	ש"ס
יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	2	ש"ס
דיני תקשורת	3	ש"ס
סה"כ	10-9	ש"ס

ג. לימודי השנה השניה:

תקשורת המונים בישראל	2	ש"ס
שני קורסים מכלל לימודי התחום	4	ש"ס
סדנה מתוך רשימת הסדנאות	2	ש"ס
סה"כ	8	ש"ס

החוג לתקשורת

סמסטר א'

שנה א' - קורסי חובה

1009.1000 הדרכה בספרייה
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 51

1009.1105 יישומי מחשב למדעי החברה
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 51

1085.1000 מבוא לתקשורת המונים ש"ת

.01	שיעור:	ג' 12-10;	004	ד"ר ד. למיש
.02	תרגיל:	ג' 13-12;	204	ו. זיידמן
.03	תרגיל:	ג' 14-13;	104	ק. דביר
.04	שיעור:	ה' 18-16;	110	ד"ר ע. שכטר
.05	תרגיל:	ה' 19-18;	107	נ. זיסקינד
.06	תרגיל:	ה' 20-19;	107	נ. זיסקינד

1085.1002.01 היסטוריה של אמצעי התקשורת ש'

		ב' 14-12;	003	י. לימור

1085.1003 תרבות, לשון וחברה ש'

.01		ד' 18-16;	110	ד"ר ל. בלוך
.02		ה' 16-14;	004	ד"ר י. זופניק

1085.1008.01 יסודות הטכנולוגיה בתקשורת ש'

		ד' 12-10;	003	ד"ר י. בעל-שם

1085.1009 מבוא לסטטיסטיקה ש"ת

.01	שיעור:	ג' 10-8.30;	103	ש. להב
.02	תרגיל:	ד' 14-12;	104	י. קלינג
.03	תרגיל:	ד' 16-14;	יפורסם	י. קלינג

1085.1001 שימוש במאגרי מידע* ש'

.01		ב' 12-10;	מ-005	ר. קמפף
.02		ב' 12-10;	מ-005	ר. קמפף

* קבוצה 01 תינתן בין התאריכים 3.11.97-15.12.97
קבוצה 02 תינתן בין התאריכים 22.12.97-2.2.98

החוג לתקשורת

1085.2504.01 **המרחב הציבורי, תקשורת ופוליטיקה** שי
(מוסדות, קהלים)
ה' 10-12; 105 ד"ר ע. פירסט

1085.2536.01 **כיצד חושבים העיתונאים וקהליהם** שי
(תכנים, קהלים)
ה' 14-16; 105 ד"ר ב. רסלר

1085.2533.01 **נשים ותקשורת** (תכנים, מוסדות) שי
ב' 14-16; 105 ד"ר ד. למיש

1085.2503.01 **קוראים, ספרים ומה שביניהם** שי
(תכנים, קהלים)
ב' 10-12; 425 פרופ' ח. אדוני

1085.2535.01 **תקשורת ותרבות המונים** שי
(תכנים, קהלים)
ג' 16-18; 105 ד"ר ז'. בורדון

<u>סדנאות</u>

1085.2013.01 **יסודות ההפקה בטלוויזיה (שנתי א'+ב')** סדי
ב' 16-18; בי"ס "כותרת" יפורסם

1085.2001.01 **יסודות הכתיבה העיתונאית** סדי
ב' 8.30-10; 421 ע. אלדר

1085.2003.01 **רדיו למתחילים** סדי
א' 18-20; בי"ס "כותרת" ז. יונתן

1085.2010.01 **עריכת מוסיקה ברדיו** סדי
ד' 10-12; 420 א. מן

1085.2006.01 **דוברות ציבורית ופוליטית** סדי
ה' 18-20; 426 ב. לשם

1085.2011.01 **יחסי ציבור ודוברות עסקית** סדי
ד' 18-20; 420 מ. ורסס

1085.2012.01 **דוברות והסברה בינלאומית** סדי
ה' 8.30-10; 422 א. דרומי

1085.2016.01 **יסודות הפרסום** סדי
ה' 12-14; 104 א. לזרוביץ

החוג לתקשורת

סמסטר ב'

שנה א' - קורסי חובה

1085.1001	**שימוש במאגרי מידע***			שי'
.03	ד'	10-12;	מ-005	ר. קמפף
.04	ד'	12-14;	מ-005	ר. קמפף
.05	ד'	10-12;	מ-005	ר. קמפף
1085.1004	**תהליכי השפעה**			שי'
.01	ב'	10-12;	204	ד"ר נ. גוטמן
.02	ב'	14-16;	004	ד"ר ד. למיש
1085.1005.01	**שפת חוזיות**			שי'
	ה'	10-12;	201	ד"ר ז'. בורדון
1085.1006	**מוסדות התקשורת**			שי'
.01	ב'	16-18;	204	י. לימור
.02	ד'	14-16;	204	י. לימור
1085.1007.01	**דיני תקשורת**			שי+ת'
	ג'	16-19;	003	פרופי ז. סגל

שנה ב' - קורסי חובה

1085.2202	**שיטות מחקר בתקשורת ב'**			שי+ת'
.01 שיעור:	ב'	10-12	201	ד"ר ד. למיש
.02 תרגיל:	ב'	14-16;	205	ע. לחובר
.03 תרגיל:	ב'	16-18;	205	ע. לחובר
.04 תרגיל:	ג'	16-18;	106	א. גינדי
.05 תרגיל:	ג'	18-20;	419	א. גינדי

שנה ג' - קורס חובה

1085.3001.01	**סוגיות תאורטיות בתקשורת**			שי'
	ג'	16-18;	108	ד"ר נ. גוטמן
				ד"ר ע. שכטר

סמינרים עיוניים

1085.3050.01	**חדשות תוך בטלוויזיה**			סי'
	ב'	12-14	421	פרופי ע. כהן
1085.3051.01	**תקשורת המונים וויכרון קולקטיבי**			סי'
	ב'	12-14;	105	ד"ר ז'. בורדון

---

* קבוצות 03 ו-04 יינתנו בין התאריכים 4.3.98-22.4.98.
קבוצה 05 תינתן בין התאריכים 6.5.98-10.6.98.

1085.3052.01 **אידאולוגיה וערכים בטרסומת** ס'
ד' 10-12; 421 ד"ר ד. למיש

1085.3053.01 **זכויות הפרט*** ס'
ה' 12-15; 419 פרופ' א. סגל

<u>לימודי תחום</u>

1085.2507.01 **התקשורת והליכי אכיפת החוק** ש'
(מוסדות)
ה' 12-14; 104 עו"ד מ. נגבי

1085.2505.01 **מבנה ותפקוד של אמצעי התקשורת** ש'
(מוסדות)
ב' 12-14; 419 י. לימור

1085.2506.01 **מוסדות תקשורת המונים באירופה** ש'
המערבית (מוסדות)
ג' 12-14; 419 ד"ר ז. בורדון

1085.2553.01 **ייצוג הקונפליקט היהודי-ערבי** ש'
בתקשורת ובאמנות בישראל (תכנים)
ג' 10-12; 109 דן דוד ד"ר ר. ויסבורד

1085.2502.01 **מדיניות רדיני שידור בישראל ובעולם** ש'
(מוסדות, תכנים)
ה' 16-18; 420 ד"ר ע. שכטר

החוג לתקשורת

1085.2508.01 **ניתוח השוואתי של חדשות טלוויזיה** ש'
(מוסדות, תכנים)
ג' 14-16; 205 ד"ר ז. בורדון

1085.2538.01 **ניתוח השיח באמצעי התקשורת** ש'
(תכנים, קהלים)
ב' 14-16; 109 דן דוד ד"ר י. זופניק

1085.2537.01 **קולות השיח במפגש הישראלי-** ש'
פלשתיני (קהלים, תכנים)
ה' 14-16; 421 ד"ר י. זופניק

1085.2539.01 **תולדות העיתונות בארץ ישראל** ש'
(תכנים, מוסדות)
ה' 14-16; 108 י. לימור

---

* הסמינר ישוקלל בציון הגמר במשקל 4 ש"ס כשאר הסמינרים העיוניים.

1085.2550.01 **תקשורת בן תרבותית** (תכנים, קהלים) שי
ד' 16-18; 422 ד"ר ל. בלוך

1085.2509.01 **תקשורת הספורט בעולם ובישראל** שי
(מוסדות, תכנים)
ד' 18-20; 425 ד"ר א. נגע

1085.2500.01 **תקשורת ומערכות בריאות** שי
(מוסדות, קהלים)
ב' 16-18; 422 ד"ר נ. גוטמן

<u>סדנאות</u>

1085.2015.01 **כתבות כלכלית*** סדי
ד' 8.30-10; 422 מ. פרל

1085.2007.01 **עריכת חדשות בעיתונות*** סדי
ד' 10-12; 420 א. ויינברג

1085.2003.02 **רדיו למתחילים** סדי
א' 18-20; בי"ס "כותרת" י. זיו

1085.2004.01 **הפקת חדשות רדיו**** סדי
ב' 18-20; בי"ס "כותרת" מ. פרידמן

1085.2001.02 **יסודות הכתיבה העיתונאית** סדי
ד' 12-14; 420 ר. מן

1085.2002.01 **יחסי ציבור** סדי
ה' 16-18; 426 מ. טולדנו

1085.2014.01 **דוברות צבאית ובטחונית** סדי
ה' 18-20; 419 א. לפיד

1085.2005.01 **עיצוב תקשורת ארגונית אפקטיבית** סדי
ד' 16-18; 421 ד"ר ע. פשר

1085.2000.01 **מיומנויות תקשורת בינאישית** סדי
ד' 18-20; 421 ד"ר ע. פשר

1085.2016.02 **יסודות הפרסום** סדי
ג' 10-12; 422 יפורסם

1085.2017.01 **מבצעי פרסום***** סדי
ד' 12-14; 107 ע. עירון

---

* ד"מ סדנת יסודות הכתיבה העיתונאית.
** ד"מ סדנת רדיו למתחילים.
*** ד"מ סדנת יסודות הפרסום.

החוג ללימודי עבודה

ראש החוג: ד"ר יצחק הברפלד

תואר שני

מטרת הלימודים

הלימודים לקראת התואר השני בחוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמיד ידע ומיומנויות לעריכת מחקרים ולמילוי תפקידים בתחומי יחסי עבודה וניהול משאבי אנוש בארגונים. מטרה משולבת זו מוצאת ביטוי במבנה הלימודים בחוג המורכב משלשה נדבכים עיקריים: (א) בנית תשתית תיאורטית בנושאי הלימוד העיקריים; (ב) רכישת מיומנויות וכלים בתחומי הלימוד; (ג) פיתוח של כישורים מתודולוגיים ויכולת שימוש בשיטות מחקר כמותיות, הסטוריות ואיכותיות, הבאים לכלל ביטוי בעבודת הגמר.

תנאי קבלה

הסמכות לקבלת תלמידים ללימודי התואר השני נתונה בידי ועדת הקבלה של החוג. רשאים להגיש מועמדותם בעלי תואר ראשון, שציון הגמר שלהם בב.א. הוא 87 ומעלה. מועמדים הלומדים בשנת הלימודים הנוכחית יירשמו במועד הרגיל וימציאו עם הרשמתם גיליון ציונים, המסכם לימודים של חמישה סמסטרים מלאים בציון ממוצע 87 לפחות. יש לצרף אישור החוג/פקולטה הרלוונטים שבו יצויין הממוצע המצטבר בחמשת הסמסטרים.

עדיפות תינתן ל-

1. בוגרי החוגים הבאים: כלכלה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, פסיכולוגיה, מדע המדינה.
2. פונים לחוג בעדיפות ראשונה ובמועד ההרשמה הרגיל.

החוג ללימודי עבודה

מועמדים שבחרו בחוג ללימודי עבודה בעדיפות שנייה או שלישית - הדיון במועמדותם ייערך רק לאחר קבלת החלטה בעדיפויותיהם הקודמות ובתנאי שיהיו מקומות פנויים בחוג ללימודי עבודה. המועד האחרון להגשת אישור הזכאות לתואר הוא יום פתיחת שנת הלימודים. מועמד שיתקבל ולא ימציא אישור הזכאות לתואר במועד, קבלתו תבוטל.

תלמיד מתקבל לשנת לימודים מסוימת בלבד ומחייבת אותו תכנית הלימודים לשנה בה התקבל. התקבל, אך לא ניצל זכותו באותה שנה, יהיה חייב לעבור שוב הליכי קבלה בשנה בה יגיש מחדש את מועמדותו.

תלמיד החייב בלימודי השלמה יתקבל במעמד "מן המניין על תנאי". במעמד זה ניתן להיות שנה לכל היותר, כלומר, על התלמיד לסיים בהצלחה את כל חובות ההשלמה שבהם יחויב עד תום השנה הראשונה ללימודיו, כולל עונת לימודי קיץ.

לימודי השלמה

במגמה להגיע לבסיס ידע התחלתי שווה נקבעו מספר קורסי השלמה מתוך תכנית הלימודים של חוגי הפאקולטה למדעי-החברה (או קורסים שווי ערך שנלמדו במוסדות אחרים), ומתוך תכנית לימודי החטיבה בלימודי עבודה. קורסי ההשלמה אינם כלולים במניין השעות לתואר.

קורסי ההשלמה הינם: מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לסוציולוגיה או מבוא לפסיכולוגיה, שיטות מחקר במדעי ההתנהגות, מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה-מיקרו, סטטיסטיקה למ.א. ויישומי מחשב. קורסים אלה מהווים תשתית ללימודי התואר השני. במידה והתלמיד שמע קורס/ים מקביל/ים במסגרת לימודיו הקודמים יוכל להשתחרר מקורס/י השלמה באישור היועץ/המורה המתאים.

משך הלימודים

תלמיד חייב לסיים את כל חובותיו לתואר שני תוך חמש שנים. המשך לימודים מעבר לשנה החמישית מחייב את אישור ועדת ההוראה של הפקולטה. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף של 6 ש"ס לפחות. הפסקת לימודים ביוזמת התלמיד אינה פוטרת מחובת סיום הלימודים בפרק הזמן הנדרש.

מכסת שעות הלימודים

התלמיד חייב ב-36 ש"ס לפחות מתוך תכנית תואר שני (לא כולל קורסי ההשלמה).

חובות התלמיד

החובות המפורטים להלן יחולו על תלמידים שיחלו לימודיהם בחוג.

א. סטטיסטיקה למ.א.
הקורס סטטיסטיקה למ.א. חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם. עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים. שלוש הפגישות הראשונות בקורס יוקדשו לסקירת הנושאים הנלמדים בו ובשבוע השלישי ללימודים תערך בחינת פטור.

ב. יישומי מחשב. חובה על כל התלמידים בסמסטר הראשון ללימודיהם. עמידה בדרישות קורס זה הינה דרישה מוקדמת לקורסים המתודולוגיים. בתחילת הקורס תיערך בחינת פטור.

ג. קורסי חובה עפ"י המפורט בתכנית הלימודים.

ד. שני סמינרים לפחות.
ניתן להשתתף בסמינרים במקביל לשמיעת הקורסים המתודולוגיים.

ה. קורסי בחירה
מספר קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים המפורטת בהמשך, לשם השלמת מכסת השעות הנדרשת. התלמיד רשאי לבחור גם בסמינרים או בקורסים מתכנית לימודי מ.א. של חוגים מתאימים אחרים, באישור היועץ.

ו. סמינר סגל
במהלך שנת הלימודים מקיים החוג סמינרי סגל. תלמידי המחקר בחוג חייבים להשתתף באופן פעיל בסמינרים כחלק מחובות הלימודים בחוג.

ז. עבודת גמר
בעבודת גמר יבואו לכלל ביטוי השגי התלמיד ורמתו בנושא המחקר שבחר, כושר יישום של תיאוריות, שיטות מחקר, וכתיבה מדעית.

תנאי המעבר לשנה ב':

א. כל תלמיד/ה חייב לסיים בהצלחה עד תום שנת הלימודים הראשונה את חמשת הקורסים הבאים: מבוא ליחסי עבודה, מבוא לארגוני עבודה-מאקרו, מבוא לארגוני עבודה - מיקרו, שוק העבודה, סטטיסטיקה למ.א.

ב. הציון הממוצע בחמשת הקורסים לעיל יהיה 80 ומעלה.

ג. תלמידים אשר סיימו חלק מן הקורסים הרשומים לעיל במסגרת אחרת (כגון: במסגרת לימודי החטיבה), אינם חייבים ללמדם בשנית. הציונים שקבלו בקורסים אלה יילקחו בחשבון בחישוב הממוצע. תלמידים המעוניינים ללמוד קורסים אלה, או חלקם במהלך השנה הראשונה ללימודיהם בחוג, במגמה לשפר את ציוניהם, רשאים לעשות כן.

בחינות, עבודות סמינריוניות והצעת מחקר

בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שרות מילואים. מועד נוסף בגין סיבה אחרת יינתן רק באישור יועץ תואר שני בחוג (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).
מועד הגשת עבודה סמינריונית - לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב לסמסטר בו נלמד הסמינר.
תלמיד חייב להגיש הצעת מחקר לעבודת הגמר עד תום השנה השלישית ללימודיו ולקבל אישור להצעה. תלמיד שלא יעמוד בדרישה זו עד תום השנה הרביעית - לא יהיה זכאי להמשיך לימודיו בחוג.

שקלול ציון גמר

- 40% - ציון עבודת גמר; כולל הערכת התלמיד ע"י קוראי העבודה בדיון המסכם.
- 60% - ציוני הקורסים (למעט לימודי ההשלמה).

לכל הקורסים משקל שווה, פרט לסמינריונים, להם משקל כפול.

החוג ללימודי עבודה

תכנית הלימודים

קורסי חובה	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמי
א. סטטיסטיקה למ.א.*		שיעור	2+2	אי
		תרגיל	1	אי
סדנת SPSSX - יישומי מחשב*		שו"ת	3	אי
ב. 2 מ-3 הקורסים המתודולוגיים**:				
- מתודה ומחקר בהיסטוריה	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	אי
- שיטות מחקר איכותניות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	אי
- שיטות מחקר כמותיות	סטטיסטיקה למ.א.	שו"ת	3	בי
ג. שוק העבודה	מבוא לכלכלה	שו"ת	3	אי
ד. ניהול משאבי אנוש	שוק העבודה	שו"ת	3	בי
ה. דיני עבודה***	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	בי
ו. תאוריה ומחקר בארגוני עבודה	מאקרו + שיטות מחקר כמותיות	שו"ת	3	בי

קורסי בחירה

מהגרים בשוק העבודה	שיטות מחקר כמותיות	שו"ת	2	אי
יסודות בפיתוח ארגוני	מאקרו + מיקרו + ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	אי
הערכת עובדים****	שיטות מחקר כמותיות	שו"ת	2	אי
משפט העבודה: משפט ועבודה	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	2	אי
מבנה השכר בישראל	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	אי
אידיאולוגיה, חברה ופוליטיקה - המקרה של חברת העובדים		שו"ת	3	אי

---

* חובה ללמוד קורס זה בשנה"ל הראשונה ללימודים. הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר. סדנת spssx - יישומי מחשב תינתן במסגרת הפקולטה.

** ניתן ללמוד את אחד מהקורסים האחרים כקורס בחירה.

*** תלמיד שלמד קורס זה במסגרת לימודי החטיבה אינו רשאי ללמוד קורס זה ויהיה עליו לקחת קורס אחר במקומו.

**** סמסטר אי יחשב כקורס בחירה. לממשיכים בסמסטר בי יחשב לסמינר.

	דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ'
פרופסיונלים וארגונים	מאקרו + מיקרו	שו"ת	2	א'
סדנה בניהול משאבי אנוש	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	ב'
ניהול קריירות ארגוניות	א. עבודה מיקרו+מאקרו + ניהול משאבי אנוש	שו"ת	2	ב'
יישומים בפיתוח ארגוני	יסודות בפיתוח ארגוני	שו"ת	3	ב'
הדרכה ופיתוח מנהלים	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	3	ב'
עובדים בישראל בפרספקטיבה הסטורית	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	ב'
תעסוקה בסקטור הלא-יהודי	מאקרו+מיקרו	שו"ת	3	ב'
ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - ההיבט היישומי	מאקרו+מיקרו	שו"ת	2	ב'
היבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש*	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	1.5+1.5	א+ב

סמינרים

משברים ארגוניים, פיטורין, אבטלה ופרישה	ניהול משאבי אנוש	ס'	2+2	א+ב
סדנה בניתוח ארגונים*	יישומים בפיתוח ארגוני	שו"ת	2+2	א+ב
התנהגות לא קונבנציונלית בארגונים	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
ריבוד בשוק העבודה	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
משפט העבודה: משפט ועבודה	מבוא ליחסי עבודה	ס'	2+2	א+ב
הערכת עובדים	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
עובדי צוארון לבן בהיסטוריה ובתיאוריה	מתודה ומחקר בהיסטוריה	ס'	2+2	א+ב
מהגרים בשוק העבודה	שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
עובדים זרים והגירת עבודה	שיטות מחקר איכותיות	ס'	2+2	א+ב
קיבוצים כארגונים	מאקרו+ שיטות מחקר כמותיות	ס'	2+2	א+ב
היבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש	ניהול משאבי אנוש	ס'	1.5+1.5	א+ב

החוג ללימודי עבודה

---

* הקבלה לסמינר הינה באישור המרצה בלבד.

דרישות מוקדמות	אופן הוראה	מס' ש"ס	סמ'
סדנאות מחקר*			
תואר שני			
ארגונים		2+2	א'+ב'
ריבוד		2	א'
נשים בשוק העבודה		1	ב'
היסטוריה השוואתית של עובדים		2+2	א'+ב'
שוק העבודה		2+2	א'+ב'
סוגיות בקריירות ארגוניות		2	א'
מעברים תפקידיים		2+2	א'+ב'
סמינר סגל		1+1	א'+ב'
תלמידי מחקר			
תאוריה ומחקר		1.5+1.5	א'+ב'
סדנה מתודולוגית מתקדמת		3	ב'

* קבלה לסדנאות באישור המרצה בלבד. הסדנאות אינן נכללות במניין השעות לתואר.

תיאור הקורסים

סטטיסטיקה ל-מ.א.

חזרה על מושגים ממבוא לסטטיסטיקה - א. סטטיסטיקה תיאורית - אוכלוסיה, משתנים, ערכים מרכזיים, מדדי פיזור, ציוני תקן והתפלגות נורמלית. ב. סטטיסטיקה היסקית ובדיקת השערות - לפי מדגם אחד: על ממוצע ועל פרופורציה. לפי שני מדגמים: על הפרש ממוצעים ועל הפרש פרופורציות; ניתוח קשר בין שני משתנים - מבחן X2 לאי תלות, מדדי קשר למשתנים נומינליים, אורדינליים ואנטרונליים, כולל רגרסיה פשוטה. ניתוח רב משתני - מתאם חלקי, מתאם מרובה, רגרסיה מרובה, משתני דמה ואנטראקציות. ניתוח שונות - חד כווני ודו-כווני עם אנטראקציה. חלק מנושאי הקורס יכלול ניתוח פלטי מחשב מ-SPSSX. קורס זה מהווה הכנה לקורס שיטות מחקר כמותיות.

סדנת SPSSX - יישומי מחשב

מטרת הסדנה להביא את הסטודנטים להכרת חבילת התוכנה הסטטיסטית SPSSX ככלי לעבודה מחקרית.
בין הנושאים שילמדו: הכרת מערכת ההפעלה, שמוש ב-Editor, טיפול במשתנים (טרנספורמציות), שמוש בפרוצדורות סטטיסטיות כמו: התפלגויות, מיתאמים, ניתוח שונות ורגרסיה.
חובות התלמיד: הגשת תרגילים.

מתודה ומחקר בהיסטוריה

השיעור ידון במטרותיו של המחקר ההיסטורי, ביחס הגומלין בין היסטוריה למדעי החברה, ובמרכיבים של עבודת ההיסטוריון. יושם דגש על בחינה מעשית של המתודה ההיסטורית באמצעות תירגול ודיון בבעיות בחקר ההיסטוריה של פועלים ומעסיקים בארץ-ישראל בתקופת המנדט.

שיטות מחקר איכותיות

הקורס יעסוק בגישות המרכזיות למחקר איכותי במושאים הקשורים בעבודה וארגון. הקורס יתמקד בשלבים השונים של מחקר איכותי: תכנון, אסוף נתונים, ניתוח נתונים, וכתיבה. השיטות לאסוף נתונים שיסקרו כוללים עריכת תצפיות, ראיון ופרשנות טכסטים.
במסגרת הקורס יקראו התלמידים חומר רלבנטי ויבצעו עבודה במסגרתה יתנסו באופן מעשי במחקר איכותי.

תחום ללימודי עבודה

שיטות מחקר כמותיות

מטרתו של שיעור זה היא לספק לתלמיד כלים הנחוצים לשם הערכת מחקר הנעשה בידי אחרים. השיעור יפתח בחזרה על נושא הרגרסיה. לאחר מכן יידונו בהרחבה הנושאים הבאים: משתנים וסולמות מדידה, אוכלוסיות, מדגמים והסקת מסקנות בהתבסס על מדגמים; תקפות ומהימנות; מחקר בלתי כמותי; מערכי מחקר; איסוף נתונים; ניתוח נתונים; הצגת נתונים.

שוק העבודה

מטרתו של שיעור זה לאפשר לתלמיד להבין תהליכים בסיסיים המתרחשים בשוק העבודה. תהליכים אלו כוללים: ביקוש לעבודה; היצע עבודה; קביעת שכר; הון אנושי; סגרגציה מקצועית; אפליה; אבטלה. ייעשה שימוש הן בתאוריות ניאו-קלאסיות והן בתאוריות מוסדיות להבנתם של התהליכים הללו.

ניהול משאבי אנוש

מטרתו של שיעור זה הינה להקנות לתלמידים ידע בסיסי וסקירה ראשונית של הנושאים המרכזיים הנכללים בניהול משאבי אנוש. השיעור יפתח בסביבתו הכלכלית, חוקית ודימוגרפית של ניהול משאבי אנוש. לאחר מכן ידונו המטרות אותן מנסה ניהול זה להשיג, ואילו חלקו העיקרי של השיעור יוקדש לאמצעים בהם עושה ניהול משאבי אנוש שימוש לשם השגתן של מטרות אלו. אמצעים אלו כוללים, בין השאר, מיון קיבוצי, מדיניות שכר, בריתת עובדים וכו'. חלקם הגדול של נושאים אלו נדון בהרחבה בקורסים מתקדמים במסגרת התכנית.

דיני עבודה למ.א.

הקורס בדיני עבודה נועד להקנות ידע מקיף במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהבדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה והדרכים ליישובם. בין הנושאים שיידונו בשיעור: מקורות דיני עבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד? החוזה האישי וההסכם הקיבוצי - מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי החוק: שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים ודרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

תאוריה ומחקר בארגוני עבודה

לארגונים תפקיד מרכזי בעולם המודרני. ארגונים משפיעים על כל תחומי החיים וכאלה הם מהווים נושא מחקר ולימוד מרתק. בקורס זה נסקור תיאוריות שמסבירות מבנים ותהליכים ארגוניים מרכזיים ונראה כיצד הן עומדות במבחן המחקר האמפירי. לדוגמא, כיצד גודל הארגון, והטכנולוגיה שלו משפיעים על המבנה שלו; איך חלוקת הכוח בתוך הארגון, ותהליכי קבלת ההחלטות בו משפיעים על המבנה הארגוני ועל תפקוד הארגון; ואיך בעיות שליטה ותיאום נפתרות באמצעות מבנים ארגוניים שונים.

ארגונים לא מתפקדים בריק ולכן הבנת יחסי הגומלין בין הארגון וסביבתו הכרחית כחלק מלימודם. סביבת הארגון כוללת בין השאר ספקים, לקוחות, מוסדות ממשלתיים, ארגונים תרבותיים והתנדבותיים, וארגונים כלכליים אחרים. הארגון מושפע מסביבתו ומשפיע עליה ואנו נסקה, בעזרת תיאוריות קיימות, להבין את יחסי הגומלין הללו. נראה במהלך הקורס כיצד המחקר של ארגונים שאל ויישם מונחים ורעיונות מתחומים אחרים כמו כלכלה, מדע המדינה, ביולוגיה ואחרים.

מהגרים בשוק העבודה

הקורס יעסוק תחילה בתיאוריות המסבירות החלטתם של אנשים להגר ממקום למקום, ואת השתלבותם בשווקי העבודה במקום היעד. לאחר מכן יילמדו המודלים והמחקרים האמפיריים הבוחנים השתלבות זו. החומר האמפירי יילקח, בעיקר, בארה"ב, ישראל וקנדה.

דרישות קדם: שוק העבודה, שיטות מחקר כמותיות.

יסודות בפיתוח ארגוני

בקורס תיסקר ההיסטוריה של תחום הפיתוח הארגוני ויוצגו אופן הצמיחה וההתפתחות של התחום. כמו כן ינותחו הערכים וההנחות של הפיתוח הארגוני וכן יוצגו הגישות המרכזיות והמודלים לשינוי ארגוני, אבחון ארגוני והתערבויות ארגוניות. נעסוק גם בסוגיות כמו החוזה הסיכולוגי, קשר יועץ-לקוח, התנגדות לשינוי ועוד.

הערכת עובדים

הקורס יעסוק בהערכת עובדים ובהקשר הארגוני בו היא מבוצעת. במסגרת זו יטופלו הן נושאים טכניים (טופסי הערכה, שיטות תיקוף, טעויות הערכה ודרכים לטיפול בטעויות) והן נושאים ארגוניים (מקום ההערכה בארגון והשפעות הארגוניות והסביבתיות עליה). הגישה להערכת עובדים תהיה מערכתית, ויושם דגש על היבטים יישומיים. חובות הסמינר כחובות הקורס ובנוסף עבודה סמינריונית.

משפט העבודה: משפט ועבודה

מקובל לדבר על תהליך "מישפוט" מערכות יחסים חברתיות ככלל, ושל יחסי עבודה בפרט. מטרת הסמינריון היא לבחון מתו אותו תהליך מישפוט, ומהי השפעת הכלל המשפטי על התנהגות הצדדים ליחסי עבודה ולחווה העבודה. האם המשפט משמש או צריך לשמש ככלי מלחמה במלחמת המעמדות של הון ועבודה? האם הוא משמש או צריך לשמש ככלי למיזוג האינטרסים הון ועבודה? האם הכלל המשפטי בכלל יכול להשפיע על עמדות הצדדים ועל התנהגות הפרטים, או אולי הוא אך ורק משמש כבבואה של יחסי עוצמה קיימים? האם בבחון של הכלל המשפטי לקדם יחסי אמון, לגיטימציה ושיתוף פעולה, או שמא אלה דפוסי התנהגות אשר לכלל המשפטי אין כוח להניע

מבנה השכר בישראל

קורס זה יעסוק בעיקר בתהליכים שהתרחשו במערכות השכר בישראל לאחר התכנית לייצוב המשק משנת 1985. ייבחנו הסכמי המסגרת שנחתמו בתקופה זו, ותיבדק השפעת חוק שכר מינימום, תשמ"ז-1987 על מבנה השכר במיגזר הציבורי והעיסקי. סוגיית אי השוויון בהתפלגות שכר העבודה בישראל תיבחן תוך השוואות בינלאומיות. כמו-כן, תידון תופעת פערי השכר בין המינים, ויבחנו הסכמי השכר העניפים שנחתמו בשנים 1993 ו-1994.

אידיאולוגיה, חברה ומוליטיקה - המקרה של חברת העובדים

הקורס ידון בגורמים למשבר חברת העובדים בשנות ה-80, תוך התמקדות במשברים בכור ובסולל בונה. במסגרת הקורס ייבחן את האידיאולוגיה המנחה של חברת העובדים, את המדיניות הכלכלית של התאגידים ואת השפעותיהן הלכה למעשה על המשק.

פרופסיונלים וארגונים

הקורס מתמקד בעיסוקים המכונים "פרופסיות" ומטרתו לבחון ולהבין את אופיים של עיסוקים אלו. מקורות כוחם החברתי של הפרופסיונלים והשימוש שהם עושים בו יבחנו ברמת הפרופסיה, הארגון, והפרט.

סדנה בניהול משאבי אנוש

סדנה לתלמידים מתקדמים המבקשים להתנסות, הלכה למעשה, בתירגול שיקולי ניהול משאבי אנוש ברמה האיסטרטגית והפונקציונאלית. הסדנה מורכבת מסידרה של משחקי סימולציה ותרגילים צוותיים ואינדיבידואליים על בסיס הכנה ביבליוגרפית מוקדמת. ההשתתפות בסדנה מחייבת בקיאות בחומר הקריאה הרלוונטי, מעורבות פעילה ואינטנסיבית במפגשים הכיתתיים וביניהם, והגשה שוטפת של נידות עמדה ותרגילים.

נתוח קריירות ארגוניות

הקורס עוסק בהכרת הספרות התיאורטית והאמפירית בנושא "ניהול ופיתוח הקריירה הארגונית", הן מנקודת מבטו של העובד והן מנקודת מבטו של הארגון. הדגש מושם על הבנת תהליכי ההתאמה שבין צרכי הפרט לבין האילוצים והצרכים של הארגון, על הכרת שלבי הקריירה הארגונית, הגדרת יעילות הקריירה ועל גישות שונות לפיתוח תכניות קריירה וקידום בארגונים.

יישומים בפיתוח ארגוני

תחום לימודי עבודה

הקורס יציג את הגישות המרכזיות לפיתוח ארגוני משנות ה-50 ועד שנות ה-90. יסקרו ויבוקרו גישות יעוציות עכשוויות כגון: BENCHMARKING, REENGINEERING, T.Q.M והגישה הפסיכואנליטית לייעוץ ארגוני.

חדרנות ופיתוח מנהלים

במהלך הקורס יוצגו תפיסות שונות לפיתוח מנהלים במשק הישראלי. המשתתפים ידרשו לבחון לעומק את העשיה באחד מארגונים אלו, ולנתחה לאור האסטרטגיה הארגונית וצרכי הארגון.

עובדים בישראל בפרספקטיבה היסטורית

השיעור ידון ברקע החברתי, האידיאולוגי והארגוני לצמיחתו של המגזר הפועלי בארץ-ישראל, במאפייני העובדים ובפעילותם הקולקטיבית, ובשינויים שחלו בהם לאחר קום המדינה. בדיונים יודגשו הן היסטוריה חברתית של עובדים והן היסטוריוגרפיה של תנועת העבודה. השיעור מבוסס על ניתוח פרשני ועל קריאה לעומק בחומרים היסטוריים ראשוניים.

תעסוקה בסקטור חלא-יהודי

הכרת המאפיינים התרבותיים של האוכלוסיה הערבית בישראל, וניתוח תהליכי השינוי והתמורות שהתחוללו בקרבה בתחום הכלכלה, התעסוקה והתפתחות ארגוני עבודה חדשים. הקורס יעסוק בהיבטים התיאורטיים של מודרניזציה, שינוי בערכים, נורמות ודפוסי התנהגות, תרבות ארגונית ומחוייבות לארגון לעומת מחוייבות לערבי הקהילה/הכפר.

בנוסף, יכלול הקורס היבטים יישומים ופרקטיים באמצעות התנסות, תרגול והרצאות-אורח של אנשים המתמודדים הלכה - למעשה עם יזמות, תעסוקה ועולם התוכן של העבודה.

ניהול משאבי אנוש בעולם עבודה משתנה - התיבט היישומי

בקורס תוצגנה תפיסות יישומיות מתקדמות לניהול משאבי אנוש בארגוני עבודה. כן יוצגו הקשרים בין האסטרטגיה העסקית, האסטרטגיה הארגונית ותכנית משאבי אנוש על היבטיה השונים כגון שינויים טכנולוגיים; צמיחה; משבר; גלובליזציה; מיזוגים ורכישות וכו'.

היבטים יישומים בניהול משאבי אנוש

הסדנה תאפשר בחינה מעשית של העשיה בתחום משאבי אנוש בארגוני עבודה. התלמידים יופנו על ידי מורי הקורס לארגונים עיסקיים וציבוריים בהם יידרשו לבחור תחום פעילות מוגדר (שכר, ברירת עובדים, קליטת עובדים, פיטורין ופרישת עובדים, ניהול קריירות, הדרכה ופיתוח משאבי אנוש, וכיו"ב) מסך העשיה בניהול משאבי אנוש. כל סטודנט יונחה בעבודתו על ידי מורי הקורס ופעילותו בארגון תלווה על ידי נציג הארגון. לאחר הכרת הארגון, העשיה בתחום משאבי אנוש והיכרות מעמיקה של הפעילות בתחום המוגדר, יתבקשו התלמידים לעמת המצב הקיים בארגון עם הידע האקדמי בתחום.

התוצר הסופי של הסדנה הינו דו"ח בו יסוכם הידע האקדמי הרלוונטי, המציאות הארגונית שנבדקה והפערים בין השניים. דיווח זה יוצג לנציגי הארגון ולמורי הקורס ויהיה דומה בהיקפו לעבודה סמינריונית קצרה.

משתתפי הסדנה יידרשו לכ-60 שעות השקעה בארגון, לפחות, ובנוסף לכך לעבודה עם מורי הקורס ולעבודה עצמית.

משברים ארגוניים, פיטורין, אבטלה ופרישה

סמינר זה עוסק במעברים תפקידיים בעלי זיקה למצבי משבר ושפל ארגוני. המעבר התפקידי, בין אם הוא כפוי ובין אם הוא וולנטארי, כרוך עפ"י רוב בלחצים עבור הפרט המתנסה בו, עבור בעלי תפקידים משלימים, עבור המערכת הארגונית וסביבתה וכן עבור משפחתו של הנוגע ישירות בדבר ובקהילה בה הוא חי. בפתיחת הסמינר יוצג מודל המזהה תהליכים פסיכו-חברתיים שניתן להחילו על כל סוגי המעברים התפקידיים במערכת הארגונית. לאחר מכן, יתמקד הדיון באיפיון מצבי משבר ושפל ארגוני, זיהוי אסטרטגיות ניהול משאבי אנוש חילופיות המובילות לקיטון ארגוני ולהיחלצות מהמשבר, ובחינת אסטרטגיות אלו מבחינת השלכותיהן על הנפשות הפועלות ודפוסי ההתמודדות עם תוצאותיהן - מצבי אי ביטחון תעסוקתי, פיטורין, אבטלה ופרישה מן העבודה.

בסמינר ישולבו הרצאות תלמידים שיתמקדו בסוגיות ספציפיות תוך התבססות על ביבליוגרפיה רלוונטית.

סמסטר ב' יוקדש ברובו להדרכה אישית בהכנת העבודות הסמינריוניות מתוך כוונה שאלו ישמשו תשתית להכנת תיזות מ.א.

סדנת בניתוח ארגונים

מוקד הסדנה ביישום גישות שונות בתאוריה ארגונית לניתוח ארגונים ספציפיים בסקטור הפרטי והציבורי. כל תלמיד יתמחה בגישה תיאורטית ספציפית ויעשה בה שימוש לניתוח ארגון קיים. ביצוע העבודה המעשית ילווה בהדרכת של מורי הסדנה.

התנהגות לא קונבנציונאלית בארגונים

סמינר מתקדם המיועד להסב את תשומת לב הסטודנט לדפוסי התנהגות בארגונים הסוטים מנורמות ארגוניות ו/או חברתיות מקובלות. המטרה העיקרית הינה לזהות את סיבותיהן ותוצאותיהן של התנהגויות כאלו, ולהציע מסגרות מושגיות מסבירות.

המשתתפים יתבקשו לערוך מחקר זוטא על התנהגות סוטה בארגון עבודה.

ריבוד בשוק העבודה
הסמינר יעסוק בבחינת תאוריות ריבודיות והסברים לאי-שוויון חברתי-כלכלי בשוק העבודה. הדגשים מיוחדים יושמו על אי-שוויון על בסיס מין, מוצא ולאום בחברה הישראלית, ובפרספקטיבה השוואתית. עבודות המחקר תתבססנה על ניתוח נתונים אמפיריים.

עובדי "צווארון לבן" בהיסטוריה ובתיאוריה
הסמינר מתמקד בחקר ההתמטויות הכלכליות, חברתיות, פוליטיות ותרבותיות של עובדי ועובדות "צווארון לבן", ובגישות היסטוריות וסוציולוגיות לחקר זה. בסמינר יידונו נושאים כגון: תהליכי כניסה למיגזר העיסוקי, רכישת מיומנות, חוויות מקום-עבודה, סמיניזציה, פרולטריזציה, התאגדות מקצועית, יחסים עם עובדי "צווארון כחול", זיקה לתנועות עבודה, מאבקי תעסוקה ושיפור, הבניית זהויות, דימויים עצמיים, והתנהגות פוליטית. תיסקר ספרות היסטורית וסוציולוגית בינלאומית, וינותחו מקורות ראשוניים לעולמם של עובדי "צווארון לבן" בתקופת המנדאט ובמדינת ישראל. ייכתבו עבודות סמינריוניות שתסתמכנה על מקורות ארכיוניים ומשניים, ועל העתונות העמפה של עובדי מיגזר זה בישראל.

עובדים זרים והגירת עבודה
הסמינר יבחן את תופעת העובדים הזרים מהיבטים חברתיים, כלכליים ותרבותיים. התופעה תיבחן הן בישראל והן בעולם. יוצגו הדילמות והבעיתיות של התופעה על החברה המארחת והמשמעויות הנילוות.

קיבוצים כארגונים
בסמינר נבחן (בעיקר) את הקיבוצים באמצעות תיאוריות ומושגים בהם נעשה שימוש רווח בחקר ארגונים כיום. נתמקד בהשפעתה של אידיאולוגיה על מושאים כגון מבנה, פעילות, אפקטיביות, ושינוי ארגוני. נבחן האם ישנם ארגונים אחרים בהם משחקת האידיאולוגיה תפקיד דומה. הדיונים בחלקו הראשון של הסמינר יתבססו על חומר הקריאה ויכללו הצגתו על ידי המשתתפים. הסמסטר השני יוקדש ברובו להדרכה אישית בהכנת העבודות הסמינריוניות והצגתן.

סדנת מחקר: ארגונים
הסדנה מיועדת לתלמידים שכותבים את עבודת הגמר שלהם בנושאים הקשורים ביחסי ארגון-סביבה. דגש מיוחד של הסדנה הוא על שינויים במבנה של ארגונים ובהרכב של קבוצות ארגונים כתוצאה מלחצים ו/או שינויים סביבתיים. הדרכים השונות באמצעותן ארגונים בוחרים להתמודד עם המגבלות והדרישות שהסביבה מציבה בפניהם, ומדוע בוחרים ארגונים שונים אסטרטגיות שונות גם הן שאלות רלוונטיות לסדנה זו.

החוג ללימודי עבודה

סדנת מחקר: ריבוד
הסדנה מיועדת לתלמידים מתקדמים שעובדים על מחקר התזה שלהם בנושאי ריבוד ואי שוויון בשוק העבודה. תנאי קדם להשתתפות בסדנה הינם השלמת החובות בסמינר ריבוד בשוק העבודה.

סדנת מחקר: נשים בשוק העבודה
הסדנה מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר בנושאי נשים בשוק העבודה.
בסדנה יידונו נושאים הקשורים לעבודה בשכר של נשים: הסיבות ליציאתן לשוק העבודה, דפוס ההשתתפות בכח העבודה לאורך מעגל החיים, דפוסי עבודה המאפיינים נשים, ותגמולים בשוק העבודה.

סדנת מחקר: היסטוריה השוואתית של עובדים
הסדנה מיועדת לתלמידים הכותבים את עבודת הגמר.
בסדנה יידונו ההיסטוריה והתיאוריה של תנועות עבודה תוך השוואה בין קונטקסטים וטיפוסים שונים.

סדנת מחקר: שוק העבודה
במסגרת הסדנה יבצעו התלמידים מחקר אמפירי מקיף בנושא שייבחר ע"י המורה.
דרישות קדם: שוק העבודה; שיטות מחקר כמותיות; סמינר בנושאי שוק העבודה; אישור מרצה.

סדנת מחקר: סוגיות בקריירות ארגוניות

הסדנה מיועדת לתלמידים אשר תחום עבודת המחקר שלהם עוסק בנושא הקריירות הארגוניות. במסגרת הסדנה יציגו התלמידים את הגישות הספציפיות ששימשו כבסיס לעבודתם האמפירית ולאחר מכן את מערכי המחקר והמימצאים של עבודתם.

סדנת מחקר: מעברים תפקידיים

סדנה זו מיועדת לתלמידים מתקדמים המתכננים את מחקר התיזה או מצויים כבר בעיצומו. עולם התוכן של הסדנה, מעברים תפקידיים, מתייחס להתנסויות רבות אותן עשוי אדם לחוות במהלך חייו ואשר יש להן קשר לעולם העבודה כמו החלפת מקום עבודה, חילופי מקצוע וקריירה, קליטה תעסוקתית בארץ חדשה, פיטורין, אבטלה ופרישה מן העבודה.

סמינר שגל

במסגרת הסמינר יוזמנו מרצים מבין מורי החוג ותלמידיו או מחוץ לחוג, שידווחו על עבודותיהם.

תאוריה ומחקר

הסמינר מיועד לתלמידים מתקדמים. הנושאים יקבעו במסגרת הסדנה ובתאום עם התלמידים.

סדנת מתודולוגית מתקדמת

הקורס ייתמקד בשיטות ניתוח המתאימות למשתנים תלויים איכותיים ורגרסיות לוגיסטיות למשתנים דיכוטומיים ולמשתנים מרובי-קטגוריות. במסגרת הקורס ייעשה שימוש בתוכנות שונות. הקורס מבוסס על ידע קודם בניתוח של מודלים לינאריים רב-משתניים.
חובות התלמיד: הגשת תרגילים ועבודת מסכמת.

החטיבה בלימודי עבודה

מטרת הלימודים

לימודי החטיבה במסגרת החוג ללימודי עבודה נועדו להקנות לתלמיד ידע בסיסי ביחסי עבודה, התאגדות מקצועית וניהול משאבי אנוש בארגונים. התכנית מעוגנת ביסודות המושגיים של לימודי עבודה, אך משלבת ומשלימה חלקים רלוונטים של מדעי החברה האחרים.

החוג מציע חטיבה בהיקף 16 ש"ס.

תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים אשר סיימו שניים מהקורסים הבאים ובלבד שהציון בכל אחד מהם "עובר":

1. מבוא לסוציולוגיה.
2. מבוא לכלכלה (כולל כלכלה ללא כלכלנים).
3. מבוא לפסיכולוגיה.

ניתן להתחיל בלימודי החטיבה גם בסמסטר ב' וגם בעונת לימודי הקיץ.

תנאי להמשך הלימודים

ציון "מספיק" במבוא ליחסי עבודה ולפחות באחד משני הקורסים הבאים: מבוא לארגוני עבודה מאקרו, או מבוא לארגוני עבודה מיקרו. תלמיד שלא יסיים בהצלחה קורסים אלה עד תום הסמסטר השני ללימודיו בחטיבה, לא יוכל להמשיך בלימודי החטיבה.

החוג ללימודי עבודה

תכנית הלימודים

סמי	מס' ש"ס	אופן ההוראה	דרישות מוקדמות

תכנית לימודי החטיבה (16 ש"ס)

א. שלושת המבואות הראשונים הינם חובה:

1. מבוא ליחסי עבודה*	שו"ת	3	א/ב
2. מבוא לארגוני עבודה מאקרו*	שו"ת	3	א/ב
3. מבוא לארגוני עבודה מיקרו*	שו"ת	3	א/ב

ב. שיעורי בחירה

סמסטר א'

- אידיאולוגיה, חברה ועבודה - המקרה של חברת העובדים*		שו"ת	3	א'
- דיני עבודה	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	א'

סמסטר ב'

- עובדים בישראל בפרספקטיבה היסטורית**	מבוא ליחסי עבודה	שו"ת	3	ב'
- תעסוקה בסקטור הלא-יהודי**	מאקרו+מיקרו	שו"ת	3	ב'

---

* תלמיד שלמד שיעור דומה בחוג אחר רשאי לפנות למורה המלמד שיעור זה לשם קבלת פטור וילמד במקומו שיעור בחירה אחר מתכנית החטיבה.

** ניתן גם לתלמידי מ.א.

תיאור הקורסים

מבוא ליחסי עבודה

בשיעור נדון במושגים בסיסיים של המחקר המדעי ביחסי עבודה ובתיאוריות המשמשות את התחום; ננתח את התנהגותם של המרכיבים העיקריים במערכת יחסי העבודה בישראל - עובדים, מעסיקים וממשלה, ונתמקד בתחליכי המו"מ הקיבוצי ובסכסוכי עבודה.

מבוא לארגוני עבודת - מאקרו

מטרת הקורס הינה להקנות לתלמיד הכרות עם הארגון והבנה של מופעיו העיקריים, עיצובו והשתנותו. כשיעור מבוא הוא מיועד להקנות כלים לניתוח דיאגנוזה, ולשמש נקודת מוצא למגוון שיעורים מתקדמים. הקורס יוקדש לסקירת רוחב של תאוריות ארגוניות עיקריות ולהבנת הקשר בין ארגונים לבין נושאים כגון סביבה, משאבים, תרבות, כח, מבנה, קבלת החלטות ועוד.

מבוא לארגוני עבודת - מיקרו

מטרת קורס מבוא זה הנה להקנות לתלמיד הכרות עם ההתנהגות של פרטים וקבוצות בארגון, והבנה של הגורמים להתנהגות ושל תוצאותיה.

הקורס יוקדש להבנת מאפייני הפרט ומניעי התנהגותו כיחיד וכחבר בקבוצות שונות בארגון. יכללו בו נושאים כגון: הבדלים בין אישיים, תפיסה, מוטיבציה ושביעות רצון, תקשורת, קבוצות ומנהיגות.

אידיאולוגיה, חברת ופוליטיקת - המקרה של חברת העובדים

הקורס ידון בגורמים למשבר חברת העובדים בשנות ה-80, תוך התמקדות במשברים בכור ובסוזל בונה. במסגרת הקורס נבחן את האידיאולוגיה המנחה של חברת העובדים, את המדיניות הכלכלית של התאגידים ואת השפעותיהן הלסה למעשה על המשק.

דיני עבודת

הקורס נועד להקנות ידע בסיסי במשפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי ולהגדיר את המסגרת המשפטית לסכסוכי עבודה והדרכים ליישובם. בין הנושאים שיידונו בשיעור: מקורות דיני העבודה; בית הדין לעבודה; מיהו עובד; החוזה האישי וההסכם הקיבוצי; מהותו, תוכנו ותחולתו; קביעת תנאי עבודה לפי חוק; שעות עבודה ומנוחה, חופשה שנתית, דמי מחלה, עבודת נשים, הגנת שכר ופיצויי פיטורין; ביטחון תעסוקתי; מושגי יסוד בסכסוכי עבודה; כלים ודרכים ליישוב סכסוכי עבודה.

חוק לימודי עבודה

עובדים בישראל בפרספקטיבה היסטורית

השיעור ידון ברקע החברתי, האידיאולוגי והארגוני לצמיחתו של המגזר הפועלי בארץ-ישראל, במאפייני העובדים ובפעילותם הקולקטיבית, ובשינויים שחלו בהם לאחר קום המדינה. בדיונים יודגשו הן היסטוריה חברתית של עובדים והן היסטוריוגרפיה של תנועת העבודה. השיעור מבוסס על ניתוח פרשני ועל קריאה לעומק בחומרים היסטוריים ראשוניים.

תעסוקה בסקטור הלא-יהודי

הכרת המאפיינים התרבותיים של האוכלוסיה הערבית בישראל, וניתוח תהליכי השינוי והתמורות שהתחוללו בקרבה בתחום הכלכלה, התעסוקה והתפתחות ארגוני עבודה חדשים. הקורס יעסוק בהיבטים התיאורטיים של מודרניזציה, שינוי בערכים, נורמות ודפוסי התנהגות, תרבות ארגונית ומחוייבות לארגון לעומת מחוייבות לערכי הקהילה/הכפר.

בנוסף, יכלול הקורס היבטים יישומים ופרקטיים באמצעות התנסות, תרגול והרצאות-אורח של אנשים המתמודדים הלסה - למעשה עם יזמות, תעסוקה ועולם התוכן של העבודה.

החוג ללימודי עבודה

תואר שני

סמסטר א'

קורסי חובה

1051.4000	סטטיסטיקה למ.א.*			ש'+ת'
.01 שיעור:	ב' 16-18;	107		נ. שמידט-מנור
	ה' 16-18;	105		
.02 תרגיל:	ה' 15-16;	208		ר. נדיב-אברהם

1009.1105 יישומי מתשב - לתלמידי M.A. במדעי התנהגות
פירוט ראה בפרק הכלל פקולטטי עמ' 51

1051.4004.01	מתודה ומחקר בהיסטוריה		שו"ת
	ד' 14-17;	207	ד"ר ד. דה-פריס
1051.4005.01	שיטות מחקר איכותניות		שו"ת
	ה' 18-21;	204	ד"ר י. דרורי
1051.4009.01	שוק העבודה		שו"ת
	ה' 12-15;	*יפורסם*	ד"ר י. הברפלד

קורסי בחירה

1051.4134.01	מהגרים בשוק העבודה		שו"ת
	ב' 16-18;	314	ד"ר י. הברפלד
1051.4340.01	מבנה השכר בישראל		שו"ת
	ג' 16-19;	107	ד"ר ל. עפרוני
1051.4415.01	הערכת עובדים		שו"ת
	ה' 18-20;	206	ד"ר ע. ספקטור
1051.4385.01	אידיאולוגיה, חברה ופוליטיקה - המקרה של חברת העובדים		שו"ת
	א' 16-18;	208	ד"ר י. גריינברג
1051.4386.01	פרופסיונלים וארגונים		שו"ת
	ג' 11-13;	206	ד"ר ט. סימונס
1051.4387.01	יסודות בפיתוח ארגוני		שו"ת
	ד' 14-17;	204	א. וייץ
1051.4390.01	משפט העבודה: משפט ועבודה		שו"ת
	ה' 16-18;	205	ד"ר ג. מונדלק

---

* הקורס אינו נכלל במניין השעות לתואר.

קורס בחירה שנתי

1051.4361.01 **היבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש** סי
ב' 18-19.30; 412 מועדון — ד"ר י. הברפלד
א. וייץ

סמינרים שנתיים

1051.4428.01 **היבטים יישומיים בניהול משאבי אנוש** סי
ב' 18-19.30; 412 מועדון — ד"ר י. הברפלד
א. וייץ

1051.4327.01 **סדנה בניתוח ארגונים** סי
ג' 19-21; 421 — א. וייץ

1051.4353.01 **התנהגות לא קונבנציונלית בארגונים** סי
סמ' א': ד' 17-19; 314 — ד"ר י. ורדי
סמ' ב': ד' 16-18; 206

1051.4379.01 **משברים ארגוניים, פיטורים, אבטלה ופרישה** סי
סמ' א': א' 18-20; 420 — פרופ' ד. יעקבסון
סמ' ב': א' 19-21; 420

1051.4381.01 **ריבוד בשוק העבודה** סי
סמ' א': ב' 12-14; 421 — פרופ' מ. סמיונוב
סמ' ב': 422

1051.4405.01 **הערכת עובדים** סי
סמ' א': ה' 18-20; 206 — ד"ר ע. ספקטור
סמ' ב': א' 17-19; 426

החוג
לליימודי
עבודה

1051.4407.01 **עובדים זרים והגירת עבודה** סי
א' 9-11; 426 — ד"ר י. דרורי

1051.4425.01 **משפט העבודה: משפט ועבודה** סי
סמ' א': ה' 16-18; 205 — ד"ר ג. מונדלק
סמ' ב': ה' 18-20; 426

1051.4426.01 **עובדי צווארון לבן בהיסטוריה ובתיאוריה** סי
ה' 13-15; סמ' א': 107 — ד"ר ד. דה-פריס
סמ' ב': 203

1051.4429.01 **קיבוצים כארגונים** סי
ג' 14-16; סמ' א': 205 — ד"ר ט. סימוס
סמ' ב': יפורסם

סמסטר ב'

קורסי חובה

1051.4002.01	שיטות מחקר כמותיות	שו"ת	
	ב' 15-18; 107	ד"ר י. הברפלד	
		נ. שמידט-מנור	
1051.4010.01	תיאוריה ומחקר בארגוני עבודה	שו"ת	
	ג' 10-13; 206	ד"ר ט. סימונס	
1051.4030.01	ניהול משאבי אנוש	שו"ת	
	ב' 12-15; 107	ד"ר י. הברפלד	
1051.4040.01	דיני עבודה למ.א.	שו"ת	
	ה' 15-18; 203	עו"ד נ. אורי	

קורסי בחירה

1051.4020.01	גישות בייעוץ ארגוני	שו"ת	
	ב' 9-12; 107	נ. סוקניק	
1051.4137.01	ניהול קריירות ארגוניות	שו"ת	
	ב' 16-18; 206	ד"ר י. ורדי	
1051.4144.01	עובדים בחברה הישראלית בפרספקטיבה היסטורית	שו"ת	
	ד' 13-16; 108	ד"ר ד. דה-פריס	
1051.4357.01	סדנה בניהול משאבי אנוש	שו"ת	
	ד' 18-21; 422	פרופ' ד. יעקבסון	
1051.4364.01	הדרכה ופיתוח מנהלים	שו"ת	
	ה' 15-18; 205	א. וייץ	
1051.4388.01	תעסוקה בסקטור הלא-יהודי	שו"ת	
	ג' 16-19; 206	ד"ר ר. חלבי	
1051.4389.01	המשאב האנושי בארגוני עבודה	שו"ת	
	א' 15-17; 314	ת. בן-יעיני	

סדנאות מחקר שנתיות*

תואר שני

1051.4507.01	נשים בשוק העבודה**		סדי
	ד' 10-9;	יפורסם	ד"ר ח. שטייר
1051.4510.01	היסטוריה השוואתית של עובדים		סדי
	סמי א': ד' 14-12;	409	ד"ר ד. דה-פריס
	סמי ב': ד' 13-11;	409	
1051.4505.01	סוגיות בקריירות ארגוניות		סדי
	ד' 21-19;	407	ד"ר י. ורדי
1051.4512.01	מעבדים תפקידיים		סדי
	סמי א': ה' 20-18;	405 בי	פרופי ד. יעקבסון
	סמי ב': א' 18-16	405 בי	
1051.4522.01	שוק העבודה		סדי
	ה' 12-10;	408	ד"ר י. הברפלד
1051.4525.01	ארגונים		סדי
	בי 12-10;	404	ד"ר ט. סימונס
1051.4526.01	ריבד***		סי
	גי 12-10;	406	פרופי מ. סמיונוב
1051.4600.01	סמינר סגל		סי
	ה' 18-16;	סמי א': 527	ד"ר ד. דה-פריס
	סמי ב': 308 ספריית מדה"ח		

החוג ללימודי עבודה

תלמידי מחקר

1051.4523.01	תיאוריה ומחקר		סדי
	ד' 12-10;	412	ד"ר ט. סימונס
1051.4524.01	סדנה מתודולוגית מתקדמת**		סדי
	ד' 15-12;	412	ד"ר ח. שטייר

---

* קבלה לסדנאות באישור המרצה בלבד. הסדנאות אינן נכללות במניין השעות לתואר.

** הסדנה תינתן בסמסטר בי בלבד.

*** הסדנה תינתן בסמסטר אי בלבד.

החטיבה בלימודי עבודה

סמסטר א'

1051.2100.01	מבוא ליחסי עבודה ב' 18-21; 004	שו"ת ד"ר ע. כרמי
1051.2113.01	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו ב' 13-16; 107	שו"ת ג. אילון-סודאי
1051.2114.01	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו ה' 9-12; 111 דן דוד	שו"ת א. סתר
1051.2105.01	דיני עבודה ה' 15-18; 107	שו"ת עו"ד נ. אורי
1051.4385.01	אידיאולוגיה, חברה ופוליטיקה - המקרה של חברת העובדים* א' 16-18; 208	שו"ת ד"ר י. גרינברג

סמסטר ב'

1051.2100.02	מבוא ליחסי עבודה ב' 18-21; 106	שו"ת ד"ר ע. כרמי
1051.2113.02	מבוא לארגוני עבודה - מאקרו ה' 18-21; 108	שו"ת ד"ר ח. אמסל
1051.2114.02	מבוא לארגוני עבודה - מיקרו ה' 11-14; 208	שו"ת ל. ענבר-ארד
1051.4144.01	עובדים בחברה הישראלית בפרספקטיבה היסטורית* ד' 13-16; 108	שו"ת ד"ר ד. דה-פריס
1051.4388.01	תעסוקה בסקטור הלא יהודי* ג' 16-19; 206	שו"ת ד"ר ר. חלבי

* כלול גם בתכנית ה-מ.א.

התכנית למדיניות ציבורית

ראש התכנית: פרופ' דוד נחמיאס

יועצת: ד"ר גילה מנחם

תואר שני

א. מטרות התכנית

להקנות ידע תאורטי ומקצועי וכלים מתודולוגיים להבנת ההיבטים המדיניים, הכלכליים החברתיים והמשפטיים של מדיניות ציבורית ויחסי הגומלין שביניהם. הלימודים מיועדים לפתח כושר ניתוח בעיצוב, יישום והערכת מדיניות ולהכשיר את הבוגרים למילוי תפקידי מטה בכירים במגזר הציבורי.
התכנית כוללת חמישה מסלולי התמחות בתחומי המדיניות הציבורית: מינהל ותקצוב ציבורי, מדיניות עירונית ואזורית, מדיניות רווחה, ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים, ניהול מערכות אכיפת חוק.

ב. הליכי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר בוגר אוניברסיטה בציון גמר "טוב" (80) לפחות. מבין המועמדים ייבחרו בעלי ההישגים הגבוהים ביותר. התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי מדעי החברה וההתנהגות, אך פתוחה גם לבוגרי דיסיפלינות אחרות. האחרונים יחוייבו בלימודי השלמה.
ההחלטה על קבלה ללימודים תתבסס על הישגים בלימודים קודמים בתחומים רלבנטיים, נסיון בעבודה, ולפי הצורך על ראיון אישי.
תלמיד שחסרים לו יותר מ-2 קורסים מרשימת לימודי ההשלמה, יתקבל לשנת השלמות כתלמיד על תנאי, ורק לאחר עמידה בלימודי ההשלמה, יעבור למעמד תלמיד מן המניין.

התכנית למדיניות ציבורית

ג. מסלולי לימוד

מוצעים שני מסלולי לימוד:
1. מסלול ללא עבודת גמר
2. מסלול עם עבודת גמר

כל התלמידים יתקבלו למסלול ללא עבודת גמר. המעבר למסלול עם עבודת גמר מותנה ב:
א. ממוצע 85 לפחות בלימודי החובה הבסיסיים.
ב. אישור ועדת ההוראה של התכנית.

ד. משך הלימודים

משך הלימודים לתואר הוא חמש שנים לכל היותר. בפרק זמן זה על התלמיד לסיים את כל חובותיו לתואר. המשך לימודים לאחר השנה החמישית טעון אישור ועדת הוראה, הניתן רק במקרים חריגים. אישור אורכה מעבר לשנה השישית יחייב את התלמיד בקורסי רענון בהיקף 6 ש"ס לפחות.

ה. מהלך הלימודים

על התלמיד לסיים את לימודי ההשלמה במהלך השנה הראשונה ללימודיו, ואת כל לימודי החובה תוך שנתיים מתחילת לימודיו.
השגת ממוצע 75 לפחות בלימודי החובה (9 קורסי לימודי חובה בסיסיים) היא תנאי להמשך הלימודים בתכנית. תלמיד שלא ישיג ממוצע זה - יופסקו לימודיו.
תלמיד רשאי לחזור על קורס חובה לשם שיפור הממוצע רק באישור יועץ התכנית.

ו. לימודי השלמה

תלמידים אשר לא למדו במסגרת תואר ראשון את הקורסים המפורטים להלן, חייבים להשלימם במשך שנת הלימודים הראשונה. דרישה זו מהווה תנאי להמשך הלימודים בתכנית.

יסודות הכלכלה	2 ש"ס	
חשבונאות	2 ש"ס	
מבוא לסטטיסטיקה	4 ש"ס	במסגרת החוג למדע המדינה

1. פטור מהקורס "יסודות הכלכלה" ניתן רק לבוגרי החוג לכלכלה או לתלמידים שסיימו בהצלחה קורס מבוא לכלכלה (לכלכלנים).

2. תלמיד אשר סיים את לימודי ה-ב.א. 7 שנים ומעלה לפני התקבלותו לתכנית, חייב בלימודי ההשלמה, גם אם למד את הקורסים המתאימים במסגרת לימודיו הקודמים.

3. תלמיד יוכל להרשם לשיעור המחייב כדרישת קדם שיעור השלמה, רק אם סיים בהצלחה את קורס ההשלמה או קיבל פטור ממנו. כלל זה חל על כל הקורסים בתכנית הלימודים.

4. בקורסי תואר שני יינתן מועד בחינה אחד בלבד. מועד נוסף יינתן בגין שירות מילואים. בגין סיבה אחרת יינתן מועד נוסף רק באישור היועץ לתואר שני (כפוף להמצאת אישורים מתאימים).

5. עבודה סמינריונית יש להגיש לא יאוחר מתום הסמסטר העוקב למתן הסמינר.

6. פטור מהקורס "מיקרו כלכלה" יינתן על בסיס ציון 75 ומעלה.

תכנית הלימודים

1. מסלול לימודים ללא עבודת גמר

מטרת מסלול לימודים זה להכשיר את הבוגרים למילוי תפקידים בכירים במגזר הציבורי ולהקנות את הידע המקצועי והכישורים הדרושים למשרות אלה.

היקף הלימודים הוא 51 שעות סמסטריאליות (לא כולל לימודי ההשלמה).

תלמיד שלמד לימודי תואר שני וזכאי על סמך קורסים חופפים שלמד לפטור מקורסים הכלולים בתכנית, חייב ב-2/3 לפחות מהיקף הלימודים בתכנית, כלומר ב-31 ש"ס.

חובות התלמיד

לימודי השלמה	-
קורסי חובה	26 ש"ס
סמינרים (2 סמינרים)	4 ש"ס
לימודי התמחות	16 ש"ס
סדנה בניתוח אירועי מדיניות	5 ש"ס
בחינת גמר	-

קורסי חובה, 26 ש"ס

<u>לימודי חובה בסיסיים (24 ש"ס)</u>: על התלמיד ללמוד את כל הקורסים המפורטים ברשימה.

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית	3 ש"ס
כלכלת הסקטור הציבורי בישראל	2 ש"ס
משפט חוקתי ומינהלי	3 ש"ס
עלות תועלת והערכת פרויקטים ציבוריים	3 ש"ס
מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית*	4 ש"ס
מדיניות חברתית	2 ש"ס
אתיקה במדיניות ציבורית	2 ש"ס
מינהל ומדיניות ציבורית	2 ש"ס
מבוא למדיניות ציבורית	3 ש"ס
סה"כ	24 ש"ס

התכנית למדיניות ציבורית

<u>קורסי חובה בתחומי התמחות (2 ש"ס)</u>: על כל תלמיד לבחור קורס אחד מתוך קבוצות ההתמחות שאינם בתחום ההתמחות שלו.

---

* תלמיד אשר הינו בוגר ביה"ס לכלכלה אינו רשאי ללמוד קורס זה. עליו להשלים את השעות במסגרת התכנית.

ניהול מערכות אכיפת חוק

תיאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה	2	ש"ס
התמכרויות וחברה	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית
מבוא לויקטימולוגיה	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית

יסודות מינהל ותקצוב ציבורי

קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית (איכות ומצויינות)	2	ש"ס
התנהגות ארגונית ופוליטית בקביעת מדיניות ציבורית	2	ש"ס

ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים

הערכת תכניות: מערכי מחקר	2	ש"ס
חברות ממשלתיות	2	ש"ס
יישום במדיניות ציבורית גישות ושיטות	2	ש"ס

יסודות מדיניות רווחה

החברה הישראלית	2	ש"ס
מבוא למדיניות רווחה	2	ש"ס

יסודות מדיניות אזורית ועירונית

מדיניות אזורית ועירונית	2	ש"ס
השלטון המקומי ומגמות ביזור	2	ש"ס

סמינרים, 4 ש"ס (מיועדים לכל ההתמחויות)

על התלמיד לבחור 2 סמינרים.

סמינר בתהליכי עיצוב מדיניות	2	ש"ס
תאוריות ארגוניות ובירוקרטיות ציבוריות	2	ש"ס
שינוי חברתי מתוכנן	2	ש"ס
זכויות הפרט	3	ש"ס
מינהל ותקצוב	2	ש"ס
מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית	2	ש"ס
יישום במדיניות ציבורית	2	ש"ס
סוגיות במדיניות לאומית בישראל	2	ש"ס
מדיניות דיור בישראל*	2	ש"ס
דמוקרטיה ומדיניות ציבורית	2	ש"ס
סוגיות נבחרות במדיניות רווחה	2	ש"ס

---

* לא יינתן בתשנ"ח.

לימודי התמחות, 16 ש"ס

מוצעים חמישה תחומי התמחות

א. מינהל ותקצוב ציבורי
ב. מדיניות עירונית ואזורית
ג. מדיניות רווחה חברתית
ד. בקורת והערכה במוסדות ציבוריים
ה. ניהול מערכות אכיפת חוק

בחירת קורסי ההתמחות תעשה מתוך הקורסים המוצעים בתחומי ההתמחות וכן מקורסי הבחירה הכלליים. בתום שנת הלימודים הראשונה, על התלמיד לבחור תחום התמחות ולהודיע על כך למזכירות התכנית.

מינהל ותקצוב ציבורי - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

התנהגות ארגונית	2	ש"ס
קבלת החלטות	2	ש"ס

בחירה

גישות ניהול בשירות הציבורי	2	ש"ס
מדיניות ומינהל מיסים בישראל	2	ש"ס
מינהל ותקצוב (סמינר)	2	ש"ס
התקציב במגזר הציבורי: גיבושו והתפתחותו	2	ש"ס
מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית (סמינר)	2	ש"ס
הפרטה	2	ש"ס
יישום מדיניות ציבורית (סמינר)	2	ש"ס
כלכלה ניהולית	3	ש"ס
הערכת תכניות: מערכי מחקר	2	ש"ס
חברות ממשלתיות	2	ש"ס
יישום מדיניות: גישות ושיטות	2	ש"ס
נוסחאות הקצאת משאבים ביישום מדיניות	2	ש"ס
יזמות בסקטור הציבורי*	2	ש"ס
יישומי מחקר כמותי	2	ש"ס
סוגיות במדיניות לאומית בישראל (סמינר)	2	ש"ס
רפורמות במינהל הציבורי	3	ש"ס במסגרת החוג למדע המדינה
ארגון תעשייתי - פיקוח	2	ש"ס

התכנית למדיניות ציבורית

מדיניות עירונית ואזורית - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

מדיניות עירונית ואזורית	2	ש"ס
השלטון המקומי ומגמות ביזור	2	ש"ס

בחירה

מדיניות דיור בישראל* (סמינר)	2	ש"ס
קבלת החלטות	2	ש"ס
כלכלה אורבנית	2	ש"ס במסגרת החוג לכלכלה
איכות הסביבה בישראל ובעולם	2	ש"ס במסגרת החוג לגאוגרפיה
מדיניות תחבורה	3	ש"ס
אקולוגיה: היבטים חברתיים (סמינר)	3	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
סוציולוגיה סביבתית	3	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
השלטון המקומי ומגמות ביזור	2	ש"ס
תאוריות בתכנון סביבתי	2	ש"ס במסגרת החוג לגאוגרפיה
מבוא לדיור	2	ש"ס
בעיות איכות הסביבה	2	ש"ס
בעיות בשמושי קרקע	2	ש"ס
מבוא לתכנון פיסי	2	ש"ס
תכנון לאומי עיצוב ויישום	2	ש"ס
מינהל כספים בשלטון מקומי	2	ש"ס
תהליכי רפורמה ודה רגולציה	2	ש"ס סמינר
פוליטיקה ומדיניות של ערים מעורבות: ירושלים		
בהיבט משווה	2	ש"ס
סדנה בממשל ומדיניות ציבורית	2	ש"ס

<u>מדיניות רווחה חברתית</u> - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

החברה הישראלית	2	ש"ס
מבוא למדיניות רווחה	2	ש"ס

בחירה

שוק העבודה	3	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
ריבוד בשוק העבודה (סמינר)	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
סוגיות נבחרות במדיניות רווחה (סמינר)	2	ש"ס
דיני עבודה למא.	3	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
היבטים חוקיים משפטיים ואתיים של טיפול במסגרת שירותי רווחה	3	ש"ס במסגרת ביה"ס לע. סוציאלית
מדיניות ומערכות שרותים בזירת הרווחה	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לע. סוציאלית
מדיניות ציבורית ומיעוטים בישראל*	2	ש"ס
מדינת הרווחה: תאוריה ומציאות*	2	ש"ס
ניהול קריירות ארגוניות	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
כלכלה פוליטית	2	ש"ס במסגרת החוג למדע המדינה
דמוקרטיה ומדיניות ציבורית*	2	ש"ס
סוגיות במדיניות חברתית: מי מחליט מי נהנה?	2	ש"ס

---

* לא יינתן בתשנ"ח.

ביקורת והערכה במוסדות ציבוריים - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת:

חובה

הערכת תכניות: מערכי מחקר	2	ש"ס
חברות ממשלתיות	2	ש"ס
יישום במדיניות ציבורית	2	ש"ס

בחירה

מבוא ליחסי עבודה	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית (סמינר)	2	ש"ס
גישות ניהול בשירות הציבורי	2	ש"ס
כלכלה ניהולית	3	ש"ס
תאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבורית	2	ש"ס
מדיניות דיור*	2	ש"ס
ביקורת פנימית	2	ש"ס
בקרה במוסדות ציבוריים*	2	ש"ס
תקצוב ובקרה א'+ב'	2	ש"ס
תקצוב ובקרה ב'	2	ש"ס
זכויות הפרט ומדיניות ציבורית	3	ש"ס
ביקורת פנים: גישות ושיטות	2	ש"ס
מינהל ותקצוב (סמינר)	2	ש"ס

ניהול מערכות אכיפת חוק - יש לבחור 16 ש"ס מהרשימה המוצעת

חובה

תיאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה	2	ש"ס
ואחד מבין 2 הקורסים:		
התמכרויות וחברה	2	ש"ס
מבוא לויקטימולוגיה	2	ש"ס במסגרת ביה"ס לעבודה סוציאלית

בחירה

משפט וחברה	2	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
תרבות משפטית ופוליטיקת בישראל	2	ש"ס במסגרת החוג לסוציולוגיה
בקרה במוסדות ציבוריים*	2	ש"ס
תקצוב ובקרה א'+ב'	2	ש"ס
הערכת עובדים	2	ש"ס במסגרת החוג ללימודי עבודה
יזמות בסקטור הציבורי	2	ש"ס
גישות ניהול בסקטור הציבורי	2	ש"ס
זכויות הפרט (סמינר)	3	ש"ס
גישות לשילוב תושבים וקהילות בקביעת ויישום מדיניות (סמינר)*	2	ש"ס
שינוי חברתי מתוכנן*	2	ש"ס
משפט פלילי - עיצוב ויישום	2	ש"ס
ניהול תאגידים א'		
ניהול תאגידים ב'		

התכנית למדיניות ציבורית

---

* לא יינתן בתשנ"ח.

סמינר מחלקתי - מיועד להפגיש את קובעי המדיניות הבכירים בחברה ובמשק עם תלמידי התכנית ומוריה. נושאים שנדונו בעבר: ביטוח לאומי, בריאות, שכר, יחסי עבודה, מדיניות חוץ, משפט ציבורי ומפלגות. מנחה הסמינר פרופי זאב סגל. חובה על תלמידי התכנית להשתתף בסמינר.

סדנה בניתוח אירועי מדיניות

הסדנה בניתוח אירועי מדיניות הינה בהיקף 5 ש"ס. זכאים להירשם לסדנה רק תלמידים העומדים באחד משני התנאים הבאים:

1. סיימו את כל חובותיהם, כולל קורסי חובה והתמחות.
2. הם משלימים באותו הסמסטר במקביל להכנת הסדנה את יתרת חובותיהם לתואר.

הזמן המוקצב להכנת הסדנה הינו סמסטר אחד.

בחינת גמר

לבחינה זכאי לגשת אך ורק תלמיד אשר סיים את כל חובותיו בתכנית. סיום חובות משמעו עמידה בהצלחה בכל הבחינות ובכל העבודות הסמינריוניות.
בחינת הגמר נועדה לבחון את ידיעותיו של התלמיד בתחומי התמחותו. מטרתה העיקרית של הבחינה היא לבחון את יכולתו של המועמד להשתמש בידע התאורטי והמתודולוגי שרכש בסדנה לניתוח אירועי מדיניות ובמהלך הלימודים.

הרכב ציון הגמר

קורסי חובה	35%
לימודי התמחות	25%
סמינרים (2 סמינרים)	15%
סדנה בניתוח אירועי מדיניות	15%
בחינת גמר	10%

2. מסלול לימודים עם עבודת גמר (עבודת מ.א.)

מטרת מסלול לימודים זה הוא להקנות ידע על תהליך גיבושה של המדיניות הציבורית, יישומה והערכתה, להכשיר את התלמידים למחקר עצמאי בתחום המדיניות הציבורית ולציידם בכלים עיוניים ומתודולוגיים הדרושים בעבודתם.

מבנה תכנית הלימודים

היקף הלימודים במסלול הוא 42 שעות סמסטריאליות.

חובות התלמיד

1.	לימודי השלמה	-
2.	קורסי חובה	26 ש"ס
3.	לימודי התמחות	10 ש"ס
4.	סמינרים (3 סמינרים, לפחות שנים מתחום ההתמחות)	6 ש"ס
5.	עבודת גמר	-
		42 ש"ס

רשימת הקורסים המוצעים בכל אחת מן המסגרות הנ"ל היא זו המופיעה בתכנית במסלול ללא עבודת גמר.

פטור על סמך לימודים קודמים

תלמיד שלמד לימודי תואר שני ומבקש פטור מקורסים הכלולים בתכנית על סמך קורסים חופפים, יגיש טופס בקשה לפטור. בכל מקרה חייב תלמיד במכסה שלא תפחת מ-2/3 מתכנית הלימודים הנדרשת. (לא פחות מ-28 ש"ס, תכנית הלימודים תקבע על ידי יועץ התכנית).

מגמות התמחות

מוצעים חמישה תחומי התמחות:

א. מינהל ותקצוב ציבורי
ב. מדיניות עירונית ואזורית
ג. מדיניות רווחה חברתית
ד. בקורת והערכה במוסדות ציבוריים
ה. ניהול מערכות אכיפת חוק

על כל תלמיד שהתקבל למסלול עם עבודת גמר לבחור בתחום התמחות וללמוד 10 ש"ס בתחום זה. שני קורסים חייבים להיות בעלי אופי מתודולוגי. תחום ההתמחות חייב להיות תואם את נושא עבודת הגמר.

עבודת גמר

על כל תלמיד להגיש עבודת גמר במתכונת של חיבור מדעי. העבודה תתמקד בדרך כלל בסוגיה אמפירית של מדיניות ציבורית ותחקור באופן מקיף את היבטיה השונים, תוך שימוש בתאוריה הרלוונטית, ובשיטות המחקר המתאימות. התלמיד ידגים את יכולתו בכל שלבי עבודת הגמר, כולל הגדרת הבעיה, הבנה ותאור הרקע העיוני הנדון בספרות, פיתוח מתודולוגיה ויישומה, איסוף נתונים וניתוחם ובדיקת ההשערות. עיקר הדגש בעבודת הגמר יהיה בתרומתה לפיתרון בעיות יישומיות בתחום המדיניות הציבורית.

העבודה תבוצע בהנחיית שני מורים. הצעת העבודה תוגש ליועץ התכנית ותאושר על ידי ועדת ההוראה.

התכנית למדיניות ציבורית

הרכב ציון הגמר

ציון הגמר יחושב כדלהלן:

קורסי חובה	35%
לימודי התמחות	15%
סמינרים	15%
עבודת גמר	25%
בחינה	10%
	100%

תיאור הקורסים

קורסי חובה

שיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית

שיטות מחקר, מדידה, מערכי מחקר, שיטות איסוף נתונים, עיבוד נתונים, רגרסיה, ניתוח כמותי רב משתני, מבחנים פרמטריים, דגימה, בדיקת השערות.
דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה.

כלכלת הסקטור הציבורי בישראל

מושגי יסוד הדרושים להבנת ההשלכות הכלכליות של פעילות הסקטור הציבורי. מוצרים ציבוריים, בחירה חברתית, מושגי יסוד בכלכלת רווחה, מיסוי וסעד, השקעות הסקטור הציבורי, תקנות ציבוריות (REGULATIONS).
דרישות קדם: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה.

משפט חוקתי ומינהלי

במסגרת הקורס יוארו עקרונות היסוד של שיטת המשפט הישראלית המעצבים את פעולת רשויות המדינה ואת יחסי הגומלין ביניהן. יואר מעמדם, סמכויותיהם ותפקידיהם של הכנסת, הממשלה, המערכת השיפוטית, נשיא המדינה והרשויות החוקרות במערכת המימשל הישראלית. פעולת הרשויות תיבחן תוך הבהרת יסודות הפיקוח השיפוטי והחוץ-שיפוטי עליהן, במגמת קיום עקרון שלטון החוק ברשויות השלטון. בצד הבהרת סמכויות השלטון, יואר מעמדן המשפטי של חרויות היסוד של הפרט בשיטת המימשל הישראלית (חופש העיסוק, חופש ההתאגדות, חופש הביטוי וההפגנה, הזכות לפרטיות).

עלות תועלת

בעיות מושגיות בחישוב עלות תועלת, שקולי יעילות בהקצאת משאבים ופרויקטים ציבוריים, שיטות להערכת כדאיות פרויקטים ציבוריים גדולים. נושאים עיקריים שידונו בקורס כוללים: הקצאת משאבים מנקודת מבט המשק הלאומי, טכניקות כמותיות - כלכליות להערכת הכדאיות של פרויקטים, שיקולים דינמיים בהערכת כדאיות ותכנון פרויקטים, סיכון ואי ודאות בפרויקטים גדולים, אספקטים לא כמותיים בתהליך ההערכה הכולל.
דרישות קדם: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה, מבוא לסטטיסטיקה, מיקרו כלכלה.

מיקרו כלכלה ומדיניות ציבורית

הקורס נועד להקנות לתלמיד את כלי הניתוח הבסיסיים של התאוריה המיקרו-כלכלית תוך הדגשת יישומם לבעיות החלטה איפיוניות בסקטור הציבורי. דרישת קדם יסודות הכלכלה ושיטות כמותיות (קורס זה אינו מיועד לתלמידים בוגרי החוג לכלכלה).

מדיניות חברתית

הקורס עוסק בזיקה בין ידע מדעי ומדיניות ציבורית. בין נושאי הקורס: הגדרת בעיות במדיניות ציבורית. ידע מדעי כבסיס לייזום מדיניות ואמצעי להערכה. נבחנות תכניות התערבות ומדיניות ציבורית בתחום חינוך, רווחה, עבריינות ותכנון עירוני.

מבוא למדיניות ציבורית

הקורס יסקור את המושגים המרכזיים והתאוריות במדיניות ציבורית.
נושאי הדיון יתמקדו על שלושת המרכיבים הבסיסיים בתהליכי מדיניות: עיצוב, יישום והערכה.

אתיקה במדיניות ציבורית
הקורס עוסק בסוגיות האתיות המרכזיות במינהל הציבורי ובמדיניות ציבורית. הקורס פותח בליבון מושגי היסוד של אתיקה, מוסר, ניגוד אינטרסים ושחיתות מינהלית וציבורית, ועובר לסקור את הציון בסוגיית המוסר במחשבה המינהלית והפוליטית בת-זמננו. הקורס מתמקד בהכרת האיסטרטגיות השונות לשיפור האתיקה במינהל הציבורי ובפוליטיקה החל מעיצוב קודים אתיים. עובר דרך מערכות תחיקה וענישה, התרעה ארגונית, הקמת מנגנונים פנים ארגוניים מיוחדים, איסטרטגיות ברמת המדיניות החברתית, וביקורת ציבורית.

מינהל ומדיניות ציבורית
יחסי-הגומלין בין קביעת-מדיניות לבין ביצועה במגזר הציבורי. ניפוליטיזציה של המינהל וביורוקרטיזציה של מדיניות". אילוצים בניסוח יעדי-מדיניות, בהוצאה לפועל של תכניות ובהערכת ביצועי-המערכת. קוים לאיפיון יחסי-הגומלין הנייל במערכת הישראלית.

<u>לימודי התמחות</u>

קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית - איכות ומצויינות
מודלים בסיסיים של תהליך קבלת-החלטות. ברמת היחיד, הקבוצה והמערכת הארגונית. קבלת-החלטות אסטרטגית במגזר הציבורי: אילוצים והזדמנויות.
קבלת החלטות במערכת קביעת-מדיניות-הציבור הישראל: מאפיינים עיקריים.

התנהגות ארגונית פוליטית בקביעת מדיניות ציבורית
הקורס נועד להקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בתרומה הארגונית-פוליטית לחקר קביעת מדיניות ציבורית ותפוקותיה. בין הנושאים שילמדו במהלך הקורס: ציפיות וקבלת החלטות ברמת הפרט והשפעתן על תוצים כלל משקיים; הבדלים במסקנות מתבקשות בין רמת הפרט לרמת הכלל (ארגון, מדינה, מערכת בינייל וכדי), גישות מאקרו ברמות שונות לחקר תוצאות מדיניות ציבורית, הייתחרות" בין כלכלה לפוליטיקה בהסבר תוצאות מדיניות ציבורית, מודלים פוליטיים קיימים להסבר תוצאת אבטלה, אינפלציה ויחסי אבטלה ואינפלציה (עקומת פיליפס), מדיניות ציבורית כחלק מגישת המערכות הכוללת. דרישות קדם: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה, מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לש"מ וסטטיסטיקה.

התכנית למדיניות ציבורית

החברה הישראלית
גישות מאקרו סוציולוגיות ינחו את הדיונים בקורס אשר יתמקד בניתוח הגורמים המעצבים את המערכת הפוליטית, מבנה שוק העבודה, המבנה המעמדי, מערכת החינוך, המבנה האורבני, מתחים עדתיים- מעמדיים, ויחסי רוב מיעוט.

מבוא למדיניות רווחה
השיעור יוקדש לדיון במספר נושאים מרכזיים הקשורים למדינת הרווחה: תמורות בהתפתחות מדינת הרווחה גישות אידיאולוגיות שונות למדינת הרווחה. מקומם של הסקטור הממשלתי, הציבורי, הפילנטרופי והפרטי בהספקת שירותי רווחה. מגמות ריכוז וביזור בקביעת מדיניות ובניהול והספקת שירותי רווחה מקומה של הקהילה המקומית כספקת שירותים. אוניברסליות לעומת סלקטיביות בהקצאת שירותים שיתוף לקוחות וציבור בקביעת מדיניות וניהול תכניות. פרופסיונליזציה של שירותי רווחה.

מדיניות עירונית ואזורית: מקרה ירושלים 1967-1997

תיכנון לאומי ומדיניות מרחבית נסיים לעצב את האזור בהתאם לערכים של קובעי המדיניות. עד כמה מתנגשים ערכים ואידיאולוגיות עם שיקולים אובייקטיביים ומקצועיים? מדוע קשה ליישם יעדים מרחביים כגון פיזור אוכלוסין, חיזוק ערי הפיתוח, או ייהוד הגליל?

מקרה ירושלים ישמש אותנו ללימוד הסתירות העימותים והקשיים בביצוע מדיניות עירונית ואזורית שיעדיה הם לאומיים. במימד התיאורי יוצגו תהליכי קבלת ההחלטות והביצוע של יעדים בתחומי הפריסה ההתישבותית והיזוקה הכלכלי והדמוגרפי של הבירה. במימד השני הניתוחי נבחן את תוצאות המדיניות: האם נוצרה מציאות בלתי הפיכה בעיר מבחינה פוליטית? מה המחיר האזרחי ששולמה העיר על הפיתוח המואץ? מה המשמעות הגיאו פוליטית של המרחב המטרופוליטני הזה-לאומי שנוצר?

הערכת תכניות: מערכי מחקר

הקורס יעסוק במתודולוגיה של הערכת תכניות והערכת מדיניות. הנושאים שיילמדו: מערכי מחקר, הערכת התוקף של מערכי מחקר. כלי מדידה ומישות כמותיות ואיכותיות להערכת ממצאים. בסיום הקורס ידרשו התלמידים לבצע תכנון של מחקר הערכה.

דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה.

חברות ממשלתיות בישראל

מטרת הקורס לבחון את יחסי הגומלין בין התחום הפוליטי לבין ההתנהגות הכלכלית של חברות ממשלתיות בכלכלה הפוליטית בישראל. בשלב שני נעסוק בסגנונות הפעולה של מקבלי ההחלטות בזירה הפוליטית ובחברות ממשלתיות כמו שרי ממשלה, עובדי מדינה, דירקטורים, מנהלים ונציגי עובדים. במהלך הקורס יינותחו החלטות בנושאים הקשורים לתחום פעילותן של חברות ממשלתיות ונסה להבין את מקומם של השיקולים הפוליטיים בפעילות זו (פרויקט הלביא, תעלת הימים, חיפושי נפט וכיוייב).

מיגחל ומדיניות מיסים

השיעור יעסוק בתהליכים שבהם מתגבשת מדיניות מיסים, בחירת סוגי המס ושיעוריהם, מדרגות מס, פטורים זיכויים וכד'. כמו כן, ידונו תהליכי ביצוע מדיניות. בין השאלות שתיבחנה: אידיאולוגיה פוליטית ועמדות המפלגות בשאלות מיסוי, קבוצות לחץ ומנגנוני השפעה על עיצוב מדיניות, הקשר בין מערכות בחירות ומדיניות המיסים, הקשר בין יעילות כלכלית וצדק חברתי, הקשר בין מטרות מדיניות לבין אפשרויות ביצוע מינהלי.

דרישות קדם: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה.

הפרטה

תאור הקורס: תמורות כלכליות, פוליטיות-אידיאולוגיות וחברתיות משנות בשנים האחרונות תפיסות מושרשות לגבי מעמדו וייעודו של המגזר הציבורי. גודלו של המגזר הציבורי, עלותו המשקית והישגיו היחסיים הביאו להעלאת תפיסות חלופיות, המדגישות את יתרונותיו של השוק החופשי. תפיסות אלו נעות בין הקטנה מרבית של המגזר הציבורי, תוך העברת תפקידים ומשימות לגורמים לא-ממשלתיים, ועד לחידושו של המגזר ע"י אימוץ דפוסי ניהול וארגון המאפיינים את המגזר הפרטי.

הקורס יבחן את הפוטנציאל ומשמעויות נבחרות של הפרטה ומנגנוני ימעין-שוקי (*market-type mechanisms*) במגזר הציבורי, מנקודת מבט של מדיניות וניהול.

התקציב במגזר הציבורי

בקורס יושם דגש על הבנתם של הנורמים העיקריים בתהליך גיבושו של התקציב הציבורי.

נעסוק בניתוח מרכיביו, שימושיו והשלכותיו של התקציב הציבורי. זאת לאור גישות ותפיסות שונות המצויות בספרות המדעית.

מינהל כספים בשלטון המקומי
הקורס עוסק במערכת הכספית של השלטון המקומי: מקורות ההכנסה, שיטות תקצוב ודרכי בניית תקציב, סוגי ההוצאה הכספית ודרכי הבקרה עליהם.
כל זאת לאור מערכות היחסים שבין השלטון המרכזי לשלטון המקומי ובין נבחרי הציבור לפקידי הרשות המקומית.

גישות ניהול בשירות הציבורי
הצורך בהכשרה ובהתמקצעות הרובד הניהולי בארגונים בכלל ובארגונים ציבוריים בפרט, הינו הכרחי וזאת למען שיפור התהליך הספקתם של ה"טובין הציבוריים" והעלאת רמת איכותם של המוצרים המופקים במסגרת הארגונים הציבוריים.
בקורס נדון בנקודות הבאות: שלבים בהתפתחות החשיבה הניהולית, קיברנטיקה וניהול, סגנונות ניהול ואבחון מצבי מנהיגות בארגונים, ניהול ארגונים ציבוריים מהות וייחודיות יישום גישות ניהול חדשניות בשירות הציבורי.

כלכלה ניהולית
הקורס יעסוק בניתוח כדאיות השקעות: בדיקת קריטריונים לכדאיות השקעות והערכות השקעות בתנאי סכון, את יסודות התמחיר, בדיקת חוק עדוד השקעות והשפעותיו, סקירת צורות האשראי המקובלות, חישובים מסחריים, וניהול מכון של מדיניות כוחות. בסיום הקורס יגיש התלמידים תרגיל מסכם באמצעות גליון אלקטרוני.

יישום מדיניות: גישות ושיטות
הקורס יציג את הגישות העיקריות ליישום מדיניות ותכניות ציבוריות. כמו כן ינותח הגורמים העיקריים אשר להם השפעה על יישום מוצלח כגון: תקשורת, משאבים, מבנה בירוקרטי, ואיפיוני המדיניות.

בקורת פנימית: היבטים יישומיים
הקניית מושגים וידע בנושאי הבקורת הציבורית והפנימית במערכות הציבוריות.
הכשרת התלמידים לשימוש בדוחות הבקורת, לצורך הערכת והבנה מעמיקה של תופעות מינהליות ואיתור ליקויים. הכרה מעמיקה של החוקים והנהלים לפיהם פועלות מערכות הביקורת בישראל.

נוסחאות בהקצאת משאבים ביישום המדיניות הציבורית
נוסחאות בהקצאת משאבים ועלויות בינממשלתיות ככלי יישום מדיניות ציבורית; בניית נוסחאות והקצאה והשימוש בהן; נוסחאות הקצאה כבטוי עקרונות בתיקצוב ציבורי; דוגמאות וחקירת מקרים של הקצאת משאבים ועלויות בין ממשלתיות ובינארגוניות.

התכנית למדיניות ציבורית

תקצוב ובקרה א'+ב'
הקורס יעסוק בבניית סוגי התמחור השונים לפעילויות שונות בארגונים בכלל ובמוסדות ציבוריים בפרט. יושם דגש על העמסת העלויות של מחלקות השרות השונות על מרכזי הרווח והעלויות במוסדות השונים. בחלקו השני של הקורס יושם דגש על בניית תקציב ומשמעותו למוסד הציבורי.

השלטון המקומי ומגמות ביזור
בעשור האחרון הולכת ומתעצמת מגמת הביזורי תוך שיתי מערכת היחסיים בין שלטון מרכזי ושלטון מקומי. מגמה זו מחזקת את האוטונומיה היחסית של השלטון המקומי ועמה יתר דמוקרטיזציה בתהליכי קבלת החלטות והלימה רגישה יותר בין שירותים ציבוריים לבין צרכים מקומיים. במקביל, מגמת הביזור מעמידה דילמות שונות מבחינת מדיניות ציבורית כוללת (יעילות, אפקטיביות, צדק חברתי). הקורס ייבחן, בחלקו הראשון, את מגמת הביזור כחלק מתהליכי שינוי עולמיים. בחלקו השני, יתמקד הקורס במגמת הביזור בישראל ושאלות מדיניות הנגזרות ממנה.

משפט פלילי: עיצוב ויישום

בקורס ייסקרו עקרונותיו הכלליים של המשפט הפלילי, ואכיפתו ע"י המשטרה והתביעה הכללית, לרבות: מעצרים; חקירה; שיקולי התביעה בהגשת כתבי אישום וביטולם; שימוע; עיכוב הליכים והסדרי טיעון; החלק המקדמי של חוק העונשין (עקרונות כלליים ותגונות); ניהול המשפט; דרכי עונשה ודיני ראיות.

ניתוח תאגידים ממשלתיים א'+ב'

הקורס בוחן את המאפיינים הכלכליים, הארגוניים והמינהליים של תאגידים ממשלתיים. תאגידים אלה המהווים את ה"סקטור השלישי" בכלכלה הלאומית נמצאים כיום במוקד קביעת המדיניות הציבורית במדינות רבות בעולם. הקורס מציג מיונים שונים לתאגידים הממשלתיים ובוחן את תהליכי "התאגידיזציה" בעולם ובישראל, את דרכי הניהול של תאגידים ממשלתיים, הפיקוח והביקורת עליהם, את תופעת המינויים הפוליטיים ואת תרומתם למשק הלאומי. הקורס מסיים בסקירה השוואתית של תהליך ההפרטה, מטרותיו והישגיו.

תאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה

הקורס יעסוק בסקירה ולימוד המסגרות התיאורטיות הרלבנטיות לתופעת הסטיה העברינית והפשיעה, הסיבות לתופעות אלו, והתמודדות מנגנוני הפיקוח החברתי עמהן. דגש מיוחד יושם על גזירה מהתיאוריות של המשמעויות הישומיות למערכת אכיפת החוק.

תכנון לאומי עיצוב ויישום

תכנון לאומי הינו נסיון להכוונה מודעת של ההתפתחויות החברתיות והכלכליות במדינה. תכנון לאומי במדינה דמוקרטית הוא מכשיר לעיצוב מדיניות ולביצועה. התכנון משלב מערכות מורכבות זו בזו - פיזית, כלכלית, טכנולוגית, מדעית, אנושית, מדינית ובטחונית. תכנית למשק הלאומי עשויה לאפשר לקובעי המדיניות במשק אופק לתכנון כלכלי וחברתי.

השאלה אשר תוצג היא: האם וכיצד יכולה תוכנית לאומית לעצב מדיניות?

בהקשר זה יינתח הקורס את נושא התכנון הלאומי בישראל והיבטיו במשרדי הממשלה השונים.

סוגיות במדיניות חברתית: מי מחליט? מי נהנה?

תהליכי קבלת החלטות בתחומי חברה ורווחה; שיקולים כלליים ואינטרסים פרטיקולריים; היבטים רעיוניים ופוליטיים; מדעים ומציאות.

מבוא לתכנון פיזי

הקורס מקנה את מושגי היסוד הדרושים לפתרון בעיות פשוטות בהערכת פרויקטים במסגרת ההרצאות יזונו גישות בבינוי ערים, סקרים בניתוח אחרים, המרכיבים של המערך העירוני וקריטריונים לתכנונם, שכונות מגורים, תחבורה, שירותים, מסחר (שטחים פתוחים, דיון בפרויקטים נבחרים.

ביקורת פנים: גישות ושיטות

הקורס יעסוק בניהול ביקורת פנימית בארגונים ציבוריים. בין נושאי הקורס יילמדו החוקים והתקנות מכוחם פועלת הביקורת הפנימית. סביבת הביקורת: הגופים המבוקרים לפי אופי פעילותם. מבנה מערך הבקרה בהתאם לסוג הפעילות, התאמת הביקורת הפנימית לסוג הפעילות וניהול הביקורת.

יזמות בסקטור הציבורי

מטרת הקורס לבחון הגדרה רחבה של יזמות ולנסות להתבונן ביחסי הגומלין שבין יזמות לבין הסקטור הציבורי. הקורס יבחן את השינויים שמתרחשים בסקטור הציבורי בתחומים חברתיים כלכליים כגון: חינוך, בריאות, איכות סביבה, תיירות וכדי ויידונו בו בהרחבה אמצעים חדשים שמטרתם להפוך בירוקרטיות נוקשות לארגונים גמישים יצירתיים ומגיבים לסביבתם. הדיון ייערך לאור מודלים תאורטיים ומחקרים אמפיריים.

סדנה בממשל ומדיניות ציבורית בישראל
הסדנה תעסוק בהיבטים מרכזיים של מבנה הממשל, תהליכים פוליטיים, עיצוב ויישום מדיניות בשלטון המרכזי והשלטון המקומי בישראל.

פוליטיקה ומדיניות של ערים מעורבות: ירושלים בחיבס משווה
הסדנה תעסוק בדפוסים של קונפליקט ושל דו-קיום בערים בעלות אוכלוסיות אתניות, או לאומיות, מעורבות - דוגמת בלפסט, בריסל, מונטריאול וניקוסיה - תוך השוואה למציאות הפוליטית והמינהלית המורכבת שהתפתחה בירושלים מאז 1967. בהקשר לירושלים, הסדנה תעסוק בתוכניות ובמודלים שעלו על הפרק ושנועדו להביא לחסות קומפליקטים או להסדרים-פורמאליים ובלתי פורמאליים - ולפתרונות בנושאים רגישים דוגמת רבונות, מקומות קדושים, בניה ומינהל מקומי. כמו כן, יבחנו ההנחות שעמדו בבסיסן של התוכניות האמורות, היתרונות והחסרונות שהיו כרוכים ביישומם ודרכי חשיבה ביקורתיות ולא שיגרתיות לבחינתם של פתרונות אלטרנטיביים.

מבוא לדיור
הקורס מנתח את מערכת הדיור, את התהליכים הפועלים בה ואת הבעיות המרכזיות של מדיניות דיור. בחלק הראשון תידון מערכת הדיור מנקודת ראות של הדיסיפלינות הרלוונטיות: ארכיטקטורה, כלכלה, סוציולוגיה, גיאוגרפיה וכיוייב. החלק השני יעסוק במדיניות דיור על ידי בחינת חלופות להתערבות הציבור בשוק הדיור, כגון: חוק הגנת הדייר, בנייה ציבורית, שיקום משכנות עוני וכו'.

בעיות איכות הסביבה
הנושאים שידונו בשיעור כוללים: מהות איכות הסביבה, כלכלת הסביבה, גישות חברתיות שונות לאיכות הסביבה, הבסיס המשפטי למאבק נגד היזהום, אפשרויות של מדיניות סביבתית. בנוי בן ידונו צורות שונות של זיהום סביבתי: זיהום אויר, זיהום מים, רעש וזיהום על ידי פסולת מוצקה, קרינה וכיוייב.

יישומי מחקר כמותי
קורס מתקדם בשיטות מחקר וסטטיסטיקה למדיניות ציבורית. הקורס יתמקד במודלים של רגרסיה לינארית, כמו כן במודלים יותר מורכבים, כולל משוואות סימולטניות לניתוח כמותי במחקרים במדיניות ציבורית.
דרישות קדם: שיטות מחקר וסטטיסטיקה.

ארגון תעשייתי: מיקום והגבלים
הקורס הוא בעיקרו שילוב של תיאוריית ארגון תעשייתי ותצפיות על מבנה הפירמה, שווקים, והתנהגות פירמות שאינן מתחרות. המודלים הבסיסים כוללים תחרות כמויות, תחרות מחירים ומודלים של מניעת כניסה. הקורס יספק מבוא למיקום והגבלים ויכסה מחקרים ממוקדים בשטחים אלה.
דרישת קדם: מיקרו-כלכלה.

התכנית למדיניות ציבורית

סמינרים

תהליכי רפורמה ודת רגולציה
סמינר זה דן בתאוריות ובתהליכים של רפורמות בסקטור הציבורי ובעיקר בתהליכי דהרגולציה והפרטה.
דרישות קדם: עלות תועלת ומיקרו-כלכלה.

סדנה בניתוח אירועי מדיניות
הסדנה תתמקד על ההיבטים המתודולוגיים בלימודי מדיניות ציבורית בנושאים הקשורים לעיצוב יישום והערכת מדיניות. במסגרת הסדנה יכתוב כל סטודנט עבודה מסכמת.
דרישות קדם: סיום כל חובות השמיעה.

מינהל ותקצוב

הסמינריון יתמקד בניתוח פרויקטים אשר בוצעו בעולם השלישי בסיוע מוסדות בינלאומיים. הניתוח יכלול את היבטי המינהל והתקצוב, תאוריות בחירת המוצר הציבורי ותכנון אופטימלי של המדרה הנהנית ואופן החלוקה. במסגרת הקורס ינותחו מספר פרויקטים גדולים בתחומי התעשיה, האורבניזציה, החקלאות והמים תבוצע הערכת הפרויקטים והפקת לקחים בתחום הגדרת המוצרים, צורת הפתרון הטכני, התקצובי והניהולי.

דרישות קדם: יסודות ושיטות כמותיות בכלכלה. רצוי שנה ב'. הסמינר מהווה דרישת קדם לסמינר במחקרים בהערכת מדיניות ציבורית.

יישום במדיניות ציבורית (סמינר)

מחקרי היישום מתמקדים בהדגשת חלקם של עושי המדיניות ותורמים להבנה טובה יותר של המדיניות הציבורית והתהליכים והגורמים למימושה. הסמינר יתמקד בשלושה היבטים: סקירה של התחום וכיווני מחקר שונים, ניתוח דוגמאות מקרה מהספרות וניתוח דוגמאות מקרה שיובאו ע"י הסטודנטים.

דרישות קדם: יישום מדיניות - גישות ושיטות.

מחקרים בהערכת מדיניות ציבורית (סמינר)

הסמינר נועד להקנות ידע בסיסי למחקר וקריאה ביקורתית של עבודות מדעיות העוסקות בהערכת מדיניות ציבורית. בקורס ישם דגש על ניתוח מחקרים בנושא הערכת מדיניות ציבורית של מוסדות מחקר בקורת ומימון בארץ ובעולם. נושאים אחרים שילמדו במהלך הקורס. ניתוחי עלות-תועלת, החיפוש אחר סטנדרטים של הערכה, הפוליטיקה של הערכת מדיניות ציבורית.

דרישות קדם: מבוא לסטטיסטיקה, מבוא לשיום וסטטיסטיקה מינהל ותקצוב.

תיאוריות ארגוניות וביורוקרטיות ציבוריות

הסמינר יעסוק במאפייני ביורוקרטיות ציבוריות וטיפוסים שונים של ביורוקרטיות ציבוריות. יסקרו גישות מרכזיות רלבנטיות בתחום הארגונים. מוקדי מחקר: ביורוקרטיות ציבוריות והמערכת המדיניות ביורוקרטיות ציבוריות והצדכנים, מאפיינים מבניים של ביורוקרטיות ציבוריות ודפוסי עיצוב יישום והערכת מדיניות.

שינוי חברתי מתוכנן

תכניות מדיניות ציבורית רבות הינן למעשה נסיון ליצור שינוי חברתי מתוכנן. הסמינר יעסוק בגישות שונות לשינוי מתוכנן ברמת הארגון וברמת הפרט. ייבחנו באופן ביקורתי הנחות היסוד בדבר שינוי העומדות בבסיס תכניות מדיניות שונות.

סמינר: סוגיות במדיניות לאומית בישראל

מטרת הסמינר: הקניית ידע ויכולת ניתוח של מדיניות ציבורית בעזרתה מבקשת הממשלה להשיג יעדים לאומיים. הנושא ייבחן בשני מימדים, התיאורי: הכולל רקע וגורמים לקבלת ההחלטות, תהליכי הביצוע, ותוצאות. המימד השני, ההערכתי כולל ניתוח הנחת היסוד, הפער בין יעדים מוצהרים לתוצאות, השלכות מעבר לתוצאות וחלופות אפשריות.

הסמינר יקט גישה תיאורטית במשולב עם ניתוח ספציפי של יעדים כגון: פיזור אוכלוסין, ייהוד הגליל, המאבק בתאונות הדרכים, ההתנחלות בשטחים, קליטת העליה הישירה, שיקום השכונות, פרויקט הלביא, ביזור סמכויות לשלטון המקומי, הפרטת חברות ממשלתיות, שינוי המאזן הדמוגרפי בירושלים, המאבק בנגע הסמים וכד'.

התלמידים יתחלקו לצוותים וכל צוות יבחן ויציג בכתה אחד מהנושאים לדיון משותף.

סמינר בניתוח ארועים

סמינר שבו יזון ארועים בתחומי ההתמחות תוך התייחסות לספרות המקצועית, ניתוח, העברה והסקת מסקנות הקשורים במערכת המנהל הציבורי הישראלי.

דרישות קדם: מילוי כל חובות השמיעה.

מדינת הרווחה: תאוריה ומציאות

הסמינר מתמקד במדינת הרווחה כפי שהתפתחה במאה הנוכחית ומצויה בפרשת דרכים וספקנות רבה קיימת לגבי עתידה. הסמינר דן ברקע לצמיחתה של מדינת הרווחה ובוחן את ההנחות הפוליטיות, הפוסיריות והכלכליות שהיו בבסיס הרעיון. כמו כן, ייבחנו המודלים והגישות של מדינת הרווחה כפי שיושמו בפועל והתמורות שחלו בהם. הסטודנטים בסמינר יתבקשו לבחון סוגיות עקרוניות הנוגעות ממדינת הרווחה המודרנית על סמך הניסיון שהצטבר במדינות שונות בכלל במדינת ישראל.

סוגיות נבחרות במדיניות רווחה

סמינר זה יוגדש לדיון במספר סוגיות עקרוניות שעל סדר יומם של שרותי הרווחה בישראל. בהיות הסוגיות לניתוח תיעשה במשותף ע"י תלמידי הסמינר והמרצה. כל סטודנט יבחר בסוגיה אחת, ינתח אותה בעזרת ספרות, מסמכים וראיונות, ויציג את ממצאיו ומסקנותיו בפני הכיתה. סוגיות לדוגמא: הגדרת אוכלוסית היעד של שרותים; שיתוף לקוחות בניהול שרותים; יחסי שלטון מרכזי ומקומי באספקת שרותי רווחה, ועוד.
דרישות קדם: מבוא למדיניות רווחה.

סמינר בתהליכי עיצוב המדיניות הציבורית

הסמינר ידון בעיצוב מדיניות בהלכה ומעשה, בהציגו תזרות שונות לעיצוב מדיניות, ובניתוח והעדכת אירועים בעיצוב מדיניות בתחומים שונים.

זכויות הפרט - סמינר

הסמינר יעסוק במדיניות הציבורית-המשפטית הנוגעת לזכויות הפרט ויחסיו עם רשויות השלטון. בין הנושאים שידונו: ביקורת שיפוטית וחוץ שיפוטית על הרשויות הציבוריות; זכויות הפרט - כזכות לחירות אישית ולהליך הוגן בפני רשויות המינהל והמשפט; חופש העיסוק, חופש הביטוי והעתונות, חופש ההתאגדות ועוד.
תנאי מוקדם: משפט חקתי ומנהלי.

דמוקרטיה ומדיניות ציבורית

הסמינר מתמקד בקשר בין תיאוריות דמוקרטיות ומדיניות ציבורית.
חלק מן הסמינר עוסק בסוגיות הנוגעות מהנחות היסוד של משטר דמוקרטי ובין אלה הכרוכות בניסוח, עיצוב ויישום של מדיניות ציבורית. במסגרת הסמינר יידונו סוגיות כגון: השתתפות ברמת היחיד, הקבוצה, קבוצת האינטרס וביורוקרטיה; מי רשאי ובפועל משתתף בניסוחה של מדיניות ציבורית; האם ניתן לאפיין איכות של משטר דמוקרטי על סמך בחינת המדיניות שנקבעה ויושמה בתחומים כמו חינוך, בטחון סוציאלי, השקעות ויחס לאוצרות טבע (מים, מחצבים, קרקע); מהם המניעים לרפורמות מקיפות בתחום מדיניות ציבורית, האם הם ביטוי להיענות לתביעות מלמטה או משיקולי יעילות, אידיאולוגיה וכיו"ב.
הסטודנטים בסמינר יתבקשו לחקור נושא במדיניות ציבורית בישראל ובדמוקרטיות אחרות העוסק באחת מהסוגיות העקרוניות שנדונו במהלך הסמינר.

התכנית למדיניות ציבורית

מדיניות תחבורה

הסמינר דן במבנה סקטור התחבורה, כולל תחבורה ובתשתית ותעופה, ובדרכים להעריך שתכנן מדיניות תחבורה רצויה.
דרישות קדם: עלות תועלת, מיקרו כלכלה.

התכנית למדיניות ציבורית

סמסטר א'

1082.4009.01	**שיטות מחקר וסטטיסטיקה**		שו"ת
	א' 14-17;	103	יפורסם
1082.4039.01	**חשבונאות**		שו"ת
	א' 16-18;	004	ר. גזית
1082.4089.01	**מינהל כספים בשלטון מקומי**		שו"ת
	א' 16-18;	105	ע. קינן
1082.4091.01	**ניהול תאגידים אי**		שו"ת
	א' 16-18;	106	ד"ר ש. ורנר
1082.4070.01	**תקצוב ובקרה אי**		שו"ת
	א' 18-20;	103	ש. אביטוב
1082.4015.01	**יסודות הכלכלה**		שו"ת
	א' 18-20;	004	ר. גזית
	ג' 16-18;	004	
1082.4060.01	*אתיקה*		שו"ת
	א' 18-20;	110	ד"ר ש. ורנר
1082.4003.01	**קבלת החלטות**		שו"ת
	ג' 8-10;	004	א. אנגלהרד
1082.4053.01	**מבוא למדיניות ציבורית**		שו"ת
	ג' 10-13;	103	ד"ר א. סנד
1082.4036.01	**מדיניות עירונית ואזורית**		שו"ת
	ג' 10-12;	108	ד"ר מ. עמירב
1082.4038.01	**מיקרו כלכלה**		שו"ת
	ג' 12-14;	110	ד"ר נ. גנדל
	ה' 14-16;	106	
1082.4041.01	**חברות ממשלתיות**		שו"ת
	ג' 14-16;	004	ד"ר ד. קורן
1082.4083.01	**סוגיות במדיניות לאומית**		סי'
	ג' 12-14;	419	ד"ר מ. עמירב

1082.4011.01	סמינר בניתוח ארועים		סי'
	ג' 14-16;	יפורסם	פרופ' א. אלכסנדר
1082.4092.01	סוגיות במדיניות חברתית: מי מחליט מי נהנה?		שו"ת
	ג' 14-16;	108	מ. צבן
1082.4046.01	משפט חוקתי		שו"ת
	ג' 16-19;	208	פרופ' ז. סגל
1082.4025.01	מינהל ותקציב		סי'
	ג' 18-20;	419	ד"ר י. בולס
1082.4000.01	כלכלת הסקטור		שו"ת
	ג' 18-20;	004	ד"ר ר. נתנזון
1082.4081.01	תאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה		שו"ת
	ג' 18-20;	106	פרופ' י. ברק
1082.4023.01	התקציב במגזר הציבורי		שו"ת
	ה' 8-10;	103	ד"ר ח. אופק
1082.4037.01	סוגיות נבחרות במדיניות רווחה		סי'
	ה' 8-10;	420	ד"ר מ. שוורץ
1082.4026.01	מדיניות חברתית		שו"ת
	ה' 10-12;	004	ד"ר נ. מנחם
1082.4079.01	יישומי מחקר כמותי		סד'
	ה' 10-12;	106	ד"ר נ. גנדל
1082.4049.01	יישום מדיניות גישות ושיטות		שו"ת
	ה' 12-14;	110	ד"ר י. דרורי
1082.4020.01	מבוא למדיניות רווחה		שו"ת
	ה' 12-14;	106	פרופ' י. קטן
1082.4093.01	מדיניות תחבורה		סי'
	ה' 12-14;	419	פרופ' י. ברכמן
1082.4051.01	תאוריות ארגוניות		סי'
	ה' 14-16;	419	ד"ר נ. מנחם
1082.4077.01	סדנה בניתוח אירועי מדיניות		סד'
	ה' 14-17;	201	פרופ' א. ורצברגר

התכנית למדיניות ציבורית

1082.4018.01	עלות תועלת		שו"ת
	ה' 16-19;	108	פרופ' י. ברכמן
1082.4064.01	ביקורת פנימית		שו"ת
	ה' 16-18;	106	ע. ברלינסקי
1081.5016.01	מבוא לדיור		שו"ת
	ה' 18-20;	106	צ. וינשטיין
1082.4052.01	הפרטה		שו"ת
	ה' 18-20;	105	ד"ר נ. בן אליא
1082.4022.01	מערכות מידע ומחשבים		שו"ת
	ה' 18-20;	315	מ. רוסלר
1082.4001.01	מינהל ומדיניות ציבורית		שו"ת
	ו' 9-11;	004	ד"ר י. דרורי

<u>סמסטר ב'</u>

1082.4053.02	מבוא למדיניות ציבורית		שו"ת
	א' 14-17;	103	פרופ' ד. נחמיאס
1082.4094.02	ארגון תעשייתי ופיקוח		שו"ת
	א' 14-16;	106	ד"ר נ. גנדל
1082.4087.01	תקצוב ובקרה ב'		שו"ת
	א' 16-18;	106	ש. אביטבו
1082.4060.02	אתיקה		שו"ת
	א' 16-18;	204	ד"ר ש. ורנר
1082.4022.02	מערכות מידע ומחשבים		שו"ת
	א' 18-20;	315	מ. רוסלר
1082.4038.02	מיקרו כלכלה		שו"ת
	א' 18-20;	004	ד"ר נ. גנדל
	ג' 12-14;	004	
1082.4095.01	תאגידים ב'		שו"ת
	א' 18-20;	106	ד"ר ש. ורנר
1082.4077.02	סדנה בניתוח אירועי מדיניות		סדי'
	ג' 8-11;	יפורסם	ד"ר י. דרורי
1081.5001.01	בעיות איכות הסביבה		שו"ת
	ג' 8-10;	425	פרופ' א. ורצברגר

1082.4000.02	כלכלת הסקטור		שו"ת
	ג' 10-12;	103	פרופי צ. זוסמן
1082.4083.02	סוגיות במדיניות לאומית		ס'
	ג' 10-12;	106	ד"ר מ. עמירב
1082.4036.02	מדיניות עירונית ואזורית		שו"ת
	ג' 12-14;	103	ד"ר מ. עמירב
1082.4057.01	תהליכי רפורמה וד"ה רגולציה		ס'
	ג' 12-14;	106	פרופי י. ברכמן
1082.4022.01	חברה ישראלית		שו"ת
	ג' 14-16;	110	פרופי מ. סמיונוב, ת. לרנטל
1082.4074.01	השלטון המקומי ומגמות ביזור		שו"ת
	ג' 14-16;	004	ד"ר נ. בן-אליא
1082.4018.02	עלות תועלת		שו"ת
	ג' 16-19;	103	פרופי י. ברכמן
1082.4039.02	חשבונאות		שו"ת
	ג' 16-18;	210	י. גזית
1082.4085.01	תכנון לאומי, עיצוב ויישום		שו"ת
	ג' 16-18;	110	צ. וינשטיין
1082.4007.01	מחקרים בהערכה		ס'
	ג' 18-20;	420	ד"ר י. בולס
1082.4056.01	הערכת תוכניות מערכי מחקר		שו"ת
	ג' 18-20;	106	פרופי י. ברק
1082.4059.01	כלכלה ניהולית		שו"ת
	ג' 18-21;	004	י. גזית
1082.4054.01	גישות ניהול		שו"ת
	ה' 8-10;	004	ד"ר ת. אופק
1081.4113.01	מבוא לתכנון פיסי		שו"ת
	ה' 8-10;	062 אנף פולק	פרופי א. ורצברגר
1082.4029.01	סמינר בתהליכי עיצוב		ס'
	ה' 10-12;	206	פרופי א. אלכסנדר
1082.4082.01	ביקורת פנים גישות ושיטות		שו"ת
	ה' 10-12;	106	ש. שניר

התכנית למדיניות ציבורית

1082.4076.01	זכויות הפרט		סי'
	ה' 12-15;	419	פרופ' ז. סגל
1082.4067.01	יישום מדיניות		סי'
	ה' 12-14;	108	ד"ר מ. שוורץ
1082.4019.01	התנהגות ארגונית		שו"ת
	ה' 14-16;	210	יפורסם
1082.4073.01	נוסחאות הקצאת משאבים		שו"ת
	ה' 14-16;	106	פרופ' א. אלכסנדר
1082.4011.02	סמינר בניתוח אירועים		סי'
	ה' 14-16;	יפורסם	פרופ' א. ורצברגר
1082.4001.02	מינהל ומדיניות ציבורית		שו"ת
	ה' 16-18;	108	ד"ר מ. שוורץ
1082.4046.02	משפט חוקתי		שו"ת
	ה' 16-19;	208	פרופ' ז. סגל
1082.4090.01	משפט פלילי, עיצוב ויישום		שו"ת
	ה' 18-20;	103	השופט ש. טימן, ד. נימשי
1082.4021.01	מינהל ומדיניות מיסים		שו"ת
	ה' 18-20;	004	מ. גביש
1082.4096.01	סדנה בממשל ומדיניות ציבורית בישראל		שו"ת
	ה' 18-20;	203	פרופ' ד. נחמיאס, ר. מילוא

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

ראש התכנית: פרופ' דוד פינס

לימודי תעודה

א. מטרות התכנית

תכנית הלימודים מיועדת להקנות ידע תאורטי ומעשי ולהכשיר את בוגריה לקראת עיסוק בינתחומי בשמאות מקרקעין וניהול נדל"ן. תכנית הלימודים מהווה תשתית מקצועית כוללת לנושא. נלמדים בה קורסים במקצוע שמאות המקרקעין וכן קורסי רקע כמו: כלכלה, מימון, משפטים, תכנון ערים, הנדסה ומדידות.
התכנית עונה על דרישות הידע הבסיסיות משמאי מקרקעין. היא עובדה בשיתוף עם מועצת שמאי מקרקעין ואושרה ע"י האוניברסיטה.

ב. בחינות מועצת שמאי מקרקעין

בוגרי התכנית יקבלו מהאוניברסיטה תעודה בשמאות וניהול מקרקעין. לפי החלטת מועצת השמאים בעלי התעודה יהיו פטורים מכל בחינות המועצה, למעט הבחינה ב"שומה למעשה". לקבלת ההסמכה מטעם משרד המשפטים נדרשת, בנוסף, התמחות של שנתיים.

ג. הליכי קבלה

התכנית מיועדת בעיקר לבוגרי המקצועות הבאים: הנדסה אזרחית, אדריכלות, כלכלה, מנהל עסקים, משפטים, ראיית חשבון, כלכלה חקלאית והנדסת תעשיה וניהול. אך, ההרשמה פתוחה גם בפני בוגרי דיסציפלינות אחרות. רשאים להגיש מועמדות בעלי תואר ראשון בציון גמר "טוב" (75) לפחות. כמו כן, נדרשים כתנאי לקבלה מבוא לכלכלה (או כלכלה ללא כלכלנים) ומבוא לסטטיסטיקה, כל אחד בהקף של לפחות 4 שעות בציון של 70 ויותר. מועמדים שאינם עומדים בדרישות אלה יידרשו להשלים את חובותיהם במקצועות הנ"ל לפני התחלת שנת הלימודים תשנ"ת. ציון 75 ב-ב.א. אינו מבטיח קבלה אוטומטית. ועדת הקבלה של התכנית תחליט על קבלת תלמידים לפי ההשגים בלימודים הקודמים, הניסיון בעבודה, ולפי הצורך, ראיון אישי.

ד. מבנה תכנית הלימודים

		היקף	שנה א' א'	שנה א' ב'	שנה ב' א'	שנה ב' ב'
1.	לימודי יסוד בכלכלה וניהול					
	- חשבונאות לשמאים	2 ש"ס			2	
	- סוגיות בכלכלה עירונית	3 ש"ס		3		
	- יסודות המימון והשקעות	2 ש"ס	2			
	- יישומי מחשב בשמאות	2 ש"ס				2
	- מיקרו כלכלה	3 ש"ס	3			
		12 ש"ס				
2.	מבואות לתכנון והנדסה					
	- יסודות במדידות ומיפוי	3 ש"ס	3			
	- יסודות בהנדסת בניין	3 ש"ס		3		
	- יסודות התכנון ובניין ערים	3 ש"ס	1.5	1.5		
	- סדנה בתכנון עירוני*	2 ש"ס			2	
		11 ש"ס				
3.	משפט ואתיקה					
	- יסודות המשפט ומשפט מסחרי	2 ש"ס	2			
	- חוקי תכנון והפקעת מקרקעין	3 ש"ס	1.5	1.5		
	- מיסוי במקרקעין	3 ש"ס			3	
	- זכויות ועסקאות א' + ב'	4 ש"ס	2	2		
	- אתיקה מקצועית וחוק השמאים*	1 ש"ס			1	
		13 ש"ס				
4.	ניהול מקרקעין					
	- יסודות השיווק ומחקרי שוק במקרקעין	2 ש"ס	2			
	- מוסדות שוק המקרקעין בישראל	2 ש"ס			2	
	- פיתוח מקרקעין ופרויקטים	2 ש"ס				2
	- מימון מתקדם במקרקעין*	2 ש"ס				2
	- ניהול ופיקוח בבניה*	2 ש"ס			2	
		10 ש"ס				
5.	שמאות מקרקעין					
	- לוחות שומה	1 ש"ס	1			
	- מבוא לתורת השמאות	3 ש"ס	3			
	- יסודות בהערכת מקרקעין	3 ש"ס		3		
	- גישות ועקרונות בשומת מקרקעין	3 ש"ס			3	
	- יישומים בשומת מקרקעין א'	2 ש"ס				2
	- יישומים בשומת מקרקעין ב'	2 ש"ס				2
	- ניתוח אירועים בשמאות	2 ש"ס				2
	- סדנה בשמאות ומיסוי*	2 ש"ס				2
	- הערכת פרויקטים מיוחדים*	2 ש"ס				2
	- סמינר בשומה למעשה	3 ש"ס				3
		23 ש"ס				
	סה"כ לימודי תעודה	69 ש"ס	17	16	17	19
	סה"כ כולל לימודי השלמה**	77 ש"ס				

---

* שיבוץ חלק מהקורסים בתכנית הלימודים אינו סופי עדיין.

** לימודי השלמה: כלכלה ללא כלכלנים 4 ש"ס, מבוא לסטטיסטיקה 4 ש"ס.

ה. משך הלימודים ושעות ההוראה

משך הלימודים לקראת התעודה הינו שנתיים. הלימודים מתקיימים אחר הצהריים ובערב.

ו. חידוש לימודים

תלמיד שהפסיק לימודיו, יוכל להגיש בקשה לחידושם, תוך שנה מיום ההפסקה.
חידוש הלימודים טעון אישור ועדת ההוראה ומותנה בפתיחת שנת הלימודים הרלוונטית כסידרה.

ז. הרכב ציון הגמר

ממוצע ציוני הקורסים משוקלל לפי הפרוט להלן:

1. קורסים בלימודי יסוד, תכנון, והנדסה.	1	נקודה לכל ש"ס
2. קורסים בלימודי משפט	1.5	נקודות לכל ש"ס
3. קורסים בשמאות וניהול מקרקעין	2	נקודות לכל ש"ס

ח. פטור מקורסים

ניתן לקבל פטור מקורס/ים על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר, בכפוף לתקנון הפקולטה ולהחלטות ועדת ההוראה של התכנית (ניתן לעיון במזכירות התכנית). פטור ניתן רק על סמך קורס שנלמד בחמש השנים האחרונות והציון בו הוא 70 לפחות.

ט. שכר לימוד

שכר הלימוד בתכנית אינו זהה לזה של תכניות לימודים לקראת תואר באוניברסיטה.
קבלת פטור מקורסים מסויימים אינה מאפשרת הקטנת גובה שכר הלימוד.
יחד עם זאת, חלות על תלמידי התכנית כל תקנות שכר הלימוד, למעט גובה שכר הלימוד. מינימום שכר הלימוד המצטבר לקבלת התעודה הוא של שתי שנות לימוד.

תקנות התכנית

1. תלמיד שנכשל ב-3 קורסים שונים לאחר שמיצה את שני מועדי הבחינות, לימודיו בתכנית יופסקו.
2. תלמיד שנכשל גם במועד א' וגם במועד ב', חייב להירשם שנית לקורס.
3. תלמיד שנכשל ארבע פעמים באותו קורס, יופסקו לימודיו.
4. הדרישות המוקדמות לגבי כל קורס וקורס מצויינות בתאור תוכן השיעורים להלן. תלמיד שלא עמד בדרישות הקדם אינו רשאי להירשם לקורס המתקדם.
5. דרישת הקדם לקורסי סמסטר ב': תלמיד שלא השיג בתום סמסטר א' ציון עובר במבוא לתורת השמאות יהיה רשאי להירשם רק לקורסי סמסטר ב' שלגביהם הקורס הנ"ל אינו מהווה דרישת קדם.

שמאות וניהול מקרקעין

תיאור הקורסים

לימודי יסוד

יסודות המימון והשקעות - 2 ש"ס

מטרת הקורס: להקנות למשתתפים מושגי יסוד בשטח המימון ולהציג בפניהם את הבעיות המרכזיות בניהול פיננסי של הפירמה ולנתח שיטות שונות לפתרון בעיות אלה. בקורס מוצג הבסיס התאורטי של תורת המימון וטכניקות שונות לביצוע חישובים יסודיים הדרושים לקבלת החלטות פיננסיות. הקורס סוקר בעיות בתחום החלטות השקעה בפירמה בתנאי ודאות ובתנאי אי וודאות.

חשבונאות לשמאים - 2 ש"ס

מטרת הקורס: מדידת רווח בכלכלת מול מדידת רווח חשבונאי, העקרונות החשבונאיים, הדוחות החשבונאיים (דו"ח רו"ח, "יעוד רווחים ומאזן), התאמת הרווח החשבונאי לתנאי האינפלציה, גילויי דעת 23 ו-36 החוק למיסוי בתנאי אינפלציה והערכת שווי חברה בהתבסס על נתונים כלכליים וחשבונאיים. הערכת שווי נכסים בחשבונאות והגדרת הפחת, שיערוך נכסים, ניתוח דוחות פיננסיים, מכסים פיננסיים ודו"ח מקורות ושימושים.

סוגיות בכלכלה העירונית - 3 ש"ס

מטרת הקורס: סיבות לקיומן והתפתחותן של ערים; השפעות חיצוניות; יתרונות של אגלומרציה; המיבנה הפנימי של ערים; מודלים פשוטים; רנטה; עקומת הנכונות לשלם; הגורמים המשפיעים על מחירי דירות; מחידים הדוניים; השפעת מיסוי וריגוחי הון על שוק השכירות; שכונות עוני - "אפקט שכונתי" ותהליכי ההיווצרות של שכונות עוני; תהליכי חילחול; השפעות חיצוניות חיוביות והשפעות חיצוניות שליליות; ניתוח עלות תועלת ומחירי קרקע; בעיות של תחבורה עירונית; צפיפות בדרכים עירוניות; בעיות של רשויות מקומיות; התיאוריה של טיבו; השתקפות של שרותים עירוניים ומיסים במחירים של נכסים ומקרקעין.

יישומי מחשב בשמאות - 2 ש"ס

נושאי הקורס: המחשב האישי, תקשורת מקומית, רשתות, מערכות DOS ו-Windows, הכרת גליון אלקטרוני EXCEL יישומי שמאות ובדיקות כדאיות כלכליות באמצעות EXCEL.

מיקרו כלכלה - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס יעסוק בהתנהגות האופטימלית של צרכנים ויצרנים בתנאי שוק שונים, בהשלכה של תנאי השוק על רמת הרווחה במשק.

הקורס ידון במבני שוק של תחרות משוכללת ושל מונופולים, קרטלים ועוד. דגש מיוחד יושם בקורס על חשיבות הקרקע בתהליך היצור.

מבואות לתכנון, הנדסה ומדידות

יסודות במדידות ומיפוי - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הגדרת הגיאודזיה - התפקיד של המקצוע. ההיטלים הגיאודטיים השימושיים בארץ. מערכות קואורדינטות. רשתות בקרה. יסודות הגיאומטריה האנליטית. חישוב מרחקים, אזימוטים ושטחים. שיטות המדידה. מדידת זוית, מרחקים והפרשי הגובה. הגדרת נקודות בקרה חדשות. סוגי המפות השונים. מפות מצביות וטופוגרפיות. התמצאות במפות. המפות הטכסטיות. יסודות הפוטוגרמטריה. שימוש בתצלומי אויר. מדידות קדסטריות, רישום קרקעות. מדידות ומפות הנדסיות.

יסודות בהנדסת בניין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: סוגי קרקעות, חומרי בניין, סיווג בניינים. אלמנטים של הבניין והערכת מידותיהם: שלד הבניין, קירות, וגימור. מערכות בניין. מבנים מקונסטרוקציות ברזל ועץ. נוקים בבניינים. הנדסה אזרחית. סוגי תכניות, אומדן עלויות, שיטות מדידה לצורך תמחיר ואומדני עלויות. הגורמים המשפיעים על עלות הבנייה ואומדני שווי הנדסיים.

יסודות התכנון ובניין ערים - 3 ש"ס

מטרת הקורס: מוסדות התכנון, תכניות מתאר ותכניות מפורטות, תכניות מתאר ארציות והשפעתן על התכנון הסדיר, תכניות אחוד ותשריטי חלוקה, תכניות אחוד וחלוקה מחדש, תהליך הרישוי בתכנון ובבנייה, תהליך הפיקוח בבנייה, השימוש בתכנון סטטוטורי לקביעת מדיניות תכנון על ידי הרשויות המקומיות.

סדנה בתכנון עירוני - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס מקנה הכרה של מערכות עירוניות ותרגול ישומם של המרכיבים העיקריים של מהלך התכנון: קביעת יעדים, יצירת אלטרנטיבות והערכתן, והבנת תהליך הביצוע. עקרונות אלו יישמו בהכנת תכנית לעיר קיימת בגודל בינוני. כמו כן, יערך כמסגרת הקורס תכנון פרויקט בדרג שכונתי שמטרתו להקנות לסטודנט הכרות עם הבעיות האופייניות לתכנון שכונה, עם המערכות העיקריות בדרג זה, ועם והשיטות המתאימות לתכנון. יושם דגש על תכנון פיסי בקנ"מ שכונתי, ועל ניתוח של תהליכים אורבניים.

משפט ואתיקה

יסודות המשפט דיני עסקים ומשפט מסחרי - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס מיועד להקנות את עקרונות המשפט העסקי החל בישראל. הנושאים הנדונים בקורס מקיפים את יסודות דיני החיובים והתאגידים וכן את עיקרי המשפט הדיוני האזרחי, דיני חברות ושותפויות דיני חוזים ודיני שליחות והתיישנות.

חוקי תכנון והפקעת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: חוקי התכנון והבניה, מוסדות התכנון במדינת ישראל, סוגי תכניות ורמותיהן, תהליכי התכנון ושיתוף הציבור, שימושים חורגים והקלות, עבירות, עונשין ואכיפה, פיצויים והיטל השבחה בעיקבות אישורי תכניות. החיקוקים השונים העוסקים בהפקעות לצורכי ציבור. זכויות תניתנות להפקעה, סמכויות ונוהלי ההפקעה, הפקעות ללא פיצויים, והפקעות תוך תשלום פיצויים. העקרונות המשפטיים לקביעת הפיצויים, הקפם ושיעורם.

מיסוי במקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: מס השבחה מקרקעין, מס רכוש, מס רווחי הון, מס ערך מוסף. יושם דגש על תחולת המס, טכניקת חישוב המס כחוקים השונים ומיסוי מרכיבים שותפויות וחברות. הקורס עוסק בבעיות המיסוי הרלבנטיות לשמאות.

שמאות וניהול מקרקעין

זכויות ועסקאות במקרקעין א' וב' - 4 ש"ס

מטרת הקורס: בשיעורים ידונו ההבטים השונים של החוקים הבאים:
חוק מקרקעין תשכ"ט - 1969; הסדר הזכויות במקרקעין (נוסח חדש) תשכ"ט - 1969; חוק מקרקעי ישראל תשי"כ - 1960; חוק השכירות השאילה, תשל"א - 1971; חוק הגנת הדייר (נוסח משולב) תשל"ג - 1972; חוק המכר, תשכ"ח - 1968; חוק שמאי מקרקעין, תשכ"ו - 1962.

אתיקה מקצועית וחוק השמאים - 1 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק בסוגיות של ניגודי אינטרסים וערכים ובדרכים להתמודדות עם דילמות העלולות לנבוע מניגודים אלו בהקשר לאתיקה מקצועית בדרך כלל ואתיקה במקצוע השמאות בפרט. הקורס יעסוק בהבטים המשפטיים של סוגיות אלו ובהשתקפותם בחוק השמאים.

ניהול מקרקעין

מוסדות שוק המקרקעין בישראל - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקניית כלים וגישות לניהול נכסי מקרקעין החל משלב השיקולים שלפני רכישת הנכס, דרך ניהולו השוטף וכלה בשיקולי מכירתו, והכרת הגופים והמוסדות העסקיים הפועלים בשוק המקרקעין.

נושאי הקורס: סוגיות שונות בתחום ניהול נכסי מקרקעין, יזום וניהול פרויקטים; מנהל מקרקעי ישראל והכידות נכסים; וולקייח וקרקע חקלאית; חברות בניה ציבוריות ופרטיות; שכירות מקרקעין - חופשית ומוגנת; חברות נדל"ן בבורסה הישראלית.

הקורס יכלול בעיקר הרצאות אורח של ראשי משק הנדל"ן בישראל.

דרישות קדם: מבוא לתורת השמאות.

פיתוח מקרקעין ופרוייקטים - 2 ש"ס

מטרת הקורס: ראה מוסדות שוק המקרקעין בישראל

ניהול ופיקוח על הבניה - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק בצדדים הארגוניים, הכלכליים, והפיננסיים של תהליך הבניה, ותפקודה של השמאות בשלבי היזמה, הביצוע, והפיקוח.

יסודות השיווק ומחקרי שוק במקרקעין - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק בסוגיות, *תיאוריות, וטכניקות של שווק*, בדרך כלל, ושווק מקרקעין במיוחד. הנושאים שבהם יעסוק הקורס כוללים: תפיסה שיווקית, מערכת השיווק ותמובתה, התנהגות קונים, מערכת מידע ומחקרי שוק, שווק מטרה, תמהיל שווק, ובקרת שווק.

מימון מתקדם במקרקעין - 2 ש"ס

מטרת הקורס: פרטים יפורסמו.

שמאות מקרקעין

מבוא לתורת השמאות - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקנית ידע בנושאי התיאוריה השמאית ויישומה.

נושאי הקורס: השמאי ושוק המקרקעין, תיאורית השווי השמאית ושלבים בהתפתחותה. ההבחנה בין שווי ומחיר, תורת התועלת ויישומה בשומת מקרקעין, בחינת פונקציות תועלת במקרקעין ומשמעותן, שוק המקרקעין: ייחודו משאר השווקים, ניתוח מצבי שוק, איפיון מקרקעין, מדידת הסיכון (תיאורית "סיכון תשואה" ומשמעותה במקרקעין), ניתוח גורמי הסביבה הרלוונטים בשומת מקרקעין, השימוש היעיל והטוב, תהליך השומה, גישות מקובלות לשומת מקרקעין: רקע תיאורטי, יתרונות, חסרונות, מתי וכיצד להשתמש בכל אחת מהן.

לוחות שומת - 1 ש"ס

מטרת הקורס: להקנות לתלמיד כלים מתמטיים לביצוע פעולות היוון (מהשורש "הון") על זרמי ערכים כספיים תוך הדגשה מיוחדת לתחום שמאות המקרקעין.

נושאי הקורס: כוללים את הבסיס המתמטי של נוסחאות ההיוון ושימוש בטבלאות מקדמים קיימות.

הלוחות שילמדו במסגרת הקורס כוללים: ערך עתידי וערך נוכחי של תשלום קבוע. ערך עתידי וערך נוכחי של סדרת תשלומים, קרן צבירה, תשלומים להחזר הלוואה, לוחות וטבלאות סיכויי חיים.

יסודות בהערכת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הקניית ידע בעקרונות תורת השמאות הכלליים וטיפוח בבעיות ספציפיות בשומת מקרקעין.
עקרונות אוניברסליים בתורת השמאות: ניתוח והבנת הכוחות המשפיעים על שווי מקרקעין, גישות לשומת מקרקעין (גישת השוק או גישת ההשוואה, גישת ההכנסה, גישת העלות), פחת במקרקעין לסוגיו, גישות לבחירת שערי הריבית להיוון. עיצוב השומה ושקילת הגישות.
עקרונות ספציפיים תוך התייחסות לנכסים שיעודם מגורים, מסחר, תעשיה. עיסקות קומבינציה ושינויי יעוד.
דרישת קדם: הקורסים יסודות במדידות ומיפוי, מבוא לתורת השמאות, לוחות שומה, יסודות המימון והשקעות.

גישות ועקרונות בשומת מקרקעין - 3 ש"ס

מטרת הקורס: הבנת הגישות השונות לשומת מקרקעין וטיפול בבעיית ספציפיות בשומת מקרקעין.
נושאי הקורס עקרונות ייחודיים בתורת השמאות: במסגרת זו יושם הידע שנלמד בחלק הראשון של הקורס לפתרון בעיות מיוחדות בשומת מקרקעין כגון: שוכר ומשכיר, חוכר ומחכיר, סוגיות בהגנת הדייר, שומת חלקים במכס, הפקעות וביתור שטחים, קרקע חקלאית, וקווים מנחים לפתרון מטלות שומה מיוחדות.
דרישות קדם: הקורסים יסודות בהערכת מקרקעין, יסודות המשפט ומשפט מסחרי, זכויות ועסקאות במקרקעין א', חוקי תכנון והפקעת מקרקעין ויסודות התכנון ובניין ערים.

יישומים בשומת מקרקעין א' - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאיהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.
נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקטואליות. במהלך הקורס תהיה התייחסות, בין היתר, לנושאים הבאים: שומת קרקעות בעסקאות אחוזים (קומבינציה), שומת קרקע לפרוייקטים גדולים, סוגיות בהיטל השבחה, פיצויי הפקעה, לוחות וטבלאות איזון, פיצויים לפי ס' 197 לחוק התכנון והבניה זכויות חכירה וכן פתרון בעיות מורכבות בשמאות מקרקעין.
דרישות קדם: הקורסים מיסוי במקרקעין, זכויות ועסקאות במקרקעין א'+ב', גישות ועקרונות בשומת מקרקעין.

יישומים בשומת מקרקעין ב' - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס יעסוק ביישום החומר הנלמד בקורסים השונים לרבות אלה שנושאיהם הנדסיים, משפטיים או כלכליים, תוך שימוש בעקרונות השמאות המקובלים.
נושאי הקורס: במסגרת הקורס יתמודדו התלמידים עם בעיות שונות בתחום שמאות המקרקעין בדרך של פתרון אירועים ובעיות אקטואליות.
מ"טים יפורסמו.
דרישות קדם: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

ניתוח אירועים בשמאות - 2 ש"ס

שמאות וניהול מקרקעין

מטרת קורס: זה ליישם את כל הנלמד בתכנית, ע"י הכנת שומה מלאה הכוללת איסוף מידע תכנוני, משפטי, פיסי ונתוני שוק. ניבוש עקרונות, גורמים ושיקולים, עריכת תחשיבים, קביעת השווי, הכנת דו"ח שומה מלא והצגת השומה.
דרישות קדם: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

שומה למעשה - סמינר - 3 ש"ס

מטרת הקורס: טיפול וניתוח בעיות כלליות בשמאות מקרקעין תוך שילוב כל החומר הנלמד בתכנית.

נושאי הסמינר: יבחרו על ידי התלמידים בתאום עם מרצי הסמינר. העבודה תישא אופי מחקרי ותבחן את ההיבטים הכלליים והספציפיים של הסוגיה הנחקרת והשפעתם על שוק המקרקעין.

נושא העבודה יתפלגו בין התחום התיאורטי של שמאות המקרקעין לבין עבודה בעלת אופי מעשי ומחקרי עם "עבודת שדה".

דרישות קדם: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

הערכת פרוייקטים מיוחדים - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הקורס עוסק בנושא הערכת פרוייקטים מיוחדים, מעבר לנכסים סטנדרטיים. כגון הערכת בתי מלון, בתי אבות, בתי חולים אתרי נופש ונושאים שונים כפי שיוצגו בקורס.

דרישות קדם: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

סדנה בשמאות ומיסוי - 2 ש"ס

מטרת הקורס: הסדנה עוסקת במכלול נושאי השמאות היחודיים למערכת מיסוי המקרקעין בישראל, תוך מתן דוגמאות מעשיות.

דרישות קדם: ראה יישומים בשומת מקרקעין א'.

החטיבה בנדל"ן

התכנית לשמאות וניהול מקרקעין מציעה חטיבה בלימודי נדל"ן. החטיבה מיועדת לתלמידי ביה"ס לכלכלה ולתלמידי חוגים אחרים בפקולטה (בתנאי שישלימו 40 ש"ס מלימודי ביה"ס לכלכלה המהווים דרישה מוקדמת או מקבילה).
על-מנת להכיר את תחומי הלימוד ואת מרכיבי תכנית הלימודים, מתבקש התלמיד לקרוא את תכנית הלימודים המתפרסמת בפרק זה. על תלמיד החטיבה חלות כל תקנות הפקולטה למדעי החברה ותקנות התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין. תלמידים שיסיימו את החטיבה ויתקבלו לתכנית לשמאות ולניהול מקרקעין יהיו זכאים לפטורים ממספר קורסים על סמך לימודיהם בחטיבה, בתנאי שהציון בקורסים אלו יהיה 70 לפחות.
ציון הגמר בחטיבה יחושב על-פי המשקלות המקובלים בשקלול ציון הגמר בתכנית.

תנאי קבלה לחטיבה

ממוצע 75 בקורסים הבאים:

- מבוא למיקרו כלכלה
- סטטיסטיקה לכלכלנים א+ב
- מתמטיקה לכלכלנים א+ב
- חשבונאות לכלכלנים
- תורת המחירים א+ב

מספר המתקבלים לחטיבה מוגבל. יתקבלו בעלי ההישגים הטובים ביותר מבין התלמידים שעמדו בדרישות הקדם לעיל.

	א	ב	ג	ד	ה	ו	סה"כ
דרישות מוקדמות ומקבילות							
מבוא למיקרו כלכלה	4						4
תורת המחירים		3	3	3			9
סטטיסטיקה לכלכלנים	3	3					6
מתמטיקה לכלכלנים	4	4					8
מבוא לאקונומטריקה*			4				4
כלכלת תחבורה		2					2
חשבונאות				2			2
יסודות המימון**					2		2
מבוא למחשבים	3						3
							40
קורסי חטיבה							
הנדסה ותכנון							
מבוא לכלכלה אורבנית*				2			2
מדידות ומפוי					3		3
יסודות התכנון ובניין ערים					1.5	1.5	3
							8
הבטים משפטיים בנדל"ן							
חוק המקרקעין (זכויות ועסקאות)					2	2	4
יסודות המשפט					2		2
חוק התכנון והפקעת מקרקעין					1.5	1.5	3
							9
סה"כ חטיבה				4	10	3	17

שמאות וניהול מקרקעין

---

* הקורסים יילמדו במקביל ללימודי החטיבה.
** הקורס במימון יינתן במסגרת התכנית לשמאות במקביל ללמודי החטיבה. קורס זה הוא עודף ולא נכלל במניין חובות התואר הראשון.

התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין

שנה א' - סמסטר א'

1083.4012.01	יסודות התכנון ובניין ערים*		שו"ת
	א' 16-19;	104	ש. פן
1083.4013.01	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין*		שו"ת
	א' 16-19;	104	עו"ד נ. מאיר
1083.4035.01	מיקרו כלכלה		שו"ת
	א' 19-22;	104	מ. גוטליבובסקי
1083.4006.01	מבוא לתורת השמאות		שו"ת
	ב' 16-19;	110	מ. מלוכנא
1083.4011.01	לוחות שומה**		שו"ת
	ג' 16-19;	108	ד"ר י. זימון
1083.4031.01	יסודות המימון והשקעות***		שו"ת
	ג' 16-19;	108	ד"ר י. זימון
1083.4001.01	יסודות במדידות ומיפוי		שו"ת
	ה' 16-19;	208	ד"ר י. פוראי
1083.4004.01	יסודות המשפט ומשפט מסחרי		שו"ת
	ה' 19-21;	208	נ. בוגנים

שנה א' - סמסטר ב'

1083.4027.01	סוגיות בכלכלה עירונית		שו"ת
	א' 16-19;	105	פרופ' א. ורצברגר
1083.4036.01	יסודות השיווק ומחקרי שוק במקרקעין		שו"ת
	א' 19-21;	105	א. קפלן
1083.4002.01	יסודות בהנדסת בניין		שו"ת
	ב' 16-19;	208	ד"ר א. שקד
1083.4012.01	יסודות התכנון ובניין ערים*		שו"ת
	ג' 16-19;	208	ש. פן
1083.4013.01	חוקי תכנון והפקעת מקרקעין*		שו"ת
	ג' 16-19;	208	עו"ד נ. מאיר
1083.4023.01	יסודות בהערכת מקרקעין		שו"ת
	ד' 16-19;	105	נ. בוגין
1083.4010.01	זכויות ועסקאות במקרקעין א'		שו"ת
	ד' 19-21;	104	עו"ד א. וירניק

---

* הקורס יינתן בסמסטרים א'+ב' לסרוגין אחת לשבועיים.

** הקורס יינתן במרוכז בין התאריכים 4.11.97-2.12.97.

*** הקורס יינתן מה-9 בדצמבר ועד סוף הסמסטר.

שנה ב' - סמסטר א'

1083.4007.01	חשבונאות לשמאים		שו"ת
	א'	16-18; 108	ד"ר י. אינגבר
1083.4034.01	יישומי מחשב בשמאות		שו"ת
	א'	18-20; מ-005	א. טנא
1083.4018.01	מיסוי במקרקעין		שו"ת
	ב'	16-19; 108	עו"ד ה. רוסטוביץ
1083.4032.01	ניהול מקרקעין בישראל*		שו"ת
	ב'	19-21; 108	י. שטיינמן
1083.4024.01	גישות ועקרונות בשומת מקרקעין		שו"ת
	ג'	16-19; 103	נ. בוגין
1083.4017.01	זכויות ועסקאות במקרקעין ב'		שו"ת
	ג'	19-21; 108	עו"ד א. וירניק

שנה ב' - סמסטר ב'

1083.4028.01	יישומים בשומת מקרקעין ב'		שו"ת
	א'	16-18; 108	ע. האושנר
1083.4029.01	ניתוח ארועים		שו"ת
	א'	18-20; 108	א. כץ
			י. אלוני
1083.4026.01	יישומים בשומת מקרקעין א'		שו"ת
	ב'	16-18; 105	א. המאירי
1083.4021.01	שומה למעשה - סמינר		שו"ת
	ג'	16-19; 105	א. כץ
1083.4032.01	ניהול מקרקעין בישראל*		שו"ת
	ב'	18-20; 105	י. שטיינמן
1083.4037.01	מימון מתקדם		שו"ת
	ב'	19-21; 105	יפורסם

שמאות וניהול מקרקעין

* קורס שנתי

החטיבות

חטיבות רגילות

אנגלית
ארכיאולוגיה ותרבויות המזרח הקדום
גיאוגרפיה
גישות פורמליות לידע ולהחלטה**
היסטוריה כללית
היסטוריה של המזרח ואפריקה
היסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל
חשמונאות
לימודי מגדר (הבדלים בין המינים)**
לימודי עבודה*
לימודי צבא ואסטרטגיה* (החוג למדע המדינה)
מדע המדינה*
מתמטיקה
נדל"ן* (התכנית לשמאות ולניהול מקרקעין)
ניהול
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה*
סטטיסטיקה
ספרות עברית
צרפתית
עבודה סוציאלית
תקשורת*
פילוסופיה
פילוסופיה יהודית
פסיכולוגיה*
שפה וספרות ערבית
תולדות האמנות
תלמוד

חטיבות מורחבות

כלכלה*,***
לימודי צבא ואסטרטגיה*,*** (החוג למדע המדינה)
מדע המדינה*,***
מתמטיקה
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה*,***
סטטיסטיקה***
תולדות האמנות

החטיבות

בשל מגבלות קליטה בחטיבות אין הפקולטה מתחייבת לקבל כל תלמיד לחטיבה בה בחר בעדיפות ראשונה.

---

* תכניות הלימודים בחטיבות הנ"ל - ראה בפרק החוג המתאים.
** ראה בפרק חטיבות פקולטטיות.
*** החטיבה המורחבת תאוזכר בתעודת ה-ב.א. של בוגרי הפקולטה למדעי החברה.

חטיבות פקולטטיות

חטיבה בגישות פורמליות לידע ולהחלטה

החטיבה מוצעת במסגרת מצומצמת לתלמידים מצטיינים בפקולטה למדעי החברה.
לחטיבה מספר מטרות:

- להעניק לתלמידים מצטיינים סביבה אקדמית שתעודד אותם למצות את יכולתם.
- להפגיש את הסטודנטים עם חומר אקדמי ברמה גבוהה העוסק בבסיס הידע של *ההתנהגות האנושית ועם מודלים פורמאליים המציגים ומנתחים את יסודות החשיבה* האנושית הבאה לידי ביטוי בהתנהגויות הנחקרות במדעי החברה.
- להכשיר את הסטודנטים ללימודים מתקדמים ולמחקר.

הלימודים בחטיבה מתמקדים בנושאים בינתחומיים שחלקם בתחום ההשקה בין פסיכולוגיה וכלכלה, וחלקם בתחום *ההשקה* בין פסיכולוגיה, *מדעי המוח*, וב*לשנות*. *התופעות בתחומים* אלה מנותחות הן באמצעות כלים פורמליים שיילמדו בחטיבה - בלשנות גנרטיבית, לוגיקה ותורת המשחקים וההחלטות, והן בעזרת שיטות ניסויות של המדעים הקוגניטיביים והפסיכובלשנות.

<u>תנאי הקבלה</u>

החטיבה מוגבלת למספר מצומצם של תלמידים. לכן, יתקבלו תלמידים על פי ציון ההתאמה (תוך העדפת תלמידי הפקולטה, להם ישוריין מספר מסויים של מקומות בחטיבה).
שיעורי החטיבה אינם פתוחים כקורסי בחירה בודדים, אלא לתלמידי החטיבה בלבד.

<u>מבנה תכנית הלימודים</u>

החטיבה היא מצומצמת (16 ש"ס) ובנוייה כדלהלן:

<u>שנה א' - קורסי חובה שנתיים</u>

מבוא למדעים קוגניטיביים	2	ש"ש
חישוביות ומחשבה	2	ש"ש

<u>שנים ב'-ג'</u>: בשנים הללו יוכלו התלמידים לבחור בין שני מסלולים:

<u>מסלול א' - שפה</u>		<u>מסלול ב' - קבלת החלטות</u>	
תחביר	4 ש"ס	קבלת החלטות	3 ש"ס
פסיכובלשנות	2 ש"ס	תורת המשחקים	3 ש"ס

סמינר בגישות פורמליות לידע ולהחלטה (2 ש"ס)

בשנה השלישית יידרשו התלמידים להשתתף בסמינר דו-שבועי בו יידונו בעיות מחקריות עכשוויות.

הערות: (א) סטודנטים אשר ילמדו קורסים מהרשימה הנ"ל במסגרת חובותיהם בחוג אחר יידרשו להשלים את מכסת שעות החטיבה מרשימת קורסים שתפורסם בתחילת כל שנה, תוך בדיקה עם יועץ התכנית. (ב) לסטודנטים שיהיו מעוניינים להרחיב את מסגרת התכנית לחטיבה מורחבת ייעשו סידורים מיוחדים. (ג) הקורס מבוא למדעים קוגניטיביים מוכר כ-4 ש"ס בחירה בחוג לפסיכולוגיה. החוג לכלכלה מכיר בקורסי החטיבה כקורסי בחירה (לפרטים ראה פרק "ביה"ס לכלכלה"). (ד) החוג לתקשורת מכיר בקורסי החטיבה כלימודי העשרה בהיקף של עד 8 ש"ס.

תיאור הקורסים

מבוא למדעים קוגניטיביים - 2 ש"ש (קורס שנתי)

הקורס מיועד להכשיר את התלמידים לסגנון החשיבה והעבודה בתחומים הקוגניטיביים השונים, תוך חשיפתם לשאלות תיאורטיות וניסיוניות הקשורות בייצוג ידע ע"י אדם ומכונה. הקורס יעסוק בתיאוריות הפרכזיות בתחומי השפה, השיפוט, קבלת ההחלטות, ראייה, ועוד, התפתחותן של היכולות השונות, השימוש בהן, והאופן בו הן מיוצגות ברקמת המוח. הקורס גם ידון בהרחבה בממצאים האמפיריים החשובים בכל אחד מהתחומים, בדגש על המוטיבציה לעיסוק בכל אחד, בהשלכות הפילוסופיות של טענות תיאורטיות במדעים הקוגניטיביים, ובבעיות - קונספטואליות ואמפיריות - המתעוררות כשמוצעת תיאוריה קוגניטיבית. דגש מיוחד יינתן ללימודי הבסיס התיאורטי של הפסיכולשנות - התיאוריה הבלשנית העדכנית. הקורס ילווה בתרגיל שבועי.

מבוא לחישוביות ומחשבת - 2 ש"ש (קורס שנתי)

הקורס יתמקד בחיבטים הפורמאליים של תחשיב הפסוקים, תחשיב הפרדיקטים ותורת החישוביות, תוך כדי בחינת הטענה שתהליכים קוגניטיביים הם סוג של חישוב.

בסמסטר הראשון נעמוד על המושגים המרכזיים בתחשיבי הפסוקים והפרדיקטים, ונוכיח את משפט הקריאה היחידה ואת משפט הדדוקציה לתחשיב הפסוקים. בסמסטר השני נגדיר את מושגי היסוד בתורת החישוביות: פונקציה הניתנת לחישוב בעזרת אלגוריתם, מכונת טיורינג ופונקציה רקורסיבית. נוכיח שפונקציה ניתנת לחישוב ע"י מכונת טיורינג אמיים היא רקורסיבית. ננסח את התזה של צירצ' ונוכיח שבעיית העצירה אינה פתירה ע"י מכונת טיורינג. לקראת סיום הקורס נעזר במושגים שנלמדו בתורת החישוביות כדי להוכיח את המשפטים היסודיים בתחשיב הפרדיקטים (כמו משפט אי השלמות של גדל). במהלך הקורס גם נדון בשתי טענות הקושרות חישוביות וקוגניציה: טענתו של טיורינג בדבר ייחוס אינטליגנציה למכונה העוברת את "מבחן טיורינג", וטענתו של פטרו לפיה קיימות פעולות קוגניטיביות שאינן ניתנות לחישוב ע"י מכונת טיורינג.

פסיכובלשנות - 2 ש"ש

הקורס ידון בשאלות הקשורות למנגנוני עיבוד שפה, התפתחותם, השימוש בהם, וייצוגם במוח האנושי. ייסקרו התופעות המרכזיות בתחומים: עיבוד משפטים בזמן אמיתי, התפתחות היכולת לבנות משפטים אצל ילדים, והתפרקות היכולת הזו אצל פגועי מוח. תופעות אלו יוליכו לדיון תאורטי נרחב באשר למבנה השפה וייצוגה במוח, תוך מתן דגש מיוחד לאספקטים הצירופיים של השפה, דהיינו - תחביר וסמנטיקה.

הקורס ילווה בתרגיל שבועי. בסוף הקורס תתקיים בחינה.

סמינר בגישות פורמאליות לידע ולהחלטה - 2 ש"ש
(קורס שנתי, פגישת פעם בשבועיים)

בסמינר ייבחנו שאלות מרכזיות בתוך הגבולות הרחבים של מדעי החברה. מרצים אורחים ישתתפו בהרצאות פעם בשבועיים. הסטודנטים יתבקשו לכתוב עבודה סמינריונית בנושא שיאושר על ידי מנחי הסמינר.

החטיבות

מערכת שעות

שנה א'

קורסי חובה שנתיים

1087.1000.01	מבוא למדעים קוגניטיביים ד' 14-16; 425	ש'	א'+ב' פרופי י. גרודזינסקי
1087.1001.01	חישוביות ומחשבה סמסי א': ב' 14-16; 208 סמסי ב': ב' 12-14; 109 דן דוד	ש'	א'+ב' ד"ר א. שנריר

שנים ב'-ג'

מסלול א':

0627.2137.01	תחביר מתחילים מוגבר (ניתן במסגרת החוג לבלשנות) ג' 14-16; 281 גילמן ה' 14-16; 278 גילמן תרגיל לקורס זה: א' 12-14; 306 גילמן או: ב' 10-12; 104 דן דוד	שו"ת	א' ד"ר ט. סילוני
1011.1002.01	פסיכובלשנות ה' 16-18; 206	ש'	ב' פרופי י. גרודזינסקי

מסלול ב':

קבלת החלטות - יפורסם

1011.3132.01	מבוא לתורת המשחקים (ניתן במסגרת ביהי"ס לכלכלה) א' 14-17; 201	ש'	א' ד"ר ע. פוזנר

שנה ג'

1087.1003.01	סמינר בגישות פורמאליות לידע ולהחלטה ג' 18-20; 425 (פעם בשבועיים)	סי'	א'+ב' פרופי א. רובינשטיין פרופי י. גרודזינסקי

חטיבה ללימודי מיגדר (הבדלים בין המינים)

מטרת החטיבה לאפשר לסטודנטים המתעניינים בהיבטים החברתיים של הבדלים בין המינים ובמעמד האישה בחברה להרחיב ולהעמיק את הידע שלהם בתחום.
החטיבה בת 16 ש"ס.

תנאי קבלה:

יתקבלו תלמידים אשר סיימו את הקורסים הבאים בציון "עובר" לפחות:
1. מבוא לסוציולוגיה או מבוא לאנתרופולוגיה.
2. אחד ממבואות שנה א' במדע המדינה או מהמבואות הכלל פקולטטיים הבאים: מבוא לפסיכולוגיה, שיטת המשפט, כלכלה ללא כלכלנים, מבוא ללוגיקה.
3. סטטיסטיקה או שיטות מחקר באחד מחוגי הפקולטה.

יועצת החטיבה: ד"ר חנה הרצוג, החוג לסוציולוגיה ולאנתרופולוגיה.

תכנית הלימודים

א. קורסי חובה 5-6 ש"ס מבין הקורסים הבאים:
1. הפסיכולוגיה של האישה.
2. סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים.
3. מיגדר, מיניות וחברה.

ב. קורסי בחירה*
התלמידים ילמדו בשיעורי הבחירה קורסים בהיקף שישלים את המכסה הכוללת של לימודי החטיבה ל-16 ש"ס לפחות.
אפשר להשלים את מכסת שיעורי הבחירה גם עם שיעורי המבוא.
1. משפחה וחברה
2. מיגדר, זהות וקשר
3. החברה הפלסטינית בישראל
4. נשים ותקשורת
5. מיגדר תקשורת ופוליטיקה (סמינר)
6. נשים בפוליטיקה הישראלית
7. נשים בתקשורת (פרו סמינריון)
8. סימני נשיות
9. סוציולוגיה של רגשות
10. היסטוריה של נשים והבדלים בין המינים 1600-1997
11. קריאה בתיאוריות פמיניסטיות עכשוויות
12. הורות בראי הספרות והפסיכולוגיה
13. זוגיות בראי הספרות והפסיכולוגיה
14. מיניות מסוכנת: המצאת הנערות הויקטוריאנית

החטיבות

* קורסי בחירה נוספים יוצעו בסמוך למועד הרישום.

תיאור הקורסים

הפסיכולוגיה של האישה

מטרות הקורס: (1) להתוודע אל סוגיות תיאורטיות בפסיכולוגיה של האישה, אל ביקורת פמיניסטית על מאגר הידע המסורתי בתחום הפסיכולוגיה של האישה, ואל נושאים ייחודיים להוויה הנשית. (2) להעמיק ולבחון חוויות אישיות, חברתיות ומשפחתיות תוך דגש על האספקט הבינדרי.

נושאי הקורס: הקדמה לפסיכולוגיה פמיניסטית של האישה; סוגיות בתיאוריות פסיכולוגיות אודות המינים: (א) מהות ההבדלים בין גברים ונשים (ב) מקור ההבדלים - ביולוגיה או סוציאליזציה; שוני בין נשים; אמהות; הגוף - מיניות, אלימות נגד נשים, פורנוגרפיה; נשים ובריאות הנפש.

סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים

הקורס מתעמק בנושאים ההופכים יותר ויותר בולטים בחקר החברתי של המינים, כגון: הבניית הזהות המינית והמגדרית (הטרוסקסואלית והומוסקסואלית), דימויי גוף, משמעות האלימות המינית, התפתחות תפיסות של מיניות בעידן הפוסט-מודרני, ועוד.

סוגיות אלו נבחנות תוך התייחסות לקשת רחבה של גישות תיאורטיות. בקורס יתארחו מספר מרצים המתמחים בתחומים הרלבנטיים.

מערכת שעות

<u>סמסטר א'</u>

1007.1005.01	הפסיכולוגיה של האישה		שו"ת
	ה' 8.30-10;	004	א. זיו

<u>קורס הניתן במסגרת החוג לפסיכולוגיה</u>

1071.3578.01	מיגדר, זהות וקשר		שי
	ג' 12-14;	108	פרופ' א. פרידמן

<u>קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה</u>

1041.2604.01	משפחה וחברה		שו"ת
	ד' 16-19;	אולם אפטר	פרופ' י. פרס
1041.3526.01	מיגדר, מיניות וחברה		שו"ת
	ג' 16-19;	003	ד"ר ד. לוצאטו

<u>סמינר שנתי</u>

1041.3756.01	מיגדר, תקשורת וטוליטיקה		סי
	ב' 11-13;	314	ד"ר ת. הרצוג

<u>קורס הניתן במסגרת החוג למדע המדינה</u>

1031.2719.01	נשים בפוליטיקה הישראלית		שי
	ב' 10-13;	208	ד. שנקר

קורס הניתן במסגרת החוג לתקשורת

1085.2533.01	נשים ותקשורת*		שי'
	ב' 14-16;	105	ד"ר ד. למיש

קורסים הניתנים מחוץ לפקולטה*

0662.1454.01	הורות בראי הספרות והפסיכולוגיה		שי'
	ב' 16-18;	326 גילמן	ד"ר ד. הופ
0621.1520.01	היסטוריה של נשים והבדלים בין המינים 1600-1997		שי'
	א' 10-12;	144 גילמן	ד"ר ב. מלמן

סמסטר ב'

1007.1004.01	סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים		שו"ת
	ג' 9-12;	004	ד"ה ד. לוצאטו

קורסים הניתנים במסגרת החוג לסוציולוגיה

1041.3533.01	סימני נשיות		שו"ת
	א' 14-17;	205	ד"ר ס. וייטמן
1041.3522.01	סוציולוגיה של רגשות		שי'
	ה' 16-19;	204	ד"ר א. אילוז
1041.3528.01	החברה הפלסטינית בישראל		שו"ת
	ג' 16-19;	205	מ. חסן

קורס הניתן במסגרת החוג למדע המדינה

1031.3551.02	נשים בתקשורת		פרו"ס
	ג' 10-12;	107	ד. שנקר

קורסים הניתנים מחוץ לפקולטה*

0662.1950.01	קריאה בתיאוריות פמיניסטיות עכשוויות		שי'
	ב' 12-14;	279 גילמן	ד"ר ז'. ברונר
	ג' 12-14;	282 גילמן	
0662.1956.01	זוגיות בראי הספרות והפסיכולוגיה		שי'
	ב' 16-18;	280 גילמן	ד"ר ד. הופ
0662.1455.01	מיניות מסוכנת: המצאת הנערות הוויקטוריאנית		שי'
	ד' 16-18;	305 גילמן	ת. רזי

* מספר מקומות מוגבל.

החטיבות

חטיבות מחוץ לפקולטה

החטיבה באנגלית

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

Social Sciences Minor in English

Below are examples of 16-hour "cube" for a Minor in English to be taken by Social Science students. Exact "cubes" should be constructed in consultation with an Adviser from the English Department who will advise according to department requirements and the needs of individual students. The numbers in parenthesis before the name of each course refer to the semester hour credit for each course.

Cube I

(4) Composition I
(4) Poetry Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (English Poetry to 1800 or Shakespeare)

Cube II

(4) Composition I
(4) Narrative or Drama Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (Drama/Fiction to 1800)

Cube III

(4) Composition I
(4) Poetry Analysis
(4) Introduction to English Culture
(4) Advanced Course (English Poetry since 1800)

Cube IV

(4) Composition I
(4) Narrative or Drama Analysis
(4) Introduction to American Culture
(4) Advanced Course (American Drama)

החטיבות בארכיאולוגיה ובתרבויות המזרח הקדום

הקבלה לחטיבות בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה בתחום ארכיאולוגיה של א"י - עם סמינריון</u>

- הארכיאולוגיה של ארץ ישראל משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (שיעור חובה)	4	ש"ס
- ארכיאולוגיה מהי (שיעור חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרית בחירה גם מתחום תרבויות המזה"ק בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10	ש"ס
- סמינריון	4	ש"ס
סה"כ	20	ש"ס

<u>חטיבה בתחום תרבויות המזה"ק</u>

- מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2	ש"ס
- מהלבירינט למלחמת טרויה: תרבויות יוון הקדם-קלאסית (חובה)	2	ש"ס
- אנטוליה ארץ החיתים וגשר תרבותי בין יבשות (חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג, עפ"י הנחיות היועץ. אפשרות בחירה גם מתחום ארכיאולוגיה של א"י, בהיקף שלא יעלה על 4 ש"ס	10	ש"ס
- סמינריון	4	ש"ס

<u>ללא השלמת קורסי החובה, לא ניתן להשתתף בסמינריון</u>

<u>חטיבה ללא סמינריון</u>

- ארכיאולוגיה מהי (חובה)	2	ש"ס
- הארכיאולוגיה של א"י משחר ההיסטוריה ועד חורבן ירושלים (חובה)	4	ש"ס
- מבוא כללי לתולדות המזרח הקדום (חובה)	2	ש"ס
- שיעורי בחירה מתוך רשימת שיעורי החוג עפ"י הנחיות היועץ	8	ש"ס
סה"כ	16	ש"ס

החטיבה בגיאוגרפיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>הגיאוגרפיה כחטיבת השלמה</u>

החוג לגיאוגרפיה מציע לימודי חטיבת השלמה בהיקף מצומצם (16-18 ש"ס). השיעורים הנושאיים בצירופים השונים חייבים להיות בתחום המבואות והתרגילים.
הרישום לחטיבה ייעשה במזכירות מדעי החברה.
הרישום לקורסים ייעשה בחוג לגיאוגרפיה.

<u>חטיבת השלמה</u>

צירוף א:	מבוא לגיאוגרפיה של האדם	4 ש"ס
	מבוא לגיאוגרפיה חברתית - כלכלית*	4 ש"ס
	2 תרגילים בתחום החברתי	4 ש"ס
	שיעורים נושאיים בתחום החברתי	4-6 ש"ס
	סה"כ	16-18 ש"ס
צירוף ב:	מבוא לאקלים ובעיות הסובב	4 ש"ס
	מבוא לגיאומורפולוגיה	4 ש"ס
	2 תרגילים בתחום הפיזי	4 ש"ס
	שיעורים נושאיים בתחום הפיזי	4-6 ש"ס
	סה"כ	16-18 ש"ס
צירוף ג:	מבוא לגיאוגרפיה של האדם	4 ש"ס
	מבוא נוסף	4 ש"ס
	תרגיל	2 ש"ס
	סמינריון בסיסי** (כללי ונושאי)	4 ש"ס
	סמינריון מתקדם**	4 ש"ס
	סה"כ	18 ש"ס

החטיבה בהיסטוריה כללית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה</u>

2 תרגילים (ת')	8 ש"ס
2 שיעורים (ש')	4 ש"ס
1 סמינריון (ס')***	4 ש"ס

הערה: דרישת קדם להשתתפות בסמינריון היא השתתפות בשני תרגילים לפחות, כאשר אחד מהם הוא באותה התקופה של הסמינר.

---

* לא יינתן בתשנ"ח.
** בהתאם למבואות שנבחרו.
*** התלמיד בחטיבה יגיש עבודה סמינריונית.

להלמידי הפקולטה למדעי החברה
במסלול החד חוגי

נפתחה חטיבה חדשה **מגמת אפריקה** במסגרת החוג להיסטוריה של המזה"ית ואפריקה.

מבנה החטיבה:

קורס חובה: מבוא להיסטוריה של אפריקה 4 ש"ס
4 קורסי בחירה 12 ש"ס
סה"כ 16 ש"ס

תלמידים המעוניינים להתקבל לחטיבה בסמסטר ב' תשנ"ח מתבקשים לפנות למזכירות הפקולטה למדעי החברה ולמלא טופס בקשה להצטרפות לחטיבה.

יש להחזיר את הטופס למזכירות הפקולטה עד יום ה' 26.2.98.

רשימת התלמידים שיתקבלו לחטיבה תתפרסם על לוח המודעות.

תלמידים שיתקבלו לחטיבה יוכלו להירשם לקורסי החטיבה ביום א' 16.3.98 בשעה 10 - 13, בחדר 429 בניין גילמן.

החטיבה בהיסטוריה של המזה"ת ואפר[illegible]

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

א. <u>חטיבה</u>

<u>שנה א'</u>

המזה"ת בעת החדשה - המשכיות ושינוי	שי	2 ש"ס
תולדות הערבים והאסלאם	תי	4 ש"ס

<u>שנה ב'</u>

מבוא לתולדות האימפריה העותומאנית	שו"ת	4 ש"ס

<u>שנים ב'-ג'</u>

2 שיעורי בחירה		<u>8 ש"ס</u>
	סה"כ	18 ש"ס

החטיבה בהיסטוריה של עם ישראל וארץ ישראל

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>קבלה</u>

יתקבלו עד 10 תלמידים בשנה

ההיסטוריה של עם ישראל נלמדת בשני חוגים:

א. תולדות עם ישראל
ב. תולדות ארץ ישראל

הלימודים מחולקים עפ"י תקופות:

תולדות עם ישראל	תולדות ארץ ישראל
1. העת העתיקה	1. העת העתיקה
2. ימי הביניים	2. ימי הביניים
3. התקופה המודרנית	3. התקופה המודרנית

<u>חטיבה</u>

מן הצרופים האפשריים של תקופות בחוג יכול התלמיד להרכיב את חטיבתו.

החטיבות

<u>מבנה הלימודים</u> (משותף לכל התכניות)

קורסים בני 4 ש"ס או 2 ש"ס כל אחד: שיעורים, תרגילים ושאיים.

החטיבה בחשבונאות

1. <u>תנאי הקבלה</u>

1.1 יורשו להגיש בקשה להתקבל לחטיבה תלמידים שהתקבלו לחוג לחשבונאות כתלמידים מן המניין לתכנית הדו-חוגית, בהליכי הקבלה הרגילים, ואשר הגישו בקשה להפסקת לימודיהם בחוג לחשבונאות והצהירו על ויתורם על המשך לימודיהם בחוג כתלמידים מן המניין (טפסי בקשה מצויים במזכירות החוג לחשבונאות).

1.2 תלמידי הפקולטה למדה"ח, העומדים בתנאי הקבלה של החוג לחשבונאות ואשר הודיעו מראש על כוונתם ללמוד לימודי חטיבה בלבד, תלמידים אלה יופנו באמצעות מזכירות הפקולטה למדה"ח.

2. <u>תקנון</u>

2.1 כל התקנות החלות על תלמידי החוג לחשבונאות, לרבות דרישות מוקדמות ומקבילות, ותקנון בחינות חלות גם על תלמידי החטיבה בחשבונאות.

2.2 על תלמיד החטיבה להשלים מכסת לימודים בהקף 18 ש"ס לפחות (ר' סעיף 3 להלן). במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות לקורסים הנדרשים, ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

2.3 הרישום לקורסי החטיבה ייערך במזכירות החוג לחשבונאות.

2.4 תלמיד שעמד בדרישות החטיבה בחשבונאות כמפורט לעיל, יפנה למזכירות החוג לחשבונאות ויקבל אישור מתאים בחתימת ראש החוג.

2.5 בחישוב ציון הגמר בלימודי החטיבה בחשבונאות יילקחו בחשבון רק הקורסים הכלולים בתכנית החטיבה כמפורט בסעיף 3 להלן.
ציון הגמר ישוקלל ע"י סיכום מכפלות ציוני הקורסים בהקפם מחולקים בסה"כ השס"ים.

2.6 את תקנון הלימודים בחוג לחשבונאות ופרטי השיעורים ימצא התלמיד בידיעון הפקולטה לניהול.

2.7 לתשומת לב תלמידי ביה"ס לכלכלה: תכנית החטיבה בחשבונאות גוררת שינויים בחובות הלימודים בכלכלה, פרט השינויים ראה בפרק ביה"ס לכלכלה.

3. <u>תכנית הלימודים</u>

שם הקורס	ש"ס	דרישות מוקדמות ומקבילות
יסודות החשבונאות	4	בחינת מעבר בהנה"ח וחישובים מסחריים
חשבונאות ניהולית	2	יסודות החשבונאות*,מבוא למיקרו כלכלה*
שיטות סטטיסטיות לחשבונאים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א'+ב' מבוא לאקונומטריקה*
יסודות תורת ההחלטות וחקר ביצועים	2	סטטיסטיקה לכלכלנים א', מתמטיקה לכלכלנים ב'
חשבונאות ניהולית מתקדמת	2	מבוא לטכנולוגיות מידע, חשבונאות ניהולית, יסודות המימון*
יסודות המשפט העסקי	2	יסודות המשפט
מיסים א'	4	יסודות המשפט, יסודות החשבונאות, יסודות המשפט העסקי*
סה"כ	18	

---

* דרישה במקביל.

החטיבות במתמטיקה

א. <u>חטיבות מצומצמות</u>

מוצעות ארבע תכניות

<u>תכנית א'-1</u>

שנה א'

חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 1	ש' 4 + ת' 3 ש"ס
חשבון דיפרנציאלי ואינטגרלי 2	ש' 4 + ת' 3 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ג'	<u>שנ"ת 4 ש"ס</u>
	סה"כ 18 ש"ס

<u>**תקנות**</u>

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה במתמטיקה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'" ו"מתמטיקה לכלכלנים ב'". על התלמיד להשלים 6 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>תכנית א'-2</u>

שנה א'

חשבון אינפיניטסימלי 1	ש' 4 + ת' 2 ש"ס
חשבון אינפיניטסימלי 2	ש' 4 + ת' 2 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ג'	<u>שנ"ת 4 ש"ס</u>
	סה"כ 16 ש"ס

<u>**תקנות**</u>

תלמיד ביה"ס לכלכלה חייב ללמוד את שני הקורסים הראשונים במסגרת החטיבה ויהיה פטור מן הקורסים "מתמטיקה לכלכלנים א'", ו"מתמטיקה ב'". על התלמיד להשלים 8 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.
הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" לא ייחשב במכסת שעות הבחירה בביה"ס לכלכלה.

<u>תכנית ב'-1</u>

שנה א'

אלגברה ליניארית 1	ש' 4 + ת' 3 ש"ס
אלגברה ליניארית 2	ש' 4 + ת' 2 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	<u>שנ"ת 4 ש"ס</u>
	סה"כ 17 ש"ס

תקנות

לתלמידי החוג לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 3 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

תכנית ב'-2

שנה א'

מבוא לאלגברה 1	ש' 3 + ת' 1 ש"ס
מבוא לאלגברה 2	ש' 3 + ת' 1 ש"ס

שנה ב'

מתמטיקה לכלכלנים ב'	שו"ת 4 ש"ס
ואחד מבין הקורסים הבאים:	
משוואות דיפרנציאליות רגילות לדו-חוגי	ש' 3 + ת' 1 ש"ס
מבוא לחקר ביצועים	ש' 3 + ת' 1 ש"ס
	סה"כ 16 ש"ס

תקנות

לתלמידי ביה"ס לכלכלה ייחשב הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ב'" במכסת שעות החטיבה וישוקלל בציון הגמר בחטיבה. על התלמיד להשלים 4 ש"ס נוספות בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה. תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

ב. חטיבות מורחבת

תנאי קבלה:

ציון 8 ומעלה בבחינת בגרות במתמטיקה ברמת 4 נקודות ומעלה (או במגמה ראלית/ביולוגית).

מוצעות שתי תכניות:

תכנית מורחבת א'

שנה א':	חשבון דיפי ואינטגרלי 1 ו-2	14	ש"ס
	מתמטיקה בדידה	5	ש"ס
	מבוא להסתברות	5	ש"ס
שנה ב':	מתמטיקה לכלכלנים ג'	4	" (סמסטר א')
	משוואות דיפי רגילות 1	4	" (סמסטר ב')
	אחד מבין הקורסים:		
	תורת הפונקציות המורכבות 1	4	ש"ס
	פונקציות ממשיות	4	ש"ס
	מבוא למרחבי הילברט ותורת האופרטורים	4	ש"ס
	ס ה " כ	36	ש"ס

תקנות

על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית א'-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 8 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.

תכנית מורחבת ב'

שנה א':	אלגברה ליניארית 1 ו-2	13	ש"ס
	גיאומטריה אנליטית	3	"
	מתמטיקה לכלכלנים ב'	4	"
שנה ב':	מבוא להסתברות	5	"
	אלגברה ב' 1	4	"
	תורת הקבוצות	2	"
	תולדות המתמטיקה או תורת המספרים	4	"
	ס ה " כ	35	ש"ס

תקנות

על תלמידי תכנית חטיבה זו חלות התקנות המפורטות בתכנית ב'-1 לעיל ובנוסף פטורים התלמידים מהקורס "סטטיסטיקה לכלכלנים א'" (על סמך הקורס מבוא להסתברות). מכסת ההשלמה הכוללת של תלמידי תכנית זו היא 4 ש"ס בקורסי הבחירה בכלכלה.
תלמידי תכנית זו אינם רשאים ללמוד את הקורס "מתמטיקה לכלכלנים ג'" במסגרת קורסי הבחירה בביה"ס לכלכלה.

החטיבה בניהול

1. **תנאי קבלה לחטיבה**

תלמידים הלומדים לקראת תואר ראשון בפקולטה למדעי החברה יוכלו להשתתף בלימודי חטיבה במסגרת לימודי התואר הראשון בניהול, בפקולטה לניהול. התכנית מיועדת בעיקר לתלמידי התכנית החד-חוגית בכלכלה. תנאי הקבלה לחטיבה בניהול הם סיום כל הקורסים המפורטים להלן בציון ממוצע משוקלל 75 לפחות: מבוא למיקרו-כלכלה; מבוא למקרו-לכלכלה; סטטיסטיקה לכלכלנים א'; סטטיסטיקה לכלכלנים ב'; מתמטיקה לכלכלנים א'.

2. **סדרי רישום**

2.1 משך הלימודים בחטיבה הוא שנתיים לפחות. לכן, יש להתחיל את הלימודים בחטיבה בראשית שנה ב'.

2.2 תלמידים המעוניינים להצטרף ללימודי החטיבה בניהול יירשמו במזכירות הפקולטה למדעי החברה. מספר המקומות בחטיבה מוגבל.

הרישום לחטיבה יתקיים אחת לשנה לקראת סמסטר א'.

הפקולטה למדעי החברה תמיין את בקשות הפונים ותעביר למזכירות הפקולטה לניהול את רשימת התלמידים העונים על תנאי הקבלה בכפוף למכסה שנקבעה.

2.3 הרישום לקורסים במסגרת החטיבה בניהול יתקיים במזכירות החוג לניהול.

2.4 כל התקנות החלות על תלמידי התכנית לניהול כפי שמתפרסמות בידיעון הפקולטה לניהול, לרבות מילוי הדרישות המוקדמות והמקבילות ותקנון הבחינות, חלות גם על תלמידי החטיבה בניהול.

3. **<u>היקף הלימודים</u>**

על תלמיד החטיבה בניהול להשלים מכסת לימודים בהיקף 15-17 ש"ס. במסגרת מכסה זו לא ייכללו קורסים המהווים דרישות מוקדמות או מקבילות ואשר אינם חלק מתכנית החטיבה.

4. **<u>תכנית לימודי החטיבה בניהול לתלמידי הפקולטה למדעי החברה: (15-17 ש"ס)</u>**

א. על התלמיד לעמוד בדרישות שניים מהקורסים הבאים לפחות:

שם הקורס	היקף ש"ס	דרישות מוקדמות	דרישות מקבילות
יסודות החשבונאות*	4		
יסודות המימון	4	יסודות החשבונאות**	מיקרו כלכלה א'
			מבוא לאקונומטריקה
			יסי תורת ההחלטות
יסודות השיווק	3		מיקרו כלכלה א'

ב. את יתרת מכסת הקורסים יבחר התלמיד מתוך רשימת הקורסים האלה:

פסיכולוגיה חברתית וניהולית	3		
יסי תורת ההחלטות	3	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	
מבוא לארגון ולניהול	3	פסיכולוגיה חב' וניהולית***	
		סוציולוגיה ארגונית****	
מבוא לחקר ביצועים	4	סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	
		מתמטיקה לכלכלנים ג'	
יסודות ניהול התפעול והייצור	3	מבוא לחקר ביצועים	
סה"כ ש"ס	**15-17**		

---

* תלמיד שלמד את הקורס "חשבונאות לכלכלנים" בביה"ס לכלכלה מנוע מלהשתתף בקורס זה. על תלמידים אלה לקחת לפחות אחד משני הקורסים: יסודות המימון או יסודות השיווק.

** או "חשבונאות לכלכלנים" במסגרת ביה"ס לכלכלה.

*** או קורס מקביל בפסיכולוגיה חברתית.

**** או "מבוא לסוציולוגיה" בפקולטה למדעי החברה.

החטיבות בסטטיסטיקה

<u>תנאי קבלה:</u> הקבלה לחטיבות בסטטיסטיקה מותנית בציון בחינת הבגרות במתמטיקה ובציון פסיכומטרי. יתקבלו רק תלמידים שלמדו מתמטיקה ברמה של 4 או 5 יחידות וקיבלו ציון של 7 לפחות.

לימוד החטיבות בסטטיסטיקה דורש קורסים במתמטיקה:
חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 (בביה"ס למתמטיקה) ומבוא לאלגברה 1 ו-2 (בביה"ס למתמטיקה)*.
שעות קורסים אלה אינן נכללות במניין שעות החטיבה.
מומלץ שתלמידים יחליטו על בחירת החטיבה בסטטיסטיקה בסמסטר הראשון ללימודיהם כדי שיוכלו להירשם לקורסים המתאימים במתמטיקה. (הקורסים המתמטיים במדה"ח לא יוכרו כהכנה לחטיבה בסטטיסטיקה).

א. <u>חטיבה</u> (מצומצמת)

<u>תכנית לימודים:</u>	<u>ש"ס</u>	<u>דרישות מוקדמות</u>
1. מבוא להסתברות	2+3	
2. מבוא לסטטיסטיקה	1+3	מבוא להסתברות, חשבון אינפ. 1
3. הסתברות**	1+3	מבוא לסטטיסטיקה (במקביל) חשבון אינפ. 2 מבוא לאלגברה 1 ו-2 (או מתמטיקה ג') (במקביל)
4. תאוריה סטטיסטית	2+3	הסתברות
סה"כ	18 ש"ס	

<u>חלוקה סמסטריאלית מוצעת:</u>

<u>סמסטר א'</u>	<u>סמסטר ב'</u>
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 1	2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 1*	3. מבוא לאלגברה 2*
<u>סמסטר ג'</u>	<u>סמסטר ד'</u>
1. הסתברות**	1. תאוריה סטטיסטית

---

* ניתן ללמוד את הקורס "מתמטיקה ג'" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

** ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגי" בהקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.

ב. חטיבה מורחבת

פרוט הלימודים:	ש"ס	דרישות מוקדמות
1. לימודי החטיבה המצומצמת	18	
2. רגרסיה***	3	תאוריה סטטיסטית
3. ניתוח שונות	3	תאוריה סטטיסטית
4. מבוא לחקר ביצועים	1+3	חשבון אינפ. 1 ו-2, מבוא להסתברות, מבוא לאלגברה 1 ו-2*
5. קורס בחירה	3	
סה"כ	31 ש"ס	

חלוקה סמסטריאלית מוצעת (כולל ההכנה המתמטית)

סמסטר א'	סמסטר ב'
1. מבוא להסתברות	1. מבוא לסטטיסטיקה
2. חשבון אינפיניטסימלי 1	2. חשבון אינפיניטסימלי 2
3. מבוא לאלגברה 1*	3. מבוא לאלגברה 2*

סמסטר ג'	סמסטר ד'
1. הסתברות**	1. תאוריה סטטיסטית
2. מבוא לחקר ביצועים	2. קורס בחירה

סמסטר ה' או ו' (בהתאם להיצע הקורסים)

1. ניתוח שונות
2. רגרסיה

תקנות הנוגעות לתלמידי החוג לכלכלה עם חטיבה מצומצמת בסטטיסטיקה

1. הציונים בקורסים חשבון אינפיניטסימלי 1 ו-2 ומבוא לאלגברה 1, אותם ילמד התלמיד במסגרת ביה"ס למתמטיקה ישוקללו בציון הגמר בחוג לכלכלה עפ"י המשקלות הניתנים בחוג זה לקורסים אלה (ראה פרוט בתקנות החוג).
2. תלמיד שייבחר ללמוד את הקורס "מתמטיקה ג'" בחוג לכלכלה במקום מבוא לאלגברה 1 ו-2 תסתכם מכסת השלמותיו בקורסי מתמטיקה ב-12 ש"ס בלבד ויהיה עליו להשלים 4 ש"ס בקורסי הבחירה בחוג לכלכלה.

---

* ניתן ללמוד את הקורס "מתמטיקה ג'" בפקולטה למדעי החברה במקום הקורסים "מבוא לאלגברה 1 ו-2". לתלמידים אשר רוצים ידע מעמיק יותר, מומלץ מאוד להשתתף ב"מבוא לאלגברה 1 ו-2".

** ניתן ללמוד את הקורס "הסתברות לדו חוגי" בהקף 5 ש"ס במקום הקורס "הסתברות". הקורס יזכה את הסטודנט ב-4 ש"ס בלבד.

*** תלמידים הלומדים את הקורס "מבוא לאקונומטריקה" במסגרת החוג לכלכלה ילמדו במקום "רגרסיה" קורס בחירה בחטיבה בסטטיסטיקה בתאום עם יועץ החוג לסטטיסטיקה.

החטיבה בספרות עברית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

חטיבה מצומצמת (16 ש"ס)

א. שיעורי מבוא (4 ש"ס):
יסודות הסיפורת - 2 ש"ס (סמסטר א'+ב')
תרגיל ביסודות הסיפורת - 2 ש"ס

יסודות השירה - 2 ש"ס (סמסטר א'+ב')
תרגיל ביסודות השירה - 2 ש"ס

הערה: ניתן ללמוד 4 ש"ס (שיעור ותרגיל) באחד מתוך שני התחומים (סיפורת או שירה) או מבוא של 2 ש"ס בכל אחד משני התחומים.

ב. שיעורים היסטוריים וכלליים (2-4 ש"ס)
"ממרכזים למרכז": הספרות העברית בראשית המאה העשרים - 4 ש"ס
ממודרניות והשכלה עד מודרניזם ופוסטמודרניזם: קווי מתאר לשירה העברית של מאתיים השנים האחרונות - 4 ש"ס
זרמים ואסכולות בשירה המודרנית (העברית והכללית) - 2 ש"ס
הסיפורת הישראלית בשנת ה-80 ה-90 - 2 ש"ס
מבוא ליידיש ולתרבותה - 4 ש"ס

ג. שיעורים מונוגרפיים (2-4 ש"ס):
שירתו של שאול טשרניחובסקי - 2 ש"ס
יצירת ביאליק לילדים בשירה ובפרוזה - 2 ש"ס
שירתה של יונה וולך - 2 ש"ס
סיפור ומחשבה ביצירת י.ח. ברנר - 2 ש"ס
דליה רביקוביץ עד כה - 2 ש"ס
שירתו של אבא קובנר: פרקים נבחרים - 2 ש"ס
אורי צבי גרינברג - משורר אידיאולוג - 2 ש"ס

ד. שיעורים כלליים - היבט חברתי (6 ש"ס)
מבוא לתרבות ישראלית - 4 ש"ס
זכרון השואה בספרות הישראלית - 2 ש"ס
סיפורת בהקשר אידיאולוגי: חיים הזז, יצחק שנהר, אביגדור המאירי - 2 ש"ס
ייצוגה של מלחמת השחרור בספרות הישראלית: השיר, הסיפור והמחזה - 2 ש"ס
דגמים של שירה לאומית: ביאליק, טשרניחובסקי, אצ"ג - 2 ש"ס
שירת נשים - 2 ש"ס
סיפורת נשים ישראלית: הקול האחר - 2 ש"ס

החטיבות בצרפתית

במסגרת החוג לצרפתית פועלות שתי מגמות:

1. <u>שפה וספרות צרפתית</u>:
כל השיעורים ניתנים בשפה הצרפתית, כולל עבודות ובחינות.
על התלמיד לבחור בשיעורים מתקדמים בין ספרות צרפתית לבין בלשנות צרפתית.
תלמידים בעלי תעודת בגרות בשפה הצרפתית (או מארץ דוברת צרפתית) יוכלו להרכיב תכנית אישית של 16 ש"ס בתאום עם יועץ החטיבה.

2. <u>תרבות צרפת</u> - המגמה מתחלקת לשני תחומים:
א. תרבות צרפת.
ב. צרפתית עסקית.

א. <u>תרבות במתכונת הרגילה</u>
השיעורים (כולל עבודות ובחינות) ניתנים בשפה העברית על בסיס קריאת טקסטים במקור הצרפתי, פרט למבוא לתרבות צרפת (שנה א'), שבו גם הטקסטים ניתנים בעברית. שיעורי השפה (מיומנויות) מיועדים להביא את התלמיד לרמה שתאפשר לו להבין טקסטים מן התרבות והספרות הצרפתית (ידיעה פאסיבית בלבד). הלימודים יביאו את התלמיד לרמה של הפטור הנדרש באותם החוגים המחייבים לימוד שפה זרה שניה ברמת מתקדמים.

<u>החלוקה לרמות בשיעורי שפה תיעשה על-פי בחינת מיון (ביום היעוץ) בשתי המגמות.</u>
לחטיבה בתרבות צרפת מתקבלים אך ורק תלמידים עם ידע מוקדם בשפה הצרפתית.

ב. <u>צרפתית עסקית</u>
תחום זה מיועד לתלמידי כלכלה וניהול. לפרטים נוספים יש לפנות לגב' סינטיה ברקן (03)9302794.
השיעורים הכלליים ניתנים בשפה העברית על בסיס קריאת טקסטים במקור הצרפתי. השיעורים הדנים בעולם הכלכלה והיזמות ניתנים בשפה הצרפתית. שיעורי השפה (מיומנויות) מיועדים להביא את התלמיד לרמה שתאפשר לו יכולת לתקשר בצרפתית עם שותפים לדיון ולמשא ומתן.

1. <u>שפה וספרות צרפתית</u>
<u>דרישת קדם להמשך לימודים בחטיבה (שנה א')</u>

מבוא לספרות הצרפתית המודרנית*	שי	2	ש"ס
	תי	4	ש"ס
(בסמסטר ב' בלבד)	סה"כ	6	ש"ס

לימודי שפה בתאום עם יועץ המגמה.

מבוא ללשון + הבעה בכתב סמי א'	4	ש"ס
או:		
הבעה צרפתית בעל-פה (סמי א' ו-ב')	4	ש"ס

סה"כ דרישות קדם שנה א' 10 ש"ס.

---

* השיעור והתרגיל הם יחידה אחת.

שנים ב' וג':

א. ספרות צרפתית

הבעה בכתב וחיבור סמ' א'	2	ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	4	ש"ס
סה"כ ללא סמינריון	6	ש"ס

או:

הבעה בכתב וחיבור סמ' א'	2	ש"ס
שיעורים מתקדמים בספרות צרפתית	4	ש"ס
סמינריון	2	ש"ס
סה"כ עם סמינריון	8	ש"ס

סה"כ חטיבה בשפה וספרות צרפתית 16 ש"ס (10+6) ללא סמינריון.
סה"כ חטיבה בשפה וספרות צרפתית 18 ש"ס (10+8) עם סמינריון.

ב. בלשנות

הבעה בכתב וחיבור סמ' א'	2	ש"ס
מבוא לבלשנות	4	ש"ס
או:		
מבוא לסמנטיקה ולקסיקולוגיה	2	ש"ס
מבוא לבלשנות	4	ש"ס
	6	ש"ס

החטיבה בבלשנות צרפתית היא ללא סמינריון.
תלמידים עם רקע נוסף בבלשנות יוכלו לפנות ליועץ החוג כדי לבדוק אפשרות של חטיבת בלשנות צרפתית עם סמינריון.

2. תרבות צרפת

2א. תרבות במתכונת הרגילה
רק עבור תלמידים עם ידע בשפה הצרפתית

א. מבוא:
במגמה תרבות צרפת כל התלמידים ילמדו מבוא לתרבות צרפת (4 ש"ס 2 ש"ס בכל סמסטר, שיעור ללא תרגיל) הניתנים בשפה העברית על בסיס טקסטים מתורגמים.

ב. שיעורי שפה:
התלמידים ילמדו בסמסטר א' או סמסטר ב' של שנה א' 4 ש"ס שיעורי שפה במסגרת המיומנויות שייחשבו ל-2 ש"ס.

החטיבות

לימודי שנה א'

אימון בקריאה ודקדוק סמסטר א' או סמסטר ב'	4	ש"ס
מבוא לתרבות צרפת סמסטר א'+סמסטר ב'	4	ש"ס
סה"כ דרישות קדם שנה א':	8	ש"ס = 6 ש"ס

שנה בי וגי:

כל השיעורים בחטיבה ניתנים בעברית על בסיס קריאת טקסטים במקור בשפה הצרפתית. ראה תכנית מפורטת בידיעון: החוג לצרפתית, מגמת תרבות צרפת.

1. איתור מבנים	2	ש"ס
2. קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2	ש"ס
3. שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	6	ש"ס
סה"כ	10	ש"ס

או

1. איתור מבנים	2	ש"ס
2. קריאה מודרכת בטקסטים מן הספרות או מן התרבות הצרפתית	2	ש"ס
3. שיעורים מתקדמים בתרבות צרפת	4	ש"ס
4. סמינריון	4	ש"ס
סה"כ	12	ש"ס

סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 16 ש"ס (10+8 = 16 ש"ס) ללא סמינריון.
סה"כ חטיבה בתרבות צרפת 18 ש"ס (12+8 = 18 ש"ס) עם סמינריון.

2ב. צרפתית עסקית (מסלול של 16 ש"ס)

שנה אי

סמסטר אי

אימון בקריאה	4	ש"ס
הבנת הנשמע והבעה בע"פ	2	ש"ס
	6	ש"ס = 4ש"ס*

סמסטר בי

צרפת במאה ה-20: לשון, מוסדות ותרבות	4	ש"ס
הבנת הנשמע והבעה בע"פ	2	ש"ס
	6	ש"ס

סה"כ שנה אי 12 ש"ס הנחשבים ל-10 ש"ס.

שנה בי-גי

קריאה מודרכת בנושאי כלכלה וניהול בצרפתית	2	ש"ס
שו"ת (שיעורי בחירה בתרבות צרפת הכלליים		
או מתוך שיעורים המיועדים למסלול)	4	ש"ס
	6	ש"ס

סה"כ לימודי חטיבה 18 ש"ס = 16 ש"ס

כל המעוניין לקחת סמינריון יצטרך להוסיף עוד 2 ש"ס לחטיבה.

---

* התלמידים ילמדו בסמסטר אי של שנה אי 4 ש"ס אימון בקריאה שייחשבו ל-2 ש"ס.
הערה: הייעוץ יעשה רק עם יועצת התחום גבי סינטיה כהן.

החטיבה בעבודה סוציאלית

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

מטרת החטיבה להרחיב ולהעמיק את הידע של התלמידים במדיניות חברתית, מבנה שירותי רווחה ובעיות חברתיות שונות בישראל.
התכנית מאפשרת עיון ומעורבות חברתית תוך התנסות ביחסי עזרה בתחומי בעיה שונים (קשישים, שכול, עבריינות, פיגור, בריאות נפש, עלייה וכו').

דרישות
התלמיד ישלים, לא יאוחר מתום שנת הלימודים הראשונה ללימודיו בחטיבה שני מבואות במדעי החברה.

חובות התלמיד
לפחות 16 שעות סמסטריאליות.

תכנית הלימודים

שנה אי - לימודי חובה

מבוא לרווחה חברתית ולעבודה סוציאלית	שי	2	ש"ס
מצוקה חברתית ומעורבות חברתית*	שו"ת	6	ש"ס

שנים בי או גי

שיעורי בחירה	8	ש"ס

שיעורי בחירה - על כל תלמיד ללמוד ארבעה שיעורים מתוך הרשימה שלהלן:

	סוג	שעות	דרישות מוקדמות
יחסים בין אישיים	שי	2 ש"ס	
מבוא למשפט	שי	2 ש"ס	
גדילה והתפתחות של האדם אי	שי	2 ש"ס	
מבוא לסטייה חברתית	שי	2 ש"ס	מבוא לפסיכולוגיה מבוא לסוציולוגיה
הקבוצה הקטנה בע"ס	שי	2 ש"ס	
המערכות להבטחת הכנסה	שי	2 ש"ס	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית
המשפחה כמערכת	שי	2 ש"ס	
המסגרת המוסדית והחוקית של שירותי הרווחה	שו"ת	3 ש"ס	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית
גדילה והתפתחות של האדם בי	שי	2 ש"ס	גדילה והתפתחות אי
ההיבט הקהילתי בע"ס	שי	2 ש"ס	מבוא לרווחה חברתית ועבודה סוציאלית

החטיבות

---

* הקורס כולל התנסות מעשית בשדה בלווי הדרכה מקצועית בהיקף של 3 שעות שבועיות, סדנת הכנה ליציאה למעורבות בשדה תתקיים ביום שישי, שבועיים לפני סיום סמסטר אי. השבוע האחרון יוקדש לקשר עם המנחים בשדה.

	סוג	שעות	דרישות מוקדמות
פוסט טראומה - התופעה גורמים והשלכות	שי	2 ש"ס	מבוא לפסיכולוגיה
היבטים פסיכוחברתיים ובריאותיים בעבודה	שי	2 ש"ס	
הוצאת ילדים בסיכון מהבית	שי	2 ש"ס	
שסעים וריבוד בחברה הישראלית	שי	2 ש"ס	
מבנים ותפקודים בארגוני רווחה	שי	2 ש"ס	

החטיבה בפילוסופיה

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה מצומצמת - 16 ש"ס</u>

אשנב לפילוסופיה	2 ש"ס סמ' א' או ב'
מבוא הסטורי לפילוי (פילוי יוונית או פילוסופיה חדשה)	2 ש"ס סמ' א' או ב'
3 שיעורי מבוא שלב א'	6 ש"ס סמ' א' או ב'
קריאה מודרכת שלב א'	2 ש"ס סמ' א' או ב'
שיעור המשך + תרגיל באחד מהתחומים בו למד מבוא שלב א'*	4 ש"ס סמ' ב'

החטיבה בפילוסופיה יהודית

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

תלמידים המתקבלים לחטיבה יקבלו ייעוץ אצל יועץ החוג לפילוסופיה יהודית.

א. <u>חטיבה מצומצמת</u> (16 ש"ס)

1. שני שיעורי מבוא מתוך ארבעת המזורים, מהם מורכבים לימודי החוג — 8 ש"ס
2. שני תרגילים צמודים לנ"ל — <u>8 ש"ס</u>

16 ש"ס

---

* תנאי קדם להשתתפות בשיעור המשך + תרגיל - ציון חיובי בשיעור המבוא.

החטיבה בשפה וספרות ערבית

הקבלה לחטיבה בסמסטר אי בלבד.

<u>תנאי קבלה:</u> ציון "טוב" בבחינת בגרות בערבית (4-5 יחידות) או עמידה בבחינת המיון של החוג לערבית.

<u>סמסטר אי</u>

קווים מאפיינים בספרות הערבית הקלאסית אי	2 ש"ס
תרגיל לנ"ל	2 ש"ס
תולדות הספרות הערבית המודרנית אי	2 ש"ס
תרגיל לנ"ל	2 ש"ס

<u>סמסטר בי</u>

תולדות הספרות הערבית המודרנית בי	2 ש"ס
שיעור העמקה	2 ש"ס
מושגי יסוד באסלאם	<u>4 ש"ס</u>
סה"כ	16 ש"ס

החטיבות בתולדות האמנות

הקבלה לחטיבות בסמסטר אי בלבד.

א. <u>חטיבה</u>

מבוא לאמנות יונית	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאמנות ימי הביניים	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאמנות הרנסנס	שיעור	2 שעות שנתיות
מבוא לאמנות מודרנית	שיעור	<u>2 שעות שנתיות</u>
		8 שעות שנתיות

רצוי ללמוד בסדר כרונולוגי, כיוון שהמבואות המאוחרים מבוססים על המבואות המוקדמים ויש התפתחות ברמות ובדרישות של 4 היחידות המרכיבות.

ב. <u>חטיבה מורחבת:</u>

הקבץ מבואות	8 שעות שנתיות
4 שיעורי בחירה	<u>8 שעות שנתיות</u>
	16 שעות שנתיות

החטיבה בתלמוד

הקבלה לחטיבה בסמסטר א' בלבד.

<u>חטיבה מצומצמת</u> (16 ש"ס)

1.	מבוא להלכה ולספרותה	4 ש"ס
	או:	
	מבוא לספרות האגדה - התפתחותו של ז'אנר ביצירת חז"ל	
	או:	
	מעמד האישה נישואין והמשפחה	2 ש"ס
	אישות גירושין והמשפחה בהלכה ובאגדה	2 ש"ס
2.	קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים	8-4 ש"ס
	(סדרים זרעים מועד/ סדרים נשים נזיקין)	
3.	קורס(י) בחירה בתלמוד שנים ב' ו-ג'*	8-4 ש"ס
	או:	
	סמינריון באגדה: המדרשים לחמש המגילות**	4 ש"ס
	או:	
	סמינריון בהלכה: ימי מועד בספרות ההלכתית***	4 ש"ס

---

* ד"מ: קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים - 4 ש"ס.

** ד"מ: קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים - 4 ש"ס ומבוא לספרות האגדה - 4 ש"ס, ביחד 8 ש"ס.

*** ד"מ: קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים - 8 ש"ס.
או: קריאת טקסטים בתלמוד הבבלי למתחילים - 4 ש"ס + קורס בחירה בתלמוד שנים ב' ו-ג' - 4 ש"ס, ביחד 8 ש"ס.

מכונים ויחידות מסונפות
לפקולטה למדה"ח

הספרייה למדעי החברה ולניהול ע"ש ברנדר-מוס

הספרייה משרתת את הפקולטה למדעי החברה ולניהול. בספרייה כ-250,000 ספרים וכתבי עת, מאגרי מידע וחיבור לרשת האינטרנט. הספרייה ממוחשבת במלואה במערכת "אלף" - הרשת הארצית של הספריות במוסדות להשכלה גבוהה בארץ.

<u>אוספי הספרייה:</u>
ספרים שמורים לקורסים
ספרים באוסף הכללי
כתבי עת
עבודות מ.א. ודוקטורט
מבחנים פסיכולוגיים
קלטות וידאו
ספרי יעץ - אנציקלופדיות, שנתונים סטטיסטיים, מדריכים
מאגרי מידע על תקליטורים.

<u>נוהלי השאלה:</u>

לתלמידי ב.א.:	5 ספרים מהאוסף הכללי - לשבועיים 2 ספרים מהשאלה מוגבלת ליומיים
לתלמידי מ.א.:	7 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש 3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ליומיים
לתלמידי תואר שלישי:	10 ספרים מהאוסף הכללי - לחודש 3 ספרים מהשאלה מוגבלת - ל-3 ימים
החזרת ספרים:	עד שעה 17.00. המאחרים בהחזרת ספרים יחוייבו בקנס לפי התעריפים הנקבעים בספרייה. הקנס חל על כל ספר בנפרד.

אין השאלת כתבי עת, אנציקלופדיות וספרי עיון אחרים.
"תקנון השאלה" מפורט ניתן לקבל בדלפק ההשאלה.

<u>השאלה בינספריתית ובינלאומית</u> - לתלמידי הפקולטות למדעי החברה ולניהול ולסגל ההוראה.

<u>זמני פתיחת הספרייה:</u> הספרייה פתוחה כל יום משעה 9.00 בבוקר עד 19.45 בערב.
ביום שישי וערבי חג - עד שעה 12.45.

<u>צוות הספרייה:</u>

מנהלת הספרייה	גבי הדסה רון
מנהלת מחי שירותי קוראים	גבי תהילה לבנת
מנהלת מדור אולמות קריאה	גבי חסיה קופמן
מנהלת מדור יעץ והדרכה	גבי נעמי גלור
מנהלת מדור דליית מידע	גבי אנית שוחט

מכונים
יחידות
מסונפות

מכון הרצג לחקר ההזדקנות והזיקנה ע"ש אסטבן ורוזיטה הרצג

המכון לחקר ההזדקנות והזיקנה ע"ש אסטבן ורוזיטה הרצג נוסד בשנת 1992 באוניברסיטת תל-אביב. היחידה לפסיכולוגיה של הבגרות שימשה בסיס למכון והמשך עבודתה מתבצעת במסגרת המכון. המכון הוא בעל אוריינטציה אינטרדיסציפלינארית, שואף לשלב בין הדיסציפלינות השונות ומקיים שיתוף פעולה בין הפקולטה למדעי החברה והפקולטה למדעי הרפואה. המכון ממוקם בפקולטה למדעי החברה.

<u>מטרות המכון ושטחי פעולתו</u>

המכון משמש מסגרת למחקר, לעיון לפרסום ולפעילות בתחומי ההזדקנות והזיקנה במגמה לקדם תחומים אלה בארץ ובעולם. לקידום מטרות אלה פועל המכון כדלקמן:

א. פיתוח וקידום המחקר על תהליכי הזדקנות וזיקנה אוניברסליים ואופיניים לחברה הישראלית.
ב. משמש מוקד לריכוז מידע, כלי מחקר, יעוץ ותמיכה לחוקרים בתחום. המכון נוקט יוזמה משלו באיסוף נתונים שמשרתים גם חוקרים אחרים.
ג. משמש אכסניה לבירור עיוני ומחקרי בין חוקרים שונים ומביא לשיתוף פעולה ביניהם ובין מכונים דומים בארץ ובעולם.
ד. תורם ליישום מחקרי, קידום מקצועי ומעורבות קהילתית לרווחת האוכלוסיה.
ה. משמש מסגרת לפרסום ולהפצת ידע בארץ ובעולם.

<u>מנהל המכון</u>: פרופי יעקב לומרנץ.

המכון על-שם דוד הורוביץ לחקר ארצות מתפתחות

מכון הורוביץ הינו מכון אוניברסיטאי אינטרדיסציפלנרי העוסק במחקר בתחום של חברה, כלכלה ופיתוח חברתי. המכון משתף גורמים ציבוריים במועצתו ובועדותיו ותקציבו הבסיסי ממומן מפירותיה של קרן מחקר המגויסת ממקורות מקומיים ובינלאומיים.
המכון מעניק מלגות שנתיות לתלמידי מחקר מבטיחים בתחומי הפיתוח החברתי. המילגה הינה תחרותית, מבוססת על מצוינות מדעית ומיועדת לביצוע מחקר בתחומי העיסוק של המכון.

<u>מנהל המכון</u>: פרופי חיים חזן.

מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה

מכון גולדה מאיר לחקרי עבודה וחברה מייסודן של ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י ואוניברסיטת תל-אביב, נוסד בשנת 1970 ובשנת 1985 הוסב על שמה של גולדה מאיר.

<u>מטרות המכון</u>: לקיים פעילות מחקרית בקבוצות הנושאים הבאות:

1. בנושאים הרלוונטיים למדעי העבודה על ענפיהם השונים.
2. בנושאים עיוניים, חברתיים והיסטוריים הנוגעים לתנועת העבודה הישראלית.
3. בנושאים כלכליים, ארגוניים ומשקיים.
4. בנושאי רווחה ואי-שוויון חברתי-כלכלי.

<u>מנהל המכון</u>: פרופי משה סמיונוב

מכון ב.י. כהן לחקר דעת קהל

מחקרי דעת קהל נועדו לתאר, לנתח ולהסביר באורח שיטתי את עמדות הציבור והתנהגותו במישורים שונים - חברתיים, פוליטיים, כלכליים ותרבותיים. השימוש המקובל בכלי זה הוא כפול: לבחינה אמפירית של תיאוריות בתחום מדעי החברה וההתנהגות מחד וכאמצעי לקבלת מידע שיטתי על הלכי רוח בציבור, תפיסותיו ואמונותיו, לצורך קביעת מדיניות וקבלת החלטות בסקטור הציבורי והפרטי מאידך.

מטרות המכון:

1. לקדם את התאוריה והמתודולוגיה של מחקרי דעת קהל.
2. ליזום מחקרי דעת קהל שיש בהם עניין ציבורי לאומי.
3. ליצור מאגרי נתונים שיועמדו לרשות חוקרים ותלמידי מחקר.
4. לסייע בקניית מיומנויות בחקר דעת הקהל לאנשי סגל ותלמידי מחקר.
5. לשמש מרכז לחילופי מידע בין חוקרים באקדמיה ומחוצה לה.

ראש המכון: פרופ' נח לוין-אפשטיין.

המכון לחקר העיתונות היהודית בעולם

כללי

המכון לחקר העיתונות היהודית, מיסודו של חתן פרס ישראל לעיתונות שלום רוזנפלד, פועל כגוף המשותף לפקולטות למדעי החברה ולמדעי הרוח. המכון עוסק במחקר ותיעוד של העיתונות והתקשורת היהודית בארץ ובעולם, על כל לשונותיה, מייסדיה, מעצביה ותרומתה התרבותית.

מטרות המכון

- ייזום ועריכת מחקרים הנוגעים לתולדות העיתונות היהודית בארץ ובעולם, וגם תולדותיהם של עיתונאים בולטים ממוצא יהודי שתרמו לפיתוח התקשורת בעולם.
- ייזום ועריכת פעילויות אקדמיות אחרות כגון: הרצאות, כנסים ועידות בינלאומיות וכיו"ב.
- רכישה וארגון של ספרות ותיעוד, לרבות ספרים, כתבי עת, עיתונים וחומר ארכיוני, הנוגעים לתולדות העיתונות היהודית בעולם והכנת רישומים לביבליוגרפיות של החומר הזה.
- מתן מענקים ומילגות לחוקרים וסטודנטים העוסקים בחקר תולדות העיתונות היהודית והישראלית או נושאים מקורבים.
- הפצת מידע בציבור הרחב, בארץ ובחו"ל, על תולדות העיתונות היהודית באמצעות הרצאות, ימי עיון, ועידות, הדרכה ופירסומים מדעיים.
- פיתוח קשרים עם מוסדות אקדמיים, ספריות, ארכיונים ממשלתיים, ציבוריים ופרטיים, ויצירת קשר עם מערכות של כתבי עת יהודיים לקידום המטרות הנ"ל.

יחידות המכון

א. מרכז מידע ממוחשב, המסווג לפי מפתח-נושאים ייחודי, בנושאי עיתונות ותקשורת בארץ ובעולם.
ב. ספרייה ואוספים מיוחדים.
ג. כתב עת קבוע ("קשר") המוקדש לתולדות העיתונות היהודית.

ראש המכון: פרופ' מיכאל קרן

המכון למחקר חברתי

המכון למחקר חברתי, ליד אוניברסיטת תל-אביב והחוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה, נוסד ב-1972 כמסגרת ארגונית לביצוע מחקרים ע"י מורי החוג, תלמידי המחקר ועמיתי מחקר.

<u>מטרות המכון ושטחי פעולתו</u>

1. המכון יוזם ומבצע מחקרים בתחום הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה והפסיכולוגיה החברתית, מגבש הצעות מחקר ומביאן לפני מוסדות ציבור וקרנות.
2. המכון מפתח ומספק לחוקרים שירותים מקצועיים בתחומי: יעוץ מתודולוגי, סטטיסטי, תכנות, הכשרת מראיינים, תיעוד, עריכה, הבאה לדפוס, וניהול אדמיניסטרטיבי ותקציבי של מחקרים.
3. המכון קושר קשרים עם מכוני מחקר, מוסדות לאיסוף נתונים ואוניברסיטאות בארץ ובעולם, במגמה להביא לשיתוף פעולה ותיאום עמם.
4. המכון משמש מסגרת קולטת לעמיתי מחקר שאינם חברי סגל ההוראה בחוג. סטודנטים ותלמידי מחקר של האוניברסיטה יכולים לשלב במסגרתו את עבודות המחקר שלהם בתכניות מחקר של חוקרים בכירים העובדים בו.

<u>מנהל המכון</u>: ד"ר אבי גוטליב

מכון סאקלר ללימודי כלכלה

מטרת מכון סאקלר - קידום מחקר כלכלי, תאורטי ויישומי בטווח רחב של נושאים כגון: תורת המשחקים, אירגון תעשייתי, מימון ציבורי, סחר בינלאומי, כלכלה מוניטרית, ועוד.
סגל המחקר במכון מורכב מחברי הסגל של בית הספר לכלכלה ע"ש איתן ברגלס.

<u>מנהל המכון</u>: ד"ר אלחנן בן-פורת

המכון למחקר כלכלי על-שם ד"ר ישעיהו פורדר

המכון הוקם לזכרו של ד"ר ישעיהו פורדר, שהיה אחד מן המנהיגים הכלכליים החשובים של מדינת ישראל.
המכון הינו גוף עצמאי, בעל מקורות מימון משלו הפועל ליד בית הספר לכלכלה על שם איתן ברגלס באוניברסיטת תל-אביב. הקמתו התאפשרה הודות לתרומותיהם של בנק לאומי לישראל, מוסדות פיננסיים וכלכליים אחרים וידידי משפחת פורדר.

<u>מטרות המכון</u> הן: לסייע ולעודד ביצוע מחקרים הקשורים לבעיות המעסיקות את המדיניות הכלכלית בארץ ובעולם, מימונם ופרסומם. מלבד עבודות המחקר, מפרסם המכון באופן שוטף *סידרה של ניירות עבודה. צוות המחקר של המכון מורכב בעיקר מחברי הסגל האקדמי של* החוג לכלכלה.

<u>מנהל המכון</u>: ד"ר אלחנן בן-פורת.

מכון פרס לדיפלומטיה ושיתוף פעולה אזורי

<u>מטרות ותחומי מחקר של המכון:</u>
מטרתו העיקרית של המכון היא למלא את החלל שנוצר עקב ההתמקדות הממושכת בשאלות הביטחון הלאומי מזווית ראיה אסטרטגית צרה. המכון יתרום להארת המעטפת והליבה של הדיפלומטיה הישראלית בהקשר אזורי רחב תוך שילוב של היבטים תאורטיים, היסטוריים ומכווני מדיניות. המכון ישאף להאיר וללבן גם סוגיות יסוד הקשורות לאופיה של הדיפלומטיה הגלובלית בת-זמננו.

<u>תחומי פעילות אקדמית</u>
תהליכי מיקוח, משא ומתן ותיווך; דיפלומטיה משברית; דיפלומטיה של שיתוף פעולה, בניית מסגרות אזוריות ויישוב סכסוכים; הרובד התרבותי בתהליכים דיפלומטיים; כללי המשחק הדיפלומטיים; המעטפת הקוגניטיבית והפסיכולוגית בתהליכי מיקוח ומשא ומתן; בחינת כוחן והשפעתן של ציוויליזציות ותרבויות אזוריות על קביעת סדר היום המדיני של מדינות במזה"ת ובאזורים אחרים; ניתוח אירועים, תהליכים ותמורות במדיניות החוץ הישראלית.

<u>מבנה ומימון</u>
מכון פרס לדיפלומטיה ושיתוף פעולה אזורי נשען בעבודתו על סגל של חוקרים קבועים. כמו כן מסתייע המכון בסגל אקדמי של חוגי הפקולטה. המכון גם יקיים קשרי גומלין עם מכוני מחקר רלבנטיים באוניברסיטת תל-אביב.

המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר ליד אוניברסיטת ת"א

המרכז לפיתוח על-שם פנחס ספיר ליד אוניברסיטת תל-אביב, אשר הוקם בשנת 1975, עוסק בנושאי פיתוח כלכלי, תעשייתי, חברתי, מדיני ותרבותי-חינוכי ותחומי פיתוח אחרים. מטרתו העיקרית של המרכז היא לתרום למחקר, ולהרחבת הידיעה וההבנה של נושאי פיתוח כלליים. במחקרים שנערכים במסגרת מרכז ספיר מושם דגש על הנסיון הישראלי ועל בדיקת אפשרות יישום המסקנות למדיניות בישראל.

<u>מטרות המרכז:</u>
א. לעסוק בבעיות פיתוח כולל, תוך שימת דגש על שילוב בינתחומי ועל השלכות חברתיות, כלכליות, מדיניות ומשפטיות של מדיניות הפיתוח ברמות השונות של רווחה כלכלית.
ב. לקיים ערבי עיון בהם תתקיים הפריה הדדית בין הוגי דעות, אנשי מעש ומעצבי מדיניות בתחומי הפיתוח הכלכלי בארץ ובעולם.
ג. לחקור, לנתח ולבדוק רעיונות חדשים בנושאי הפיתוח וליישמם.
ד. לפרסם ולהפיץ ידע לציבור הרחב.

מרכז ספיר מעודד <u>עבודות-מחקר</u> בנושאים שונים ומגוונים בתחומי הפיתוח, לדוגמה - נושאים הקשורים לקבוצות מעוטות יכולת, עיירות פיתוח, צמיחה כלכלית, אינפלציה, מדיניות חברתית וכלכלית וכיו"ב.
כמו כן, מקיים המרכז <u>כנסים בינלאומיים</u> בנושאי פיתוח, בצד <u>ערבי-עיון</u> בנושאים בעלי עניין ציבורי בישראל.

<u>מנהל המרכז:</u> ד"ר דני צידון.

מרכז יפה למחקרים אסטרטגיים

הפקולטה למדעי החברה — הפקולטה למדעי הרוח

מטרה

מרכז יפה למחקרים אסטרטגיים של אוניברסיטת תל-אביב נוסד בסוף שנת 1977. מטרתו היא לחקור נושאים הקשורים באסטרטגיה במובנו הרחב של המושג ולהביא נושאים אלה לתודעתו ולידיעתו של הציבור. במסגרת זו חוקר המרכז לא רק את ההיבט הצבאי של כל נושא, אלא גם את היבטיו המדיניים, הכלכליים, החברתיים, המשפטיים והפסיכולוגיים. לנושאים אסטרטגיים של ישראל ניתנת קדימות, אך המרכז עוסק גם במחקרים הנוגעים לנושאים אסטרטגיים בינלאומיים ולבעיות ביטחון של מדינות אחרות.
המרכז מוציא לאור ספרים, מחקרים ומזכרים בעברית ובאנגלית.

שיטת העבודה

בעבודתו נשען המרכז על סגל מצומצם של חוקרים קבועים ומסתייע במכוני המחקר ובחוגי ההוראה שבאוניברסיטת תל-אביב (כגון: מרכז משה דיין, החוג למזרח-התיכון ואפריקה, החוג למדע המדינה, המרכז הבין-תחומי לניתוח ולחיזוי טכנולוגי (ענד). במכונים אחרים באוניברסיטאות בארץ ומחוץ לה וכן בחוקרים עצמאיים בישראל ובחו"ל - הכל לפי הנושא, הצרכים והאפשרויות.
לרשות החוקרים עומד מרכז מידע הסורק, מנתב ואוגר חומר תיעודי בתחום האסטרטגיה. ומסתמך בעבודתו על מקורות גלויים ממדינות האזור ומחוצה לו. המידע מיועד לחוקרי המרכז, אך עומד גם לרשותם של חוקרים אחרים, סטודנטים ומעוניינים אחרים.
במרכז ששה פרויקטים קבועים למחקר: הטרור במזרח התיכון, מאזן הכוחות הצבאיים במזרח התיכון, ביבליוגרפיה לביטחון ישראל, מדיניות ארצות הברית במזרח התיכון, דעת הקהל וביטחון לאומי בישראל וסוגיות בדוקטרינה הצבאית הישראלית. שלושת הראשונים נשענים על בסיס מידע ממוחשב. כן מנהל המרכז פרויקט רחב-היקף לבחינת סוגיות בתהליך השלום ישראל-ערב, ופרויקט הבוחן אפשרויות לפיקוח ובקרת נשק במזרח התיכון.

ראש המרכז - יפודסס.
סגן ראש המרכז - ד"ר אפרים קם

המרכז ללימודים בינלאומיים ע"ש מוריס א. קוריאל

המרכז ללימודים בינלאומיים ע"ש מוריס א. קוריאל משותף לפקולטות למדעי הרוח, מדעי החברה ומשפטים. המרכז נועד לשמש מסגרת שתרכז ותטפח את המחקר הבין-תחומי הנוגע לנושאים הקשורים למערכת היחסים הבינלאומיים בחוג למדע המדינה, בחוג להסטוריה כללית ובפקולטה למשפטים.

<u>מטרות המרכז ושטחי פעולתו</u>

- פיתוח וקידום המחקר וההוראה בתחום היחסים הבינלאומיים ויחסי החוץ של מדינת ישראל. כוונת המרכז לשים דגש מיוחד על חקר ההתפתחויות באירופה העכשווית.
- ארגון כנסים בינלאומיים, סמינרים והרצאות פומביות של חוקרים בולטים, ישראליים וזרים כאחד, ומעצבי מדיניות.
- ארגון סמינר שנתי פומבי, שיתכנס פעם או פעמיים בחודש, ובו ישתתפו חוקרים בעלי שם ואישי ציבור מהארץ ומחו"ל.
- תמיכה במחקרים ייחודיים, הקשורים לתחום היחסים הבינלאומיים ויחסי החוץ של ישראל.
- תמיכה בתלמידי מחקר (מילגות מחיה ותמיכה).

המרכז נותן חסות לכתב-העת EIAL - כתב-עת מדעי לחקר ארצות אמריקה הלאטינית. ולכתב העת M.H.R. - Mediterranean Historical Review.

<u>ראש המרכז</u>: פרופי אלי בר-נביא.

מרכז תמי שטינמץ למחקרי שלום

מרכז תמי שטינמץ למחקרי שלום הוא יחידה אוניברסיטאית רב-דיסציפלינרית לעידוד המחקר, ההוראה והחשיבה בנושאים הקשורים לשלום. המרכז פועל כגוף המשותף לפקולטות למדעי הרוח, מדעי החברה ומשפטים.

<u>מטרות המרכז</u> - ייזום, עידוד ופרסום של מחקרים הנוגעים לתהליכי שלום; כינוס וועידות, ימי-עיון, סמינרים הרצאות ופעילויות אקדמיות אחרות בתחומי עיסוקו של המרכז; הפצת ידע מוסמך בציבור הרחב ועידוד דיון ציבורי בסוגיות הנוגעות לתהליכי שלום; הענקת מלגות לסטודנטים לעידוד כתיבת עבודות לתואר השני והשלישי על נושאים רלוונטיים לתהליכי שלום, ועידוד ההוראה של נושאים אלו; ריכוז ספרות ותיעוד בשטח זה; פיתוח קשרים ודו-שיח עם מוסדות אקדמיים, מדעיים, ציבוריים, ממשלתיים ואחרים, בארץ ובחו"ל, לשם קידום המטרות האמורות לעיל, תוך הדגשה מיוחדת של טיפוח הקשרים עם חוקרים ומוסדות בחברות הערביות.

<u>מחקר</u> - המרכז מממן מחקרים בנושאים מגוונים הקשורים בשלום להיבטיו השונים. הצעות המחקר נבחנות ונבחרות על-ידי הוועדה המדעית, שבה חברים נציגי מכונים ופקולטות מכל חלקי הקמפוס. בין המחקרים שנערכו במסגרת המרכז בשנים האחרונות והנערכים במסגרתו כיום: הממד הכלכלי של הסכמי השלום, זהויות ותפיסות שלום בקרב ערבים ויהודים בישראל, מחקר השוואתי של דרכים לפתרון קונפליקטים בתרבויות שונות. תהליכי התאמה ולמידה במסגרת הקונפליקט הישראלי-ערבי; תפקיד התקשורת במשא ומתן בין ישראל לפלסטינים; מעורבות נשים פלסטיניות-ישראליות בארגוני שלום ובפעילות למען השלום, סטריאוטיפים הדדיים של יהודים וערבים, התפתחות רעיון חלוקת ארץ ישראל לשתי מדינות ועוד.

מכונים ויחידות מסונפות

סמינר המרכז - השנה יקיים המרכז, בשיתוף עם החוג להיסטוריה של המזה"ת ואפריקה, סמינר שנתי בנושא: "מגעים ומתחים בין תרבותיים - ישראל מבית ובמזרח התיכון". את הסמינר, המיועד לתלמידי תואר שני מחוגים שונים, ואשר חלק מהרצאותיו יהיו פתוחות גם לקהל הרחב ירכז פרופי אלעאי אלון.

מלגות - המרכז מעניק מלגות שנתיות לסטודנטים לתואר שני ושלישי המבקשים לבצע מחקר בתחומי פעולתו.

ראש המרכז: פרופי אפרים יער-יוכטמן
מנהלת המרכז: ד"ר תמר הרמן

היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה

מטרות היחידה
היחידה להשתלמויות וליישומים במדעי החברה הינה גוף אשר במסגרתו נערכות פעילויות, מטעם הפקולטה למדעי החברה, שהמשותף להן הוא הפצת ידע בתחומי מדעי החברה, על מנת להרחיב ולהעמיק את מעורבות הפקולטה בחברה, ליצור אפשרויות מגוונות להפריה והעשרה הדדיות, ולשם הידוק קשרי האקדמיה עם הקהילה הסובבת אותה.

היחידה יוזמת ומארגנת פעולות יישומיות במדעי החברה בתחומי הכשרה, הדרכה, פיתוח מנהלים וייעוץ ארגוני לגופים ציבוריים ועסקיים.

מבנה היחידה
פעילות היחידה מתבצעת על ידי אנשי סגל של הפקולטה למדעי החברה, או אנשים מטעמה. הפרוייקטים של היחידה עומדים בקריטריונים של איכות מקצועית, כיאה לגוף אוניברסיטאי. היחידה כפופה לדקאן הפקולטה. שני גופים מפקחים על פעילותה: ועדה אקדמית לפיקוח מקצועי וועד מנהל לבקרה ולפיקוח כלליים ולניהול אדמיניסטרטיבי.

מנהל היחידה: אלי וייץ
יו"ר הוועדה האקדמית: פרופי נחמיה פרידלנד

הקתדרות בפקולטה למדעי החברה

1. הקתדרה המיוחדת למדיניות כלכלית

הקתדרה מתמקדת בחקר שיתוף פעולה כלכלי פוטנציאלי במזרח התיכון בתנאי שלום. המחקרים מתבצעים בסיוע קרן האמר. כן עוסקת הקתדרה במגוון נושאים בתחום המדיניות הכלכלית.
מופקד הקתדרה: פרופי חיים בן-שחר

2. הקתדרה המיוחדת לכלכלת שלום ויחסים בינלאומיים ע"ש ורה וג'ראלד וויספלד

הקתדרה עוסקת בנושאי מדיניות כלכלית בישראל ומבצעת מחקר בנושאי מדיניות שיתוף פעולה בין ישראל ומדינות מזרח תיכוניות אחרות בתנאים של שלום.
מופקד הקתדרה: פרופי יעקב פרנקל

3. הקתדרה לכלכלה ע"ש אמנון בן-נתן

הקתדרה מתמקדת בסיוע לחוקרים אורחים, כן מסייעת הקתדרה בקיום סימפוזיון שנתי בנושאים הקשורים למדיניות כלכלית עכשווית בישראל.
מופקד הקתדרה: פרופי אלכס צוקרמן

4. הקתדרה לשוקי הון בינלאומיים ע"ש הנרי קאופמן

הקתדרה עוסקת באספקטים שונים של שכלול שוקי ההון הבינלאומיים ותנועות ההון הבינלאומיות והשפעותיהם על החיסכון, ההשקעות, הפריון והצמיחה.
מופקד הקתדרה: פרופי אפרים צדקה.

5. הקתדרה לכלכלת עבודה ע"ש גרייס ודניאל רוס

הקתדרה מממנת מחקרים בנושא הנ"ל ומשתתפת במימון ביקורי חוקרים אורחים.
מופקד הקתדרה: פרופי יורם וייס.

6. הקתדרה לתאוריה כלכלית ע"ש ג'ק זלצברג

הקתדרה מתמקדת בחקר התאוריה הכלכלית, ושמה דגש על תאורית קבלת ההחלטות, תורת המשחקים, וכן נושאים בינתחומיים בכלכלה, פילוסופיה ופסיכולוגיה.
מופקד הקתדרה: פרופי אריאל רובינשטיין.

7. הקתדרה ליחסי כלכלה בינלאומיים ע"ש ארצ'י שרמן

מקורותיה של הקתדרה מוקדשים ל-3 נושאים: משבר החוב הבינלאומי, מדיניות שער החליפין, צמיחה כלכלית בהקשר הבינלאומי.
מופקד הקתדרה: פרופי אלחנן הלפמן

8. הקתדרה למימון ציבורי ע"ש מריו הנריקה סימונסן

הקתדרה מסייעת בביצוע מחקרים בכל תחומי המימון הציבורי, כגון: הוצאות הממשלה ומדיניות מס, מועדון (קלוב) אופטימלי, ניתוח עלות תועלת והשפעות הגרעון בתקציב הממשלה.
מופקד הקתדרה: פרופי אסף רזין

9. הקתדרה לכלכלה השוואתית ע"ש ג'אק וליסה יעל

הקתדרה עוסקת במחקר כלכלי בין מדינות. מאמצה המחקרי מוקדש לניתוח ולימוד תהליכים כלכליים, ולהבנת המדיניות הכלכלית בישראל ואף לעיצובה.

10. הקתדרה לאורחים בכלכלה ע"ש אהרון וארנה הרטחה

הקתדרה תממן שהותם של חוקרים אורחים בבית-הספר לכלכלה. אורחים אלה יעסקו הן במחקר והן בהוראת קורסים לתואר שלישי ויסייעו בקידום הקשרים הבינלאומיים של ביה"ס לכלכלה.

11. הקתדרה במדע המדינה ע"ש רומלו בטנקורט

הקתדרה מתמקדת בחקר המבנה הפוליטי וההתנהגות הפוליטית בחברה הישראלית תוך הדגש מיוחד על שינויים באידיאולוגיות פוליטיות והשלכותיהם על מפלגות ודפוסי הצבעה בישראל.
מופקד הקתדרה: פרופי דוד נחמיאס

12. הקתדרה לדיפלומטיה ע"ש ד"ר נחום גולדמן

הקתדרה מתמקדת בחקר הדיפלומטיה היהודית ותפקידי המוסדות והאישיים היהודיים בתחום הפוליטיקה הבינלאומית.
כמו כן, תומכת הקתדרה במחקר והוראה בתחומים רלוונטיים.
מופקד הקתדרה: פרופי אהרון קליימן

13. הקתדרה לסוציולוגיה פוליטית ע"ש זלמן וסימה וינברג

הקתדרה עוסקת באספקטים הסוציו-פוליטיים של החברה בישראל, בחקר מפלגות, מנגנונים, מסרים פוליטיים, ובהשפעת הפוליטיקה על החברה האזרחית.

14. הקתדרה לסוציולוגיה של העבודה ע"ש ברנרד ואודרי רפופורט

המחקרים מבוצעים במסגרת הקתדרה ומוקדשים לשלושה נושאים:
א. מבנה התעסוקות בחברה התעשייתית והשלכותיו הריבודיות.
ב. ההרכב החברתי של המבנה התעסוקתי והנורמים המשפיעים עליו.
ג. ערכים ועמדות בתחום העבודה.
מופקד הקתדרה: פרופי אפרים יער.

לוח בחינות
תואר ראשון

לתשומת לב

מועד בי של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות, בלוח זה יכללו גם בחינות בקורסים הניתנים בסמסטר העוקב על-ידי מורה אחר.
פרטים על תאריכי בחינות לא יימסרו בטלפון!

סמסטר א'

היום	השעה	הקורס	החוג
6.2.98	9.00	אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי
8.2.98	9.00	אנגלית ברמת בינוני	כלל אוניברסיטאי
	14.00	שמוש במאגרי מידע יישומי מחשב למדעי החברה כלכלת תקשורת	תקשורת כלל פקולטטי כלכלה
9.2.98	9.00	מיקרו כלכלה אי תאוריות סוציולוגיות קלאסיות סין תחת מאו ודנג	כלכלה סוציולוגיה מדע המדינה
	14.00	מיקרו כלכלה גי מתמטיקה לכלכלנים אי זמן פסיכולוגי	כלכלה כלכלה פסיכולוגיה
10.2.98	9.00	מבוא לסוציולוגיה שיטות מחקר בריאות רפואה ותקשורת מבוא ליחסי עבודה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי מדע המדינה תקשורת חט. בליטרדי עבודה
	14.00	פסיכופתולוגיה אי מדיניות כלכלית וחברתית בישראל	פסיכולוגיה כלכלה

11.2.98	9.00	תפיסה אי	פסיכולוגיה
		כלכלת אי-ודאות	כלכלה
		חינוך וחברה	סוציולוגיה
		סימולציות ביחסים בינלאומיים	מדע המדינה
	14.00	סטטיסטיקה לפסיכולוגים אי	פסיכולוגיה
		מבוא לסטטיסטיקה	מדע המדינה
		מבוא לסטטיסטיקה	תקשורת
12.2.98	9.00	מתמטיקה לכלכלנים בי	כלכלה
		סוציולוגיה סביבתית	סוציולוגיה
		נשים בפוליטיקה הישראלית	מדע המדינה
	14.00	מאקרו כלכלה בי	כלכלה
		שיטות מחקר בתקשורת אי	תקשורת
13.2.98	9.00	יסודות הבנקאות	כלכלה
		סוציולוגיה של החברה הישראלית	סוציולוגיה
		מבוא ליחסים בינלאומיים	מדע המדינה
		פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
		כיצד חושבים העיתונאים וקהליהם	תקשורת
15.2.98	9.00	מבוא למיקרו כלכלה	כלכלה
		סוציולוגיה תעשייתית	סוציולוגיה
		המדע בשירות האדם אי	פסיכולוגיה
	14.00	מדיניות ומדינאות מעשית	מדע המדינה
		מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטטי
		מיקרו כלכלה בי	כלכלה
16.2.98	9.00	סוגיות נבחרות בכלכלת ישראל	כלכלה
		מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/כלל פקולטטי
		המרחב הציבורי, תקשורת ופוליטיקה	תקשורת
	14.00	כלכלה מוניטרית בינלאומית	כלכלה
		כלכלה פוליטית	מדע המדינה
		מבחנים והערכה אי	פסיכולוגיה

17.2.98	9.00	שיטות מחקר	סוציולוגיה
		המערכת הפוליטית בישראל	מדע המדינה
		שחקנים רציונלים בפוליטיקה	מדע המדינה
		מבוא לארגוני עבודה מיקרו	חט. בלימודי עבודה
	14.00	כלכלה ומשפט	כלכלה
		שיטות מחקר איכותיות	סוציולוגיה
		שיטות מחקר א'	פסיכולוגיה
18.2.98	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		תאוריות סוציולוגיות של ארגונים	סוציולוגיה
		תקשורת המונים בישראל	תקשורת
	14.00	מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
		מבוא לתקשורת המונים	תקשורת
19.2.98	9.00	כלכלה התנהגותית	כלכלה
		מקורות היסטוריים ואינטלקטואלים	
		של מדעי החברה	סוציולוגיה
		הפשיזם והימין החדש	מדע המדינה
	14.00	תאוריה סוציולוגית בת זמננו	סוציולוגיה
20.2.98	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ג'	כלכלה
		פסיכולוגיה וסוציולוגיה של הספורט	סוציולוגיה/ פסיכולוגיה
		מבוא למימשל	מדע המדינה
		אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
22.2.98	9.00	מבוא למאקרו כלכלה	כלכלה
		מיגדר, מיניות וחברה	סוציולוגיה
		התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
		קוראים, ספרים ומה שביניהם	תקשורת
	14.00	מאקרו כלכלה א'	כלכלה
		ריבוד ואי שוויון	סוציולוגיה
		התפתחות קוגניטיבית	פסיכולוגיה
23.2.98	9.00	מבוא לתורת המשחקים	כלכלה
		מבוא לארגוני עבודה מאקרו	חט. בלימודי עבודה
		פסיכולוגיה התפתחותית של הילד	פסיכולוגיה
	14.00	בעיות נבחרות בתאוריה מיקרו כלכלית	כלכלה
		יסודות הטכנולוגיה בתקשורת	תקשורת

24.2.98	9.00	בחירות וכלכלה	כלכלה
		ארגוני עבודה ביפן	סוציולוגיה
		תולדות המחשבה המדינית	מדע המדינה
		מבוא ללוגיקה	כלל פקולטטי
	14.00	היבטים פיזיולוגיים ופסיכולוגים של כאב:	פסיכולוגיה
		סוגיות תאורטיות אמפריות וטפוליות	
		מחשבה מדינית בת זמננו	מדע המדינה
25.2.98	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים אי	כלכלה
		פוליטיקה ערבית	מדע המדינה
		נשים בתקשורת	תקשורת
		פסיכולוגיה של האישה	חט. בלימודי מיגדר
		מיגדר, זהות וקשר	פסיכולוגיה
	14.00	פירמות בעלות ניהול שליטה	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	סוציולוגיה
26.2.98	9.00	שיטות מתמטיות בכלכלה	כלכלה
		השמאל בישראל מ-1967	מדע המדינה
		דיני עבודה	חט. בלימודי עבודה
	14.00	ניתוח נתונים בעזרת המחשב	סוציולוגיה
		היסטוריה של אמצעי התקשורת	תקשורת
27.2.98	9.00	כלכלה אקולוגית	כלכלה
		כלכלה וחברה	סוציולוגיה
		קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
		מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
		פסיכולוגיה חברתית אי	פסיכולוגיה
1.3.98	9.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
		פרספקטיבות על הגירה	סוציולוגיה
		מדיניות ציבורית בישראל:	
		עיצוב, יישום והערכה	מדע המדינה
		פסיכולוגיה פיזיולוגית אי	פסיכולוגיה
	14.00	שיטת המשפט הישראלי	כלל פקולטטי
	16.00	כלכלת ישראל	כלכלה

2.3.98	9.00	צמיחה כלכלית	כלכלה
		בחירות והתנהגות בוחרים	מדע המדינה
		אידאולוגיה חברה ופוליטיקה - מקרה חברת העובדים	חט. בלימודי עבודה
	14.00	למידה אי	פסיכולוגיה
		תרבות לשון וחברה	תקשורת
3.3.98	9.00	מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
		קוי יסוד בהתפתחות הכלכלית של הישוב היהודי בארץ-ישראל	סוציולוגיה
		פוליטיקה ופתוח כלכלי במזרח-אסיה	מדע המדינה
	14.00	תקשורת ותרבות המונים	תקשורת
6.3.98	9.00	צדק בכלכלה: היבטים פילוסופים	כלכלה
		טרנספורמציה חברתית-המיקרה של הקבוץ	סוציולוגיה
		מדיניות החוץ של ארה"ב	מדע המדינה
		מבוא לפסיכולוגיה	פסיכולוגיה/ כלל פקולטטי
		פסיכולוגיה קוגניטיבית אי	פסיכולוגיה
		משפחה וחברה	סוציולוגיה
13.3.98	9.00	מבוא למיקרו כלכלה	כלכלה
		מבוא לסוציולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
		שיטות מחקר	סוציולוגיה

סמסטר ב'

לתשומת לב

מועד ב' של בחינות בקורסים הניתנים רק באחד הסמסטרים מתקיים באמצע הסמסטר העוקב. *לוח בחינות למועדים אלה מתפרסם על לוח המודעות, בלוח זה יכללו גם בחינות* בקורסים הניתנים בסמסטר העוקב על-ידי מורה אחר.
פרטים על תאריכי בחינות לא יימסרו בטלפון!

היום	השעה	הקורס	החוג
12.6.98	9.00	אנגלית ברמת מתקדמים	כלל אוניברסיטאי
14.6.98	9.00	אנגלית ברמת בינוני	כלל אוניברסיטאי
	14.00	כלכלת תקשורת שימוש במאגרי מידע יישומי מחשב למדה"ח	כלכלה תקשורת כלל פקולטטי
15.6.98	9.00	מתמטיקה לכלכלנים א' מיקרו כלכלה ג' טרוריזם בינלאומי	כלכלה כלכלה מדע המדינה
	14.00	מיקרו כלכלה א' משפט וחברה	כלכלה סוציולוגיה
16.6.98	9.00	מימון ציבורי סימני נשיות *מבוא לסטטיסטיקה*	כלכלה סוציולוגיה *מדע המדינה*
	14.00	מחשבה מדינית בת זמננו תעסוקה בסקטור הלא יהודי תולדות העיתונות בארץ-ישראל	מדע המדינה חט. בלימודי עבודה תקשורת
17.6.98	9.00	סוגיות נבחרות ביחסים בין המינים כלכלה מדינית ומדיניות כלכלית מדיניות ודיני שידור בישראל ובעולם שינויים מבניים במערכת המפלגתית בישראל	חט. בלימודי מיגדר כלכלה תקשורת מדע המדינה
	14.00	מסחר בינלאומי ריאלי פוליטיקה ויחסים עדתיים	כלכלה סוציולוגיה

18.6.98	9.00	מתמטיקה לכלכלנים ב'	כלכלה
		קולות השיח במפגש הישראלי פלשתיני	תקשורת
		מבוא לאנתרופולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
		דיפלומטיה יהודית ציונית וישראלית	מדע המדינה
	14.00	מאקרו כלכלה ב'	כלכלה
		מבחנים והערכה ב'	פסיכולוגיה
19.6.98	9.00	נושאים בתורת ההחלטות	כלכלה
		תולדות המחשבה הכלכלית	כלכלה
		פסיכולוגיה התפתחותית של המבוגר והזקן	פסיכולוגיה
		מודרניות ופוסט מודרניות	סוציולוגיה
		מבוא לממשל	מדע המדינה
21.6.98	9.00	מבוא למיקרו כלכלה	כלכלה
		סוגיות תאורטיות בתקשורת	תקשורת
		תאוריות סוציולוגיות קלאסיות	סוציולוגיה
	14.00	מיקרו כלכלה ב'	כלכלה
		מבוא ללוגיקה	כלל פקולטטי
22.6.89	9.00	רציונליות בכלכלה - היבטים פילוסופיים	כלכלה
		ניתוח השיח באמצעי התקשורת	תקשורת
		אסטרטגיה בעידן המודרני	מדע המדינה
	14.00	רפורמות מיבניות במשק הישראלי	כלכלה
		טריטוריה לאומיות ומדינה	סוציולוגיה
		המערכת הפוליטית בישראל	מדע המדינה
23.6.98	9.00	כלכלה מוניטרית	כלכלה
		פערים, עוני וביטחון סוציאלי	כלכלה
		ייצוג הקונפליקט היהודי ערבי בתקשורת ובאומנות הישראלית	תקשורת
		מבוא לסוציולוגיה	סוציולוגיה/ כלל פקולטטי
	14.00	למידה ב'	פסיכולוגיה
		סוציולוגיה של החברה הישראלית	סוציולוגיה
		מבוא לארגוני עבודה מאקרו	חט. בלימודי עבדה

לוח בחינות

24.6.98	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים בי	כלכלה
		ניתוח השוואתי של חדשות טלביזיה	תקשורת
		התפתחות ייצוגים מנטליים בגיל הרך	פסיכולוגיה
		פוליטיקה וחברה	סוציולוגיה
	14.00	מבוא לאקונומטריקה	כלכלה
25.6.98	9.00	מבוא לכלכלת עבודה	כלכלה
		כלכלת הסביבה	כלכלה
		תקשורת ומערכת בריאות	תקשורת
		החברה הפלשתינית בישראל	סוציולוגיה
		התנהגות פוליטית בישראל	מדע המדינה
	14.00	תורות האישיות אי+בי	פסיכולוגיה
		מיתולוגיה ואומנות	כלל פקולטטי
26.6.98	9.00	מתמטיקה לכלכלנים גי	כלכלה
		ספרות בעיני הפסיכותרפיסט	פסיכולוגיה
		מבוא ליחסים בינלאומיים	מדע המדינה
		קבלת החלטות במינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
28.6.98	9.00	מבוא למאקרו כלכלה	כלכלה
		התקשורת והליכי אכיפת החוק	תקשורת
		אלימות פוליטית וטרור	מדע המדינה
	14.00	מאקרו כלכלה אי	כלכלה
		חינוך וחברה	סוציולוגיה
29.6.98	9.00	כלכלה בינלאומית מוניטרית	כלכלה
		מקורות הסטורים ואינטלקטואלים	סוציולוגיה
		של מדעי החברה	
		מבוא לפסיכולוגיה	כלל פקולטטי
		מבוא למינהל ומדיניות ציבורית	מדע המדינה
	14.00	שיטות מחקר בי	פסיכולוגיה
		שיטות מחקר	סוציולגיה
		שיטות מחקר	מדע המדינה
30.6.98	9.00	מדיניות כלכלית וחברתית	כלכלה
		מיבנה ותיפקוד של אמצעי התקשורת	תקשורת
		מדיניות חוץ וביטחון בסין	מדע המדינה
	14.00	סוגיות בשיווק	כלכלה

1.7.98	9.00	מבוא לסטטיסטיקה לכלכלנים א'	כלכלה
		מוסדות תקשורת המונים באירופה המערבית	תקשורת
		פסיכולוגיה פיזיולוגית ב'	פסיכולוגיה
		מבוא למחקרי קהילה	סוציולוגיה
		מבוא לארגוני עבודה מיקרו	חט. בלימודי עבודה
	14.00	פסיכופתולוגיה ב'	פסיכולוגיה
		חברות יהודיות קדם מודרניות	סוציולוגיה
2.7.98	9.00	סוגיות בכלכלת ישראל	כלכלה
		מבוא לסטטיסטיקה לסוציולוגים	סוציולוגיה
		מדיניות ומדינאות מעשית	מדע המדינה
	14.00	פוליטיקה השוואתית	מדע המדינה
		שיטת המשפט הישראלי	כלל פקולטטי
3.7.98	9.00	מבוא לתורת המשחקים	כלכלה
		תהליכי השפעה	תקשורת
		פסיכולוגיה חברתית ב'	פסיכולוגיה
		סוציולוגיה של רגשות	סוציולוגיה
		הקהילה האירופית: פוליטיקה ומדיניות	מדע המדינה
5.7.98	9.00	חשבונאות לכלכלנים	כלכלה
		תולדות המחשבה המדינית	מדע המדינה
		היבטים כלכליים בפוליטיקה	מדע המדינה
	14.00	סוציולוגיה של הרפואה	סוציולוגיה
		מבוא ליחסי עבודה	חט. בלימודי עבודה
	16.00	כלכלת ישראל	כלכלה
6.7.98	9.00	שווקים עתידיים ואופציות	כלכלה
		בחירת קריירה מקצועית לפי נטיות וכשרים	פסיכולוגיה
		יסודות הפסיכולוגיה החברתית	סוציולוגיה
		ממשלות קואליציוניות בישראל	מדע המדינה
	14.00	דיני תקשורת	תקשורת
		המעוטים והמדינה הלאומית: המקרה המזרח תיכוני	מדע המדינה
7.7.98	9.00	כלכלת ביטוח	כלכלה
		שיטות מחקר בתקשורת ב'	תקשורת
	14.00	נושאים נבחרים במימון חברות	כלכלה
		תאוריה סוציולוגית בת זמננו	סוציולוגיה

לוח בחינות

8.7.98	9.00	יסודות הבנקאות	כלכלה
		גישות ושיטות בפסיכולוגיה	פסיכולוגיה
		מבוא לכלכלה ללא כלכלנים	כלל פקולטטי
	14.00	התמורה בישוב היהודי בארץ ישראל בתקופת המנדט	סוציולוגיה
		עובדים בחברה הישראלית בפרספקטיבה היסטורית	חט. בלימודי עבודה
9.7.98	9.00	צמיחה כלכלית	כלכלה
		סטטיסטיקה לפסיכולוגים ב'	פסיכולוגיה
		תרבות וחברה	סוציולוגיה
		אתניות ודת בישראל בין מדינה לחברה	מדע המדינה
10.7.98	9.00	מבוא למדעים קוגניטיביים	חט. בגישות פורמליות לידע והחלטה
		נושאים נבחרים בכלכלת אינפורמציה	כלכלה
		מבוא לכלכלה אורבנית	כלכלה
		שפות חוותיות	תקשורת
		פסיכולוגיה קוגניטיבית ב'	פסיכולוגיה
17.7.98	9.00	חשוביות ומחשבה	חט. בגישות פורמליות לידע והחלטה
		מוסדות התקשורת	תקשורת
		תפיסה ב'	פסיכולוגיה

תואר שני

סמסטר א'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

8.2.98	14.00	כלכלת תחבורה
9.2.98	14.00	תאוריה מיקרו א'
11.2.98	9.00	צדק
13.2.98	9.00	צמיחה כלכלית
15.2.98	14.00	כלכלה ציבורית
16.2.98	14.00	תאוריה מאקרו א'
18.2.98	9.00	כלכלה וסוציולוגיה
20.2.98	9.00	סוגיות במדיניות פיסקלית
22.2.98	14.00	כלכלה מדינית ובחירת מדיניות
24.2.98	14.00	אקונומטריקה א'
26.2.98	14.00	ארגון תעשייתי
1.3.98	14.00	שוקי הון ופיתוח
3.3.98	14.00	מודלים דינמיים סטוכסטיים בכלכלה

מדע המדינה

11.2.98	14.00	שיטות מחקר למתקדמים
15.2.98	14.00	סטטיסטיקה ל- M.A חלק א'
17.2.98	14.00	מדיניות ציבורית ומינהל ציבורי
22.2.98	14.00	תקשורת פוליטית

לימודי ביטחון

12.2.98	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

10.2.98	14.00	מחקר ותאוריה באנתרופולוגיה
12.2.98	9.00	סוציולוגיה סביבתית
17.2.98	14.00	סטטיסטיקה ל-M.A א'
23.2.98	14.00	שיטות מחקר כמותיות למתקדמים
26.2.98	14.00	ערכים, עמדות ודעת קהל בחברה המודרנית
2.3.98	14.00	סוגיות בלימודי תרבות ותאוריה

לוח בחינות

לימודי עבודה

9.2.98	14.00	סטטיסטיקה ל-M.A
10.2.98	14.00	יסודות בפיתוח ארגוני
12.2.98	14.00	מתודה ומחקר בהיסטוריה
15.2.98	14.00	הערכת עובדים
16.2.98	14.00	שיטות מחקר איכותיות
18.2.98	14.00	פרופסיונלים וארגונים
19.2.98	14.00	שוק העבודה
23.2.98	14.00	מהגרים בשוק העבודה
1.3.98	14.00	מבנה השכר בישראל
2.3.98	9.00	אידיאולוגיה, חברה ופוליטיקה - מקרה של חברת העובדים

פסיכולוגיה

11.2.98	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה אי

מדיניות ציבורית

8.2.98	14.00	אתיקה
8.2.98	14.00	תקצוב ובקרה אי
9.2.98	14.00	מדיניות עירונית ואזורית
10.2.98	9.00	מבוא לדיור
11.2.98	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה
13.2.98	9.00	סוגיות במדיניות חברתית: מי מחליט? מי נהנה?
13.2.98	9.00	חברות ממשלתיות
15.2.98	14.00	יסודות הכלכלה
16.2.98	14.00	קבלת החלטות
17.2.98	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
18.2.98	14.00	התקציב במינוח הציבורי
19.2.98	14.00	מיקרו כלכלה
20.2.98	*9.00*	*עלות תועלת*
22.2.98	14.00	תאוריות מתקדמות בקרימינולוגיה
22.2.98	14.00	כלכלת הסקטור
23.2.98	9.00	יישום מדיניות גישות ושיטות
23.2.98	14.00	מבוא למדיניות רווחה
24.2.98	14.00	מערכות מידע ומחשבים
24.2.98	14.00	חשבונאות
25.2.98	9.00	מינהל כספים בשילטון המקומי
25.2.98	14.00	ניהול תאגידים אי
26.2.98	14.00	מדיניות חברתית
27.2.98	9.00	הפרטה
1.3.98	14.00	משפט חוקתי
2.3.98	14.00	ביקורת פנימית
3.3.98	14.00	מינהל ומדיניות ציבורית
6.3.98	9.00	סדנה בניתוח ארועי מדיניות

סמסטר ב'

לתשומת לב, בקורסי תואר שני ניתן מועד בחינה אחד בלבד.

כלכלה

14.6.98	14.00	דינמיקה של חלוקת הכנסות
16.6.98	14.00	תאוריה מיקרו ב'
18.6.98	14.00	בנקים מרכזיים ואמינות
21.6.98	14.00	כלכלת שלטון מקומי
23.6.98	14.00	תאוריה מאקרו ב'
25.6.98	14.00	קבלת החלטות בתנאי אי-וודאות
28.6.98	14.00	נושאים בתיאוריה
29.6.98	14.00	אקונומטריקה ב'
1.7.98	14.00	נושאים בשוקי הון
5.7.98	14.00	מסחר ואינפורמציה בשוקי הון
7.7.98	14.00	כלכלת בריאות
10.7.98	9.00	כלכלת עבודה יישומית

מדע המדינה

18.6.98	14.00	שיטות מחקר
21.6.98	14.00	סוגיות במשפט ובמדעי החברה
25.6.98	14.00	סטטיסטיקה - חלק ב'
29.6.98	14.00	נישות ותאוריות במדע המדינה
2.7.98	14.00	המערכת הבינלאומית
7.7.98	14.00	חברה ומדינה בעידן המודרני

לימודי ביטחון

17.6.98	14.00	סוגיות בבקרת נשק
24.6.98	14.00	הצבא הסיני - מודרניזציה פוליטיקה ואסטרטגיה

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה

15.6.98	14.00	סקרים: יסודות מתודולוגיים ודרכי ביצוע
21.6.98	14.00	סוגיות במשפט ובמדעי חברה
25.6.98	14.00	סטטיסטיקה למ.א. - ב'
30.6.98	14.00	תאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות
5.7.98	14.00	סוגיות בסוציולוגיה
8.7.98	14.00	עקרונות מתודולוגיים בניתוח טקסטים

לימודי עבודה

16.6.98	14.00	תעסוקה בסקטור הלא-יהודי
19.6.98	9.00	המשאב האנושי בארגוני עבודה
22.6.98	14.00	שיטות מחקר כמותיות
24.6.98	14.00	גישות ביעוץ ארגוני
28.6.98	14.00	תאוריה ומחקר בארגוני עבודה
1.7.98	14.00	הדרכה ופיתוח מנהלים
5.7.98	14.00	ניהול משאבי אנוש
7.7.98	14.00	ניהול קריירות ארגוניות
8.7.98	14.00	עובדים בחברה הישראלית בפרספקטיבה היסטורית
10.7.98	9.00	דיני עבודה למ.א.

פסיכולוגיה

16.6.98	14.00	עיבודים סטטיסטיים
22.6.98	14.00	שיטות מחקר וסטטיסטיקה ב'

מדיניות ציבורית

14.6.98	14.00	ארגון תעשייתי ופיקוח
15.6.98	14.00	מערכות מידע ומחשבים
16.6.98	14.00	תאגידים ב'
17.6.98	14.00	בעיות איכות הסביבה
18.6.98	14.00	כלכלת הסקטור
19.6.98	9.00	כלכלה ניהולית
21.6.98	14.00	מיקרו כלכלה
22.6.98	14.00	ביקורת פנים גישות ושיטות
23.6.98	14.00	הערכת תוכניות מערכי מחקר
24.6.98	14.00	מבוא למדיניות ציבורית
25.6.98	14.00	מדיניות עירונית ואיזורית
26.6.98	9.00	חשבונאות
28.6.98	9.00	תקצוב ובקרה ב'
28.6.98	14.00	אתיקה
29.6.98	9.00	חברה ישראלית
29.6.98	14.00	השלטון המקומי ומגמות ביזור
30.6.98	9.00	גישות ניהול
30.6.98	14.00	מבוא לתכנון פיסי
1.7.98	14.00	התנהגות ארגונית
2.7.98	14.00	משפט חוקתי
3.7.98	9.00	מינהל ומדיניות מסים
5.7.98	14.00	מינהל ומדיניות ציבורית
6.7.98	14.00	משפט פלילי: עיצוב ויישום
7.7.98	14.00	עלות תועלת
8.7.98	14.00	תכנון לאומי עיצוב ויישום
9.7.98	14.00	נוסחאות הקצאת משאבים
10.7.98	9.00	סדנה בניתוח אירועי מדיניות

חשבון סטודנט בבנק הפועלים

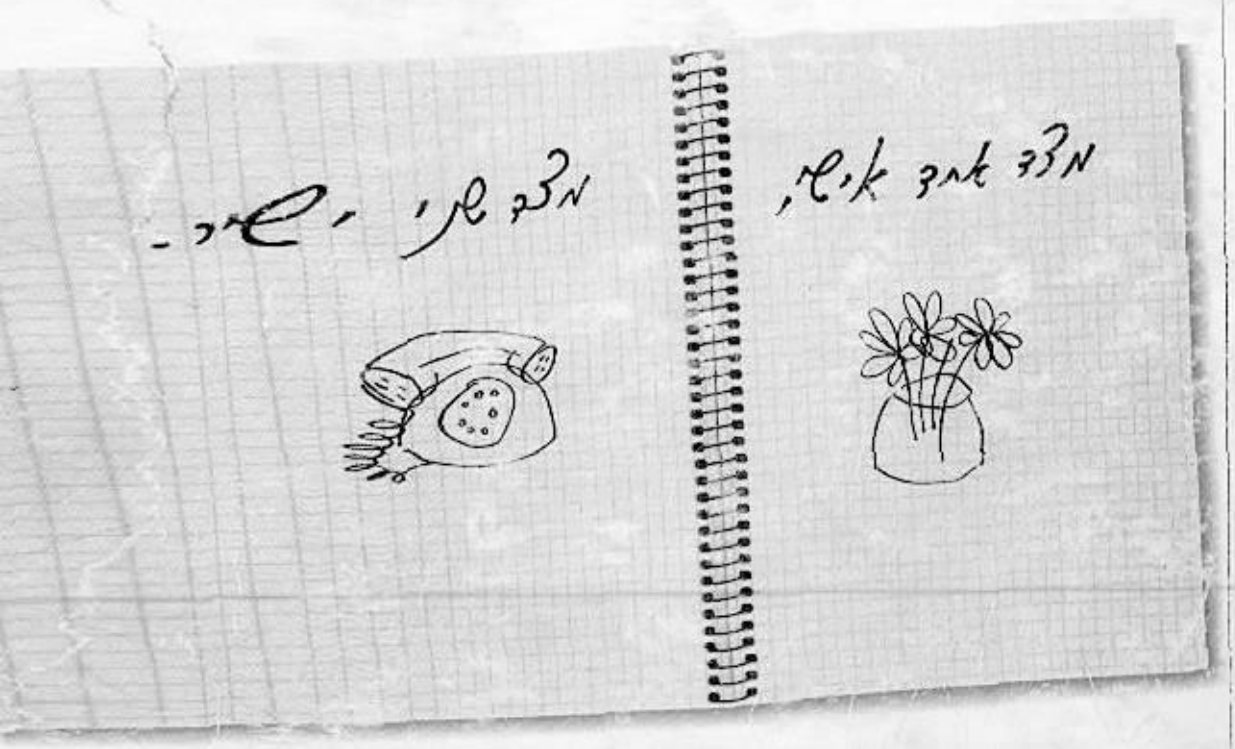

בחשבון סטודנט בבנק הפועלים
אתה נהנה גם מבנקאות אישית וגם מבנקאות ישיר

פיצול שכר לימוד לשלושה תשלומים
- שווים ללא ריבית וללא הצמדה.

"פועלים ישיר"

בנוסף לשירות הרישי בסניף, תהנה הינם מכל שירותי "פועלים ישיר"- בנק בטלפון 24 שעות. השיחה על חשבוננו. למשקיעים בפקדיונות בשקלים (לא צמודים) באמצעות "פועלים ישיר"- תוספת ריבית של 0.50%.

לפועלים ישיר חייג 177-022-5616. מטלפון נייד 016*.

קמפוסכרט לסטודנטים-כרטיס אשר
ייחודי של ישראכרט חינם בשנה הראשו

תנאי אשראי מועדפים בחשבון

- משיכת יתר אוטומטית של 1,500 ש"ח בריבית מועד
- מסורת חח"ד פרטי עד 5,000 ש"ח בריבית "פרייס"+ 2% ל
- הלוואות עד 15,000 ש"ח לשכר לימוד ולכל מטרה, בר
נמוכה ובתנאים נוחים.

הטבות בהשקעות, במט"ח ועוד.

אין לראות בפודעה ישיר כל שהיא. הבנק רשאי לשנות את התנאים בכל עת. מתן האשראי בפוף לאישור מנהל הסניף. פרטים נוספים בסניפי בנק הפ

בתובתנו באינטרנט: www.bankhapoalim.co.il

בנק הפועלים
בנקאות שבאה אליך